

Omilie b[ea]ti gregorij pape super euangelijs

<https://hdl.handle.net/1874/461637>

Epistola sci gregoriij vrbis roma
me epi ad secundu epim tauro
mitanu de omelijs suis sup euā
gelij incipit feliciter

Reverendissimo fratri se
cundo epō Gregorius
servus servorum dei Inter
sacra missarū solēpnia ex hñis q̄
diebus certis i hac ecclesia ex mo
re legi solent: sancti euāgelij q̄
draginta lectiones exposui. Et
quarū dā quidē dictata exposiō
assistenti plebi est p notariū re
citata: quarū dā vero expla
nationē corā populo ipse locut⁹
sui. atq; ita vt loquebar excepta
est. Sed quidā fratres sacri v
bi studio fervescētes atēq; ad
ppositū modū ea que dixeram
subtili emendatione pducerem
transulerūt. Quos recte ego q̄
si quibusdā famelicis dixerim
similes: qui pus escas edere ap
petūt. q̄ cibi plenius excoquāt
Hoc vero vbi scriptū ē. ductus
est ih̄s i desertū a spū vt tēpta
ret a diabolo. prius quidē sub
quadā ābiguitate exposui: sed
eandē dubietatē postmodū cer
ta notatiōe correxi. Easde quoq;
omelias eo quo dicte sūt ordie
in duob; codicib; ponē curavi
vt p̄ores viginti que dicte sunt
et posteriores totidē que sub o
culis plate sūt i singulis essent
distincte corpib;. Q̄ autē que
dā anteposite sūt q̄ in euāgelij
post leguntur quedam verop?

posite que ante p euangelistam
scripte sunt inueniūt: nequaquā
mouere tuā fr̄atritatē deb; Qui
a sicut a me diuersis t̄pib; dicta
te sūt ita q; sūt ab exceptorib;
in codicibus affixe. Tua itaq;
fraternitas sacris semp lectioni
bus intēta si p̄dictū euāgelij locū
inuenit sub dubietate platū.
vel easde omelias exp̄erit ita vt
p̄dixi nō esse dispositas: has ie
m̄d̄atas remāsisse cognoscat vt
iuxta eas quas p p̄ntē portito
rem mittē studij corrigat nul
lo mō illas sine emēdatione re
manere p̄mittat. Edite autē in
sermō sancte ecclie r̄tinent vt
si qui forte a tua fr̄mitate lōge
sūt hic inueniāt. Unde in hñis
q̄ emendate sūt certiores fiant.
Explicit epla siue plogus.

Tituli omeliaz beatissimi ggo
rii pape incipiūt feliciter

Sunt signa in sole et luna
Assūpsit ih̄s duodecim
discipulos.
Loquēte ih̄s ad turbas
Misit ih̄s duodecī discipulos
dicēs eis In viā atē
Ambulās ih̄s iux̄ maē galilee
Cū audiss; ioh̄es in vniculis
Misērūt iudei ab iherosolimis
sacerdotes
Er̄it edictū a cesaē augusto
homo qdā pegre pficiscens
vocauit
Cū natus esset ih̄s i betbleē.

Omelia i
2^a
3^a
4^a
5^a
6^a
7^a
8^a
9^a
10^a

11^a Simile ē regnū celoz thesauro
12^a Simile est regnū celozū decem
virginibz ¶
13^a Sint lūbi vestri p̄ncti
14ª Ego sū pastor bonus ¶
15ª Exijt qui seminat seminare sem̄
16ª Ductus est ihs in desertū ¶
17ª Quis ex vob arguet me de pec
cato ¶
18ª Simile ē regnū celoz hōi p̄rifa
miliis qui exijt ¶
19ª Anno quinto decimo ¶
20ª Maria magdalena et maria
iacobi et salome ¶
21ª Designavit dñs ihs et alios
septuagintaduos discipulos.
22ª Vna sabbati maria magdale
na venit mane ¶
23ª Duo ex discipulis domini ibāt
in emaus ¶
24ª Manifestavit se iterū ihs di
scipulis suis ¶
25ª Maria stabat ad monumen
tum foris ¶
26^a Cū esset sero die illo vna sab
batorum ¶
27ª Hoc est p̄ceptū meū vt diliga
tis inuicem ¶
28^a Recūbentibz vndecim discipu
lis apparuit illis ihs ¶
29^a Erat quidā regulus cui? filius
infirmabatur ¶
30^a Si q̄s diligit me s̄monem me
um seruabit ¶
31^a Arborē ficū habebat quidā plā
tāam ¶
32^a Si quis vult p̄ me veniē ab
neg et semetipsū ¶

33^a Rogabat ihs qdā p̄harise?
34^a Erāt appropinquātes ad ihs
publicam ¶
35^a Cū audieritis p̄lia et sedicōes
36^a Homo qdaz fecit cenā magnā
37^a Si quis venit ad me et nō odit
patrē ¶
38^a Simile factū est regnū celozū
hōi regi qui fecit nuptias ¶
39^a Cū appropinquaret ihs ihe
rusalē vidēs ciuitatē ¶
40^a Homo quidā erat diues et in
duebatur purpura ¶
¶ Explicūt tituli omeliay beati
gregorij pape ¶
¶ Collige m̄branas p̄ auctis gre
gorianas ¶
¶ Nā p̄bēt v̄e auctis solatia vite
¶
¶ Inicia omeliay origenis ¶
1^a Cū esset desp̄ osata mater ihs
maria ioseph ¶
2^a In p̄ncipio erat verbū et verbū
erat apud deū ¶
3^a Erāt p̄ ihs et m̄e amicitates
4^a Cū descendisset ihs de mōte
secute sūt eū turbe multe. ¶
5ª Accessit ad ihs centurio ro
gans eū ¶
6ª Ascendente ihs in nauiculam
secuti sūt eū discipuli ¶
7ª Maria stabat ad monumētū
foris plorās ¶
8ª Dicebat ihs turbis iudeozū et
p̄ncipibz sacerdotū ¶
9ª Defūcto herode ecce angelus
dñi apparuit in ¶
¶ Explicat tabula

Omelie bti gregozij pape su
per euangelij s iapiut felicit

Scdm lucā

In illo tpe dixit ihūs discipul
suis Erūt signa i sole a luna: et
stellis et i terris pssura genciū
p cōfusione somitus maris et flu
ctuū. arecētib? hoibus p tiorē
et expectatione q̄ supueiet vni
ūso orbi **E**t reliq̄ **O**melia bti
gregozij pape de eadem lōne
habita ad pplm i basilica beati
petri apostoli.

Dñs ac redēptor nē pas
tos nos inuenire deside
rans senescentem mun
dum q̄ mala sequātur
denūciat vt nos ab ei? amore
cōpescat. **A**ppropiquantē autē
ei? t̄minū quāte passioēs pue
māt inotescit. vt si deū i trāquil
litate metuē nolunt. saltē vici
nū eius iudiciū vl? passioibus
attriti timeant? **H**uic etenī lō
ni quā mō vrā fratritas audi
uit paulo supi? dñs pmisit di
cens. exurget gēs cōn gentē et
regnū adūsus regnū a erūt ter
remotus magni p loca a pesti
lencie et fames. **E**t q̄busdā int̄
positis. h̄ qd̄ mō audistis aduū
rit **E**t erūt signa in sole a luna
et stellis et in terris pssura gen
tium p cōfusione somit? maris a
fluctuū. **E**t quib? pfecto oib?
aliq̄ iā facta c̄nim? alia e prio
iā rētura formidam? **N**ā gen
tē sup̄ gētē exurgē eayq̄ pssu

ram terris insistere pl? iā in no
stris tribulacōib? cernim? q̄ i
codicib? legim? **Q**uāterremotus
vrbes inumeras subruat. ex a
lijs mūdi ptibus scitis quā fre
quēter audistis **P**estilenciā sine
cessacione patim? **S**igna vero
in sole et luna et stellis adhuc
apte minime videm? . h̄ qz et h̄
nō lōge sūt: ex ip̄a iā aeris im
mutatione colligim? q̄uis p̄us
q̄ ytalia gētili gladio ferienda
tradētur. igneas i celo acies vi
dimus et ip̄m q̄ postea hūani
generis fusus ē sanguinē coru
scātē **C**ōfusio autē maris a fluc
tuū necdū noua exorta sūt h̄ cū
multa iā p̄nūtiata cōpleta sint
dubiū non ē qz sequātur a iam
pauca q̄ restāt: qz sequentiū re
rū certitudo ē p̄teitay exhibitio
Hec nos frēs km̄i idcirco dicā?
vt ad cautele studiū vrē mētes
euigilēt ne securitate torpeāt .
ne ignorātia languescant. h̄ sp̄
eas et timor sollicitet in bono
ope a sollicitudo cōfirmet. pen
santes hoc qd̄ redēptois nostri
vōce subiūgitur. **A**recētib? hoī
bus p tiorē et expectacōe que
supueiet vniuerso orbi. **N**am
vtutes celoꝝ mouebūtur **Q**uid
enim dñs virtutes celoꝝ nisi ā
gelos archāgelos thronos do
minacōnes ptātes p̄cipatus
appellat? q̄ in aduentu districti
iudicis. nostris tūc oculis visis
bilit̄ apparebūt. vt districti tūc

a nobis erigāt hoc qđ nos mō
 iūfibilis dditoz eq̄minter por
 tat. **U**bi et subditur **E**t tūc vide
 būt filiū hoīs reientē in nubibz
 celi cū ptāte magna et maieſta
 te **A**c ſi apte dicēſ. **I**n ptāte et
 maieſtate viſuri ſūt. quē in hūi
 litate poſitū audiē noluerūt vt
 v̄tutē eius tāto tūc diſtrictiſ ſen
 tiāt. q̄nto nūc cœruicē cordis ad
 eius patientiā nō inclmāt **S**ed
 qz h̄ cōn̄ reprobos dca ſūt mor
 ad electoz d̄ſolacōnē v̄ba v̄tutē
Nā ſubdit **H**ijs at̄ fieri incipi
 entibz respicite et leuate capita
 v̄rā qm̄ appropinquat redēptio
 v̄rā **A**c ſi apte v̄ritas electos ſu
 os admoneat dicēs. **C**ū plage
 mūdi crebreſcūt cū t̄roz iudicij
 v̄tutibz cōmotis oſtendit. leua
 te vos capita id ē exbilarate cor
 da qz dū finit mūdus cuiſ amī
 cī nō eſtis. p̄pe ſit redēp̄cō quā
 q̄ſiſtis **I**n ſcripturā etem̄ ſacra ſe
 pe caput p̄ m̄te pomit: qz ſic ca
 pite r̄gūf m̄bra ita cogitacōes
 m̄te diſponūf **U**erū itaqz capi
 ta ē m̄tes noſtras ad gaudia cœ
 leſtis p̄rie erigē **Q**ui ḡo deū dili
 gūt ex mūdi fine gaudē atz bi
 laēſcē iubent. qz tūc quē amāt
 mor̄ inueniūt dū trāſit is quē
 nō amauerūt **A**bsit em̄ q̄ fidel
 quiſqz q̄ deū videre deſiderat. de
 mūdi paſſionibz lugeat: quē
 finiri eiſdē ſuis p̄ſeutionibz nō
 ignoꝛat **S**criptū nāqz eſt. **Q**ui
 aiqz voluerit eſſe amicus ſeuli

huiſ inimicus dei d̄ſtituet. **Q**ui
 ḡo appropiq̄nte mūdi fine non
 gaudet. amīcū ſe illiſ eſſe teſtat
 ac p̄ h̄ iūmicū dei eē cōuicif **S**z
 abſit h̄ a fidelīū cordibz **A**bsit
 ab h̄ijs qui eē a aliā vitā p̄ fidē
 credūt et eā p̄ opationē diligūt
Ex mūdi etem̄ deſtructione lu
 gē eoz eſt. qui radices cordis i
 eius amore plantauerūt qui ſe
 quentē vitam non querūt. qui
 illam nō eſſe ſuſpiciant **N**os at̄
 qui cœleſtis patrie gaudia et̄na
 cognouim̄? feſtimaē ad ea q̄n
 tocius dēm? **O**ptandū nobis
 eſt ciciſ p̄gē: atz ad illā via bre
 uioē puenē. **Q**uibz em̄ malis
 mūdus nō vrgeſ? **Q**ue nos tri
 ſticia que aduerſitas nō angu
 ſtat? **Q**uid ē vita mortalis niſi
 via? **E**t quale ſit fratres mei p̄
 pendite in labore vie laſſeſcere
 et tamē eādē viam nolle fini.
Qz autē calcari mūdus atqz de
 ſpici debeat: redemptoz noſter
 prouida comparatione manife
 ſtat cū protinus adiūgit **V**idete
 ficulneā et omnes arbores **C**ū
 pducūt iam ex ſe fructum ſcītūf
 quomā p̄pe ē eſtas. **I**ta et vos
 cū videritis h̄ fieri: ſcītote qm̄ p̄
 pe ē r̄gnū dei. **A**c ſi apte dicat
Sicut ex fructu abozis vicina
 eſtas agnoſcīt: ita ex ruina mū
 di p̄pe eſſe agnoſcīt regnū dei.
Quibz p̄fecto v̄b̄ oñdiſ qz fru
 ctū mūdi ruina ē **A**d h̄ ei creſcāt
 vt cadat **A**d h̄ cadit vt ḡm̄iet

Ad hoc germinat ut queq; germinaveit. claudibus consumat. **O**mnis autem regnum dei estati operatur. quia tunc meritis nostri nubila transeunt et vite dies eterni solis claritate fulgescunt. **Q**ue omnia sub magna certitudine confirmantur cum sima sub iugis qua dicit. Amen dico vobis. quia non preteribit generatio haec donec omnia fiant. **C**elum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt. **N**ichil enim in rebus corporalius naturam celo et terra durabilius. **E**t nichil in rebus natura tam velociter quam homo transibit. Verba enim quousque imperfecta sunt: verba non sunt. **C**um vero perfecta fuerint omnino iam non sunt. quia nec perfici nisi transeundo possunt. **A**it ergo: celum et terra transibunt: verba autem mea non transibunt. **Q**uasi apte dicat. **O**mne quod apud vos durabile est a fine mutatione: durabile non est ad eternitatem. **E**t donec quod apud me transibit firmum et sine transitu tenetur. quia sine mutabilitate manentes sententias exprimit sermo meus qui transibit. **E**cce fratres mei iam cernimus? quod audiebamus. **N**ovis enim quotidie et crebrescentibus malis mundus urget. **E**x illa plebe innumera quanti remanent aspiciunt: et tamen adhuc quotidie flagella urgent: repetunt casus opprimunt. nove nos et improprie clades affligunt. **S**icut enim in iuventute viget corpus? forte et incolume manet pectus? corpus

sa cervix. plena sunt brachia. in armis autem semilibus statua. curvatur. cervix effracta deponitur. frequentibus suspiriis pectus urgetur. virtus deficit. loquentis verba anhelitus incidit. nam et si languor desit plerumque semibus: ipsa sua saltem egritudo est. **I**ta mundus in armis proceribus velut in iuventute viguit ad propagandam humani generis plene robustus fuit. salute corporum viridis opulentia rebus pinguis. **A**t nunc ipsa sua senectute deprimis et quasi ad vicinam mortem molestiis crebrescentibus crebris urgetur. **N**olite ergo fratres mei diligere. quem videritis diu stare non posse: precepta apostolica in animo ponite quibus nos admonet dicit. **N**olite diligere mundum neque ea que in mundo sunt: quia si quis diligit mundum non est caritas patris in eo. **N**udius tunc fratres agnovistis quod subito turbine annosa arbuta eruta: destructe domus atque ecclesie fundamētis eversae sunt. **Q**uanti ad vesperum sami atque incolumes acturos se in crastinum aliquid putabant et tamen nocte eadem repetina morte defuncti sunt. in laqueo ruine deprehensi. **S**ed considerandum nobis est quod ad haec agenda invisibilis iudex. veteri tenuissimi spiritum movit. vni? procella nubis excitavit. et terram subruit casura tot edificiorum fundamenta percussit. **Q**uid ergo iudex iste factur? est. cum per semetipsum

venies in ultione peccatorum ira
 eius exarserit. si portari non potest
 cum nos per tenuissimam nubem ferit.
 In ire eius potentia que caro
 subsistet si ventum movit et terram
 subruit. commovet aera. et tot edi-
 ficia stravit. Hanc distractionem
 venturi iudicis paulus considerans
 ait. Horrédum est incidere in manum
 dei viventis. Hanc psalmista ex-
 plicit dicens. Deus manifestus ve-
 nit. deus non. et non filebit. Ignis in
 conspectu eius ardebit et in circuitu
 eius tempestas valida. Distractionem
 que prope tante iusticie tempestas
 ignis committat. quia tempestas exa-
 minat quos ignis exurit. Illud
 ergo dicitur fratres karissimi. illud
 ante oculos ponite et quicquid modo
 graue creditis. in eius operatione
 leniget. De illo etiam die per pro-
 pheta dicitur. Iuxta est dies domini
 magna: iuxta et velocis nimis. Vox
 diei domini amara: tribulabit ibi for-
 tis. Dies ire dies illa dies tribu-
 lationis et angustie. dies calami-
 titatis et miserie. dies tenebra-
 rum et caliginis. dies nebulae et tur-
 binis. dies tubae et clangoris. De
 hac die dominus iterum per prophetam
 dixit. Adhuc semel et ego moue-
 bo non solum terram sed etiam celum. Ecce
 ut praediximus aere movit. et terra
 non subsistet. Quis ergo feret cum
 celum mouerit. Quid autem terrores
 quos cernimus. nisi sequentis ire pro-
 cones dixerimus. Non et considerate
 necesse est quod ab illa tribulatione

ultima. tantum sunt tribulationes
 iste dissimiles quantum a potentia iu-
 dicis persona peccatoris distat. Illud
 ergo dicitur fratres karissimi tota
 intentione cogitate. vitam corrigite
 mores mutate mala temptata con-
 sistendo vincite. Pertrata autem fle-
 tibus punite. Aduentum namque etiam
 iudicis tanto securiores tunc vide-
 bitis quanto nunc distractionem illius
 timendo prouentis. Prestate do-
 mino nostro ihesu christo. Qui vivit et

Secundum lucam :

In illo tempore Assaph ibus duo-
 decim discipulos suos secreto et
 ait illis. Ecce ascendimus iheroso-
 solimam et consummabimus omnia que scrip-
 ta sunt per prophetas de filio hominis.
 Et reliqua. Omelia Gregorius pape
 bati in basilica beati petri apostoli.

Receptor non prouidens ex
 passione sua discipulorum
 ratios perbados eis longe
 ante et ei de passionis pena et res-
 rectoris sue gloria praedictum ut cum mori-
 entem ut praedictum eeneret. Inrectu-
 rum non dubitaret. Sed quia carnales
 adhuc discipuli nullo modo valebant
 capere verba misterij venit ad mis-
 ra culum. An eorum oculos caecum lum-
 inem cepit: ut quae celestis misterij verba
 non caperent eos ad fidem celestia facta
 solidaret. Sed miracula domini et sal-
 uatoris nostri sic accipiendae sunt fratres
 mei ut in veritate credantur facta
 et tamen per significationem nobis a-
 liquod inuadit. Quia quippe eius et per
 ponit aliud ostendit et per misterium

aliud loquuntur. **E**cce enim quis
iuxta historiā cæcus iste fuerit ig-
noram? h̄ tñ qđ misteriū figū-
ret nouim? **C**ecū q̄ppe ē gen-
tūanū qđ in parēte p̄mo a pa-
trī gaudijs expulsū. clāritatem
sup̄ne lucis ignorās dāpnacō-
nis sue tenebras patif. h̄ tñ p̄
redēptōis sui p̄nciā illūinat vt
eterne lucis gaudia iā p̄ deside-
riū videat. atq; ī via vite boni
opis gressū ponat. **N**ōndū ve-
ro ē qđ cū ibus iberico appropi-
q̄re d̄z cecū illūinat. **I**berico q̄p-
pe interpretat luna. luna aut̄ in
sacro eloq̄o p̄ defectu poif car-
nis. qz dū mēstruis momentis
decreuit. defcū n̄re mōilitatis
designat. **D**ū igit̄ redēptor no-
ster appropiquat iberico. cæcus
ad lumē redit. qz dū dimitas de-
fectū n̄re carnis suscepit. hūa-
nū gen? lumē qđ amiserat rece-
pit. **Q**uā ei deus hūana patif. in
de hō ad dīna subleuat. **Q**uivi-
delicet cæcus recte a iux̄ viā sede-
re a mēdicans eē describit. **I**p̄a
em̄ veritas dicit: ego sum via.
Qui ergo etne lucis claritatem
nescit. cæcus ē: h̄ si in redēptorē
credit. iux̄ viā sedet. **S**i autē iā
credidit. h̄ vt etnū lumē recipi-
at rogāe dissimulat atq; a p̄ci-
bus cessat. cæcus qđē iux̄ta viā
sedet. h̄ nūme mendicat. **S**i ve-
ro cecitate sui cordis cognoue-
rit. h̄ vt lumē veritatis recipiat
postulat: iux̄ viā cæcus sedet et

mēdicat. **Q**uisq; ergo cecitatis
sue tēbras agnoscit. q̄sq; h̄
qđ sibi deest lumē etnitatis itel-
ligit. clamet medullis cordis.
clamet vocib; mētis dicēs. **I**hu
fili dauid miserere mei. **S**z qđ
clamāte ceco adiungit. audia-
mus. **E**t q̄ p̄ibāt icrep abāt eū
vt taceret. **Q**uid aut̄ designant
isti qui ihu venēte p̄cedunt. ni-
si desideioꝝ carnaliū turbas. tu-
multusq; vicioꝝ. q̄ p̄usq; ibus
ad cor n̄m veniat tēptacōibus
suis cogitacōne n̄am dissipāt
a vocēs cordis in oracōne p̄tur-
bant. **S**epe nāq; dū dūtī ad de-
um p̄t̄rāta vicia volum?.
dū oītra hec eadē exorare vicia
q̄ p̄trauim? conamur. occur-
runt cordi fantasmata p̄ccōꝝ q̄
fecimus. a mētis n̄re aciem ver-
berāt: cōfūdunt aiām et vocem
nostre dep̄cacōnis p̄mūt. **Q**ui
p̄ibant ergo icrepabāt eum vt
taceret. **Q**uia p̄usq; ibs ad cor
veniat mala q̄ fecim? cogitacio-
ni n̄re suis ymagib; illisa in ip-
sa nos nostra oracōe cōturbāt.
Sz qđ ad h̄ illūmandus cæcus
iste fecerit audiamus. **D**e q̄tur
Ip̄se vero mltomagis clama-
bat. **I**fili dauid miserere mei. **E**c-
ce quē turba icrepat vt taceat.
magis ac magis clamat: quia
q̄to ḡuioꝝe tumultu cogitacio-
nū carnaliū p̄mim? tanto ora-
tioni insistē ardentī? debemus.
qz p̄ccōꝝ nostrorū fantasmata

plerūq; et in oratione patimur
Sed nimis necesse ē vt vox cor-
dis nr̄i q̄ durū? repellit eo valē-
tius insistat. q̄ten? cogitacōnis
illicite tumultū supet. atz ad pi-
as aures dñi nimietate sue im-
portunitatis erūpat. **I**n se vt sus-
picioz recognoscit vnusq; qd̄
dicim? : qz dū ab h̄ mūdo aīm
ad deū mutam? . dū ad oracōis
opus dūtūmur. ip̄a q̄p? delecta-
bilit̄ gessim? . importunap? atz
ḡuia in orōne nr̄a tolerā? : vix
eoz cogitatio manu sc̄i desiderij
ab ocul̄ cordis abicif. vix eoz
fantasinata pp̄nie lam̄ta sup̄at
Sed cū in orōne nr̄a vehementē
insistim? . trāscūtē ib̄m mēte fi-
gim? . **U**nde et illic subdit St̄as
āt ib̄s iussit illū adduci ad se .
Ecce stat q̄ ante trāibat: qz dū
adhuc turbas fantasinatū in o-
racōne patimur. ib̄m aliq̄liber
trāscūtē senti? **C**ū v̄o orōni ve-
hēnter insistim? . stat ib̄s. vt
luce restituat. qz de? in corde fi-
git vt lux amissa repet̄ **Q**ua tū
in re ⁊ aliq̄d aliud nob̄ dñs in-
nuat qd̄ itelligi de hūanitate ac
dimitate illi? vtilit̄ possit **C**la-
mātē etem̄ cecū tñsēs audiuit:
h̄ st̄as miraculū illūiacōis exhi-
buit **T**rāfire nāq; hūanitatis ē
st̄ae dimitatis. p̄ hūanitatē q̄p-
pe habuit nasci crescē. mori. re-
surgē. de loco ad locum venire.
Quia ḡo in diuinitate mutabi-
litas nō est atz hocip̄m mutare

tñsē ē. p̄fecto iste tñsēt? ex car-
ne ē n̄ ex diuinitate **P**er diuini-
tatē ē ei semp̄ st̄ae qz vbiq; p̄ns
nec p̄ motū vit̄ nec p̄ motū r̄e-
dit **C**ecū igit̄ clamātē dñs trā-
sēs audiuit st̄as illūiauit: qz p̄
hūanitatē suā et vocib; nr̄e cecī-
tatis opaciēdo mistus ē et lum̄
gr̄e nob̄ p̄ diuinitatis potēciā ī-
fudit **E**t notandū quid veniētī ce-
co dicat **Q**uid tibi vis faciam?
Nūquid qui lum̄ reddē potēat
qd̄ vellet ignorabat? **S**ed peti-
vult hoc. qd̄ et nos petē. ⁊ se cō-
cedē p̄noscit. **I**mportune nāq;
ad orōnē nos admonet et tamen
d̄t **S**cit nāq; p̄t v̄e qd̄ v̄b op?
fit anteq̄ petatis eū **A**d hoc ḡo
reqr̄it vt petat. vt cor ad orōnē
excitet **D**ñe et cec? p̄t̄ adūgit.
Dñe vt videā **E**cce cecus a dño
nō aux̄ h̄ lum̄ r̄qr̄it. p̄uipendit
eī lucē aliq̄d h̄re. qz et si habē
cec? qd̄libet potest. sine lucē nō
p̄t vidē qd̄ habz **I**mitemur ḡo
fratres karissimi eū quez et cor-
pe audiūim? et mente saluatū.
nō falsas diuicias. nō terrena
dona. non fugitiuos honores a
dom̄io h̄ lucē q̄ram? : nec lucē q̄
loco claudif. que tpe finif que
noctū interruptiōe variat que
a nobis cōmunit̄ cum pecori-
b; ceruif sed lucem queramus
qua videre cum āgelis solis po-
ssimus : quem nec incium in-
choat. nec finis angustat **A**d
quā p̄fecto lucem via fides ē

Unde recte et illuminato ceco p̄ti
 nus r̄ndetur. **R**espice: fides tua
 te saluū fecit. **S**ed ad hec cogita
 tio carnalis dicit. Quō possum
 lucē sp̄ualem q̄rere quā vidē n̄
 possū. vñ m̄ certū est si sit q̄ cor
 pis oculis non iñulget. **C**ui sc̄z
 cogitacōi ē qd̄ breuiter r̄ndeat
 q̄sqz. qz a h̄c ip̄a q̄sentit. nō p̄
 corpus h̄ p̄ aiām cogitat: et ne
 mo suam aiām videt. nec tñ se
 dubitat aiām habere quā non
 videt. **E**x inuisibili nāqz aiā vi
 sibile regitur corp̄. **S**i aufera
 tur qd̄ est inuisibile p̄tin? corru
 it hoc quod visibile staē vide
 bas. **E**x inuisibili ergo substātia
 in hac vita visibili viuif. et eē
 vita inuisibilis dubitas? **S**ed iā
 petenti ceco qd̄ factū est vel qd̄
 ipse fecit audiam? **S**equitur. cō
 festim vidit et seq̄batur eum. **V**i
 det et sequit: qui bonū qd̄ itelli
 git opatur. **V**idet aut̄ h̄ nō seq̄
 tur: qui bonū quidē intelligit h̄
 tō opari cōtēpmit. **S**i ergo fr̄es
 km̄i cecitate nostre pegrinacō
 nis agnoscim? si credēdo in res
 dēptois nostri m̄steriū iux̄ viā
 sedemus. si exorādo cotidie ab
 auctore nostro lucē petim? **S**i
 tandē lucē iā p̄ itellectū vidēdo
 illuminati p̄ cecitate sum? **I**hm̄
 quem mēte c̄imus ope seq̄m?
Aspiciamus qua gradif via et
 cuius vestigia imitando tenea
 mus. **I**hesū em̄ seq̄tur qui imi
 tatur. **H**uic nāqz dicit. **S**equē

me et dimitte mortuos sepelire
 mortuos suos. **S**equē em̄ dicit
 imitari. **H**inc rursum admonet di
 cens. **S**i q̄s m̄ m̄strat: me seq̄
 tur. **C**ōsiderem? ergo qua ḡdi
 tur vt seq̄ meream? **E**cce cū sit
 dñs et creator āgeloz susceptu
 rus naturā nr̄am quā cōdidit.
 in vtero virḡis venit. nasci tñ i
 hoc mūdo p̄ diuites noluit. pa
 rentes paupes elegit. **U**nde ag
 nus q̄ p̄ illo offerret defuit. co
 lūbar pullos et par turtur ad
 sacrificiū m̄ iuenit. p̄sperai in
 mūdo noluit. opprobria derisi
 onesqz tolerauit. sputa flagella
 alabas spineā coronam cru
 cem sustinuit. **E**t qz corpaliū de
 lectatione a gaudio mēno occidi
 mus cū qua amaitudie illuc re
 deatur oñdit. **Q**uid itaqz hō p̄
 se pati debet: si tāta deus p̄ hōi
 bus ptulit? **Q**ui ergo i x̄pm̄ iā
 credidit. h̄ adhuc auaricie lucē
 sectatur. si i supbiā honois ex
 tollitur. si inuidie facib? inarde
 scit. si libidis se inuidicia pol
 luit. si p̄spai ad ea q̄ in mūdo
 sūt cōcupiscit. **I**hm̄ i quo credi
 dit seq̄ cōtēpmit. **D**iuerso q̄ppe
 itinere ābulat si gaudia delcā
 cionesqz appetit. cui dux su? vi
 am amaitudis oñt. **R**euoem?
 ante oculos peccata q̄ fecimus:
 considerem? q̄ terribil iudex h̄
 p̄iuturus adueiet. **M**entē for
 mem? ad lamēta. vita nostra
 amaēscat ad temp? in p̄nā ne

eternā amaritudinē sentiat in
vindicta **P**er fletus quippe ad
gaudia ducimur. et veritate polli
cēte q̄ ait. beati q̄ lugēt qm̄ ipsi
solabūf ad fletū p̄ gaudia vē
nif hac eadē veritate attestante
q̄ ait **V**e vob̄ q̄ videtis nūc. qz lu
gebitis et flebitis **S**i ḡ retribu
cōis gaudiū in puenōe q̄rūm?
p̄nne amaritudinē in via tenea
mus **S**icq; fit vt nō solū nra in
deū vita pficiat s̄ hec ipsa nra
dūfacio ad laudē dei et alios ac
cēdat **U**nde illic subdit. **E**t ois
plebs vt vidit. dedit laudē deo
Qui viuit et regnat.

Scdm̄ matheū :

In illo tpe loq̄nte ihu ad tur
bas **E**cce mē ei? et fratres foris
stabāt q̄rētes loqui ei. **E**t reliq̄
Omelia b̄i gregōrij pape ha
bita ad populū in basilica san
cte felicitatis in die natalis eius

Sancti euāgelij fratres
karissimī breuis est lō
fēcitata s̄ magnis miste
riozū pōderibz gūid a **I**hus eim̄
cōditoz et redēptoz nē mēm se
nosse dissimulat et q̄ ei mē sit et
qui p̄pinq̄ nō p̄ cognationem
carnis s̄ p̄ diuicōne spūs desig
nat dicēs **Q**ue est mē mea et q̄
sūt frēs mei? **Q**uiaq; eim̄ fecerit
volūtatem p̄ris mei qui in celis
ē ipse me? frater et soroz et mē
est **Q**uibz nob̄ v̄bis quid aliud
inuit n̄ qz obseq̄ntes iustitiis
suis multos ex gentilitate colli

git. et iudeā ex cui? est carne ge
nitus nō agnoscit **U**nde et mat
ei? cū q̄i nō agnoscit foris staē
pbibet. quia videlicet synago
ga idcirco ab auctore suo nō re
cognoscit qz legis obfuationē
tenens. spūalem intellectū pdi
dit et sese ad custodiā littē foris
firit **S**ed dū is qui volūtate pa
tris fecerit soroz et fr̄ dīm dz pp
ter vtrūq; sexū qui ad fidē colli
git mix nō est: mirādū v̄o val
de est quō etiā mē dicat fr̄ iudeles
em̄ discipulos fratres vocat di
cēs **I**te nūciate fr̄ibz meis. qui
ḡ fr̄ dīm fieri ad fidē xiendo po
tuit q̄rendū ē quō etiā esse et mē
possit **S**ed sciendū nob̄ est qz q̄
xpi fr̄ et soroz est credēdo: mat
efficis p̄dicādo. quasi em̄ parit
dominū quē cordi audientis in
fuderit: et mē ei? efficis eū p̄di
cādo si p̄ ei? vocē amor dīm i pr
imi mte gnaf **A**d quā rē nobis
ydonee d̄firmādā adest btā feli
citas e? hodie natalicia celebra
m? . q̄ credēdo extitit ācilla x̄. et
p̄dicādo facta ē mē x̄. septē q̄p
pe filios sic i gestis ei? em̄ d̄atio
rūbz legis sic p̄ se timuit viuos
i carne reliquē sic carles pntes
solent metuē ne mortuos p̄mit
tāt **I**n p̄secucōis ei labōe d̄p̄bē
sa filioz corda i amorē supne pa
te p̄dicādo roboānt: et p̄turunt
spū q̄s carne peperat vt p̄dica
cōe parēt dō q̄s carne peperat
m̄do **C**ōsideāte frēs km̄ i feico

corpore virile pectus. **A**d mortē
stetit ipse territa: amittē se ī filiis
lumē veritatis timuit. si nō fuisset
orbata. **N**ūquid igitur hanc fei
nā pl? q̄ mrem dixerit. **C**erte cū
dñs de iohāne loquētur dicit.
Quid existis in deserto videre?
prophām? utiq; dico vob̄ a pl?
q̄ prophām. **E**t iohānes ipse ē
q̄ situs rñdit dicens. **N**ō sū pro-
pheta. **Q**ui em̄ pl? se q̄ prophe-
tā nouerat: eē se prophetā ne-
gabāt. **Q**ui idcirco plusq; pro-
pheta dicit: qz prophete ē offici-
um v̄tuā p̄nūtiare. nō etiā oñs
dere. **I**ohānes vero plusq; pro-
pheta ē. qz quē v̄bo p̄dixit di-
gito ostēdit. **N**ō ergo hanc fei
minā martirē h̄ plusq; martirē
dixerit. q̄ septem pignozib; ad
regnū p̄missis. totiens ante se
morientib; filiis moriebatur. **A**d
penas p̄ma non v̄it: h̄ puenit
octaua. **A**sperit mat̄ a cruciata
a ip̄terata filioz mortem: spei
gaudiū adhibuit. dolorē non
timuit viuētib;. gaudia ē mori-
entib;. **O**ptauit nullū post se re-
linq̄re. ne si quē haberet sup̄sti-
tem non possit h̄re d̄sortē. **N**ō
ergo ex vob̄ fr̄es km̄ existimet
q̄ morientib; filiis carnalis etiā
affectus suum cor m̄ime pulsa-
uit. neq; em̄ filios q̄s carnē su-
am eē noueat. sine dolore pote-
rat morientes vidē: h̄ eāt vis
amoris īterior. que dolorē vin-
ceret carnis. **U**nde a passuro pe-

tro dicit. **C**ū senueris extēdes ma-
nus tuas a ali? te cinget: a du-
cet q̄ tu non vis. **N**eq; em̄ si ple-
nissime petr? nollet p̄ xp̄o pa-
ti potuisset: h̄ martiriū qd̄ p̄ infir-
mitatē carnis noluit. p̄ virtutē
sp̄s amauit. **Q**ui dū p̄ carnē
ad penas trepidat: p̄ sp̄m̄ ad
penas exultat. **A**ctūq; ē vt cru-
ciatū martiriū nolēdo voluisset:
sicut nos q̄q; cū gaudiū queri-
mus salutis. amax paulū suū
mus purgacōnis. **A**maritudo
q̄ppe ī paulo displicet: h̄ restitu-
enda p̄ amaritudinem sal? plas-
cet. **A**mauit ergo iux̄ carnē feli-
citas filios: h̄ p̄ amore celestis
patrie moī corā se voluit quos
amauit. **I**p̄a eoz vulneā accep-
pit. h̄ ip̄a in eis ad regnū p̄uei-
entib; excreuit. **R**ecte ergo h̄c
feiam vltra martirē dixerit q̄ et
totiēs in filiis ē desiderabilē ex-
ticta: dū mltiplex martiriū ob-
tinuit ipsam q̄q; martiriū pal-
mam vicit. **F**ertur apd̄ veteres
mos fuisse vt q̄lquis cōsul epi-
steret iux̄ ordinē t̄pm̄. honoris
sui locū t̄eret. **A**t si q̄s posterior
ad cōsulatū veniēs cōsul non se-
mel h̄ bis fortasse et tertio fie-
ret: etiam illos laude a honore
trāscenderet qui non pl? q̄ se-
mel cōsules extitissent. **D**icit er-
go b̄tā felicitas martires: que
tot ante se morientib; filiis p̄
xp̄o frequentē occubuit. quia et
amore illius sola sua mors ei

minime sufficit **C**onsiderem? g^o
 frēs hāc feminā cōsiderem? nos
 qui mēbris corpis viri sumus.
 in ei? opacōe quid existimabi-
 m^r? **S**epe nāq; agenda aliq; bo-
 na pponim? h si vn? cōtra nos
 leuissim? hmo ab ore irridētis
 irrupit. ab intēōe actionis no-
 stre fracti pūm? a cōfusi ē filim?
Ecce nos plerūq; a bono ope v-
 ba reuocāt: felicitatē vō a scā i-
 tēōne frāgē nec tormēta potu-
 erūt **N**os i aurā maledictiōis i-
 pingimur: hec ad regnū etiā p-
 ferrū exiit. nichilq; esse qd obfi-
 stebat estimauit **N**os ad pcep-
 ta dīca largiri nra saltē supflu-
 a nolum?: hec nō solū deo sub-
 stāciā suā cōtulit h p illo etiā p-
 piam carnē dedit **N**os cū ex di-
 uina iussione filios amittimus
 sine cōsolacōe lugem?: hec eos
 velut mortuos plangēt si nō ob-
 tuliss. **C**ū g^o ad illud terribile
 exam district? iudex venerit qd
 nos viri dicem?. cū hui? femi-
 gloziā viderimus. p debilitate
 mētis sue que tūc eit viris exau-
 satio: qm hec ondes q cū seculo
 et sexū vicit **D**e qmur ergo frēs
 karissimi districtā et aspam res-
 deptoris viā **N**su qppe vtutū ita
 iā plana facta ē: vt p eā femis
 libeat ambulāe **D**espiciam? cū
 cta pntia: nulla sūt etenim q tūhē
 pnt. **T**urpe sit diligē qd cōstat
 cici? pire. **N**ō vos terrenay re-
 rū amor supet. nō supbia iflet

nō ira dilaniet. nō luxuria pol-
 luat. nō inuidia cōsumat **A**moē
 nro fratres kmī redēptoz nē oc-
 cubuit. et nos amoē ei? discā?
 vincē nosmetipos **Q**d si pfecte
 agim? nō solū iminētes penas
 euadem?. h omūi cū martiribz
 glozia remunerabimur. **N**am
 qmuis occasio psecutionis desit.
 habet tam et pax nra martiriū
 suū. qz et si carnis colla ferro nō
 subdim? spūali tam gladio car-
 lia desideria in mēte trucidam?

Secūm matheū

In illo tpe. **M**isit ihs duodecī
 discipulos suos. picipiens eis a
 dicēs **I**n viā gentiū ne abieritis
 et in ciuitates samaritanoy ne
 intraueritis h potit? ite ad oues
 que pierūt dom? isrl. **E**t reliq.
Omelia bti gregorij pape de eas-
 de lōe bīta ad pplm in basilica
 sancti stephani martiris.

Dum cōstat oībz frēs ka-
 rissimi qz redēptoz nē i
 mūdū p redēptione gē-
 tiū venit cū samaitanos ad fidē
 cotidie vocari cōspicim?. qd est
 q in p̄dicationē discipulos mit-
 tens dicit in viā gentiū ne abie-
 ritis et i ciuitates samaritanoy
 ne intraueritis. h potius ite ad
 oues que pierūt dom? isrl msi
 h qd ex fci sine colligī? qz p?
 sol iudeis voluit a p? modū cū
 ctis gētibz p̄dicai vt dū illa vōta
 dūti rnuēt p̄dicatoēs fci ad vō
 cōz gētiū p ordinē vērēt qten?

redemptiois nostri predicatio a pro-
 prijs repulsa. gentiles populos qui
 si extraneos quereret: et quod iudee fi-
 ebat in testimonium hoc gentibus
 gratie esse incrementum. Erant etiam
 tunc qui de iudea vocandi essent.
 et de gentibus vocandi non essent.
Nam et in actibus apostolorum predicatio
 petro legitur et prius hebreorum
 tria milia et postea quique milia
 credidisse. Et cum predicatio apostoli ge-
 tibus in asyrah uisisset per spiritum san-
 ctum prohiberi esse memorant. Et tunc
 ipse spiritus qui prius predicatione
 prohibuit hanc asyranorum cordibus
 postea infudit. Nam diu est quod
 asyrah cuncta iam credidit. Idcirco
 ergo prius prohibuit quod postmo-
 dum fecit: quia tunc in illa erant
 qui saluandi non erant. et qui nec
 dum ad vitam reparari merebantur.
Sed tunc utiliter eis predicationis
 officium subtrahitur. ne mererentur
 grauius de contempta predicatione
 iudicari. Subtili ergo oculo
 quod iudicio a quorundam auribus
 predicatio sancta subtrahitur.
 quod suscitari per gratiam non me-
 rentur. Unde necesse est fratres karissimi
 ut in omne quod agimus omnipoten-
 tis dei super nos consilia occulta ti-
 meamus. ne dum mens nostra ex-
 terius fusa a sua se uoluntate non
 reuocat: intus contra eam iudex
 terribilis aduersa disponat. Quod
 beatus psalmista intus ait. Peius
 et videte opera domini quam terribiliter
 in consilijs super filios hominum.

Vidit enim quod alius misericorditer
 vocatur: alius iustitia exigente
 repellitur. Et quod alia prece alia
 dominus irascendo disponit: ex-
 pauit quod penetrare non potu-
 it. Et quem non solum inuestigabi-
 lem sed in quibusdam suis sanctis etiam
 inflexibilem vidit: terribilem
 in consilijs esse memorauit. **N**isi
 si autem predicatoribus quid pre-
 cipitur audiamus? **C**ertes predica-
 te dicentes quia appropinqua-
 bit regnum celorum. Hoc iam fratres
 karissimi etiam si euangelium taceat:
 mundus clamat. Ruina namque
 illius. uoces eius sunt. Qui enim
 tot attritus passionibus a glo-
 ria sua cecidit quasi iam nobis e-
 primo regnum aliud quod sequitur
 ostendit. **I**psis etiam a quibus ama-
 tur amarus est. ipse eius ruine
 predicant quod amandus non est.
Si eius ruinam sui domus quassa
 ta minaretur: quisquis in illa ha-
 bitaret fugeret. et qui stantem di-
 lereat recedere quanto a cadente
 festinaret. **S**i igitur mundus cadit
 et nos eum amando amplectimur op-
 primi volumus potius quam habi-
 tare. quod nulla nos ratio a ruina
 illius separet. quos eius passionibus
 amor ligat. **F**acile ergo est nunc
 cum destructa omnia enim animam no-
 stram ab eius dilectione distugere. sed
 hoc illo tempore difficilimum fuit quo
 tunc predicare celorum regnum inuisibi-
 le mittebantur. cum longe lateque om-
 nes cernerent florem regna terrarum.

Unde et iuncta sunt predicatoribus
 scis miracula ut fide daret ut
 ostensa. et noua faceret qui no
 ua predicarent. sicut in hac eade
 lege subiungit **I**nfirmos curate.
 mortuos suscite leprosos mu
 date. demones eicite. **F**lorente
 mundo. crescente humano gene
 diu in hac vita subsistente carne
 exuberante reru opulentia. q̄s
 ai audiret. vita ee alia credet
 quis inuisibilia visibilibus p̄fer
 ret. h̄ ad salutem r̄deuntibus infirmis
 ad vitam resurgentibus mortuis.
 carnis mundicia recipientibus le
 profis. ereptis a iure imundoru
 spirituum demoniacis. tot visi
 bilibus miraculis exactis. q̄s no
 crederet qd̄ de inuisibilibus audiret.
Ad hoc q̄ppe visibilia mira
 cula coruscant ut corda uideant
 ad fide inuisibiliu p̄trahant. ut
 p̄ qd̄ foras miru agit h̄ qd̄ it̄
 est longe mirabilius esse sentiat.
 Unde nuc̄ quoz ai fidelium nume
 rositas excreuit intra sc̄am eccle
 sia multi sunt q̄ vitam uirtutu tenet
 et tñ signa uirtutu no hnt. qz fru
 stra miraculu foras ondit si des
 est qd̄ intus opet. **N**am iux̄ ma
 gistri genciu uocē ligue in sig^m
 sunt. no fidelibus h̄ infidelibus. **U**n
 de et isdē predicator egregius qui
 ad predicationis uerba dormiente
 cadenteqz de fenestra euitau atqz
 e vita fuditus extinctu cora ai
 ctis infidelibus oratio suscitauit.
 militene uenēs plenāqz infideli

bus insulam scies. patre publici
 dissenteria febribusqz vexatum
 oratio saluauit. p̄grinationis uo
 ro sue comitem et sc̄e predicationis
 adiutorem thymotheu ex infirmi
 tate stomachi lassescente. no u
 bo curat h̄ medicinali arte me
 deri parat dices. **M**odico uino
 utere p̄pter stomachu tuu frequen
 tes tuas infirmitates. **Q**ui
 g^o infirmu infideli una p̄ce sal
 uat. cur egrotu sociu p̄ce no uo
 borat. **Q**uia nimis ille foras p̄
 miraculu sanadus erat. qui ui
 uis interit no erat ut p̄ hoc qd̄
 exterior ptas ostendit hunc ad
 vitam interior uirtus aiaret. **E**gro
 tati at̄ fideli socio exhibenda fo
 ris signa no fuerat. q̄ salubrit̄ i
 tus uiuebat. h̄ cessata ptate p̄di
 cationis cessatis uirtutu miracul qd̄
 r̄deptoz subiungat audiam. **E**rat
 accepistis ḡtis date. **P**resciebat
 at̄ nonnullos h̄ipsu donu accep
 ti sp̄s i usu negociationis iflecte
 a miraculoz sig ad auaricie obse
 quū declinaet. **H**ic e q̄ symo p̄ ip̄o
 ficone ma? edita miracula aspi
 cies p̄cipe donu sp̄s sci pecunia
 uoluit. scz ut detei? redet qd̄ ma
 le opas. **H**ic de templo redemptoz
 n̄ flagello d̄ estiaul̄ fo fbas e
 iecit cathedras redenti colubas
 euitit. **C**olubas q̄ppe redē e. ip̄o
 ne ma? q̄ sp̄s sc̄us accipit. no
 ad uite meritū h̄ ad p̄miu dare
Sz sunt nonnulli q̄ munex p̄mia
 ex ordinatione no accipiunt. a tñ

et tamen ad unū dñi p̄ceptū h̄
 qđ possidē videbant obliu sunt
Quāta nos eius miracula vide
 mus: quot flagellis affligimur
 quātis minax asperitatibz deter
 remur: et tam vocantē sequi cō
 tēpnam? **I**n celo iā sedet qui de
 uerfione nos admonet. **I**n iu
 go fidei colla gēciū subdidit: iā
 mūdi gloriā stravit: iā ruinis e
 ius crebre scētibz districti sui iu
 dicij diē ppinquantē denūciat
 et tñ supba mēs n̄a nō vult h̄
 sponte deserē qđ cotidie pdit in
 uita **Q**uid g° fratres karissimi
 qđ in ei? iudicio dicturi sumus
 qui ab amore p̄sentis seculi nec
 p̄ceptis flectimur. nec verberibz
 emendamur? **S**ed fortassis ali
 quis secū sibi tacitis cogitacioni
 bz d̄t **A**d vocē dñicā vterq; iste
 piscator qđ a quātū dimisit q̄a
 pene nichil habuit? **S**ed hac i
 re frēs karissimi affectū p̄sare
 poti? debem? q̄ sensū **M**ultū ē
 liq̄t q̄ nichil sibi retinuit. **M**ul
 tū reliquit qui q̄libet parū tam
 totū deseruit. **C**erte nos et habi
 ta cū amoē possidem? .a ea que
 mīme habem? ex desiderio que
 rim? **M**ultū g° petrus et and
 reas dimiserūt quādo vterq;
 etiā desidia habēdi deliqt: ml
 tū dimisit q̄ cū repossessa etiam
 cupiscēcijs renūciauit **A** seqn
 tū g° tāta dimissa sūt. q̄nta a
 nō sequētibz cupisci potuerunt
Nemo igitur etiam cum quos

dam conspiciat multa reliquisse.
 apud semetipsum dicat. **I**mita
 ri huius mundi contemptores
 volo. sed quod relinquam non
 bēo. multa frēs reliq̄stis: si desi
 derijs terrenis renūciatis **E**x tei
 ora em̄ n̄a dño q̄libet pua suf
 ficiūt **C**or nāq; et nō substāciā
 p̄sāt. nec p̄edit q̄ntū in ei? sac
 ficio. h̄ ex quāto p̄ferat. **N**ā si
 exteriorē substāciā p̄d̄am? . ec
 ce scī negociatores n̄i p̄etūā ā
 gelozū vitā retibz et nauis datis
 mercati sūt **E**stimationē q̄ppe p̄
 cij nō bz. h̄ tam regnū dei tanti
 valet q̄ntū habes. **V**aluit nāq;
 zacheo dimidiū substācie: qz di
 midiu aliud ad h̄ qđ iuste ab
 stulit restituendū in q̄druplū re
 seruauit. **V**aluit petro et andree
 dimissis retibz a nauis **V**aluit vi
 due duobz minutis **V**aluit a al
 teri calicē aque frigide. **R**egnū
 itaq; dei vt diximus tanti valet
 quantū habes. **P**ensate igitur
 fratres quid vilius cum em̄f:
 quid carius cum possidet? **S**ed
 fortasse nec calix frigide aque
 suppetit. qui indigenti prebeat.
 etiam tunc securitatem nobis p̄
 mittit sermo diuinus. **R**edemp
 tore etenim nato celi ciues ostē
 si sunt. qui clamarent **G**loria
 in excelsis deo **E**t i terra pax ho
 mibus bone voluntatis. **A**n
 te dei namq; oculos nunq; ē va
 cua manus a munere si archa
 cordis ēpleta est bona volūtate

Hinc etiam psalmista dicit In
 me sūt deus vota tua q̄ reddam
 laudationes tibi Ac si apte di
 cat. Et si exteri? munera offerē
 da nō habeo intra memetip̄m
 tñ iueio qd̄ in arā tue laudis i
 pono qz q̄ nra datioe nō pasce
 ris. oblatioe cordis meli? plā
 caris. nichil q̄ppe deo offert di
 tius bona volūtate. Volūtas eī
 bona est sic adūsa alieius sicut
 nra p̄timefcere: sic de p̄spitate
 p̄ri sicut de nro p̄fectu ḡtulari
 aliena dāna nostra credere alie
 ne lucra. nra putat. Amicū nō
 p̄ mūdū h̄ p̄ deū diligē: mimi
 cū etiā amādo toleāre: nulli qd̄
 non vis pati facē. nulli qd̄ tibi
 ipendi desideras denegat. neci
 tati p̄ri n̄ solū iux̄ vires succur
 rere. h̄ p̄desse etiā vltra vires
 velle. Quid ego isto holocausto
 lo cuplet? qñ p̄ h̄ qd̄ deo imo
 lat in ara cordis aīa semetip̄m
 mactat. Sz hoc bone volūtatis
 sacrificiū nūq̄ bene p̄soluit. mi
 si mūdi huius cupiditas p̄fecte
 deserat. nā q̄cqd̄ i eo concupif
 cim? h̄ p̄aildubio p̄ris iude
 mus. Videt em̄ qz nob̄ desit qd̄
 alter assequit. Et qz sp̄ inuidia
 a bona volūtate discordat mox
 vt hec mētē cepit illa discedit.
 vñ p̄dicatoēs sancti vti possint
 p̄rios p̄fecte diligē. studueēt
 in h̄ seculo nil amare nil vniq̄
 appetē nil vel sine appetitu possi
 dere. Quos bñ ysaias intuens

ait Qui sunt isti: qui vt nubes
 volāt a q̄si colūbe ad fenestras
 suas. Vidit q̄ppe eos trena de
 spicē. mente celestibz propinq̄
 re v̄bis pluē. miraculis chorus
 care a quos a terreis contagijs
 scā p̄dicacō et sublimis vita sus
 penderat. hos volantes colum
 bas piter et nubes appellat. Fe
 nestre aut̄ nostre sūt oculi quia
 p̄ ip̄os aīa respicit qd̄ exterijs
 concupiscit. Colūba v̄ro simplex
 est aīal atqz a malicia fellis a
 lieniū. Quasi colūbe ergo ad fe
 nestras suas sūt q̄ n̄l in hoc mū
 do concupiscūt. q̄ oīa simpliciter
 aspiciūt a in hec q̄ vident rapa
 citatis studio nō trabūtur. At
 d̄tē miluus et nō colūba ad fe
 nestras suas ē q̄ ad ea que oculi
 lis cōsiderat rapine desiderio an
 belat. Quia ergo fr̄es kn̄i san
 cti apli natalicia celebrant de
 ben? m̄itai qd̄ colūm? . Quidat
 nre obseq̄um deuocōis imutate
 solēntas mētis: despiciamus q̄
 terrena sūt: relictijs t̄yalibz mer
 cemur etna. Si aut̄ necdū pos
 sum? reliquē prop̄a: saltē non
 concupiscam? aliēa. Si necdum
 mens nostra accendit igne ca
 ritatis. i ambitioe sua habeat
 frenū timoris: vt p̄uectus sui
 passibz vegetata dū ab alieno p̄
 appetitu cōpescitur. qñqz ad pro
 p̄a cōtēnenda p̄ducat. Et si ad
 huc hic tenem? ifirmitate cor
 pis. sequamur tamen passibus

amoris. **N**ō at̄ deserit̄ desiderū
n̄z̄ ip̄e q̄ dedit̄ dñs n̄r̄ ih̄s xp̄s
Qui viuit et regnat in v̄nitate
sp̄s sancti deus p̄

Scdm̄ matheū

In illo tpe **C**ū audis̄ ioh̄ānes
in v̄nialis opa xp̄i mittēs duos
de discipulis suis ait illi **Tu**
es q̄ vēturus es: an aliū expecta
mus: **E**t reliq̄. **O**melia beati
gregorij pape. de eadē lōe. ha
bita ad populū in basilica san
ctorū marcelli et petri

Verendū nob̄ ē fr̄es ka
rissimū. ioh̄es prop̄ha
et plus q̄ pp̄ha qui vē
entē ad iordanis baptisina do
minū ostēdit dicēs. ecce agnus
dei: ecce qui tollit peccata mūdi
qui et hūilitatē suā et diuinita
tis ei? potēciā cōsiderās dicit. q̄
de tr̄a ē de terra loquit̄. qui aut̄
de celo vēit sup̄ om̄s ē. cur in car
cere positus mittēs discipulos
requirit dicēs. **Tu** es q̄ vēturus
es ā aliū expectam? t̄āq̄ si ig
noraret quē ostenderat: an ip̄
se sit nesciat. quē ip̄m esse pro
ph̄etādo baptizādo on̄dēdo da
mauerat. **S**ed h̄ cicius questio
soluit̄. si geste rei tēpus et ordo
pēsāt. **A**d iordanis em̄ fluenta
positus ioh̄es qz̄ ip̄se redēptor
mūdi esset asseruit̄. missus v̄o
in carcerē vtrū aliū expectat:
an ip̄e veniat requirit̄. nō qz̄ ip̄sū
mūdi esse redēptorē dubitauit̄.
s̄ q̄rit̄ vt̄ sciat. si is qui p̄ se ī mū

dū venerat: p̄ se etiā ad infernū
claustra descēdat. **Q**uē em̄ p̄cur
rēs nascendo mūdo nūciauerat
hūc moriēdo etiā ad inferos p̄
currebat. **A**it ḡo. **Tu** es q̄ vētu
r̄ es: an aliū expectam? **N**e si
apte dicat. **S**icut pro hoīb̄ na
sci dignatus es: an etiā pro hoī
b̄o mori digneris insinua. vt̄ q̄
natiuitatis tue p̄cursoz̄ extitit
mortis etiā p̄cursoz̄ fiā. et vētu
rū te inferno nūciē: quē iam ve
nisse mūdo enūciaui. **U**nde et in
quisitus dñs enumeratis potē
cie sue miraculis. de mortis sue
protinus humilitate respondit
dicēs. **C**eci vidēt claudi ambu
lāt leprosi mūdant̄ surdi audi
ūt mortui resurgūt paupes eu
angelizantur. beatus qui nō fu
erit scandalizatus in me. **V**isus
tot signis tantisqz̄ v̄tutib̄ non
scandalizari quisqz̄ potuit s̄ ad
mirari. sed infidelium mēs gr̄a
ue in illo scandalum pertulit.
cum eum post tot miracula mo
rientem vidit. **U**nde et paulus
dicit. **N**os autem predicamus
xp̄m crucifixum. iudeis quidez̄
scandalum gentib̄ autem stul
ticiam. **S**tultum quippe hominib̄
visum est vt̄ pro hominib̄ au
tor vite moreretur. et inde con
tra eum homo scandalum sup̄
fit. vnde ei amplius fieri debitoz̄
debit. **N**am tanto deus ab ho
minib̄ dignus honorandus est
q̄nto p̄ hoīb̄ et indiḡ suscepit

Quid est ergo dicere. beatus qui non
 fuerit scandalizatus in me. nisi
 aperta voce obiectione mortis
 sue humilitatemque significare? Ac si
 apte dicat. **M**ira quidem facio.
 huius abiecta prope non dedignor. quia
 ergo moriendo te subsequor. cau-
 uendum valde est hominibus ne in me
 mortem despiciant. qui signa vene-
 rant. **S**ed dimissis iobis discipu-
 lis quod de eodem iobane turbis di-
 cat audiam? Quid existis vide-
 re in desertum. ariditatem vento agi-
 tata. Quod videlicet non asseredo. huius
 negando intulit. Ariditatem quippe
 mori ut aura contigerit. in partem
 alteram inflectit. Et quod per ariditatem
 nisi carnalis animus designat? quod
 mori ut fauore vel detractio-
 tangitur statim in partem quamlibet in-
 clinat. Si enim ab humano ore au-
 ra fauoris flauit. hilarescit ex-
 tollit totumque se quasi ad gratiam
 inflectit. **S**ed si inde ventus detracti-
 onis erupit. unde laudis aura
 veniebat mori hunc quasi in partem
 alteram ad vim furoris inclinat.
Sed ariditas vento agitata. iobes non
 erat. quia hunc nec blandum gratia
 nec detractio cuiuslibet in iram
 asperum faciebat. nec prospere hunc
 erigere nec aduersa nouerant indi-
 nare. Ariditas ergo vento agita-
 ta iobes non erat. quem ab statu
 sui rectitudinis nulla reprobetas
 inflectebat. **D**iscam? igitur fratres
 kmi ariditas vento agitata non esse.
 solidam? animi in auram ligam

rum: positus? stet inflexibilis status
 mentis: nulla nos detractio ad
 iram prooet: atque ad remissionem
 inutilis gratie nullus fauor inclinet.
 non nos prope eleuet nec aduersa
 perturbent: ut qui in soliditate fi-
 dei firmus. nequam reprobetas transiit
 um mutabilitate moueamur.
Adhuc autem de eius expressione sub-
 iungit. **S**ed quod existis in desertum vi-
 dere hominem mollibus vestitus? Ecce
 quod mollibus vestiuntur in domibus re-
 gum sunt. **C**amelorum etenim pilis con-
 textis ut scitis vestit? iobes fu-
 isse describit. **E**t quod est dicere. ecce
 qui mollibus vestiuntur in domibus
 regum sunt. nisi apta sententia demon-
 strare quia non celesti huius tereno reg-
 no militat huius. quod pro deo prope as-
 pera fugiunt: et solis exterioribus
 dediti penitus vite mollicie et de-
 lectatione quiescunt. **N**eo ergo existi-
 met in fluru atque studio preciosa-
 rum vestium peccatum abesse: quia si huius cul-
 pa non esset nullo modo iobane do-
 minus de vestimenti sui asperitate
 laudasset. **S**i hoc culpa non esset.
 nequam prope? apostolus per epistolam su-
 am fecit a preciosarum vestium appe-
 titu compesceret dices. non in veste
 preciosa. **P**escate ergo quod culpa sit
 hoc etiam viros appetere. a quo cura-
 uit pastor ecclesie et feminas pro-
 hibere. quamuis hoc quod iobanes
 non esse vestitus mollibus dicit per
 significacionem intelligi et aliter potest.
Mollibus enim vestitus? non fuit. quia
 vitam peccantium blandimentis non

fouit. h̄ rigore aspere correpti
 omis icrepauit dicēs **V**enimā
 vipay quis vob demonstrabit
 fugē a rētura irā. **U**n̄ et p̄ salo
 monē d̄z **V**erba sapienciū q̄i sti
 muli: a sicut clau in altū defiri
Claus q̄ppe atz stimulis sapi
 enciū v̄ba spanf. qz culpas de
 liquenciū nesciūt palpaē h̄ pū
 gē **S**ed qd̄ existis vidē in descr
 tū: p̄phetā: etiā dico vob a pl̄
 q̄ p̄phetā p̄pbe q̄ppe m̄steriū
 est rētura p̄dicē: nō etiā demō
 strare. **J**obes 3° pl̄ q̄ p̄pba ē
 qz eū quē p̄currēdo p̄pbaue
 rat. etiā ostendēdo mōstrabat.
Sed qz arūdo v̄to agitata esse
 denegat: qz nō eē vestitus mol
 libo d̄z. qz p̄pbe nomē huic im
 par esse p̄hibet. iā qd̄ digne di
 ci possit audiam? **R**e q̄f. hic est
 de quo scriptū ē. **E**cce ego mitto
 angelū meū ante faciē tuā: qui
 p̄pabit viā tuā an̄ te **Q**d̄ em̄ gre
 ce angel? : hoc latine d̄z nūcius
Recte ergo qui nūciare supnū
 iudiciē mittit. angelus vocat̄ vt
 dignitatē seruet in noīe. quā ex
 plet in opatione **A**ltū quidē no
 mē est h̄ inferior vita noīe non
 est **Q**tinā frēs karīssimi non ad
 iudiciū n̄m dicam? . qz omnes
 qui sacerdotij noīe censent̄ an
 geli vocant̄ p̄pba attestante q̄
 ait **L**abia sacerdotis custodiunt
 scientiā a legē r̄quirēt ex ore e
 quia angel? d̄m̄ exercitū ē **S**
 huius altitudinē nomīs et iam

vos si vultis potestis mereri **N**ā
 vnusquisqz v̄m̄ inq̄ntū sufficit
 inquantū graciā supne aspira
 tionis accepit. si a prauitate p̄
 ximū r̄uocat. si exhortari ad be
 ne opandū curat. si eternū reg
 nū vel suppliciū errātī denūtiat.
 cū v̄ba sancte enūciationis ip̄e
 dit profecto angelus extitit **E**t
 nemo dicat. admonē non suffi
 cio: exhortari ydoneus nō sum
Quantū potes exhibe. ne male
 suatū talentū qd̄ accep̄ as i tor
 mentis erigaris **N**eqz plus q̄
 vnū talentū accep̄ at q̄ hoc ab
 scondē magis studuit q̄ eroga
 re. **E**t scim? q̄ i dei tabnaculo n̄
 solū p̄biale h̄ p̄cipiente d̄no et
 iā ciati facti sūt **P**er p̄bials q̄
 p̄pe doctrina exuberans. p̄ cyas
 tos v̄ro pua et angusta scien
 tia designat. **A**lius doctrina re
 ritatis plenus audienciū men
 tes inebriat. ac p̄ hoc quod di
 cit profecto p̄biam porrigit.
Alius explere quod sentit non
 valet sed quia hoc ipsum vtū
 qz denunciat. profecto p̄ cyatū
 gustum p̄bet. **I**n dei ergo taber
 naculo. id est in sancta ecclesia
 positi. si per doctrinam sapien
 cie ministrare p̄bials minime
 potestis. inquantum pro diuī
 na largitate sufficitis proximis
 vestris boni verbi cyatos date.
Inquantum em̄ vos profecisse
 p̄satis etiam alios trahite: in
 via dei habere socios desiderate

Si quis v̄m fr̄es ad forum vel
ad balneū p̄git quē ociosū esse
cōsiderat vt sc̄iā veiat iūtat Ip̄
sa ergo trena actio vos v̄ra cō-
ueiat. ⁊ si ad deū tenditis cura
te. ne ad eum soli veiat. Hinc
em̄ scriptū ē Qui audit dicat ve
ni. Ut q̄ iā in corde vocem sup̄mi
amoris accepit foris etiā p̄-
mis vocē exhortatiōis reddat
Et fortasse panē vt idigētī ele-
mosinā porrigat nō habet. sed
mai⁹ ē qd̄ tribuē valeat q̄ lig-
uam habet. Ql̄ est em̄ v̄bi pa-
bulo victurā i p̄petuo mentē t̄n-
cere. q̄ vētrē morture carnis t̄-
reno pane satiare. Nolite ergo
fr̄es p̄ris vestris eleōsinas ver-
bi subtrahē. mecū vos admo-
neo. ab ocioso sermōe p̄camus
Inutilit̄ loq̄ declinem⁹. inq̄tū
tūti ligue si valem⁹ i ventū ver-
ba nō diffluent cū iudex dicat
Om̄e verbū ociosū qd̄ locuti fu-
erit hoīes: reddēt de eo racōnē
die iudicij. Ociosū q̄ppe v̄bum
est qd̄ aut vtilitate rectitudis ā-
rōne iuste necitatis caret. Ocio-
sa ergo colloq̄a ad edificatiōnis
studia vertite: q̄ celerrime hui⁹
vite t̄pa fugiāt cōsiderate. q̄ di-
strict⁹ iudex veniat attendite.
Hūc āte oculos v̄ri cordis poi-
te. hūc p̄riōz v̄riōz mētib⁹ it̄-
mate vt iquātū vires sup̄petūt
si ānūciare eū nō negligitis vo-
cati ab eo angeli cū iohāne va-
leatis. Qd̄ ip̄e p̄stare dignetur

Sed̄m iohānem

In illo t̄pe miserūt iudei ab ihe-
rosolimis sacerdotes ⁊ leuitas ad
iohānem vt iterrogarent eum.

Tu quis es? Et reliq̄. Omelia
b̄ti gregori⁹ de eadē l̄ione. b̄ita
ad ppl̄m i basilica b̄ti petri apli

Ex hui⁹ l̄ōnis v̄bis fr̄es
k̄m̄i iohānis nob̄ hūi-
litas cōmēdat. Qui cum
tante v̄tutis est. vt xp̄us credi
potuiss̄. elegit solide subsistē in
se ne hūana opimōe rapētur i
amē sup̄ se. Nā cōfessus ē et nō
negavit. Cōfessus est quia non
sū ego xp̄us. S; q̄ dixit non sū
negavit plane qd̄ n̄ erat s; non
negavit qd̄ erat vt veritatem lo-
quēs al̄ mēbz fieret. cui⁹ sibi
nomē fallaciter nō vsurparet.
Cū ergo nō vult appetē nomē
xp̄i: fāus est mēbz xp̄i: qz dū i
firmitatē suā studuit humiliter
agnoscē: illi⁹ celsitudinem meru-
it veraciter obtinē. S; cū ex l̄ō-
ne alia redēptoris nostri sentē-
cia ad mentē reduc̄: ex hui⁹
nobis l̄ōnis v̄bis q̄stio valde
iPLEXA generat. Alio quippe in
loco d̄ns ēquisitus a discipulis
de aduētū helye. r̄ndit. helyas
iā venit: ⁊ nō agnouerūt eum.
s; fecerūt i eū q̄cūq; voluerūt. Et
si vultis sciē. iohānes. ip̄e est
helyas. Requirit⁹ aut̄ ioh̄es.
ait: nō sū helyas. Quid ē ergo
h̄ fr̄es k̄m̄i: qz qd̄ veritas affir-
mat h̄ proph̄a veritatis negat⁹.

Valde nāq; inter se diuisa sūt ipse est: et nō sūi Quō g° ppha veritatis est: si eiusdē veritatis sermōib; dōctōr nō est: Sed si subtilit veritas ip̄a req̄rat. h̄ qd̄ intra se contrariū sonuit. quō contrariū nō fit inuenit Ad zachariā nāq; angel? de iohāne d̄t Ipse p̄cedet aū illū in spū et in v̄tute helie. Qui idcirco v̄tur? in spū et in v̄tute helie d̄t: qz sicut helias sc̄dm d̄m aduentū p̄ueniet ita iohānes p̄uenit p̄mū Et sic ille p̄cursoz v̄turi ē iudicis: ita iste p̄cursoz factus ē redēptōris **J**obes igit in spū helias erat: in p̄sona helias nō erat **Q**d̄ at̄ d̄ns fatetur de spū. h̄ iobes denegat de p̄sona qz et iustū sic erat vt et discipulis d̄ns spūalē d̄ iohāne sententiā dicēt. et iohānes eisdē turbis carnalib; nō d̄ suo spū h̄ de corpe respōdēt **C**ontrariū ergo v̄tati videt esse qd̄ iohānes isonuit. h̄ tamē a v̄tutis tramite nō recessit. qui cū se etiā pphā negauit qz videlicet nō solū poteat redēptōrē p̄dicē h̄ etiā demonstrāe. quīnam sit. cōtinuo exp̄mit dū subiūgit **E**go vox clamantis in deserto Sciatis fratres karissimi qui vnigenitus fili? v̄bū p̄ris vocat iohāne attestāte q̄ ait. in p̄ncipio erat v̄bū et v̄bū erat apud deū. et deus erat v̄bū. ex ip̄a n̄ra locutione cognoscitis qz p̄? vox sonat vt v̄bū postmodū possit audiri

Jobes ergo vocē se esse asseit qz p̄mū p̄cedit **A**duentū itaq; d̄m cū p̄cursoz vox d̄t. qz p̄ ei? ministeriū patris v̄bū ab oīb; auditur **Q**ui etiā in deserto clamat qz delictis ac destitute iudee solaciū redēptōris anūciat **Q**uid at̄ clamat insinuat. cū subiūgit **D**irigite viā d̄m. sicut d̄t ysaias p̄pheta **V**ia d̄m ad cor dirigis cū ad p̄ceptū vite p̄as. cū veritatis h̄mo hūiliter audis **V**n̄ scriptū ē **S**i q̄s diligit me h̄monem meū suabit. et p̄ me? diliget eū et ad eū veniem? et mansionē apud eū faciem? **Q**uis q̄s ergo in supbiā mētē eleuat q̄s q̄s auaricie estib; anhelat quīq̄s se luxurie inclinationib; polluit. cordis ostiū cōi veritatē claudit et ne ad se domin? veniat claustra animi seris viciōz dāpnat **S**ed adhuc qui missi sūt p̄cursoz **Q**uid ergo baptizans si tu nō es helias neq; xp̄c neq; p̄pheta? **Q**uod quidē non studio cognoscende veritatis h̄ malicia exercende emulatiōis dicit **Q**d̄ euangelista tacite innotuit qui subiūxit dicens **E**t qui missi fuerāt erāt ex phariseis **A**c si apte dicat **I**lli iohānem de suis actib; requirūt qui doctrinā nesciūt q̄rē h̄ inuidere **S**ed sc̄s q̄s q̄; cū p̄sa m̄te req̄rit d̄ bonitatis sue studio non mutat **V**n̄ iobes q̄; ad v̄ba iudie p̄dicamēta r̄ndit vite **N**ā p̄tin? adiūgit. **E**go at̄

baptisō in aqua: medius autē
 v̄m stetit quē vos nescitis. Jo
 bānes nō spū s̄ aqua baptisat:
 qz peccā solue nō valens. bap-
 tizando y corpa p aquā lauat. s̄
 tū mentem p veniā non lauat.
Cur ergo baptisat q̄ peccā per
 baptismū non relaxat: nisi vt
 p̄cursois sue ordinē seruans q̄
 nascitur nascēdo p̄ueniāt bap-
 tizatuz quoq; dñm baptizando
 p̄ueniret. **E**t q̄ p̄dicando factus
 est p̄cursoz x̄pi: baptizando eti-
 am p̄cursoz ei? fieret imitatiōe
 sac̄menti. **Q**ui int̄ hec misteriu
 n̄i redēptois anūtiāns. hūc in
 medio hoīm a stetitisse asserit et
 nesciri. qz p carnē dñs apparēs
 a visibil̄ extitit corpe a iuisibil̄
 maiestate. de quo etiā subdit q̄
 post me venit: ante me factus est
Sic nāq; d̄z **A**nte me factus est
 ac si dicat ante me positus est.
Post me ergo venit: q̄ postmo-
 dū nat? ē **A**nte me aut factus
 ē. qz in p̄latus **S**ed h̄ paulo su-
 perior dicēs et iā p̄lacōnis eius
 eam aperuit cū subiūxit. **Q**uia
 prior me erat **A**c si apte dicat
Inde me etiā p? natus sup̄at.
 quo eū natitatis sue t̄pa nō an-
 gustant **N**ā q̄ p matrē in t̄pe
 nascit: sine t̄pe ē a patre gemi-
 tus **Q**ui quāte reuerētie hūili-
 tatē debeat subdendo manifestat
Qui? nō sū dign? solue corri-
 giā calciamētū ei? **M**os apud
 veteres fuit: vt si q̄s eam q̄ sibi

cōpetēt accipere vxorē nollet:
 ille ei calciamētū soluēt qui ad
 hāc sp̄s iure propiqtatis ve-
 niēt **Q**uid igit̄ int̄ hoīes x̄pus
 nisi scē ecclie sponsus apparuit
De q̄ a iste iobes dicit **Q**ui ha-
 bet sp̄sam: sp̄sus ē **S**z q̄a io-
 bānem hoīes putauerūt x̄pm
 esse. qd̄ isdem iobes negat. re-
 cte se indignū esse ad soluēdam
 corrigiā calciamētū eius denūci-
 at **A**c si apte dicat **E**go redēp-
 tois vestigia denudare nō va-
 leo: quia sponsi nomē michi ī
 meritū non vsurpo. **Q**d tamē
 intelligi a aliē p̄t **Q**uis em̄ nes-
 ciat q̄ calciamenta ex mortuis
 aīalibus fiant **I**ncarnat? vero
 dñs veniēs q̄si calciat? appuit.
 q̄ indimitate sua mortificia n̄e
 corrupcōnis assumpsit **Q**ū etiā
 p̄ prop̄hām d̄z **I**n ydumeā ex-
 tendā calciamētū meū **P**er ydu-
 meā q̄ppe gētilitas: p̄ calciamē-
 tū vero assumpta mortalitas de-
 signat. **I**n ydumeā ergo dñs
 calciamētū suū se extendē as-
 serit. quia dum p carnem gen-
 tibus inotuit q̄si calciata ad nos
 dimitas venit **S**ed h? incarnati-
 onis misterium. hūan? oculus
 penetrare nō sufficit **I**nuestiga-
 ri ei nullaten? p̄t q̄mō corpa af-
 v̄bū. quō sūm? viuificatoz spi-
 tus intra v̄terz m̄is aīat. quō
 is q̄ incium non habet. et exi-
 stit a concipitur **C**orrigia ergo
 calciamētū est ligatura misterij

Johānes itaq̄ soluē corrigiam
calciamēti ei? nō valet: qz in
carnacōis ei? misteriu nō ipse
inuestigare sufficit. qui hāc p
ppbecie spm̄ agnouit **Q**uid ē
g° dicē. nō sū dign? soluē cor
rigiā calciamēti ei? : nisi aperte
et hūiliter suā ignorantia pfi
teri **A**c si patenter dicat. quid
miri si ille m̄ platus ē quē post
me quidē natū cōsidero. s; nati
uitatis ei? misteriu nō appbē
do **E**cce iohes ppbecie spū im
plet? mira sciēcia emicat. a tñ
illud d se insinuat qd̄ ignorat
Qua i re pēsandū est nob̄ fra
tres km̄. a tota intētionē cogi
tādū quō scī viri vt hūilitatis
in se v̄tutē custodiāt. cū quedā
mira mirabilē sciūt illud ante
oculos mētis studēt r̄uocāe qd̄
nesciūt. vt dū ex pte alia infir
mitatē suā cōsiderāt ex ea pte q̄
pfectus ē eorū se aim? nō extol
lat **S**cīa etem̄ v̄tus ē. hūilitas
etiā custos v̄tutis **N**estat g° vt
in ōne qd̄ scit sese mēs dep̄mat
ne qd̄ v̄tus sciēcie cōgregat v̄
tus elationis tollat. **C**ū bona
fratres agitis. semp̄ ad memo
riā mala acta r̄uocate vt dum
caute culpa cōspicif nūq̄ de bo
no opere incaute aim? letetur
Superiores eos iuicē existiate
maxie q̄ vob̄ cōmissi nō sūt p̄
imos vr̄os attendite. qz quos
agē aliq̄ praua cōspicitis que i
eis bō lateāt nescitis **M**agn?

g° vnusq̄sq; eē studeat. s; tam̄
aliquo mō se eē nesciat. ne dū
sibi magnitudinē arrogāt tri
buit amittat. **H**inc em̄ p pro
phetā dz **D**e q̄ sapiētes estis i
oculis vr̄is. et corā vob̄metip
sis prudētes **H**inc paul? ait.
Nolite prudētes eē apud vos
metip̄os **H**inc cōtra supbientē
saul dz **C**ū eēs puul? in ocul
tuis caput in tribub; isrl̄ fāis
es **A**c si aperte dicēt **C**ū tu te
paruulū cōspicēs. ego te p̄ cete
ris mag^m feci. qz v̄o tu te ma
gnū cōspicis a me paru? estiaē
Quo cōm̄ dauid cū sui regni po
tētia corā archa dñi saltādo de
spicēt dixit **I**udā a vilior fiam
pl? q̄ fact? sū. et ero hūilis in
oculis meis **Q**uē ei nō extollēt
ora leonū frāgē. vr̄soꝝ brachi
a dissipāe. despectis p̄orib; fr̄i
b; eligi. r̄probato rege ad reg
ni gubernacula vngi timēdū cū
ctis vno lapide goliath sternē
a rege proposita extictis allofi
lis nūosa p̄pucia reportāe r̄g
nū ex p̄missiōe p̄cipē. cūctūq;
isrl̄iticū ppl̄m sine vlla p̄ mo
dū cōtradictōne possidē. **E**t tñ
i cūctis se despicit. q̄ i suis ocul
sese hūilē cōfitef **S**i igit scī viri
etiā cū agūt fortia d̄ semetip̄is
vilia sentiūt. qd̄ in sua exausati
one dicturi sūt. q̄ sine opē v̄tu
tis intumescūt. **S**ed et si quel
bet bona assint opera n̄lla sūt
nisi ex humilitate condiantur

Mirāda quippe actio cum elatione non eleuat: sed grauat Qui enim sine humilitate virtutes congregat quasi in vento puluerem portat et vni aliquod ferre cernit. inde deteritur. In cunctis ergo que agitis fratres mei radicem boni operis humilitatem tenete nec quibus iam superioribus sed quibus adhuc inferioribus estis aspiciat: ut dum meliorum vobis exempla proponitis ad maiora sepe ascendere ex humilitate valeatis. Prestate domino nostro iuxta precem. **C** 5^m lucā

In illo tempore Erant edicta a cesare augusto ut describeret uniuersus orbis. Et reliqua. **O**melia beati gregorii pape de eadem lectione habita ad populum in basilica beate marie in natiuitate domini.

Quia largiente domino misericordiam solennia iam hodie ter celebraturi sumus. loquar diu de euangelica lectione non possum. Sed nos aliquid breuiter dicere ipsa redemptiois nostre natiuitas compellit. Quid est quod nascituro domino mundus describitur uniuersus. nisi hoc quod aperte monstratur. quod ille uenerat in carne qui electos suos ascribet in eternitate. Quo contra de improbo dicitur. **D**electus de libro uiuentium. et cum iustis non scribatur. Qui bene etiam in bethleem nascitur: bethleem quippe domus panis interpretatur. Ipse namque est qui ait Ego sum panis uiuus qui de celo descendi. **L**ocus ergo

in quo dominus nascetur domus panis ante uocatus est. quod futurum profecto erat. ut ille ibi per materiam carnis appareret: qui electorum mentes interna facietate reficeret. Qui non in parietum domo sed in uia nascitur ut profecto ostenderet quod per humanitatem quam assumpsit quasi in alieno nascebatur. Alienum uidelicet: non secundum partem dico sed secundum naturam. **N**am de potestate eius scriptum est. In propria uenit. In natura etenim sua ante tempora natus est: in nostra uenit ex tempore. qui ergo eternus permanens temporalis apparuit profecto alienum est ubi descendit. Et quod per prophetam dicitur. omnis caro fenulum: factus homo fenulum nostrum uertit in frumentum. qui de semetipso ait. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. Unde et natus in presepio reclinatur ut fideles omnes uidelicet sancta animalia carnis sue frumento reficeret. ne ab eterne intelligentie pabulo ieiuna remaneret. quid est autem quod uigilantibus pastoribus angelus apparet. eosque dei claritas circumfulget nisi quod illi per ceteris uidere sublimia merentur qui fidelibus gregibus preesse sollicitate sciunt. qui dum super gregem pie uigilant. dimissa super eos gratia largitur choruscant. **R**egem uero natum angelus nuntiat eiusque uoci angelorum chori concinunt et gaudentes clamant. **G**loria in excelsis deo et in terra pax hominibus bone

voluntatis. Prius quippe quam redemptor noster in carne nasceretur discordiam cum angelis habuimus: a qua rursus claritate atque mundicia pro parte me culpe meritum. pro cotidiana delicta longe distabam. quare enim peccando exirei eram? a deo: exireos nos de suo consorcio deputabant angeli ciues dei. Sed quia nos cognouimus regem nostrum. et cognouerunt nos angeli ciues suos. Quia enim celi rex terram nostre carnis assumpsit. infirmitatem nostram illa iam angelica celsitudo non despicit. Ad pacem nostram angeli redeunt. intentionem probris discordie pro parte ponunt. et quos prius infirmos abiectosque despererant iam ut socios venerant. Hinc enim est quod loth vel iosue angelos adorant nec tamen adorare prohibent. Iobes vero in apocalypsi angelum adorare voluit. hoc tamen isdem angelus ne se debeat adorare respicit dicens. Vide ne feceris. seruus tuus sum et fratrem tuorum. Quid est autem quod ante redemptoris nostri aduentum angeli ab hominibus adorantur et tacet pro parte modum vero adorari refugunt. nisi quod naturam nostram quam prius despererant. pro parte hanc super se assumptam aspiciunt. substantiam sibi videre pertimescunt. nec iam sub se velut infirmam contempnentem ausi sunt. quam super se videlicet in celi rege venerant. nec habere dedignant hominem socium. qui super se adorant hominem deum. Curemus

quod fratres karissimi. ne qua nos immundicia polluat quam in eterna presentia sciamus et dei ciues et angelis equaliter sumus. Vindicemus moribus dignitatem nostram nulla nos luxuria inquam. nulla turpis cogitatio accuset non malicia mentem mordeat. non inuidie rubigo consumat. non elatio inflat non ambitione pro terrena oblectamenta dilaniet. non ira inflamet. **D**ij etenim vocati sunt homines. **D**efende ergo tibi o homo contra vicia honorem dei. quare pro parte te factus est deus? homo cui est honor et gloria in secula seculorum amen.

Secundum matheum.

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam peregre proficiscens vocauit seruos suos et tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta alij autem duo alij vero unum. Et triqua. **O**mnia beati gregorii pape de eadem lege habita ad populum in basilica beati filuestri in die natalis eius.

Lectio sancti euangelij fratres karissimi sollicitate considerate nos admoneat ne nos qui plures ceteris in hoc mundo accepisse aliquid criminum ab auctore mundi quam inde iudicemur. **C**um enim augetur dona rationes etiam crescunt donorum. **T**anto ergo esse humilior atque ad fruendum propius quousque debet ex munere quanto se obligatio respicit esse in reddenda ratione. **E**cce homo qui peregre proficiscitur suos suos vocat.

eisq; ad negociū talenta partif
Post multū vero t̄pis positur?
 rationē reuertif: bene opantes
 p̄ apportato lucro remunerat:
 seruū vero a bono ope torpētē
 dānat. **Q**uis em̄ homo iste est
 qui p̄gre pficiscif. nisi redemp
 tor noster qui ī ea carne quam
 assumpserat abiit in celū. **C**ar
 nis enim locus prop̄us terra ē
 que quasi ad p̄grinandū tunc
 ducitur: dū p̄ redēptorem n̄m
 ī celo collocatur. **S**ed hō iste p̄
 gre proficiscens seruis suis sua
 bona tradidit. quia fidelib; su
 is spūalia dona cōcessit. Et vni
 quidem dedit quīq; talenta alij
 duo: alij vero commisit vnum
Quīq; etenim sūt corpis sensus.
 videlicet visus auditus gustus ta
 ctus et odoratus. **Q**uīq; igit ta
 lentis donū quīq; sensuū id est
 exteriorū scientia expr̄mis. **D**uo
 b; vero intellais et opatio desig
 nant. **V**nius aut̄ talenti nomi
 ne. intellais t̄mmodo designat
Sed is q̄ quīq; talenta accepit
 alia quīq; lucratus ē: qz sūt nō
 nulli q̄ et si int̄na ac m̄stica p̄
 netrare nesciūt p̄ intentione ta
 men sup̄ne patrie dōcēt recta q̄
 possunt de ipsis exteriorib; que
 acceperunt. **D**umq; se a carnis
 petulantia: a terrenay rez am
 bitu. atq; a visibiliū voluptate
 custodiūt ab hīs etiā alios ad
 monendo compescunt. **E**t sunt
 nōnulli qui quasi duob; talen

tis ditati. intellectū atq; opati
 onem p̄cipiūt subtilia de inter
 mis intelligūt mira ī exteriorib;
 opantur. **C**ūq; et itelligendo et
 opando alijs p̄dicat quasi du
 plicatū de negocio lucrū repoz
 tant. **V**ene autē alia quīq; vel
 alia duo in lucy venisse referū
 tur. qz dum vtriq; serui p̄dica
 tio ipenditur quasi accepta talē
 ta geminatur. **S**ed is q̄ vnū ta
 lentum accepit abiens fodit ī
 terram et abscondit pecuniam
 domini sui. **T**alentū in terrā ab
 scondē ē acceptū ingeniū terre
 nis actib; implicat. lucy spūa
 le nō querē. cor a tremis cogita
 cōmbus nūq; leuare. **S**ūt nāq;
 nōnulli qui donū intelligētie p̄
 ceperunt. s; tū sola que carnis
 sunt sapiūt. **D**e q̄b; p̄ prophe
 tā dicit **S**apientes sūt vt faciant
 mala bene autē nesciūt facere.
Sed dñs qui talenta contulit. rō
 nem positur? redit q̄a is q̄ nūc
 pie spūalia dona tribuit distri
 cte in iudicio merita exquiret.
Quid quisq; accepit considerat
 et quod lucrum de acceptis re
 portat. pensat. **S**eruus qui ge
 minata talenta retulit. a domi
 no laudatur atq; ad eternam
 remuneracōnem p̄ducif. cū ei
 voce dñica dicif. **E**uge bone ser
 ue et fidelis. quia supra pauca
 fuisti fidelis. supra m̄lta te cōsti
 tuā intra ī gaudiū dñi tui. **P**au
 ca q̄ppe sunt bō oīa p̄ntis vite.

quodlibet multa videantur in compensatione retributionis eterne. Sed tunc fidelis seruus super multa constituitur: quando deuicta omni corruptionis molestia de eternis gaudiis in illa celesti sede gloriatur.

Tunc ad dominum sui gaudium perfecte intromittitur quoniam in eterna illa patria assumptus atque angelorum ceterisque amictus sic iterius gaudet de munere ut non sit iam quod exterius doleat de corruptione. Seruus autem qui operari de talento noluit: ad dominum cum verbis excusationis redit dicens Domine scio quia homo durus es. metis vbi non seminasti: et congregas vbi non sparsisti: et times abijci et abscondi talentum tuum in terra. Ecce habes quod tuum est. Notandum quod inutilis seruus dominum durum vocat. cui tamen ad lucrum deseruiens dissimulat et timuisse se dicit in lucrum talentum expendere qui hoc solum time debuerat ne hoc sine lucro ad dominum reportaret. Sunt enim plerique in terra sanctam ecclesiam. quod iste huius ymaginem tenet: qui melioris vite vias aggredi metuunt: et tamen iacent in sui corporis ignavia non pertimescunt. Cumque se peccatores considerant: sanctitatis vias arripere trepidant et remanent in suis iniquitatibus non formidant. Quorum bene petrus adhuc in infirmitate positus specie tenet: cum visio miraculo piscium dixit. Exi a me domine: quia peccator homo sum.

In veritate si te peccatorem confiteris detur as oportet ut a te dominum non repellas. sed qui idcirco melioris habitus vias et rectioris vite apprehendere ardeat noluit. quia in firmos se esse conspiciunt. quasi peccatores se fatentur. et a se dominum repellunt. eumque in quo sanctificari debuerat fugiunt: velut in perturbatione consiliu non habent dum moriuntur et vitam timeant. Unde et huic suo pertinens respondet serue male et piger. sciebas quia meto vbi non semino. et congrego vbi non spargo. Oportuit ergo te dare pecuniam meam numularijs et ego veniens recepissem vti que quod meum est cum usura. Ex verbis suis seruus constituitur cum dominus dicit. **N**on ero vbi non semino: et congrego vbi non spargo. **A**c si aperte dicat. si iuxta tuam sententiam et illud exquirero quod non dedi: quanto magis a te exquirero quod ad erogandum dedi. Oportuit ergo te dare pecuniam meam numularijs et ego veniens recepissem vti que quod meum est cum usura. Pecuniam vero numularijs dare est eis sententiam predicationis impendere qui hanc valeant in operibus exercere. Sed sicut nostrum periculum aspiciatis si dominicam pecuniam teneam: ita vestrum karissimi sollicitate persate quia cum usuris a vobis erigetur quod audistis.

In usura quippe pecunia nō data etiā recipit. **C**um em̄ et hoc redditur quod acceptū fuerat: illud etiā superipenditur qđ acceptum non est. **P**ensate ergo fratres k̄m̄i quia de accepta d̄m̄i verbi pecunia usuram solvere debetis et curate vt ex hoc quod audistis etiā alia studetis intelligere que nō audistis quatenus alia ex alijs colligentes etiā illa discatis ex vobis m̄t̄ip̄is agere que necdum ex p̄dicatozum ore didicistis. **P**igrum seruū que finā feriat audiamus. **T**ollite ab eo talentū et date ei q̄ habet decem talenta. **O**portunum valde videbat̄ vt cum a malo seruo vnū talentū tollitur. ei potius q̄ duo: q̄ qui quinq; acceperat daretur. **I**lli enim dari debuit qui min⁹. q̄ ei qui pl⁹ habuit. **P**ed sicut susperit⁹ dixim⁹ p̄ quinq; talēta quī q̄ videlicet sensus idest exteioꝝ sc̄a designat. **P**er duo aut̄ itellectus et op̄acō exp̄m̄is. **P**lus ergo habuit qui duo. q̄ q̄ quinq; talenta accepit. **Q**uia qui per talenta quinq; sensuū exteioꝝ ad ministracōnem meruit: ab itellectu m̄t̄ioꝝ adhuc vacuus fuit. **U**num ergo talentū q̄ intellectū significari dixim⁹: illi dai debuit q̄ bñ exteioꝝ q̄ acceperat ministravit. **Q**uod cotidie ī sc̄a ecclesia cernim⁹. qz pleriq; dum bene ministrāt exteioꝝ que ac-

cipiūt. per adiūctam gratiā ad intellectū quoq; misticiū perduciunt vt etiā de m̄t̄na intelligētia polleant. qui exteioꝝa fideliter adm̄strāt. **G**ñalis aut̄ mox sn̄a subdit̄ qua dicitur. **O**mmi ei habenti dabit̄ et habūdabit. **S**i autē q̄ non habet et qđ videtur h̄re auferet ab eo. **H**abenti namq; dabitur et habūdabit: qz q̄squis caritatem habet etiā alia dona percipit. quisquis caritatē non habet etiā dona que percepisse videbat̄ amittit. **V**n̄ necesse ē fr̄es meivt per ōne qđ agitis: erga caritatis custodiam vigiletis. **C**aritas aut̄ vera est: et am̄icū diligē in deo: et inimicū diligē prop̄t̄ deū. **Q**uā si q̄sq; n̄ habet ōne bonū amittit qđ habet. **T**alēto qđ acceperat p̄uas et iuxta d̄m̄i sn̄am ī exteioꝝes tēbras mittit. per penā q̄ppe ī exteioꝝes tēbr̄es cadit q̄ p̄ culpā suā sp̄ōte ī iteioꝝes tēbras occidit. **E**t illic coactus patit̄ tēbras vltionis qui h̄ libent̄ sustinuit tēnebras voluptatis. **S**ciendū vero ē qz nullus piger ab hac talenti acceptiōe secur⁹ est. **N**ull⁹ nāq; ē qui vracit̄ dicat. **T**alentū m̄ime accepi: non ē vñ ponē rōne cogar. **T**alēti ei nomie cui libet pauperi etiā h̄ ip̄m reputabit̄ quod vel m̄imum accepit. **A**li⁹ nāq; accepit intelligentiā p̄dicacōis misticiū debet ex talēto. **A**li⁹ t̄renā subām accepit

erogationē talē debet ex rebo
Alius nec interiorū intelligen
 tiā nec rerū affluentiā accepit
 h̄ tam didicit artē qua pascit.
Ipsa ars ei in talenti accepōe
 reputabitur **A**li? nichil horū
 affectus est. h̄ tam fortasse fa
 miliaritatis locū apud diuitē
 meruit: talētū pfecto familiai
 tatis accepit **S**i ergo nichil ei
 p̄ indigētibz loq̄tur. p̄ talē tē
 tenōe dāpnatur **H**abens igitur
 intellectū: cur et om̄ino ne
 taceat **H**is rerū affluentia vi
 gilet ne a mīe largitate torper
 scat **H**abēs artē qua ēgit ma
 gnopē studeat vt vsū atz vtili
 tatē illius cū primo partiatur
Habēs loquēdi locū apud di
 uitē: dāpnationē p̄ retēto talē
 to timeat si quādo valet non a
 pud eū p̄ paupibz intercedat
Tantū quippe ab vnoq; nēm
 vētur? iudex eriget q̄ntū dedit
Et ergo de talenti sui rōmbz re
 deūte dño quisq; securus sit cū
 tremore p̄ciet cotidie qd̄ acce
 pit **E**cce nāq; iā iuxta est vt il
 le qui p̄gre p̄fectus est redeat
Quasi p̄gre quippe abiit: qui
 de hac terra in q̄ natus est lon
 ge discessit **S**ed p̄fecto reūtif
 vt d̄ talentis rōnē ponat: quia
 si a bona actione torpescimus
 de ip̄is dom̄s que cōtulit. nos
 distāctius iudicat. **C**ōsidem?
 ḡ que accepim? atq; in eozū
 erogatione vigilemus **N**ulla

nos a spiritali op̄e cura terre
 na impediāt ne si in terra talē
 tū absconditur. talēti do min?
 ad irā iudicā puo cēt **S**i ger et
 em̄ seru? cū iā iudex culpas ex
 aminet. talētum de terra leuat
 quia sūt pleriq; qui tūc se a ter
 remis opibz subtrahūt quādo
 iā p̄ aiādūsiōnē iudicis ad et
 nū suppliciu trahūt **A**nte ḡ
 de talēti nostrā ponēda rōne vi
 gilem? . vt cū iā iudex ad feriē
 dū iminet lucrū nos qd̄ fecim?
 excauset **Q**d̄ p̄stet nobis deus.
 Qui viuit ac.

Scdm mattheū

Qum natus esset ih̄s in be
 thleem iude in diebz he
 rodis regis **E**cce magi ab oriē
 te venerunt iherosolimā dicen
 tes **O**bi ē qui natus est rex iu
 deoz? **V**idim? stellā ei? i oriēte
 et venim? adoraē eū **E**t reliqua
Omdia b̄ti gregozij pape de
 eadē lōe hita ad p̄fz i basilica
 b̄ti pet̄ apli i die sc̄o epiphāie

Sicut in lōe euāgelica
 fratres km̄i audistis.
 celi ēge nato. rex terre
 turbatus est qz nimiz terrena
 altitudo cōfūd̄it cū celsitudo ce
 lestis ap̄is. h̄ q̄rēdū nob ē qd̄
 nā sit q̄ rēp̄to ē nato pastoi
 bz i iudea āgel? appuit atz ad a
 dorādū hūc ab oriēte magos
 n̄ āgel? h̄ stella p̄duxit. qz vide
 licz iudeis t̄q̄ rōe vtētibz rōna
 le aīal. i. āgelus p̄dicatē debuit

gētilēs vērō qui vti racōne nesci
ebant ad agnoscendū dñm nō
per vocē s̄ per signa perducūf
Quia et illis prophēcie tamq̄
fidelibz non infidelibz et istis sig
na t̄q̄ infidelibz et n̄ fidelibz da
ta sūt. **E**t noñdū q̄ r̄deptorē no
str̄ cū iā p̄fē ess̄ etatis eisdē gē
tibz apostoli p̄dicant. eūqz par
uulū et necdum per hūam cor
poris officium loquētem stella
gentibz denūciat: qz nimiz or
do rōnis poscebat. vt et loquen
tem iā dñm loquētes nobis p̄
dicatores inotescerēt: et necdū
loquētem elementa muta p̄dica
rent. **S**ed in omibz signis que l̄
nascēte dño vel moriente mon
strata sūt considerandū nobis
est quanta fuerit in q̄rūdā iu
deorū cordibz duricia: qui hūc
nec per prophēcie donū nec p̄
miracula agnouerūt. **V**ia q̄ppe
elemēta aurorem suum remis
testata sunt. **U**t enim de eis que
dam vsu hūano loquar. deum
hunc celi esse cognouerunt. qz
p̄tinus stellam miserunt. **M**a
te nouit: qz sub plantis eius se
calcabile p̄buit. **T**erra nouit
qz eo moriente tremuit. **S**ol ag
nouit quia lucis sue radios ab
scōdit. **S**ara et parietes agno
nouerūt qz tpe mortis ei? scisse
sunt. **I**nfern? agnouit: qz hos
qs tēbat mortuos reddidit. **E**t
tū hūc quē deum oīa insensibi
lia elemēta senserūt adhuc infi

deliū iudeorū corda deū esse mi
me agnoscunt. et duriora saxis
scindi ad peitentiā nolūt. eūqz
ofitei abnegāt quē elementa vt
dixim? aut signis a scissōibus
deū clamāt. **Q**ui etiā ad dānatis
omis sue cumulū. eū quē natū
despiciūt nasciturū lōge āte p̄sci
erūt: et nō solū qz nasceref no
uerāt s̄ etiā vbi nasceref. **N**am
ab herode rēq̄sitū locū natitatis
ei? exp̄mūt. quē scripture sacre
auctoritate didicerant: et testio
mū p̄ferūt qz bethleē honorai
debēt natitate noui ducis. vt
ip̄a gemina eorū sciētia et illis fi
eret ad testiomū damnatiois et
nob̄ ad adiutorū credulitatis.
Quos p̄fē bñ ysaac cū iacob
filiū suū b̄ndicēt designauit. qz
et caligās ocul̄ et prophetās in
p̄nti filiū n̄ vidit cui tñ multa i
postey p̄uidit. **Q**z nimiz iudai
cus plūs prophēcie spū plen?
et cec? eū de q̄ multa i futuro p̄
dixit i p̄nti positū n̄ agnouit. **S**;
natitate regis n̄ri agnita: hero
des ad callida argumēta cōūfif
ne trēo regno p̄uaref. **R**enūtia
ti sibi vbi puer nascētur postu
lat adorare eū velle se simulat vt
hūc si iueniē poss̄ extiguat. **S**;
q̄ta ē hūana malitia etra ofili
um dimitatis. **S**criptū q̄ppe est
Nō ē sapiā. n̄ ē prudētia. n̄ est
ofiliū etra dñm. **N**ā ea q̄ appa
runt magos stella p̄ducit. natū
regē r̄p̄iūt munera deferūt et ne

rediē ad herodē debeāt in som
 nis admonē. Sicq; fit vt ibe
 sū quē qrit herodes. inuenē n̄
 possit. Cui? psona q̄ alij q̄ p
 pocrite designāf. Qui dū fite
 querūt: inuenē dñm nūq; me
 rēf. Sed int̄ h̄ sciēdū ē q̄ p̄sal
 liamste hētici vnūquēq; hoīez
 nasci sub 2stellacōmbz stellaz
 putāt: et h̄ in adiutorziū sui er
 rozis assumūt. q̄ noua stella
 exiit cū dñs in carne appuit e?
 fuisse fatū eādē q̄ appuit stellā
 putāt. Sed si v̄ba euāgelij pē
 sam? q̄bz d̄ eadē stella d̄z vsq;
 dū veniēs staēt sup̄ vbi eāt pu
 er: dū n̄ puer ad stellā h̄ stella
 ad puerū currit si liceat dici
 nō stella fatū puei h̄ fatū stelle
 is q̄ appuit fuit puer. S; absit
 a fidelīū cordibz vt eē aliqd̄ fa
 tū dicāt. Vita q̄ppe hoīm solus
 hāc cōditoz q̄ creauit admini
 strat. Neq; ppter stellas hō:
 h̄ stelle ppter hoīem fāe sunt.
 Et si stella fatū hoīs d̄z: ip̄sis
 suis mīstris subeē hō p̄hibef.
 Certe cū iacob de vtero egredi
 ēs p̄ozis fr̄is plātā tenēt māu
 p̄oz p̄fecto nequaq; egredi po
 tuit n̄ et subseq̄ns mchoas. Et
 tam̄ cū vno tpe vnoq; monito
 vtrūq; m̄ effuderit nō vna v
 triusq; vite q̄litas fuit. Sed ad
 h̄ solēt mathematici r̄ndere qz
 v̄tus 2stellacōis in ictu p̄cti ē
 Quibz e diūso nos dicāt. quia
 magna ē mora natiuitatis. Si

igit̄ i ictu p̄cti 2stellacō p̄mu
 taf necesse iā erit vt tot dicant
 fata. q̄t sūt mēbra nascencium
 frateri etiā mathematici solēt
 q̄ q̄s signo aq̄rj nascit̄ i hac
 vita piscatoris mīsteriū sortia
 tur. Piscatores v̄o vt fert̄ getu
 lia n̄ habet. Quis igit̄ dicat qz
 neō illic in stella aq̄rj nascit̄.
 vbi piscator oīno nō habetur.
 Furūq; q̄s nasci signo libre
 asserūt trapezetas futuros dis
 cūt. Et trapezetas multaz gen
 cū p̄uincie ignorāt. Fateāf ḡ
 necesse est a hoc in eis signū de
 esse. a effectū fatālē nullo mo
 do habere. In p̄sarū quoq; fr̄ā
 corūq; terra reges ex ḡne pro
 deūt. Quibz p̄fecto nascenti
 bz quis estimet quanti eisdem
 momentis hozarum ac tempo
 rum ex seruili conditione na
 scantur. a tamen regum filij v
 no eodemq; sydere cum seruis
 nati ad regnum proficiunt. cū
 serui qui secum fuerant gēnti.
 in seruitute moriantur. Hec de
 stella breuiter diximus ne ma
 thematicozum stulticiam indi
 scussam preteriē videam. Ma
 gi vero aurum mirram et th̄
 deferunt. Aurum quippe regi
 congruit. Th̄bus vero in dei sa
 crificio ponitur. Mirra autem
 mortuozum corpora condun
 tur. Cum ergo magi quem a
 dozant etiam mīsticis muneti
 bus predicant. Auro regem.

thure deū: mirra mōzlem. Sūt
 vero nōnulli qui hūc deum cre-
 dūt. s; vbiq; regnare nequaq;
 credūt. **H**ij pfecto ei thbus offe-
 rūt. s; offerre etiam aux nolūt
Et sunt nōnulli qui hūc regem
 existimāt. s; deum esse negant.
Hij videlicet ei aux offerūt. s;
 offerre ei thbus nolūt. **E**t sūt nō
 nulli qui hūc regem et deum fa-
 tent. s; assumpsisse carnē mōz-
 lem negant. **H**ij nimiz ei aurū
 a thbus offerūt. s; offerre mirrā
 assumpte mortalitatis nolunt
Nos itaq; nato domino offea-
 mus aux: vt hunc vbiq; reg-
 nare fateamur. **O**fferam? th?
 vt credam? q; is qui homo in
 tempore apparuit deus ante tē-
 pora extitit. **O**fferam? mirram
 vt eum quem credim? in sua di-
 uinitate ipassibilem credam?
 etiā in nostra fuisse carne mor-
 talem. **Q**uāuis in auro a thure
 a mirra intelligi a aliud potest
Auro nāq; sapia designat. sa-
 lomōe attestāte qui ait. **T**hes-
 saur? desiderabil req̄escit in ore
 sapiētis. **T**hu ē aut qd̄ deo icē-
 dif vtus orōis exp̄mif. p̄s te-
 stāte q̄ ait. **D**irigat oracō mea
 sicut icensum i d̄spai tuo. **P**er
 mirrā vero carnis n̄e mortifica-
 cō figurat. vñ scā ecclia de suis
 oparijs vsq; ad mortem p̄ deo
 certātib; dicit. **M**anus mee di-
 stillauerūt mirrā. **D**ato ergo re-
 gi aux offerimus: si in cōspectu

illi? claritate supne sapientie ē
 splendemus. **T**hus offerim? si
 cogitationes cordis p̄ scā orati-
 onū studia in ara cordis icen-
 dim? vt suaue aliqd̄ deo p̄ cele-
 ste desiderū redolē valeamus.
Mirrā offerim? si carnis vicia
 p̄ abstinētiā mortificam?. **P**er
 mirrā nāq; vt dixim? agitur ne
 mortua caro putrefiat. **M**ortu-
 am vero carnē putrescē est. hoc
 mortale corpus fluxui luxurie
 deseruire sicut de q̄busdā p̄ pro-
 phām d̄r. **C**omputruerūt iumē-
 ta i stercoē suo. **I**umēta q̄ppe in
 stercoē suo putrescē. ē carnales
 hoies in fetore luxurie vitā finie.
Mirrā ergo deo offerimus: qñ
 hoc mortale corp? a luxurie pu-
 tredie p̄ odimentū continentie
 custodim?. **M**agnū vero nobis
 aliqd̄ magi inuunt q̄ in regio-
 nē suam p̄ aliā viam reūtunt.
In eo nāq; qd̄ admomiti fatiūt
 pfecto nobis insinuant. qd̄ faci-
 am? **R**egio q̄ppe n̄ra paradisus
 est ad quam ihesu d̄gmito redi-
 re p̄ viā qua venim? phibem?
A regioe etenī n̄ra supbiēdo in-
 obediēdo. visibilia sequēdo. ci-
 bū vititū gustādo discessum?. s;
 ad eā necē ē vt flēdo obediēdo.
 visibilia d̄tēpnēdo. atq; appeti-
 tū carnis refrenādo redeamus.
Per aliam ergo viā ad regio-
 nē nrām regredim?. qñ q̄ a pa-
 disu gaudijs p̄ delcāmēta disces-
 sim? ad h̄ p̄ lamēta ruocamur

Unde necesse est fr̄es karissimi
 vt semp pauidi sempq; simus
 suspecti. ponam? ante oculos
 cordis hinc culpas opis illinc
 iudiciū extreme districtiois.
Pensemus q̄ districtus iudex
 veniat. qui iudiciū minas et la-
 tet: terrores peccatorib; intē-
 tat et tam sustinet. **E**t idcirco ve-
 nire cicius differt. vt min? in-
 ueniat quos adēpnet. **P**uniā?
 g° fletib; culpas: et psalmiste
 voce p̄ueniam? faciē ei? in cō-
 fessione. **V**oluptatū g° nos fal-
 lacia nulla decipiat. nulla va-
 na leticia seducat. **I**n p̄rio nā
 q; est iudex q̄ dixit. **V**e vob; q̄ ri-
 detis nūc. qz lugebitis et flebi-
 tis. **H**ic em̄ salamō ait. **V**isus
 doloē miscebit et extrema gau-
 dij luctus occupat. **H**ic iterum
 dixit. **V**isū deputaui errozē. et
 gaudio dixi. qd frustra decipe-
 ris. **H**ic rursus ait. **C**oe sapien-
 ciū vbi tristitia ē et cor stultoz
 vbi leticia. **P**ertimescam? ergo
 p̄cepta dñi si celebram? veraci-
 ter solēpnitatē dei. **G**ratū nāq;
 deo sacrificiū est afflictio cōtra
 peccatū. psalmista testāte qui
 ait. **S**acrificiū deo spūs retribu-
 latus. **P**eccata n̄ra p̄terita in
 baptismatis p̄ceptione laxata
 sūt. et tam post baptismata mul-
 ta dimisim? h̄ lauati itez bap-
 tismatis aqua nō possum? qz
 g° et post baptismata iqnauim?
 vitā. baptizemus lacrimis con-

scientiā. q̄ten? regionē nostrā
 p̄ viā aliā repetentes. q̄ ex ea
 bonis delectati discessim? ad
 eā malis amaricati redeamus
 Prestante domino nostro ihu

Sed in matheū

In illo tpe dixit ihu discipul-
 suis. **S**imile est regnū celozum
 thesauro abscondito in agro.
 quē qui inuenit hō abscondit et
 p̄ gaudio illius vadit et vendit
 vniūsa que habet et emit agrū
 illū. **E**t reliq;. **O**melia bti gre-
 gorij pape de eadē lōe habita
 ad populū in basilica sc̄e agne-
 tis in die natalis eius.

Quod regnū fr̄es karis-
 simi idcirco tremis t̄b;
 file d; vt ex h̄is que
 aim? nouit surgat ad incogni-
 ta que nouit. quatenus exem-
 plo visibiliū se ad inuisibilia
 rapiat. et p̄ ea que vsu didicit
 quasi confricatus incalescat vt
 per hoc q; scit notum diligere
 discat et incognita amare. **E**cce
 enim regnum celozum thesau-
 ro abscondito in agro compa-
 ratur. quem qui inuenit homo
 abscondit. et pre gaudio illi?
 vadit. et vendit vniuersa que
 habet et emit agrum illū. **Q**ua
 in re hoc quoq; pensandum ē
 q; inuentus thesaurus abscon-
 ditur vt seruetur. quia studiū
 celestis desiderij a malignis spi-
 ritib; custodiē non sufficit q̄ h̄
 ab hūanis laudib; n̄ abscondit

In presenti etenim vita quasi in
 via sumus? quod ad patriam pergamus.
Maligni autem spiritus iter nostrum
 quasi quidam latronum obsident
 Depredari ergo desiderant quod thesaurum
 publice portant in via.
Hoc autem dico non ut primi nostri
 opera nostra non videant cum scriptum
 est sit videant opera vestra bonorum: et glo
 rificet patrem vestrum qui in celis est
 sed ut per hoc quod agimus laudes ex
 teri non queramus. Sic autem sit
 opus in publico: ut intentio ma
 neat in occulto: et ut de bono ope
 patris prebeamus exemplum. et tamen
 in intentione quod deo soli placeat qui
 in se optem? secretum **T**hesau
 rus autem celestis desiderium est. **A**ger
 vero in quo thesaurus abscondit
 disciplina celestis studij est. **Q**uem
 profecto ager venditis omnibus spat
 quod voluptatibus carnis renuntians
 cuncta sua desideria terrena per disci
 plinam celestis custodiam calcet: ut
 nichil iam quo caro blandit libe
 rat. vel quod carnalem vitam trucidet
 spiritus phoretiscat. **C**ursu celestis
 regnum negociatorum hominum simile dicitur
 quod bonas margaritas querit. **S**ynagoga
 preciosam inuenit. **Q**ua videlicet in
 uentam omnia vendens emit. **Q**uia
 quod celestis vite dulcedinem inquam
 tamen possibilitas admittit perfecte
 cognouerit: ea quod in terris ama
 uerat libet cuncta delinquit. **I**n com
 patione eius vilescunt omnia: dese
 rit habita: congregata dissipat.
Indescit celestibus animus: nisi in

terrenis libet. **D**efor me enim com
 spicif quicquid in terrene rei pla
 cebat specie quod sola preciosa mar
 garite claritas fulget in mente.
De cuius dilectione recte per sa
 lomone dicitur. **F**ortis est ut
 mors dilectio: quia videlicet si
 aut mors corpus inimit sic ab
 amore rerum corporalium. et
 ne vite caritas occidit. **N**am que
 perfecte absorberit: ad terrena
 foris desideria velut insensibile
 reddit. **N**ec enim sancta hec
 cuius hodie natalicia colimus
 mori potuisset pro deo in corpo
 re: si prius a terrenis desideriis
 mortua non fuisset in mente.
Erectus namque in virtutis culmi
 ne animus tormenta desperit.
 premia calcavit: ante armatos
 reges et presides ducta stetit fei
 ente robustior. iudicante subli
 mior. **Q**uid inter hec barbati et
 debiles nos dicemus? qui ire ad
 regna celestia puellas perfer
 rum videmus: quos ira superat
 superbia inflat. ambitio pertur
 bat. luxuria inquinat. **Q**ui si
 adipisci regna celorum per bel
 la persecutionum non possumus
 hoc ipsum nobis turpe sit quod de
 um nolumus saltem per pacem
 sequi. **E**cce nulli nostrum hoc tem
 pe dicit deus pro me morere: sed
 illicita tamen modo in te desideria
 occide. **Q**ui ergo in pace subige
 re carnis desideria nolumus. qua
 do in bello pro deo ipsam carnem

darem? **R**ursū simile regnū
 celoz sagene in mari misse dē
 ex omi gñe pisciū cōgregātī. q̄
 impleta ad litus educit. et in
 vasis boni pisces eligūt. mali
 aut̄ piciūt foras. **S**cā ecclesia
 sagene opaf. qz a piscatoribz
 om̄issa ē a p eā q̄sq; ad eternū
 reg^m a pñtis seculi fluctibz tra
 hit. ne in eterne mortis pfun
 da mergat. **Q**ue ex oī gñe pi
 sciū cōgregat: qz ad peccatoz
 veniā sapiētes et fatuos. libe
 ros et suos diuites a paupēs
 fortes et infirmos vocat. **U**nde
 et p psalmistā deo dē **A**d te o
 mis caro veniet. **Q**ue sagena sci
 licet ecclīa tūc vniūsalit̄ ē plet
 cū i fine suo hūam gñis sūma
 cludit. **Q**uā educit a secus li
 tus sedent: qz sicut maē seculū
 ita finē seculi signat litus ma
 ris. **I**n quo scz fine boni pisces
 in vasis eligūt mali at̄ piciūt
 foras. qz et clūs q̄sq; in taber
 nacula recipit eterna. et in et
 ni regni lucē perdita exteiores
 tenebras reprobi ptrahūtur.
Nūc em̄ bonos malosq; dīter
 q̄i p̄mixtos pisces fidei sagena
 nos dīnet. **S**ed litus indicat.
 sagena ecclīe scē qd̄ traherat.
Et quidē pisces qui capti fuerūt
 mutari nō pñt. **N**os aut̄ mali
 capimur s̄ in bonitate p̄muta
 mur. **C**ogitem? igit̄ in captiōe
 ne diuidam? in litore. **E**cce q̄
 grata est nobis hodierna solē

pmitas ita vt se nō modico det
 mento addicat. si cui de hoc cō
 uentu nostro deesse cōtingat.
Quid ergo in illa die acturus
 ē q̄ a cōspectu iudicis rapitur
 ab electoz societate sepatur. q̄
 tenebrescit a lumie cruciat et
 na cōbustione. **U**nde et hāc eā
 dem cōpationē domi? sub bre
 uitate aperit cū subiūgit. **S**ic
 erit in cōsumatione seculi. **E**ri
 būt angeli a sepabūt malos d
 medio iustoz et mittēt eos in
 caminū ignis. **I**bi erit fletus a
 stridor dencū. **H**oc iā fratres
 karissimi timendū vel cauendū
 est potius q̄ exponendū. **A**p
 te etenim voce tormenta peccan
 cū dicta sunt ne quis ad igno
 rācie sue excusationē cōcurreret
 si quid de eterno supplicio ob
 scure diceretur. **U**nde et subdit.
Intelleristis hec omia? **D**icit
 ei **E**tiam. **A**tq; in conclusionē
 subiūgitur. **I**deo omnis scriba
 doctus in regno celozū similis
 est homini patrifamilias pro
 ferenti de thesauro suo noua et
 vetera. **S**i per nouū a vetus qd̄
 dicitur vtrumq; testamentum
 accipimus abraham doctum
 fuisse denegamus: qui noui et
 veteris testamenti si facta no
 uit mīme v̄ba nūciauit. **M**oy
 sen quoq; doctum patrifamili
 as oparare non possum? qz et
 si testamentum vetus edocuit.
 noui testamēti dicta nō ptulit

Dū ergo ab hoc intellectu exclus
dim²: ad aliū vocamur Sed in
eo qđ veritas dicit. oīs scriba do
ct² i regno celoz filis est p̄ri fa
miliis intelligi valet. qz nō de
hijs qui fuerūt h̄ de hijs qui eē
in ecclia poterāt loq̄bat: q̄ tunc
nova et vetēa p̄ferūt cū vtrius
q̄ testamēti p̄dicamēta vocib²
a morib² loquūtur Qđ tñ intel
ligi a aliter p̄t Vetustū q̄ppe hu
mani generis fuit ad iferni clau
stra descēdere: p̄ pcc̄is suis eter
na supplicia tolerare. Cui p̄ me
diatois aduentū noui aliqđ ac
cessit vt si hic studeat recte viuē
celoz valeat regna penetraē et
homo in terra edit² a corrupti
bili vita moriaf i celo collocan
dus Et vetus itaq; ē vt p̄ culpa
hūanū gen² in eterna pena in
tereat: a nouū vt auersus i reg
no viuat Qđ ergo in cōdusione
locutiōis sue dñs subdit. hoc
est vtiq; qđ p̄misit Prius eī de
filitudie regni thesaurū iuētum
ac post bonam margaritam p̄
tulit postmodum vero inferni
tenebras de malozum obustio
ne narrauit. Atq; in cōdusione
subiūgit. Ideo doctus scriba in
regno celozum similis est homi
ni p̄ri familias p̄ferenti de the
sauro suo noua a vetera. Ac si
apte dicat Ille in scā ecclia do
ct² p̄dicatoz ē q̄ a noua scit p̄
ferre de suauitate regni a vetusta
dicē de t̄ore supplicij: vt vel pe

ne terreāt q̄s p̄mia nō iuitant.
Audiant de regno qđ amet. au
diat de supplicio vnusquisq; qđ
timeat vt torpentē aīn² terre
rebemēt iherētē: si amor ad re
gnū nō trahit. vel timor minet
Ecce em̄ de iebēne ex p̄ssiōe dici
tur Ibi erit fletus a stridor den
tium. Sed qz p̄sencia gaudia
sequūtur p̄etua lamēta hīc fra
tres km̄i vanā leticiā fugite: si
illic flē formidatis Nō em̄ p̄t
a hic gaudē cū seculo: a illic reg
naē cū dño Tempal itaq; leti
cie fluxa restringite: carnis vo
luptates edomate: q̄c̄qđ anio
ex p̄nti seculo arridet. ex cōsideā
tione etermi ignis amarescat.
quicquid i mente pueriliē byla
rescit. hoc discipline iuuenilis
censura cohercet. vt dum sp̄o
te temporalia fugitis. eterna gau
dia sine laboē capiatīs Prestā
te domino nostro.

Scdm matheū
In illo tempore dixit ihesus dis
cipulis suis. Simile est regnū
celozum decem virginibus que
accipientes lampades suas. ex
ierunt obuiam sponso et spon
se. Quinq; autem ex eis erant
fatue: et quinq; prudentes. Et
reliqua Omelia beati gregozij
pape de eadem lectione habita
ad populum in basilica sancte
agnētis virginis in die natalis
eius.

Spe vos fratres kmī ā
 moneo. praua opera
 fugē. mūdi hui? inq̄
 namēta deuitare. sed hodierna
 scī euāgelij lōe apelloz dicē.
 vt et bona q̄ agitis cū magna
 cautela timeatis. ne p̄ h̄ qd̄ a
 vobis rectū gerit̄ fauor ā gra-
 tia hūane laudis reqr̄at. ne
 appetitus laudis surrepat. et
 qd̄ foris oñdit̄ intus a merce
 de vacuet̄. **E**cce em̄ redēptoris
 vocē deē v̄gines et oñes dicūt
 v̄gines. et tam̄ intra beatitudi-
 nis ianuā nō oñes recepte sūt
 qz̄ eaȳ quedā dū de v̄ginitate
 gloriā suā foris expetūt in va-
 sis suis oleū habē noluerūt. **S**;
 p̄us q̄rendū nob̄ est qd̄ sit cē-
 loz regnū ā cur deē v̄gimibz̄ cō-
 parez̄ que etiā v̄gines pruden-
 tes et fatue dicūt. **Q**ū em̄ celoꝝ
 regnū cōstat. qz̄ reproboꝝ nul-
 lus ingredit̄. etiā fatuis v̄gimi-
 bz̄ cur simile eē phibet̄. Scien-
 dū tñ est qz̄ sepe ī sacro eloq̄o
 regnū celoꝝ p̄ntis t̄pis ecclesia
 dz̄ de quo ī loco alio dñs dt̄.
Mittet filios hoīs āgelos suos
 et colligēt de regno eius oīa
 scādala. neqz̄ em̄ ī illo regno
 beatitudinis ī q̄ pax sūma est
 iuēni poterūt scandala q̄ col-
 ligāt̄. **E**t bene rur̄sū dz̄. **Q**ui ḡo
 soluerit vnū de mādatis istis
 mīmis et sic docuerit hoīes mī-
 m̄ vōb̄is ī regno celoꝝ. **Q**ui āt̄
 fecerit et docuerit hic magnus

ocabit̄ ī regno celoꝝ. **M**an-
 datū q̄ppe soluit et docet: qñ h̄
 quisqz̄ vocē p̄dicat qd̄ viuendo
 nō implet. **S**ed ad regnū etne
 beatitudinis puenire nō valet
 qui nō vult ope īplē qd̄ docet.
Quō ergo ī eo mīm̄ vocabit̄
 q̄ ad hoc nullo modo intraē p̄-
 mittit̄. **Q**uid igit̄ p̄ hāc sentēti-
 am̄ n̄ p̄ns ecclesia celoꝝ regnū
 dz̄. ī qua doctor qui mādātū
 soluit mīm̄ vocat̄ qz̄ cui? vita
 despiciat̄ restat vt ei? p̄dicatio
 cōtēpnat̄. **I**n q̄nqz̄ aut̄ corp̄is
 sensibz̄ vnusquisqz̄ subsistit. **G**e-
 minatus autē q̄nari? denariū
 pficit̄. **E**t qz̄ ex vtroqz̄ sexu fide-
 liū multitudo colligit̄ scā eccle-
 sia deē v̄gimibz̄ similis denūci-
 at̄. **I**n qua qz̄ mali cū bonis et
 reprobi cū electis admixti sūt.
 recte similis v̄gimibz̄ prudētibz̄
 et fatuis phibet̄. **S**ūt nāqz̄ ple-
 riqz̄ cōtinentes q̄ ab exteriori se
 appetitu custodiūt. et spe ad in-
 teriora rapiūt: carnē macerāt
 et toto desiderio ad supnā pa-
 triam ābelāt. eterna p̄mia ex-
 petūt pro laboribz̄ suis recipē
 laudes humanas nolunt. **H**ij
 mīm̄ gloriā suā non ī o-
 re hominum ponunt sed ītra
 consciā cōtegnūt. **E**t sūt ple-
 riqz̄ qui corpus p̄ abstinentiaz̄
 affligunt sed de ipsa sua absti-
 nentia humanos fauores ex-
 petunt. doctrine inseruiunt ī-
 digentibusqz̄ multa largiunt̄.

S fatue pfecto sūt virgines. qz solā laudis trāsitorie retribucio nē q̄rūt. vñ a apte subdit **Q**ui qz fatue nō sūpserunt oleū seāi prudētes aut acceperūt oleū in vasis suis cū lampadibz. p oleū q̄ppe mitor glorie designat. **V**ascula aut nostra sunt corda in q̄bz serim? cūcta que cogitamur. **P**rudētes ergo oleū i vasis hnt: qz mitorē glorie itra cōsciētiam retinēt. paulo attestante q̄ ait **G**loria nra hec ē testiomū consciē nostre. **F**atue aut v̄gines oleū seāi non sumūt. qz gloriā int̄ osciām non hnt. dū hāc ab ore p̄ri q̄rūt. **N**otandū vero qz oēs lāpades hnt. s̄ oēs oleū non hnt: qz plerūqz bona in se opa cū electis a r̄probi oñdunt. s̄ soli ad sponsū veniunt cū oleo q̄ de hīs q̄ foris egerūt int̄ gloriā req̄runt. **D**ñ p psalmistā quoqz de scā electoz ecclesia d̄. oīs gloria ei? filie regis abitus. **M**orā aut fatiēte sponso dormitauerūt oēs a dormierūt: qz dū veniē iudex ad ex̄mū iudiciū differt: elcā a r̄probi in mortis somno sopiūtur. **D**ormite em̄ mori ē. **A**nte somnū vero dormitāe ē ante mortē a salute lāguescere: qz p pond? egritudis puenit ad somnū mortis. **M**edia aut nocte clamor faīs ē. **E**cce sp̄sus v̄it exite obviam ei. **D**e aduētū sponsi i media nocte clamor fit. qz sic dies iudi-

ciū subripit. vt p̄videri nō valeat qñ venit. **D**ñ scriptū est **D**ies dñi sicut fur: ita in nocte veniet. **T**ūc oēs v̄gines surrexerunt qz electi a reprobis a somno sue mortis excitant. **L**ampades ornāt. quia sua secum opa numerant. p q̄bz eternā recipere b̄titudinē expectāt. **S** lāpades fatuaz v̄ginū extinguitur: qz earū opa q̄ clara hoībz foīs apparuerunt i aduētū iudicis int̄ obscurātur. a a deo retribucōnem nō iueniūt. qz p eis receperūt ab hoībz laudes quas amaauerūt. **Q**uid ē aut qz tūc a prudētibz oleū petūt. nisi qz i aduētū iudicis cū se intus vacuas iuenerint. testiomū foris q̄runt. **A**c si a sua fiducia decepte proximis dicant **Q**uia nos quasi fine ope r̄pelli aspiciatis dicite de nris opibz qd̄ vidistis. **S** prudētes v̄gines r̄nderunt fatuis dicētes. **N**e forte non sufficiat nob̄ a vobis. **I**n illo em̄ die qd̄ tñ de q̄busdā in pace eccleie qui escētibz loqr. si sibi metip̄i v̄niusaiusqz testiomū vix sufficiat. q̄ntomin? a sibi a primo. **D**ñ a p̄tin? p increpacionē subdūt. **I**te potit? ad vendētes a emite vobis. **V**enditoēs quippe olei adulatores sunt. **Q**ui em̄ accepta q̄libet ḡtia v̄anis suis laudibz mitorē glorie offerūt: quasi oleū vendunt. **D**e quo pfecto oleo p psalmistā d̄. **O**leū aut

peccatoris nō impinguet caput
meū **P**rinipale etem nostrū ca
put est. appellatione at capitis
ea que pncipaf corpi mens vo
caf. **I**mpinguat g° caput oleū
peccatoris: cū demulcet mentē
fauoz adulantis **S**ed cū irent e
mē: venit spōsus. **Q**uia cū vite
sue testimoniu a primis queēt
iudex venit qui nō opm h cordi
ū testis est **Q**ue at pate erāt in
trauerunt cū eo ad nuptias: et
clausa est ianua **Q** si sapē i cor
dis palato possit. quid admira
cōis habet qd dē. venit spōsus:
quid dulcedimis. intrauerūt cū
eo ad nuptias: qd amaritudis
et clausa est ianua. **V**enit q̄pe
ille qui aduētū suo elemēta dā
tū: in cui? spāi celū cū terra o
tremiscit **N**ū etiā p ppham dē.
Adhuc semel et ego mouebo n̄
solū terrā h etiā celū **A**d cui? ex
amē omē humanū gen? addu
cīs ad vindictā maloz remun
rationēq; bonoz. angeli archā
geli throni pncipatus. dñatio
nesq; obsequiū **P**ēsate ergo fra
tres kmī ate spēm tāti iudicis
quis in illo die terroz erit quā
do iā in pena remediū nō ēit. q̄
illa dñatio cui reatu suo exigēte
dñiget in cōuentu oīm hoīm ā
geloꝝq; erubescē: q̄s pauoz eū
quē et trāquillū mēs hūana ca
pē nō val; etiā iratū vidē. **Q**uē
diē bene pphā intues ait. dies
ire dies illa dies tribulacōis et

angustie dies calamitatis et mi
serie dies tenebrarū et caliginis
dies nebule et turbimis dies tu
be et clangoris **P**ēsate g° fra
tres kmī extremū diē iudicij su
p corda reproboꝝ. q̄ asperitate
pphā vidit amarescē quē tot
appellationib; nō valet expli
care **Q**uanta vō tūc erit electoꝝ
leticia: q̄ d ei? merēf visioe gau
dere. de cui? spāi vidēt et elemē
ta otremiscē: et cū eo fil ad nu
ptias intrare. qui et in spōsi nu
ptijs gaudēt. et tam̄ ipi sūt spō
se: qz i illo eterni reg? thalamo
visioi n̄e dē? diūget. que scz
visio nūq; in eternū ab amoris
sui amplexib; euellēf **T**ūc reg
ni ianua auctis claudet lugenti
b;: que modo cotidie penitētib;
aperit **E**rit namq; et tūc peni
tentia. sed fructuosa iam nō ēit
quia nequaq; tūc veniam inue
niet qui modo aptum venie tē
pus perdit **H**inc etem paul?
dicit **E**cce nunc tempus accēp
tabile: ecce nunc dies salutis.
Hinc propheta ait. querite do
minū dū inueniri potest: iuoca
te eum dum prope est **U**nde et
easdem virgines fatuas inuo
cantes dominus nō audit quia
interclusa regni ianua is qui p
pe esse poterat. prope iā nō ēit
Nā subdit. nouissime aut veni
ūt et relique v̄gines dicentes:
domie domie api nobis **A**t ille
respondēs ait **A**men dico vobis

Nescio vos. **I**bi iā a deo nō p̄t
 merei qđ petit. q̄ hic noluit au
 dire qđ iussit. **Q**ui temp? b̄ con
 grue p̄nie p̄didit: frustra ante
 regni ianuā cū p̄cib; reit. **H**inc
 em̄ p̄ salomonē dñs dicit. **V**oca
 ui a rēnuistis: extendi manum
 meā a nō fuit q̄ respiceret. **D**e
 speristis dñe filiū meū: a icre
 pacōnes meas neglexistis: ego
 quoq; ī interitu v̄ro r̄debo: et
 subsannabo cū vob; qđ timeba
 tis adueneit: cū irruerit repenti
 na calamitas a iteritus q̄si tem
 pestas īgruerit. qñ venerit sup
 vos tribulacō a angustia: tunc
 iuocabūt me a nō exaudia ma
 ne a surgēt a nō iuemet me. **E**c
 ce ap̄iri clamāt a r̄pulsiois sue
 do loē a pulse appellacōne dñan
 tis īgemināt dicētes. **D**ñe dñe
 ap̄i nobis. **P**recēs offerunt sed
 nesciūt qz tūc velut īcognitos
 deus deserit. quos mō suos p̄ vi
 te meritum nō agnoscit. **V**bi ap
 te q̄z gñalis ad discipulos ex
 hortatio subifertur. cū dicit. **V**i
 gilare itaq; qz nescitis diē neq;
 horā qz p̄ p̄cā d̄s p̄niām susci
 pit. **S**i sciēt q̄sq; de p̄niā seculo q̄
 tpe eriet: aliud tēp? voluptati
 b; atq; aliud p̄nie aptaē potu
 iss; sed q̄ penitēti veniā sp̄pon
 dit peccanti diē crastinū non p̄
 misit. **S**emp̄ ergo extremū diē
 debemus metuere: quem nūq;
 possumus preuidere. **E**cce hunc
 ipsū diem ī quo loquimur ad

inducias ouersionis accepim?
 a tamē mala q̄ fecimus flere re
 cusamus. **N**on solū amissa nō
 plangimus: s; etiā que defleā
 antur augemus. **A**t si aliq; nos
 egritudo corripiat. si signa egrit
 tudinis vicinā mortem denunci
 ent. inducias viuendi queim?
 vt peccata nostra defleamus.
Et eas cum magno estu deside
 rij petimus. quas acceptas mo
 do pro nichilo habemus. **N**e
 fratres refero quam si intente
 audire vult caritas v̄stra: ex cō
 sideratione illius vehementer ī
 struetur. **E**x^m. **Q**uidam vir no
 bilis in valerie p̄uintia nomi
 ne crisantius fuit quem lingua
 rustica populus criserium voca
 bat vir valde diues s; t̄m̄vicis
 plen? q̄tū rebo: supbia tumid?
 carnis sue voluptati b; subdit?
 in acq̄rendis rebus auaricie fa
 cto accensus. **S**; cū tot malis
 domin? finē ponē decreuiss; fuit
 a religioso quodā q̄ nūc sup̄est
 propinquo illi? didici. corpis
 lāguore p̄cussus est. **Q**ui ad ex
 tremū venēs ea hora qua iam
 de corpore erat exiturus ap̄tis
 oculis vidit tetros atq; ingerr
 mos spūs corā se asistere: et ve
 hementer iminere: vt ad infer
 ni claustra se rapent. **C**epit tre
 mē. pallescē. sudāē. a cū m̄gnis
 vocib; iducias petē. filiūq; suū
 nomine maximum. quem ipse
 iam monach? monachū vidi.

nimis et turbatis clamoribus
 vocare dicēs **M**arie curre: nū
 q̄ tibi mali aliquid feci: in fide
 tua me suscipe **T**urbat? mor
 maxim? affuit. lugēs et p̄stre
 pens familia ouēit **E**os at̄ q̄s
 ille insistētes sibi grauit̄ tolera
 bat. ip̄i malignos sp̄s videre
 nō poterāt. h̄ eoz p̄ntiā in d̄fū
 sione in palloē et tremoe illi?
 qui trahēbat videbāt pauōē
 at̄ tetre eoz ymaginis huc il
 lucq; v̄tebatur in lectulo **F**acē
 bat in sinistro latē aspēn eoz
 ferre nō poterat: vertebat ad
 parietē ibi aderāt **C**ūq; d̄stri
 ctus nimis relaxaui se iā posse
 desperare et cepit magnis voci
 bus clamaē. **I**nducias vel vsq;
 mane: inducias vel vsq; mane
Sed cū h̄ clamaēt in ip̄is suis
 vocib; de habitaculo sue t̄rnis
 euulsus est **D**e quo nimis cō
 stat qz p̄ nob̄ ista. nō p̄ se vi
 derit vt eius visio nob̄ pficiat
 q̄s adhuc diuina patiā lōga
 nimis expectat **N**ā illi tetros
 sp̄s at̄te mortē vidisse et indu
 cias petisse quid̄ pfuit q̄ eadē
 inducias q̄s petiūt nō accepit
Mos ḡ fr̄es km̄i nūc sollicite
 ista cogitem? ne nob̄ in vacuū
 tpa peāt a tūc q̄ram? ad bene
 agēdū veniē. cū iā cōpessimur
 de corpe exiē **N**emēote quid̄
 veritas dicat **O**rate. ne fiat fu
 ga v̄ra hieme vel sabbato p̄er
 legis q̄ppe mādatū ābulāē lō

gius i sabbato nō licet: h̄yēs
 quoq; ad ambulādum impe
 dimēto est. qz gressus ābulan
 tiū torpor frigoris astringit.
Ait ergo **O**rate. ne fiat fuga
 v̄stra hyeme vel sabbato **N**e si
 apte dicat **V**idete. ne tūc que
 ratis peccata v̄stra fugē quā
 do iā nō licet ambulāē. **I**llud
 ergo temp? quo fugē nō licet
 modo debet cogitari dū licet **I**n
 la hora nostri exitus est temp?
 intuēda. semp̄ ista redēptoris
 admonitio ante mentis oculos
 ponēda. qui ait **V**igilate itaq;
 qz nescitis diē neq; horā **Q**ua
 p̄pter fratres orem? h̄uilit̄er
 vt qui dedit p̄ceptū. largiatur
 et auxiliū **Q**ui viuūt c̄c̄

Sed in lucā

In illo tpe. dixit ihs discipulis
 suis **S**int lūbi v̄stri p̄cincti et
 lucerne ardent̄es in manibus
 v̄stris **E**t reliq; **O**melia b̄ti ḡ
 gorij pape de eadē lōe habita
 ad pplm̄ i basilica sc̄i felici cō
 fessoris.

Ancti euāgelij fr̄es ka
 rissimī apta nob̄ ē lō
 recitata. h̄ ne aliq̄b; ip
 sa ei? plancies alta fortasse vi
 deat eā sub breuitate trāscurre
 m? q̄ten? ei? exposicō ita nesci
 ētib; fiat cognita vt tū sciētib;
 n̄ sit onēosa **Q**z viris luxuria
 i lūbis sit feis i ūbliciō. testat̄
 d̄ns q̄ de dyabolo ad b̄tū iob
 dt. v̄t? ei? i lūb ei? a fortitudo

illius in umbelico ventris eius
Apricipali igitur sexu liberos no-
 mie luxuria designat. cum dominus di-
 cit **S**int liberi vestri precati. Lu-
 bos ei percungimur? cum carnis lux-
 uriam per continentiam coartamus? Sed
 minus est mala non agere. nisi etiam
 quisque studeat a bonis operibus iu-
 dae pertinere addit. **E**t lucerne arde-
 tes in manibus vestris. Lucernas quae
 per ardetes in manibus tenentur? cum
 per bona opera patris nostris lucis ex-
 epla monstramus? **D**e quibus profecto
 operibus dominus dicit. **L**uceat lux vestra
 coram hominibus ut videant opera vestra
 bona: et glorificent patrem vestrum qui
 in caelis est. **D**uo autem sunt qui iu-
 bentur: et liberos percungere et lucer-
 nas tenere: ut a mundicia sit ca-
 stitatis in corpore et lumen verita-
 tis in operatione. **R**edemptio etiam
 nostro unum sine altero nequaquam pla-
 ce potest: si autem is qui bona agit
 adhuc luxurie inquam meta non
 deserit. **A**ut is qui castitate promit-
 tet nec dum se per bona opera exer-
 cet. **N**ec castitas ergo magna est
 sine bono opere: nec bonum opus
 est aliquid sine castitate. **S**ed si forte
 quis agit: restat ut quisquis ille est
 spe ad eternam patriam tendat.
Nequaquam se a vicinis per mundi boni
 honestate contineat: quod et si quaedam
 bona aliquando pro honestate incho-
 at in eis tamen intentione non debet per-
 manere nec per bona opera presentis mun-
 di gloriam querere. sed totam spem in re-
 demptionis sui adventu constituat.

Unde et pertinens subditur. **E**t vos
 similes hominibus expectantibus do-
 minum suum quando eritatur a nup-
 tibus. **A**d nuptias quippe dominus
 abiit quia resurgens a mortuis as-
 cendensque in caelum superna sibi an-
 gelorum multitudinem novum homo
 copulavit. **Q**ui tunc revertit cum no-
 bis per iudicium manifestat. **U**nde
 autem de servis expectantibus subdi-
 tur. **U**t cum venerit et pulsaerit con-
 festim apiant eum. **V**enit quippe do-
 minus? cum ad iudicium sui prope-
 rat: pulsatur vero cum iam per egritu-
 dinis molestias esse mortem vi-
 cinam designat. **C**ui confestim ape-
 rimus? si hunc cum amore suscipi-
 mus? **A**perire enim iudici pulsanti
 non vult. qui exire de corpore
 trepidat. et videt eum quem contemp-
 sit se se invenit iudicem formidat. **Q**ui
 autem de sua spe et operatione securus
 est pulsanti confestim aperit. quia letus
 iudicem sustinet: et cum tempore prope
 mortis agnouerit de gloria retri-
 bueris hilarescit. **U**nde et pertinens
 subdit. **B**oni servi illi quos cum ve-
 nerit dominus invenit eos vigi-
 lantes. **V**igilat qui ad aspectum rei lu-
 mis mentis oculos apertos tenet
 vigilat qui suat operando quod cre-
 dit. **V**igilat qui a se torporis et ne-
 gligentiae tenebras repellit. **H**ic etiam
 paulus dicit. **C**onvigilate iusti et no-
 lite peccare. **E**t rursus ait. **H**ora
 est iam nos de somno surgere.
Servientes dominus quod vigilatibus
 suis ostendat audiamus? Amen

d ico vob q pcinget se et faciet
 illos discubere: et trahes mustra
 bit illis **P**recinget se id e retri
 butione pabit: et faciet illos
 discubere id e in eterna qete re
 foueri **D**iscubere quippe nrm in
 figno quiescere est **D**ni rursum dñs
 st. **V**eniet et recubent cu abra
 ha ysaac et iacob **T**rahes at
 dñs mustrat. qz lucis sue illus
 tratione nos faciat **T**rahe ve
 ro dem e cu de iudicio ad fgnu
 redit. **Q**uel certe dñs nob p iu
 diciu transit qz ab hūamitatis
 sue forma in diuinitatis cōte
 platione nos eleuat **E**t trahere
 ei e in claritatis sue speculacō
 ne nos ducere cu eū que in hūili
 tate in iudicio cernim? etiā in
 diuinitate p iudiciu videam?
Ad iudiciu quippe venies i for
 ma serui oib appēbit sicut scri
 ptū est **V**idebūt in que trāfire
 rūt **S**ed cu reprobi in supplici
 um corruūt: iusti ad claritatis
 eius gloriā p trahūt sicut scrip
 tū est **C**ollat impius ne vide
 at glam dei **S**ed quid si serui
 i pma vigilia negligentes exi
 stāt? **P**rima qpe vigilia. pri
 meue etatis custodia est. **S**ed
 neqz sic desperādū est. et a bo
 no ope cessandū. nā lōganimi
 tatis sue paciētiā insinuat do
 mū? cu subdit **E**t si venerit i se
 cūda vigilia et si in tertia vigi
 lia venerit. et ita inuenerit: bñ
 sūt serui illi **P**rima qpe vigi

lia pmeuū tps est. id e puricia
 sed a adolescētia. vel iuuetus. q
 auēte sacri eloquiū vnū sūt di
 cente salomōe **I**etate iuuenis i
 adolescētia tua. tertia at senect?
 accipit. **Q**ui g° vigilaē i pma
 vigilia noluit. custodiat vel se
 cūda vt qui dūti a puitatibz su
 is in puericia neglexerit ad vi
 as vite saltē in tēpoē iuuentu
 tis euigilet **E**t qui vigilaē in se
 cūda vigilia noluit tpe iuuetu
 tis. tertiae vigilie remedia non
 amittat **E**t qui in iuuentute ad
 vias vite non vigilat. saltem
 in senectute respiciat. **P**ensa
 te frēs kmī: qz cōclusit dei pie
 tas duriciā nrām. **N**ō ē iā qd
 homo excusacōis inueniat **D**e
 us despiciit a expectat: cōtēpni
 se videt et reuo cat. **D**e cōtemp
 tu suo iniuriam suscipit: et ta
 men quandoqz reuertentibus
 etiā pma promittit. **S**ed ne
 mo hanc eius longanimitatē
 negligat qui tanto districtiorē
 iusticiam in iudicio exercebit
 qnto longiorem paciētiā a
 te iudiciū prerogauit. **H**inc
 etenim paulus dicit **A**n igno
 ras quoniam benignitas dei ad
 penitentiam te adducit? **S**ecū
 dum duriciam autem tuam et
 cor impetens thesaurisas ti
 bi iram in die ire et reuelatio
 nis iusti iudicij dei. **H**inc psal
 mista ait. **D**eus iudex iustus
 fortis et longanimus a cetera

Dicturus quippe longanimitate promissit iustum ut quicquid deus peccata delinquentium diu patienter ferre scias hunc quicquid etiam districte iudicare. Hinc per quendam sapientem dicitur Altissimus enim est et patiens redditor. Patiens enim redditor dicitur quia peccata hominum patitur et reddit. Nam quis diu ut auertat tolerat non auersos durus dicitur. Ad excutiendam vero mentis nostre delicta etiam exteriora danna per filitudinem deducuntur ut per hec animus ad suam custodiam suscitetur. Nam dicitur hoc autem scitote quia si sciet per familias qua hora fur veniret vigilaret utique et non fineret perdidit domum suam. Ex qua filitudinem permissa etiam exhortatio subfertur cum dicitur Et vos estote patiens quia qua hora non putatis filius hominis veniret. Nesciente enim patrefamilias fur domum perdidit quia dum a sui custodia spiritus dormit improvisa mors ueniens carnis nostre habitaculum irrupit et eum quem dominus domus inuenit dormientem necat quia cum ventura danna spiritus minime prouidet hunc mors ad supplitium nescientem rapit. Furi autem resisteret si euigilaret quia aduentum iudicis qui occulte animam rapit pertrauens ei permitendo occurreret ne ipemites periret. Hora uero ultimam dominus noster idcirco uoluit nobis esse incognitam ut spiritus possit esse suspecta ut dum illam preuidere non possumus ad illam si-

ne intermissioe penur. Proinde fratres mei in additioe mortalitatis vestre mentis oculos figite: remittite uos iudici per fletus cotidie et lamenta sperate. Cum certa mors maneat omnibus nolite de tempore uite prouidentia incerta cogitare terrenarum rerum cura non aggrauet. Quamlibet autem aurum et argenti molibus circumdes: quibuslibet preciosis uestibus induat caro quod est aliud nisi caro? Nolite ergo attendere quod habetis: sed quod estis. Quid uero estis propheta indicat dicens Vere fenulum est populus. Si enim fenulum populus non est: ubi sunt illi qui ea que hodie colimus nobiscum tractato anno beati felicitis natalicia celebrauerunt. Quamalia et quanta de presentis uite prouisione cogitabant sed surripiente mortis articulo repente in hijs que prauidere volebant inuenti sunt et cum cuncta simul temporalia que congregata quasi stabiliter tenere uidebantur amiserunt. Si ergo tractata multitudo generis humani que per tantum tempus uiruit in carne iam per mortem aruit in puluere fenulum uidelicet fuit quia igitur momentis suis hore fugiunt: agite fratres carissimi ut in boni operis mercede teneamini. Audite quid sapiens salomon dicat Quod cumque potest manus tua facere instanter operare quia nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt apud inferos

quo tu pperas. Quia ergo et
venture mortis tēpus ignora-
mus. et p? mortē opari nō po-
ssum? sup est vt ante mortē tē-
pora indulta rapiam?. sic em̄
sic mors ip̄a cū venerit vincit
si prius q̄ veniat semp timeatur
Hoc q̄z agentes cū timoē dño
auxiliante et miserante. ante t̄-
bunal xp̄i nō dampnandi sed
coronandi veniem? Prestante
dño nostro ihu xp̄o. cui ē hōz

Scdm iohānem

In illo tpe dixit ihus discipul-
suis **E**go sū pastor bonus. Bo-
nus pastor aīam suā ponit p
ouibz suis. **M**ercenarius aut
et qui non est pastor cui? non
sūt oues pprie videt lupū veni-
entē. et dimittit oues et fugit.
Et reliqua. **O**melia beati gre-
gorij pape de eadē lōe habita
ad populū in basilica bt̄i petri
apostoli

Audistis fratres carissi-
mi ex lōe euāgelica e-
rudicionē vīam. audi-
stis piculū nostrū. Ecce em̄ is q̄
nō ex accedēti dono s̄ essentiali-
ter bon? est. Et **E**go sū pastor
bon?. Atqz eiusdē bonitatis for-
mā quā nos imitemur subiū-
git dicēs **B**on? pastor aīam
suam ponit p ouibz suis fecit
qd̄ monuit ostendit qd̄ iussit.
Bon? pastor aīam p ouibz
posuit vt in sacramēto nostro
corpus suū et sanguinem verte

ret et oues quas redemerat car-
nis sue alimento faceret. **O**ste-
sa nob est de dēptu mortis vi-
a quā sc̄qmur. apposita forma
cui ip̄mam? **P**rimū nob ē ex-
teriora nostra misericorditer o-
uibz ei? impendē. postremū ve-
ro si necesse sit etiā mortē nēqz
p eisde ouibz ministrare. **A** pri-
mo autē hoc mīmo puenit ad
postremū hoc mai? sed cū in-
cōpabiliter lōge melior sit aīa
qua viuim? a terrena substan-
cia quā exterius possidemus.
q̄ nō dat p ouibz substāciā su-
am: quō p hīs daturus est a-
nimā suā. Et sūt nōnulli q̄ dū
pl? terrenā substāciā q̄ oues
diligūt. hī meito nom̄ pastoris
pdūt. **D**e q̄bz ptin? subditur
Mercenari? aut et q̄ n̄ est pa-
stor cui? n̄ sūt oues pprie videt
lupū venientē et dimittit oues
et fugit. nō pastor s̄ mercēna-
ri? vōt: q̄ nō p amoē itimo o-
ues dīncas. s̄ ad tyales mercē-
des pascit. **M**ercenari? q̄ppe p-
pe ē q̄ locū qdē pastoris tenet
s̄ luc̄ aīaz nō q̄rit. **T**erreis cō-
modis inbiat. honoē placōis
gaudet. t̄palibz lucris pascit.
ip̄ensa sibi ab hoībz reuerencia
letat. **I**ste sūt etei mercedēs m̄-
cēnarij cū p eo ip̄o q̄ in regimi-
ne laborat. hic qd̄ q̄rit iueniat.
et ab hereditate gregis in po-
sterū alienus existat. **V**ty vero
pastor sit ā mercēnari? cognosca

veracit non p̄t: si occasio necita
 tis deē **T**ranq̄llitatis ei tpe ple
 tūq; ad gregis custodia h̄iut ve
 r? pastor sic etiam mercenarius
 stat: h̄ lup? r̄iens idicat: q̄ q̄sq;
 aīo sup gregis custodia stabat
Lup? et ei sup oues r̄it: aī q̄li
 bet iust? et raptor: fideles quos
 q; atq; h̄uiles opprimit: h̄ is q̄
 pastor esse videbat et non erat.
 relinquit oues et fugit. **Q**uia dū
 sibi ab eo piculum metuit: resis
 tere eius iustitie nō presumit
 fugit autem non mutando lo
 cum: sed subtrahendo solatium
Fugit: qz iniustitiā vidit: et ta
 cuit. **F**ugit: quia se sub silencio
 abscondit: **Q**uibus bene p̄ pro
 phetam dicit **N**on ascendistis
 ex adūso: nec opposulistis murū
 p̄ domo isrl̄: vt staretis ī p̄lio: in
 die dñi **E**t aduerso quippe ascē
 dere ē: q̄buslibet pt̄tib; prauē
 agentibus: rationis libera voce
 cōtraire **E**t ī die dñi pro domo
 israhel in p̄lio stamus: ac muz
 opponimus: si fideles innocen
 tes contra puerorum iniustitiā
 ex iustitie auctoritate vindica
 m? **Q**uod quia mercenari? nō
 facit: aī venētem lupū viderit
 fugit. **S**ed est alius lupus: qui
 sine cessatione cotidie nō corpo
 ra sed mentes dilaniat: malignus
 videlicet spūs qui caulas
 fidelium insidians circuit: et mor
 tes aīmarū querit. **D**e quo lu
 po mox subdit **E**t lupus rapit

et dispergit oues. **L**upus venit et
 mercenarius fugit: quia malignus
 spūs mentes fidelium ī tēp
 tatione dilaniat: et is qui locū
 pastoris tenet curam solitudi
 nis non habet **A**mme peunt:
 et ipse de terrenis cōmodis le
 tatur **L**upus rapit et dispergit
 oues: aī alium ad luxuriam p
 trahit: alium in auariciam ac
 cendit: alium in supbiā erigit:
 aliū p iracundiam diuidit: hūc
 inuidia stimulat: illū fallacia
 supplantat **Q**uasi ergo gregem
 lup? dissipat: aī fidelem plm̄
 diabolus per temptationes ne
 cat **S**z contra h̄ mercenari? nul
 lo zelo accendit: et nullo feruo ē
 dilcōnis excitat: qz dū sola ex
 teriora cōmoda requirit: interiora
 gregis dāna negligenter patit
Dñ mox adiūgitur **M**ercenari
 us autē fugit qz mercenari? ē:
 et non p̄tinet ad eū de ouibus.
Sola ergo causa est vt mercen
 narius fugiat: qz mercenari? ē
Ac si apte dicētur **S**tare in pi
 culū ouīū non potest: qui in eo
 qz ouibus preest: non oues dis
 ligit h̄ lucrum terrenum querit
Dū enim honorem amplectit:
 dū temporalib; cōmodis letat:
 opponē se contra piculū t̄p̄i
 dat: ne hoc qd diligit amittat.
Sz qz redemptor nē culpas fi
 cti pastoris in otuit: itez formā
 cui debeamus imp̄mi ostendit
 dicens **A**go sum pastor bonus

Atq; subiūgit **E**t cognosco me
as: et cognoscūt me mee **E**t co
gnosco meas h̄ est diligo: q̄ co
gnoscut me mee. Ac si patenē
dicat. diligēter obsequūt **Q**ui
em̄ veritatem nō diligit adhuc
mīme cognouit **Q**uia ergo au
distis fr̄es km̄ piculū nostrū:
p̄sate in v̄bis d̄nc̄is etiā picu
lū v̄m **V**idete si oues ei? estis
videte si eū cognoscitis: videte
si lum̄ veritatis scitis. **S**citis at
dico: nō p̄ fidē h̄ p̄ amorē **S**ci
tis dico: nō ex credulitate h̄ ex
opacōe **N**ā idē ip̄e qui h̄ loq̄f
iobānes euāgelista testat di
cēs **Q**ui d̄t se nosse deū et man
data ei? nō custodit: mendax
est **U**nde et hoc in loco d̄ns p̄ti
n? subdit **S**icut nouit me p̄r
ego cognosco p̄rem: et animā
meā pono p̄ ouib; meis **A**c si
apte dicat **I**n hoc stat q̄a ego
cognosco p̄rem et cognoscor a
p̄re qz aiām meā pono p̄ ou
ib; meis: id ē ea caritate q̄ pro
ouib; morior q̄ntū patrē dili
gā ostēdo. **Q**z v̄o n̄ solū iudeā
h̄ etiā gētilitatē redimē veneāt:
adiūgit dicens. **E**t alias oues
habeo q̄ nō sūt ex h̄ ouili. et il
las optet me adducē. et vocē
meā audient: et fiet vnū ouile
et vnus pastor **R**edēptionem
nostrā qui ex gētili populo re
nim? d̄ns aspexat: cū se addu
cē et alias oues dicebat. **H**oc
cotidie fieri fr̄es aspiciēt. hoc

reconciliatis gentib; factū coti
die videtis. quasi ex duob; gre
gib; vnū ouile efficit: qz iudai
cū a gentilē populū in sua fide
cōiūgit paulo attestante q̄ ait
Ip̄se est pax nostra: qui fecit
vtraq; vnū. **C**ū em̄ ad eternā
vitā ex vtraq; natione simpli
ces eligit ad ouile: propū oues
adducit **D**e quib; profecto ou
ib; rursum ait. **O**ues mee vocē
meā audiūt et ego cognosco e
as et sequūt me: et ego vitā e
ternā do eis **D**e quib; a paulo
superius dicit. **P**er me si quis
introierit saluabit et ingredie
tur et egrediet. et pascua mue
riet **I**ngrediet quippe ad fidē
egrediet vero a fide ad sp̄m a
credulitate ad d̄tēplationē: pa
scua at̄ iuemet in et̄na refectio
ne **O**ues ei? pascua iuemet.
qz q̄sq; illū cor de simplici seq̄
tur: eterne viriditatis pabulo
nutrit **Q**ue aut̄ sūt istarū ouū
pascua nisi eterna gaudia sem
piterne virētis paradisi **P**ascua
nāq; electorū sūt vultus p̄sens
dei: qui dū sine defectu cōspicit
fine fine mēs vite cibo faciat
In istis pascuis de et̄nitatis sa
cietate letati sūt: quiq; iā laq̄os
voluptuose t̄p̄alitat̄is euasēt
Ibi ymnidici angelorū chori.
ibi sacietas sup̄nozū cuiū: ibi
dulcis solēp̄ntas a p̄grinacō
nis hui? xp̄i labōe r̄dētū. ibi
puidi p̄ph̄az chori: ibi iudex

apostolorum numerus? Ibi innumera-
 biliū martirū victorū exercitus
 tanto illic letior quāto hic durius
 afflictor: ibi confessorū constantia p̄
 mij sui p̄cepcone solata: ibi fi-
 deles viri quos a virilitatis sue ro-
 bore voluptas seculi emolliē nō
 potuit: ibi sancte mulieres quae cū se-
 culo et seculū vicerūt: ibi sancti pue-
 ri quae hic annos suos moribus tuis
 cederūt: ibi senes quos h̄ et etas
 debiles reddidit et virtus opis n̄
 reliquit. **Queam?** ergo fr̄es h̄ pa-
 sca in quibus cū tantorum civium so-
 lem̄itate gaudeam? ipsa nos le-
 tantium festiuitas iuitat. **Certe** hic
 ubi plus nūdas celebraret
 si ad aliam ecclesie dedicationem
 denūciata solēmitate daret. fe-
 stinare in omnes filii venire: in eē-
 tate solēmitati vnusquisque sa-
 taget. **Gravi** se dāno afflictū cre-
 det. si solēmitatem cōs leticie nō
 videt. **Ecce** in celestibus elōy ci-
 uium leticia agitur: vicissim de
 se omnes in suo uentū gūtant
 et tū nos ab amore eternitatis
 tepidi. nullo desiderio ardemus
 et interesse tante solēmitati non
 quārimus: p̄uam? gaudijs et leti-
 sum? **Accendam?** ergo aīn fra-
 tres k̄mi: recalescat fides in id quod
 credidit: inardescant ad supna
 nostra desideia: et sic amae iam
 ire ē. **Ab** inēne solēmitatis gau-
 dio nulla nos aduersitas reuo-
 cet: quae et si quis ad locū propo-
 situm ire desiderat eius desideri

um quolibet vite asperitas non
 imutat. **Nulla** nos prosperitas
 blādiens seducat: quae stultū via-
 tor est. qui in itinē amena pra-
 ta cōspiciens. obliuiscit ire quae tē
 debat. **Toto** ergo desiderio ad
 supnā patriā aīn? anhelet: ni-
 cibil in hoc mūdo appetat. quod cō-
 stat quia cicius relinquat. vt si
 celestis pastoreis veraciter oues
 sumus quae in vie delectacōne nō
 figimur et̄nis pascuis in puenci-
 one faciemur p̄stante dño.

Dñica in l̄. In l̄m lucā.

Nillo tpe dixit ihus turbis simi-
 litudinē hāc. **Erūt** qui seminat
 seminare semē suū. **Et** dū semī-
 nat aliud cecidit secus viam et
 cōculcatum est. et volucres celi
 comederūt illud. **Et** aliq̄. **Ome-**
 lia b̄ti gregoriū pape de eadē l̄a
 one b̄ta ad pplm̄ in basilicā b̄ti
 petri apostoli

Hectio s̄c̄i euāgelij quā mō
 fr̄es audistis expōne nō
 idiget h̄ admōicōne. **Quā** ei p̄
 semetip̄ amicitas exposuit. hāc
 discutere hūana fragilitas nō
 p̄sumit. **Sed** ē quod sollicite in hac
 ipsa expōne dñica pensae debe-
 am? quae si nos vobis semen ver-
 bū agy mūdū. volucres demo-
 nia. sp̄mas diuicias. significare
 dicerem? ad credēdū nob̄ mens
 v̄ra forsitan dubitaret. **Dñ** idem
 dñs p̄ semetip̄m dignat? ē expo-
 nē quod dicebat vt sciatis rex sig-
 ficacōnes querē in h̄is etiā que

p semetipm voluit explanare.
 Exponendo ergo qd dicit figu-
 rate se loqui innotuit quatenus
 vos certos reddet cum vobis nra
 fragilitas vobis illi figuris ap-
 ret. Quis enim michi vniuersum cre-
 det. si spmas diuicias interp-
 tai voluissem. maxie cum iste pu-
 gat ille delectent et tñ spme sūt
 qz cogitationū suar pūctioibz
 mentē lacerant. et cū vsqz ad
 peccatū p̄trabūt quasi inflicto
 vulnē cruentāt. Quas bene h
 in loco. alio euāgelista testan-
 te. nequaquā dñs diuicias h fal-
 laces diuicias appellat. Falla-
 ces enim sūt q nobiscū diu p̄ma-
 nē nō possūt. fallaces sūt. que
 mentis nre inopiā nō expellūt
 Sole at diuitie v̄e sūt que nos
 diuites v̄tutibz faciūt. Si ergo
 fratres km̄ esse diuites cupi-
 tis v̄as diuicias amate. Si cul-
 men veri honoris q̄ritis: ad ce-
 leste regnū tendite. si gloriā
 dignitatū diligitis in illa sup-
 na angelozū curia ascribi festi-
 nate: di v̄ba que aure p̄cipitis
 mēte retinete. **C**ibz enim mentis
 est sermo di: et quasi acceptus
 cibz stomacho lāguescente rei-
 cīt quādo auditus hmo in v̄-
 tre memorie nō tenet. sed quis
 quis alimenta nō t̄inet: huius
 p̄fecto vita desperat. **E**terne ḡo
 mortis piculū formidate. si ci-
 bū quidē sc̄e exhortacōis r̄api-
 stis. h̄ v̄ba vite id ē alimēta in-

sticie in memoria non tenetis.
Ecce trāsit ōne qd agitis. et ad
 extremū iudiciū sū vlla momē-
 ti interposicōne cotidie volētes
 nolētesqz p̄peratis. **C**ur ḡo as-
 mat qd relinquit. **C**ur illud ne-
 gligit quo puenit. **M**emētote
 qd dicit. si quis h̄z auēs audiēdi
 audiat. **O**m̄s enim q̄ illic aderāt
 aures corp̄is habebāt. h̄ q̄ cū
 ctis auēs h̄ntibz. si q̄s h̄z auēs
 audiat dicit auēs paulo dubio
 cordis req̄rit. **C**urate ḡo vt ac-
 ceptus hmo in cordis aure re-
 maneat. **C**urate ne semē iuxta
 viā cadat ne malignus sp̄s ve-
 niat. et a memoria v̄bū tollat.
Curate ne petrosa t̄ra semē ac-
 cipiāt et fructū boni opis sine
 pseuācie radicibz mittat. **M**ul-
 tis ei libz qd audiūt boni opis
 ūcia p̄ponūt. h̄ mox vt fatiga-
 ri adūsitatibz ceperint. inchoa-
 ta relinquūt. **P**etrosa ḡo terra
 humorē nō habuit. que h̄ qd
 germinauerat ad fructū pseue-
 rācie nō p̄ducit. **M**ulti nāqz cū
 v̄ba cōn̄ auariciā audiūt tādē
 auariciā detestātur. rerū omni-
 um cōtemptū laudāt. sed mox
 vt viderit aīm̄ qd cōcupiscat.
 obliuiscit qd laudabat. **M**lti
 cū v̄bū cōtra luxuriā audiūt.
 pollucōes carnis n̄ solū p̄etra-
 re nō appetūt. h̄ etiā p̄etratas
 erubescūt h̄ mox vt carnis spe-
 cies eoz oculis appet. sic mēs
 ad desiderū rapit ac si adhuc

ab ea nō sit extra eadē h̄ desideria
 deliberatū. a dānanda agit qui
 q̄cquid egisse se mem̄it iā a ip̄a
 dānauit. Sepe etiā extra culpas
 spūgim⁹. a tñ p? fletū ad cul-
 pas easdē redim? Sic balaam
 israhelitici ppli tabernacula cō-
 tēplatus fleuit. eisq; se similit̄ fi-
 eti i morte deposcit dicēs. Mo-
 rtis aīa mea morte iustozū. et
 fiant nouissima mea hozū simi-
 lia. Sed mox vt hozā cōpūctio
 ministrāsit. in auaricie neq̄ciam
 exarhit. Nā p̄ pmissa munera
 in ei? ppli mortē cōsiliū dedit. cu-
 ius mortē se similem fieri opta-
 uit. Et oblitus ē qd̄ plāxerat cū
 extingere noluit qd̄ p auaritiā
 ardebat. Non dū vero est qd̄ ex-
 ponēs dñs dicit. qz sollicitudi-
 nes voluptates et diuicie verbū
 suffocāt: suffocāt em̄ verbū. qz
 ip̄ortunis cogitacōib; suis gut-
 tur mentis strāgulāt. Et dū bo-
 nū desiderū intraē ad cor nō fi-
 nūt quasi aditū flatus vital ne-
 cant. Notandū etiā qz duo sūt
 que diuicis iūgūtur sollicitudi-
 nes videlicet a voluptates: qz p-
 fecto et p curā mentē opprimūt
 a per affluētā resoluūt. re eteni-
 extraia possessores suos et affli-
 ctos a lubricos faciūt. S; qz vo-
 luptas uenire n̄ p̄t cū afflictio-
 ne alio quidē tēpoze per custo-
 die sue sollicitudinem affligunt
 atq; alio p habūdātiā ad vo-
 luptates emolliūt. Terra autē

bona fructū p paciām reddit.
 qz se; nulla sunt bona que agi-
 mus si nō eq̄mim̄ etiā priorū
 mala toleram? Quāto ei quis
 alci? p̄fecerit: tāto i hoc mūdo
 iuenit. qd̄ durū? portet. qz cū a
 p̄nti seculo mētis n̄re delcātio de-
 ficit eiusdē seclī adūstas crescit.
Hic ē ei qz plerosq; cernim⁹ et
 bona agē a tñ sub ḡui tribula-
 tionū fasce desudāe. **Terrēa nā**
 qz desideria fugiūt a tñ flagellis
 duriorib; fatigantur. S; iux̄ vo-
 cē dñi fructū p paciām reddūt
 qz cū hūilit̄ flagella suscipiunt
 post flagella ad requiē sublimi-
 ter suscipiūt. **Sic vna calcib; tū-**
 dif et in vini sapore liq̄tur. **Sic**
 oliua otusomib; exp̄ssa amur-
 cam suā deserit: a in olei liq̄rem
 p̄guescit. **Sic p triturā aree a**
 paleis ḡua sepanf et ad horre-
 um purgata pueiunt. **Quisquis**
 ḡo appetit plene vicia vicē. stu-
 deat hūilit̄ purgacōis sue fla-
 gella tolerāe vt tāto post ad iu-
 diē mūdior reiat. q̄to nūc ei?
 rubiginē ignis tribulacōis pur-
 gat. **Ex^m. In ea porticu q̄ eūtī-**
 bus ad eccliam b̄ti clem̄tis ē p-
 uia fuit qd̄ā seruulus noīe. quē
 multū v̄m meā nouerūt. reb;
 paup̄ meritū diues. quē lōga
 egritudo dissoluerat. Nā a pri-
 meua etate vsq; ad finē vite pa-
 liticus iacebat. **Quid dicā: quia**
 stare non poterat. q̄ nūq; in le-
 cto suo vl̄ ad sedendum surgere

valebat **N**unquā manū ad os
 ducē nūquā se potuit in latus ali
 ud declināre **H**uic ad fruendū
 mē cū frē aderat et quicquid ex e
 lemosina poterat accipere. h̄ eo
 rū māibz paup̄ibz erogabat
Requāq̄ litteras nouerat sed
 scripture sacre sibi in et codices
 emerat. et religiosos quosq̄ ad
 hospitalitatē suscipiēs. hos co
 rā se legē sine intermissione fa
 ciebat. **F**actūq̄ est vt quantū
 ad mensurā pp̄am ptinet ple
 ne sacrā scripturā disceret. cū sic
 dixi lēas fūditi? ignoraret. **S**tu
 debat ī doloē semp̄ gr̄ias agē.
 p̄mis et laudibz dei diebz ac no
 ctibz vacare **S**z cū iā tēpus eēt
 vt tanta ei patientia remunē
 ri debuiss̄. membroy dolor ad
 vitalia redijt **C**ūq̄ se iā p̄xi^m
 mortū agnouit. p̄grinos atq̄
 in hospitalitate susceptos ad
 monuit vt surgerēt et cum eo
 psalmos p̄ expectacōe sui exi
 tus decantaret **C**ūq̄ cū eis et ip
 se moriēs psallēt. vocē psallen
 tiū repēte cōpescuit. cū terroze
 magni clamōis dicēs **F**acete
 tacete **N**ūquid nō audistis q̄n
 te resonāt laudes in celo? **C**ūq̄
 ad easdē laudes quas intētus
 audierāt aurē cordis intēdet
 scā illa aīa carne soluta est. **S**z
 ea exeūte tanta illic fragrātia
 odoris aspersa est vt oēs q̄ ad
 erāt inestimabili suauitate re
 plerent. ita vt p̄ h̄ patēter ag

noscerēt q̄ eū laudes in celū su
 scēpissent **C**ui rei monach? nē
 interfuit. qui nūc vsq̄ uiuit. et
 cū magno fletu testari solet qz
 quousq̄ corpus ei? sepulture
 traderēt ab eoy naribz odoris
 illi? fragrātia nō rēcessit **E**cce q̄
 fine ex hac vita exijt. q̄ in hac
 vita flagella eq̄mmiter toleā
 uit **I**uxta vocē ergo dñicam bō
 terra fructū p̄ patientiā reddi
 dit q̄ exarata discipline v̄mē
 ad remuneratiōis segetē pue
 nit **S**ed rogo vos fratres attē
 dite quod excausationis argu
 mentū in illo districto iudicio
 habituri sumus nos. qui a bo
 no opere torpētes et res et ma
 nus accepimus: si precepta dō
 mica egenus et sine manibz
 impleuit? **N**on cōtra nos dñs
 tūc apostolos ostēdat: qui ad
 regnū secum turbas fidelū pre
 dicando traxerūt **N**on contra
 nos martiēs exhibeat: qui ad
 celestem patriam sanguinē fū
 dendo peruenerunt **Q**uid tunc
 dicturi sumus. cum hunc de q̄
 locuti sumus seruulum videri
 mus **C**ui longus languor bra
 chia tenuit. sed tamē hec a bo
 no opere non ligauit. **H**ec v̄
 biscū fratres agite. sic vos ad
 studiū boni operis instigate.
 vt cum bonos vobis modo p̄
 p̄ponitis ad imitandū: eoy tunc
 s̄sortes esse valeatis **P**restāte
 dño nr̄o ih̄u xp̄o.

In illo tpe ductus est ihesus i de
sertu a spu vt tēptatē a diabo
lo Et cū ieiunass̄ quadragita di
ebz a q̄dragita noctibz: postea
esurijt Et t̄liq̄ Omnia b̄ti gre
gorij pape de eadē l̄cōne habi
ta ad ppl̄m in basilica b̄ti iobis
q̄ appellat̄ cōstātiana

Dabitari a q̄busdā solet
a quo spū fit ihesus du
ct? i desertū. p̄ h̄ qd̄ se
quit̄ Assumpsit eū diabolus in
sanctā ciuitatē: et rursus assūp
sit eū in mōtē ex celsū **S**z vere a
absq; vlla dubitacōne ueniēt
accipit. vt a spū scō in desertum
duct? credatur. vt illuc eū suus
spūs ducēt. vbi hūc ad tēptan
dū spūs malign? iueniret **S**ed
ecce cū dz deus homo. vel i exel
sū montē. vel i scām ciuitatem a
diabolo assumpt? mēs refugit
hūana. h̄ audie aures expaue
scūt: cū tñ nō eē icredibilia ista
agnoscim? si i illo a alia scā pē
samus **C**erte inq̄rū oīm diabo
lus caput ē: et hui? capitis mē
bra sūt oēs inq̄ An nō diaboli
mēbz fuit pilatus? An nō dia
boli mēbra iudei psequentes: et
milites crucifigentes fuerunt?
Quid ḡ mirū si se ab illo pmi
sit i montē duci: q̄ se ptulit etiā
a mēbris illi? crucifigi? **N**ō est
ergo indignū redēptori n̄o q̄
tēptari voluit: q̄ venerat occidi.
Iustū q̄ppe erat vt sic tēptatio
nes n̄as. suis tēptacōibz vicē

ret. sicut mortē nostrā venerat
sua morte sup̄are **S**z sciēdū no
bis ē. quia tribz modis tēptacō
agif. suggestiōe delcātionē con
sensu **E**t nos cū temptam? . ple
rūq; i delcātionē. aut etiā i cōsen
sū labimur: qz ex carnis pccō p
pagati i nobip̄s etiā geimur
vñ certamīa toleām? **D**e? vero
q̄ in vterov̄ ḡis icarnatus i mū
dum sine pccō venerat. n̄l cōtra
dictionis i semetip̄so tolerabat
Tēptari ergo p suggestiōne po
tuit: h̄ ei? mentem pccā delcātio
non momordit: ac p hoc oīs il
la diabolica tēptacō foris non
int? fuit **S**ed si ipsū ordinē tēp
tationis ei? aspiciamus: p̄sem?
quāta magnitudie nos a tēpta
tione liberamur. **A**ntiq? hostis
contra primū hominē pntē no
strū i tribz se tēptationibz erex
it: qz hūc videlicet gula. vana
gloria et auaritia temptauit. h̄
temptādo sup̄auit: qz sibi eū p
consensū subdidit **E**x gula q̄p
pe temptauit: cū lignū sibi red
tū oñdit. atq; ad cōmedēdū sua
fit **E**x vana aut gloria tēptauit:
cum diceret exitis sicut dñi **E**x p
uectu auaricie tēptauit cū dicēt
Scientes bonū et malū **A**uari
cia em̄ non solū pecūie ē: h̄ etiā
altitudis **R**ecte em̄ auaricia dz:
cū supra modū sublimitas ābi
tur **S**i ei nō ad auaritiā hono
ris rapina ptinet. neq; p̄ pau
lus de v̄genito dei filio diceret.

Nō rapinā arbitratus est esse se equalē deo. In hoc ergo dyabolus patrē nostrū ad supbiā traxit; quo eū ad auariciā sublimitatis excitauit. Sed quibz modis p̄mū hōiem strauit; eis dē modis sc̄do hōi tēptādo succubuit. **P**er gulā quippe tēptat cū dicit; **D**ic vt lapides isti panes fiāt. **P**er vanā gloriā tēptat cū dicit; **S**i fili? dei es mitte te deorsū. **P**er sublimitatis auariciā tēptat cū oīa regna mūdi ostendit dicens; hec oīa tibi dabo. si p̄c̄dens adoraueris me. **S**ed eis dē modis a sc̄do hōi ne vicis? quibz p̄mū hōiem se vicisse gloriabat; vt a nostris cordibz ip̄o aditu captus exeret quo nos aditu it̄missus tenebat. **S**ed ē aliud fratres karissimi qd̄ in hac tēptatiōe diuina cōsiderare debeam? qz tēptatus a diabolo dñs sacri eloquiū v̄ba respōdit. **E**t qui eo v̄bo qd̄ erat tēptatorē suū mergē in abyssū poterat; v̄tutē sue potencie nō ostendit; sola diuine scripture p̄cepta edidit quatenus nobis sue paciētie p̄beat ex^m; ut quociēs a p̄uis hōibz aliqd̄ patim? potius excitem? ad doctrinā q̄ ad vindictā. **P**ensate q̄nta est paciētia dei; q̄nta ipaciētia nostra. **N**os si iniurijs aut aliqua lesione puocamur furore p̄moti aut q̄ntū possū? nosmetip̄os vlciscim?; aut qd̄

nō possum? facē minamur. **E**cce adūsitatē dyaboli dñs p̄tulit; et nichil ei nisi māsuētudis v̄ba respōdit. **P**ortat quē punire poterat vt hoc in laudē eius altius cresecēt; si hostē suū nō extingendo h̄ interim paciēdo superaret. **N**otandū v̄o qd̄ subdit; qz recedente dyabolo. angeli ministrabāt ei. **E**t qua re qd̄ aliud q̄ v̄m? p̄sone v̄traqz natura ostendit; qz et homo ē quē dyabolus tēptat; et idē ip̄se est deus cui ab angelis ministrat. **C**ognoscām? igit̄ in eō naturā nostrā; qz nisi hūc dyabolus hōiem cernēt nō tēptat. **V**eneremur in illo diuinitatem suā qz nisi sup̄ oīa deus existēt; ei nullo modo angeli ministrarēt. **S**z qz h̄ijs q̄dragesime diebz h̄ lectio agruit; nā q̄draginta diez abstinentiā nr̄i redēptōris audiuim? qz q̄dragesimale tēpus inchoam?; discuciendū nobis est. cur hec ipsa abstinentia p̄ q̄draginta diez numerū custodit? **M**oyses enī vt legē accipet; diebz q̄draginta ieiunauit. **U**elias in deserto q̄draginta diebz abstinuit. **I**p̄ie autor hōim ad hōies veniēs in q̄draginta diebz nullū oīo cibū sūpsit; nos quoqz quātū possumus ānuo q̄dragesime tēpoē carnē nostrā p̄ abstinentiā affligē conem? **C**ur ḡo in abstinentia q̄drageim? nūs custodit?

nisi quod virtus decalogi per libros
 quatuor sancti euangelii impletur
Denarius enim quater dicitur: in quo
 dragenarium surgit. Quia tunc de
 calogi mandata perficimus: cum per
 fecto quatuor libros sancti euange
 lii custodimus. Ex qua re sentiri
 et aliud potest. In hoc enim corpore
 mortali ex quatuor elementis sub
 sistimus: et per voluptates eisdem
 corporis preceptis dominicis contra
 imus. Precepta autem dominica per
 decalogum legis sunt accepta. Qui
 ergo per carnis desideria decalo
 gi mandata contempnimus: dignum
 erit ut eandem carnem quater deci
 es affligamus: quantum de hoc quo
 dragesimo tempore est adhuc ali
 ud quod possit intelligi. A primum ete
 nim die usque ad paschalis festiui
 tatis gaudia sex ebdomade veni
 unt: quarum videlicet dies quadra
 ginta duo sunt. A quibus diebus
 dum sex dominici abstinentia subtra
 huntur: non plus in abstinentia
 quam triginta et sex remanent. Dum
 vero per trecentos et sexaginta
 quinque dies annus diuiditur:
 nos autem per triginta et sex dies
 affligimur quasi animi nostri decimas
 deo damus: ut qui nobismetipsi
 per acceptum annum vicimus: au
 ctori nostro in eius decimis nos
 per abstinentiam mortificemus.
Qui fratres karissimi sicut offerre in lege
 iubemini decimas reipote: ita ei offer
 re contendite et decimas dierum.
Unusquisque quantum virtus suppe

tit carnem maceret eiusque desideria
 affligat: concupiscentias turpes in
 terficiat: ut iuxta pauli vocem
 hostia viva fiat. Hostia quippe et
 immolatur et viva est quoniam et ab hac
 vitabundum non deficit: et tamen se a car
 nalibus desideriis occidit. Caro
 nos leta traxit ad culpam: affli
 cta reducat ad veniam. Auctor ete
 nim mortis nostre per fructum ligni veti
 ti vite precepta transgressus est. Qui
 ergo a paradisi gaudiis per cibum
 cecidimus: adhuc quantum possumus
 per abstinentiam resurgamus? Sed nec
 sibi eandem abstinentiam solam posse
 credat sufficere: cum per prophetam dominus
 dicat. Nonne hoc magis est ieu
 niu quod elegi: subiciens. Frange esu
 rienti panem tuum: et egenos vagos
 quos induc in domum tuam. Cum videas
 nudum opem eum: et carnem tuam ne de
 speres. Illud ergo ieiunium deus ap
 probat quod ad eius oculos manum
 elemosinarum leuat: quod cum proxi
 mi dilectione agit: quod ex pietate ad di
 f. Hoc ergo quod tibi subtrahis: alte
 ri largire. Et vnum tuam caro affligi
 tur: inde egentis proximi caro repa
 retur. Hinc enim per prophetam dicit
 dominus. Cum ieiunatis et plangentis
 nunquid ieiunium ieiunastis mihi?
Et cum comeditis et bibitis: nun
 quid non vobis comeditis et vobis
 metipsis bibitis? Sibi enim com
 medit et bibit qui corporis ali
 menta que sunt communia dona con
 dititoris: sine indigentibus percipit.
Et quisque sibi ieiunat: si ea que

fibi ad tēp? subtrahit nō pau-
 pibz tribuit: h̄ v̄tri postmodū
 offerēda custodit. **H**inc p̄ io-
 bel dz. **S**āctificate ieiunium.
Sāctificare q̄ppe ieiunū ē: ad iū-
 ctis bonis alijs dignā deo car-
 nis abstinentiā offerre **C**esset
 ira. sopiant iurgia **I**ncassū eī
 caro atterit. si a p̄uis suis vo-
 luptatibz aīm? nō refrenat: cū
 p̄ p̄pham dñs dicat **E**cce ī die
 ieiunij v̄ri inuenit volūtas v̄-
 stra **E**cce ad lites et cōtentiones
 ieiunatis: et p̄cutitis pugno im-
 pie: et om̄s debitorēs v̄rōs re-
 petit. **N**eqz em̄ q̄ a debitore
 suo hoc quod dedit repetit: ali-
 quid iniuste facit: **S**ed dignū
 est vt q̄squis se in p̄nia mace-
 rat: etiā sibi h̄ qd iuste cōpetit
 iterdicat **S**ic nobis afflictis et
 penitētibz a dō dimittit qd in-
 iuste egimus: si p̄ amōē illi? et
 hoc qd iuste nob̄ cōpetit r̄laxa-
 mus. **S**ed m̄ iohānem

In illo tpe dixit ihs turbis iu-
 doz et p̄ncipibz sacerdotū **Q**uis
 ex vob̄ arguet me de peccato?
Si veritatē dico: quāē nō cre-
 ditis m̄. **Q**ui est ex deo v̄ba dī
 audit **P**ropterea v̄s nō audi-
 tis: q̄a ex deo nō estis **E**t reliq̄
Omelia b̄ti gregoriū pape de
 eadē locō h̄ita ad p̄p̄z ī basilica
 b̄ti petri apostoli

Descendite fr̄es karissimi
 in āsuetudinē dei: relax-
 are peccata venerat: et

dicebat **Q**uis ex vobis arguet
 me d̄ peccato? **N**ō dedignatur
 ex racōne ostendē se peccatorē
 nō esse: q̄ ex v̄tute diuinitatis
 poterat peccatores iustificare
Sed terribile est valde qd sub-
 dit **Q**ui est ex deo v̄ba dei au-
 dit. **P**ropterea v̄s nō auditis:
 qz ex deo nō estis **S**i em̄ ip̄e v̄-
 ba dei audit q̄ ex deo est: et au-
 diē v̄ba dei nō p̄t. q̄squis ex il-
 lo nō est: interroget se quisqz
 si v̄ba dei in cordis p̄cipit aūē
 et statim intelliget v̄n̄ fit **C**elestē
 patriā desiderāē veritas iubet:
 carnis desideria cōterē mundi
 gloriā declinaē. aliena nō ap-
 petere: propria largiri **P**enset
 ergo apud se vnusquisqz v̄m
 si hec vox dei in cordis ei? aūē
 cōualuit et quia iam ex deo fit
 agnoscat **N**am sūt nonnulli q̄
 p̄cepta dei nec aūē corporis
 p̄cipere dignantur. **E**t sunt
 nonnulli qui hec quidem cor-
 poris aūē percipiunt sed nul-
 lo ea mentis desiderio comple-
 ctuntur **E**t sunt nōnulli qui li-
 benter verba dei suscipiunt ita
 qz etiam in fletibz cōpungant
 sed post lacrimarum tempus
 ad iniquitatem redeūt **H**ij pro-
 fecto verba dei nō audiūt qui
 hec exercē in op̄e cōtēpnūt **V**i-
 tam ergo vestram fratres km̄
 ante mētis oculos reuocate. et
 alta cōsideratione pertimescite
 hoc quod ex ore veritatis sonat

Propterea vos nō auditis. qz
 ex deo non estis. **S**z hoc qd veri-
 tas de reprobis loq̄tur ipsi hoc
 de semetip̄is reprobi suis operi-
 bus ostēdūt. nam seq̄tur **R**espō-
 derūt igitur iudei a dixerunt ei
Nonne bene dicim? nos qz sa-
 maritanus es tu a demoniū ha-
 bes? **A**ccepta aut̄ tanta ot̄elia
 quid deus r̄pondeat audiam?
Ego demoniū nō habeo. s; ego
 honorifico p̄rem meū et vos in-
 honorastis me. **Q**uia em̄ sama-
 ritan? inēpretas custos: et ipse
 veracit̄ custos ē. **D**e quo p̄s ait
 nisi domin? custodierit ciuitatē
 inuanū vigilant q̄ custodiūt eā
Et per ysaiam dicitur **C**ustos
 quid de nocte: custos quid de
 nocte **R**espōdē noluit domin?
 samaritan? non sū: s; ego demo-
 niū non habeo. **D**uo quippe ei
 illata fuerāt: vnū negauit a al-
 ter tacēdo dēssit **C**ustos nāq;
 hūani generis venerat a si se sa-
 maritanū esse nō dicēt. eē custo-
 dem negaret **S**z tacuit qd recog-
 nouit: a patient̄ repulit qd di-
 ctū fallacit̄ audiuit dicēs. **E**go
 deōniū nō habeo. **I**n q̄bus v̄bis
 quid aliud nisi supbia n̄ra ot̄u-
 dit? **Q**ue si agitata vel leuē fue-
 rit atrociores iurias vel ot̄ieli-
 as reddit q̄ accepat. **F**acit ma-
 la q̄ potest a minas q̄ facere nō
 potest **E**cce iuriā sustinēs de? n̄
 irascit̄: nō ot̄uēliosa v̄ba r̄ndit
Qui si eisdē ita dicentibus r̄ndere

voluiss; demoniū vos hētis verū
 p̄fecto dicēt. **N**ā nisi impleti de-
 monio fuissent. tā p̄usa de deo
 loqui nō possent **S**z accepta in-
 iuria etiā qd v̄y erat veritas di-
 cē noluit: ne nō dixisse veritatē
 s; puocatis ot̄uēliā reddidit
 se vidēt **E**t q̄ re qd nob̄ inuūf:
 n̄ vt eo tpe q̄ a p̄ris ex falsita-
 te ot̄uēliam accipim? eoȳ eti-
 am vera mala tacēam? ne mi-
 steriū iuste correptōis i arma
 vertam? furoris **H**ed qz q̄squis
 zelo dei v̄titur a p̄uis hoib; de-
 honestat̄ i sanetip̄o d̄ns nobis
 patiētē p̄buit exēplum qui ait
Sz honorifico p̄rem meū: a vos i-
 honorastis me. **S**z qd nob̄ ad
 ista faciendū sit adhuc exēplo
 suo nos admonet cū subiūgit.
Ego aut̄ nō quero gloriā meā
 ē q̄ q̄rit et iudicat **S**c̄i? certe qd
 scriptū ē. qz pat̄ d̄ne iuditiū de-
 dit filio: a ecce tū idē fili? iuri-
 as accipiēs gloriā suā nō queit
Illatas iurias p̄ris iudicio re-
 seruat vt nob̄ p̄fecto insinuet.
 quātū nos patiētes eē debeam?
 dū se adhuc vlcisci non vult et
 ip̄e q̄ iudicat. **C**ū vero maloȳ
 p̄sitas crescit nō solū frāgi p̄-
 dicacō nō debet s; etiā augei **Q**d
 suo nos d̄ns exēplo admonet.
 q̄ postq̄ h̄re deōniū dicit? ē p̄di-
 cacōis sue b̄n̄ficia largi? ip̄endit
 dicēs **A**mē amē dico vob;: si q̄s
 sermonem meum seruauerit:
 mortem non videbit in eternū.

Sed sicut bonis necesse est. ut meliores etiā p̄ otumelias existāt: ita semp̄ r̄probi de beneficio peiores fiūt. Nā accepta p̄ dicatione iterū dicūt. nūc cog noscimus qz demoniū habes. Quia e. n̄ eterne morti inbecerāt nō videbāt dū solā carnis morte aspicerēt i veritatis h̄mone caligabāt. dicētes Abrahamā mortuū est qz p̄p̄he. et tu dicis si q̄s h̄monē meū suauit non gustabit mortē i eternū. Unde et ip̄i veritati eūdē abrahā qz p̄phetas q̄i verātes p̄ferūt. Sed apta nob̄ rōne oñdis: qz dum deū nesciūt. dei q̄z famulos falso venerāt. Et notandū qz eos vidit dñs apta sibi ip̄ugnatione resistē: et tamē eis se iterata nō desinit vocē p̄dicare. dicēs. Abrahamā p̄ v̄ exultauit ut videret diē meū: vidit qz gauisus est. Tūc q̄ppe diē dñi abrahā vidit: cū in figura sūme trinitatis tres angelos hospicio suscepit. Quibus p̄fecto sic susceptis tribus q̄i vni locutus ē quia et si in p̄sonis nūs trinitatis ē i nā tam diuinitatis v̄mitas est. S̄z q̄a carnales mētes audient cū oculos a carne nō subleuāt in eo solā carnis etatē pensant dicētes. Quinquaginta annos nōdum habes et abrahā vidi sti. Quos bene redēptoz noster a carnis sue intuitu submouit et ad diuinitatis cōtēplationē

trahit dicēs. Amen amē dico vob̄. Anteq̄ abrahā fieret: ego sū. Ante em̄ p̄teriti t̄pis est. sū p̄sentis. Et qz p̄teritū et futurū tēpus diuinitas nō habet. sed sp̄ esse habet. nō ait. an̄ abrahā ego sū: s̄ ante abrahā ego sū. Vñ et moȳsi d̄z. Ego sū q̄ sū. Et dicēs filiis isrl̄. Qui est misit me ad vos. Ante ḡo et p̄ abrahā habuit esse q̄ a accēdē potuit p̄ exhibitiōz p̄ntie. et recēdē p̄ vsū vite. Veritas v̄o sp̄ esse h̄z: qz q̄c̄p̄ ei nec p̄ori t̄pe in ip̄is nec subsequenti t̄minat. Sed sustinē ista eternitatis v̄ba mētes infidelium nō valentes ad lapides currūt: qz quem intelligē nō poterāt obruē q̄rebāt. Quid em̄ cōtra furorem lapidancū dñs fecerit. oñdis. cū p̄tinus subinfertur. Ibus aut̄ abscondit se et exiuit de templo. N̄ d̄z valde est fratres karissimi aut̄ p̄secutores suos dominus s̄sē abscondendo declinauē qui si diuinitatis sue potentiam exercere voluisset. tacito nutu mentis i suis eos ictibus alligaret. ā in pena eos subite mortis obrueret. Sed qui pati venerat exercere iudiciū nolebat. Certe sub ip̄o passiomis t̄pe et quantum potuerat oñdit: et h̄ tam ad qd̄ venēat ptulit. nā cū p̄secutoribus se querētibz diceret ego sū sola hac vocē eorum sup̄biam paulit. et om̄s in terrā stravit

Qui ergo a hoc i loco potuit ma-
 nus lapidantiu no se absconde-
 do euade. cur abscondit se n q
 homo int hoies fact? redemptoz
 ne alia nob vbo loqitur alia ex
 emplo? Quid aute nob hoc exē-
 plo insinuat nisi vt etiā ai resistē
 possum? iram supbiētū hūili-
 ter declinem? Unde et p paulū
 dz **D**ate locū ire **Q**uanta hūi-
 litate irā pxi ferre debeat pen-
 dat homo si furores irascentiū
 abscedendo se declinauit de? **N**e-
 mo ergo se cōtra contumelias eri-
 gat. nō p diuicijs diuiciū redē-
 dat **I**mitatione etenim dei glorio-
 si? ē iniuriā tacēdo fugē q̄ respō-
 dēdo supae **S**ed vtra h supbia
 dicit in corde **T**urpe ē vt accep-
 ta iniuria tacēas **Q**uisquis aspici-
 cit quia contumelias accipis et ta-
 ces. nō putat quia paciētā ex-
 hibes s̄ crimē agnoscis **S**ed vn-
 de vox ista i corde nō vtra pa-
 cientiā nascit. n̄ qz in imis cogi-
 tationem firm? et dū i tra glo-
 riam queim? placē ei q̄ nos de
 celo aspiciat nō curam? **A**ccep-
 ta ergo contumelia meditem? in
 ope vocē dei **E**go nō quero glo-
 riam meam: est q̄ querat et iu-
 dicet **H**oc at qd̄ de domio scrip-
 tū ē abscondit se intelligi a aliē
 potest **M**ulta q̄ppe iudeis p̄di-
 cauerat s̄ p̄dicationis ei? verba
 deridebant. **D**eteriores q̄z ex p̄-
 dicatione facti sūt q̄ vsq; ad ia-
 cēdos lapides puenerūt **E**t qd̄

abscondendo se domin? significat
 nisi q̄ eis ip̄a veritas abscondit.
 q̄ ei? seq̄ vba contēnunt? **E**ā q̄ppe
 quā non iueit hūilē veritas fu-
 git mentē **E**t q̄ multi sūt hodie
 q̄ iudeoz duritiā detestant q̄ p̄-
 dicationē dñi audire noluerūt
 a tñ q̄les illi arguūt fuisse ad fi-
 dē tales ip̄i sūt ad opationem.
Preceptū dei audiūt. miracula
 agnoscūt: s̄ conūti a p̄uitatibz
 suis rēnuūt **E**cce vocat: et redi-
 re nolum? ecce sustinet et eius
 paciām dissimulam? **D**ū ergo
 tēp? ē frēs p̄uitatē suam vnus-
 q̄sq; deserat dei paciām p̄time-
 scat. ne quē nūc trāquillū despi-
 cit iratū postmodū euadē neq;
 q̄ possit **Q**ui viuut a regnat.

Item mattheū

In illo tpe dixit ihus discipul-
 suis **S**imile est regnū celoz ho-
 mini p̄familias q̄ exiūt primo
 mane adducē oparios in vineā
 suā **E**t reliq; **O**melia bti grego-
 rij pape de eadē lōione. habita
 ad ppliū in basilica aē.
Explanatione sua multa ad
 loquēdū sc̄ euāgelij lectio pō-
 stulat. quā volo si possum sub
 breuitate pstringē ne vos a extē-
 sa p̄cessio. a plix a exposicō vi-
 deant onerāē **R**egnū celoz p̄i-
 familias simile dz. q̄ ad excolē-
 dā vineā suā oparios cōducit.
Quis vero p̄iffamilias similitudi-
 nē rectius tenet q̄ cōditor nē q̄
 regit q̄s addidit: et electos suos

sicut in hoc mundo possidet. quasi subiectos dominus in domo. Qui habet vineam universam scilicet ecclesiam quam ab abel iusto usque ad ultimum electum. qui in fine mundi nascitur est. quod sanctus protulit quasi tot palmites misit. Hic igitur pater familias ad excolendam vineam suam mane hora tertia sexta et nona et undecima operarios conducit. quia a mundi huius initio usque in fine ad erudiendam plebem fidei delium predicatores congregare non desistit. Mane etenim mundi fuit ab adam usque ad noe. Hora tertia a noe usque ad abraham. Sexta quibus: ab abraham usque ad moysen. Nona autem a moysen usque ad adventum domini. Undecima vero ab adventu domini usque in fine mundi. In quibus predicatores sancti apostoli missi sunt qui mercedem plenam et tarde venientes acceperunt. Ad erudiendam ergo dominus plebem suam quasi ad colendam vineam suam nullo tempore destitit operarios mittere in vineam suam quia et prius per patriarchas et postmodum per legis doctores et per prophetas: ad extremum vero per apostolos dum plebis sue mores excoluit quasi per operarios in vinee cultura laboravit: quibus in quolibet modulo vel mensura quascumque cum fide recte bone actionis extitit. huius vinee operarij fuit. Operarij ergo mane hora tertia sexta et nona antiqui ille et ebraicus populus designat qui in electis suis ab

ipso mundi exordio dum recta fide deum studuit colere quasi non destitit in vinee cultura laborare. Ad undecimam vero gentiles videntur quibus et dicitur. Quid habet statis tota die otiosus. Qui enim transacto longo mundi tempore pro vita sua laborare neglexerat: quasi tota die otiosus stabat. Sed pensate fratres quod inquit respondet. Dicit ei quia nee nos conduxit. Nullus quippe ad eos perit archa. nullus propheta venerat. et quod est dicere ad laborem nee nos conduxit: nisi quia vite nobis vias nullus predicavit. Quid ergo nos a bono opere torpentes in excusatione nostra dicturi sumus. qui pene a matris utero ad fidem venimus qui verba vite ab ipsis carnalibus audivimus? qui ab verbis sancte ecclesie potius predicationis sumpsimus? cum lacte carnis. Possumus vero realiter divinitates horarum etiam ad unumquemque hominem per etatum momenta distinguere. Mane quippe intellectus nostri puericia est. hora autem tertia adolescentia intelligi potest: quia quasi sol in altum iam proficit dum calor etatis crescit. Sexta vero iuventus est. quia velut sol in centro figitur dum in ea plenitudo roboris solidatur. Nona autem senectus intelligitur in qua sol velut ab alto axe descendit: quia ea etas a calore iuventutis deficit. et vero hora est etas ea que decrepita vel veterana dicitur. Unde et greci valde sciores non gerontas sed presbiteros appellant:

vt plus q̄ senes eē infinuēt q̄s
 p̄uectiores vocant. Quia ergo
 ad vitā bonā aliq̄ i pueritia ali
 us i adoleſcētia aliſ i ſenectus
 te aliſ i decrepita etate p̄duci
 tur. quaſi i diuerſis hoꝝis opa
 ri ad vineā vocant. **N**oēs ḡ
 v̄ros fr̄es aſpiciat: a ſi iam dei
 oparij eſtis videte. **P**enſet vnus
 q̄ſq; quid agat: a cōſidēt ſi i dñi
 vinea laboret. **Q**ui eī i hac vi
 ta ea q̄ ſua ſūt queit ad huc ad
 dñi vineā non venit. **I**lli nāq;
 dño laborāt. qui n̄ ſua ſ; lucra
 dñica cogitat: qui zelo caritatis
 a ſtudio pietatis iſeruiūt aī ab
 lucrādis iūgilant p̄ducē a ali
 os ſecū ad vitā feſtināt. **N**ā q̄
 ſibi viuūt. qui carnis ſue volup
 tatib; paſcūt. rē ocioſus redar
 guūt. qz fructū dñi opis nō ſe
 ctat. **Q**ui vero vſq; ad vltimā
 etatē deo neglexit viuē: q̄ſi ad
 vndecimā ocioſus ſtetit. **D**ñ rē
 vſq; ad vndecimā torpētib; dz
Quid ſtatis hic tota die ocioſi?
Re ſi apte dicat. **E**t ſi deo viuē
 i pueitia et iuuetute noluiſtis.
 ſaltē i vltia etate reſpiciſite. et
 ad vite vias aī iam laboratū
 multū non eſtis vel ſero venite.
Et tales ergo p̄familias vocat
 a plerūq; aī remunerātur. **P**ri
 us nāq; de corpe ad regnū exe
 unt. q̄ hij q̄ iā i pueritia voca
 ti eē videbāt. **A**n nō ad vndeci
 mam v̄it latro q̄ a ſi nō habu
 it p̄ etatē. habuit tñ ſero p̄ pe

nā. **Q**ui deū i cruce c̄feſſus ē. et
 pene aī voce ſuie ſp̄m exalauit
 vite. **A** nouiſſimo aūt reddere
 denariū p̄familias cepit. quia
 ad paradisi req̄em p̄ latronem
 q̄ petz p̄durit. **Q**uāti p̄res aī
 legē. quāti ſub lege fuerūt et tñ
 hij q̄ i dñi aduētū vocati ſunt
 ad celoz regnū ſine aliq̄ tardi
 tate puenerūt. **S**ūdem ḡ denas
 riū acceperūt q̄ laborauerūt ad
 vndecimā quē exſpectauerūt to
 to deſiderio q̄ laborabant ad p̄
 mā: quia equalem vite eterne
 retribuōnem ſortiti ſūt aī hij
 q̄ a mūdi iūtio vocati fuerūt hij
 q̄ i fine mūdi ad dominū vene
 rūt. **U**nde et hij q̄ i labore p̄ceſſe
 rāt murmurantes dicunt. **H**ij
 nouiſſimi vna hora fecerunt et
 pares illos nob̄ feciſtis: q̄ por
 tauim; pond; diei et eſtus. **P**ō
 d; em̄ diei a eſt; portauerūt hij
 q̄s a mūdi iūtio i hac vita qz
 diu h̄ otigit viuē. necē fuit etiā
 longiora carnis tēptamēta tole
 rare. **U**niuiq; em̄ p̄odus diei et
 eſtus ferre eſt. p̄ longioris vite
 tpa carnis ſue calore fatigai. ſ;
 queri p̄t cur murmuraffe dicūt
 qui ſaltē ſero ad regnū vocātur.
Celozū etenī regnū null; mur
 murās accipit: null; q̄ accipit
 murmurāē p̄t. **S**; qz antiq̄ p̄res
 vſq; ad aduētū domini. q̄tūli
 bet iuſte vix erūt. ducti ad reg
 nū non ſūt. niſi ille deſcenderet
 q̄ paradisi clauſtra hominibus

interposicione sue mortis apiret
Eoꝝq; hocipm murmurasse ē
 qd̄ et recte ꝑ ꝑcipiendo regno
 vixerūt: et tñ diu ad ꝑcipiēdū
 regnū dilati sūt. **Q**uos em̄ ꝑ
 pactā iusticiā inferni claustra
 q̄uis trāquilla susceperūt. eis
 et ꝑfecto laborasse fuit in via
 et murmurasse. **Q**uasi ḡo post
 murmuratiōē denariū accipi
 ūt. qui ꝑ lōga inferni tꝑa ad
 gaudia regni puenerūt. **N**os
 aut̄ qui ad vñdecimā venimus
 ꝑ laborē nō murmuramus a
 denariū accipim? **Q**uia ꝑ me
 diatoris aduentū in hūc mun
 dū veniētes ad regnū ducim?
 moꝝ vt de cozpe exim? et illis
 sine mora ꝑcipimus qd̄ āt̄ qui
 ꝑtes cū magna ꝑcipē dilacōe
 meruerūt. **U**nde et isdē ꝑfamī
 lias d̄t. **V**olo āt̄ et hūc nouissi
 mo daē sicut et tibi. **E**t qz ipi?
 regni ꝑceptio eius est bonitas
 volūtatis. recte subiūgit. **A**n n̄
 licet michi qd̄ volo facē? **S**tul
 ta em̄ questio hoīs cōtra benigni
 tate dei. **C**ōquerēdū q̄ꝑꝑe nō
 est. si nō dat qd̄ nō debet. h̄ d̄q̄
 tendū q̄ꝑꝑe esset si nō daret qd̄
 debueāt. **U**nde apte subdit. **A**n
 oculus tu? neq̄ est: qz ego bo
 nus sū: nemo aut̄ se de opē. ne
 mo de dei tꝑe extollat: cū hac
 expleta sentētia subsequēter ve
 ritas clamat. sic erūt nouissimi
 ꝑmi: et ꝑmi nouissimi. **E**cce em̄
 et si iā scim? que vel quāta bo

na fecerim? adhuc sup̄nus iū
 dex q̄nta subtilitate h̄ examinet
 ignorā? **E**t qd̄ gaudēdū cuiq;
 sūmoye ē in regno dei esse l̄ vl
 timū. sed ꝑ? hec terribile ē val
 de qd̄ sequit̄. **M**ulti aut̄ sūt vo
 cati: pauci vero electi. qz et ad
 fidē plures. et ad celeste regnū
 pauci ꝑducūt. **E**cce em̄ ad ho
 diernā festiuitatē q̄ multi cōue
 nim? ecce parietes implemus
 sed tam̄ quis sciat. q̄ pauci sūt
 qui in illo electoꝝ dei grege nu
 merent. **E**cce vox oīm cristū cla
 mat. sed vita oīm nō clamat.
Pleriq; deū vocib; sequūt sed
 moib; fugiūt. **H**inc etem̄ ad t̄
 tū paul? dicit. **Q**ui cōfitent̄ se
 deū nosse: factis āt̄ negāt. **H**ic
 iacobo ait. **F**ides aut̄ sine opē
 b; ociosa est. **H**inc ꝑ ꝑsalmistā
 dñs dicit. **A**nnūciaui a locut?
 sū: multiplicati sūt super nūm
Vocāte em̄ dño sup̄ nūm mul
 tiplicat̄ fideles: qz nōnūq; etiā
 h̄j ad fidē veniūt qui ad electo
 rū numerū nō pertigāt. **H**ic ei
 fidelib; ꝑ cōfessionē admixti
 sūt h̄ ꝑꝑter vitā reprobā illic
 nūari in sorte fideliū nō merēt̄.
Hoc ouile scē ecclesie hedos cū
 agnis recipit: h̄ attestāte euā
 gelio cū iudex venerit bonos a
 malis separat. sicut pastor se
 gregat oues ab hedis. neq; ei
 possūt q̄ b; carnis sue voluptati
 b; huiūt illic i ouīū ḡge nūari.
Illie eos a sorte hūiliū iudex

separat. q̄ se b̄ in superbie cor-
 mbus exaltāt. Regnū celoz p̄
 cipē nequunt: q̄ hic a in celesti fi-
 de positi toto desiderio terrā que-
 rūt. Et multos tales fr̄es km̄i i-
 tra sc̄am eccliam cernitis: h̄ eos
 nec imitari nec despare debetis.
Quid em̄ sit hodie aspiciam? h̄
 quid cras futurū? sit vnusquisq̄
 nescim? **P**lerūq̄ et q̄ post nos
 veniē cernit p̄ agilitatē nos boi-
 opis añcedit: a vix eū cras seq̄-
 mur quē hodie p̄ire videbam?
Certe cū stephan⁹ p̄ fide lapi-
 daref. saulus lapidantiū vesti-
 mēta seruabat. **Q**uim ergo ma-
 mbz ipse lapidabat. q̄ ad lapi-
 dādū dōnes exsertos eddidit. Et
 tñ eundē ip̄e in sc̄a ecclia labo-
 bus antecessit: quē p̄sequendo
 martirē fecit. **D**uo ergo sūt que
 sollicite pensāe debem? **Q**uia ei
 multi vocati: sed pauci electi sūt.
Primū ē vt de se q̄sq̄ minime
 p̄sumat. qz ethi iam ad fidē vo-
 catus est. vtz pb̄m̄i regno dig-
 nus sit nescit. **S**c̄dm̄ vero est vt
 vnusquisq̄ p̄xim quē fortasse
 iacē in vicis aspicit. despare n̄
 audeat: qz dīne pietatis et mīe
 diuicias ignorat. **E**t^m **N**e fra-
 tres km̄i q̄ nup̄ atigit refero vt
 si vos eē peccatores ex corde cō-
 spicitis. oīpotētis dei mīam ā-
 plius ametis. **P**resenti anno in
 monasterio meo quod iuxta be-
 atorū martirū iohannis a pau-
 li ecclesiam situm est. **F**rater q̄

dam ad cōuersionem venit: de-
 uote susceptus est sed ipse deuo-
 tius conuersatus. **H**unc ad mo-
 nasterium frater suus carnalis
 corpore nō corde secutus ē. **N**ā
 valde conuersionis vitam dete-
 stans et habitum: in monaste-
 rio vt hospes habitabat. **E**t mo-
 nachozū vitam moribus fugi-
 ens recedere a monasterij habi-
 tatione non poterat. qz vel qd̄
 ageret vel vnde viueret non ha-
 bebat. **E**rat ei? prauitas cūctis
 onerosa. sed hunc om̄s eq̄mimi-
 ter pro fratris eius amore tole-
 rabant. **N**am superbus et lu-
 bricus si que post hoc seculum
 sequeret vita nesciebat. **F**r̄ide-
 bat vero si quis illi hanc p̄dica-
 re voluisset. **I**taq̄ cū habitu se-
 culari viuebat i monasteio ver-
 bis leuis. nutibus instabil. men-
 te tumidus. veste cōpositus. acti-
 one dissipatus. **M**ense autem
 iulio nuper elapso. hui⁹ quam
 nostis pestilētie clade passus ē.
Qui ad extremū veniēs. vrgeri
 cepit vt aīam redderet. **E**t vlti-
 ma iam corpis p̄te preimortua
 vital̄ v̄tus i solo pecto ē a lingua
 remāserat. **F**r̄es autē q̄ aderant
 ei? exitū in quātū deo largiente
 poterāt orōe tuebāt. **A**t ille sub-
 ito draconē ad deuorandū se re-
 m̄re cōspiciēs magnis cepit vo-
 cibus clamare dicens. **E**cce draco-
 ni ad deuorandū datus sū. h̄ p̄
 v̄tam p̄ntiā me deuorāe nō p̄t

Quid michi morā facitis : da
 te locū vt ei me deuoz aē liceat
Cūq; hūc fratres vt signū h
 bi crucis impmēt admonerēt
 respondebat v̄tute qua poteāt
 diēs **D**olo me signaē h nō pos
 sū qz a dracone p̄moz **S**pume
 oris ei? faciē meā limūt. **G**ut
 tur meū: eius ore suffocat **E**cce
 ab eo mea brachia cōp̄munt.
 q̄a et iā caput meū in ore suo
 absorbuit. **C**ūq; h ille pallēs
 et tremens et moriēs dicēt. ce
 perūt frēs orōm̄b̄ rebemētū?
 infistē et opp̄ssum draconis p̄
 sentia suis p̄cib̄ adiuuaē **Q**ui
 repente liberatus magnis ce
 pit vocib̄ clamaē diēs. **D**eo
 gracias **E**cce dicessit. ecce exiit
 ante orōnes v̄ras fugit draco
 qui me accepit **M**ox at̄ serui
 turū se deo. et esse monachū de
 uouit atq; a tēpōē illo vsq; nūc
 febr̄ib̄ p̄m̄f. doloib̄ fatigat
Mortū quidē subtractus est. h
 adhuc plēm̄ vite restitutus n̄
 est. quia em̄ longis diuturnis
 iniquitatib̄ p̄ssus est. lōgo lā
 guoze fatigat **E**t durū cor ig
 nis purgationis durius cōcre
 mat. qz dispensatione diuina
 agitur vt plixiora vicia egri
 tudo plixior exurat. **Q**uis illū
 v̄m̄q; ad ouersionē seruari cre
 deret. quis tantā dei misericordi
 am cōsideraē sufficiat. **E**cce iu
 uenis p̄u? draconē vidit i mor
 te. cui seruauit in vita. nec vi

dit vt vitā fūdītus pdēt. h vt
 cui ante seruierat in vita sciēt.
 sciendo resisteret ip̄m̄q; resistē
 do suparet **E**tēū eū a quo p̄?
 nō videns tenebat. vidit po
 stea ne teneret **Q**ue ergo ling
 ua narraē viscera diuine mise
 ricordie sufficiat. quis spiritus
 ante tante pietatis diuicias n̄
 obstupescat. **H**as diuine pie
 tatis diuicias cōsiderauit psal
 mista cū dicēt **A**diutor meus
 tibi psallā qz tu deus susceptoz
 meus es: deus meus misericor
 dia mea. **E**cce perpendens in
 quib̄ laborib̄ hūana fit vita
 dstituta deū appellauit adiuto
 rem: et qz a tribulatione p̄tū i
 requiē eternā nos suscipit ap
 pellauit etiā susceptozem **S**ed
 cōsideratis q; mala nostra aspi
 cit a portat culpas nostras to
 lerat et tam̄ nos p̄ penitētiā
 ad p̄mia cōseruat: noluit deū
 misericordē dicē. sed hunc ip
 sam misericordiam vocauit di
 cēs **D**eus meus misericordia
 mea **R**euoem? ergo ante oau
 los culpas quas fecim? **P**ese
 m? ex q̄nta dei benignitate to
 leram? cōsiderem? que sūt pie
 tatis ei? viscera: vt nō solū cul
 pas indulgeat h celeste regnū
 penitentib̄ etiā p? culpas pro
 mittat **A**tq; ex oib̄ medullis
 cordis dicam? singuli: **D**icā?
 oēs **D**eus meus m̄ia mea **Q**ui
 in trinitate **¶** **S**ed̄m lucā

Anno quinto decimo ipij
tiberij cesaris parante
pontio pilato iudea: te
trarcha autem galilee herode.
philippo aut ei? frē tetrarcha
ituree et tracomitidis regiois et
lisania abiline tetrarcha sub
principibus sacerdotum anna et cay-
pha scilicet est verbum domini super iohā
nē zacharie filium in deserto Et ve-
nit in omnem regionem iordamis predi-
cans baptismum penitentiae in remissionem
peccatorum Et reliquum Omelia beati
gregorii pape de eadem lectione be-
ta ad populum in basilica beati clemen-
tis martiris

Redemptoris parator qui tē-
pore verbum predicacionis in-
perit descripto romane
reipublice principe et iudee regi-
bus designat. cui dicitur Anno quinto
decimo ipij tiberij cesaris. parā-
te pontio pylato iudea. tetrar-
cha autem galilee herode. philip-
po autem frē ei? tetrarcha ituree et
tracomitidis regionis et lisania
abiline tetrarcha sub principibus
sacerdotum anna et caypha scilicet
verbum dei super iohānē zacharie filium
in deserto Quia ei illud predicare ve-
rebat quod et ex iudea quosdam et mul-
tos ex gentibus redemptur? erat per
reges gentium et principes iudeorum
predicacionis eius typica designat Quia
autem gentilitas colligenda erat:
et iudea per culpam perfidie dispen-
denda. ipsa quoque descriptio terreni pri-
cipatus ostendit. quoniam et in romana

re publica vnus profuisse descri-
bit et in iudee regno per quartam
partem plurimi prebabant. Do-
ce etiam nostri redemptoris dicitur
Quia ei regnum in semetipsum diu-
sum desolabit. liquet ergo quod ad
finem regni iudea peruenit: que
tot regibus diuisa subiacebat.
Apte quoque non solum quibus
regibus sed sub quibus etiam sacer-
dotibus actum fit demonstrat.
vt quia illud iohānes baptista
predicaret qui filius rex et sacerdos
existeret. Lucas euangelista pre-
dicationis eius typica per regnum et sa-
cerdotium designauit. Et venit in
omnem regionem iordamis predicans
baptismum penitentiae in remissionem pec-
catorum Cunctis legentibus liquet
quod iohes baptismum penitentiae non so-
lum predicauit verum etiam quibusdam
dedit hunc tamen baptismum suum in remis-
sionem peccatorum dare non potuit. Re-
missio enim peccatorum in solo nobis
baptismate christi tribuitur. No-
tandum igitur quod dicitur. predicans
baptismum penitentiae in remissionem pec-
catorum: quoniam baptismum quod peccata solue-
ret. quod dare non poterat predicabat:
vt sicut incarnatum verbum peris par-
tebat verbo predicacionis: ita bap-
tismum penitentiae quod peccata soluentur par-
teret suo baptismate. quod peccata sol-
ui non possunt. et quod eius sermo
parerebat presentiam redempto-
ris ipsum quod eius baptismata preceden-
do fieret umbra veritatis. Sequitur
Sicut scriptum est in libro symon

ysaie pphe. Vox clamatis in deserto. pate via dñi. rectas facite semitas eius. Idē vō iobes baptista requisitus q̄s esset respōdit Ego vox clamatis in deserto: parate viam dñi. Qui fuit ante mox dictū ē ideo vox a pp̄ha vōtus est. qz v̄bū p̄ibat. **Q**uid autē clamaēt ap̄is cū subdit Parate viā dñi. rectas facite semitas dei nostri. **O**is qui fidē rectā et bona opa p̄dicat: q̄d aliud q̄ remētī dño ad corda fidelīū audentiū viā parat: vt h̄ vis gratie penetret et lumen veritatis illustret. vt rectas deo semitas faciat: dū mūdās in aīo cogitāōes p̄ h̄monē bone p̄dicatiōis format. **O**m̄is vallis implebit: et oīs mōs et collis hūiliabit. **Q**uid hoc loco valliū nomīe nisi hūiles: quid montiū et colliū. nisi sup̄bi homines designāt. **I**n aduētū igitur redēptoris vales implete. mōtes vō et colles hūiliati sūt. **Q**uia iux̄ ei⁹ vocē oīs qui se exaltat hūiliabit. **V**allis etem̄ impleta crescit. mōs autē et collis hūiliatus decrescit. **Q**uia mīm̄ rū in fide mediatoris dei et hominū. hōis ih̄u xp̄i. et gentilitas plenitudinē gratie ih̄u xp̄i accepit. et iudea p̄ errozē p̄f̄ die hoc vnde tumebat p̄didit. **O**m̄is em̄ vallis implebit: q̄a corda hūiliū p̄ sacre doctrie eloquia v̄tutū gratia implebunt.

iux̄ illud quod scriptū est. qui emittit fontes in cōvallib⁹. **E**t rursum scriptū est. **E**t vales habundabūt frumēto. **A** mōtib⁹ nāq; aqua dilabit: qz sup̄bas mētes veritatis doctrina descit. **S**ed fōtes in cōvallib⁹ surgūt qz mentes hūiliū v̄bū p̄dicatiōis accipiunt. **I**am conuales frumēto habūdare cōspiciunt qz eoz ora pabulo veritatis impleta sūt. q̄ mites ac simplices huic mūdo despicabiles esse videbant. **I**pm̄ vō iohannē baptistā qz mira sanctitate p̄ditū p̄plus viderat illū hunc esse singulā celsū ac solidum montē credebat. de quo scriptū est. **I**n nouissimis diebus erit mōs dom⁹ dñi p̄paratus in vertice mōtiū. **N**ā hūc eē xp̄m̄ putabāt sicut p̄ euāgelīū d̄z. **E**stimate autē p̄lo et cogitātib⁹ oīb⁹ in cordibus suis de iobē ne forte ip̄e est xp̄c quē et req̄rebāt dicētes. nūquid xp̄c es tu. **S**ed idē iobes n̄ apud se vallē est repletus gr̄a sp̄s nō fuit qui vt h̄ qd̄ erat ostēdet dixit. **V**eniet fortior me p̄ me. aut nō sū dign⁹ solūē corrigiā calciāti ei⁹. **E**t rursus ait. qui h̄ sponsam sponsus est. **A**mīcus autē sponsi qui stat et audit eū gaudio gaudet p̄pter vocē sp̄si. **H**oc autem gaudiū meum impletū est. **I**llū oportet crescere me autē minui. **E**cce cum pro

mira opa cōnevtutū talis est vt
 xp̄us crederet: eē non solū chri
 stū nō se esse rēdit h̄ ei? etiā cor
 rigiā calciamētū solūe id ē icar
 nacōis ei? mīsteriū p̄scrutai nō
 se dignū eē p̄hibuit **Et** eē spon
 sam eccliam credebant. q̄ hunc
 xp̄m eē estīabant. **Sed** ait qui
 habet sp̄sā sp̄sū ē q̄si dice
 ret **Ego** nō sp̄sū h̄ amic? sp̄s
 h̄ sū **Nec** prop̄t vocē suam h̄ et
 prop̄t vocē sp̄sū se gaudē p̄hi
 buit. **Quia** n̄ ideo letabā i cor
 de qm̄ a ppl̄is audiebā hūilit
 loquens: h̄ qz ip̄e veritatis vocē
 audiebat intus ut loqueret fo
 ris **Qd̄** bñ gaudiū impletū di
 cit: qz q̄squis de sua vocē gau
 det plenū gaudiū nō habet **A**
 q̄ a subdit **Illū** oportet crescē:
 me aut̄ minui **Qua** i re queren
 dū est. in q̄ creuit xp̄us: in quo
 minutus ē iohānes: n̄ qz ppl̄s
 iohānis abstīnētīā vidēs. remo
 tū hūc ab hoīb; eē cōspiciēs. eē
 xp̄m putabat: ch̄istū aut̄ cum
 publicāis cōmedētē. int̄ peccato
 res ambulātem intūes eū non
 xp̄m h̄ p̄phā eē credebat **Sz**
 dū p̄ accessum t̄pis a xp̄us qui
 p̄phā esse putabatur xp̄us ē
 agnitus: et iohēs q̄ xp̄s eē pu
 tabatur p̄phā esse innotuit: i
 pletū est qd̄ de xp̄o su? p̄cursor
 p̄dixit. **Illū** oportet crescē. me
 aut̄ minui. **In** estīacōne q̄ppe
 populi et xp̄us creuit. qz agm
 tus ē qd̄ erat: a iohānes decre

uit qz cessauit dici qd̄ non erat
Igitur qm̄ et idem iohānes iō
 in sanctitate p̄stitit quia in cor
 dis hūilitate p̄duāuit. a multi
 idcirco occiderūt qz apud semet
 ipsos clara cogitacōne tumue
 rūt dicat rōe **Ois** vallis i plebi
 tur a ois mōs a collis hūiliabi
 tur: qz hūiles gr̄e donū accipi
 unt. qd̄ a se corda supbiētium
 repellūt **Sequitur** **Et** erūt p̄ua i
 directa: a aspa in vias planas
 P̄ua directa sūt: cū maloz cor
 da p̄ iustitiā distorta ad iusti
 tie regulā diriguntur **Et** aspa i
 vias planas imutātur cū imi
 tes atq; iracunde mentes per i
 fusionem superne gratie ad leni
 tatem mansuetudinīs redeunt.
Qm̄ enim verbum veritatis ab
 iracunda mente non recipitur.
 quasi aspitas itineris gressum
 pergentis repellit **Sed** cū mēs
 iracūda p̄ acceptā māsuetudis
 gratiā correpcōnis vel exhorta
 tiōnis verbū recipit: planā viā
 p̄dicatoz inuenit. vbi p̄us p̄ as
 peitatē itineis p̄gē id ē p̄dicati
 omis gressum ponē nō valebat
Sequit **Et** videbit ois caro sa
 lutaē dei **Quia** ois caro accipit
 ois hō: salutare dei videlic; ch̄i
 stum in hac vita ois homo vi
 dere non potuit. **Vbi** ergo i hac
 sententiā propheta prophēcie
 oculū nisi ad extremum iudicij
 diē tetēdit. vbi cum apertis cē
 lis mīstrātib; āgel̄ confidentib;

apostolis in sede maiestatis sue
 crist? appuerit. omis huc et ele
 cti et reprobi videbunt. ut iusti
 d munere retributionis sine fine
 gaudeant. et iniusti in vloue sup
 plicij in perpetuum gemant. Na qz
 hoc ista sententia intedit qz i ex
 tremo exanie ab omi carne vi
 debif recte subiugif. Dicebat
 at ad turbas qui exibat vt ba
 ptizarent ab eo Gemmina vis
 pay qz ostendet vob fugere a ve
 tura ira? Ventura em ira est ani
 maduersio vltiois extreme qua
 tunc fugere peccatorz no valet qui
 nuc ad lameta penitentie no re
 currit Et notandu qz male so
 boles maloz pntu actioes imi
 tantes gemmina vipay vocaf
 qz p hoc qz bonis iudet eosqz
 psequif qz quibusda mala re
 tribuunt qz lesiones pris exqui
 runt. qm in hys oibz poy suoz
 carnaliu vias sequif quasi ve
 nenati filij de venenatis parenti
 bz nati sut. sed quia ia peccavi
 m? qz vsu male consuetudis in
 uoluti sum? dicat qd facie du
 fit nob vt fugere a vetura irava
 leam? Sequif Facite ergo fru
 ctus dignos penitentie In quibz
 vbis notandu est qz amice? spō
 si no solu fructus penitentie sed
 dignos fructus penitentie ad
 monet esse faciendos Aliud na
 qz est fructu face: aliud fructu
 dignu penitentie face? Ut em hm
 dignos penitentie fructus loq'

mur. sciendu est qz quisquis il
 licita nulla omisit huic iure co
 cedif vt licitis vtat sicqz pieta
 tis opa faciat vt tu si voluerit
 ea que mundi sut no relinquat
 At si quis in fornicationis cul
 pa. vel fortasse qd est gni? in a
 dulterio lapsus e. tanto a se li
 cita debet abscondere qnto se me
 mimit illicita petrasse Neqz ei
 par fructus esse boni opis dz
 eius qui min? .a eius qui apli
 us deliquit Aut ei? q in qbus
 da facinoribz occidit et ei? qui
 in mltis e lapsus Per h g? qd
 dicif facite fruct? dignos pe
 nitentie vniuscuiusqz conscientia
 couenif. vt tanto maiora que
 rat bonoz opm lucra p peni
 tentia : qnto gniora sibi intulit
 dapna p culpa Sz iudei de ge
 neris nobilitate gloriates. idz
 circo se agnosce peccatores no
 lebant quia de abrahe stirpe de
 scenderat Quibz recte dicif Et
 ne ceperitis dicere patre habe
 m? abraham. Dico em vobis
 qa potes est deus de lapidibz
 istis suscitare filios abrahe Q
 uid em lapides nisi corda gen
 tiliu fuerunt. ad intellectu dei
 omnipotentis insensibilia. fi
 aut etia quibusdam dicif ex iu
 deis . Auferat cor lapideum de
 carne vestra. Nec immerito la
 pidu nomie gentes significate
 sut que lapides coluerunt Vnde
 scriptum est. similes illis fiant

q̄ faciūt ea: ⁊ omnes q̄ cōfidūt
 in eis. **D**e q̄b⁹ nimix lapidib⁹
 filij abrahe suscitati sūt. qz dū
 dura corda gētiliū ī abrahe se-
 mine id ē ī xp̄o crediderūt. eius
 filij facti sunt. cuius semini sūt
 v̄m̄ti. **D**ñ ⁊ eis dē gentib⁹ p̄ egre-
 gium p̄dicatōrē dicit. **S**i autē
 vos xp̄i g⁹ abrahe semen estis.
 Si g⁹ nos p̄ fidē xp̄i. abrahe
 iā semen existim⁹: iudei p̄ p̄fi-
 diam abrahe filij eē desierunt.
Quia vero ī illa die tremēdi ex-
 amis p̄ntes boī malis filijs p̄-
 desse nō p̄nt. testat̄ p̄pheta q̄
 ait **N**oe daniel ⁊ iob si fuerint
 in medio ei⁹ viuo ego dicit dñs
 qz filiū ⁊ filiā nō liberabūt. sed
 ipsi iustitia sua liberabūt aīas
 suas. **E**t rursus qz boni filij ni-
 ebil malis p̄ntib⁹ p̄fint. h̄ ad t̄
 atū potius maloz p̄ntū p̄ficiat
 boītas filioz. ipsa p̄ s̄r̄itas iu-
 deis nō credētib⁹ dicit. **S**i ego ī
 beelzebub eicio demonia: filij ve-
 stri ī quo eiciūt. **D**eo ipsi iudis-
 ces vestri erūt. **S**equitur. **I**ā em̄ se-
 curis ad radicē arboris posita
 est. **D**is eī arbor nō faciēs fru-
 ctū bonū excidetur et ī ignē mit-
 tetur. **A**rbor huius mūdi ē v̄ni-
 uersū gen⁹ hūanum. securis ve-
 ro ē sc̄z redēptor noster. q̄ velut
 ex māubrio ex hūanitate tene-
 tur. sed ferro incidit ex d̄mita-
 te. **Q**ue videlicet securis iam ad
 radicē arboris posita est: qz
 ⁊ si p̄ patientiā expectat videt̄

tamen quid factura sit. **O**mnis
 em̄ arbor non faciens fructum
 bonum excidetur ⁊ in ignē mit-
 tetur. qz vnusquisqz p̄sūs pa-
 tam cicius gebēne d̄cremacōnē
 iueit q̄ h̄ frēm boni opis facere
 cōtēnt. **E**t notādum qz securim
 nō iuxta ramos posita. h̄ ad ra-
 dicē dicit. **C**ū em̄ malozum filij
 tollūtur. quid aliud q̄ rami in
 fructuose arboris abscidūt. **C**ū
 vero tota p̄gemies fil̄ cum p̄nte
 tollitur. infructuosa arbor a ra-
 dicē abscisa est: ne iā remaneat
 v̄n̄ p̄ua itez soboles succrescat.
In q̄b⁹ iohānis baptiste v̄bis
 d̄stat. qz audiētū corda turba-
 ta sūt. cū p̄tin⁹ ifertur. **E**t iterro-
 gabāt eū turbe dicētes. **Q**uid er-
 go faciem⁹. **P**ercusse eī t̄oze fu-
 erāt: que consilium querebant.
Sequitur em̄. **R**ndens autē dice-
 bat illis. **Q**ui hēt duas tūicas
 det nō habenti ⁊ q̄ h̄ abet escas
 filiter faciat. **P**er hoc qz tunica
 pl⁹ ē necessaria vsui n̄ro q̄ palli-
 um. ad fructū digne p̄ntie perti-
 net. vt non solū extēiora queqz
 ⁊ min⁹ necāria h̄valde ip̄a nob̄
 necessaria diuidē cū p̄ris debeat
 m⁹. s. vel escam q̄ carnalit̄ viui-
 m⁹. l̄ tūicā q̄ vestim⁹. quia eī ī le-
 ge scriptū ē. diliges p̄xim̄ tuū
 sicut teip̄m. min⁹ p̄xim̄ amare
 quicūqz q̄ nō cū eo ī necitate illi⁹
 etiā ea q̄ sibi sūt necessaria par-
 titur. **I**dcirco ergo ī diuidendis
 cū p̄ximo duab⁹ tunicis datur

p̄ceptū: qz hoc de vna dici nō
 potuit: q̄a si vna diuidit̄ neō
 restitur: in dimidia q̄ppe tuni-
 ca et nudus remanet qui acci-
 pit et nudus qui dedit. **I**nt̄ hec
 at̄ sciēdū est q̄ntū mie opa va-
 leāt: cū ad fructus dignos pei-
 tētie ipsa p̄ ceteris p̄cipiūt. **H**ic
 em̄ p̄ semetip̄sū veritas d̄t. **D**a-
 te elemosinā: et ecce oīa mūda
 sūt vob̄. **H**inc rursus ait **D**ate
 et dabis vob̄. **H**inc scriptū est
Ignē ardētē extinguit aqua:
 et elemosina cōsistit peccatis. **H**ic
 iterū d̄r **C**ōclude elemosinā in
 sinu paupis: et hec p̄ te ero-
 rabit. **H**inc bonus p̄r̄ innocentē
 admonet filiū dicēs **S**i multū
 tibi fuerit habūd̄ anter tribuer:
 si exiguū fuerit: etiā exiguū li-
 bent̄ stude imp̄tiri. **E**t aut̄ q̄nta
 est̄ v̄tus in cōtinētia et suscepti-
 tione indigentū ostendēt redē-
 ptor n̄r dicit. **Q**ui recipit pro-
 phetā in noīe p̄ph̄e: mercedē
 p̄ph̄e accipiet. **I**n quib̄ v̄bis
 notandū est q̄ nō ait mercedē
 de p̄ph̄a vel mercedē de iusto s̄
 mercedē p̄ph̄e et mercedē iusti
 accipiet. **A**liud em̄ est merces d̄
 p̄ph̄a. aliud m̄ces prophete.
 atq; aliud m̄ces d̄ iusto et aliud
 merces iusti. **Q**uid est dicē mer-
 cedē p̄ph̄e accipiet n̄ qz is qui
 prophetā sua largitate susten-
 tat q̄uis ip̄sē p̄ph̄eciā nō ha-
 beat apud oīpotentē d̄m̄ pro-
 ph̄ecie tam̄ p̄mia habebit. **I**ste

em̄ fortasse iustus est. et q̄nto
 in hoc mūdo nichil possidet: tā-
 to loquēdi p̄ iusticia fiduciam
 maiorē habet. **H**ūc dū ille su-
 stentat q̄ in hoc mūdo aliquid
 possidet et fortasse pro iusticia
 adhuc loqui lib̄ nō p̄sumit iu-
 sticie illius libertatē sibi p̄tici-
 pem facit. vt cū eo parit̄ iusti-
 cie premia recipiat. quē susten-
 tādō adiunt. q̄ten? eādē iusti-
 ciā lib̄ loqui potuiss̄. **I**lle sp̄
 proph̄ecie plen? ē: s̄ tamē cor-
 poreo eget alimētō. **E**t si corp?
 nō reficit. certū est q̄ vox ipsa
 subtrahat. **Q**uia igit̄ alimētū
 prophete pro eo q̄ p̄ph̄a est
 tribuit: proph̄ecie illius vires
 ad loq̄ndū dedit. **C**ū p̄ph̄a ḡo
 mercedē prophete accipiet: q̄
 et si sp̄ proph̄ecie plen? non
 fuit. hoc tam̄ ante d̄i oculos ex-
 hibuit q̄ adiunt. **H**inc est qd̄
 d̄ peregrinātib̄ fratrib̄ gayo
 dicitur p̄ iohannē **P**ro nomie
 enim cristi p̄fecti sūt nichil ac-
 cipientes a gētib̄. nos ergo
 debemus accipere eiusmodi vt
 co opatores sim? veritatis. **C**ū
 enim spiritualia dona habenti-
 bus tēporalia subsidia tribuit
 in ip̄is dom̄s sp̄ualib̄ co opa-
 tor existit. **N**ā cū pauci sunt q̄
 sp̄ualia dona p̄cipiunt et mul-
 ti qui rebus tēporalib̄ habū-
 dāt p̄ h̄ se diuites v̄tutib̄ pau-
 pm̄ miserūt. quo eis dē paupib̄
 de suis diuicijs solaciantur. **D**ū

am p ysaię vocē domin⁹ dereli
 cte gentilitati id ē scē ecclie spūa
 liū v̄tutū merita tāq̄ deserta ar
 busta p̄mittēt. v̄lmū q̄ parit̄
 p̄mittit dicens **Donā** desertum in
 stagnū aque: a terrā inuā in rī
 uos aquay **Dabo** in solitudinē
 cedrū: a spinā. mirtū a lignum
 oliue **Donā** i desertū lignū abi
 etē et v̄lmū et burū fil: vt vide
 ant et sciant et recogitent a itel
 ligant parit̄ **Desertum** q̄ppe do
 min⁹ in stagna aque a terrā in
 uā in riuos aquay posuit. qz
 gētilitati que prius per aridita
 tem mentis nullos bonoy ope
 rū fructus ferebat fluēta scē pre
 dicationis dedit. a ipsa ad quā
 p̄us p asperitate sue ficcitat̄
 via p̄dicatorib⁹ non patebat.
 doctrine postmodū riuos ema
 nauit **Cui** adhuc ex munē m̄g
 no p̄mittit **Dabo** in solitudinē
 cedrū a spinā **Cedrū** q̄ppe quia
 magni odoris ē atqz iputribil
 nature. iuē accipim⁹ i p̄missiōe
De spina vero cū peccati hōi di
 ctum sit. cura tua spinas et tri
 bulos germiabit tibi qd̄ mixti
 scē ecclie illd̄ p̄mittit qd̄ peccā
 ti hōi p̄ pena multiplicat. Sz
 cedri noie significatur h̄ij q̄ virtu
 tes et signa exhibent i sua ope
 racōne q̄ dicē cum aplō valent
Christi bon⁹ odor sum⁹ deo. q̄
 rū corda ita in amore etno soli
 data sūt vt ea iā terreī amoris
 putredo nulla corumpat **Per**

spinā vero significate sunt doctrine
 spūalis viri. qui dū de peccatis
 et virtutib⁹ differūt. et mō eter
 na supplitia minatur. mō regni
 celestis gaudia p̄mittūt. cor au
 diētū pūgūt. sicqz mētē dolore
 opūctiōis p̄forāt vt ab eorum
 ocul⁹ q̄h̄ qd̄ a sanguis aīe lacme
 decurrāt. **Mirt⁹** vero t̄patiuē
 tutis est. ita vt dissoluta mēbra
 tēp̄ado astringat. **Quid** igit̄ p
 mirtū n̄ h̄ij signati sūt. q̄ affli
 ctiōib⁹ p̄rioy cōpatiūt eozūqz
 tribulacōnē p̄ op̄assionē tēp̄āt
 iux̄ illud qd̄ scriptū ē **Grās** aut̄
 deo. q̄ a solaf nos i om̄i tribula
 cōe nostra. vt possim⁹ a ipi a so
 lai eos q̄ i oī p̄ssura sūt **Qui** dū
 afflictis p̄ris v̄bū vel opē a so
 lacōis ferūt eos paul dubio ad
 statū rēitudis p̄stringūt ne imo
 deāta tribulacōe i despacōnem
 soluāt **Quos** at̄ p oliuā n̄ mise
 ricordes accipimus. qz et grece
 oleos mīa vocat a q̄i oliue liqz
 an̄ oīpotētis di oclōs mīe frūs
 luēt **Quia** adhuc in p̄missione
 subiūgit̄. ponā i desertū abietē:
 v̄lmū a burū fil. qd̄ p abietem
 q̄ valde crescēdo ad aeis alta su
 stollitur n̄ h̄ij designati sūt. qui
 itra scām eccliam adhuc i t̄reis
 corpib⁹ positi. iam celestia con
 templantur: a q̄uis nascendo
 in terra exeūt contēplando tū
 iam iuxta ether a mentis v̄tutem
 tollunt. **Et** quid p v̄lmum nisi
 seculariū mentes expresse sunt

que dū terrenis adhuc curis
infernūt. nullū v̄tutū spūaliū
fructū fecerūt. Sed et si fructū
ppriū vlm? nō habet portatē
tū vitē cū fructu solet: qz et se'
culaēs viri intra scām eccliam
q̄uis spūaliū v̄tutū dona non
habeāt dū tam scōs viros do-
mis spūalibz plenos sua largi-
tate sustētāt qd aliud q̄ vitem
cū botris portāt. **D**urus autē
q̄s alios significat q̄ in altū nō
p̄ficit a q̄uis fructū nō hz viri-
ditatē tū hz n̄ eos q̄ intra san-
ctā eccliam adhuc ex etatis in-
firmitate bō opa ferre non va-
lent: s̄ tū p̄nū fidelīū creduli-
tatē seq̄ntes fidē p̄petue vidita-
tis tenēt. **P**ost que oīa apte s̄b-
iūgīf. **U**t videāt et sciāt et reco-
gitēt et itelligāt p̄it. **A**d h̄ em̄
cedr? in ecclia pomif vt quisq̄s
a p̄rio odore v̄tutū trahit. ip-
se q̄z ab interne vite delectatione
nō torpeat. sed ad celestīū do-
noz desideria ignescat. **A**d hoc
spina pomif vt qui p̄dicacōnis
ei? v̄bo spūctus fuerit. ipse q̄z
exemplo illius discat corda iē-
q̄ntiū p̄dicacōnis v̄bo spūgē.
Ad hoc mirtus pomif vt q̄ i ar-
doē tribulationis ab ore l ope
ppriū spaciētis tyamentū cō-
solationis accepit: ipse etiā dis-
cat quēadmodū afflictis p̄ri-
mis sue cōsolationis tyamentū
p̄ferat. **A**d hoc oliua pomif vt
qui mīe opa cognoscit. discat

quēadmodū debeat indigenti
proximo et ipse misereri. **A**d h̄
abies pomif. vt quisquis v̄i cō-
tēplationis ei? agnouerit: ipse
q̄z ad cōtēplanda eterna p̄mia
succendat. **A**d hoc vlmus pomif
tur. vt quisquis intuet eū qui
habere fructū v̄tutū spūaliū n̄
valet: s̄ tamē eos qui spūalibz
domis pleni sūt sustētāt ipse q̄z
scōz vitū quanta valet largi-
tate inseruiat a celestīū botros
donoz quos gignēdo nō valz
sustentando ferat. **A**d hoc bur-
us pomif: vt qui habē multos
adhuc in infirmitate positos
vere fidei viriditatē considerat
etiā esse ipse infidelis erubescat.
Bene ergo descriptis p̄us ar-
boribz subdit. **U**t videant et sci-
ant et recogitent a intelligant
Ubi et apte subiungitur parit
quia cum intra sanctam eccliam
diuersi hominum moēs di-
uersi sunt ordines necesse ē vt
omnes simul discant. dum in
ea spirituales viri diuersē qua-
litas et etatis et ordis ad imi-
tandum simul videntur. **S**ed
ecce dum nos monstraē vlmū
querimus. per multa arbusta
longius euagati sumus. **A**d h̄
itaqz p̄pt qd p̄p̄be testimoniu
p̄tulim? reūtam? **Q**ui recipit p̄-
p̄bam i noie prop̄be. mercedē
p̄p̄be accipiet. **Q**z a si fructū
vlm? nō habet vitē tam cū fru-
ctu portans hec ip̄a sua efficit

que bñ sustentat aliēa Quia ve
ro ad magna nos opa ioban'
nes admonet dicēs. facite fru
ctus dignos pñie. et rursus. q̄
habet duas tūcas det n̄ haben
ti. q̄ q̄ habet escas filiter faciat.
iam patēter dat intelligi q̄d ē
q̄d v̄itas dicit. **A** dieb; aut̄ io
bānis baptiste vsq; nūc regnū
celoz vim patit: et violenti ra
piūt illud. **Q**ue sup̄ne v̄ba sen
tentie nobis sūt magnope per
secutād a. **N**ā querēdum ē quō
vim peti regnum celoz possit.
quis em̄ celoviolentiā irrogat?
Et rursus querēdum est. si pati
vim regnū celoz possit et violen
ti diripiūt illud: cur eādē vim
a dieb; iobānis baptiste et nō
etiā an̄ ptulit. **S**ed cū lex dicat
si quis hęc vel illa fecerit morte
moriatur auctis legētib; liquet
qz peccatores quosq; pena sue
seueritatis perculit. nō aut̄ per
penitentiā ad vitā pduxit. **Q**m̄
vero iobānes baptista redēpto
ris gratiā precurrens penitentiā
predicat vt peccator q̄ ex culpa
est mortu; per d̄usionem viuat
pfecto a dieb; iobānis bap
tiste regnū celoz vim patit. **Q**uid
ē aut̄ regnū celoz: n̄ locus scōz
Solis ei iustis celestis patrie p̄
mia debent vt hūiles casti m̄
tes atq; misericordes ad gaudia
eterna pueniāt. **C**ū vero q̄s vel
supbia tumid; vel carnis faci
noze pollut;. vel iracūdia acē

sus vel crudelitate ipius p̄ cul
pas ad pñiam redit et vitā et
nam p̄cipit: q̄i in locū peccōz in
trat alienū. **A** dieb; ergo iobā
nis baptiste regnū celoz vi pa
titur et violenti rapiūt illud: qz q̄
peccōzib; pñiam indixit. q̄d ali
ud q̄ regno celoz fieri violentiā
docuit. **N**ecogitem; ḡo fratres
k̄m̄i mala q̄ fecim;. et nosmetip
sos assiduis lamētis atteāmus
hēditatē iustoz quā n̄ tenuim;
p vitā rapiam; p pñiam. **V**ult
ei a nob̄ omp̄s de; talē violenti
am peti. **N**ā regnū celoz rapi
vult n̄ris fletib;: q̄d n̄ris meri
tis nō debetur. **A**b spei ergo cer
titudie nulla nos maloz n̄roz
q̄litas nulla quātitas frāgat. p̄
stat magnā venie fiduciā latro
ille veneabil;. q̄ nō idē veneabil
vñ latro. nā latro ex crudelita
te. veneabil; ex d̄usione. **C**ogi
tate ḡo rogo cogitate qm̄ sint i
comprehensibilia in oīpotenti
deo m̄ie viscera. **L**atro iste cruen
tis m̄ibus abstractus a fau'
ce itineris. suspensus est in pa
tibulo crucis. **I**bi confessus est:
ibi sanatus: ibi audire meruit
Hodie meū eris in paradiso.
Quid est hoc; **Q**uis tantam bo
mitatē dei dicere: quis estimare
sufficit;. **D**e ipsa pena criminis
peruenit ad premia virtutis.
Idcirco autem omnipotens de
us dilectos suos i q̄busdā lap
sibus cadē permisit. vt alijs in

culpa iacētibus si toto corde ad eū cōsurgūt: spem venie redde ret. a eis p lamēta penitētie viam pietatis aperiret. **E**xerceā? ergo nosmetipsos in lamentis extingūam? fletibus a dignis penitētie fructibus culpas quas fecimus. **T**pa indulta ad indulgentiā nob nō peāt: qz q multos a suis iniquitatibus iā sanatos aspiciam? qd aliud q sup ne mie pigra? tenem? ipso ad iuuāte qui viuit et regnat ac

Scdm marci

In illo tpe Maria magdalēa et maria iacobi et salome emerūt aromata vt venētes vngerēt ihs. **E**t reliq Omelia bti gregorij pape de eadē lōe habita ad pplm i basilica scē marie

Actionibus vob multis fratres kmī p dictatū loqui cōsueui. h qz lassescēte stomacho ea que dicta uero legē ipse nō possū: quosdā vēm minus libentē audientes intueor. **U**nde nūc a memet ipso exigē cōi moxē volo. vt inter sacra missay solēpnia lectiōe scī euāgelij nō dictādo sed colloquēdo edisserā. sicqz excipiat vt loqmur qz colloquēdis vox corda torpentia plus qz hmo lectiōis excitat. et qī qdā manu sollicitudis vt euigilent pulsāt. **E**t quidē ad hoc opus me sufficē nō video. h tam vires quas ipericia denegat cari

tas submīstrat. scio nāqz q ppheta dixit **A**peri os tuū: et ego adimplebo illud. **B**onū g opus nobis in volūtate fit. nā ex diuino adiutorio erit i pfectiōe. **D**at loqndi ausū etiā resurrexerunt dñice tanta solēpnitas. qz a indignū valde ē vt eo die laudes debitas taceat lingua carnis quo videlicet die caro resurrexit auctois. **A**udistis frēs kmī q scē muliēs q dñm fuerāt secute. cū aromatibus ad monumentū venerūt. et ei quē viuente dilexerāt etiā mortuo bñamitatis studio obsequūtur. **S**ed res gesta aliqd in scā ecclia signat gerēdū. **S**ic quippe necesse ē vt audiamus q facta sūt. qten? cogitem? etiā q nob sūt ex eoz imitatiōe faciēda. **E**t nos g in eū q mortuū ē credētes. si odo ē v̄tutū referti cū optimōe bonoz opm dñm qrim? ad monumentū pfecto illi? cū aromatibus vrim? **I**lle at mulieres āgelos vident q cū aromatibus v̄rūt qz videlicet ille m̄tes suos ciues aspiciūt q cū v̄tutū odoribus ad deū p scā desideia pificiscūt. **N**otādū vō nob ē qd nā sit q i dextis sedē āgelus cernit. **Q**uid nāqz p sinistra n̄ vita p̄ns: qd vō p dextrā. n̄ p̄etua vita fiḡt. **U**n scriptū ē **L**eva e? sub capite meo: a dext̄ illi? amplexabit me. **Q**z igit redēptor nē iā p̄ntis vite corruptionem

transierat. rōe angelus q̄ nūcia
 re pbēne ei? vitā venerat in dex
 tra sedebat. **Q**ui stola candida
 cōopertus apparuit: qz festiui
 tatis nostre gaudia nunciauit.
Cādoz etenī vestis splendorē de
 nūciat nrē sollemnitatis. **N**ostre
 dicam? an sue? **S**z vt fateam?
 verius: et sue dicam? a nostre.
Illa q̄ppe redēptoris nrī resur
 rectio et nostra festiuitas fuit:
 qz nos ad imōrlitatē reduxit a
 angelozū festiuitas exstitit. quia
 nos reuocādo ad celestia eoz nu
 mex impleuit. **I**n sua ergo ac no
 stra festiuitate āgel? i albis ve
 stitus apparuit: qz dū nos p re
 surrectiōem dñicā ad supna re
 ducim? celestis patrie dāna re
 pantur. **S**z quid venientes femi
 nas affatur audiam? **N**olite
 expauescē. **M** si apte dicat **P**a
 ueant illi q̄ non amāt aduentū
 supnoz ciuū. ptimescant illi q̄
 carnalibz desiderijs p̄ssi ad eoz
 societatem ptingē se posse despe
 rāt. **V**os aut cur ptimescitis. q̄
 vros deius videtis. **V**n et ma
 the? āgelū apparuisse describēs
 ait **E**rat aspūs ei? sicut fulgur
 et vestimēta ei? cādidā sicut nix.
In fulguē enī terror timoris ē:
 in nixē aut blādīmētū cādozis.
Quia vero omps de? et terribil
 ē pccōzibz a blād? iustis. rōe te
 stis resurrectiōis ei? āgel? . a i
 fulgoē vultus a i cādo ē hitus
 demōstrat vt de ipsa sua specie

terreret reprobos et mulceret
 pios. **V**n rōe pplm p deserta gdi
 entē colūna ignis i nocte: a co
 lūna nub pibat i die. **I**n igne
 etenī terror ē: in nube aut vifi
 omis lene blādīmētū. **D**ies vero
 vita iusti. et nox accipitur vita
 peccatois. **V**n et dñs peccatois
 bus paul? dicit **F**uistis aliqn̄ te
 nebre nūc aut lux i dño. **I**n die
 aut p nubē colūna monstrata
 ē: a i nocte p ignē: qz omps de
 us a blād? iustis. et terribil ap
 parebit iustis. **I**ustos i iudicio
 venēs p lenitatis māsuēdine
 demulcet. **I**llos vero per iustitie
 distractionem terret. **S**ed iam
 quid angelus subiūgat audia
 mus. **I**tem queritis nazarenum.
Ihesus latino eloquio saluta
 id ē saluator interpretatur. **A**t
 vero multi tunc ibus dici pote
 rāt. nō tñ substancialiter s̄ nū
 cupatiue. **I**deo et locus subiūgi
 tur vt de quo ibu dictū sit mai
 festetur **N**azarenum. **E**t cam p
 timus subdidit **C**rucifixū. **A**t
 qz addidit. **S**urrexit non est b.
Nō est hic dicitur p pñciā car
 nis. qui tñ nūsq̄ deest p presen
 tiam maiestatis. **S**z ite dicite di
 scipul ei? a petro. qz pcedet vos
 i galileā. **Q**uerēdū nob ē cur no
 minatis discipul petr? designa
 tur ex noīe. **S**z si hūc āgel? noīa
 tñ n̄ expmēt qz mgm negaue
 rat venē it discipulos n̄ audēt.
Docatur ergo ex noīe ne despet

ex negatione Qua i re considerā
 dū nob est cur oipotēs de? illū
 quē cūcte ecclie pferre disposu'
 erat. acille wā ptimescē a seip
 sū negaē pmissit Qd nimiz ma
 gne actū esse pietatis dispensa
 cōe cognoscim? ut is q futur?
 eāt pastor ecclie i sua culpa di
 scēt qliter alijs miserei debuit?
Pu? itaqz eū ostēdit sibi a tūc
 pposuit ceteris: ut ex sua infir
 mitate cognoscēt. q̄ misericor
 diter aliena infirma toleraret
Vene at de redēptore nrō dz.
 Precedet vos in galileā: ibi eū
 videbitis sicut dixit vob Galile
 lea nāqz trāsmigratio facta in
 ter p̄tal **N**ā q̄ppe redēptor nr̄ a
 passione ad resurrectionem: a
 morte ad vitā. a pena ad glo
 riā. a corruptiōe ad incorrup
 tionē trāsmigraverat **E**t pri?
 p? resurrectionē in galilea a di
 scipul videt: qz resurrectōis ei?
 gloriā post leti videbim? si mō
 a vicijs ad v̄tutū celsitudinem
 trāsmigramus **Q**ui g° in sepul
 chro nūciat in trāsmigratione
 ostēdit: qz is qui in mortifica
 tione carnis agnoscit i trāsmi
 gratione mētis videt **H**ec fra
 tres karissimi p tanta diei solē
 pmitate de lōnis euāgelice ex
 positione trāscurrim? **S**ed libz
 ut de hac eadē solēpmitate ali
 qd subtili? loq̄mur **D**ue eteīn
 vite erāt: q̄z vnā nouim? alte
 rā nesciebam? **U**na q̄ppe mor

talis est. alia i mortal **U**na cor
 ruptionis alia incorruptionis
Una mortis alia resurrectionis.
Sed venit mediator dei et ho
 minū homo xpc ihs. suscepit
 vnā et ostēdit alterā. vnā ptu
 lit moriēdo alterā ostēdit r̄sur
 gendo **S**i igit nob mortale vi
 tā scientibz resurrectōz p̄mittet
 carnis et tam visibilitē hāc non
 exhiberet quis e? p̄missionibz
 credēt? **S**i actus itaqz homo app
 uit i carne. mori dignus est ex
 volūtate surrexit ex p̄tate. et o
 stendit exemplo qd nob p̄mi
 sit in p̄mio **S**ed fortasse aliq̄s
 dicat. iure ille surrexit q̄ cū de?
 est teneri morte nō potuit **A**d
 instruendā ergo ignorantiam
 nostrā: siue resurrectōis ex^m no
 bis sufficē noluit. solus illo in
 tpe mortu? est. a tū sol? mīme
 surrexit **N**ā scriptū est **M**ulta
 corpora sanctorū q̄ dormierant
 surrexerūt **A**blata sūt ergo om
 nia argumta p̄fidie. **N**e q̄s ei
 dicat. speraē de se nō debet hō
 qd in carne sua exhibuit deus
 homo: ecce cū deo hoīes surrex
 isse agnoscim? a quos puros
 fuisse homīes nō dubitamus.
Si ergo membra redēptoris no
 stri sum? p̄sumam? in nobis
 qd gestū c̄stat in capite **S**i nō
 multū nos abicim? sperare de
 bemus in nobis nos membra
 vltima. quod de membris eius
 superioribz audiuim? **E**cce vō

ad mediā redit qđ crucifixo fi-
 lio dei iudei insultātes dicebant.
 Si rex isrl ē descēdat nūc de cru-
 ce: et credim? ei. qui si tūc de cru-
 ce descēderet nimiz insultātib? ce-
 des v̄tute nobis sue patiētie nō
 demōstrat. **S**z expectavit pau-
 lulū. toleant opprobria: irrisi-
 ones sustinuit. seruauit pacien-
 tiā. distulit admiracōnē. Et qđ de
 cruce descendē noluit. de sepul-
 cro surrexit. **P**lus igit fuit de se-
 pulcro surgē. qđ de cruce descen-
 dē. plus fuit mortē resurgendo
 destruē: qđ vitā descēdēdo huare.
Sz cū hūc iudei ad insultacōnes
 suas de cruce descendē minime
 cernerent cū moriētē viderēt eū
 se vicisse crediderūt: nom̄ illius
 se qđ extinxisse gauisi sūt. **S**ed
 ecce de morte nomē ei? p̄ mūdū
 creuit: ex qua hūc infidel turba
 extinxisse se credidit et quē gau-
 debat occisū. dolet mortuū. qz
 hūc ad suā gloriā agnoscit per-
 uenisse p̄ penā. **Q**đ bene ī libro
 iudiciū sampsois illi? facta fig-
 ficat: qđ cū gasam ciuitatē pbili-
 stinoy fuis? ingressus. philistei
 ingressum ei? ptin? cognosce-
 tes. ciuitatē repēte obsidiōib?
 circūdederunt: custodes deputa-
 uerunt et sampsonē fortissimū
 se iā cōphēdisse gauisi sūt. **S**ed
 quid sampson fecit agnouim?
Media nocte portas ciuitatis
 abstulit. **Q**uē frēs km̄ hoc ī
 facto. quē nisi redēptorem n̄m

ille sampson figt? quid gasa ci-
 uitas nisi infernū designat: qđ
 p̄ philisteos nisi iudeoy pfidia
 demōstrat. **Q**ui cū mortuū d̄nm
 viderēt ei? qz corp? ī sepulcro iā
 positū custodes ilico deputaue-
 rūt et eū qđ auctoz vite clarue-
 rat inferni claustris retentū qđ
 sampsonē ī gasa se dephēdis-
 se letati sūt. **S**ampson vero me-
 dia nocte non solum exiit. sed
 etiam portas tulit. **Q**uia videli-
 cet redemptoz noster ante lucē
 resurgens. non solum liber de ī-
 ferno exiit. sed et ipsa etiam in-
 fermi claustra destruxit. **P**ortas
 tulit et montis verticem subiit:
 quia resurgendo claustra infer-
 ni abstulit. et ascendendo celo-
 rum regna penetrauit. **H**anc
 ergo resurrectionis eius gloriā
 fratres carissimi qđ et prius de-
 monstrabatur ex signo et post
 patuit ex facto. tota mente di-
 ligamus: pro eius amore mo-
 riamur. **E**cce ī resurrectione au-
 tozis nostri. ministros eius an-
 gelos conciuēs nostros agno-
 uimus. **A**d horum ergo ciuū
 illam frequentē solemnitate
 festinemus. **H**is cū necdum vi-
 sione possum? desiderio et men-
 te iūgamur. **T**ransmigremus
 ad virtutes a vicijs vt redemp-
 tozē nostrum ī galilea vidē me-
 reamur. **A**d iuuēt omps deus
 ad vitam desiderium nostrū: qui
 pro nobis ī mortē dedit viciū

filium suum dominum noster in ihesu christum
qui vivit etc. **S**cdm lucam

In illo tpe. Designavit dominus ihesus
et alios septuaginta duos disci-
pulos et misit illos binos ante
faciem suam in omnem civitatem et lo-
cum quo erat ipse venturus. Et dice-
bat illis. messis quidem multa
operari autem pauci. Et reliqua.

Omnia beati gregorii pape de
eadem locutione ad presbiteros et episcopos
ad fontem ecclesie lateranensis.

Dominus et salvator noster fratres
carissimi aliquando hominibus a-
liquando verbo operibus nos ad-
monet. Verba etenim facta eius prece-
pta sunt quia dum aliquid tacitus fa-
cit quid agere debeamus innotescit.
Ecce enim binos in predicatione
noster apostolos mittit. Etenim duo
sunt precepta caritatis dei videlicet
amor et proximi. et minus quam in-
ter duos caritas haberi non potest.
Nemo enim proprie ad semetipsum
bonae caritatem dicitur. sed dile-
ctione se in alterum tendit ut esse
caritas possit. Binos ad predi-
candum dominus discipulos mittit
quatenus hoc nobis tacitus in-
nuat. quia qui caritatem erga alte-
rum non habet predicationis officium
suscipere nullatenus debet. **N**on
autem debet. Misit eos ante faciem
suam in omnem civitatem et locum
quo ipse erat venturus. Predica-
tores enim dominus suos sequitur. quia
predicatio preuenit. et tunc ad in-
teritus nostre habitaculum dominus venit:

quoniam verba exhortationis praerunt
atque per haec veritas in mente susci-
piuntur. **H**inc namque eisdem predicatori-
bus ysaias ait. Parate viam domini
rectas facite semitas dei nostri.
Hinc illis psalmista ait. Iter
facite ei qui ascendit super occasum
suum. **S**uper occasum namque dominus ascen-
dit. quia unde in passione occubu-
it. inde maiorem suam gloriam resur-
gendo manifestavit. **S**uper occa-
sum videlicet dominus ascendit: quia mor-
tem quam pertulit resurgendo calca-
vit. **E**rgo qui ascendit super occa-
sum iter facimus cum nos eius gloriam
veris mentibus predicamus? ut eas et
ipse postea veniens per amorem sui
praesentia illustret. **M**issis autem predi-
catoribus quod dominus dicat audiamus?
Messis quidem multa: operarii autem
pauci. **R**ogate ergo dominum messis
ut mittat operarios in messem suam.
Nam messis multa sunt operarii pauci
sunt quod si quis merore loquatur non potest
suis. quia et si sunt qui bene audiant. de-
sunt tamen qui dicant. **E**cce mundus sacerdotibus
plenus est sicut tamen in messe dei rarus.
valde iucundus operator. quia officium
quod est sacerdotale accipit sicut opus? of-
ficium non impletur. **R**ogate ergo fratres mei
petite quod debetis. **R**ogate ergo dominum
messis ut mittat operarios in mes-
sem suam. vos pro nobis petite ut dig-
num operarii valeamus: ne ab exhor-
tatione lingua torpeat ne per quod
locum predicationis suscipimus? apud
iustum iudicem nostacimitas nostra
abdicat. **S**epe enim pro sua nequitia

p̄dicatoꝝ restringit ligua : sepe
 etiam subiectoꝝ culpa agit . vt
 eis qui p̄sunt p̄dicatoꝝ sermo
 subtrahat **E**x sua q̄ppe neq̄cia
 p̄dicantis ligua restringit sicut
 p̄s ait . peccatoꝝ aut̄ dixit de
 quare tu enarras iustitias me
 as . **E**t rursum ex vitio subiectoꝝ
 vox p̄dicatioꝝ p̄hibet sicut ad
 ezechielem dñs dicit **L**igua tuā
 adherescē faciā palato tuo . et
 eris mutus nec q̄si vir obiurgas
 qz dñs exaspans est **A**c si ap
 te dicat **I**dicō tibi p̄dicatioꝝ
 sermo tollitur . qz dū me in suis
 actibz plebs exasp̄at . nō ē dig
 na cui exhortatio veritatis fiat .
Ex cuius ergo vitio p̄dicatoꝝ sub
 trahatur nō facile agnoscat̄ .
Quia vero pastoꝝ taciturnitas
 aliqui sibi : sp̄ aut̄ subiectis no
 ceat certissime scitur . **S**ed si ad
 p̄dicatioꝝ v̄tutē nō sufficim?
 loci n̄ri officium in innocēcia vite
 teneamus **N**ā subdit **E**cce ego
 mitto vos sicut agnos in lū
 pos **M**ulti aut̄ cū regimini iu
 ra suscipiūt ad lacerandos subdi
 tos iardescūt . terroꝝ ptatis ex
 hibent : et q̄bz p̄desse debuerāt
 nocēt **E**t quia caritatis viscera n̄
 habēt domini videi appetūt . pa
 tres se eē mīme cognoscūt : hu
 militatis locū i elacōne domina
 tionis imutāt **E**t si q̄n extrīsec?
 blādiūt̄ intrīsecus seiniūt . **D**e
 q̄bz alibi veritas dicit . **V**eniunt
 ad vos i vestimētis ouium intrīsec?

cis aut̄ sūt lupi rapaces . **C**on
 que oīa cōsiderādū nob̄ ē . qz si
 aut̄ agni in lūpos mittūt̄ sic
 sensū seruātes innocētie morsum
 malitie non habeam?
Qui em̄
 locū p̄dicatioꝝ suscipit . mala i
 ferre non debet s̄ tolerare . vt ex
 ipsa sua māsuetudie irā seuien
 cū mitiget et peccatoꝝ vulnera
 in alijs ipse afflictionibz vulne
 ratus sanet **S**ed et si quādo ze
 lus rectitudinis exigit . vt erga
 subiectos seuiat : furor ipse de
 amore sit . non crudelitate . qua
 ten? a iura disciplīe foris exhibe
 beat a intus p̄na pietate dili
 gat q̄s foris q̄i īsequendo casti
 gat **Q**d tūc bene rector exhibet
 cū seipm diligē p̄ amorē p̄ua
 tū nescit . cū nulla q̄ mūdi sunt
 appetit cum terrene cupiditatis
 oneibz neq̄q̄ mentis colla sup
 ponit . **U**nde et subdit **N**olite
 portare sacculū neqz perā neqz
 calciamēta : a neminē i via salu
 taueritis . **P**redicatoꝝ em̄ tanta
 debet i deo fiducia eē . vt presen
 tis vite sūptus q̄uis nō p̄uide
 at attamē sibi hos nō deesse cer
 tissime sciat ne dū mens ei? oc
 cupat̄ ad tp̄alia min? alijs p̄
 uideat eterna **C**ui etiā p̄ viā ne
 minē salutaē cōcedit vt sub quā
 ta festinacōne iter p̄dicatioꝝ p̄
 gere debeat ostēdat **Q**d si quis
 v̄ba p̄ allegoriā velit itelligi **I**n
 sacculo pecūia clausa est sapia
 occulta **Q**ui ergo verbū sapiētie

habet si hoc erogaere proximis
 negligit qui pecuniam sacculo li-
 gata tenet. Unde scriptum est per salo-
 monem **S**apientia abscondita et
 thesaurus occultus: quae utilitas in
 utrisque. **Q**uid vero per peram non one-
 ra seculi: et quod hoc loco per calciam
 meta non mortuorum operum exempla
 signantur. **Q**ui ergo officium predicationis
 omnis suscepit dignum non est ut o-
 nus secularium negotiorum portet
 ne dum hoc eius colla deprimat.
 ad predicanda caelestia non as-
 surgat. nec debet stultorum o-
 perum exempla conspiciere.
 ne sua opera quasi ex mortuis
 pellibus credat muniri. **S**unt
 etenim multi qui prauitatem
 suam ex aliis prauitatibus
 tuentur. **Q**uia autem alios ta-
 lia fecisse considerant et se hec
 facere licenter putant: hi quod
 aliud faciunt nisi pedes suos
 ex mortuorum animalium munire pel-
 libus conantur. **Q**uis vero qui salu-
 tat in via ex occasione salutatis
 itineris. non ex studio optans
 de salutis. **Q**ui igitur non amore e-
 terne patrie. sed primorum ambitu
 salutem audientibus predicat qui in
 itinere salutatis quae ex occasione et non
 ex intentione salutem audientium ex-
 optat. **S**equitur **I**n quacumque domu
 intrueritis primum dicite pacem huic
 domui. **E**t si fuerit ibi filius pa-
 cis: requiescet super illum pax vestra
 si uero ad uos reuertetur. **P**ax que
 ab ore predicatoris offertur. aut

requiescet in domo. si in ea filius
 pacis fuerit. si uero ad eundem pre-
 dicatorem reuertitur. quia autem erit quis
 qui predestinatus ad vitam et cele-
 ste uerbum sequitur quod audit: a-
 si nullus audire uoluerit. ipse pre-
 dicator sine fructu non erit. quia
 ad eundem pacem reuertitur quoniam ei a do-
 mo per laborem sui operis merces est
 compensabitur. **E**cce autem qui peram
 et sacculum portat prohibuit super-
 tus et alimenta ex eadem predica-
 tione coedit. nam sequitur **I**n e-
 adem autem domo manete edentes et
 bibentes quae apud illos sunt
Dignus est enim operarius mer-
 cede sua. **S**i pax nostra recipitur
 dignum est ut in eadem domo ma-
 neam? edentes et bibentes quae
 apud illos sunt ut ab eis terrena
 stipendia consequamur. quibus pro
 mercedem caelestis patrie offerimus.
Quid de etiam paulus hec ipse per
 minimo suscipiens ait **S**i uos
 uobis spiritualia seminauimus?
 magnum est si carnalia uestra
 metamus. **E**t notandum quod
 subditur **D**ignus est operarius
 mercede sua: quia iam de mer-
 cede sui operis ipsa alimenta su-
 stentationis accipit ut hic mer-
 ces de labore predicationis in-
 choetur quae illic de ueritatis ui-
 sione perficitur. **Q**uia in re con-
 siderandum nobis est quod uim o-
 peris uostri due merces dantur una
 in uia. alia in patria. **U**na quae nos
 in labore sustentat alia quae nos

in resurrectione remunerat. **N**ec
 res itaq; q̄ in p̄nti recipit hoc i
 nobis debet agē vt ad sequēte
 mercedem robusti? tēd at **Ver?**
 ergo q̄sq; p̄dicatoz nō ideo p̄di
 care debet vt i hoc tpe mercedē
 recipiat. h̄ ideo mercedē recipē.
 vt h̄ p̄dicatē subsistat **Quisquis**
 nāq; ideo p̄dicat vt h̄ vel laud
 vel muneis mercedē recipiat: et
 na paul dubio mercedē se p̄uat
Quisquis vero vel ea q̄ dicit iō
 placē hoib; appetit. vt dū pla
 cet qd̄ d̄z p̄ eadē d̄cā non ip̄e h̄
 d̄ns amet: vel idcirco trena sti
 pendia i p̄dicacōe cōsequit ne a
 p̄dicacōis vocē p̄ indigētā las
 set: huic paul dubio ad recipiē
 dam mercedem nil obstat i pa
 tria qz sūptus sūpsit i via **Sed**
 quid nos qd̄ tñ dicere sine dolo
 re nō possum? quid nos pasto
 res agimus q̄ a mercedē cōsequi
 mur et tñ oparij neq; sumus
 fructus q̄ppe scē ecclie i stipen
 dio cotidiano p̄cipimus h̄ tñ p̄
 eterna ecclia mīme labo amus.
Pensem? cui? dānacōis fit: si
 ne labore h̄ p̄cipē mercedē labo
 ris **Ece** ex oblacōne fidelū vi
 uim? h̄ qd̄ pro aiab; fidelū la
 boram? **Alia** i n̄m stipēdia su
 mim? q̄ pro redimendis p̄cās
 suis fideles obtulerūt: **Nec** tñ
 cōtra p̄cā eadē oracōis studio
 vel p̄dicacōis vt dignū est insu
 dam? **Dir** pro culpa sua quem
 piam apta vocē rephendim? et

adhuc qd̄ est gūnis: aliqñ si p
 sona potēs in hoc mūdo sit: ei?
 forsitan et errata laudātur: ne
 si aduersetur p̄ iracūdiā mun?
 subtrahat qd̄ ip̄endebat **Sz** de
 bemus sine cessatione memisse
 qd̄ de q̄busdam in osee dicitur
Peccata ppli mei comedūt **Cur**
 aut p̄cā ppli mei cōmedē dican
 tur nisi qz p̄cā delinquēciū fo
 uent ne terrēa stipendia amit
 tāt: **Sed** a nos q̄ ex oblacōib;
 fidelū viuim? quas illi p̄ pec
 catis suis obtulerunt: si cognos
 cimus et tacemus: eoz paul du
 bio p̄cā māducamus **Pensem?**
 ergo cui? fit apud deum iminis
 p̄cōz p̄ciū māducaē: et nil cō
 tra p̄cā p̄dicando agē **Audia**
 m? qd̄ b̄ti iob vocē d̄z **Si** adū
 sū me terra mea clamat a cum
 ip̄a sulci ei? deflēt: si frēm ei? co
 medi absq; pecūia **Terra** eteni
 cōtra possessore suū clamat: qñ
 cōtra pastore suū iuste ecclia m̄
 murat **Cui?** etiā sulci deflent si
 corda audietū que a p̄cedētib;
 sūt p̄tib; p̄dicacōis vocē et vi
 gore iuectōis exarata: videant
 aliqd̄ qd̄ lugeāt de vita pasto
 ris **Cui?** videlic; terre frātis pos
 sessoz bon? sine pecūia n̄ mādu
 cat: qz discretus pastoz p̄rogat
 talētū verbi ne ad dānationem
 suā de ecclia stipēdiū sumat ali
 mēti **Tūc** ei de terra n̄a cū pe
 cunia frātis cōmedim? qñ sumē
 tes eccāstica subsidia i p̄dicacōe

labozam? Precones nāq; ven-
turi iudicis sum? Quis g^o ven-
turū iudicē nūciat si p̄co tacet?
Proinde cōsiderādū nobis ē. vt
inquantū valet quisq; inq̄ntū
sufficit. ⁊ terrozē vētū iudicis
et dulcedinē regni susceptę ec-
clesie īsinuāē cōtēdat. Et qz vna
eadēq; exhortacōis vocē nō suf-
ficit auctos admonē. debet sin-
gulos inq̄ntū valet instruē: p̄-
uatis locūtib; edificāē. exhor-
tatiōe supplicii fructū in filiozū
suoz cordib; querē. Debemus
nāq; p̄sāē cōtinuē qd ad apo-
stolos dicit et p̄ apostolos nob
Vos estis sal t̄re. Si igit sal su-
m? ⁊ diē fidelium m̄tes debem?
Vos igit q̄ pastoēs estis p̄sā-
te qz dei aīalia pascitis. de q̄b;
p̄fecto aīalib; deo p̄ psalmis
stā dicit Aīalia tua habitabūt ī
ea. Et sepe videm? qz petra sal
brutis aīalib; ponit vt eandē
sal petra lambē debeāt et meli-
ozai. Quasi g^o mē bruta aīalia
petra sal sac̄dos in pplis debet
esse. Curāē nāq; sac̄dotē neces-
se est q̄ singulis dicat: vnūquē
qz q̄liter moneat. vt q̄squis sa-
cerdoti iūgī. q̄i ex sal tactu et
ne vite saporē cōdiat. Sal etem
t̄re nō sum? si corda audiētū
um nō cōdim? Qd̄ p̄fecto cō-
dimētū ille veracit̄ proximo im-
pedit q̄ p̄dicacōis v̄bū nō sub-
strabit. Sed tūc v̄e alijs recte p̄-
dicam? si dicta reb; oīdimus.

si nos ip̄i diuino amōē cōpūgi-
mur. et būane vite q̄ sū culpa
nequaq; trāsire p̄t cōdianas
maculas lacrimis lauamus.
Tūc aut̄ de nob v̄e cōpūgim^r
si studiosē p̄m p̄cēdētū facta
p̄sem? vt ex cōspecta illoz glo-
ria ī nr̄is nob oculis nr̄a vita
sordeat. Tūc v̄o cōpūgimur:
cū p̄cepta dei studiosē p̄scruta-
mur et p̄ h̄ proficē ip̄i cōtēdī?
p̄ q̄ iā p̄fecisse nouim? quos
v̄ramur. Hinc ē em̄ qd̄ de moy-
se scriptū ē. Posuit et labz ene-
um in q̄ lauaret aaron et filij
ei? cū ingrederent̄ in sc̄a scōzū
qd̄ fecit de specul̄ mulierū que
excubabāt in ostio tabnauli.
Labz q̄ppe eneu moyses posu-
it in quo sac̄dotes debebāt et ī
sc̄a scōz ingredi qz lex dei p̄rū-
nos lauai p̄ cōpūctionē p̄cipit
vt nostra immūdia ad pene-
trādā secretoz dei mūdiciaz
nō sit indigna. Qd̄ bene labz
de speculis mulierū p̄hibet fac-
tū que ad tabnauli ostiū in-
desinenter excubabant. Specu-
la quippe mulierū sunt p̄cepta
dei ī quibus sancte se aīe semp
aspiciūt. et si que in eis sunt fe-
ditatis macule deprehendunt
cogitationū vicia corrigunt et
quasi remittentes vultus velut
ex reddita ymagine cōponūt.
qui duz p̄ceptis dom̄icis sol-
leter intēdūt in eis procul du-
bio vel qd̄ celesti vito placeat

vel quid displiceat agnoscunt.
Qui quod diu in hac vita sunt eter-
num tabernaculum ingredi nequaquam
possunt. Sed tamen ad ostium taber-
naculi mulieres exiebant: quia sancte
aie etiam cum ex infirmitate adhuc
carnis guntur: amore tamen con-
tinuo ingressum eterni introitus ob-
stant. **M**oyses ergo labrum de spe-
culis mulierum facit: quia lex dei la-
uacrum purgationis peccatorum nostrorum
maculis exhibet dum ea per que
sancte anime eterno sponso pla-
uerunt intuentia nobis celestia pre-
cepta prebet. **Q**uibus si diligenter in-
tendimus: eterne nostre ymaginis ma-
culas videmus. **V**identes autem ma-
culas in penite dolore purgamus.
Purgetur vero quasi in labro de spe-
culis mulierum lauamus. **E**st autem
valde necessarium ut cum pro nobis
in purgatione afficimur etiam dimis-
sorum nobis vita zelamus. **D**ic ergo
nos amaritudo concupiscentis affi-
ciat: ut tamen a proximorum custo-
dia non autat. **Q**uid prodest enim
si amantes nosmetipsos: reliquimus
proximos? **V**el quod rursum pro-
dest si amantes vel zelantes proxi-
mos: reliquimus nosmetipsos?
In ornamento quippe tabernacu-
li bis tinctus cocculus offerri pre-
cipitur ut ante dei oculos caritas
nostra dei et proximi amore coloretur.
Ille autem vere se diligit: qui pure
diligit autorem. **T**unc ergo cocculus
bis tigitur: quando erga se et proxi-
mum ex amore veritatis animus in

flammam. **S**ed inter hec sciendum est ut
sic exerceat zelus caritatis contra pri-
ua acta proximorum. quatenus in feruore
districtiois nullo modo reliqua
virtus mansuetudinis. **I**ra etenim sa-
cerdotis nequaquam debet esse preceps et per-
turbata: sed magis ex dilectionis gra-
tate mitiganda. **E**t portae igitur
idem quod corrigimus: et corrigere
quod portamus: ut si ex utroque
vnum defueit vel in feruore vel in man-
suetudine. actio sacerdotalis non fit.
Hic namque est quod in templi misterio in
basibus templi sculptorio opere leo-
nes et boues et cherubi expressa
sunt. **C**herubim quippe est plenitudo
science. **S**ed quod est quod in basibus nec leo-
nes sine bobus: nec boues sine le-
onibus fiunt? **Q**uid enim aliud desig-
nant bases in templo quam sacerdotes in
ecclesia? **Q**ui dum sollicitudinem regi-
mibus tolerant quasi motus basium super-
positum onus portant. **I**n basibus igitur
cherubi exprimitur: quia decet mi-
nistri ut sacerdotum pectora plenius
digne scientie sint repleta. **P**er bo-
ves vero patie mansuetudo: per
leones terrore seueritatis demonstra-
tur. **I**taque in basibus nec leones si-
ne bobus: nec boues sine leonibus
exprimuntur: quia spiritus in sacerdotali
pectore cum terrore seueritatis au-
stodi debet virtus mansuetudinis
ut et iram mansuetudo condiat:
et eadem mansuetudinem ne for-
tasse dissoluta sit zelus districtio-
nis accendat. **S**ed ista cur lo-
quimur cum adhuc plerisque

grauari factis atrocioib; vide
am? Vobis ei sacrodotio lugēs
loquor qz nōnullos vēm ai p
mij; facē ordinationes agnos
uim? spūalem grām vendē. et
de alienis iniquitatib; ai pecca
ti dāpno tpalia cumulae. **C**ur
g° ad memoriā vēm nō ēdit
qd vox dīca p̄cipiēs dī **G**ra
tis acceperitis gratis date **C**ur
āte mētis oculos nō reuocatis
qz tēplū redēptor noster ingre
ssus. cathedras videntū colū
bas eūtit: et nūmularioꝝ effu
dit es **Q**ui nāq; sūt in tēplo dī
hodie qui colūbas vendūt: n̄ q̄
in ecclia p̄ciū de impositōe ma
nus accipiūt p̄ quā videlicet i
pōnē spūs scūs dat. **C**olūba
igif vendit. qz manū impositio p̄
quā spūs scūs accipit ad p̄ciū
p̄bet **S**; redēptor n̄ cathedrās
videntū colūbas eūtit: qz taliū
negociatio sacerdotiū destruit
Hic est qz sacri canones symo
macā bēsim dāpnāt: et eos sa
cerdotio p̄uari p̄cipiunt qui de
largiendis ordimib; p̄ciū q̄rūt
Cathedras vō videntū colū
bas eūtit. qn̄ hī qui spūalem
grām vendūt vel āte hūanos l̄
āte dei oculos sacerdotio p̄uāf
Et quidē multa sūt alia p̄ofi
toꝝ mala que hūanos mō oai
los latēt **E**t p̄lexq; se pastoēs
scōs hoīb; exhibēt atq; i ocul
tis suis videri turpes āte et m
arbitri oculos nō erubescūt **V**e

niet p̄fecto illa dies nec longe
est in qua pastoz pastoz appa
reat: et vnusaiusq; facta in
publicū deducat **E**t qui mō sū
ditoꝝ culpas p̄ p̄positos vlsci
tur. tūc p̄positoꝝ mala p̄ semet
ipsū semēs dāpnat **D**ñ a ingre
ssus in tēplū dñs p̄ se q̄i flagel
lū de fumiculis fecit et de domo
dei prauos negotiatoēs eiciēs
cathedras videntū colūbas es
ūtit qz subditoꝝ quidē culpas
p̄ pastozes partit. s; pastoz vi
cia p̄ semetipm̄ ferit **E**cce modo
hoīb; negari potest qd̄ latēnt
agif **I**lle certe iudex v̄tur? est
ai tacēdo se quisq; non potest
celare: quē negando nō potest
fallē **E**st a aliud frēs karissimū
qd̄ me de vita pastoz v̄hemē
ter affligit. s; ne ai hoc iniuri
osū videat fortasse quod asses
ro me quoq; pariter accuso qz
uis barbarici terroꝝis necessi
tate cōpulsus valde inuitus in
hīs iaceo **A**d exteriora em̄ ne
gocia dilapsi sum? et aliud ho
nore suscipim? atq; aliud offi
cio actionis exhibem?. **M**iste
riū p̄dicacōis relinq̄mus a ad
penā n̄āz vt video ipi vocam?
qui honois nomē nō v̄tutis te
nem? **R**elinq̄unt nāq; deū hī
qui nob̄ d̄missi sūt et tacemus
In p̄uis actib; iacēt: a correcti
ois manū n̄ tēdim? **C**otidie
p̄ multas neq̄cias peūt. et eos
ad iferna tēdē negligēnt vidē?

Sed quō nos vitā alienam cor-
rigē valemus? quā negligim? no-
stram? **C**uris em̄ seculāribz itē
tāto insensibiliores int? effici-
m? q̄to ad ea q̄ foris sūt studiose
ores videmur. **V**su quippe cure
terrene ad celeste desiderium ob-
durescit aīn? : et dū ip̄o suo vsu
dur? efficiat. p̄ actionē seculi ad
ea emolliri nō valet q̄ p̄tinet ad
caritatē dei. **U**nde bñ scā ecclia de
mēbris suis infirmantibz dicit
Nosuerūt me custodē i vineis .
Vinea meā nō custodiui. **V**inee
q̄ppe nre actiones sūt quas vsu
cotidiani labois excolim? Sed
custodes i vineis positi nram vi-
neā mīme custodim? . qz dū ex-
traneis actionibz implicamur
mīsteriū nre actiōis negligim?
Nullū puto frēs km̄i ab alijs
mai? p̄iudiciū q̄ a sac̄dotibz to-
lerat deus qm̄ eos q̄s ad aliorū
correctionē posuit daē de se ex-
ēpla p̄uitatis cernit. qm̄ ipsi pec-
cam? qui p̄pescē pccā debui-
m? **P**lerūqz qd̄ ē gūi? sac̄dotes qui
debuerāt daē p̄pā. etiā aliena
diripiūt. **P**lerūqz si q̄s hūiliter
si quos p̄tinetē viuē aspiciunt
irridēt. **C**onsiderate ergo qd̄ de
gregibz agatur. qm̄ pastores lu-
pi fiūt. **C**um eī dei gregē pasto-
res custodiē debuerāt hī custo-
diā gregis suscipiūt. q̄ infideli
gregi dñico nō metuūt. **N**ulla
aiāz lucra queim? : ad nra co-
tidie studia vacam? **T**errena

cupiscim? . hūanā glīam iten-
ta mēte captam? . **E**t qz eo ip̄so
q̄ ceti p̄lati sum? ad agenda q̄
libet maiorē licētā habem? sus-
cepte bñdictionis mīsteriū ver-
timus ad ābitiōis argumētū
Dei cām relinq̄mus ad trēa ne-
gociā vacamus . iugū sc̄tatis ac-
cepim? : et tremis actibz ip̄lica-
mur. **I**mpletū i nob̄ p̄fecto ē qd̄
scriptū ē **E**t erit : sicut p̄plūs sic
sacerdos. **S**ac̄dos em̄ nō distat
a p̄plō qm̄ nullo vite sue merito
vulgi trāscēdit actionē. **I**mple-
rem? ih̄emie lacrimas : consideret
mortē nr̄am et deplozās dicat.
Quō obscuratū ē aux? mutat?
ē color optim? : dispersi sūt lapi-
des sanctuarij i capite oīm pla-
teaz. **A**ux quippe obscuratū est
qz sac̄dotū vita quōdā p̄ glo-
riam vtutū lucida . nūc p̄ actio-
nes infirmas ostenditur repro-
ba. **C**olor optimus est mutat?
qz ille sanctitatis habitus per
terrena et abiecta opera ad ig-
nominiam despectionis venit .
Lapides vero sanctuarij intri-
cus habebant . nec sumebant
in sūmi sac̄dotis pectore . nisi
cū scā sc̄oz ingrediens in secre-
to sui conditoris apparebat.
Nos ergo sumus fratres km̄i :
nos sumus lapides sanctuarij
qz apparere sp̄ debem? i secreto
dei quos nūq̄ necesse est foris
conspici id est nūq̄ i extraneis
actionibz videi . h̄ dispersi sunt

lapides sanctuarij in capite o
mni platearum: quia huius qui pro vita et
oratione semper iturus esse debuerat
pro vita reprobam foris iacet. **Ecce**
iam pene nulla est seculi actio quam
non sacerdotes admiserunt. **Dum**
ergo in sancto habitu constituti exte
riora exhibent quasi sanctuarij
lapides foris iacet. **Quia** enim
cauce platea a latitudine vocatur
sanctuarij lapides in plateis ia
cet. cum religiosi lata mundi itinere
sectantur. **Nec** tamen in plateis
sed in capite platearum dispersi
sunt: quia pro desiderio huius mundi
opea pagunt et de religioso habi
tu culmen honoris querunt. **In** ca
pite ergo platearum dispersi sunt
quia et iacet pro misterium operis et
honorari volunt de ymagine san
ctitatis. **Quanto** enim mundi gloria
dicio ferias aspicimus: quibus coti
die percussio intereat popu
lus videmus. **Cuius** hoc non nostrum
cipue peccato pagis. **Ecce** des
populate vrbes: eiusdem castra ec
clie ac monasteria destructa in
solitudine agrum redacta sunt. sed
nos peius populo actores mor
tis existimus: cuius debemus esse du
ces ad vitam. **Ex** nostrum etiam pecca
to populi turba prostrata est quia
faciente nostra negligentia ad vi
tam erudita non est. **Quid** autem animas
hominum nisi cibum domini dixerim: qui
ad hoc sunt condite ut in eius cor
pore traiciantur id est ut in carne
ecclesie augmentum tradant. sed huius

cibi condimentum nos esse debui
mus. sicut enim paulo superius pro
fati sumus missis predicatozibus.
De Vos estis sal terre. **Si** igitur
cibus dei populus est: condimentum
cibi sacerdotes esse debuerunt. sed
quia nos dum ab orationis et erudi
tionis secessamus vsu: sal infa
tuatum est. **Ad** idem non valet cibum
dei atque idcirco ab autem non su
mimus. quia exigente fatuitate nostra
mune addit. **Pensem** igitur qui
vniuersum per linguam nostram dicitur. qui
de peruerso suo opere nostra increpa
tione correpti penitentiam egerunt
quis luxuriam ex nostra eruditione
deseruit. quis auariciam quis su
perbiam declinavit. **Pensem** quod
lucrum deo fecimus. nos qui acce
pto talento ab eo ad negocium
missi sumus. **Etenim** dicit. **Nego**
ciamini dum venio. **Ecce** iam ve
nit: ecce de nostro negocio lu
crum requirit. **Quale** ei animarum
lucrum de nostra negociatione
monstrabimus. quot eius aspe
ctui animarum manipulos de predica
tionis nostre segete illaturi sumus.
Donamus ante oculos nostros
illum tante distractionis die.
quo iudex veniet et rationem cum
seruis quibus talenta tradidit
ponet. **Ecce** maiestate terribili
inter angelorum atque archan
gelorum choros videbitur. **In** il
lo tanto examine electorum omnium
multitudo et reproborum duces. et
vnusquisque quod sit opus atque ostendet

Ibi petr? cū iudea cōuersa quā
post se traxit appetit Ibi paulus
cōuersū vt ita dixerit mūdū
deducet Ibi andreas post se as
cbaiā Ibi iobānes asyam. tho
mas indiā i dīpū iudicis ouer
sam ducēt Ibi ōnes dñici gre
gis arietes cū aīay lucro appa
rebunt. q̄ sanctis suis p̄dicacōi
b? deo post se subditū gregem
trahūt Cū igitur tot pastores
cū gregib? suis ante et̄m pasto
ris oculos venerit: q̄d nos mi
seri dicturi sumus. qui ad dñm
nr̄m post negociū vacui redi
m? q̄ pastozū nomē hēmus et
oues quas ex nutrīto nostro
debeam? oñdere nō hēmus Hic
pastores vocati sum? et tū gre
gem non ducim?. Sed nūquid
si nos negligim? omp̄s de? de
serit oues suas? Nullo mō Nā
ip̄e eas sicut p̄ prop̄hām polli
citus est p̄ semetip̄m pascet: ō
nesq; q̄s p̄ordīauit ad vitā fla
gelloꝝ stimulis cōpūctiōisq;
spū erudit Et p̄ nos q̄dē fideles
ad sanctū baptis̄ma venūt. no
stris p̄cib? benedicunt p̄ ip̄ōnē
nr̄ay manūū a deo sp̄m̄sc̄m p̄
cipiūt. atq; ip̄i ad regnū cele
ste p̄tingūt Et ecce nos p̄ negli
gentiā nostrā deorsū tendimus
Ingrēdiūtur electi sacerdotum
manib? expiati celestem patriā
et sacerdotes p̄ui et ip̄i p̄ vitam re
probā ad inferni supplicia festi
nāt Cui ergo rei. cui similes sa

cerdotes malos dixerit: n̄ aque
baptis̄matis. q̄ p̄ccā baptisato
rū diluēs illos ad regnū celeste
mittit: et ipsa postea in do acas
descēdit Timeam? h̄ fratres cō
ueniat actionem nr̄am ip̄m mī
steriū nr̄m: de p̄ccōꝝ n̄ ostrozū
cotidie relaxatione cogitem? ne
nostra vita neq̄ter p̄ccō obliga
ta remaneat p̄ quā deus omp̄s
cotidie alios absoluit Confide
remus sine cessacione q̄d sum?
p̄sem? negociū nr̄m: p̄sem?
p̄dus q̄d suscepim? faciamus
cotidie nobiscū racōes. q̄s cum
nostro iudicē habeam?. Et sic
debem? agē curā nostri vt non
negligam? curā p̄ri. vt q̄squis
ad nos iūgīf ex ligue nr̄e sale
condiatur Cum vacantem quē
p̄iam et lubricū videm? admo
nend? est vt cōiugio refrenare
debeat iūgītatē suā: quaten?
p̄ hoc q̄d licet discat sup̄are q̄d
non licet Cū cōiugatū videm?
admonendus est vt sic exerceat
curam sc̄li. ne postponat amorē
dei: sic placeat voluntati coniu
gis vt non displiceat condito
ris Cum clericū videmus ad
monēd? ē q̄ten? sic viuat vt ex
emplum vita sui secularib? pre
beat ne si quid iuste in illo rep̄
benditur ex eius vicio ipsa re
ligionis nostre estimacō ḡuef.
Cū monachū videm? admo
nendus est. vt reuerentiā ha
bitus sui in actu. in locutione.

in cogitatione sua semper circa
spiciat: ea quae mundi sunt perfecte
deserat. et quod ostendit humanis o-
culis habitu. an dei oculos mo-
tibus praecedat. **I**ste itaque iam sanctus
est: moneatur ut crescat. **I**lle vero
adhuc iniquus est. moneatur ut
corrigatur quatenus quisque ad
sacerdotem se iuxerit sale in omnis
illi? cotidie recedat. **H**ec fratres
carissimi vobiscum sollicitate cogitate:
haec primis vestris impendite: om-
nipotenti deo vos fructum redde-
re de negotio quod accepistis pa-
rate. **S**ed ista quae dicimus? melius
apud nos orando quam loquendo
obtinebimus? **O**remus? **D**eus qui
nos pastores in populo vocari
voluisti presta quae sumus? ut hoc quod
ab humano ore dicimus in tuis o-
culis esse valeamus? **V**er.

Undem iohannem

In illo tempore. **O**na sabbatorum
maria magdalena venit mane
cum adhuc tenebre essent ad mo-
numentum et vidit lapidem subla-
tum a monumento. **E**t reliqua.
Omelia beati Gregorii ipse de eadem
laevabit ad populum in basilica sancti
iobis baptiste quae dicitur constantiana

Hactenus longa molestia
stomachum? diu caritati
vrae de laevabit euangelice
loqui expositione prohibuit. **P**ost ip-
sa namque a clamois virtute succu-
bit. **E**t quia a multis audi non va-
leo loqui ut fateor inter multos es
rubesco. **S**ed haec in me vecondia et

ipse reprehendo: quod est nunquam si mul-
tis potest neque nec paucis cu-
rabo? **E**t si ex messe portae ma-
nipulos multos non possum nunquam de-
beo ad aream vacuam redire? **Q**ui-
vis enim quantum deo ferre non valeo
certe et paucos certe et duos cer-
te vel unum feram. **H**abet namque ipsa
infirmitatis intentio misericordiae suae
certitudinem. quia superius arbitri non
et si potest? considerat in retributio-
ne. tamen vires pensat in potestate. **V**er-
o sancti euangelii quam modo fratres audi-
stis valde in superficie hystoriae a-
pta est ei? nobis sunt misteria sub
breuitate requirenda. **M**aria ma-
gdalena cum adhuc tenebrae essent
venit ad monumentum. **I**n hystoria
notatur hominum intellectum vero mis-
terium requirit significat intelligentiam
Maria eius auctorem omnium quem car-
ne videat mortuum querebat in mo-
numento. et quia hunc minime invenit
furatum edidit. **A**dhuc ergo erant
tenebrae cum venit ad monumentum. **C**ur
currit ceteri? discipuli nunciavit: h-
illi praeter ceteris curruerunt quae praeter ceteris
amauerunt viri petri? et iobis. **C**ur
rebant autem duo filii? h- iobes praeter
currit ceteri? petro et venit post ad
monumentum. et igitur non praesumpsit: venit
vero posterior petri? et introiit.
quod fratres quod curus iste signum. nun-
quam quodnam h- tam subtilis euangeliste
descriptio a misterij vacante ede-
da est minime: neque enim se iobes et
pisse et non itesse dicet si in sua epi-
dactyle misterium desuisse edidit.

Quid ergo p iobānē q̄ p̄or w̄it
ad monumētū a nō itrauit m̄si
synagoga: a q̄d p̄ pet̄y n̄ eccia
designat. **N**ec m̄y eē videatur
q̄ p̄ iuniorē synagoga: per ma
iorē ecclia signari p̄hibet: q̄z et
si ad cultū prior ē synagoga q̄
ecclia gētiū: ad vsū t̄n̄ seculi p̄
or ē multitudo gentiū q̄ syna
goga. paulo attestante qui ait
Quia nō p̄us q̄d sp̄uale ē: h̄ q̄d
aiāle. **P**er seniorē ḡo pet̄y h̄g
tur ecclia gentiū. **P**er iuniorē io
bānē synagoga iudeoy. **C**u
rerūt ābo fil: q̄z ab ortus sui tē
pore vsq̄ ad occasū pari et cōi
via et si nō pari et cōi sensu gē
tilitas cū synagoga deaurit. **D**e
mit ergo synagoga p̄or ad mo
numētū. h̄ m̄ime itrauit: q̄z le
gis q̄dē mādāta p̄cipit p̄pheci
as de icarnacōe d̄ni ac passioe
audiuit. h̄ credē i mortuū nolu
it. **V**idit em̄ iobānes posita lin
theamia nō t̄n̄ itrauit: q̄z vide
licz synagoga et si scriptuē sac̄
mēta agnoui t̄n̄ ad fidē passio
nis d̄nicē credēdo itrare distulit.
Quē diu lōgeq̄ p̄phetauit. p̄
sentē vidit. et credē rēiuit. ho
minē eē desperit. deū carne mor
talē sc̄m̄ credē noluit. **Q**uid er
go ē m̄si q̄z cici? auarrit et t̄n̄ ā
te monumētū vacua stetit. **D**eit
ergo symō petr? subsequēs eū a
itrouit i monumētū: q̄z postei
or secuta ecclia gentiū mediato
rē dei a hoīm ibim xp̄m et cog

nouit carne mortuū: a viuente
credidit deū. **V**idit lintheamina
posita a sudariū q̄d fueāt super
caput ei? nō cū lintheamibus
positū: h̄ sepati iuolutū in vnū
locū. **Q**uid eē frēs credim? q̄ su
dariū capitis domini cū linthe
amibz nō iuenit i monumēto:
n̄ q̄z attestāte paulo caput xp̄i
deus: a d̄mitatis icōp̄hēsbilia
sac̄mēta ab ifirmitatis n̄re cog
nicōe distincta sūt. eiusq̄ poten
tia creatuē t̄n̄scendit naturā. **E**t
notādū q̄ nō solū sepati h̄ etiā
iuolutū iuenire d̄z i vnū locum
lintheū q̄ppe q̄d iuoluit. eius
nec incū nec finis aspiciat. **R**ec
ergo sudarium capitis inuolu
tū inuentū est. q̄z celsitudo d̄mi
tatis nec cepit esse. nec desinit:
nec p̄ incium nascitur. nec t̄m̄i
no coangustatur. **V**ene aut̄ ad
ditur i vnū locum. q̄z i scissura
mentium deus nō est. **D**eus q̄p
pe in v̄mitate est. a ille eius glo
riā merentur habere. q̄ se ab in
uicē p̄ sectay scandala non diui
dūt. **S**z q̄z solet p̄ sudarium la
borantiū sudor detergi. p̄t etiā
sudarij noīe exprimi labor dei.
Qui in se quidē semper quietus
atq̄ incoimutabil̄ p̄manet. h̄ ta
men laboraē se denūciat cū du
ras hoīm p̄uitates portat. **U**nde
a p̄phām iheremiā domin? di
cit **L**aboāni sustinēs. **D**e? at ap
paruit i carne: laboāuit ex n̄ra
ifirmitate. **Q**uem laborē ei? dū

increduli viderēt: eū vērari no
luerūt. quem em̄ videbāt carne
mortalē: dedignati sūt credere
imortalē esse dīmitate. Unde eti
ā **J**eremias ait **R**eddes eis vi
cē dñe iux̄ opa manuū suarū.
dab̄ eis scutū cordis laborē tu
ū. ne em̄ p̄dicacōis sp̄acula eoz
corda penetrarēt dū passiois
ei? laborē dedignati sūt q̄i eū
dē laborē illi? p̄ scuto tenue
rēt. vt eo ad se trāsiē ei? v̄ba nō
pmittēt q̄ eū laborāe vsq; ad
mortē viderēt. q̄d at nos n̄ n̄ri
capitis id est dñi m̄bra sum? :
Per lithēamīā itaq; corpis la
borū ligamīta signē. q̄ nūc ele
ctos om̄s id est ei? m̄bra d̄stri
gūt **S**udariū ḡo q̄d sup̄ caput
ei? fueāt seorsū iuēniē: qz ipsa
redēptōis n̄ri passio lōge a no
stris passioib; distincta est.
qm̄ ip̄e sine culpa ptulit quod
nos cū culpa toleramus. **I**psē
sp̄ōte morti succūbē voluit: ad
quā nos venim? muiti **S**equit̄
Tūc ḡo itroiuit et ille discipu
lus q̄ v̄rat p̄us ad mōumētū
Postq̄ intrauit petr? ingres
sus est et iohes **P**osterior intē
uit qui p̄or v̄rat **P**otū fr̄es est
qz ī fine mūdi ad r̄dēptōē fidē
etiā iudea colligēs. paulo atte
stāte qui ait **D**onec plenitudo
gentiū intraēt. et sic om̄s isrl̄
salu? fiēt **E**t vidit et credidit.
Quid fr̄es q̄d estimād? est cre
didisse. nunq̄d qz dñs r̄brex e

rat quem q̄rebāt. non vtiq; qz
adhuc tenebre erāt ad mōumē
tū. a subiūcta qz v̄ba d̄tēdiāt
cū d̄r. nondū ei sciebāt scriptu
rā. qz oportēt eū a mortuis re
surgē **Q**uid ergo vidit et quid
credidit? **V**idit lithēamina
posita et credidit qd̄ mulier di
xerat de mōumēto dñm fuisse
sublatū **Q**ua ī re diuine dispō
nis magnitudo pensanda est.
qz discipuloy corda a accēdūf
vt q̄rāt et differūt ne iuēniāt.
quaten? infirmitas ai ip̄o suo
meroē cruciata. purgatioz ad
inuēniendū fiat: et tanto vali
dius teneat cū iuenerit q̄nto
tardius iuēniat qd̄ q̄rebat **H**ec
sub breuitate fr̄es km̄i de euā
gelica lōe trāscurrim?. nūc re
stat vt de ip̄a tāte solempnita
tis nobilitate aliq̄d loq̄mur.
Hac ei r̄e nobilitatē solempnita
tis dicā qz solempnitates c̄tas
an̄cedit **S**ic ei ī sacro eloq̄o scā
scōy l̄ c̄tica c̄ticoy p̄ sui ma
gnitudie diaūt. ita h̄ festiuitas
r̄e dici p̄t solempnitas solempni
tatū. **E**x hac q̄ppe solempnitate
ex̄m̄ r̄brexōis nob̄ datū ē. spes
celestis p̄rie apta a scā sup̄mi ē
gini iā p̄sūptibil̄ gloria. p̄ h̄ac
electi q̄ q̄uis ī trāq̄llitatis sinu
tam ap̄d isermi claustra tēb̄āf
ad paradisi amēa ēducti sūt. qd̄
āte passioz suā dixit ī r̄brexōe
sua dñs adīpleuit **S**i exaltat?
fuēo a trā oīa trahā ad meip̄z

Quia ei traxit ad se: q̄ de electis
suis apud inferos nullū reliquit
Quia abstulit utiq; electa. **N**e
q; em̄ infideles q̄sq; et p̄ suis cri
mib; eternis supplicijs deditos
ad veniam dñs resurgēdo repa
uit. h̄ illos ex inferni claustro ra
puit q̄s suos i fide et actib; re
cognouit **U**nde a r̄e p̄ osee d̄r.
Ero mors tua o mors: morsus
tu? ero inferne **I**d n̄aq; qd̄ occi
dim? : agim? ut peit̄us non sit
ex eo em̄ qd̄ moxdem? : p̄tē ab
strahim? . p̄tēq; relinquimus .
Quia ergo i electis suis fūdīt?
occidit mortē mors mortis exti
tit . qz vero ex inferno p̄tē abstru
lit . a p̄tē reliq̄t . nō occidit fūdi
tus . h̄ momordit infernū **A**it ḡo
Ero mors tua o mors **A**c si ap
te dicat: qz i electis meis te fun
ditus p̄mo **E**ro morsus tu? in
ferne . qz sublat̄is eis te ex p̄te
trāssigo **Q**ue est ergo ista solē
mitas q̄ inferni claustra destrux
it et ianuas nob̄ regni celestis
apuit? **I**nquirat subtili? nomē
ei? **R**equirat egregi? p̄dicator
Videam? qd̄ de ei? estiacone de
nūciat . **A**it ei **E**tenī pascha no
str̄: imolatus ē xp̄us . **S**i igit
pascha xp̄us: pensandū nob̄ ē
qd̄ de pascha lex loquat . ut in
dagem? subtili? an de xp̄o dcā
videant **M**oyse q̄ppe ait **S**u
mēt de sanguine agni a ponent
sup̄ vtrūq; postē et i sup̄limiari
b; domoz i q̄b; comedēt illū: et

edēt carnes nocte illa affas ig
ni et azimos panes cū lactucis
agrestib; **N**on comedetis ex eo
crudū quid: nec coctū aqua: h̄
assatum tm̄ igni **C**aput cū pe
dib; ei? a intestinis vorabitis .
nec remanebit ex eo q̄c̄q; vsq;
mane **S**i qd̄ residuū fuerit . ig
ne oburetis **U**bi et addit . **S**ic
āt comedetis illū . **R**enes v̄ros
accingetis: calciamēta hēbitis i
pedib; v̄ris tenētes baculos in
mamb; a comedetis festinātes .
Que videlicet cūcta nob̄ mag
nā edificacōne pariūt si fuerint
mistica iterpretacōne discussa .
Quis n̄aq; sit sanguis agni nō
iā audiēdo . h̄ bibēdo didicistis
Qui sanguis sup̄ vtrūq; postē
ponit . qñ non solū ore corpis .
h̄ etiā ore cordis hauritur . **I**n
vtrōq; etem̄ postē agni sanguis
ē poit? qñ sacmētū passiōis illi
us cū ore ad redēptionē suitur
ad imitacōne q̄ itēta mēte cogi
tat **N**ā q̄ sic redēptois sui sang
uinē accipit ut imitari passiōne
illi? necdum relit . in vno postē
sanguinē posuit . qui etiā i sup̄
limiari b; domoz ponēd? ē . qd̄
em̄ spūalī dom? n̄ mentes no
stras accipim? . i quibus p̄ co
gitacōne ibit̄am? **C**ui? dom?
sup̄liminaē est ip̄a itentio que
p̄minet actioni . qui igit itentio
nē cogitacōis sue ad imitacōne
dñice passiōis dirigit i sup̄limi
naē dom? agni sanguinē ponit

vel certe dom? nre ipsa sūt cor-
pora i quib? quib? viuim? ba-
bitam? : et i suplimmai dom?
agni sangne pomim? : qz cruce
passionis illius i fco nte porta-
mus **D**e q? adhuc agno subdif
Et edet carnes nocte illa affas
igni In nocte qpe agnū come-
dim? qui i sacramento mō dīcū
corp? accipim? . qn? adhuc ab
iūicē conscientias nreas nō vide-
m? . **Q**ue tñ carnes igni affate
sūt : qz nimiz dissoluit carnes
qs aqua coxerit . quas vō igis
sine aq? excoqt . roborat **C**ar-
nes igit agni nostri coxerit igis
qz eū ipsa vis passionis illius
ad refectionē validiorē reddi-
dit et ad icorruptiōz roborauit
qui em̄ ex morte passionis con-
ualuit videlicet carnes illi? ab
igne duruerūt **V**n? etiā p psal-
mistā dicit **E**xaruit velut testa v-
tus mea . qd nāq? est testa āte
ignē : nō molle lutū . h? ei ex igne
agit vt solidet **V**irtus ergo hu-
manitatis ei? velut testa exaru-
it . qz ab igne passionis ad v-
tutē incorruptōis creuit . Sed
sola redēptoris nr̄i pcepta sac-
menta ad verā solēpmitatē mē-
tis nō sufficiūt nisi eis qz bona
opa iūgāt **Q**uid em̄ pdest cor-
pus et sanguinē illi? ore picipē
et ei pūsis morib? straire? **V**n?
bene adhuc ad comedendū sb-
dif . et azimos panes cū lactu-
cis agrestib? **P**anes qpe sine

fermento comedit : qui rē opa
sine corruptione vane gloie ex-
eret : q? mādāta mīe sine admī-
xtiōe peccati exhibet : ne pūse
diripiat . qd? quasi rē dispēsat
Hoc qz peccati fermentū bone
sue actioni miscuerāt . qb? pro
pbe voce p icrepatōnē dñs di-
cebat . Venite ad bethel et ipie
agite **A**tq? post pauca **E**t sacfica-
te de fermento laudē . **D**e ferim-
to nāq? dō laudē imolat : q? dō
sacficiū de rapina parat **L**actu-
ce vō agrestes valde amāe sūt
Carnes ergo agni cū lactucis
agrestib? sūt edēde vt cū corp?
redēptoris accipim? . nos pro
peccatis nostris in fletib? affli-
gā? . qten? ipa amaritudo pe-
nitētie abstergat a mentis sto-
macho pūse hūorē vite **V**bi et
subdif . non comedetis ex eo cru-
dū qd . nec coctū aqua . **E**cce iā
nos ipa vba hystorie ab intel-
lectu hystorico repellūt . nūqd?
fres karissimi israheliticis ille
popul? in egipto cōstitutus co-
medē agnū crudū vsueueat vt
ei lex dicat . non comedetis ex eo
crudū qd . **V**bi et addit . nec co-
ctū aq? . h? qd aq? nō hūanā sciāz
designt . **I**ux h? qd per salomonē
sub hēticōz voce dicit **A**que furti-
ue dulciores sunt . **Q**uid crude
agni carnes nō inconsideratam
ac sine reuerētia cogitacōnis re-
lictā illius hūanitatē designāt
Omne em̄ qd subtilitē cogitā?

de illo voce dñica ad iob dicif.
ptās eius in lūbis ei? Qui gº
pasca comedit: bñe renes acci-
ctos debet. vt qui solēpnitatē
ēfrectiōis atq; incorruptōis a-
git: corrupci iā p vicia nulla
subiacet: voluptates edomet
carnis luxuriā restringat. **Res**
q; ei cognouit q fit solēpnitas
incorruptōis q adhuc p icōtinē-
ciā corrupci subiacet. **Hec** q
busdā dura sūt. s; āgusta por-
ta ē q ducit ad vitā. et mīlta ha-
bem? exēpla iā cōtinentiū. **Vñ**
bñ adhuc subdif **Calciamēta**
habebitis in pedib; vris. **Quid**
sūt em pedes nri n opa? **Quid**
em calciamēta n pelles mortu-
oz aīaliū? **Calciamēta** ei pedes
muniūt. **Que** vº sūt mortua a-
nimalia ex q; pellib; nri mu-
niāt pedes n ātiq; ptes: q nos
ad eternā patriam pcesserūt.
Quoz dū exēpla cōspicim? nri
opis pedes muniūt. **Calciamē**
ta gº in pedib; habē ē mortu-
oz vitā respicē. et nra vestigia
a peccati vulnē custodiē. **Venē**
tes baculos i maib;. **Quid** lex
p baculū n pastorale custodiā
designt. **Et** notandū q; pus pci-
pimur renes accigē. postmo-
dū baculos tenere: qm illi dēt
curā pastorale suscipē q in suo
corpē sciūt fluxa luxuriē edoma-
re. vt cū alijs fortia pdicāt ip-
si desiderijs mollib; eneruē nō
succūbāt. **Vene** aut subdif **Et**

comedetis festinantes. **Notate**
frēs n ostate qd dicit. festinantes
Ad data dñi misteia redēptōis
celestis patrie gaudia cū festi-
natione cognoscite. et pcepta
vite cū festinatione implē curate.
quia em adhuc hodie licet bñ
agē scim? vtz cras liceat ig-
noram? **Festinātes** gº pascha
comedite id ē ad solēpnitatem
ptie celestis anhelate. **Nemo** i
bui? vite itinē torpeat ne i pa-
tria locū pdat. **Nemo** moras
ad appetenda studia bona ine-
ctat. s; cepta pficiat: ne mīme
liceat implē qd inchoat. **Si** ad a-
morē dei pigri nō sum? adiu-
uat ipē quē amam? **Ihs** xpc
Qui viuūt cē.

Secdm lucā

In illo tpe. Duo ex discipulis
ibant in castellum qd erat
in spacio stadiorum sexaginta
ab iherusalem noie emaus. **Et**
ipi loquebāt ad inuicē de his
omnibus que acciderant. **Et**
reliqua. **Omelia** beati gre-
gorij pape de eadē locō habita
ad pplm in basilica beati petri
apostoli

In cotidiana nob solēpnita-
te laborātib; pauca loquenda
sūt: et fortasse hec vtilius pro-
derūt: quia sepe alimenta que
min? sufficiūt auidius sumūt.
Locū mis gº euāgelicē sūmati sen-
sū statim n p singula vba disci-
tē ne dilcōz vram valeat sūmo

plurior expōnis onerare. **E**cce
audistis frēs km̄i. qz duobz di
scipul̄ ābulātibz in via nō qui
dē credētibz ī se. s; tñ de se loquē
tibz dñs apparuit s; ei? speciem
quā recognoscēnt nō oñdit. **H**o
ergo egit foris dñs ī ocul̄ cor
poris qd̄ apud ip̄os agebatur
itus in oculis cordis. **I**psi nāq;
apud semetip̄os it? et amabāt
q̄ dubitabāt eis aut̄ dñs foris
q̄ p̄ns aderat. et q̄s es; nō ostē
debat. **D**e se ergo loquētibz p̄ns
ciā suam exhibuit. s; de se dubi
tātibz cognitōis sue sp̄em ab
scondit. **V**erba quidē stulit: du
riciā intellāis icrepauit: scrip
ture sacre misteīa q̄ de ip̄o erāt
apuit: q̄ tñ qui adhuc ī eoz cor
dibz pegrinus erat a fide: ire se
longi? finxit. **F**igere nāq; cōpo
nē dicim? **V**n̄ q̄ op̄ositores luti
figulos eē vocam? **N**ichil ergo
simplex veritas p̄ duplicitatē fe
cit. s; talē se eis exhibuit in cor
pore qualis apud illos erat in
mēte. **P**robādi aut̄ erāt si hñj q̄
eū q̄ si necdū vt deū diligere
saltē vt pegrinū amāe potuis
sent. **S**ed qz eē extranei a carī
tate n̄ poterāt hñj cū q̄bz veritas
ḡdiebat. eū ad hospiciū q̄si pe
grinū vocāt. **C**ur aut̄ dicim? vo
cāt cū illic scriptū sit q̄ coegerūt
eū. **E**x q̄ exēplo nimiz colligif.
qz pegrini ad hospiciū nō solū
iūtādi sūt sed etiā trahēdi. **N**e
sam ponūt cibos offerūt et deū

quē ī scriptūē sacre expōsiōne
nō cognouerāt. ī p̄mis fracti
one cognouerūt. **A**udiēdo ergo
dei p̄cepta illūinati nō sūt. s; fa
ciēdo illūinati sūt. **Q**uia scriptū
ē. **N**ō auditores legis iusti sūt
apud deū: s; factōēs legis iusti
ficabūtur. **Q**uisquis ḡo vult au
dita itelligē: festinet ea q̄ iā itel
ligē potuit ope ip̄le. **E**cce dñs n̄
ē cognit? dū loquētur: et digna
tus ē cognosci dū pascitur. **H**o
spitalitatē ergo frēs km̄i diligi
te: caritatis opa amate. **H**ic eī
p̄ paulū d̄z. **C**aritas frat̄nitatis
maneat ī vobis: et hospitalita
tē nolite obliuisci. **P**er hāc em̄
placuerūt quidā āgelis hospi
tio receptis. **H**ic petr? ait. **H**o
spitales inuicem sine murmura
tione. **H**inc ipsa veritas dicit.
Hospes fui: et suscepistis me.
Opinata res est valde. et semi
orum nostrorum nobis relacō
ne tradita. **Q**uidam paterfami
lias cum tota domo sua mag
no hospitalitatis studio seruie
bat. **C**ūq; cotidie ad mēsam su
am pegrinos susciperet. q̄dam
die pegrin? q̄dā int̄ alios v̄it q̄
ad mēsam duct? ē. **V**ūq; pater
familias ex hūilitatis consuetu
dine aquam vellet in eius ma
nibus fundere. conuersus vree
um accepit s; repēte eū in cui?
manibus aquam fundere volu
erat non inuenit. **C**ūq; hoc fa
ctum secum ip̄se miraret. eadem

nocte ei dñs p visionē dixit **Ce**
teris diebus me in mēbris meis
besterno at die me in meipō su
scepisti **Ecce** in iudiciū veniens
dñs **Qd** vni ex minimis meis feci
stis. m̄ fecistis **Ecce** atē iudiciū
cū p mēbra sua suscipit. suscep
tores etiā suos p semetipm̄ re
q̄rit a tñ nos ad hospitalitatis
grām pigri sum? **Q̄sate** fr̄es
quāta hospitalitatis v̄tus sit.
Ad mēsas v̄tas xpm̄ suscipite
vt vos ab eo suscipi ad diuina
eterna valeatis **Prebete** modo
pegno xpo hospiciū: vt vos i
iudicio nō q̄i p̄grinos nesciat
h̄ vt p̄prios recipiat ad regnū
Ihs xpc dñs noster

Scdm iobānem

In illo tpe **M**anifestauit se ite
rū ihs discipul̄ suis ad maē ti
beriadis. **M**anifestauit at sic
Erāt fil̄ symō petr̄? a thomas
q̄ dz didim̄? et nathanael qui
erat a cana galilee et filij zebed
dei et alij ex discipulis ei? duo
Dicit em̄ symō petr̄? **Dado** pi
scari. **dicūt** ei **Venim̄?** et nos te
cū **Et** reliqua **Q**melia beati ḡ
gorij pape de eadē locō habita
ad populū i basilica bti laurē
cij p̄thom̄ martiris.

Lectio sc̄i euāgelij q̄ mō
in aurib̄ v̄ris lēa ē fra
tres mei. q̄stione aīm
pulsat. h̄ pulsatione sua v̄i di
screōis idicat **Querī** etem̄ p̄t.
Cur petr̄? q̄ piscator atē dñi

onē suā fuit: p? dñi visionē ad pi
scacōnē redijt **Et** cū veritas di
cat. nemo mittēs manū suam
ad aratrū et respiciēs retro ap
tus est r̄gno dei **Cur** r̄petijt qd̄
deliqt̄? **Sed** si v̄tus discreōis
ispiciat. cici? videt t̄qz nimiz ne
gociū qd̄ atē dñi visionē sū pecca
to existit. h̄ etiā p? dñi visionē r̄
petē culpa nō fuit **Nā** piscato
rē petrū. mathēū v̄o thelonēa
riū scim̄? **Et** p? dñi visionē suā ad
piscatiōz petrus r̄dijt mathē?
v̄o ad thelonij negociū nō r̄se
dit qz et aliud ē victū p piscacō
nē q̄rē. aliud thelonij lucris pe
cūias augei **Sūt** ei pleraqz ne
gocia. q̄ sū peccatis. exhibei aut
vix a nullaten? p̄nt **Que** ergo
ad peccatū iplicat. ad h̄ necc̄
se ē vt post dñi visionē ai? n̄ r̄cur
rat **Quei** etiā p̄t. cur discipul̄ i
maē laborātibz p? r̄brectōz su
ā dñs i lito ē stetit. q̄ atē r̄brecti
onē suā corā discipul̄ i fluctibz
maris ābulauit **Cui?** rei racō
festine cognoscit. h̄ ip̄a q̄ tūc in
erat racō penset. **Quid** ei maē
n̄ p̄ns seculū figt̄. qd̄ se causaz
tumultibz et v̄ndis vite corru
ptibilis illidit. qd̄ p soliditatē
litoris. n̄ illa p̄petuitas etne q̄e
tis figurat. **Quia** igit discipul̄
adbuc fluctibz mortalis vite i
erant. in mari laborabant. q̄a
autē redemptor n̄ iā corrup
tionem carnis excessēat post r̄
brectionem suā in lito ē stabat.

ac si ipm resurrectionis sue mis-
teriu rebz discipulis loqueretur
dicēs. Jam vobis i mari nō ap-
pareo: qz vobiscū in pturbaci-
ōnis fluctibz nō sū. Hinc ē qd i
alio loco post resurrectionē eisdē
discipul dicit. Hec sūt verba q
locut⁹ sū ad vos. cū adhuc eēm
vobiscū. Neq; em cū ipsis non
eāt quibz pns corpaliē appare-
bat: h̄ tamē iā se esse cū ipsis de-
negat: a quoz mōli corpe car-
nis iūcōlitate distabat. Quod
illie cū ipsis positus fatetur nō
se esse cum ipsis: h̄ qz b̄ situ cor-
poris idicat: cū adhuc eis nauī-
gātibz eē se iam in litore demō-
strat. Facta est aut discipul pis-
cationis magna difficultas. vt
ingrō veniente fieret admiracō
nis magna sublimitas. Qui pti-
nus dixit. In itite i dexterā na-
uigij rethe ⁊ iuemetis. Bis i sa-
cro euāgelio legif qz dominus
iussit vt ad piscandum rethia
mitterentur: ante passionem vi-
delicet et post resurrectionē. S;
pus q̄ redēptoz n̄r pateref et
r̄urgēt: mitti qdē rethe ad pis-
cādū iubet: h̄ vtz i dextrā an i
sinistrā mitti debuis̄ non iubet.
Post resurrectionē vero discipu-
lis apparens: mitti rethe ad dex-
terā iubet. In illa piscatione tā-
ti capti sunt vt rethia rūperēt;
In ista aut multi capti sūt: ⁊ re-
thia rupta non sūt. Quis vero
nesciat bonos in dextra. et ma-

los in sinistra figurari. Illa g^o
piscacō in qua specialiter i quā
ptem mitti rethe debeat non iu-
betur. presentē eccliam designat.
q̄ bonos fil ac malos colligit ⁊
nec eligit q̄s trahat: qz ⁊ q̄s eli-
gere possit ignorat. Hec aut pi-
scatio post dñi resurrectionē fa-
cta i solam dextrā missa ē: qz ad
vidēdā claritatis ei⁹ gloriā. sola
ecclia electoz ptinget: q̄ de fini-
stro ope nichil hēbit. In ipsa
piscacōe p̄ multitudie pisciū re-
the rūpif: qz nūc ad cōfessionē
fidei etiā cū electis reprobi tantū
itrāt: q̄ ip̄ am qz eccliam hētibz
scindāt. In ista vero piscacōe et
multi pisces ⁊ magni capiūtur.
et rethe n̄ rūpif: qz scā elcōz ec-
clesia i cōtīua sui at tois pace re-
q̄scēs nullis iā dissensōibz di-
laiat. Captis at iā magnis pi-
scibus: ascendit symon petrus
et traxit rethe in terram. Jam
credo quod vestra caritas adū-
tit: quid est qz petrus ad terraz
traherat rethe. Ipsi quippe san-
cta ecclesia ē commissa: ipsi spe-
cialiter dicitur. Symon iohan-
nis diligis me: pasce oues me-
as. Quod ergo postmodū apif
i voce: hoc mō significat in ope.
Quia igif p̄dicatoz ecclesie nos
a mūdi huius fluctibus sepat:
nimiz necesse est vt rethe ple-
num piscibus petrus ad terrā
ducat. Ipse em pisces ad solidi-
tatem litozis ptrahit: quia scā

predicationis voce stabilitatem
eterne patrie fidelibus ostendit.
Hoc agit vobis hoc epistolis.
hoc agit cotidie miraculorum sig-
nis. Quociens per eum ad amorem qui
etis eterne salutem. quociens a ter-
renarum rerum tumultibus separamur.
quod aliud quam missi intra retibus
dei pisces ad litus trahimur. **S**ed
cum retibus magnis piscibus plenum
dicitur addit et quantitas scilicet centum
quingenta tribus. **I**n magno mi-
sterio nunc iste non vacat: sed inter-
tos nos tanti misterii profunditas
expectat. **N**eque enim quantitatis sum-
ma solenter euangelium exprimeret:
nisi hanc sacramentum plenam esse iu-
dicasset. **S**citis namque quod in testa-
mento veteri omnis operatio per decalo-
gi mandata percipitur. **I**n nouo autem
eius de operacionis virtus per septiformem
gratiam sancti spiritus multiplicatis
fidelibus datur. **Q**ue per prophetam denun-
tians dicit. **S**piritus sapientie et intel-
lectus spiritus consilii et fortitudinis
spiritus scientie et pietatis: et reple-
bit eum spiritus timoris domini. **S**ed
ille in hoc spiritu operationem percipit
qui fidei trinitatis agnoscit: ut
et patrem et filium et eundem spiritum sanctum
vnum virtutis credat: vnum substantie
esse fateatur. **Q**uia igitur septem
que superius diximus per nouum
testamentum latius sunt
data: decem vero per vetus pre-
cepta: omnis nostra virtus et operatio
per decem et septem potest plenius com-
prehendi. **D**ucamus ergo per trigonum

decem et septem: et veniet quinquaginta
vnum. **Q**ui perfecto nunc a magno
misterio non vacat. **Q**uia in testamen-
to veteri legitur quod annus quinquagesimus
iubilaeus vocari iussus
est: in quo videlicet actus populi
ab omni operatione quiesceret:
sed vera requies in unitate est:
diuidi quippe vnum non potest.
Ubi enim scissura diuisionis est: ve-
ra requies non est. **D**ucamus ergo
per trigonum quinquaginta et vnum: et
fuit centum quinquaginta tres. **Q**uia
igitur et omnis nostra operatio in fide
de trinitatis exhibita ad requiem
tendit: septem et decem ter ducimus.
ut ad quinquaginta et vnum veni-
re debeamus. **E**t quia vera requies
nostra tunc est cum ipsam iam claritatem
trinitatis agnoscamus: quam in uni-
tate diuinitatis esse certam tenemus.
quinquaginta et vnum ter duci-
mus: et electorum summam in
superna patria quasi centum quin-
quaginta et trium piscium nu-
merum tenemus. **P**ost resurrectionem
ergo domini missum res-
tibus dignum fuit: ut tot pisces
caperet: quot solummodo ele-
ctos ciues superne patrie designa-
rent. **I**nter hec vero et hesternum
sancti euangelii lectio et hodie-
na nos admonet et vigilanter
debemus inspicere: cur dominus
et redemptor noster post resurre-
ctionem suam piscem assatum
comedisse legitur. **N**on enim va-
cat a misterio: quod iterum in facto

In hac etenim lectione panem et as-
 sum piscem: in illa vero que bester-
 na die lecta est. cum asso pisce etiam
 fauum mellis comedit. Quid autem
 significare credimus piscem assum-
 ptum? Ipsi enim mediator est dei et hominum
 passum. Ipse enim latere digna-
 tus est in aquis generis humani: et
 capi voluit laqueo mortis nostre: et
 quasi tribulatione affatus est tempore
 passionis sue. Sed quod piscis assus
 fieri dicitur est in passione: fauus
 mellis nobis extitit in resurrectione.
 Et qui in pisce asso figurari voluit:
 tribulatione passionis sue et fa-
 uo mellis utraque naturam exprimi-
 me voluit persone sue: fauus enim
 mel in cera est. Mel vero in cera
 est similitudo in humanitate: quod ab
 hac quoque lectione non discrepat: nam
 piscem comedit et panem. Qui enim
 assari ut piscis potuit ex humani-
 tate: pane nos reficit ex similitu-
 dine que ait Ego sum panis viuus qui de
 celo descendi. Assum ergo piscem
 comedit et panem: ut ipso suo ci-
 bo nobis ostenderet: quod et passionem
 ex humanitate nostra protulit et re-
 fectionem nostram ex sua similitudine pro-
 curauit. Quod si vigilanter inspicimus:
 nobis quoque qualiter ad imitan-
 dum congruat videmus? Sic enim sua
 redemptor noster indicat ut imita-
 tionis viam nobis sequentibus ster-
 nat. Ecce in cibo suo dominus noster
 pisci asso coniugem fauum voluit: quod
 videlicet illos in suo corpore ad et-
 nam quietem suscipit: quod cum beatus tri-

bulaciones pro deo sentiunt ab a-
 more interne dulcedis non rece-
 dunt. Cum asso pisce fauus sumitur
 quod quod hic afflictionem pro veritate
 suscipiunt: illic dulcedine vera sa-
 ciant. Non dicitur quod quod vltimum di-
 uinum dominus cum septem discipulis ha-
 buisse describit. Petrus namque et
 thomas. nathanael. filij zebe-
 dei. et alij ex discipulis eius duo cum
 eis fuisse memorantur. Cur cum septem
 discipulis vltimum diuinum cele-
 brat? nisi quod eos tantummodo quod septem
 formam gratie spiritus sancti pleni sunt. fu-
 turos secum in eterna refectioe
 denunciat. Septem quoque diebus omne
 tempus euoluit: et sepe septenario
 numero perfectio designatur. Illi
 ergo in vltimo diuinio de presentia rei-
 tatis epulantur: qui nunc perfectio-
 nis studio terrena transcedunt. quod
 mundi huius amor non ligat. quibus
 et si utique per septem meta obstre-
 pit: cepta tantum eorum desideria non re-
 tundit. De hoc extremo diuinio ali-
 as per iohannem dicit. Ut qui ad ce-
 nam nuptiarum agni vocati sunt iherosolimitanus
 circa enim non ad prandium sed ad ce-
 nam vocatos narrat: quod nimirum in
 fine diei diuinum cena est. Qui ergo
 finito presentis vite tempore ad refecti-
 onem superne contemplationis veniunt non
 ad agni prandium sed ad cenam vocan-
 tur: que videlicet cena hoc vltimo
 diuinio exprimitur. cum septem disci-
 puli ad eum memorantur: quod illos ut
 diximus: tunc in eterna refectioe repa-
 rat: qui pleni nunc septiformi

gracia in amore sc̄i sp̄s anbe
lāt. **H**ec g° vobiscū fr̄es agite
hui⁹ sp̄s repleri p̄ntia deſide
rate q̄d vos ſequi in futurū poſ
ſit ex p̄ſenti p̄endite. Penſate
ſi hoc sp̄u pleni eſtis. et noſtis
ſi ad illud cōmuniū pueniē va
leatis. **Q**uiſq̄s nāq; ille eſt que
nūc sp̄s iſte nō reparat. p̄fe
cto ab illa eterni diuini reſecti
one ieiunat. **M**emento q̄d de
eodē sp̄u paul⁹ dicat. Si q̄s ſpi
ritū xp̄i nō habet: h̄ nō eſt ei⁹
Quaſi q̄dā t̄iul⁹ diuine poſſe
ſſionis eſt iſte sp̄s amoris.
Nūq̄dnā ſp̄m x̄i habet iſ cui⁹
mentē odia diſſipāt elatio in
flat ira vſq; ad diuifionē m̄tis
exaſperat. auaricia cruciat lux
uria eneruat. **P**enſate q̄s iſte
ſit sp̄s x̄i. p̄fecto ille qui facit
amicos et inimicos diligūt. terrēa
deſpici. p̄ celeſtib⁹ eſtuai. carnē
p̄pter vicia cōteri. mentē a cō
cupiſcencijs frenari. **S**i g° vul
tis ius cognoscere poſſeſſionis
dei. p̄ſonā p̄endite poſſeſſoris
vr̄i. **E**cce em̄ q̄d dixim⁹. vocē ve
ridica paulus clamat. **S**i quis
ſp̄m x̄i nō habet: hic nō eſt ei⁹
Ac ſi apte dicat. **Q**ui nūc deo ī
habitante nō regit. de diuine
claritatis ſp̄e poſtmodū nō le
tat. **S**ed nos cum ad hec que
dicta ſūt infirmamur. necdū
culmē p̄fectiōis attigim⁹. ī via
dei cotidie ſancti deſiderij greſ
ſus ponam⁹. **C**onſolat nos ve

ritas que p̄ pſalmiſtā dicit. **I**n
p̄fectū meū viderūt oculi tui. ⁊
in libro tuo om̄s ſcribent. **N**ō
ōmino erit nobis noxia noſtra
ip̄fectio. ſi in dei itinē cōſtituti.
et ad trāſacta nō reſpicimus. ⁊
ad ea que reſtant trāſire feſti
nam⁹. **N**ā qui ip̄fectoꝝ deſide
ria dignāter inflāmat. h̄ q̄q;
ad p̄fectionē roborat. p̄

C **S**cdm iobānem

In illo tpe. **M**aria ſtabat ad
monumentū foris plorās. **D**ū
ergo fletet inclinauit ſe et pro
ſperit in monumentū et vidit
duos angelos in albis ſedētes
vnū ad caput ⁊ vnū ad pedē
vbi poſitū fuerat corpus iſu.
Et reliqua. **O**melia beati gre
gorij pape de eadē locō habita
ad p̄lm ī baſilica b̄ti iobānis
baptiſte q̄ appellat̄ cōſtāniana.

Maria magdalene q̄ fu
erat peccat̄r ī c̄itate. a
mādo veritate lauit lac
rimis maculas c̄mis. ⁊ vox verita
tis iplēſ q̄ d̄z. **D**imiffa ſūt ei pec
cata m̄lta: qz m̄ltū dilexit. **Q**ue
ei p̄ fr̄igida peccādo t̄māſeāt
p̄ modū amādo fortit̄ adebāt
nā p̄ q̄ vit ad mōūm̄tū ibiq;
corp⁹ d̄m̄cū n̄ iueit. ſolatū c̄di
dit at; diſcipul⁹ nūciavit. q̄ v̄i
ētes viderēt at; ita eē vt m̄l̄r di
ceāt c̄diderēt ⁊ d̄ eis p̄ti⁹ ſcriptū
ē. **A**bieit g° diſcip̄li ad ſemet
ip̄os ac deū ſb̄ūḡiſ maia ſta
bat ad mōūm̄tū foris plorās

fenſu incarnatū ⁊ mortuū ac re
ſurrexiſſe dñm nūciat. qñ teſta
mētū p̄us ad caput ⁊ teſtamen
tū poſteri⁹ ad pedes ſedet. **Uñ** et
duo cherubī ppiciatorium te
gūt: ſeſe iūicē aſpiciūt vñſis vul
tū i ppiciatoriu. Cherubī q̄p
pe pleitudo ſcīe dicit. **Et** qd̄ per
duo cherubī n̄ teſtamenta duo
ſignātur: quid vero p̄ ppiciato
riū mñi incarnatus dñs figurat
de quo iobes ait. **Ipe** ē ei ppic
tiō p̄ peccīs n̄is. **Et** dū teſta
mētum ret? h̄ fiendū denūciat.
qd̄ teſtamētū nouū de dño ſcīn
clamat: qñ vtraq; cherubī ſe i
iūicē aſpiciūt dū vult? i ppicia
toriu v̄tūt: qz dū int̄ ſe poſitū i
carnatū dñm vident a ſuo aſpe
ctu nō diſcrepāt: q̄ diſp̄ſacōis
ei⁹ m̄ſteriū cordis narrāt. **Re**
q̄rūt mariā āgeli dicētes. **Mu**
lier qd̄ ploras? **Et** dicit. qz tuler
rūt dñm meum a monumēto ⁊
neſcio vbi poſuerūt eū. **Ipa** nā
qz ſac̄ eloq̄a q̄ in nobis lac̄mas
amoris excitant. eaſdē lac̄mas
cōſolāt. dū nob̄ redēptoris n̄ri
ſp̄em p̄mittūt. **Sed** notādū iux
b̄ſtoriā ē q̄ mulier non dicit.
tulerunt corpus dñi mei: h̄ tuler
runt dñm meū. **Uñ** ſus nāq; ſacri
eloq̄ij eſt vt aliqñ ex pte totū
aliqñ vero ex toto pte ſignificet.
Et pte eñ totū ſignificat ſicut
de iacob filiis ſcriptū ē. quia de
ſcēdit iacob i egiptū i aīab; ſep
tuagita duab; **Neq;** eñ i egip

tū ſine corpib; deſcēderūt h̄ per
ſolāſaiam totus hō ſignatur. **Et**
ſolū dñicū corp? i monumēto
iacuerat. ⁊ maīa nō corp? dñi.
h̄ ſublatū dominū quēbat. vide
licet ex toto deſignās pte. **Hec**
cū dixiſſ; dñſa retroſum vidit
ibm ſtantē ⁊ neſciebat q̄ ibus
ē. **Non** dū q̄ maria q̄ adhuc de
reſurrectiōe domi dubitabat re
troſū dñſa eſt vt vidēt ibm.
qz videlicet p̄ eādē dubitacōne
ſuā quaſi tergū in domini faciē
miſerat. quē reſurrexiſſe m̄ime
credebat. **Sed** qz amabat et du
bitabat. videbat ⁊ nō agnoſce
bat: eumq; illi et amor oſtende
rat et dubietas abſcondebat.
Cuius adhuc ignorantiam ex
p̄imitur cum inferitur. **Et** neſcie
bat quia iheſus eſt. qui dicit ei.
Mulier quid ploras: quē que
riſ? **Interrogatur** doloris cau
ſa vt augeatur deſiderium. qua
tenus cū nominaret quē quere
ret i amorē ei⁹ ardentius eſtua
ret. **Ille** exiſtimās qz oxtulan?
eſſ; dicit ei. **Domie** ſi tu ſuſtuli
ſti eū: dicitō m̄. **Ubi** poſuiſti eū:
⁊ ego eū tollā. **Forſitā** nec errā
do h̄ mulier erravit: quē iheſū
oxtulanū credidit. **An** nō ei ſp̄i
tualit̄ oxtulan? erat. qui in ei⁹
pectoē p̄ amoris ſui ſemina vir
tutū viretia plantauit. **Sed** qd̄
ē q̄ viſo eo quē oxtulanū credi
dit cui necdū dixerat quē quē
bat ait. **Domie** ſi tu ſuſtulisti eū

dicito m̄ Quasi em̄ iā de eo dixit
is̄ ex cui⁹ desideio iā plāget eū
d̄t que nō direāt. S; vis amo
ris h̄ agē solet in aīo vt quem
ipse semp cogitat nullū aliū ig
norae cōdat. **Ecce** et h̄ m̄r que
q̄rit nō d̄t. et tñ d̄t si sustulisti
eū. qz alteri nō putat īcognitū
que sic ipsa cōtinuo plāgit desi
deio **Dicit** ei ihs̄ **Maria** **P?**
q̄ ei cōi vocabulo appellauit ex
sexu et cognitus nō est: vōt ex
noīe **Ac** si apte dicat **recog**
nosce eū. a quo recognosceris.
Perfecto q; viro d̄r. **Novi** te
ex noīe. qz hō cōe n̄m oīm vō
bulū ē **Moyſes** vō p̄p̄riū: an
recte d̄r qz ex noīe scit **Ac** si as
pte ei d̄ns dicat **Nō** te gnaliē
vt cōtos. h̄ sp̄ealiē scio **Maria**
gō q̄ vōt ex nomīe recognoscit
autozē. atq; eū p̄t̄n̄? rabboni
id ē ingēm vōt **Quia** et ip̄e eāt
qui q̄rebat exteri⁹ et ip̄e q̄ eā
interius vt q̄reret docebat. **Iā**
vō ab euāgelista nō subdif qd
fecerit h̄ ex eo innuitur qd au
diuit cū subdif **Noli** me tan
gē **Nōdū** em̄ ascendi ad p̄rem
meū **In** hijs nāq; v̄bis oñd̄ is̄
q; maria āplecti voluit ei⁹ vesti
gia que r̄cognouit. h̄ ei ingē d̄t
noli me tangē nō qz d̄ns p̄ re
b̄rectionē tactū r̄enuit femiarū
cū de duab; ad sepulchrū eius
fit scriptū **Accesserūt** et tenuerūt
pedes ei⁹. h̄ aut tāgi nō de
beat rō q; addif cū inferē **Nō**

dū em̄ ascendi ad p̄rem meū.
In corde etem̄ nrō tūc ihs̄ ascē
dit ad p̄rem. cū eq̄lis creditur
p̄ri. nā quisq; eū eq̄lem p̄ri n̄
credit. adhuc in ei⁹ p̄ctoē ad
p̄rem d̄ns nō ascēdit **Ille** ergo
ihs̄m veracit̄ tāgit q̄ p̄ri filiū cō
eternū credit **In** corde etei pau
li iā ad p̄rem ihs̄ ascēdeāt. cū
isdē paulus dicebat **Qui** cū in
forma dei ess̄ nō rapinā arbi
tratus est esse se eq̄lem deo **Vñ**
q; ioh̄es r̄d̄ptozē n̄m manu
fidei tetigit qui ait **In** p̄ncipio
erat v̄bū et v̄bū erat apud deū
et deus erat v̄bū. **Via** p̄ ip̄m
facta sūt. **Tāgit** d̄nm̄ qui eū
p̄ri eternitate substācie eq̄lem
credit. S; fortassis aliq; taci
ta q̄stione pulsaf. quō fili⁹ pa
tri equalis esse possit. **Qua** in
re humana natura qd cōpres
bendere nō valet admirādo re
stat vt hoc sibi eē credibile ex
admiratione alia sciat **Habet**
nāq; qd ad hec sibi sub breuita
te respondeat. **Constat** em̄ qz
ipse creauit m̄em in cuius vir
gineo vtero ex humāitate cre
aretur **Quid** igit mirū si equa
lis est patri qui p̄or est m̄e.
Paulo quoq; attestante didi
cimus x̄pm̄ dei virtutem et dei
sapienciā **Qui** ergo filiū mino
rem putat. patri derogat cui⁹
sapienciā esse ei inequalē fatet
Quis etem̄ homo potēs equa
mimiter ferret si quis ei diceret.

Magnus quidem es h sapiā tua
te minor ē. Ipse quq; dñs dicit.
Ego a pat vñū sum? Et rursus
ait Pater maior me ē. De quo
etiā scriptū est. Quia subditus
erat pntib; suis. Quid mirū si
ex hūanitate sua minoz se pte
asseit i celo: ex qua subiect? eāt
etiā pntib; i terra. Ex qua hūa
nitate nūc marie dicitur. Vade
ad frēs meos a dic eis **A**scēdo
ad ptem meū a ptem vesty: et
ad deū meum a deum vesty. Cū
meū dicit et vñm: cur non omu
niter dicit nosty. sed distīcte
īndicat. qz eūdē ptem a deū dif
fīmitē habeat ipse q̄ nos. **A**scē
do ad ptem meum videlicet per
naturā: et ptem vesty p gratiā
Ad deū meum qz descēdi. a deū
vesty qz ascendetis. Quia em et
ego hō. deus michi est: qz vs
ab errore liberati estis deus est
vobis. Distīcte ergo michi p̄
et deus est: qz quē ante secula
deum genuit: hominē qz in fine
seculoz me creauit. **V**enit maia
magdalena ānūciāns discipul
qz vidi dominū a h dixit michi
Ecce humani generis culpa ibi
absēdit vnde p̄cessit. Quia em
i paradiso mulier viro pp̄mauit
mortē: a sepulchro mulier vi
tis ānūciat vitā. a dicta sui vi
uificatois narrat q̄ mortiferi ser
pētis vba narraueāt. **N**c si hūa
no generi nō v̄bis dñs: h̄ reb;
dicat. **D**e q̄ manu vobis illatus

est potus mortis. de ipsa susci
p̄te poculū vite. **H**ec de expōe
lciōis euāgelice succincte trās
currim? nūc opitūlante eodē de
quo loqm̄ domio a resurrectio
nis ei? gloriā et pietatis ei? vis
cera cōsiderem? **Q**uic? em a mor
te voluit dñs n̄ resurgē. ne no
stra diu aia i infidelitatis morte
remanēt. **Vñ** bñ qz p psalmistā
d̄z. **D**e torrēte i via bibit p̄pte
rea exaltabit caput. **I**n hūano
q̄ppe gñe ab ip̄o mūdi iūcio tor
rēs mortis effluerat: h̄ de hoc
torrēte dñs i via bibit. qz mor
tē i trāsitu gustauit atq; iō ex
altauit caput. qz h̄ qd̄ moriēdo
i sepulchro posuit. surgēdo sup
āgelos eleuauit. **E**t iō antiquū
hostē ietnū paulit: vñ seuiē cō
tra se man? p̄sequēciū tp̄aliē p
m̄sit. **Q**uod apte dñs b̄tō iob
īndicat dicens. nunq̄d capies
leuiathā h̄ amo? **P**er leuiathā
quippe quod additamentū eozū
d̄z cecus ille deuorator hūani
generis designat. **Q**ui dū se di
mitatē hōi addere sp̄spondit:
i mortalitatē sustulit. **Q**ui p̄ua
tiationis quoq; culpā quā p̄
mo homini pp̄mauit dū sequē
tib; se pessima p̄suasione mul
tiplicat p̄as sine cessatiōe co
ceruat. **I**n h̄ amo q̄ppe esca oñ
ditur: acule? occultat. **H**ūc ḡ
p̄t̄ om̄ps h̄ amo cepit: quia ad
mortē illi? v̄m̄geitū filiū icarna
tū m̄sit: in q̄ et caro passibilis

videri possit et diuinitas impassibilis videri non possit. Cūq; in eo serpens iste per manus sequentiū escā corpis momordit. diuinitatis illū aculeus perforauit. Prius vero eū in misericordiam deū cognouerat h; de cognitione sua ad dubitationē cecidit quā hūc passibilem vidit. Quasi hamo igitur fauces glutientis tenuit. dū in illo esca carnis paruit quā deuorator appeteret. et diuinitas passionis tpe latuit que necaret. In hamo ei? incarnatio capta est: quia dū in illo appetit esca corpis. transfixus est aculeo diuinitatis. Ibi quippe ierat hūanitas. que ad se deuoratorē adducet. ibi diuinitas que perforaret: ibi apta infirmitas que puocaret ibi occulta virtus que raptores fauces transfiget. In hamo igitur captus est: quia inde interiit vni momordit. Et quis iuē tenebat mortales perdidit: quia eū in quo ius non habuit morte appetere immortalē presumpsit. Hinc est etiā quod ipsa de qua loquimur maria viuunt quia ille per hūano generis qui morti nil debebat occubuit. Hinc est quod nos cotidie ad vitam per culpas reuertimur quia ad penam nostram conditor sine culpa descendit. Ecce iam antiquus hostis ea que de hūano generis cepit spolia amisit supplicatiois sue victoriā perdidit. Cotidie peccatores ad vitam redeunt: cotidie de eius faucibus redit

ptoris manu rapiunt. Dū bene quoque ad beatū iob voce diuina iterū dicit. Aut armilla perforabitur maxilla eius? Armilla ubi posita abiendo stringit. Quid igitur per armillam nisi circumplectens nos diuina misericordia designat. Que leuiathan istius maxillā perforat: dū nobis per petratā que prohibuit ad huc pīne tēmediū ostendit. Armilla dñs maxillā leuiathan perforat quia ineffabili nūe sue potentia sic malicie antiqui hostis obuiat ut aliquando eos etiā quos iam cepit amittat. Et quasi ab ore illius cadunt qui per petratas culpas ad innocentiam redeunt. Quis enim ore illius seel raptus maxillā eius euaderet. si perforata non esset. An non in ore petri tenuit: cui negauit. An non in ore dauid tenuit cui in tantā se luxurie voraginem meruit. Sed dū ad vitam uterque per penitentiam rediit leuiathan iste eos aliquo modo quasi per maxille sue foramen amisit. Per foramen ergo maxille ab eis omnes subtracti sunt qui per petram tante nequicie penitendo redierunt. Quis autem hominum leuiathan istius os euadit. ut nulla illicita committat. Sed hic agnoscitur quantum redemptori hūam generis debito es sumus. qui non solum nos in ore leuiathan ire prohibuit h; ab ore etiā redire cessit. qui spem peccatori non abstulit. quia maxillā eius ut euadendi viam tribuet

proforauit. vt salti post mortem
fugiat q̄ incautus p̄us cauē no
luit ne mordetur **V**biq; g° nob
occurrit supna medicina: qz et
dedit hōi p̄cepta ne peccet: a ta
mē peccati dedit remedia ne de
speret. **N**ō cauēdū sūmope est
ne q̄s delectacōne p̄cā leuiathā
isti? ore rapiat. a tñ si rapt? fu
erit nō desperet: qz si p̄fōe p̄ccm̄
lugeat adhuc foramē ī maril
la ei? iuenit p̄ qd̄ euadat. **A**dē
testis dīne mīe hec ip̄a de q̄ lo
q̄mur maia: de qua phariseus
dū pietatis fōtem vellet obstru
ere dicebat **H**ic si es; p̄p̄ba sci
ret vtiq; q̄ et qual̄ mulier est q̄
tāgit eū: qz peccatrix ē. Sed la
uit lacrimis maxillas cordis a
corpis. a redēptois sui vestigia
tetigit. q̄ sua itinera p̄ua deliqt
Sedebat ad pedes ih̄u: vbiq;
de ore illi? audiebat. viuētū ad
beserat. mortuū quēbat. viuen
tē repit. quē mortuū q̄siuit **T**ā
tūq; apud eū locū grē iuenit vt
hūc ip̄is q̄q; apl̄is ei? videlicet
nūcijs nūciaret **Q**uid itaq; fra
tres. qd̄ ī hac re dem? aspice mī
si imēsam mīam conditois nr̄i
q̄ nobis velut ī signo ad exem
plū p̄nie posuit eos q̄s p̄ p̄niā
viuē post lapsū fecit. **P**erpēdo
etē p̄t̄y: cōsidero latronē: a
spicio zacheū. itueor mariā a n̄l
aliud ī hijs video n̄ āte oculos
nr̄os posita spei et p̄nie exēpla
fortasse etē ī fide lapsus ē ali

q̄s: aspiciat p̄t̄y q̄ amare fle
uit qd̄ timide negauerat **A**lius
otra p̄rim suū ī malicia crude
litatis exarsit. aspiciat latronē
q̄ a ī ip̄o mortis articulo ad vi
te p̄mia peitēdo p̄ueit. **A**lius
auaicie estubo ābelās aliea diri
puit aspiciat zacheū q̄ si qd̄ ali
cui abstulit quadruplū reddi
dit **A**li? libidis igne succēsus.
carnis mūdiciā pdidit. aspici
at mariā q̄ ī se amorē carnis ig
ne d̄m̄i amois excorit **E**cce om̄i
potēs de? vbiq; ocul̄ nr̄is quos
imitai dēam? obicit. vbiq; exē
pla sue mīe oppoīt **M**ala ergo
iā displicēāt l̄ expta. libent̄ ob
liuiscit om̄ps d̄s q̄ nocētes fu
im? . patus ē p̄niā nr̄am no
bis ad inoētā deputā **I**nqui
nati post aq̄s salutis renasca
m? ex lacrimis **I**taq; iux̄ p̄mi pa
storis vocē fiat mō geitū infan
tes lac d̄cupiscite: redite puuli
filij ad sinū mats v̄te eterne sa
piētie. fugite larga vbēa pieta
tis dei **T**rāfacta plāgite iminē
cia vitate **R**edēptoz nr̄ momē
taneos fletus v̄ros eterno cōso
labif gaudio **Q**ui viuit et reg
nat cū patre ī v̄nitate sp̄ss̄cī de
us p̄ oīa sd̄a sc̄d̄y. **¶** **I**n io
hānē **I**n octaua pasche.
In illo tpe. **C**ū es; sero die illo
vna sabbatorū. et fores essent
clausē vbi erant discipuli d̄gre
gati p̄ metū iudeoz stetit ih̄us
in medio illozum. et dixit illis

Par vobis Et reliqua. Omne
lia bti gregorij ipe de eade lōne
bīta ad pplm i basilica bti io
hānis baptiste q̄ dz cōstāniana
Prima lōis huius euā
gelice q̄stio aīn pulsāt
quō p̄ resurrectionem
corpus dīmā v̄z fuit qd̄ clau
fis ianuis ad discipulos ingre
di potuit Sed sciendū nob̄ est
q̄ diuina op̄a cō si rōne cōphē
dis nō est admirabilis. nec fi
des habet meitū cui hūana rō
p̄bet exp̄imentū. S; h̄ ipsa re
dēptoris n̄i opa que ex semet
ip̄is nequaq̄ cōphēdi p̄nt ex
alia ei? op̄acōe p̄sanda sunt.
vt rebo mirabilib; fide p̄beant
facta mirabiliora Illud eī cor
p̄ dīm̄ intrauit ad discipulos
ianuis clausis qd̄ videlicet ad
hūanos oculos p̄natiuitatē su
ā clauso exiuit vtero v̄ginis.
Quid ḡo mir si ianuis clausis
p̄ resurrectionē suā in eternū iā
victur? intrauit. q̄ moriturus
remēs n̄ apto vtero v̄ginis exi
uit. S; qz ad illud corpus qd̄
videri poterat fides intuentū
dubitabat. ostendit eis p̄tin?
man? et latus. palpandā car
nē p̄buit. quā clausis ianuis i
troduxit Quam re duo miā a
iux̄ hūanā rōnē sibi valde cōtra
ria oñdit dū p̄ resurrectionē su
ā corp̄ suū a incorruptibile a
tam palpabile demonstruit. nā
et corrupi necesse est qd̄ palpa

tur et palpari nō p̄t qd̄ nō cor
rūpit. sed miro mō atz inesti
mabili redēptor n̄ et incorru
ptibile p̄ resurrectionē a palpa
bile corpus exhibuit: vt mon
strādo incorruptibile iūtarēt
ad p̄miū p̄bēdo palpabile for
maret ad fidē Et incorruptibi
lē se igif et palpabile demon
strauit vt p̄fecto esse p̄ resre
ctionē oñdēt corp̄ suū a ei? dē
natuē et alteri? gl̄e Dicit eis.
Par vob̄ sicut misit me p̄ et
ego mitto vos. i. sic misit me p̄
de? deū. a ego mitto vos hō ho
mies P̄ filiū misit q̄ hūc p̄
dēptōe gn̄is hūani icarnari cō
stituit quē videlicet i mūdū v̄i
re ad passionē voluit h̄ tū ama
uit filiū quē ad passionē misit
lōs v̄o ap̄ los d̄ns nō ad n̄di
gaudia h̄ sic ipe miss? ē ad pa
ssiones i mūdū mittit. qz ḡo a fi
li? amat a p̄e a tam ad passi
onē mittit. ita a discip̄li amat
a d̄no q̄ tam ad passioz mittit
i m̄do Itaq; dz sic misit me p̄
cē. i. ea caritate vos diligo cū in
t̄ scādala p̄secutoz mitto q̄ me
caritate p̄ diligit qm̄ ad tolerā
das passioes v̄ire fecit. q̄uis
mitti a etiā alit̄ iux̄ nām d̄mta
tis possit itelligi Eo ei mō a p̄e
ipe fili? mitti dz q̄ a p̄e gn̄af.
nā sc̄m qz sp̄m q̄ cū sit coequal
p̄i a filio n̄ tū icart? ē is dē se fi
li? mittē p̄hib; dicit Cū v̄it p̄
adit? qm̄ ego mittā vob̄ a p̄e.

Si enim mitti solūmō incarnati de
beret intelligi. spūs paul dubio
suis nullo mō dicetur mitti qui
nequaquā incarnatus est. h ei? mis
sio p̄cessio est. q̄ de p̄te p̄cedit
et filio. Sicut itaq; spūs mitti di
citur. qz p̄cedit: ita et filio? nō iō
grue mitti dicitur quia gnatur. Hoc
cū dixisset isufflauit et dicit eis.
Accipite spiritūscm̄. Querendū
nobis est qd̄ est q̄ spm̄ scm̄ do
min? nē et semel dedit i terra cō
sistens: et sel in celo p̄sides. Ne
qz em̄ alio in loco dat? spūsan
ctus aperte monstrat ū nūc cū
per isufflacōnem percipitur. et
postmodū cū de celo veniens in
varijs liquidis demonstrat. Cur
ḡpus in terra discipul? datur
postmodū de celo mittit nisi q̄
duo sūt p̄cepta caritatis: dilcō
videlicet dei et dilectio p̄ri. In
terra datur spūs. vt diligatur
p̄rim? .e celo dat? spūs vt dili
gat de? Sicut ḡ vna est caritas
et duo p̄cepta: ita vnus spūs et
duo data. Prius a cōsistēte dño
i tra postmodū i celo a p̄sidente:
qz i p̄ri amore discit. q̄lit p̄uei
re deat ad amorē dei. Unde isdē
ioh̄es dicit. qui nō diligit fratrem
suū quem videt: deū quem non
videt quō p̄t diligere. Et ante q̄
dē discipuloy mentib; ierat isdē
spūscm̄. ierat ad fidē h̄ tñ mai
festa dacōe nō n̄ post resurrecti
onē dat? ē. Vñ a scriptū ē. Non
dū erat spūs dat? : qz ibus nō

dū fuerat gloificatus. Vñ etiā p
moysen dicitur. Superūt mel de pe
tra: et oleū de firma petra. Ne
qz em̄ q̄cūq; tle iuxta historiā le
git. si tota testamēti veteris scri
es recensentur. Nusq; de petra
mel: nusq; oleū surit ille plus
S; qz iux pauli vocē petra eat
xp̄us: mel de petra superūt qui
eiusdē redēptoris scā et miracu
la viderūt. Oleū vero de firma
petra superūt. q̄ effusōe scāpi
ritus post resurrectionē ei? vngi
meruerūt. Quasi ergo in firma
petra mel dedit: qñ adhuc mor
talis dñs miraculoy suoy dul
cedinē discipul? ondit. Sed fir
ma petra oleū fudit: qz post re
surrectionē suā factis iā ipassibi
lis. p̄ afflacōnē spūs donū scē
vnctionis emanauit. De h̄ oleo
p̄ p̄pham dicitur. Cōputrescet iugū
a facie olei. Sub iugo q̄ppe
tebam? deoiaae dñacōis h̄ vncti
sum? oleo spūscm̄. Et qz nos grā
libtatis vnxit. dñationis deomi
acē iugū putruit paulo attestā
te q̄ ait. Vbi spūs dñi ibi libtas.
Sciendū q̄ h̄ij q̄ p̄us spm̄ scm̄
habuerūt vt et ipi inoēter vi
uerent et i p̄dicacōe quibusdā
p̄desent. idcirco hunc post re
surrectionē dñi patēter accepe
rūt vt p̄desse nō paucis h̄ plui
bus possent. Unde et i hac ipsa
dacōe spūs dicitur. Quoy remiseritis
pccā remittūt eis et q̄p̄ retinueri
tis retēta sunt. Libet intueri. illi

discipuli ad tāta onera hūilita-
tis vocati ad q̄ntū aulinē glorie
fint p̄ducti. **E**cce nō solū de se-
metip̄is seculi fiūt s̄ etiā aliene
obligatiōis pt̄tē relaxatiōis
q̄ accipiūt p̄ncipatū sup̄m iu-
dicij sortiūt vt vice di q̄busdā
peccata retineāt q̄busdā relax-
ent. **S**ic eos a deo decebat erigi
q̄ tm̄ p̄ deo cōsenserāt hūiliari.
Ecce q̄ districtū dei iudiciū me-
tuūt aīay iudices fiūt. a alios
dāpnāt vel liberāt q̄ semetip̄os
dāpnari metuebāt. **H**oy p̄fē-
cto nūc in eccl̄ia ep̄i locū tenēt.
soluendi a ligandi auctoritate
suscipiūt q̄ ḡdū regim̄is sorti-
ūt. **G**rādis honor: s̄ ḡue p̄dē-
est istū? hōis. **D**ux q̄ppe est q̄
nescit tenē moderam̄ia vite sue
q̄ iudex fiat vite aliene. **E**t ple-
rūq̄ d̄ngit vt h̄ locū iudicij te-
neat. cui ad locū vita m̄ime cō-
cordat. **A**c sepe agit vt vel dā-
pnet im̄eritos l̄ alios ip̄se liga-
tus soluat. **S**epe ī soluēdis ac
ligādis subditis sue volūtatis
motus. nō āt causay merita se-
q̄t. **N**ō fit vt ipsa hac ligādi et
soluendi pt̄tē se p̄uet. q̄ hanc
p̄ suis volūtatis et nō subie-
ctorū morib̄ exercet. sepe fit vt
erga quēlibet p̄xi^m odio l̄ ḡcia
moueat pastor. **J**udicāe āt di-
gne d̄ subiectis neq̄ūt q̄ in sub-
iectozū causis vel odiū vel gra-
ciā sequūt. **N**ō a recte p̄ p̄p̄b̄ay
d̄. **M**ortificāt aīas q̄ nō mori-

ūt a viuificāt aīas q̄ nō viuūt.
Non morietē q̄ppe mortificāt
q̄ iustū dāpnat. **E**t nō victurū
viuificāe iustū. q̄ reū supplicio
absoluē conat. **C**ausē ḡo pen-
sande fiūt a tūc ligādi atq̄ soluē-
di pt̄as exercēda. **V**idēdū q̄ cul-
pa q̄ p̄ma sit secuta p̄ culpam
vt q̄s omp̄s deus p̄ cōpūctōis
grāy visitat. illos pastoris s̄ma
absoluat. **T**ūc ei v̄a est absolu-
tio p̄fidētis cū internū arbitriū
seq̄t iudicis. **Q**d b̄n̄ q̄triduanū
resuscitacō siḡficat. q̄ videlz de
mōstrat qz p̄ d̄ns mortuū vi-
uificauit et v̄iuit d̄c̄s. **L**azaē ve-
ni foraset p̄ modū q̄ viuens
egressus fuerat a discipul̄ ē so-
lutus sic scriptū est. **C**ūq̄ egre-
ssus ess̄ q̄ fuerat ligatus istis
tūc dixit discipul̄ suis. soluere
eū a funte abiē. **E**cce illū disci-
p̄li iā viuente soluūt quē mḡe
resuscitauit mortuū. si em̄ disci-
puli lazaru mortuū soluerēt fe-
torē maḡ ondēt q̄ vtutē. **E**x
q̄ cōsideracōe ituedū est qz illos
nos dēn̄ p̄ pastorale actē sol-
uē q̄s auctorē n̄m cognoscim̄?
p̄ suscitātē grāy viuificāe. **Q**ue
nim̄z viuificacō an̄ op̄acōz rā-
tudis ī ipsa iā cognoscit cōfessi-
one peccā. **V**nde a huic ip̄so mor-
tuo lazaro neq̄q̄ d̄z reuiscē s̄
v̄i foās oīs q̄ppe peccator. dū
culpā suā it̄ cōsciētā absēdit
itrozsus latet ī suis penetrib̄
ocultat. **S**z mortuū v̄it foras

cū peccator neq̄cias suas spon
te cōfiteatur **L**azaro ergo dicit remi
foras **A**c si ap̄te cuilibet mor
tuo ī culpa dicētur. **C**ur reatu
tuū itra cōsciam abscondis? fo
ras iā p̄ confessionē egredē q̄ a
p̄d te iteins p̄ negationē lates
Veniat itaq; foras mortu? id ē
culpā cōfiteat̄ p̄ccōz **V**enētē fo
ras soluant discipuli. vt pasto
res ecclie ei penā admouē debe
ant. quā meruit. q̄ nō erubuit
cōfitei qd̄ fecit **H**ec de solutiōis
ordie breuē dixerī vt sub mag
no moderamine pastores ecclie
vel soluē studeāt vel ligare. sed
vtrū iuste vel iniuste obliget pa
stor. pastoīs tñ snia gregi timē
da est. ne is qui subest et cū iu
ste forsitan ligatur. ipsam obli
gationis sue sniam ex alia cul
pa mereat **P**astor ergo vel ab
soluere idiscrete timeat vel liga
re **I**s at̄ qui sub manu pastoīs
est ligari timeat vel iniuste. nec
pastoris sui iudiciū temē repre
bendat. ne et si iniuste ligatus ē
ex ip̄a tumide rep̄bensionis su
pbia. culpa q̄ nō erat fiat. **S**z
qz hec breuiter p̄ excessum dixi
m? ad expōis ordinem redea
mus **T**homas ergo vnus ex
duodecī qui dicit didim? nō erat
cū ill? quādo v̄it̄ ibus **I**ste vn?
discipulus defuit reūsus qd̄ ge
stū est audiuit. audita credē rē
nuit **V**enit itez̄ ibus et non cre
dēt̄ discipulo latus palpādū p̄

buit. man? ostendit et ostensa
suoz cicatrice vulney. infideli
tis illius vulnus sanauit **Q**uid
fratres km̄i quid int̄ h̄ aiadūti
tis. **N**ūquid casu gestū creditis
q̄ electus ille discipul? tūc deē
debēt post aut̄ veniens audiet.
audiēs dubitāet. dubitās pal
paret. palpās crederet. **N**on h̄
casu h̄ dīma dispēsacōe gestū est
Egit nāq; miro mō sup̄na cle
mentia vt discipul? dubitās dū
in mḡo suo vulnera palparet
carnis. in nob̄ sanaret vulnera
infidelitatis. **P**lus enim nobis
thome infidelitas ad fidem q̄ fi
des credentium discipulorum p̄
fuit: quia dum ille ad fidē pal
pādo reducif. nostra mens om̄i
dubitatione postposita in fide
solidatur. **S**ic quippe discipu
lum post resurrectionem suam
dubitāe p̄misit. nec tamen ī du
bitatione deseruit sicut ante na
tūritatem suam h̄re mariā spō
sum voluit. qui tamen ad eius
nuptias non p̄ueit **N**ā ita fa
ctus ē discipul? dubitās et pal
pans testis v̄e resurrectionis: si
cut spōsus m̄tis fueāt custos ī
tegerrie v̄gitalis. **P**alpauit at̄
et exclamauit **D**ñs me? : et de?
meus. **D**icit ei ibus. qz me vi
disti credidisti **C**ū paul? aplūs
dicat. ē aut̄ fides sperād̄ay sub
stātia rez̄ argumēto n̄ ap̄ntiū
p̄fecto liquet qz fides illaz̄ rez̄
argumētū ē que apparē nō p̄nt

Que etiam apparent. iam fide non
habet sed cognoscit. **Qu**o vidit
thomas dum palpavit cur ei dixit
quod me vidisti credidisti. sed aliud
vidit aliud credidit. **A** mortali
quippe hominis divinitas videri non po-
tuit. **H**omines igitur vidit et deum con-
fessus est dicens: dominus meus et deus
meus. **V**idendo ergo credidit qui
confiderando homines verum hunc deum
quem videre non poterat exclamavit
Verificat valde quod sequitur. **U**t
qui non viderunt. et crediderunt.
In qua nimis signa nos specialiter
figi sumus? qui cum quem carne non
vidimus? mente retinemus? **N**os figi
ti sumus? sed si fide mentem operibus ses-
quimur. **N**on enim vere credit qui exer-
cet operando quod credit. **Q**uo con-
de hiis qui fide non retinent
paulus dicit. **C**onfitemini se nosse deum
factis autem negant. **H**ic iacobus ait
fides sine operibus mortua est. **H**ic
ad beatum iob dicitur antiqui hoste gentis
humani dominus dicit. **A**bsorbebit flu-
vium. et non mirabitur. et hinc fidu-
cia quod influat iordanis in os eius?
Quis est ei per fluvium designatus? nisi
humani gentis fluxus? **Q**uid videlicet
genus ab ortu ad finem usque de-
fluit. et quasi aqua mota usque ad spe-
tentem terminum ex carnis liquo-
re parit. **Q**uid per iordanem nisi
baptizatorum forma signatur? **Q**uia
ei in iordane flumine ipse auctor
redemptoris nostre baptizari dig-
tus est. tunc iordanis nomine eorum
multitudo exprimitur. qui intra sa-

cramentum baptismatis tenentur.
Antiquus ergo hostis gentis huma-
ni fluvium absorbebit qui a mun-
di origine usque ad redemptionis
nostre adventum vix paucis electis
evadentibus in ventre sue malicie
genus humanum traxit. **D**e quo
tunc dicit. **A**bsorbebit fluvium et non
mirabitur: quia per magno non habet cum
infideles rapit. sed gentes est valde
quod sequitur. **E**t hinc fiduciam quod influ-
at iordanis in os eius? quia per quod in
fideles quosque a mundi origine
rapuit: adhuc se posse suscipere
etiam fideles presumit. **N**on autem ore pe-
stifere persuasionis eos cotidie de-
vocat. in quibus a confessione fi-
dei improba vita discordat. **H**oc
ergo fratres karissimi tota intentione per-
timefite: hoc apud vos sollicita
mente cogitate. **E**cce pascha
solempnia agimus. sed ita
vivendum nobis est ut perveni-
re ad eterna festa mereamur.
Transierunt cuncta que tempora
liber festiva celebrant. **C**urate
sic in hiis solemnitatibus inter-
esse. ne ab eterna solemnitate
sepamini. quid prodest interesse
festis hominum si deesse contingat
festis angelorum? **U**mbra ventura
solemnitatis est solemnitatis
presens. **I**ndarco hanc annue agi-
mus. ut ad illam que non est annua.
sed continua perducamur. **C**um hinc sta-
tuto tempore geritur. ad illius desi-
derium memoria nostra reficitur.
Frequentatione ergo gaudij

tpalis. ad etna gaudia mēs in
calescat et ferueat. vt ex veritate
leticie pfruat i patria qd de um
bra gaudij meditat i via. Vita
ergo vram frēs moresq; cōpoi
te. is qui mitis r̄surrexit a mor
te q̄ district? i iudicio veniat p̄
ui dete. **C**erte in die tremēdi era
amis sui cū angelis et archāge
lis. et thronis et dñacōib; cum
p̄cipib; et ptātibus appaēbit
celis ac terris ardētib; cūctis. vi
delicet elementis in sui obseq̄o
terroze cōmotis. **H**ūc ergo tan
ti pauoris iudicē ante oculos
pomite. hunc venturū timete. vt
hūc cū venerit nō timidi s̄ seculi
videatis. **T**imend? g° est. ne ti
meatur. **T**error ei? nos ad bo
ne actionis vsū exerceat. metus
illi? vitā nostrā a p̄uitate cōpe
scat. **N**ichi frēs credite. qz tāto
tūc erimns seculi de ei? p̄ntia q̄
to nūc esse satagim? suspecti de
culpa. **C**erte si aliq; v̄m cum
suo adūsario cām dicitur? i me
dio iudicio die crastia es; exhi
bendus. totā fortasse noctem in
sōnnem ducēt qd sibi dici pos
set. qd obiectiōib; ei? r̄ndēt. se
cū sollicita et estuātū mente ver
saret ne me iueneret asp̄m vehe
menter metuēt. et ne apparet
apud me noxi? formidaret. **E**t
quis ego aut quid ego? nimirū
nō lōge futur? p? hōiem vermis.
atq; p? vermē puluis. **S**i g° tā
ta quā p̄timefci iudiciū pulueis

qua intentione cogitādū est. q̄
formidine p̄uidendū iudiciū tā
te maiestatis? **P**ed qz sūt non
nulli q̄ de resurrectione carnis
sunt icerti et tūc rectius docem?
si etiā cordiū vestroꝝ questiōib;
ocaultis occurrim? : pauca nob
de ipsa resurrectiōis fide loquē
da sūt. **M**ulti etem de resurrecti
one dubitant. sicut et nos aliqu
fuim? dū carnē i putredinē of
saq; i puluerē redigi. aspiciūt re
pari ex puluē carnē et ossa dif
fidūt. sicq; apud se q̄si rōnātes
dicūt. **Q**n̄ ex puluere homo re
ducit? qn̄ agitur vt cinis aietur.
Quibus breuiter respondemus
quia longe mī? est deo reiteraē
qd fuit. q̄ creasse qd non fuit.
Aut quid mir? si hōiem ex pul
uē reficit qui simul oīa ex nichil
lo creauit? **M**irabili? nāq; ē ce
lū et terrā ex null? existētib; cō
didisse. q̄ ipsū hōiem ex tra re
pare. **S**ed cinis attēdit. et i car
nē redire posse despatur. et dīna
opacōis v̄tus cōp̄bendi quasi
ex rōne querit. **Q**ui scilicet h̄
idcirco i suis cogitaciōibus di
cunt. quia eis cotidiana dei mia
cula ex assiduitate viluerunt.
Nā ecce in vno grano puillimi
semis. latet tota que nascitura ē
arboris moles. **C**onstituamus
nāq; ante oculos cuiuslibet ar
boris miram magnitudinē. co
gitem? vñ oriēdo cepit. q̄ ad tā
tam molem crescendo peruenit

Inuenim? paul dubio ei? ori-
gine puissim sem. **C**onsiderem?
nuc vbi in illo puo gno semis
latet fortitudo ligni: asperitas
corticis: saporis odorisq; mag-
nitude vbertas fructuū viridi-
tas folioꝝ. **C**ōtrectatū nāq; g-
nū semis nō est validū: vñ g-
pōssit ligni duricia: non est
asperū vnde asperitas corticis
erupit: nō est saporosū: vñ sa-
por in fructib; olfactu nichil
redolet: vnde odor in fructib;
flagrat. Nichil in se viride ostē-
dit: vnde folioꝝ viditas exiuit.
Cūta ergo in semie fil latet q-
tū nō fil ex semie pdeūt: ex se-
mie q̄ppe producit radix: ex ra-
dice producit v̄gultū. ex v̄gul-
to orit fructus. In fructu etiā
producit semē: addam? ergo
qz et semē latet in semie. **Q**uid
igif mir? si ossa nervos carnē
capillosq; reducat ex puluere.
q lignū fruct? folia in magna
mole arboris ex puo cotidie se-
mie restaurat. **C**ū g- dubitās
aī? de rebrectiois potētia rōz
q̄rit: eaz rez ei q̄stioes inferen-
de sūt. q̄ et incessantē fiūt a tam-
rōe ap̄bendi nequāq; p̄nt: vt
dū valet ex visione rei penetra-
re qd̄ aspiciat de promissioe di-
uine potētie credat qd̄ audit.
Nlla g- vobiscū frēs kmī pro-
missa cogitate q̄ p̄manēt: q̄ vō
cū tpe trāseunt velut iā dimissa
despicite. **A**d hui? rebrectiois

gloriā quā in se veritas ostēdit
tota intēcoe festinate: terrena
desideia q̄ ab auto ē sepāt fugi-
te: qz tāto alti? ad asp̄cū dī oī
potētis p̄tigitis q̄nto mediato-
re dei et hoīm singularitē ama-
tis. **Q**ui viuit q̄c.

Scdm iobānem

In illo tpe dixit ihs discipul-
suis. **H**oc est p̄ceptū meū vt di-
ligatis inuicē sicut dilexi vos.
Et reliqua. **M**elia beati gre-
gorij pape de eadē lōe habita-
ad pplm in basilica scī pancra-
cij m̄ris in die natalis eius.

Quā cūta fac̄ eloq̄a do-
micis plena sint p̄cep-
tis qd̄ est q̄ de dilcōne
q̄i d̄ singulari mādato dñs d̄t
hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis
inuicē n̄ qz oīe mādātū de sola
dilcōe est. et oīa vnū p̄ceptum
sūt. **Q**uia quicq̄d p̄cipit ī sola
dilcōe solidat. **E**t em̄ multi ar-
boris rami ex vna radice p̄deūt
sic multe v̄tutes ex vna carita-
te ḡnant. **N**ec habet aliquid
viriditatis ramus boni opis si
nō manet in radice caritatis.
Precepta g- d̄m̄ca a multa sūt
et vnū. **M**ulta p̄ diūsitate ope-
ris vnū in radice dilcōis. **Q**ua-
lit̄ at̄ illa dilcō fit tenēda ip̄e ī
f̄nuat q̄ ī plerisq; scriptūe sue
sentētis et amicos iubet diligi
ī se a inimicos p̄p̄t se. **N**lle ei v̄ad-
t̄ caritatē h̄z q̄ aīcū diligit ī dō a
inimicū p̄p̄t deū. **N**ā sūt inulli

q̄ diligūt prios h̄ p̄ affectū cog
natiōis ⁊ carnis. q̄b̄ tñ in hac
dilectōe sacra eloq̄a nō tradit
ūt **S**z aliud ē qd̄ sp̄ōte ip̄ēdit
natūe: aliud qd̄ p̄ceptis dñicis
ex caritate debet obediētie. **H**ij
mim̄ ⁊ p̄xim diligūt et tñ il
la sublimia dilectōis p̄mia nō af
sequūtur qui amorē nō sp̄ualit̄
h̄ carnaliter ip̄ēdūt. **P**roinde
cū dñs dicat hoc ē p̄ceptū meū
vt diligatis inuicē. protin̄ ad
dit. sicut dilexi vos. **A**c si apte
dicat **A**d hoc amate ad qd̄ di
lexi vos **Q**ua ī re fr̄es km̄i soler
ter itūedū ē q̄ atiqū hostis dū
mētē nostrā ad rex̄ t̄paliū di
lōnē trahit īfirmiorē ōtra nos
p̄xim excitat. q̄ eaīp̄a q̄ diligi
m̄ auferre moliat. **N**ec curat
atiqū hostis h̄ faciēs: vt terre
na tollat. h̄ vt caritatē ī nob̄ fe
riat **N**ā ī odio rep̄ēte exardesci
m̄: ⁊ dū foris iuncti eē cupim̄
it̄us ḡuiter feimur: dū pua de
fendim̄ foras. intus max̄ia a
mittim̄: qz dū rem diligimus
t̄palem. verā amittim̄ dilectōnē
Qis q̄ppe q̄ n̄ra tollit inimicus ē
h̄ si odio cepim̄ h̄re inimicū. in
tus ē qd̄ p̄dim̄ **C**ū ḡo aliqd̄ ex
teius a p̄xio patim̄ ōtra ocul
tū raptorē īterū vigilemus.
Qui nūq̄ melī vincit n̄ cū rap
tor̄ exteior̄ amatur **U**na q̄ppe ⁊
sūma est p̄baō caritatis. si ⁊ ip
se diligit q̄ adūsat **H**inc est q̄
ipsa caritas et crucis patibulū

sustinet. et tamen ipse suis per
secutoribus affectum dilectio
nis impendit dicens. **P**ater ig
nosce illis: quia nesciunt qd̄ fa
ciunt **Q**uid ergo mirum si imi
cos diligunt discipuli dum
viuunt: quando et tunc imimi
cos diligit magister cū occidit
Huius dilectionis summā exp̄
mit cum subiungit. **M**aiorem
hac dilectione nemo habet q̄
vt animam suam ponat q̄s p̄
amicis suis **M**ori etē p̄ imi
cis dominus venerat. et tamen
positur̄ se animam pro amicis
dicebat vt profecto nobis ostē
deret quia cum diligendo lucrū
de inimicis facere possum̄ etiā
ipsi amici sunt qui p̄sequuntur
Sed ecce nos vsq̄ ad mortē ne
mo p̄seq̄t. **V**n̄ ḡo p̄baē possum̄
an diligim̄ inimicos **S**z est qd̄ ī
pace ecclie sc̄e fieri debeat vñ cla
rescat si p̄secūōis t̄pe mori pro
dilectōe valeam̄ **C**erte idē io
hānes d̄t **Q**ui habuerit subām
h̄ mūdi ⁊ vidit fr̄em suū neces
sitate h̄re et clausit viscera sua
ab eo: quō caritas dei manet in
illo **H**ic etiam ioh̄es baptista
ait. q̄ h̄z duas tūcas. det n̄ ba
bētī. **Q**ui ḡo trāq̄llitatis t̄penō
dat p̄ deo tūcā suā. qñ ī p̄secuti
ōe datur̄ est aiāz suā **V**irt̄ ḡo
caritatis vt iuncta sit ī p̄turbaci
one nutrit̄ p̄ m̄iazī trāq̄llita
te q̄tē oīp̄tēti deo p̄mū discat
sua ip̄ēdē postmodū se. **S**eq̄t

Vos amici mei estis **Q**uanta est
mia oditoris nri **S**erui digni
no sum? et amici vocamur. qn
ta est dignitas hoim esse amis
cos dei **S**ed audistis gloria di
gmitatis: audite a labore certa
minis **S**i feceritis que ego p̄ci
pio vob. **A**mici mei estis: si ea
q̄ p̄cipio feceritis **A**c si apte di
cat **G**audetis de culmie. p̄sate
quibz laboribz venis ad culme
Certe du filij zebedei inueme
te mre quereret vt vn? a dex
tris dei a ali? a sinistris sed e de
buisent: audierut **P**otestis bi
be calice que ego bibitur? su?
No loai celsitudinis qrebāt ad
via hūilitatis illos veritas r̄uo
cat p̄ qua ad celsitudinē v̄irēt
Ac si dicat **N**o vos locus delcāt
celsitudis. s̄ p̄us vos via exer
ceat laboris **P**er calice p̄tigis
ad maiestate. **S**i mēs v̄ra qd
demulcet a p̄etit. p̄? bibite qd
dolet. sic p̄ amay pocula refe
ctiois a sp̄uōtionis puenit ad
gaudiū salutis **N**o nō dico vos
seruos: q̄a seruus nescit quid
faciat dñs ei? **V**os aut dixi a
micos. qz omia q̄a qz audiui
a p̄re meo nota feci vobis **Q**ue
sūt oia que audiunt a p̄re suo.
que nota fieri voluit huius. vt
eos efficit amicos suos n̄ gau
dia interne caritatis: n̄ illa fe
sta sup̄ne p̄re que n̄ris cotidie
mētibz p̄ sui amoris aspiratio
nē imp̄mit. **D**ū em̄ audita sup

na celestia am am? amata iā
nouim? qz amor ip̄e noticia ē
Quia ergo eis nota fecerat qz ē
remis desiderijs imutati amois
sūmi facibz ardebāt **I**stos vero
amicos dei aspererat p̄pheta
cū dicebat **N**ichi at nimis ho
notificati sūt amici tui deus **A**
micus em̄ q̄i animi custos v̄s
Quia igif psalmista p̄sperit
amicos dei a mūdi hui? sepa
tos amoē custodie i mādatīs
celestibz volūtate di: miratus ē
amicos dei dicēs **N**ichi at mi
mis honoificati sunt amici tui
deus. et t̄q̄ si ab eo causas p̄ti
nus honoris tāti nob̄ insinuai
q̄rerem? ilico subiūgit. **N**imis
c̄fortatus est p̄ncipatus eozū
Ecce electi dei carne domāt sp̄m
robzāt demomibz impant. v̄
tutibz coruscāt p̄ntia despiciūt
eternā patriā cum voce moibz
qz p̄dicāt: eam etiam moriēdo
diligūt at; ad illā p̄ tormēta p̄
tingunt **O**ccidi possūt. a flecti
nequeūt **N**imis ergo c̄forta
tus est p̄ncipatus eoz **I**n ista
quippe passione qua occiderūt
in morte carnis videte quantum
fuerit culmē mentis **V**nde hoc
nisi qz c̄fortatus est p̄ncipat?
eoz? **S**qz sic magni forsitā
pauci sūt: bene subiūxit **V**inu
merabo eos et sup̄ arenā mltis
plicabūf **T**otū mūdū fratres
aspicite. martiribus plenus
est: iam pene tot qui videam?

non sumus. q̄t veritatis testes
habemus Deo ergo numeābi-
les. nob̄ sup̄ arenā multiplicati
sūt qz q̄nti sūt a nobis comp̄hē
di nō possunt Sed quisquis ad
hāc p̄ueit dignitatē vt amicus
dei vocetur: se sē i se aspiciat. do-
na aut̄ q̄ p̄cepit sup̄ se nichil su-
is meritis tribuat ne ad imimi-
cicias erūpat **Unde et subditur**
Nō vos me elegistis. s̄ ego ele-
gi vos et posui vos vt eatis. et
fructū afferatis. **Posui** vos ad
gratiā. plātani ad vineā: vt ea-
tis volendo ⁊ fructum afferatis
opando. **Eatis** em̄ volēdo dixi.
qz velle aliqd̄ facē. iā mēte ire
ē **Qualē** vero fructū afferre de-
beāt subdit. et fr̄cis vester ma-
neat **Q̄d** q̄d sc̄dm̄ presens sc̄l̄m̄
laboramus vix vsqz ad mortē
sufficit. mors nāqz iteruēmens
fructū nr̄i laboris abscedit. q̄d
vero p̄ et̄na vita agitur. etiam
post mortem seruat ⁊ tūc appa-
rē incipit cū labor carnaliū fru-
ctus cepit nō videri **Ibi** ḡo illa
retributio inchoat vbi ista ter-
minat. **Quisqz** igit̄ iā eterna
cognouit apud ei⁹ animā tpa-
les fr̄cis vilescāt **Tales** fruct⁹
opemur q̄ cum mors cūcta itēi-
mat ip̄i exordiū a morte sūant
Nā qz a morte incipiat fr̄cis di-
testat̄ pp̄ba q̄ d̄t **Cū** dedeit di-
lectis suis somnū. ecce hēditas
d̄ni **Q̄is** q̄ dormit i morte pdit
hēditatē **Sz** cū dedeit dilectis su-

is somnū h̄ ē hēditas d̄ni qz e-
lā dei postq̄ p̄ueniūt ad mortē
tūc iuoniūt hēditatē **Se q̄f.** **Vt**
q̄d cūqz p̄cieitis p̄tem i nomi-
ne meo det vob̄. **Rursū** alibi p̄
eūdē euāgelistā dicit **Si** q̄d pe-
cieitis p̄tem meū i noīe meo da-
bit vob̄. vsqz mō nō petistis q̄c
q̄ i noīe meo **Si** ōne q̄d peti⁹ i
noīe filij dabit nob̄ p̄: q̄d ē qz
paulus ter d̄nm̄ rogauit et ex-
audiri non meruit. **Sed** d̄cm̄ ē
illi **Sufficit** tibi gratia mea nā
virtus i ifirmitate pficitur. **Nū**
quid ille tam egregi⁹ p̄dicator
in filij noīe nō p̄ci⁹. **Quae** at̄
nō accepit q̄d p̄ci⁹. **Quo** ergo
vix est qz q̄c q̄d p̄cieim⁹ patrē
i noīe filij dabit nobis p̄ si au-
ferri a se angelū sathane p̄ci⁹
apostolus i noīe filij et tñ non
accepit. **Sed** qz nomē filij ihs
est: ihesus aut̄ saluator vel etiā
salutaris dicit: ille in noīe sal-
uatoris petit. qui illud petit q̄d
ad verā salutē ptinet. **Nā** si id
q̄d non expedit petitur non i
noīe ihu petitur p̄ **Nā** et eisde
ap̄lis adhuc ifirmātib⁹ d̄ns di-
cit. **Usqz** mō non petistis q̄c q̄ i
nomine meo **Ac** si apte dicētur
Non petistis q̄c q̄ in noīe meo
qui nescitis querē eternā salutē
Hinc ē qz paul⁹ non exaudif.
qz si liberaret a temptatione ei
non p̄derat ad salutem **Ecce** vi-
demus fratres km̄i qz multi ad
solemnitatē martiris ducistis.

genua flectitis pectus tunditis
voces orōnis ac cōfessionis e-
mittitis. faciē lacrimis rigatis
Sed pēsate q̄so petiōes v̄ras
videte si in noīe ihu petitis idē
si gaudia salutis eterne postu-
latis **I**n domo em̄ ihu ihm nō
q̄ritis si in etermitatis tēplo im-
portune p̄ tpalibz oratis Ecce
alius in orōne petit vxorē. ali-
us petit villā: aliq̄ postulat re-
stē. alius dari sibi p̄cat alimē-
tū **E**t quidē cū h̄ desūt. ab oīpo-
tēte petēda sūt h̄ meimisse cōti-
nue debem? qd̄ ex mādato ei?
dē n̄ri redēptoris accepim? q̄-
rite p̄mū regnū dei et iusticiā
ei? : et h̄ oīa adiciens vob̄ **E**t h̄
itaqz ab ihu petē nō est errare
si tñ nō mimie petāf **S**ed adh̄
qd̄ est ḡui? aliq̄ postulat mor-
tē iūmici. cūqz quē gladio non
p̄t psequif orōne **E**t viuit ad-
huc qui maledicif. ⁊ tñ is qui
maledicit iā de morte illi? re-
tenef **I**ubet autē de? vt diliga-
tur iūmicius et tñ rogaf de? vt
occidat iūmiciū. **Q**uisquis itaqz
sic orat: in ip̄is p̄cibz suis cōi-
cōditore pugnāt. **U**nde et sub
iude sp̄e d̄z f̄riat orō ei? i pccm̄
Orō q̄ppe in pccm̄ est illa petē
q̄ p̄hibet ip̄e q̄ petif **H**ic v̄ritas
d̄t **C**ū statis ad orandū remit-
tite si qd̄ h̄ētis in cordibz v̄ris
Quā v̄ritē r̄missiomis aptius
ostēdem? si vnū testimoniu te-
stamētū veteris p̄feram? **T**er-

te cū iā iudea cōditoris sui iu-
sticiā culp̄is exigentibz offēdis
set p̄pbam suū ab orōne d̄ns
p̄hibens dixit **N**e assumas o-
rationē p̄ ea **S**i moyses et sa-
muel steterint corā me non est
aīa mea ad populū istū **Q**uid
ē q̄ intermissis f̄licisqz tot pa-
tribz soli moyses et samuel ad-
mediū duāf quoz obtinendi
mira v̄tus ostēdis dū nec ip̄si
posse intercedē dicāf **A**c si a-
p̄te d̄ns dicat **N**ec illos audio
quos p̄pter magnū petiōnis
sue meritū mime contempno.
Quid ḡ est q̄ moyses et samu-
el ceteris patribz in postula-
cōne p̄ferūf nisi q̄ h̄ij duo tantū
mō in cūcta serie testamenti ve-
teris etiā p̄ inimicis suis legū-
tur exorasse. **U**nus a populo
lapidibz impetit: et tam p̄ la-
pidatore suo dominū dep̄cat.
Alter ex p̄ncipatu dei deicitur
⁊ tam petitus vt exoraret pro
eis fatet dicēs. **A**bsit a me h̄
peccatū in domino quo minus
cesssem orae p̄ vob̄ **D**icit ergo
Si moyses et samuel steterint
corā me: nō est aīa mea ad po-
pulū istū **A**c si apte dicat. nec
illos modo p̄ amicis audio q̄s
magne v̄tutis merito etiā o-
rare p̄ inimicis scio **V**irtus ḡ
vere oracōnis est celsitudo cari-
tatis et tūc quisqz qd̄ recte petit
adipiscitur cū eius animus in
petiōe nec inimici odio suscat

facit nisi grana seminis aspergit et
pauca grana mittit in semine ut mul-
tarum fruges messium recipiat ex
nostra fide. Neque etiam in unum
solum mundum tanta fidelium messis ex-
urgat: si de manu domini super rationa-
lem terram illa electa grana predicatum
non venissent. **Requit** Qui credi-
derit et baptisatus fuerit: salu-
erit. **Qui** vero non crediderit con-
depernabit. **Fortasse** unusquisque
apud semetipsum dicat Ego iam
credidi: saluus ero. Verum dicit si si-
de operibus tenet. **Vera** etiam fides
est: quod in hoc quod verbis dicit: mori-
bus non contradicit. **Hic** est enim quod
de quibusdam falsis fidelibus pau-
lus dicit Qui confitentur se nosse
deum: factis autem negant. **Hic**
iobes ait Qui dicit se nosse deum
et mandata eius non custodit: men-
dax est. **Quod** cum ita sit: fidei no-
stre veritatem in vite nostre confide-
ntione deum agnoscere. **Tunc** enim
veraciter fideles sumus: si quod verbum
promittimus: operibus complemus. **In**
die quippe baptismatis omnibus nos
antiqui hostis operibus atque omnibus
pompiis abrenunciare promissimus.
Itaque unusquisque quod nomen ad confidati-
onem suam metis oculos reducat:
et si servat post baptismum quod ante
baptismum spondidit: certus iam
quod fidelis est gaudeat. **Sed** ecce
quod promissit: minime servavit. **Ad**
exercenda propria opera: ad concupis-
cendas mundi pompas dilapsus
est. **Videamus** si iam sint plagae quod et

raunt. **Apud** misericordem namque iu-
dicem nec ille fallax habebit: quod ad
veritatem revertit: etiam postquam me-
ritus: quod omnipotens deus dum libenter no-
stram penitentiam suscipit ipse suo iu-
dicio hoc quod erravimus abscondit.
Signa autem eos qui credituri sunt
hec sequentur. **In** nomine meo deo-
nia eiciunt: lignis loquuntur nominis.
serpentes tollunt. et si mortiferum
quod biberit non eis nocet. **Super**
egros manus imponunt: et bene habent
bunt. **Numquid** nam fratres mei quod ista
signa non facitis minime credidistis.
Sed hec necessaria in exor-
dio ecclesie fuerunt. **Ut** enim fides cre-
scret credentium: miracula fuerat
nutrienda. quod et nos cum arbusta
plantamus: tam diu eis aquam fundi-
mus quousque ea in terra iam convalu-
isse videamus. **At** si semel radice fix-
erit: irrigatio cessat. **Hic** est quod
paulus dicit Ligne in signum sunt non
fidelibus sed infidelibus. **Habemus**
de his signis atque virtutibus que
adhuc subtiliter considerare debemus.
Sancta quippe ecclesia quotidie spiritu
liter facit: quod tunc per apostolos corpora-
liter fiebat: nam sacerdotes eius
cum per exorcismi gratiam manus creden-
tibus imponunt et habitare malignos
spiritus in eorum mente contradicunt: quod
aliud faciunt quam demonia eiciunt.
Et dum fideles quousque qui iam vite ver-
teris secularia verba derelinquunt
sancta autem misteria insonant con-
ditoris sui laudes et potentiam
quantum prevaleret narrat: quod aliud

faciūt nisi nouis lignis loquū
tur. Qui dū bonis suis exhorz
tationibz maliciā d' aliemis cor
dibz auferūt: serpentes tollūt
Et dū postiferas suasioēs auz
diūt h' tam ad opacoꝝ prauam
mīme ptrabūt. mortiferū qdē
est qd' bibūt. h' nō eis nocēbit.
qui quociens p'imos suos in
bono ope ifirmari aspiciūt dū
eis tota v̄tute cōcurrūt ⁊ exem
plo sue opacoꝝ illoꝝ vitā ro
borāt q' i' p'p'a actioē titubabāt
qd' aliud faciūt nisi sup' egros
man? iponūt vt bene habeāt
Que nimirz miracula tāto ma
iora sūt q̄nto spūalioꝝa tanto
maiora sūt q̄nto p' hec nō cor
pa h' aīe suscitant. **H**ec itaqz si
gna frēs kmī autōē deo si vul
tis vos facitis. **E**x illis em̄ exte
rioribz signis obtineri vita ad
hoc opantibz nō valz. **N**ā cor
poralia illa miracula ostendūt
aliquā scitatē: non autē faciūt.
Hec vero spūalia que aguntur
in mēte v̄tutē vite nō ostēdūt
h' faciūt. **N**lla hrē ⁊ mali possūt
istis autē p'frui nisi et boni po
ssunt. **U**nde quibusdā veritas di
cit. **M**ulti em̄ dicēt michi in il
la die. dñe dñe nōne i' noīe tuo
pphetauim? et in tuo noīe de
monia eiecim? ⁊ in tuo noīe
virtutes multas fecim? **E**t tūc
d'fitebit' illis: qz nūq' noui vos
Discēdite a me om̄s qui opa
mī iniquitatē. **N**olite ergo frēs

kmī amare signa que possunt
boni cū reprobis hrē om̄nia
h' hec q' modo dixim? caritatis
atqz pietatis miracula amate q'
tāto securioꝝa sūt q̄nto ⁊ occul
ta. et de quibz apud dominum
eo maior fit retributio q' apud
hoīes minor gloria. **S**equit' **E**t
dominus quidē ihs postq' lo
cutus est eis. assūptus est in cē
lū et sedet a dextris dei. **I**n veteri
testamento cognouim? q' he
lias raptus est in cēlū: h' aliud
est cēlū aereū: aliud et hēū. **C**e
lū quippe aereū terre est p'xi^m
vnde ⁊ aues celi dicim? qz eas
volitāē in aere videm? **I**n cēlū
itaqz aereū helias subleuat? ē
vt in secreta quadā terre regio
ne repente duceret vbi in ma
gna iā carnis ⁊ spūs q̄ete viue
ret q̄usqz in fine mūdi redeat ⁊
mortis debitū soluat. **I**lle etenim
mortē distulit nō euasit. **R**ede
ptoz at nē qz nō distulit sup'a
uit eāqz resurgēdo d'sūpsit et re
surrectiois sue gl'az ascēdēdo de
clarauit. **N**otādū qz ē q' helias
i' curru igneo legis ascēdisse vt
videlz apte demonstrat. qz hō
pur? adiutorio idigebat aliēo
Per āgelos q̄ppe facta illa ⁊ o
stēsa sūt adiūnta qz neqz ad cē
lū qdē aēū p' se ascēdē poterat
quē nē sue ifirmitas ḡuabat. **S**u
dēptoz at nē nō curru nō āgel
subleuat? legis qz is q' fecerat oīa
nimirz sup' oīa suā v̄tute fēbat

Illic etem reuēte ab ubi erat. et
inde redibat ubi remāebat. qz
cū p hūilitatē ascendēt i celū. p
dimitatē suā et terrā piter otine
bat et celū. sicut autē ioseph a
frībꝫ reditus redēptionē redēpto
ris nrī figurāuit. sic enoch trāsla
tus qz ad celū aereū helias sub
leuatus. ascēsiōnē dñicā vterqz
designauit. Ascēsiōnis ergo sue
dñs pñūcios et testes habuit.
vnū an legē. alium sub lege vt
qnqz veniet ipse qz veracitē celos
penetrare potuiss. **Un** et ordo ipse
in eoz qz viroz vtrozūqz suble
uacōe p quedā icremēta distig
uit. nam enoch trāslatus. heli
as vero ad celū subuect⁹ esse me
morat vt veniet postmodū qui
nec trāslat⁹ nec subuect⁹ celum
et herēū sua v̄tute penetraret qz
nob in se credētibꝫ carnis qz sue
mūdiciā largiētur et sub eo p i
cremēta tpm v̄tus castitatis ex
cresceret. **In** ip̄a qz eoz trāslati
one qui ascēsiōnem dñicā vt vi
delicet famuli designauerūt et i
seipso qz ad celos ascendit dñs
castitatē ostendit. **Nā** enoch qz
dē vxorem et filios hūit: helias
vero neqz vxorem neqz filios le
gitur habuisse. **Pensate** g⁹ quō
p icremēta creuit mūditiā san
ctitatis qd et p trāslatos famu
los p ascendētis dñi psonā pa
tenter ostendit. **Trāslat⁹** nāqz
est enoch p coitū geit⁹ et p coitū
generās. **N**aptus est helias p

62
coitū geitus h nō iā per coitum
generās. **Assumpt⁹** vero est do
min⁹ neqz per coitū generans.
neqz p coitū gnāt⁹. **Cōsideran**
dū vero nob ē. qd ē qd marc⁹
ait. **Sedet** a dextris dei: et ste
phan⁹ dicit. **Video** celos ap̄tos
et ibm stātē a dextris dei. **Quid**
est qz hunc marcus sedentē: ste
phan⁹ v̄o stātē se vidē testatur.
Sed scitis fr̄es qz sedē iudican
tis ē: stātē vero pūgnātis vel ad
iuuātis. **Quia** igif redēptoz nr̄
assumptus in celū et nūc oīa iu
dicat et ad extremū iudex oīm
veniet hūc post assumptionem
marcus describit sedē: qz p⁹ as
cēsiōnis sue gloriā iudex in fine
mūdi videbitur. **Stephan⁹** v̄o
i certaminis labore posuit. ibm
stantē vidit. quē adiutorē ha
buit. qz vt iste in terra p̄secuto
ris infidelitatem vinceret. pro
illo de celo illius gratia pugna
uit. **Sequit** **Illi** autem profecti
p̄dicauerūt vbiqz: dñō coopā
te et h̄monē confirmāte. sequēti
bus signis. **Quid** i h̄is confide
rādū est. quid memorie cōmen
dandū: nisi qz p̄ceptū obediē
tia. obediētiā vero signa secu
ta sūt. **Sed** qz auto ē deo bre
uit̄ lōnē euāgelicam exponēdo
trāscurrī⁹ restat vt aliqd de ip
sa tate cōfideācōe solēmitatis di
cam⁹. **Hoc** at nob p̄mū q̄rēdū
ē quidnam sit qz nato domino
apparuerunt angeli et tamē nō

leguntur in albis vestibus appuissse
se: ascendente autem domino missi angeli in
albis vestibus appuissse leguntur.
Sic ei scriptum est **Videntibus** illis ele
uatus est et nubes suscepit eum ab
oculis illorum **Cumque** intuerent eundem
illum in celum. ecce duo viri steterunt
inter illos in vestibus albis **In** albis autem
vestibus gaudium et sollemnitas in
teris ostendit **Quid** est ergo quod nomen domino
non in albis vestibus ascendente autem
domino in albis vestibus apparet.
nisi quod magna tunc sollemnitas
angelis facta est. cum celum deus homo
penetrauit. **Quia** nascente domino
videbatur divinitas humiliata ascen
dente vero domino est humanitas exalta
ta **Albe** etenim vestes exaltationi
magis congruunt quam humiliactioni **In**
assumptione ergo eius angeli in albis
vestibus videri debuerunt. quod et in
natiuitate sua appuissse deus humiliter
in ascensione sua ostensus est homo
sublimis **Sed** hoc nobis magno
peccato frater karissime in hac sollemnitate
prestandum est quod deletum est hodierna
die cyrographum dampnationis nostre
mutata est summa corruptionis nostre
Nulla etenim natura cui dictum est. ter
ra es et in terram ibis. hodie in ce
lum ascendit. **Pro** hac ipsa namque
carnis nostre subleuatione per figuram
ita beatus iob dominum auem vocat
quod eius ascensionis eius misterium in
deam non intelligere spernit de in
fidelitate eius beatus iob senten
tia protulit dicens **Semitam** ignora
uit avis **Avis** enim raris appellatus

est dominus quia corpus carneum ad
ethera librauit **Cuius** avis semita
ignorauit. quisquis eum ad ce
lum ascendisse non credidit **De** hac
solemnitate per psalmistam dicitur
Elevata est magnificentia tua super
per celos deus. **De** hac rursus
ait **Ascendit** deus in iubilatione
et dominus in voce tubę **De** hac itez
dicit. **Ascendens** in altum captiuam
duxit captiuitatem. dedit dona
hominibus **Ascendens** quippe in altum
captiuam duxit captiuitatem. quod
corruptionem nostram virtute sue in
corruptionis absorbit **Dedit**
vero dona hominibus: quod misso desuper
spiritu. alij sermonem sapientie alij
sermonem scientie alij gratiam virtutum
alij gratiam curacionum alij gratiam lin
guarum alij interpretationem sermonum
tribuit **Dedit** ergo dona hominibus.
De hac ascensionis eius gloria etiam
abaacuc ait **Elevatus** est sol in ortu
suo et luna stetit in ordine suo.
Quis enim sol nomine nisi dominus. quod lu
ne nomine nisi ecclesia designat **Quos**
usque enim dominus ad celos ascen
dit sancta eius ecclesia aduersa mun
di omni modo formidauit **At** per
quam eius ascensionis roborata est apte
predicauit quod occulte credidit **E**
leuatus est ergo sol et luna ste
tit in ordine suo: quod cum dominus
celum percussit. sancta eius ecclesia
auctoritate predicationis exercuit
Hinc eius de ecclesie voce per salo
monem dicitur **Ecce** iste venit saliens
in montibus et transiliens colles

Considerauit namque tantorum opere
cum culmina et ait Ecce iste uenit
saliens in motibus. Veniendo quippe
ad redemptionem nostram quodammodo ut
ita dixerit saltus dedit. Multis fratres
kimi ipse eius saltus agnoscere.
De celo uenit in uentre de utero uenit
in presepe. de presepe in cruce. de cruce
in sepulchro. de sepulchro
rediit in celum. Ecce ut nos post se
currere faceret quosdam pro nobis sal-
tus manifestata per carnem uitas
dedit: quia exultauit ut gigas ad-
currendum uiam ut nos ei ex corde
dicemus. Trabe me post te: cur-
remus in odore unguentorum tuorum. Vni
fratres kimi oportet ut illuc sequa-
mur dominum corde. ubi eum corpore
ascendisse credimus: desideria ter-
rena fugiamus. nichil iam nos de-
lectet in infimis que patrem habemus
in celis. Et hoc nobis est mag-
nope propendendum. quia is qui placidus
ascendit terribiliter redibit. Et
quicquid nobis cum mansuetudine pre-
cepit. hoc a nobis cum districtione
eriget. Nemo ergo idulta pemi-
tentie tempore propendat. nemo cu-
ra sui dum ualeat agere negligat quia
redemptor noster tanto tunc in iudicium
districtior ueniet quanto nobis ante
iudicium magnam paciam proga-
uit. Hec itaque uobiscum fratres agite
in mente sedula cogitatione versa-
te. quoniam uis adhuc reprobationis
bus animus fluctuet iam tamen spei re-
stre anchoram in eternam patriam fi-
gite. intentionem mentis in uera lu-

ce solidate. Ecce ad celum ascendit
se dominum audiimus? Hoc ergo ser-
uamus in meditatione quod credi-
mus et si adhuc habet tenemur infir-
mitate corporis. sequimur tamen eum per as-
sibus amoris. Non autem desit de
fiderium nostrum ipse qui dedit. dominus
ihesus christus qui uiuit et regnat cum
patre in unitate spiritus sancti deus. per omnia

Cum iobanem

In illo tempore Erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur capbar-
naum. Hic cum audisset quia ihe-
sus adueniret a iudea in galileam
abiit ad eum et rogauit eum ut des-
cenderet et sanaret filium eius. Inci-
piebat ei mori. Et reliqua. Ome-
lia beati gregorii pape de eadem
lectione habita ad populum in basili-
ca sanctorum martini nerei et achillei.

Lectio sancti euangelii qua
modo fratres audistis
expositione non indiget
Sed ne hanc preterisse tacite vi-
deamur exhortando potius quam
exponendo in ea aliquid loqua-
mur. Hoc autem uobis solummodo
de expositione uideo requirendum
cur is qui ad salutem petendum
uenerat audiuit. Nisi signa et
prodigia uideritis non creditis.
Qui enim salutem querebat filio
pauli dubio credebat. Neque enim
ab eo quereretur salutem: quem non
crederetur saluatorem. Quare er-
go dicitur. nisi signa et prodi-
gia uideritis non creditis: qui
ante credidit quam signum uideret.

Sed memēto te qđ petijt et ap-
te cognoscetis qz i fide dubita-
uit. **P**oposcit nāq; vt descēdēt
et sanaret filiū ei? **C**orpale g^o
pntiā dñi qrebāt q p spm nuf-
q̄ deerat. **N**m? itaq; pfcē i illo
credidit. quē nō putauit posse
salutē daē. n̄ pñs est a corpe.
Si pfcē credidit. paul dubio
sciēt: qz nō est loc? vbi nō est
de? **E**x magna g^o pte diffusus
ē. qz honozē nō dedit maiesta-
ti h̄ pntie corpali. **S**alutē itaq;
filio petijt a tñ i fide dubitauit
qz eū ad qm vērat et potētē ad
curādū credidit et moriētū filio
absentē eē putauit. h̄ dñs q̄ ro-
gat vt vadat qz nō desit vbi i-
uitat idicat. **S**olo iussu salutē
reddidit q̄ volūtate oīa cāuit.
Qua i re hoc est nob̄ solerē in-
tuendū q̄ sic euāgelista alio te-
stāte didicī? cēturio vēit ad do-
minū dicēs. **D**ñe puer meū iacq;
i domo palitice? et male torq̄t.
Cui a ihu p̄tin? rñdes. **E**go ve-
niā a curabo eū. qđ ē q̄ regul?
rogat vt ad ei? filiū vēiat a tñ
ire corpaliē reusāt. **A**d seruū
vō cēturiōis nō iuitat a tam iē-
se corpaliē pollicet. **R**eguli fi-
lio p corpale pntiā nō dignat
adeē. cēturiōis suo nō dedit
occurrē. qđ ē h̄ n̄ q̄ supbia n̄a
retūdit q̄ i hoīb; nō nām q̄ ad
imaginē dei facti sūt h̄ hoīes a
diuicias vēramur. **C**ūq; pēsa?
q̄ circa eos sūt. negligim? pēsa

re qđ sūt. **E**t pfecto itēriora mi-
me puidem? dū ea cōsiderā? q̄ i
corpoib; despca sūt. **R**edēpto-
vō nē vt ostēdēt qz q̄ alta sūt.
hoī scīs despiciēda sūt a q̄ despca
sūt hoī scīs despiciēda nō sūt ad
filiū reguli ire noluit ad seruū
cēturiōis ire pātus fuit. **I**ncres-
pata ē g^o supbia n̄a: q̄ nescit
pensae hoīes p̄t hoīes. **S**ola
vt dixim? q̄ circūstāt hoīb; pē-
sat h̄ nāz nō aspiciat. h̄rē dei i
homib; nō agnoscit. **E**cce ire n̄
vult fili? dei ad filiū reguli a ta-
mē ire pātus ē ad salutē serui.
Certe si nos cui? piā fu? roga-
ret vt ad eū ire debēm? p̄tin?
nob̄ supbia i cogitacōe tacita ē
spōdēt dicēs. **N**ō eas qz temet
ipsū dignas hōz tu? vilescit h̄
loc? despiciat. **E**cce d̄ celo vēit q̄
suo occurrē i t̄ra nō despiciat: et
tam hūiliari i t̄ra cōtēpnit? q̄ de-
t̄ra sūt. qđ ei apđ deū vili? qđ
als eē despecti? p̄t q̄ suaē hō-
rē apđ hoīez. a itē testis oau-
los nō timē. **D**ñi a i sacro euā-
ip̄e dñs ad phariseos ait. **V**os
estis q̄ iustificatis vos corā hoī-
b; de? at nouit cord a vrā qz qđ
hoīb; altū ē abhoīabile ē corā
deo. notate frēs notate qđ d̄z.
si ei qđ hoīb; altū ē abhoīabile
ē apđ deū cogitacō cord n̄i tā-
to i imo ē apđ deū q̄nto hoīb;
i alto ē abhūilitas cord n̄i tāto
apud deū i alto est q̄nto hoī-
b; i imo. **D**espiciam? g^o si qđ

boni fecim? nulla nos nra iflet
opeaco. **N**o rex babudatia no
gloria extollat. **S**i de qbuslib
bet ex boīs affluentibz it? intus
mescim? : deo despā sum? Quo
otra de būilibz pē ait. **C**ustos
diens paruulos domin? **Q**z q
paruulos būiles appellat p? q?
suāam pūlit dñiū illi? sub iur
it: nā qñ qren? qd ipse ad huc
facēt adūrit **H**ūiliat? sū: a li
berauit me **H**ec g° cogitate fra
tres: h̄ tota itēione pensate no
lite i p̄ris v̄is mūdi būi? bo
na venerari: h̄ pp̄t dominū ho
norate i hoībz qbz tamen dñis
si nō estis. qd facti sūt ad yma
giem dei. **Q**d tūc p̄ris vere sua
tis si ap̄d vosmetip̄os p̄us i cor
de nō tumescitis. **N**ā qui se ad
huc p̄ rebo trāstozijs extollit:
nescit in p̄rio venerai qd mane
at. nolite ergo in vosmetip̄os
p̄sae qd hētis h̄ qd estis. **E**cce
mūd? q̄ diligitur fugit. **S**c̄i isti
ad qz tūbā dñi s̄stīm? florētē mū
dū mētis despāi calcauerūt. **E**cce
vita lōga. sal? d̄tinua. opulē
tia i rebo. fcaūditas i ppagine.
tranq̄llitas i diuturna pace. **E**t
tū cum i seip̄o florēt. iā in eozū
cordibz aruēat. **E**cce iā mūd? i
seip̄o aruit. a adhuc i n̄ris cor
dibz floēt. **V**biqz mors vbiqz lu
ctus vbiqz desolatio. vbiqz per
cutim? vbiqz amaritudibz reple
m? et tū ceca mēte cōcupiscentie
carnal̄ ip̄as ei? amaritudies a

mam? **F**ugietē seqm? . labēt i
bēm? : a qz labentē retinē n̄ pos
sum? cū ip̄o labim? quē cadētē
tenemus. **A**liqñ nos mūdus re
traxit a deo. delcātioue sibi te
nuit. **N**ūc tātis plagis plenus
ē vt ip̄e nos iā mūdus munitet
ad deū. **P**ensate g° qz nulla sūt
q̄ t̄paliē currūt. f̄imis t̄paliū
oñdat qz nichil fit qd trāsiē po
tuit. **C**alus rex idicet qz res trā
siens: a tunc p̄pe nichil fuit cū
stare vidētur. **H**ec g° fr̄es km̄i
sollicita d̄sideracōe pensate. in
etermitatis amore cor figite vt
dū terrena culmina adipisci cō
tēpmitis. p̄ueiatis ad gloriā
quā p̄ fidem tenetis. **P**er ibm
xpm̄ ac.

Sc̄dm̄ iobem

In illo t̄pe dixit ihus discipul
suis. **S**i quis diligit me sermo
nē meū suabit. a pat̄ meus. **E**t
reliq̄. **O**melia b̄ti gregorij p̄s
pe de eadē lōne b̄ita ad pplm̄ i
basilica b̄ti petri apli.

Libet fr̄es km̄i euangeli
ce v̄ba lōis sub breui
tate t̄nscurrē. vt p̄ diu
cius liceat i d̄tēplacōe tāte sol
lemnitatis imorai. **H**odie nāqz
sc̄us sp̄s repentino somitu sup
discipulos venit mētēs qz carna
liū in sui amorem p̄mutauit. et
foris ap̄ntibus linguis igneis
intus facta sunt corda flāman
tia: qz dum deum i ignis visioe
suscipiunt per amorem suauē
ter arserūt. **I**p̄se nāqz sp̄s sc̄is

amor est **Unde** et iobes dicit **De**
caritas est **Qui** g^o mte iteg^o deū
desiderat pfecto iā h^o qm amat
neq; ei qsq; poss^o deū diligē. si
eū quē diligēt nō hrēt. h^o ecce si
vn^o qsq; v^o m reqr^o an diligat
deū: tota fiducia et secura mte ē
spōdet: diligo. **In** ipō at lōis
exordio audistis qd vitas dix
it **Si** q^o diligit me sermonem
meū suabit **Pro**batio ergo di
lōis: exhibitio est opis. **Hinc**
i epl^a i^o dē iobes dicit **Qui** dicit qz
diligo deū et mādāta ei^o nō cu
stodit: mendax est **Vere** ei dili
gim^o si mādāta ei^o suā^o: et vē
diligim^o si nos a n^ois volupta
tib^o cohoctam^o. **Nā** q^o adhuc
per illicita desideria defluit pfe
cto deū nō amat: qz ei i sua vo
luptate coūdit. **Et** p^o me^o dili
get eū et ad eū veniē^o. et māsi
onez, ap^o eū faciem^o. **Pensate**
frēs kmī qnta sit dignitas hrē
i cordis hospicio aduentū dei.
Certe si domū v^o qsq; diues
aut ipōtēs amicus intraret omi
festinātia dom^o tota mūdaret
ne qd fortasse ess^o qd oculos a
mici offendēt **Tergat** ergo sor
des p^oni operis. q^o deo iparat do
mū m^ontis d^oz videam^o qd vitas
dicit. **Veniē^o** et māsiōnē apud
eū faciem^o. **In** q^orudā ei corda
reit et māsiōz nō facit q^o p opū
ctiōnē qdē dei respectū p^ociūt
h^o tēptacōis tēpoē h^oipsū qd cō
pūcti fuerant obliuiscūt **Sicq;**

ad p^oetriāda peccata redeūt. ac
si h^o mīme plārissent **Qui** g^o vē
diligat deū et mādāta ei^o custo
dit: i ei^o cor de d^ois reit et māsi
onē facit. qz sic eū d^ointatis a
mor p^oetriat vt ab h^o amoē tēp^o
tacōis tēpoē nō recedat **Ille** g^o
vē amat cui^o videlz mēte delcā
tio p^oua ex cōsensu nō supat. nā
tāto quisq; a supno amoē dis
iūgit: qnto i inferiorib^o delcā
Vn et adhuc subdit **Qui** nō di
ligit me. h^omōes meos nō suat
Ad vosmetipōs ergo frēs kmī
itrozsus redite. si deū vē ama
tis exquirite nec tam sibi aliq^os
sufficē credat qe qd sibi ai^o fine
opis attestacōe rūderit. **De** di
lōe additoris lingua mēs et vi
ta requirāt **Nūq;** amor dei ē o
ciosus **Operat** etem magna fi
ē: si v^o operai rēnuūt amor nō
ē. **Et** h^omonē quē audistis nō ē
me^o h^o ei^o qui m^ofit me p^oris **Sci**
tis frēs kmī qz ipse qui loquit^o
v^ongentus fili^o v^obū p^oris est et
qz a semetipō non loquit^o ideo
h^omo qm loquit^o fili^o. nō ē filij
sed patris. qz ipse fili^o v^obū pa
tris est **Hec** locutus sū vobis a
pud vos manens. **Quādo** nō
manebit apud eos qui ascēsu
rus celos p^omittit dicēs. ecce e
go vobiscū sum omib^o diebus
vsq; ad cōsumationem seculi
Sed v^obū incarnatū et manet
et recedit **Recedit** corpoē ma
net diuinitate **Apud** eos ergo

tūc se māfisse p̄hibet. qz q̄ iūfibi-
bili sp̄ ptāte p̄eāt cozpali iā vi-
fiōe recēdebat. **P**āclitus āt spūs
scūs quē mittet p̄r i noi e meo.
ille vos docebit oīa a suggēt vobis
oīa q̄ aūq; dixero vob. **N**o-
stis pluimī frēs mei qd̄ greca lo-
cuōe pāclit? latie aduocat? di-
cif vel cōsolator. **Q**ui idcirco ad-
uocat? d̄z qz p̄ erro ē deliquēci-
um apud iustitiā p̄ris iterueit.
Qui vni? substācie cū p̄re et fi-
lio exoraē p̄ deliquētib; p̄hibe-
tur. qz eos q̄s repleueit exoran-
tes facit. **U**n̄ a paul? d̄t. **I**p̄e em̄
spūs postulat p̄ nob̄ gemitib; i-
enarrabilib;. **M**ior v̄o ē q̄ po-
stulat q̄ q̄ postulat. **Q**uāe ḡ
spūs postulaē d̄z qui mior n̄ ē.
Sz ip̄e spūs postulat. qz ad po-
stulādū eos q̄s r̄pleueit inflam-
mat. **C**ōsolator āt idē spūs vo-
cat q̄ de p̄cā p̄etracōe merētib;
dū spem v̄ie p̄at. ab iflictione
tristitie mētē leuat. **D**e q̄ r̄e p̄-
mittit. **I**p̄e vos docebit oīa. **Q**z
n̄ idē spūs cordi affit audietis.
ociosus ē h̄mo doctoīs. **N**eo ḡ
tribuat docti h̄oi qd̄ ex ore au-
diētis itelligit qz n̄ it? sit qui do-
ceat doctoīs ligua exteius i va-
tuū laboāt. **E**cce vnā loquentis
voce oēs p̄it audistis. nec tñ pi-
ter sensū audite vocis p̄cepistis.
Cū ḡ vox dispar n̄ sit cur i cor-
dib; v̄ris dispar ē cordis itelli-
gētia n̄ qz p̄ h̄ vox loquetis cōit
admonet. **E**st m̄gr̄ iteior qui de

voctis itelligētia q̄s dā spēaliē do-
cet. **D**e hac v̄nctiōe spūs rursū
p̄ iobem d̄z. **S**icut v̄nctio ei? do-
cet vos de oīb; p̄ vocē ḡ n̄ istru-
it. qn̄ mēs p̄ spm̄ nō vngit. **S**z
cur ista de doctrina h̄oim loqui
m? qn̄ a ip̄e additor n̄ ad eruditi-
onē h̄ois loquit. si eidē h̄oi per
v̄nctiōe spūs nō loq̄t. **C**erte
cayn p̄ulq; fricidū ope p̄etra-
ret audiuit. **P**eccasti quiesce. **S**z
qz culpīs suis exigētib; voce est
admonit? nō v̄nctiōe spūs: au-
diē v̄ba dei potuit h̄ suaē cōtēp-
fit. **R**equirēdū v̄o nob̄ ē cur de
eodē spū d̄z. **S**uggēt vob oīa cū
suggere esse solet mioris. **S**z qz
suggere aliqū dicim? submini-
strare iūfibil spūs suggerē d̄z
nō qz nob̄ scīaz ab imo p̄ferat
h̄ ab occulto. **P**acē t̄m̄q; vob pa-
cē meā do vob. **H**ic t̄m̄q; illic do-
Sequētib; r̄liquo p̄uementib;
do. **E**cce frēs km̄i v̄ba sacre l̄o-
nis sub breuitate discussimus.
nūc i cōtēplacōe tāte festiuitatis
aim̄ t̄isseām? h̄ qz cū l̄oē euā-
gelica nob̄ est etiā actuū aplōz
l̄o recitata ex ea ḡ aliqd̄ in v-
sū n̄re cōtēplacōis traham? **A**u-
distis etem qz spūs scūs sup̄ dis-
cipulos in igneis linguis ap-
paruit oīm; scīaz linguaz de-
dit. **Q**uid h̄ miāculo designat n̄
qz scā ecclia eodē spū r̄pleta om̄i-
um gētū voce eāt locutūā. qui
v̄o cōtē d̄m̄ turrē edificāē cona-
tū sūt cōione vni? ligue p̄diderūt

In his at q̄ deū hūiliter metu
ebāt lique om̄s v̄n̄te sūt. **H**ic
ḡ hūilitas v̄tute meruit: illic
supbia cōfusio. **S**z q̄rēdū nob̄
ē cur spūs sc̄s p̄ri et filio coet̄
n̄? in igne appuit. cur ī igne fil̄
et linguis cur aliqui ī colūba ali
q̄ndo v̄ē ī igne mōstrat. **C**ur su
per v̄m̄geitū filiū appuit ī colū
be sp̄e et sup̄ discipulos ī igne:
ita vt neq; sup̄ d̄m̄ remiēt ī ig
ne neq; sup̄ disciplōs mōstrat
f̄ ī colūba. p̄ q̄tuor itaq; h̄ q̄ p̄
posuit? soluēdo ē d̄c̄ā? **P**ri nāq;
a filio coetern? spūs ī igne mō
strat qz ī corp̄e? a ineffabilis atq;
inuisibilis ignis ē d̄s attestāte
paulo **D**e? n̄ ignis cōsum̄s est
De? q̄ppe ignis d̄z qz per hūc
pcōz rubigo cōsum̄s **D**e h̄ igne
v̄itas d̄t **I**gnē v̄i mittē ī terrā a
q̄d volo n̄ vt ad̄eat. **T**erra etē
v̄ta sūt terrēa corda q̄ dū sem
per īfinas ī se cogitacōes cōgert
a malignis sp̄itib; cōulcāt. **S**z
ignē domi? ī terrā mittit cū affla
tu spūs sc̄i cor car̄lū inflāmat.
Terra itaq; accēdit dū cor car̄
le ī suis p̄? voluptatib; frigidū
reliq̄t cōcupiscēcias p̄sentis se
culi a ardet per amorē dei **V**n̄
ḡ ī igne appuit spūs q̄ ab om̄i
corde qd̄ replet torpore frigore
excitit a h̄ ī desiderio sue eterni
tatis accēdit **I**n igneis at̄ ling
uis mōstratus ē qz isdē spūs co
etern? ē filio a h; cōgōz maxi
mā lingua cū v̄bo **V**erbū q̄ppe

p̄ris ē fili? a qz vna est spūs et
v̄bi sbnā. idē spūs mōstrari de
buit ī lingua **V**el c̄te qz p̄ linguā
p̄cedit v̄bū ī linguis igneis app
uit spūs qz q̄sq; scō spū tāgit
d̄i v̄bū. i. v̄m̄geitū filiū cōfite
f̄ **E**t negat̄ dei v̄bū nō valz qz
iā spūs sc̄i linguā h; **V**el c̄te ī lig
uis igneis appuit spūs qz om̄s
q̄s r̄pleuerit ardētes pariter et
loq̄ntes fāt **L**iguas igneas do
ctores h̄nt qz dū deū amādo p̄
dicāt corda audiētū inflāmat.
Nā a ociosus h̄mo ē doctois si
p̄bē nō valz iā dū amorē **H**oc
doctrie iā dū ab ip̄o v̄itatis o
re cōperāt q̄ dicebāt. **N**onne
cor n̄z ardēs erat in nobis ac̄?
Et audito q̄ppe h̄m̄oē iardescit
ai? corp̄is frig? cōdit. fit m̄s
ī superno desiderio āria a cōupi
scēcijs terrēis aliena **A**mor v̄
r? q̄ h̄ac m̄te repleuerit ī fletib;
cruciat: h̄ dū tali ardoē cruciat
ip̄is suis cruciatib; pascit. **A**u
diē ei libet p̄cepta celestia: a q̄t
mādatis instruit q̄si tot factib; ī
flāmat **E**t q̄ torpebat p̄us per
desideria ardet p̄ modū p̄v̄ba
Unde bene p̄ moysen d̄z **I**n dex
tera ei? ignea lex **I**n sinistra q̄p
pe r̄probi q̄ ad sinistra p̄nēdi
sūt **D**extera at̄ dei appellat̄ ele
cti **I**n dex̄ aut̄ dei est lex ignea:
quia electi mandata celestia ne
qua q̄ frigidō corde audiunt.
sed ad hec amoris intimi fa
abus mardescunt. **S**ermo ad

aurē ducit. et mēs eorū sibi met
irata ex iterne dulcedis flāma
cremat. **I**n colūba vō spūssan
t? et i igne mōstrat: qz oēs q̄s
repleuit simplices et ardentes
facit. **S**implices puritate. et ardē
tes emulacōe. **N**eq; etei placet
deo aut simplicitas sine zelo: a
zel? sine simplicitate. **H**ic ip̄a ve
ritas dicit. **E**stote prudētes sicut s̄
pētes ac. **Q**uam re noñdū ē qd
discipulos suos nec de colūba
sū spēte nec de spēte sū colūba
voluit dñs admonē q̄tē? et colū
be simplicitatē astutia serpētis
accēdēt et spētis astutiā colūbe
simplicitas tēpearet. **H**ic pau
lus ait. **N**olite puei effici sensu
bo. **E**cce prudētiā serpētis audi
mim? nūc de simplicitate colū
be moneam. **S**ed malicia puuli
estote. **H**ic de b̄tō iob dicit. **E**rat
vir simplex et rāis. **Q**ue ē at rā
tudo sine simplicitate: a q̄ sim
plicitas sine rāitudie. **Q**z g° et re
ctitudinē docet iste spūs et sim
plicitatē: et i igne mōstrat debui
t et i colūba q̄tē? oñe cor qd e?
grā tāgit et māsuētudis leitate
tranq̄llū et zelo iustitie accēsū fi
at. **A**d extremū vō q̄rēdū ē cur
i ip̄o rēdēptōē n̄ro mediato ē dei
et hoim p colūbā appuit: i disci
pul vō p ignē. **C**erte v̄ngēt?
fili? iudex ē gn̄is hūam. **S**ed q̄s
ei? iustitiā ferret si p̄usq̄ nos p
māsuētudiem colligēt. culpas
n̄ras p zelū rāitudis exaiare vo

luis. **H**ō g° p hoibz fais mite
se oibz p̄buit. **N**oluit peccōres
feriē. s̄ colligē: p̄us voluit mā
suetē corrigē vt b̄ret q̄s p? mo
dū i iudicō saluaēt. **I**n colūba
ergo apparē sup eū debuit spūs
q̄ n̄ v̄iebat vt peccā iā p zelū p̄
cūteret. s̄ adhuc p māsuētudi
nē toleraēt. **A**t extra sup discipu
los i igne debuit spūssūs demō
strat. vt h̄ij q̄ erāt simplicitē ho
mines atq; iō peccōres eos extra
semetip̄os spūal feruor accēde
ret. et peccā q̄ deus p māsuētudi
nē peccēt ip̄i i se p p̄niam pūret
nec ip̄i q̄ppe eē poterāt sine pec
cato q̄ adhbēbāt celesti magiste
rio: iobāne attestante q̄ ait. **S**i
dixerim? qz peccm̄ n̄ habem? ac
In igne ergo vit i hoibz: i co
lūba vō apparuit i dño qz peccā
n̄ra q̄ pie dñs p mansuetudinē
tolerat. nos p zelū rēctitudis de
m? caute aspice et ardoē sp̄ pe
nitētie cremaē. **I**git p colūbam
spūs i redēptōē n̄ro mōstratus
ē. p ignē vō i hoibz. qz q̄to n̄ri
iudicis nob̄ scā ē seueitas tēpa
ta tāto erga se dēt fieri n̄ra ifir
mitas accēsa. **Q**uatuor itaq; p
positionum expleta rōne ad do
na eiusdem spiritus contēplā
dā transeamus. **D**e ip̄so quippe
spiritu scriptum est. **S**piritus
eius ornauit celos. **O**rnamen
ta em̄ celozum sunt virtutes p̄
dicatiū. **Q**ue videlicet ornamēta
paul? enumerat dicens. **A**lij dat

p spm hmo sapiet alij hmo scie
scdm eude spm. alteri fides i eo
de spu. alij gra sanitatu i vno
spu. alij opatio vtutu. alij pro
pheta. alij discreo spituu. alij
gra liguaz alij iterptaco hmo
nu. **H**ec oia opaf vni? atqz ide
spus diuides singul put vult.
Quot g° sunt vtutes pdicatiu
tot snt oimeta celoz **H**ic rursi?
scriptu est **V**erbo dm celi firma
ti sut. et spu oris ei? ois vtus e
oz **V**erbu ei dm filii? e pris Sz
p eosde celos viz scos aposto
los vt tota simul tmitas ondas
f opata repete de sci spūs dmi
tate adiugif et spu oris ei? ois
vtus eoz. **C**eloz igif vtus de
spu supra est qz mudi hui? pta
tibz conire no psumeret n eos
sci sps fortitudo solidas **Q**ua
les naqz doctores sce ecclie ate
aduentu hui? spūs fuerut sci?
et p? aduentu ipi? cui? fortitu
dis sint facti spici? **C**erte iste
ipe pastor ecclie ad cui? scissi^m
corpus sedem? qnte debilitatis
qnteqz formidis ate aduentu
spūs fuerit acilla hostiaria req
sita dicat **U**na ei mulieris voce p
cussus du mori timuit vita ne
gavit **E**t pesandu e qz aphe su
petr? negavit i terra que suspē
su latro e confessus i cruce **S**z vir
iste tante formidis qlis p? ad
uentu spūs existat audiā? fit
duetus ingratu a semioz celis
denūciat apostolis ne i nomie

ibu loq deant petr? mag? auē
te rudit **O**ptet obediē deo ma
gis q? hoibz **E**t rursus **S**i iustu
e i spai dei vos poti? audie q?
deu iudicate **N**o em possum?
q vidi? a audiui? no loq **E**t il
li qde ibat gaudetes a spai co
filij qm digni hui sut p nomie
ibu otumelias pati **E**cce gau
det petr? i vberibz q ate i vbis
timebat **E**t p? acille voce requi
situs timuit p? aduentu spūs sci
vires pncipu celus pmit **L**ibet
oculos fidei i vtute opificis h?
attolle atq sparsum pres testam
ti noui ac vetis adiderae **E**cce a
ptis ei? de fidei oculis dauid a
mos damelē petrū paulū ma
theū itueoz: et scūs iste spūs q?
lis sit artifex adiderae volo. h in
ipsa mea adiderae e deficio **I**m
plet naqz citharedū puerum a
psalmistā facit **I**mplet pasto
rē arimariū sic moros vellicā
tē et pphaz facit. **I**mplet ab
stinētē puerū. et iudicē senū fa
cit **I**mplet piscatorē: et pdica
torē fāt. implet pscutorē. et do
ctore gēcū fāt. implet publica
nū et euāgelistā fāt **Q**lis est
artifex iste spūs. **N**ulla ad di
scēdū mora agit. i omie qd vo
luerit mori cū tetigeit mte doq
solūqz tetigisse doauisse est **N**ā
humanum animū subito vt
illustrat imutat. abnegat hoc
repente quod erat exhibet repē
te quod non erat. **V**eniamus

scōs p̄dicatoēs n̄ros q̄les hodi
erno die reppit q̄les f̄c̄it. **Certe**
q̄ i vno cōclauī p̄ iudeoz metu
refidebāt. nat̄itatis sue finguli
liguā nouerāt. ⁊ t̄n̄ nec ea ipsa
ligua quā nouerant apte x̄pm
loq̄ p̄sumebāt. **Veit** sp̄s ⁊ i oee
eos p̄ diūsitatē liguarū doquit:
i mēte aut̄ ex auctoritate robo
rauit. **Ceperūt** ⁊ i aliena x̄pm
doq̄ q̄ de celo p̄us ⁊ i sua ligua
loq̄ metuebāt. **Inflāmatū** etem̄
cor̄ desperit tormēta corp̄is. q̄
ante metuebat. **Vicit** vim carna
lis formid̄is p̄ amoē ⁊ ditoris
Et q̄ p̄us suis adūsarijs succū
bebāt formid̄ie eis iā p̄erāt au
toritate. **Qui** ergo i tāt̄. eos cel
fitud̄is culmen erexit. q̄d aliud
dixerī n̄ q̄ mētes t̄renoz hoīm
celū fecit. **Pensate** fr̄es k̄m̄i p̄
i carnacōem v̄m̄genti filij q̄lis
sit hodierna solēntas de aduen
tu sp̄ss̄c̄i. **Dicit** em̄ illa. ita q̄z
⁊ h̄ ē honorabil̄. **In** illa q̄ppe de
us i se p̄manēs semetip̄m crea
uit hoīem. in ista hoīes v̄ientē
desup̄ suscep̄erūt deū. **In** illa de
us naturalit̄ faīs ē homo i ista
hoīes facti sūt p̄ adopcōnē dij.
Si ergo r̄manē carnales i mor
te nolum? h̄c fr̄es k̄m̄i v̄iuifi
cātē sp̄m̄ amem? . **Sed** qz caro
sp̄m̄ nescit. dicat fortasse carna
li cogitacōe apud se aliq̄s. **Quo**
eū valeo diligē quē ignoro. **Hec**
nos credim? : qz mens visibili
bus itenta. vidē nescit inuisibi

lem. **Nulla** em̄ n̄ visibilia cogi
tat eaqz ⁊ cū non agit eoz yma
gines int̄orsus trahit. **Dūqz** in
imagibz corp̄is iacet: surgere
ad incorporea n̄ valet. **Dū** fit vt
tāto det̄ius creatorem nesciat.
q̄to in cogitacōe sua familiari
us corporea creaturam portat.
Sed cū deū vidē nō possumus
habem? aliq̄d qd̄ agam? **Vnde**
magis iter fiat qd̄ ad eū n̄re in
telligentie oculus v̄iat. **Certe**
quem in se nullomō valemus:
h̄c in seruis suis iā vidē possu
m? . quos dū mira asp̄icim? a
gē nob̄ fit certū in eoz mentibz
deū habitā. **In** re aut̄ incorporea
a rebz corp̄alibz vsū traham?
nemo etem̄ n̄m orientē dare so
lem in sperā illi? int̄edēdo valet
asp̄icē. qz t̄si in ei? radijs oau
li reūberātur. sed sole oriente il
lustratos mōtes asp̄icim? ⁊ qz
iā sol ortus ē videm? . **Quia** er
go solem iustitie in seip̄o videre
nō possum? illustratos mōtes
claitate illi? videam? . scōs v̄ide
licet aplōs: q̄ v̄tutibz micāt mi
raulis coruscāt. quos nati so
lis claitas perfudit. ⁊ cū in seip̄
so sit inuisibil̄ per eos nobis q̄i
per illustratos mōtes se visibi
lem p̄buit. **Virtus** em̄ d̄imitatis
in se q̄i sol in celo est: v̄tus d̄imi
tatis in hoībz sol in t̄ra. **Solem**
ergo iustitie int̄iream? in terra:
quem vidē nō possum? in celo
vt dū inoffenso pede opeis per

būc i tra gōim² ad stuendū illū
qñqz oculos a i celū leuem? Sz
i offenso pede it nēm i tra agi
t. si deus ac prim² v^e diligat
Nec ei de² v^e sine primo. nec
prim² v^e diligit sine deo. Hic
ē qd sic i alio smōe iā dixim?
isdē spūs scdo le² discipul² dat?
p² a dño i tra degēte p² modū
a dño celo p² fidere In terra q²p
pe vt diligat prim². e celo v^o
vt diligat d²s Sz cur p²us i terra
p² modū e celo. n² qd patenter
dat itelligi qz iux² iobis vocē q
frēz suū nō diligit qm videt deū
qm nō videt quō dilige p²t. Di
ligam? ergo pri^m frēs amem?
eū q iux² nos ē vt puemē vale
am? ad amorē illi? q sup nos
ē **M**editet mēs i primo qd ex
bibeat deo vt p² fē mēat in deo
gaudē cū primo Tūc ad illā
supne frēntie leticiā puemē?
de q nē pign² scī spūs accepit?
Ad istū finē toto āore tēdam?
i q sine fine letabim² ibi supno
rū ciuū societas scā ibi solepni
tas certa ibi fēqes scia ibi pax
v² a q nob iā nō tliq² h² dat. p

Scdm lucā

In illo tpe Dixit ihs discipul²
suis filitudiez hāc. Arbore fici
bēbat qdā plātata i vinea sua
Et reliq² Omelia bti gregorij pa
pe de eadē lōe bita ad populū
i basilica bti laurencij mētis.

Dūs ac rēptoz nē p² euā^m
suū aqñ v² loq² aliqñdo

Fbo. aliqñdo aliud v² atz aqñ
aliud ē v² aliqñdo at h² v² qd
ē bo **D**uas etei res ex euāgelio
audistis frēs. ficulneā ifructu
osaz et mlrē curuā et vtriqz rei
ē pietas ipensa **I**llō at dixit p²
filitudiez istud egit per exhibi
ōez. h² h² sig²ficat ficulnea ifru
ctuosa qd mlrē idmata a h² ficul
nea t²huata qd mlrē erecta **D**o
min² vinee tercio vit ad ficul
neā et fructū mime inuenit **E**t
mlrē erecta ē q. x. et octo ānis
fuerat curuā **H**oc at de cō a octo
ānoz nūo sig²ficat qd tercio do
m² vinee ad ifructuosaz ficul
neā v²isse p²bibet **Q**uia igif p²
mittēdo sumatū tota p²strixim?
iā per lōis ordiez singula disse
ram? **A**rbore fici habebat qdā
plātata i vinea sua et vit qrens
fructū i illa a nō iueit **Q**uid ar
bor fici n² būanā nāz deliqt. qd
mlrē iclmata n² eādē nāz sig²ndo
denūciat. **Q**ue bene plātata est
sic ficius et bene cāta sic mulier
h² i culpa p²pa spōte lapsa neqz
factū huat operacōis neqz sta
tū rēntudis **A**d peccādū quippe
ex volūtate corruens qz fructū
obīne ferre noluit statū rēntudi
nis amisit **Q**ue ad dei similitu
diez addita dū i sua dignitate nō
perstitit qd plantata vel creata
fuerat seruaē tēpfit **T**ercio do
minus vinee ad ficulneā vitit
qz nāz gnīs būam ante legem
sub lege sub gracia expectādo

admonēdo visitādo requisitū.
Dixit ad cultorē vinee ecce am-
tres sūt ex q̄ vī frēm querēs in
fiulnea hac a nō iueio **D**eit añ
legē a pōdo sustinuit. qz p na-
turalē intellēm qd vnusq̄sqz exē
plo sui a qlit̄ erga prim̄ agē de
buis̄ inotuit **D**eit i lege. qz p̄ci-
piēdo docuit **D**eit p̄ legē p gra-
tiā: qz pietatis sue p̄ntiā exhi-
bendo mōstrauit **S**ed tñ i tribus
ānis fructū se nō iueisse & queif
qz q̄rūdā p̄uoz mētes nec āspi-
rata lex natural̄ corrigit. nec p̄-
cepta erudiūt. nec icarnacōnis
ei? miracula dūtūt **Q**uid vero p
cultorē vinee n̄ p̄ositorū ordo
exp̄mif? qui dū p̄sūt ecclie nimi-
rū dominicē vinee curā gerunt
Hui? em̄ vinee prim? cultor pe-
tr? aplūs extitit: hūc nos idig-
ni seqm? iquātū p̄ erudicōe ve-
stra docēdo dep̄cādo increpando
laboram? **S**ed cū magno iā ti-
more audiēdū ē qd̄ cultor vinee
de ifructuosa arboē d̄z **S**uccide
eā vt qd̄ etiā trā occupat? **U**nus
q̄sqz iux̄ modū suū iq̄tū locū p̄-
sentis vite tenet si frēm bōe ope-
racōis nō exhibet velut ifructu-
osa arbor trā occupat. qz in eo
loco i quo ip̄e ē a alijs opandi
occasionē negat. **S**ed i h̄ seculo
potēs qlibet si fructū nō habet
bone opacōis etiā ip̄edimētū p̄-
stat ceteris qz q̄cūqz sub ip̄o sūt
exēplo p̄nitatis illi? q̄si vmbra
p̄nitatis ei? p̄mūtur **S**tat de

sup arbor ifructuosa. a subter t̄-
ra steilis iacet **I**fructuoseqz ar-
bois desup vmb̄ desat a sol ra-
di? ad trā descēdē neq̄quā per-
mittit. qz dū subiecti qlibz p̄o-
mi perūsi perūsa exēpla aspici-
unt ip̄i qz ifructuosi manentes
vitatis luie p̄uāt. a p̄ssi vmb̄
calorē sol nō accipiūt. qz ide te-
manēt a dō frigidū vnde i h̄ se-
culo male p̄tegūt. **S**ed de h̄ p̄-
ūso qlibet a potētū pene iā req̄si-
tio deo nō est. **P**ostq̄ ei se per-
didit. q̄rendū solūmō est cur a
alios p̄mit **U**nde bene eiusdē vi-
nee domin? d̄t **U**t qd̄ etiā trā
occupat? **T**errā q̄ppe occupat.
q̄ mentes alienas ḡuat **T**errā
q̄ppe occupat q̄ locū quem tenz
i boīs operibz nō exercet h̄ tam-
nēm p̄ t̄libz est dep̄cai **N**ā cul-
tor vinee qd̄ dicat audiamus.
Domie dimitte illā et h̄ āno vs-
qz dū fodiā circa illā. **Q**uid est
circa fiulneā fode n̄ ifructuosas
mentes increpāe? **V**is q̄ppe fos-
sa i imo est. et nimiz increpācō
dū mentē sibi demonstrat. hūili-
at **Q**uociens ḡo de peccō suo ali-
quem corripim? q̄i ex cultoris de-
bito circa ifructuosam arbozem
fodim? **P**? fossionem v̄o qd̄ di-
cat audiam? **E**t mittā cophinū
stercoz **Q**uid est cophin? sterco-
rū n̄ meōria peccōz **P**ecā ei car-
nis stercoā vocāt **U**nde a per p̄-
phām d̄z **C**ōputruerūt iumen-
ta i stercoē suo. **I**umenta q̄ppe i

stercoꝛe suo putrescē ē carles q̄f
q̄ i fetore luxurie vitam finire.
Nos itaq̄ q̄ciēs carlē m̄tē de sus
is p̄c̄is icrepam? q̄ciēs ad ei?
memoriā vicia ābeacta reducā
m? q̄i infructuose arbori copbi
nū stercoꝛis vsam? vt maloz
q̄ egit memoria recolat ⁊ ad cō
pūctiōis grām q̄i de fetore ping
uescat. **M**ittit ergo copbinus
stercoꝛy ad radicē arboris. quā
do p̄uitatis sue consciētia tāgīf
memoria cogitaciōis. **C**ūq̄ se p
p̄māz ad laūta mēs excitat. cū
q̄ ad bone opaciōis grām ēfor
mat. q̄i p̄ tactū stercoꝛis redit
ad fecunditatē opis. **R**adix cor
dis plāgit qd̄ se mem̄it fecisse.
Displicet sibi q̄lē se fuisse reco
lit. itētionē cōi se d̄igit atq̄ ad
meliora aim accēdit. **E**x fetore
g° ad fructū reuiuiscit arbor ⁊
q̄ de cōsideraciōe p̄c̄i ad bō se o
pera resuscitat aī. **E**t pleiq̄ sūt
q̄ icrepaciōes audiūt et tam̄ ad
p̄māz rediē cōtēpnūt et infructu
osi deo i h̄ seculo virides stant.
Sz audiam? qd̄ ficulnee cultoz
adiūgat. si qd̄ fecerit fructū sin
autē i futuro succides eā q̄ p̄fe
cto q̄ b̄ nō vult ad fecunditatē
piguescē p̄ icrepaciōz illuc cadit
vñ iā surgē p̄ p̄māz nō valz. et
i futuro succidit. q̄uis b̄ sū fru
ctu vidis staē videat. **E**rat autē
doct̄s i sinagoga eoz sabbatis
q̄c̄. **P**aulo ante iam diximus
quia ⁊ h̄ erat tercius aduentus

d̄m̄ ad ficulneā infructuosaz qd̄
decē ⁊ octo ānoꝝ nūs ad curuā
mlrē figt. sexto ei die bō faūs
ē atq̄ eodē sexto die opa d̄m̄ cū
cta p̄fca sūt. senai? at nūs i tri
gonū duct? decē ⁊ octo fāt. **Q**z
g° bō q̄ sexto die faūs ē p̄fecta
opa hrē noluit h̄ aī legē s̄b le
ge et i exordio ichoātis grē ifir
m? extitit ⁊ ⁊ viij ānis mlr cur
ua fuit. **E**t eāt icliata nec oīno
poterat sursū ēspicē. **O**is p̄c̄oz
trena cogitās celestia nō ēgrēs
sursū respicē nō valz. q̄ dū de
fideria iferiosa seq̄t a m̄tis sue
rētudie curuat ⁊ h̄ sp̄ vidz qd̄
sū itmissiōe cogitat. **A**d corda
vrā frēs ēdite qd̄ hoīs oībz i co
gitaciōibz v̄ris voluntis aspiciat.
Ali? d̄ h̄oībz ali? de peacijs a
li? de p̄d̄ioꝝ ābitu cogitat: cū
cta h̄ i imo sūt ⁊ q̄n mēs talibz
iplicat ab status sui rētudine
flectit ⁊ q̄z ad celeste desidēiū n̄
assurgit q̄i mlr iclīnā sursū ēspi
cē neq̄q̄ p̄t. **S**e². **H**ac aī vidiss̄
ibz v̄uit ad se et cetera. **V**ocauit
et erexit: quia illūinavit et
adiuuit. v̄t h̄ nō erigit q̄n qd̄
p̄ ei? grāz illūinam² h̄ erigētibz
n̄ris meitis adiuuai nō possū?
Nexq̄ ei vidē? q̄ agēda sūt h̄
h̄ ope n̄ iplē? **M**itū² ⁊ ifir²
m̄tis iudiciū rētudiez aspiciat. h̄
adh̄ opis fortitudo succūbit q̄z
mimz de p̄ca p̄c̄i ēvt ex dono
qd̄ possit bo^m aspiciat h̄ tñ ab eo
qd̄ aspiciat cōtigat p̄ meitū ēpelli

Visitata etei culpa obligat metē
vt neq̄q̄ surgē possit ad rēitudi
nē. **C**onat̄ a labit̄: qz vbi spōte
diuipstitit ibi cū noluit coacta ca
dit. **D**ñ et de hac nēa iurua cōe
ex typo hūani geneis p psalmi
stā dicit̄. **I**n iuruat̄ sū a hūili
atus sū vsqueq̄q̄. **C**ōtēplatus
q̄ppe ē q̄ ad supernā lucē ituen
dā homo cōditus fueat̄. h̄ pcc̄s
erigētibz foras missus mentis
sue tēbras portat. **S**uperna nō
appetit̄: ī iūnis intendit. **C**ele
stia neq̄q̄ desideat̄: trana semp
ī aīo versat̄. **E**t h̄ qd̄ de suo gñe
doluit ī seip̄o exclamauit dicens
In iuruat̄ sū: et hūiliatus sū
vsquequaq̄. **C**ōtēplacōnē nā
qz celestū pdens: si sola carnis
necessaria hō cogitaēt: iurua
tus a hūiliatus homo est̄: h̄ tū
vsqueq̄q̄ nō est̄. **Q**uē ergo a su
pernis cogitacōibz nō solū ne
cessitas deicit̄: h̄ etiā voluptas il
licita sternit̄: nō solū iuruat̄
h̄ vsqueq̄q̄ iuruat̄ ē. **H**ic ali
us pp̄ba de iūdis sp̄itibz d̄t
Qui dixerūt aīe tue iuruaē vt
tūseam̄. **S**c̄a q̄ppe stat aīa cū
supna desideat̄ a neq̄q̄ flectitur
ad ima. **S**ed maligni sp̄s cum
hāc ī sua rēitudie staē cōspiciūt
p eā trāsire nō pnt̄. **T**rāsire nā
qz eoz ē iūdicie spargē deside
ria. **D**icūt ergo **I**n iuruaē vt tū
seam̄: qz si ip̄a se ad ima appe
tēda nō deicit̄ cōtra hāc illoz p
ueritas nullaten̄ oualescit. **E**t

tūfire p eā nequeunt. quā cōtra
eos rigidā ī supna itētiōne pti
mescūt. **N**os ergo frēs km̄i nos
viā malignis sp̄itibz in nobis
damus: cum terrena concupis
cimus: cum ad tempalia appe
tēda curuamur. **P**udeat ergo
terrena concupiscē: a dorfa mē
tium ascendētibz aduersarijs
prebere. **T**erram semp intuef̄:
qui curuus est̄. **E**t quo premio
fit redemptus non meminit̄: q̄
ima querit̄. **H**inc etiam p moy
sen dicitur. **V**t qui gibbo premi
tur. nequaq̄ ad sacerdotiū pro
uehatur. **E**t quotq̄t christi sang
uīe redēpti sum̄: mēbra eius dē
sūmi sacerdotis effim̄. **D**ñ nob̄
a p pet̄ d̄t. **V**os aut̄ gen̄ elc̄m
regale sacerdotiū: **S**ed q̄ gibbū
toleat̄ trā sp̄ intuef̄. **A** sacerdotio
ergo repellit̄. qz q̄squis sol ter
renis itent̄ ē: ip̄e sibi testis est̄
qz mēbz sūmi sacerdotis n̄ ē. **H**ic
rursus q̄ pēnulas n̄ hnt̄ ab esu
fidel̄ ppli p̄bibent̄. **D**iscēs q̄ppe
q̄ pēnulas squamaz hnt̄ dare
saltus etiā sup aq̄s solēt. **Q**uid
pēnatis piscibz n̄ elc̄ aīe figu
rantur̄. **Q**uia profecto sole ī ce
lestis ecclesie corpus transeunt
que modo virtutum pēnulis ful
te. saltus dare per celeste deside
rium sciunt: vt superna per cō
templationem appetant. q̄uis
in seip̄is iterum ex mortali car
ne relabantur. **S**i ergo iam bo
na patrie celestis agnouimus.

displiceat nob fr̄s km̄i q̄ cur
ui sum? Ponaſ āte oculos mu
lier curu a et arbor infructuosa
Remiscamur maloz que feci
m? mittam? ad radicē cordis
copinū stercoſis. vt tūc in re
tribucōnis fructu piguescat qd̄
nob hic per penitentiā fetebat
Et si v̄tutū sūma operai nō po
ssum? ip̄e de? nr̄o gaudet lam̄
to ex ip̄a ei iusticie inchoacōne
placebimus q̄ iusta q̄ fecimus
punim? nec mora erit in fletibz
bz qz tergent cicā? trāseūtes la
crimas gaudia mansura **P**er
dñm nostrū ihs̄m xp̄m qui vi
uit et regnat cū pr̄e in v̄nitatē
sp̄s sc̄i deus. p.

Sed in matheū

In illo tpe Dixit ihs̄s discipul
suis Si q̄s vult post me veniā
abneget semetip̄m ⁊ tollat cru
cē suā ⁊ seq̄t me **E**t reliq̄ **O**me
lia b̄ti gregorij ip̄e de eadē lōne
bita ad ppl̄m ī basilica sancto
rū p̄cessi et martiniani.

Quia dñs ac redemptor
nr̄ nouus homo venit
ī mūdū noua precep
ta edidit mūdō. Vite ete n̄ no
stre veteri in vicijs enutritē cō
traietatē opposuit nouitatis sue
Quid em̄ vetus qd̄ carnalis ho
mo nouerat. nisi sua retinere. a
liena rapere si posset. cupiscē
si nō posset. **S**ed celestis medi
cus singulis q̄busqz vicijs obs
uiantia adhibet medicamēta.

Nā sicut arte medicine calida
frigidis frigida calidis curāf.
ita dominus noster otaria op̄
posuit medicamēta peccatis vt
lubricis otinentiā tenacibz lar
gitatē iracūdis māsfuetudinem
elatis p̄cipēt hūilitatē. **C**erte
cū se sequentibz noua mād̄ ata
pponēt dixit **N**isi quis renūci
auerit omnibz que possidet nō
potest meus esse discipulus. **A**c
si apte dicat **Q**ui p̄ vitā veterē
aliena cōcupiscitis. p̄ noue dū
sationis studiū et viā largimī
Quid v̄o in hac lōne dicat aus
diam? **Q**ui vult post me veni
re abneget semetip̄m **I**bi d̄z qz
abnegem? nā hic dicit vt ab
negem? nos **E**t forte laborio
sum non est homini bona relin
quere sua: sed valde laboriosū
est relinquere semetip̄sum **N**i
nus quip̄ e est abnegare quod
habet: valde enim multum ab
negare est quod est **A**d se aut̄
venientibz nobis dominus p̄
cepit vt renunciemus nostris
quia qui ad fidei agonem veni
mus luctam contra malignos
spiritus sumimus. **N**ichil aut̄
maligni spiritus in hoc mūdō
ppriū possident. **A**udi ergo cū
nudo luctari debemus. **N**am
si vestitus quisqz cū nudo lucta
tur. citius ad terram deicitur:
quia habet vnde teneat **Q**uid
enim sunt terrena omnia: nisi
quedam corporis indumenta.

Qui ergo contra diabolum ad certamen properat: vestimenta abiciat ne succubatur. Nichil in hoc mundo amando possideat: nullas reyn laetitia delationes requirat. ne unde ad votum tendit ad casum inde teneatur. nec tamen sufficit nostra relinquere nisi relinquamus et nos. Quid est quod dicimus: reliquamus et nos? Si enim nos ipsos relinquitur? quo ibimus extra nos? Vel quis est qui vadit si sese deseruit: Sed aliud sumus pro peccatis lapsi. aliud pro naturam a deo conditi. aliud quod fecimus. aliud quod facti sumus. Relinquimus nosmetipsos quales peccando nos fecimus: et maneamus nosmetipsi quales pro gratia facti sumus. Ecce etiam qui superbus fuit. si conversus ad christum humilis factus est: semetipsum reliquit. Si luxuriosus quisque ad continentiam vitam mutavit: abnegavit utique quod fuit. Si avarus quisque ambire iam desinit et largiri didicit pro priora quam prius aliena rapiebat. procul dubio semetipsum reliquit. Ipse quidem est pro natura. sed non est ipse pro malicia. Hinc enim scriptum est. Verberate ipsos. et non erunt. Converteri namque ipsi non erunt. non quia omnino non erunt in essentia: sed scilicet non erunt in impietatis culpa. Tunc ergo nosmetipsos relinquitur. tunc nosmetipsos abnegamus cum vitam quod pro vetustate fuimus et ad humilitatem quod pro novitate vocamus. Pensamus quomodo se paulus abnega-

verat qui dicebat. Vivo autem iam non ego. Extinctus quippe fuerat ille seu persecutor et vivere cepit predicator pius. Si enim ipse esset. profecto pius non esset. Sed qui vivit denegat dicat unde est quod sancta verba pro doctrina veritatis clamat. Protinus subdit. Vivit vero in me christus. Ac si apte dicat. Ego quidem a me ipso extinctus sum quia carnaliter non vivo. sed tamen essentialiter mortuus non sum. quia in christo spiritualiter vivo. Dicat ergo veritas: dicat. si quis vult venire post me abneget semetipsum. quia nisi quis a semetipso deficiat. ad eum qui super ipsum est non appropinquat. nec valet comprehendere quod ultra ipsum est. si nescierit mactare quod est. Sic olerum platea transponitur ut proficiant atque ut ita dixerit eradicantur ut crescant. sic reyn semina in terre admixtione deficiunt et in reparatione sui generis uberius assurgunt. Non enim videtur perdidisse quod erant. inde accipiunt hoc apparatus quod non erant. Sed iam qui se a vicinis abnegat exquirende sunt ei virtutes in quibus crescat. nam cum dictum est. Qui vult post me venire abneget semetipsum. Protinus additur. Tollat crucem suam cotidie et sequatur me. Duobus etenim modis crux tollitur. cum autem pro abstinentia affligit corpus. aut pro passionem pro imi affligit animam. Pensamus quomodo utroque modo paulus crucem suam tulerat qui dicebat. Castigo corpus

meū a in fuitutē redigo ne for
te alijs p̄dicās ip̄e reprobo ef
ficiat **E**cce in afflictione corpo
ris audim? cruē carnis: audim?
am? nūc i op̄assiōe p̄ximī cru
cē mētis **N**it em̄. quis infirma
tur et ego nō ifirmor? **Q**uis scā
dalizat: et ego nō vroz? **P**er
fectus q̄ppe p̄ditator vt exem
plū daret abstinentie: crucem
portabat in corp̄e **E**t qz ip̄e in
se traherat dāpna infirmitatis
aliene: crucē portabat i mente
Sz q̄a ip̄sis v̄tutibz q̄dā vicia
ur̄ sūt. dicēdū nob̄ est qz vici
ū abstinentiā carnis et qd̄ obfi
deat op̄assionē mentis **E** vici
no nāqz abstinentiā carnis nō
nūq̄ vana gloria obfidet. q̄a
dū tenuitas in corpore dū pal
lor in vultu respiciat v̄tus pate
facta laudat **E**t tanto se celeri
us foras fūdīt: q̄nto ad hūa
nos oculos p̄ ostensū pallores
erit **E**t plerūqz fit vt qd̄ causa
dei agi credis pro solis hūanis
fauoribz agat **Q**d bene simon
ille significat qui inuentus in i
tinē crucē dīcā in āgariā por
tat **A**liena quippe onera in an
garia portat. quādo per vani
tatis studiū aliquid gerit **Q**ui
ergo p̄ simonez designant nisi
abstinentes et arrogātes. **Q**ui
p̄ abstinentiam quidē carnē af
ficiūt s̄ fructū abstinentie inte
rius nō requirūt **C**rucē ḡo dīi
in angaria simon portat: quia

cū ad aliquod op̄ bonū ex bo
na volūtate nō duat rem iustā
sine fructu peccator op̄at. **N**ū
is dē simon crucē portat: s̄ non
morit qz abstinentes et arro
gātes p̄ abstinentiā quidē cor
pus afficiūt: s̄ p̄ desiderū glo
rie mūdo viuūt **C**opassionem
v̄o animi plerūqz latent obfi
det pietas falsa. vt hāc nōnū
q̄ vsqz ad dēscendendū vicijz
p̄trabat dū ad culpas q̄sqz nō
debeat op̄assionē exercere s̄ ze
lū **C**opassio q̄ppe homini et re
ctitudo vicijz debet: vt in vno
eodēqz hoīe et diligam? bonū
qz factus est. et p̄sequam? ma
la que fecit. ne dū culpas icau
te remittim? nō iā per caritatē
op̄ati s̄ per negligētā dēdisse
videam? **S**equit **Q**ui em̄ volu
erit aiām suā saluā facē. p̄det
eā **E**t q̄ perdidit aiā suā p̄p
ter me saluā eā faciet **S**ic dici
tur fidei **Q**ui voluerit aiā suā
saluā facere. perdet eam. **E**t
q̄ perdidit animā suā p̄p̄ter
me saluā eam faciet. **N**e si ag
cole dicat frumentū si seruas
perdis. si semias renouas. q̄s
em̄ nesciat qz frumētū cū in sem
ne mittit perit ab oculis in ter
ra deficit in renouatione crescit
in puluē. **S**z vnde putrescit in
puluē inde virescit in renouati
one **Q**uia v̄o scā ecclesia aliud
habet tempus persecutionis
atqz aliud pacis redēptor ip̄e

ipsa ei? tēpora distinguit in p̄
ceptis. nā persecūōis tēpoē po
nēda est anima: pacis autē tē
poē ea q̄ āpli? dominai possūt
frāgenda sūt desideia trena. Un
de a nūc dicit. quid em̄ p̄ficit ho
mim si lucret totū mūdū: se autē
perdat a detrimentū sui faciat.
Cū persecutio ab adūsarijs de
est valde vigilāti? cor custodiē
dū est. nam pacis tēpoze. qz li
cet viuere. libet etiā ābire. que
p̄fecto auaritia bene p̄pescit. si
ipse status ābientis sollicitate cō
sideret. nam cur instat ad colli
gendū quādo stae nō potest ip
se q̄ colligit? **C**ursū ergo suū q̄s
qz cōsideret a cōgnoscat sibi posse
sufficere parua que habet. sed
fortasse metuit ne in hui? vite
itinere sūptus desit. **V**oga nra de
sideria increpat via breuis. **I**n
cassum multa portant: aū iur
ta est q̄ pergit. **P**lerūqz autē et
auaritiā vincim? sed adhuc ob
stat qz vias r̄citu dimis minori
tenem? custodia perfōis. **N**ā
sepe labentia cūcta despiciim? s̄
tamen adhuc hūane verecūdie
vsu p̄pedim? . vt r̄citudinē quā
seruam? in mente. nondū exp̄
mere valeam? in voce. a tanto
dei faciem ad iusticie defensionē
negligim? q̄to hūanas facies
stra iustitiā veremur. **S**z huic
quoqz vulneci cōgruum subiun
gitur medicamentum aī domi
nus dicit. qui me erubuerit et

meos sermones: hunc filius ho
mimis erubescet aī uenit in ma
iestate sua a patris: et sanctorū
angelorum. **S**z ecce nunc apud
se homines dicunt. nos iā domi
num a sermones ei? nō erubesci
mus. quia aperta eū voce p̄fite
mur. **Q**uibus ego respondeo qz
in hac plebe cristiana sunt non
nulli qui x̄pm ideo confitentur
quia cūctos esse x̄pianos aspi
ciūt. **N**ā si nomē x̄pi i tāta ho
die gloria nō esset: tot p̄fessores
x̄pi ecclesia sancta non haberet.
Non ergo ad probationē fidei
vox sufficit professionis: quam
defendit a verecūdia p̄fessio ge
neralitatē. **E**st tñ ubi se quisqz
interroget vt i cōfessione christi
se veraciter p̄bet. si non iā nomē
eius erubescit: si plena virtute
mentis hūanū pudorem subdi
dit. **C**erte em̄ p̄secūōis tēpoze
erubescere poterant fideles: sub
stancijs nudari. de dignitatibz
eici verberibus affligi. **P**acis au
tem tēpoze quia hec a nris p̄se
cutionibz desunt. est aliud ubi
ostendamus nobis. **V**erem? se
pe a p̄ris despici. dedignamur
iurias verbi tolerare. si contin
gat iurgium fortasse aī p̄rio
erubescimus p̄ores satisfacere.
Cor quippe carnale dum hui?
vite carnalem gloriam querit.
hūilitatem respuit. **E**t plerūqz
ipse homo qui irascitur. discor
dantem sibi reconciliari appetit

si ire ad satisfaciendū prior eru
lescit **P**ensem? scā veritatis vt
videamus q̄ iacēt nrē p̄nitatis
actiōes. si ei m̄bra sūmi capitis
sum? imitari eū cui onectimur
debemus **Q**uid nāq; ad nrē e
rudiciōis exēplū paul? aplūs
d̄t **P**ro xp̄o legacōe sūgimur.
tāq; deo exhortate p nos obse
cramus p xp̄o recōsiliamī deo
Ecce inter nos et deū discordiā
peccādo fecimus q̄ tam ad nos
deus suos legatos prior misit:
vt nos ip̄i q̄ peccauimus ad pa
cē dei rogati veniamus **E**rube
scat ergo hūana supbia cōfūda
tur quisq; si nō satisfaciāt p̄or
p̄ximo q̄ndo post culpā nrām
vt ei recōsiliari debeamus q̄ ip
se qui offensus est legatis inter
uenientibus obsecrat deus **S**e
quis **D**ico at̄ vob̄ v̄e sūt b̄ alii
qui stātes q̄ nō gustabūt mo
tē. donec videāt regnū dei **R**e
gnū dei fr̄es km̄i nō semper in
sacro eloquio v̄eturū regnū d̄z
s̄ nōnūq; p̄iens eccl̄ia vocatur
Unde scriptū est **M**ittet filius
hois angelos suos: et colligēt
de regno eius oīa scādala. **I**n
illo quippe regno scādala non
erūt vbi p̄fecto reprobi nō ad
mittentur **Q**uo videlicet exem
plo colligis q̄ hoc loco regnū
dei eccl̄ia vocat̄ **E**t qz nonnulli
ex discipulis vsq; adeo in cor
pore victuri erāt vt eccl̄iaz dei
cōstructā cōspicerēt cōtra mūdi

huius gloriā erectā cōsolatio
p̄missione nūc dicit̄. **S**ūt qui
dā de hic stātibus qui nō gusta
būt mortē. donec videant filiū
hois in regno suo. **S**z cū tanta
dominus subeūde mortis p̄cep
ta ederet quid necessariū fuit vt
ad hanc subito p̄missionez v̄
miret̄. **Q**uod si subtiliter atten
damus q̄nta dispensatione pi
etatis agat cognoscimus **D**isci
pulis em̄ rudib; eccl̄ia de p̄senti
vita aliquid p̄mittendum fuit
vt possint robustius in futura
solidari **S**ic israhelico popu
lo ex egipti terra liberādo t̄pro
missionis terra p̄ponitur vt cū
vocandus esset ad dona celesti
a terrenis promissionib; suadē
tur. **C**ur hoc? **U**t cū esset aliqd
quod d̄ vicino perciperet illud
iā fidelius crederet quod de lon
gino audire potuisset. **C**ar
nalis etenim p̄lus si parua non
acciperet magna non crederet.
Omnipotens ergo deus largi
endo terrena suadet ad celestia
vt percipiens quod videret spe
rare disceret quod m̄ime vide
bat **E**t tanto solidior de inuisi
bilibus fieret quāto ei ad sp̄i
certitudinem promissa visibili
a fuitirēt **U**nde recte quoq; per
psalmistam dicitur. **D**edit eis
regiones gentium: et labores
populorum possederunt vt cu
stodiāt iustificatiōes eius et le
gem eius exquirant. **S**ic ergo

hoc loco rudibus discipulis veri-
tas loquens. videndum regnum dei pro-
mittit in terra. ut hoc ab eis fi-
delius in celo presumat. **Ex** isto ita-
que regno quod iam videmus in mundo
esse sublimatum. spiritum regnum quod
in celo credimus percipiendum. **N**am
sunt nonnulli qui christianitatis no-
mine censeantur sed christianitatis non
habent fidem. Sola visibilia estimant
invisibilia non appetunt quia nec esse
suspiciantur. **A**d sanctorum martyrum cor-
porum consistimus fratres mei. **N**umquam
isti carnem suam in mortem darent mi-
hi eis certissime consistit esse vitam
per quam mori debuissent. **E**t ecce
quia ita crediderunt miracula corporum
tantum. **A**d extincta namque eorum cor-
porum viventes egri veniunt et sanan-
tur. pueri veniunt et demones expul-
santur: demones accipiunt et liberan-
tur. **Q**uo ergo vivunt illic ubi vi-
vunt: si in tot miracula vivunt habent
mortui sunt. **N**em fratres dico bene
verbo sed non per verum merito. quam religi-
osis quibusdam senioribus enarrati-
bus agnovi. **Ex** Gothorum tempore
matrona quedam fuit valde reli-
giosa quam ad horum martyrum ecclesiam
crebro veniebat. **Q**uodam die dum
ex more ad orandum venisset egre-
diens duos sanctos sub peregrino
habitu monachos invenit peregrinos
nos credidit dari eis aliquid elemosine
sine precepit: sed postquam eis erogato-
rum ad largiendum elemosinam appro-
pinquasset. asciterunt illi vicini-
mus et dixerunt. **T**u nos mo-

do visitas. nos te in die iudicii
requiramus. et quicquid possu-
mus prestabimus tibi. **Q**uo di-
cto ab oculis eius ablati sunt.
Territa illa ad orandum redijt.
seque in lacrimis prolixius ef-
fudit. **E**t facta est post hoc tanto
instantior in prece quanto certior de
promissione. **S**i autem iuxta pauli
vocem. est fides sperandarum
substantia rerum argumento non
appetitum nequaquam iam dicimus
ut venturam vitam credatis:
quia ecce ipsi qui in illa vivunt
humana obtutibus visibiliter
presentantur. **Q**uod enim videri
potest melius dicitur sciri quam cre-
di. **V**enturam ergo vitam nos
magis dominus voluit scire quam
credere: qui eos quos invisibili-
ter recipit apud se vivere nobis
etiam visibiliter ostendit. **H**os
ergo fratres karissimi. in causa nostri
examini quam cum districto
iudice habetis patronos facite.
Hos in die tanti terroris illius
defensores adhibete. **C**erte si
apud quendam magnum iudi-
cem causa esset quelibet vestra die
crastina ventilanda: totus hodi-
ernus dies duceretur in cogita-
tione. **P**atronum vestra fraterni-
tas quereret magis quam preci-
bus ageret ut apud tantum iu-
dicem sibi defensor veniret. **E**cce
districtus iudex est ihesus venturus
tanti illi angelorum archangelorum
que consilij terror adhibetur. **I**n

illo cōuentu causa nr̄a discudē
et tamē nos patronos mō nō
querim? q̄s tūc defensores ha
beam? Assūt defensores nostri
sancti martires: rogai volūt at
q̄ vt ita dixerim q̄rūt vt q̄ranē
Hos ergo adiutores vr̄e orō:
mis querite hos peccatores vr̄i
stri reatus inuenite qz ne pumi
re peccatoēs deat. rogari vult
et ip̄e qui iudicat. Unde et tā lō
go tpe dminat iā. et tñ miseri
corditer expectat ad veniam.
Sic aut nos mīa ei? refoueat
vt nullo mō negligētes reddat
Sic peccata nr̄a pturbent: vt
mēs in desperatione nō pruat.
qz a si p̄sumtes nō metuimus
et metuētes speram? eternū re
gnū cū? adepturi sumus Per

Sed m̄ lucā

In illo tpe rogabat ibm qui
dā phariseus vt māducaēt cū
illo. et ingressus domū phari
sei discubuit Et reliq̄. Omelia
bñ gregorij pape de eadē lōe bñ
ta ad populū in basilica sci cle
mentis m̄ris.

Oroganti michi de ma
rie penitentia. Ne ma
gis libet q̄ aliqd dice
re. Cui? em̄ vel saxeū pectus il
le huius peccatricis lacrime ad
exemplū penitendi nō emolli
ant? Considerauit nāqz quid fe
cit a noluit moderari quid face
ret. Sup cōuiuantes ingressa
nō iussa venit. inter epulas la

crimas obtulit. Discite quo do
lore ardet. que flē iter epulas
nō erubescit. Hanc vō quā lu
cas peccatricē mulierē: ioh̄es
mariā noīat. illā esse mariam
credim? de qua marcus septem
demonia eiecta fuisse testat. Et
quid p̄ septē demonia nisi vni
uersa vicia designant? Quia ei
septē dieb; om̄e tēpus d̄p̄ben
dit. r̄cē septenatio nūo vniūsi
tas vicioꝝ designat. Septē ḡ
demonia maria habuit q̄ vni
ūsis vicijs plena fuit. Sed ecce
qz turpitudinis sue maculas a
spexit. lauanda ad fontē mie
currit cōuiuantes nō erubu
it. nā que semetipsam grauit̄
erubescibat itus: nichil esse cre
didit quod verecūda res foris.
Quid igit miramur fr̄es mari
am venientem: an dñm suscipi
entē? Suscipientē dicā: an tra
hentem? Sed melius suscipi
entem a trahentem: quia mimi
rum ipse eam per misericordi
am traxit intus. qui per man
suetudinem suscepit foris. Sz
iam textum euangelij p̄curren
tes ip̄m quoqz ordinem quo ve
nerit sananda videamus. Attu
lit maria alabastrum vngenti
et stās retro secus pedes ibi.
lacrime cepit lauare pedes et
capillis capitis sui tergebat et
osculabatur pedes eius. et vn
gento vngebat. Liqueat fratres
q̄ illicitis actibus pri? mulier.

intenta. vnguentū sibi p̄ odore
carnis adhibuit. Quod ḡo sibi
turpiter exhibuēat: hoc iā deo
laudabiliter offerebat. Oculis
terrena cōcupiēat. hos iam per
p̄niam sterens flebat. Capil
los ad cōpōsiōnē vultus exhi
buerat h̄ iā capillis lacrimas ter
gebat. Ore sup̄ba dixerat: h̄ pe
des dñi osculās h̄ in redēptōis
sui restigia figebat. Quot ergo
i se habuit oblectamēta: tot de
se iuenit holocausta. Cōuertit
ad virtutū numex. numex cri
minū: vt totū seruiēt deo i p̄nā
q̄cqd ex se deū contēpserat i cul
pa. Sed h̄ phariseus itūes de
spicit. a nō solū veniētē peccatri
cē mulierē h̄ etiā suscipiētē do
minū rep̄bendit. Dicēs itra se
Hic si es̄ p̄pheta: sciret vtiq; q̄
lis es̄ mulier q̄ tāgit eū qz pec
catrix est. Ecce phariseus veracit̄
ap̄d se sup̄bus et fallaciē iustē
egram rep̄bendit de egritudine:
mediā de subuentione quia ip
se quoq; de elationis vulnere e
grotabat et ignorabat. Inter
duos autē egros medicus ade
rat. S; vn̄ eger i febre integrū
sensum tenebat: alter v̄o i fe
bre carnis a sensū pdideāt mē
tis. Maia quippe flebat qd̄ se
cerat: phariseus at̄ de falsa iusti
tia elatus vim sue iualitudis ex
aggerabat. In egritudine ergo et
sensum pdiderat. q̄ hocipm qd̄
a salute longe esset ignorabat.

Sed inter h̄ nos gemit? cogit.
q̄sdā nri ordinis viros intueri
qui sacerdotali offitio predicti. si
quid fortasse iuste exterius vel
tenuit egerit p̄tinus subiectos
despiciūt. et peccatores quosq;
in plebe positos dedignantur:
eisq; opati culpā suam confitē
tibus nolunt. ac veluti pharisei
more peccatricem mulierem de
spiciūt. Que profecto mulier si
ad pedes pharisei venisset. mi
mirum calcibus repulsa disce
deret: inquinari enim se alieno
peccato credēt. Sed qz hūc ve
ra sua iustitia n̄ replebat de ali
eno vulnē egrotabat. Vñ necē
sp̄ ē vt dū p̄cōres quosq; con
spicim? : nosmetip̄os prius in
illozum calamitate defleamus
qz fortasse in silibus aut lapsi
sum? aut labi possum? si lapsi
non sumus. Et si celsūa m̄gri de
bet sp̄ virtute discipline vicia p̄
sequi oportet tñ vt discernam?
sollicite: qz discrecōnē dēm? vi
c̄ijs a opassionē natūē. Si em̄
feriendus est p̄cōr: nutriend?
est primus. Cū vero iā p̄ p̄nāz
pauit ipse qd̄ fecit: iam noster
prim? p̄cōr nō est: qz cum dei
se iustitia contra se dirigit. et h̄
in se punit qd̄ iustitia d̄ma rep̄
bendit. Sed iam iste sup̄bus et
arrogās qua sn̄ia conuincatur
audiamus. De duobus quippe
ei debitorib; padigma oppoif
qz vn̄ min? ali? ampli? debet:

Utroque debito dimisso quis amplius largitorē debiti diligat interrogat. Quibus verbis ille peccator respondit Ille plus diligit cui plus dimittit. Quia in re notandum est quia dum sua sententia phariseus dimittit quasi freneticus funem portat ex quo ligetur. Enuamur ei bona peccatricis. enuamur ei mala falsi iusti cum dicit Intraui in domum tuam: aquam pedibus meis non dedisti. Hec autem ex quo intraui lacrimis rigauit pedes meos: et capillis terxit. Osculum michi non dedisti: hoc autem ex quo intraui non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti: hec autem unguento unxit pedes meos. Post enuamur ei bonorum subinfertur sententia Propter quod dico tibi: remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. Quid fratres mei dilectionis esse credimus? nisi igne: et quod culpam nisi rubiginem. Unde nunc dicit Remittuntur ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Ac si apte dixeret Incedit plene peccati rubiginem quia ardens valide per amoris ignem. Tanto namque amplius peccatorum rubigo consumitur quanto peccatoris cor magno caritatis igne crematur. Ecce ea que ad medicum venerat egrum. sanata est. hoc de salute eius ad huc alij egrotant. nam filii discubentes interrogati sunt intra se dicentes Quis est hic qui etiam peccata dimittit

Sed celestis medicus egros non respuit quos etiam de medicamento fieri deteriores videt. eamque quam sanauit per pietatis sue sententiam confirmat dicens Fides tua te saluam fecit vade in pace. Fides etiam saluam fecit. quia hoc quod petijt posse se accipere non dubitauit. Sed ipsa que spei certitudinem iam ab illo accipat a quo per spei etiam salutem querebat. In pace autem ire precipit ut a veritatis itinere in viam seculari ulterius non deriuetur. Unde et per zachariam dicit. Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Tunc enim gressus nostros in viam pacis dirigimus? quoniam per illud iter actionum pergrimus? in quo ab auctoris nostri gratia non discordamus? Hec fratres karissimi hystorica expositione transcurramus: nunc si placet ea que dicta sunt mystico intellectu differamus. Que namque phariseus de falsa iusticia presumens nisi iudicum populum quem peccatrix mulier que ad vestigia domini veniens et plorans designat: nisi conuersam gentilitatem. Que cum alabastro venit unguentum fudit retro secus pedes stetit lacrimis pedes rigauit capillis terxit eosdemque quos infundebat et tergebat pedes osculari non desijt. Nos ergo nos illa mulier expressit: si toto corde ad dominum post peccata redeamus si eius penitentie luctus perimitemur. Quid namque unguento

nisi bonus odor opionis exp̄
mitur. **U**n̄ a paulus d̄t **C**hr̄sti
bonus odor sum? deo ī oī loco.
Si igit̄ r̄cā opa agim? q̄b̄ opi
mone boī odois eccliam resp̄ga
mus. q̄d ī d̄nī corpe n̄ vngentū
fūd̄imus? **S**ed secus pedes d̄nī
mulier stetit **C**ontra em̄ pedes
d̄nī stetim? cū ī pecc̄is positi eius
it̄neib̄ remitebam? . h̄ si ad ve
rā p̄niam post pecc̄a d̄ntim? . iā
retro sec? pedes stam? : qz ei? re
stigia se q̄m? quē ip̄ingebamus
lacrimis mulier pedes rigat. q̄d
nos q̄z veracit̄ agim? . h̄ q̄busli
bet vlt̄is mēbris d̄nī p̄ cōpassi
onis affectū iclinem? h̄ sc̄is ei?
ī tribulacōe op̄atim? : si eoȳ tri
stitiā n̄eam putam? . **C**apillis
mulier pedes quos rigauerat t̄
sit **C**apilli q̄ppe sup̄fluūt cor
pori **E**t q̄d habūd̄ās trena sub
st̄tia nisi capilloz sp̄em tenet?
Que dū ad vsū nec̄itatis sup
fluit: etiā abscissa nō sentit. **C**a
pillis ergo pedes d̄nī tergim?
quādo sc̄is ei? q̄b̄ ex caritate cō
patim? . etiā ex h̄is que nob̄ su
p̄fluūt miserem? q̄ten? sic mēs
p̄ op̄assionē doleat. vt etiā lar
ga man? affem̄ dolois ostēdat
Rigat nāqz lacrimis redēptoris
pedes h̄ capillis suis nō tergit.
q̄ vtaiqz p̄rimoz dolori cōpa
titur h̄ tamē ex h̄is que sibi su
p̄fluūt nō miseretur. **P**lorat et
nō tergit: q̄ verba quidem dolo
ris tribuit h̄ nō m̄strando que

desūt vim doloris minime absci
dit . **O**sculatur mulier pedes
quos tergit: **Q**uod nos quoqz
plene agimus. h̄ studiose dili
gimus quos ex largitate conti
nemus ne grauis nobis sit ne
cessitas proximi. ne ipsa eius ī
digentia que sustētat fiat one
rosa : et cum manus necessaria
tribuit animus a dilectiōe tor
pescat **P**otest quoqz per pedes
ip̄m misterū incarnacōis eius
accipi. **D**iuinitas terrā tetigit :
qz carnē sup̄sit. **V**erbū em̄ caro
factū est et habitauit in nobis
Osculamur igit̄ redēptois n̄ri
pedes cū misterū incarnationis
eius ex toto corde diligim? **V**n
gento vngimus pedes. cum ip
sam h̄ūanitatis eius potētā sa
ctiqz eloquij bonam op̄ionē p̄
dicamus **S**ed hoc p̄barise? vi
det a iud̄et qz cū iud̄aic? p̄plūs
gentilitatē deum p̄dicatē asp̄icit
sua apud se malitia tabescit **S**
redemptor noster facta eius dē
mulieis quasi bona gentilitatis
enumerat : vt in quo malo iu
daycus popul? iacet. agnoscat
Nam sic p̄bariseus retūdit vt
p̄ eum sicut diximus p̄fid? ille
p̄plūs ostendatur. **I**ntraui in
domum tuā aquā pedibus me
is non dedisti: hec autē lacrimis
rigauit pedes meos **A**qua q̄p
pe extra nos est lacrimaz h̄ūoz
it̄ra nos: qz videlicet ille p̄plūs
infidelis nec ea q̄ extra se erant

vm̄ p̄ deo tribuit. **C**onuersa
aut̄ gentilitas p̄ eo nō solū re-
tū substātiā: s̄ etiā sanguinem
fudit. **O**sculū michi nō dedisti
h̄ aut̄ ex quo itraui nō cessauit
osculari pedes meos. osculū q̄
ppe dilcōis ē signū. **E**t infidelis
popul? nō credit qz eū ex carit̄
tate amare nō uult cui ex timōe
fuiuit. **V**ocata aut̄ gentilitas ē
dēptoris sui restigia osculari n̄
cessat. qz in ei? cōtinuo amore
suspirat. **D**ñ et sponse uocē de es
odē redēptōe suo in cāticis cāti-
corū d̄t. **O**sculet me osculo o-
ris sui. **O**sculū q̄ppe d̄ditōis sui
desiderat que se ei? obsequio p̄
amōrē parat. **O**leo caput meū
nō unxit. **S**i pedes dñi miste-
riū incarnationis ei? accipimus
d̄grue p̄ caput illi? ip̄a diuini-
tas desiḡt. **D**ñ p̄ paulū d̄t. **C**a-
put xp̄i deus. **I**n deo q̄ppe et nō
in se quasi in hoīe credē iudai-
cus popul? fatebat. s̄ phari-
seo d̄t. oleo caput meū nō unx-
isti qz ip̄m qz diuinitatis potē-
tiā i q̄ se iudaicus ppl̄us credē
spopōdit diḡ laude p̄dicat̄ ne-
glexit. **H**ec aut̄ ungento unxit
pedes meos. qz dū incar̄cōmis
ei? misteriū gentilitas credidit
sūma laude etiā ima ei? p̄dica-
uit. **S**ed iā redēptor n̄ enūa-
ta bona cludit p̄pter qd̄ dico
tibi remittūf ei p̄c̄a multa. qz
multū dilexit. **A**c si apte dicat
Et si durū est valde qd̄ coquis

habūdat tñ amōis ignis quo
etiā dura cōsumant. **L**ibet inf-
hec cōsiderationē tāte pietatis i-
tueri peccatricis mulieris opa
s̄ penitētis qua estimatione re-
ritas apud se seruat que ei? ad-
ūsarius sub tāta districtione e-
numerat. **A**d pharisei prādium
rogatus dñs discūbebat. sed a-
pud penitētē mulierem mē-
tis epulis delectabatur. **A**pud
phariseū ueritas pascebat for-
ris apud peccatricē mulierē
sed tamē uersam pascebatur
intus. **D**ñ et ei sancta ecclia quē
sub specie binuli ceruorū q̄rit i
cāticis cāticorū dicit. **I**ndica m̄
quē diligit anima mea ubi pa-
scis ubi cubas in meridie. **C**er-
uorū quippe binulus dñs ap-
pellatur. iuxta assūptaz carnē
antiquorū filius patrū. **F**erue-
tior uero in meridie estus arde-
scit et umbrosū locum binul?
querit: quē estus ignis nō affi-
cit. **I**n illis ergo cordibz dñs ē
quiescit que et amor presentis
seculi nō incendit que carnis d-
sideria non exurunt que man-
sa suis anxietatibus in huius-
mūdi concupiscencijs non are-
scunt. **U**nde et marie dicit. **S**pi-
ritus sanctus superueniet in te
et uirtus altissimi obūbrabit tibi.
Umbrosa ergo loca in meridie
ad pascēdum binulus querit
quia talibus mētibus dñs pa-
scitur que per respectum gracie

tēperate corpaliū desiderijs n̄
vrūtur. **P**lus ergo peitēs muli
er pascēbat int̄ q̄ p̄baīseus fo
ras. qz ab estu carnaliū q̄si h̄y
nulus redēptoz n̄ ad illi? men
tem fugerat quā p̄ vicioꝝ ignē
pn̄ie vmbra tēperabat. **P**ense
mus quāte pietatis fuit pecca
tricē mulierē nō solū admittē h̄
ei etiā ad tāgēdū pedes prebere
Confidē? grām misericordis
dei. et dānemus multitudinē re
atus n̄ri. **E**cce peccatoēs videt et
sustinet. resistentes tolerat et tñ
cotidie per euāgelū clemēter vo
cat. **C**onfessionē n̄ram ex puro
corde desiderat et cūcta q̄ deliqui
mus relaxat. **T**ēpauit nob̄ di
strictionē legis miā redēptozis
In illa q̄ppe scriptū est. Si quis
h̄ vel illud fecerit mortis. si q̄s
h̄ vel illa fecerit lapidib̄ obrua
tur. **A**ppuit aditor n̄r i carne cō
fessionis peccōꝝ non penā h̄ vitā
p̄mittit. **M**ulierē sua vulnera
confitētē suscepit. et sanā dimittit
Inflexit ḡ ad miām duriciā le
gis q̄ quos iuste illa dānat ip̄e
misericordit̄ liberat. **N**ū bene q̄q;
i lege scriptū est. qz man? moy
si erant ḡues. **S**umētes inquit
lapidē posuerūt subter: i q̄ sedit
Aaron aut̄ et huc sustētabant
man? ei? **M**oyse q̄ppe sedit in
lapide cū lex req̄euit i ecclia. **S**
h̄ eadē lex man? ḡues h̄uit. qz
peccātes q̄sq; nō misericorditer
ptulit: h̄ seuerā paussioē paussit

Aaron quippe mons fortitudi
nis: huc autem ignis interpre
tatur. **Q**uem itaq; iste mōs for
titudinis signat. nisi redempto
rem nostrum de quo per pp̄be
tam dicitur: erit in nouissimis
diebus p̄atus mons dom? do
mini in vertice montium. **A**ut
quis per ignem nisi sp̄itus san
ctus figuratur? **D**e quo isdē re
demptoz dicit. **I**gnē veni mittē
in terram. **A**aron ergo et huc
graues manus moȳsi sustinet
atq; sustinēdo leuiōres reddūt
quia mediator dei et hominum
cum igne sancti sp̄itus veniēs
mandata legis grauiā que dū
carnaliter portarentur portari
non poterant. tolerabiliora no
bis per spiritualem intelligen
tiam ostendit. **Q**uasi enim ma
nus moȳsi leues reddidit. que
pondus mādatoꝝ legis ad
virtutem confessionis retor̄sit.
Hanc nobis sequentibus mise
ricordie promissionē inuuit cū
per prophetā dicit. **N**olo mor
tem peccatoꝝis: h̄ vt couertatur
et uiuat. **H**inc iterum sub iudee
sp̄e vniūq; aīe peccatrici dicit
Si dereliquerit vir vx̄orē suā
et illa recedens duxerit virum
alterū: nūq̄d reūter ad eū vltra
nūquid polluta et contaminata
erit mulier illa. **T**u autem for
nicata es cum amatoribus tuis
multis. tñ reūtere ad me dicit
dñs. **E**cce paradigma turpis

mulieris dedit **O**stendit qd p?
turpitudinē recipi n̄ possit. S;
hoc ip̄m padigma qd̄ p̄tulit p
mīaz vincat cū dicit. **F**ornicatē
muliere; recipi nequa q̄ posse
et tamē ip̄az fornicatē animaz
vt recipiat expectat. **P**ensate
fr̄es p̄odus tāte pietatis **D**icit
qd̄ fieri nō p̄t: et demōstrat qz
hoc ip̄e facē etiā cōm̄ morē p̄t.
Ecce v̄t: et quos inq̄natos de
nūciat hos etiā āplecti q̄rit a q̄
bo desertū esse se querit. **N**emo
ergo tāte mīe tēp̄? p̄dat. **N**ec
mo oblata remedia diuine pie
tatis abiciat. **E**cce sup̄na pietas
auersos nos reuocat et nobis
reūtētib̄ sue demētie finū pat
Vnusq̄q; igit̄ penset quo debi
to cōstringit̄ q̄ndo deus illum
expectat nec cōtēptus asperat
Qui ergo p̄manē noluit rede
at q̄ stare cōtēpsit saltē p̄ lap
sū surgat **Q**ūto nos amōē cō
ditōz nē exs̄p̄cāt̄ insinuat q̄ndo
p̄ p̄phetā dicit **A**tteni et au
scultauī nemo qd̄ bonū est seq̄
f. **N**ō ē q̄ recogitet ī corde suo
et dicat: quid feci? **C**erte nūq̄
mala cogitāē debuim̄? s; qz res
cta cogitare noluimus ecce ad
huc sustinet vt recogitem? **V**i
dete tāte pietatis finū **C**ōsidera
te nobis apertū mīe gremiū.
quos male cogitātes perdidit
bene cogitātes querit. **A**d vos
igitur fr̄es km̄ ad vos oculos
mentis reducite et penitentem

peccatricē mulierē in exemplū
vobis imitacō mis āteferre **Q**ue
qz vos ī adolescētia. queqz vos
in iuuentute deliquisse memi
stis. deflete: mox op̄mqz mas
culas lacrimis delete **A**mem?
iā redēptoris nostri vestigia q̄
peccādo cōtempsim̄? **E**cce vt
dixim̄? ad recipiendos nos su
p̄ne pietatis finus ap̄itur. nūc
mauulosa in nobis vita cōtem
p̄nitur p̄ hoc qd̄ iniquationez
nostriā phozrescim̄? interne iā
mūdicie cōcordam̄? **R**eūtētes
nos dñs clementer āplectitur
qz peccatoz vita ei esse idigna
iā nō potest q̄ fletib̄ lauat **I**n
xp̄o dño nr̄o **Q**ui viuit et regit
deus cū pr̄e ac̄.

Scdm̄ lucā

In illo tpe **E**rat̄ appropinquā
tes ad ibn̄ publicani et pecca
tores vt audirēt eum. **E**t mur
murabāt pharisei et scribe dice
tes **E**t hic peccatores recipit et
māducat cum illis **E**t reliqua
Omelia beati gregoriū pape d̄
eadē locōne h̄ita ad p̄lm̄ ī basi
lica sancti sebastiani m̄ris

Estiuū tempus quod
corp̄i meo valde cō
trariuz est loqui me de
expositiōne euāgelij longa mo
ra interueniēte prohibuit **S**ed
nūquid quia lingua tacuit ar
dere caritas cessauit? **H**oc etei
dico qd̄ apud se vestrū vnusq̄s
qz cognoscit p̄lerumqz caritas

quibusdam occupacionibus impedita et
integra flagrat in corde. et tamen non
monstrat in opere. Quia et sol cum
nube tegitur et non videtur in terra et ta-
men ardet in celo. Sic esse occupata
caritas solet et inter vim sui ardo-
ris exsistit et vivit et flamas operis
foras non ostendit. Sed quia nunc ad
loquendum tempus rediit vera me-
studia accedunt ut in tanto apostoli-
loqui libeat. quantum habet vere mentes
desiderabili expectant. Audistis
in leone euangelica fratres mei. quia
peccatores et publicani accesserunt
ad redemptorem nostrum et non so-
lum ad colloquendum sed etiam ad con-
uersendum recepti sunt. Quod vi-
dentes pharisei dedignati sunt. Ex
qua re colligite quia vera iustitia
compassionem habet. falsa iustitia
dedignationem: quoniam iusti so-
leant ratione peccatoribus indignari. Sed
aliud est quod agitur typo superbie:
aliud quod zelo discipline. Dedig-
natur etenim sed non dedignantes de-
sperant sed non desperantes. persecu-
tionem commouent sed amantes. quia et si
foris increpationes per disciplinam
exaggerant. inter tamen dulcedinem
per caritatem seruant. Preponunt
sibi in animo plerumque quos corrigunt
meliores existimant eos quos iu-
dicant. quod videlicet agentes. et per
disciplinam subditos. et per
humilitatem custodiunt semetip-
sos. At contra hi qui de falsa iustu-
tia superbire solent. ceteros quasi
quod despiciunt. nulla infirmitatibus

mentia descendunt. et quo se peccatores
esse non credunt eo deterius pec-
catores fiunt. De quorum perfecto
numero pharisei extiterant qui di-
iudicantes dominum quod peccatores susci-
peret amenti corde ipsum fonte
mentis reprehendebant. Sed quia egri
erant. ita ut egros se esse nesci-
rent quatenus quod erant agnos-
cerent celestis eos medicus bla-
dis fomētis curat. benignum pa-
digma obicit. et in eorum corde
vulnerum tunc primum. **A**it namque
Quis ex vobis homo qui habet
centum oves et si perdidit unam
ex illis: nonne dimittit nona-
ginta nouem in deserto. et vadit
ad illam que perierat. Ecce mi-
ra dispensatione pietatis simili-
tudinem veritas dedit: quam et
in seipso homo recognosceret et
tamen hec spiritualiter ad ipsum auc-
torem hominum pertinere. Quia enim
centenarius perfectus est nume-
rus. ipse centum oves habuit cum san-
ctorum angelorum substantiam et hominum
possedit: sed una ovis tunc perit
quam peccando homo pascuavite
reliquit. Dimisit autem nonagin-
ta nouem oves in deserto: quia
illos sumos angelorum choros
reliquit in celo. Cur autem celum
desertum vocatur: nisi quod desertum
dicitur derelictum. Tunc autem ce-
lum homo deseruit. cum peccauit.
In deserto autem nonaginta no-
uem oves remanserant: quando
in terra dominus unam ouem querebat

quia rationalis creature nūc ā
geloz videlz et hoīm qui ad vi-
dendū dñm dditus fuerat pere-
ūte hoīe erat imminut? et vt per-
fecta sūma ouū reditegraret ī
celo homo pditus q̄rebat ī ter-
ra. **Nā** qd̄ h̄ euāgelista dicit in
deserto. alius d̄t in mōtibz: vt
significet in exāllis: qz nimirū
oues q̄ nō pierāt in sublimibz
stabāt. **Et** cū iuenit ouē ipōnit
ī humeros suos gaudēs. **Quē**
ī humeris suis imposuit: qz hu-
manā naturā suscipiens pecca-
ta nostra ip̄e portauit. **Et** v̄ies
domū conuocat amicos et vicī-
nos dicēs eis. **Cō**gratulami n̄
qz iueni ouē meā que pierat. **In**
uenta oue ad domū r̄dit: quia
pastor noster reparato hoīe ad
regnū celeste redijt. **Ubi** amicos
et vicinos iuenit illos videlicet
āgeloz choros q̄ amici ei? sūt:
qz volūtatem eius d̄tinue ī sua
custodiūt stabilitate. **Vicini** qz
eius sunt: qz claritate visionis
illius sua assiduitate p̄fruūt.
Et notandū qz nō dicit d̄gratu-
lami iuente ouī h̄ michi: qz v̄z
eius gaudiū vita est nostra. et
cū nos ad celū reducimur solē
pnitatē leticie illius implemus.
Dico vobis qz ita gaudiū erit ī
celis sup vno peccatore penitē-
tiā agente q̄ sup nonagintano
uē iustis qui nō indigēt p̄na.
Cōsiderandū nobis est fratres
mei cur dñs plus de d̄sis pec-

catoribz q̄ de stantibz iustis ī
celo gaudiū esse fateat n̄ h̄ qd̄
ip̄i p̄ cotidianū visionis expe-
rimentū nouimus: qz plerūqz
h̄i qui nullis se opp̄sios pecca-
toz molibz sciūt. stāt qd̄ ī via
iusticie nulla illicita p̄petrāt sed
tam̄ ad celestē patriā anxie nō
anbelāt tantoqz sibi ī rebo li-
citis vsū p̄bent q̄nto se p̄petra-
sse illicita nulla meminerūt. **Et**
plerūqz pigri remanēt ad exer-
cenda bona p̄cipua qz sibi val-
de securi sūt qz nulla cōmiserūt
mala grauiora. **At** d̄tra nōnū-
qz h̄i q̄ se aliqua illicita egisse
meminerūt ex ip̄so suo dolore
cōpūcti iardescūt ad amorē dei
seleqz ī magnis v̄tutibz exerēt
cūcta et difficilia sci certamis
appetūt oīa mūdi d̄liquūt ho-
nores fugiūt: acceptis d̄tume-
lijs letāt. flagiāt desiderio. ad
celestē patriā anbelāt. **Et** quia
se errasse a deo cōsiderāt d̄apna
p̄cedentia lucris sequentibz re-
compensant. **Mā**ius ergo de
peccatore cōuerso. q̄ de stante
iusto gaudiū fit ī celo: quia
q̄ dux ī prelio plus eū militē
diligit qui post fugā reūsus ho-
stem fortiter p̄mit q̄ illū q̄ nū-
qz terga prebuit et nunqz ali-
qd̄ fortiter fecit. **Sic** agricola il-
lā āplus terrā amat q̄ post spi-
nas vberes fruges profert. q̄
eam q̄ nunqz sp̄mas habuit q̄
nūqz fertilem messem producit

Sed inter hec sciendū est. quia
sūt pleiq; iusti i quoz vita tm̄ ē
studiū vt qlibet pnia pcoꝝ eis
pponi nullaten? possit. Nam
multi a nulloxū sibi malozū sūt
consci; . a tm̄ i tanti ardoris affli
ctiōe se exserūt. ac si pc̄is oib;
angustētur. Cūta etiā licita re
spuūt ad despem̄ mūdi sublimi
ter accēdūtur: licere sibi nolunt
ōne qd̄ libet: bona sibi ampu
tāt etiā cōcessa: cōspnūt visibi
lia. iuisibilib; accēdūtur: lamē
tis gaudēt: in auctis semetipos
humiliant: et sicut nōnulli pec
cata opm̄ sic ipi pccā cogitacō
nū deplorāt. Quid itaq; istos
misi a iustos dixerit et peitentes
q̄ se i pnia de pccō cogitationis
hūiliāt et rē sp̄ i ope pseuerāt
Hic ergo colligendū ē. q̄tm̄ deo
gaudiū faciat q̄n hūiliter plan
git iustus. si tm̄ facit i celo gau
diū. q̄n hoc qd̄ male gessit. per
pniā dānat iustus. Sequitur
Aut que mulier hns dragmas
decē. et si pdideit vnā: nōne ac
cēdit lucnā et euertit domū et q̄
rit diligēter donec iueiat drag
mā quā pdiderat. Qui signatur
p̄ pastozē: ip̄e a p̄ mulierē. **I**p̄e
em̄ ē de? : ip̄e a dei sapia. Et qz
ymago exp̄mis i dragma muli
er dragmā pdidit. q̄n hō q̄ ad
ymaginē dei addit? fueāt. peccā
do a similitudie sui additois recessit
Sed accendit mulier lucnā. qz
sapientia dei appuit in humani

tate. Lucerna quippe est lumen
in testa. Lumen vero in testa di
uinitas est in carne. De qua vi
delicet testa sui corpis dicit ip̄a
sapia. Exaruit velut testa virt?
mea. Quia em̄ testa in igne soli
datur eius virtus sicut testa ex
aruit: qz assumptam carnē ad
resurrectionis gloriā ex passi
onis tribulacōe roborauit. Ac
censa aut lucerna euertit domū
quia mox vt ei? diuinitas per
carnē claruit. omnis se nostra
scia percussit. **D**omus nāq; eūti
tur: cū consideracōne reatus sui
hūana scia pturbatur. **C**ui et
euerfionis hmo non discrepat
ab eo qz in alijs codicibus legi
tur emundat. quia nimirum p̄
ua mens si non prius per timo
rem euertitur ab assuetis vicis
non emundatur. **E**uerfa ergo
domo inuenitur dragma: quia
cum pturbatur consciētia ho
minis: repatur in homine filitu
do additois. **E**t cū iuenerit duo
cat amicas a vicinas dicēs **C**ō
gratulamini m̄. qz inueni drag
mā quā pdiderā. **Q**ue amice vel
vicine n̄ ille ptates celestes sūt
iam supius dicte. **Q**ue tanto su
perne sapie iuxta sunt q̄to ei p
gratiam cōtinue visiois appro
pinquant. **S**ed iter h̄ neq̄q; re
linquere negligenter debemus
cur ista mulier p̄ quam dñi sa
piētia figurat decem dragmas
habuisse p̄hibetur: ex quibus

vnampdidit quā cū q̄reret in-
uenit. **A**ngeloz q̄ppe et hoīm
naturā ad cognoscendū se dñs
addidit quā dū cōsistere ad eter-
nitatē voluit eā paul dubio ad
suā similitudinē creauit. **D**ecē
vero dragmas habuit mulier:
q̄a nouē sūt ordines āgeloz h̄
vt cōplētur electoz nūs homo
decim⁹ est creatus. **Q**ui a dñe
tore suo nec post culpā perijt.
qz hūc eterna sapiētia per car-
nē miraculis choruscās ex lu-
mie teste reparauit. **N**ouē vero
āgeloz ordines esse testāte sa-
cro eloq̄o scīm⁹. **A**ngelos arch-
āgelos vtutes ptātes p̄ncipat-
us dñationes thronos cheru-
bin atz seraphim. **E**sse nāqz āge-
los et archangelos pene om̄s
sacri eloquij pagine testantur.
Cherubin atz seraphi sepe vt
notū est libri p̄phaz loquūt.
Quatuor qz ordinū noīa pau-
lus apostolus ad ephesios e-
nūciat dicēs. **S**up om̄ez ptātez
p̄ncipatū et vtutē et dñationē
Qui rursus ad colosenses scri-
bens ait. **S**ive throni siue do-
minationes siue p̄ncipatus si-
ue ptātes. **D**ñationes vero p̄n-
cipatus ac ptātes iā ad ephesi-
os loquēs descripserat. **S**ed ea
quoqz colosensibz dicitur. **P**mi-
fit thronos de q̄bz necdū q̄c̄p̄
fueāt ephesijs locut⁹. **D**ū ergo
illis q̄tuor q̄ ad ephesios dix-
it id ē p̄ncipatibz potestatibz

vtutibz atz dñationibz cōiūgūf
throni quinqz sūt ordies q̄ spe-
cialit̄ exp̄mūt. **Q**uibz dū āge-
li et archāgeli cherubin et sera-
phim adiūcta sūt. paul dubio
nouē esse āgeloz ordines iueni-
ūt. **D**ñ et ipi āgelo q̄ p̄ ē cōdi-
tus per p̄phetā d̄z. **T**u signa-
culū similitudis dei plen⁹ sapiē-
tia et perfectus decōē i delicijs
parisi dei fuisti. **N**otādū qz nō
ad similitudinē dei factus. h̄ sig-
naulū similitudis dei d̄z. vt qz i
eo subtilior ē nā eo in illū yma-
go dei subtilit̄ insinuet̄ exp̄ssa.
Quo i loco mox subdit. **O**m̄s
lapis p̄ciosus opimētū tuū sar-
dus et topasius iaspis et cri-
solitus om̄x et berill⁹ saphir⁹
carbūcul⁹ et smaragdus. **E**cce
nouē dixit nomia lapidū. qui
profecto sūt nouem ordies an-
geloz. **Q**uibz nimirū ordinibz
ille p̄mus āgelus ideo ornat⁹
extitit quia dum cūctis ordinibz
angelozum prelatus est. ex
eorum cōparatione clarior fu-
it. **S**ed cur istos p̄sistentiū cho-
ros angelozum enūando per-
strinxim⁹? si eorum quoqz mi-
steria nō subtiliter exprima-
mus. **G**reca em̄ lingua angeli
nūcij: archangeli vero summi
nūcij vocātur. **S**ciendū vero qz
angeloz vocabulū nomen est
officij. nō nature. nā scī illi ce-
lestis p̄rie ciues semp̄ q̄dēz sūt
spūs h̄ sp̄ vōri āgeli neqz p̄nt

qz tūc solum sunt angeli cū per
eos aliqua nūciantur. **Unde et**
p psalmistā dicitur **Qui facit ā**
gelos suos spūs. **Ac si patēter**
dicat. q̄ eos quos semp̄ habet
spūs. etiā cū voluerit āgelos fa
cit. **Hij autē** qui mūna nūciant
angeli: q̄ vero sūma archangeli
vocātur. **Hinc ē em̄** qd̄ ad mari
am virginē nō q̄libet āgelus: s̄
gabriel archāgel? mittit̄. **Ad h̄**
q̄ppe mīsteriū sūmū angelū ve
nire dignū fuit: q̄a sūmū om̄iū
nūciabat: qui idcirco etiā priua
tis noībo cōsentur. vt signetur
p vocabula etiā i op̄acōe qd̄ va
leant. **Neq; ei i illa sc̄a ciuitate**
quā de visione oīpotētis dei ple
na sc̄a pficit idcirco pp̄ria no
mina sortiunt̄. vt eoz p̄sone si
ne noībo sc̄ari nō possunt: s̄ cum
ad nos aliqd̄ mīstraturi veniūt
ap̄d nos etiā nomē a mīsterijs
trahūt. **Michael nāq; q̄s vt de**
us: gabriel at̄ fortitudo dei. ra
phael vero dicit̄ medicīa dei. **Et**
quociēs mire v̄tutis aliqd̄ agi
tur: michael mitti p̄hibetur. vt
ex ip̄o actu et nomine detur itel
ligi. qz nullus p̄t facere qd̄ pre
ualet deus facere. **Unde et ille ā**
tiquus hostis qui esse dō per su
perbiā filis d̄cupiuit dicēs. i cē
lū cōscendā. supra astra celi ex
altabo solū meū. sedebo i mōte
testamenti in laterib; aquiloīs
ascendā super altitudinem nu
bium. similis ero altissimo. dū

in fine mūdi in sua virtute reli
quitur extremo iudicio perimē
dus cum michaele archangelo
preliaturus esse p̄hibetur. **si**
cut per iohannem dicitur. **fem̄**
ē prelium cum michaele archā
gelo: vt qui se ad dei similitudi
nem superbus extulerat p̄ mi
chaelem p̄emptus discat qz ad
dei similitudinem per superbiā
nullus exurgat. **Ad mariam q̄**
qz gabriel mittitur. qui dei forti
tudo nominatur. **Illum quippe**
nunciare veniebat qui ad debel
landum aereas potestates hu
milis apparere dignatus ē. **De**
quo et per psalmistam dicitur
Tollite portas principes ve
stras et eleuamini porte eterna
les: et introibit rex glorie. **Quis**
est iste rex glorie: dominus for
tis et potens. **Dñs fortis in p̄**
lio. **Et rursus. dominus virtutū**
ipse est rex glorie. **Per dei ergo**
fortitudinem nunciandus erat
qui virtutum domin? et potēs
in prelio ad debellandas aere
as potestates veniebat. **Rapha**
el quoq; interpretatur vt dixi
mus medicīa dei: quia videlicet
dum tobie oculos quasi per
officium curationis tetigit. caci
tatis ei? tenebras terfit. **Qui er**
go ad curandum mittitur. dig
num videlicet fuit vt dei medici
na vocaretur. **Ped quia angelo**
rum nomina interpretando p̄
stringimus nunc supest vt ipsa

officioꝝ vocabula breuiter exequamur. Virtutes etiam vocantur illi minus spiritus per quos signa et miracula frequentius fiunt. Potestates etiam vocantur hi qui hoc potestius ceteris in suo ordine percipiunt ut eorum ditioni virtutes aduersus subiecte sint/ quorum potestate refrenantur ne corda hominum tantum temptare valeant quantum volunt. Principatus etiam vocantur qui ipsi quibus bonis angelorum spiritibus presunt qui subiectis alijs dum quibus sunt agenda disponunt eis ad explenda diuina misteria principantur. Dominationes etiam vocantur qui etiam potestates principatum dissimilitudine alta transcendunt. Nam principari est inter reliquos priorem existere. Dominari vero est etiam subiectos quos possidere. Ea ergo angelorum agmina que mira potentia preminet pro eo quod eis cetera ad obediendum subiecta sunt dominationes vocantur. Throni quibus illa agmina vocata sunt quibus ad exercendum iudicium semper deus omnipotens presidet. Quia enim thronos latius eloquio sedes dicitur throni dei dicitur sunt hi qui tanta diuinitatis gratia replentur ut in eis dominus sedeat/ et per eos sua iudicia decernat. Unde et per psalmistam dicitur Sedes super thronum qui iudicas equitatem. Cherubim quibus plenitudo scientie dicitur et sublimiora illa agmina idcirco cherubim vocata sunt quoniam tan-

to perfectiori scientia plena sunt quanto claritatem dei videntur contemplari. Ut secundum creature modum eo plene omnia sciatur que visioni aditoris sui per meritum dignitatis appropinquat. Seraphim etiam vocantur illa sanctorum spirituum agmina que ex singulari propinquitate aditoris sui in comparabili ardere amore seraphim namque ardentes vel incandescentes vocantur quod quia ita deo diuicta sunt ut inter se et deum nulli alij spiritus interfinitatem magis ardere. quanto hunc videntur videtur. Quorum perfecto flamma amor est: quod quod subtiliter claritate diuinitatis eius aspiciunt eo validius in eius amore flammescunt. Sed quid prodest nobis de angelis spiritibus ista perstringere si non studemus? hanc etiam ad nos perfectus congreua consideratio deueniat. Quia enim supra illa civitas ex angelis et hominibus constituta ad quam tantum credimus humanum genus ascendere quantum illic attingit electos angelos remansisse sic scriptum est. statuit terminos gentium secundum numerum angelorum dei. Sedem et nos aliquid ex illis distinctionibus supernorum civium ad usum nostre diuina civis trahere nos ipsos ad ierusalem meta virtutum bonis studijs inflammare. Quia enim tanta illuc ascensura creditur multitudo hominum: quanta multitudo remansit angelorum super ut ipsi quibus homines que ad celestem patriam redeunt ex eis agminibus aliquod illuc reuertentes imitentur. Distincte namque conuersationes hominum

singulorum agminum ordinibus ag-
unt: et in eorum sorte per diuersarum
similitudinem deputantur. Nam sunt
plerique qui prout capiunt. hinc tamen hinc eas-
dem prout pie annunciare fratribus
non desistunt. Isti quoque in angelorum nu-
merum currunt. Et sunt nonnulli qui
digne largitatis munere referti se-
cretorum celestium summa et capere pre-
ualent et nunciare. Quo ergo isti non
in angelorum numerum deputantur.
Et sunt alii qui mira faciunt:
signa valent operantur. Quo ergo isti
non ad supernarum virtutum sortem et nu-
merum agunt. Et sunt nonnulli qui
obsessis corporibus malignos spi-
ritus fugant. eosque virtute orationis
et vi accepte potestatis deiciunt.
Quo itaque isti meritum suum non inter-
pretantur celestium numerum sortuntur.
Et sunt nonnulli qui acceptis virtuti-
bus etiam electorum hominum merita trans-
eunt. Cuiusque et bonis meliores
sunt: electis quoque fratribus principantur.
Quo ergo isti sortem suam mis-
erunt principatum numerum acce-
perunt. Et sunt nonnulli qui sic in se-
metipsis. cunctis vicibus. omnibus
quoque desideriis dominantur ut ipso iu-
re mundicie dii inter homines
vocentur. Unde et ad moysen di-
citur. Ecce constitui te deum pharaonis.
Quo ergo isti mis-
erunt numerum dominantium currunt. Et
sunt nonnulli qui dum semetipsis vi-
gilanti cura dominantur dum se-
sollicita intentione discutiunt.
dino amori se inberentes. hoc

in munere virtutis accipiunt. ut
iudicare recte et alios possint.
Quorum perfecto mentibus dum di-
na consolatio presto est in hijs
velut in throno suo dominus pre-
sidentis aliorum facta examinat
et cuncta mirabiliter de sua sede
dispensat. Quid ergo isti non throno
sui conditoris sunt vel quo mi-
hi ad supernarum sedium nume-
ros ascribuntur: per quos dum
sancta ecclesia regitur. plerumque de
quibusdam suis actibus infirmis
etiam electi iudicantur. Et sunt non-
nulli qui tanta dei et proximi di-
lectione pleni sunt ut cherubin
iure nominentur. quia enim ut
prefati sumus. cherubin pleni-
tudo scientie dicitur et paulo at-
testante didicimus quia plenti-
tudo legis est caritas. omnes qui dei
et proximi caritate ceteris apli-
us pleni sunt. meritum suorum sor-
tem inter cherubin numeros per-
ceperunt. Et sunt nonnulli qui sup-
erbia facibus accensi. in
solo aditoris sui desiderio anhe-
lant: nihil iam in mundo cupiunt:
solo eternitatis amore pascunt
terrena quoque abiciunt. cuncta terrena
in mente transcendant. amant et ar-
dent atque in ipso suo ardore re-
quiescunt. Amando ardet: loquendo et
alios accendunt. Et quos verbo tan-
gunt: ardere peritus in dei amore
faciunt. Quid ergo istos mis-
erunt raphim dixerim. quorum cor in
igne conuersum ardet et lucet.

qz et mentiū oculos ad supna
illūināt ⁊ eos spūgendo in fle
tibus vicioꝝ rubiginē purgant
Qui ergo ita ad amorē cōditoꝝ
ris sui inflāmati sūt quo n̄ iter
seraphim nūm sorte sue vocatō
nis acceperūt **S**ed hec fratres
karissimi me loquente introz
sus vos ad vosmetipsos redu
cite secretozum vestrozum mes
rita cogitacōnesqz discutite Vi
dete si quid iam boni vobiscum
intus agitis **V**idete si i numero
hoz agminū q̄ breuiter tangē
do p̄strixiim? sorte vrē vocatio
nis iuentis **N**e autē aīe q̄ in se
de hīs bonis q̄ enūauim? mī
me aliquid r̄cognoscit **S**i qz ad
huc r̄e deterius iminet si et pri
uata se domis intelligit et neq̄
q̄ gemit **Q**uisquis igit talis ē
frēs mei gemēdus ē valde: q̄a
nō gemit p̄ensem? igit accep
ta electoz munerā: et virtute q̄
possum? ad amorē tāte sortis
anbelem? **Q**ui in se donoz gra
ciā mīme r̄cognoscit: gemit.
qui v̄o in se minora cognoscit.
maiora alijs n̄ inuideat. quia
et supne ille distinctiones bea
toꝝ spītuū ita sūt adite vt alie
alijs sint p̄late **F**erē v̄o dyoni
sius ariopagita antiqu? videlz
pater ⁊ venerabilis dicere qz ex
minoribz angeloz agmibz fo
ris ad explendū ministeriū vel
visibiliter vel inuisibiliter mit
tūt scz q̄a ad hūana solacia. a

angeli aut archangeli veniūt
Nam supiora illa agmina ab
intimis nūq̄ recedūt. quomiaz
ea q̄ p̄minent vsūm exterioris
ministerij nequaq̄ hnt **C**ui rei
illud videt esse contrariū qd̄ ysa
ias ait **V**olauit ad me vn? de
seraphim ⁊ in manu ei? calcul?
quē forape tulerat de altari: et
tetigit os meū. **S**z in hac pro
phete sentētia vult intelligi qz
hij spūs qui mittūt eoz v̄bu
lū p̄cipiūt quoz officiū gerunt
Quia em̄ vt peccata locutiois
incedat de altari angel? carbo
nē portat seraphim vocat quod
incediū d̄z **H**uic aut̄ sensui il
lud credit nō incoūueniēter opi
tulari quod p̄ danielē dicit.
Nilia miliū ministrabant ei ⁊
decies cētena milia assistebant
ei **A**liud namqz est ministrare.
aliud assistere **Q**ui amīstrant
deo illi et ad nos nūciando ex
eunt **A**ssistunt vero qui sic con
templatiōe p̄fruūtur intima vt
ad explenda foris opera mimi
me mittant. **S**z quia in quibz
dam scripture locis quedam p̄
seraphim quedam p̄ cherubim
agi didiciim? vtrū p̄ se hec fa
ciant. an per subiecta agmina
agant q̄ sicut d̄z in eo qz a ma
ioribz veniāt maiorz vocabula
sortiūt nos affirmare nolum?
qd̄ aptis testimonijs n̄ approba
m? **S**° tū certissimē scimus qz ad
explendū de supnis ministeriū

alij alios spūs mittūt zacharia
scz ppha teste qui ait. **E**cce an
gelus qui loquebatur i me egre
diebat. ⁊ alij angelus egredie
batur i occurſū ei: ⁊ dixit ad
me **C**urre et loquē ad puerum
istū dicēs **A**bsq; muro bitabis
ibclm̄ **D**ū em̄ angelus ad ange
lū dicit curre ⁊ loquē: dubiū n̄
ē qz ali? aliū mittūt **M**ioza vō
sūt que mittūtur. maiora q̄ mit
tunt **S**ed h̄ q; de ip̄is agmib?
que mittūt certū tenem? qz ⁊ cū
ad nos veniūt sic exteius iplēt
misterium vt tñ nūq; desint in
terā? p̄ cōtēplacōnem **E**t mittūt
ideo ⁊ assistūt: qz et̄i circūscrip
tus est angelicus spūs sūm? tñ
spītus ip̄s q̄ deus ē circūscrip
tus nō est **A**ngeli itaq; et̄ missi
ante ip̄m sunt: quia q̄libet mis
si veniāt intra ip̄m curreūt **D**e
endū q; est qz plerūq; ip̄i bōz
spūum ordines vicinoy sibi or
dinū vocabula sortiūtur **T**bro
nos et̄m scz sedes dei sp̄ale bea
toy spūumq; ordinē dixim?: et
tñ p̄ psalmistā dicitur. **Q**ui se
des sup cherubin appare: qz vi
delicet dū in ip̄is distinctiōibz
agminū cherubin throis iūgīf
sedē etiā sup cherubi dñs ex vi
cini agmīs equalitate p̄hibetur
Sic q̄ppe in illa sūma ciuitate
sp̄alia quedā singuloy sūt: vt
tñ sint cōia oīm **E**t qd̄ in se q̄sq;
ex pte habet: h̄ in alio ordie to
tū possidet **S**z idcirco vno eodē

80
q; vocabulo cōiter non censent
vt ille ordo vocai puato vnius
cuiusq; rei noie debeat q̄ h̄ac in
munē pleni? accepit. **S**eraphi
nāq; mēdiū dixim? ⁊ tñ amoē
aditozis fil̄ oēs ardēt. cherubi
vō pleitudinē sc̄ie: et tñ q̄s ibi
aliquid nesciat vbi ip̄m oēs fil̄
fontē sc̄ie deū vidēt. **T**hrom̄ il
la agmīa q; q̄bz cōditoz p̄fidet
vocatur: h̄ btūs esse quis p̄t. ni
si creator su? eius mēti p̄fideat?
Que ergo ex pte ab oībz habē
tur. eis i puato noie data sunt
qui h̄ in munē pleni? acceperūt
Nā ⁊ si q̄ aliqd̄ illic sic alij bnt
vt habē ab alijs neq; possint
sicut sp̄ali nomie dñationes et
p̄cipat? vocatur. cūcta ibi dīa
singuloy sunt: qz p̄ caritatē sp̄i
tus ab alio i alijs habētur. **S**z
ecce dū celestium ciuiū secreta ri
mam? ab expōis n̄re ordie lō
ge digressi sumus **S**uspirem?
ergo ad eos de q̄bz loq̄mur. sed
redeam? ad nos. **M**emisse et̄i
dēmus qz caro sum? **T**aceam?
iteri de secretis celi: h̄ ante adis
tozis oculos manu p̄nie terga
mus maculas pulueis n̄ri **E**c
ce ip̄a dīa mīa pollice dicēs.
Gaudiū erit sup vno peccatoē
penitētiā agēte **E**t tñ p̄ pph̄az
dñs dt. **Q**uia q̄cūq; die iustus
peccauit oēs iustitie ei? erūt in
obliuioē corā me. **P**ensem? si
possum? dispensacōnē dīne pie
tatis. **S**tātibz si ceciderit mīaf

Ille passus est pro peccatoribus
dñs penā: lapsis vō vt surgē
appetāt p̄mittit mīaz. Illos ter
ret ne p̄sumāt in bonis. Istos
resouet ne desperēt in mal. Iu
stus es: inā p̄timeſce ne corru
as. Peccator es: p̄sume de mi
sericordia vt surgas. Ecce at̄ iā
lapsi sum? stae nequāq̄ vale
m? In p̄uis n̄ris desiderijs iace
mus. S; q̄ nos rōs d̄didit: ad
huc exspectat a puocat vt surga
m? Sinū sue pietatis apit nos
q; ad se recipere p̄ p̄mīaz q̄rit. sed
p̄mīaz agē digne nō possum?
nisi modū ei? dē p̄mīe cognosca
m? Penitētā q; agē est: a pe
trata mala deplangē: et plan
gēda nō petrare. Nā qui sic a
lia deplorat vt tñ alia d̄mittat
adhuc p̄mīam agē a ignorat a
dissimulat. Quid ei? p̄dest si p̄cēa
quis luxurie defleat: et tñ ad
huc auaricie estibus anhelat.
Aut qd̄ p̄dest si ire culpas iaz
lugeat: et tñ adhuc inuidie fa
cibus tabescit. S; min? est valde
qd̄ dicim? vt qui peccata deplo
rat. plozādo mīme d̄mittat. Et
qui plangit vicū: petraē vicia
timeat. Nā cogitandū sūmope
est. vt qui illicita se memit d̄mi
sisse: a quibusdā etiā licitis stu
deat abstinē. quaten? p̄ h̄ d̄di
tori suo satisfaciāt. vt qui d̄mi
sit p̄bibita sibi metip̄i abscondē
debet etiā et cessa. Et se rep̄bē:
dat in mīmis. qui se memit in
maximis deliquisse. Minia sūt

que loquor. si hec ex sacri elo
quij testimonijs n̄ affirmo. Ier
certe veteris testamēti alienaz
vxorē d̄cupisci p̄hibz. a t̄ge vō
fortia iuberi militibz ut deside
raē aquā nō penaliter vetat. Et
cūcti nouimus q; dauid d̄cupie
ſcentie mucrone trāffixus. alie
nā cōiugem d̄cupiuit et abstu
lit. cui? culpaz digna v̄bera sūt
secuta. Et malū qd̄ petrauit p̄
penitētie lamēta correxit. Qui
cū longe post d̄tra hostiū cune
os sederet aquā bibere de beth
lehemica cisterna ex desiderio
voluit. cui? electi milites inter
caternas adūsantiū medias e
rūpentes aquā quā rex desida
uerat illesi detulerūt. sed vir fla
gellis eruditus semetipsū p̄ti?
cum periculo militum aquam
eam desiderasse reprehendit: et
amq; domino fundens libauit
sicut illic scriptum est. Libauit
eam domino. In sacrificio qui
ppe domini effusa aqua cōuer
sa est. quia culpam concupiscē
cie mactauit per penitentiam
reprehensionis sue. Qui ergo
aliquando concupiscere alienā
vxorem non timuit. post etiā
quia aquam concupiuit expa
uit. Qui enim se illicita perpe
trasse meminerat: contra semet
ipsum iam rigidus etiam a li
citis abstinēbat. Et sic nos a
gimus penitentiam: si ea que
cōmissim? perfecte deploram?

Pensemus supnas diuitias cō
ditois nri Peccare nos vidit a
ptulit. Qui nos añ culpā pec
care p̄hibuit: etiā post culpam
expectatē ad veniā non desistit.
Ecce ipse nos quē desepim? vo
cat: auersi ab illo sum? a tñ n̄
auertit. Unde p̄ ysaiam dicitur
Et erūt oculi tui vidētes p̄cep
torē tuū: a aures tue audiēt vo
cem post tergū monētis. Quasi
in faciem homo ē momit? : qñ
ad iustitiā additus. p̄cepta r̄atu
dis accepit. S; cū eadē hec p̄cep
ta contēpfit: quasi cōditori suo
dorsū mentis i facie dedit. Sed
ecce adhuc post tergū seq̄tur a
monet: qz iā a a nob̄ cōtēptus
est. et tñ adhuc vocare nos nō
cessat. Quasi dorsū ei i facie de
dim? : cuius v̄ba despiciū? cui?
p̄cepta calcam? Sed stās post
tergū nos aūstos reuocat: qui a
videt q̄ despiciū. a tñ p̄ p̄cepta
clamat. p̄ paciā expectat. P̄
sate g° fr̄es km̄i si auilibet v̄m
loquēti famulus su? subito sus
pbiēt. i facie terga mitteret. nū
quid nō cōtēptus dñs ei? supbi
am feriet: vulnera districte ani
madūsiōnis ifligēt. Ecce nos
peccādo auctori nro terga in fa
cie dedim? a tñ sustinemur. Su
pbe auersos benigne reuocat:
et qui feriet nos adūfantes po
tuit vt reuertam? monēdo mu
nera p̄mittit. Tāta g° additōis
nri mīa duriciā nri reat? emol

liat. et hō qui malū qd̄ fecit ex
piti p̄missus poterat: saltē ex
spectat? erubescat. Ex^m Rem
fr̄es breuēt refero quā viro vene
rabili mariano tūc p̄re moāste
rij mei atq; pbrō. nūc aut̄ syra
cusano ep̄o narrante cognoui.
Hāc itaq; si solerēt auditis. cari
tati v̄re nō breuēt suffragari cre
do. Nris mō t̄pib; victorim? q̄
dā extitit q̄ alio q̄ noīe emilia
nus appellat? ē. Nō mops sub
stātie iux̄ mediocritatē vite. S;
qz plerūq; regnat i rex opulen
tia carnis culpa. in quodā faci
noze lapsus ē qd̄ debuiss; valde
p̄timescē: ac de sue mortis imai
tate cogitā. Neat? igif sui cōfi
daciōe sp̄uctus erexit se extra se.
Mūdi hui? iā oīa reliq̄t. moā
steriū peccit: i q̄ m̄m̄z tate hūi
litalis tateq; sibi restrictiōis ex
titit vt cūcti fr̄es q̄ illic ad amo
rē d̄mitatis excreuerāt suā cogē
rētur vitā despiciē dū illi? p̄nīaz
viderent. Studuit nāq; toto mē
tis misu cruciāē carnē: volunta
tes pp̄as frāgē. furtiuas orō
nes querē: cotidianis se lacrimis
lauare. despiciū sui appetē. obla
tam a fr̄ib; venerationem timē.
Hic itaq; nocturnas fr̄m vigi
lias p̄ueniē vsueuāt. Et quia
mons in quo moāsteriū sitū est
ex vno latē i secretiōi p̄te p̄mi
nebat. illuc vsuetudinē fecerat
ante vigilias egredi. vt se coti
die i fletu peitētie q̄to secreti?

tāto liberis mactaret **C**ōtepla
batur nāq; districtionez vēturū
iudicis sui et iā eidē iudici cor
dās puniebat in lacrimis rea
tū facinoris sui **Q**uadā vō no
cte abbas monasterij vigilās
hūc latenter egredientē inuit?
foras lento pede secutus ē **Q**uē
cū i secreto mōtis late cernēt in
orōe prostratū exspectare voluit
quādo surgēt vt ipam lōgamis
mitatē orōnis eius exploraret
Tū subito celit? lux emissa su
per eū fusa ē. qui i orōe pstrat
us iacebat tātaq; se illo i loco
claritas: sparsit vt tota ps re
gionis illius ex eadē lux cāde
scēt **Q**uā abbas vt vidit itre
muit fugit **C**ūq; p? longū ho
re spaciū i dē hāeret ad mona
steriū rediit abbas ei? vt di
scēt an sup se effusionē tāti lu
mīs agnouit? requirē eū stu
duit dicēs **V**bi fuisti **A**t ille la
tere se posse credēs i monasteio
se fuisse respōdit. **Q**uo negāte
abbas opullus est dicē qd vi
disset **A**t ille vidēs se esse depre
hensū hoc qd abbatez latebat
aperuit adiūgens **Q**uādo sup
me vidistis lucē de celo descen
dere vix etiā piter venit dicēs
Dimissū est peccatū tuū **E**t qui
dē omps deus potuit peccatū
ei? tacendo laxare: sed loquēdo
per vocem radiando per lumē
exēplo sue misericordie nrā ad
penitentia voluit corda cōitē

Miramur frēs kmī q; pscu
torē suū saulū dñs que de celo
prostravit de celo allocutus est
Ecce nostris quoq; temporibz
peccator et penitens vocem de
celestibz audiuit **I**lli dictum ē
quid me psequeris iste vero au
dire meruit **D**imissū est pecca
tū tuū **L**onge est inferior meri
tis peccator iste penitēs q; sau
lus **S**ed qz adhuc hac in re d
saulo loquimur crudelitātē ne
cīs anhelante liceat audenter
dicere qz saul? propter super
biam vocem increpationis iste
ppter hūilitatē vocē cōsolatio
nis audiuit. **H**ūc qz hūilitas
strauerat dina pietas erigebat.
illū vero qz superbia erexerat.
diuina seueitas hūiliabat **H**a
bete ergo fiduciam frēs mei de
misericordia nostri aditoris. cō
gitate que facitis. recogitate q
fecistis. largitatem supne pie
tatis aspiciate et ad misericordie
iudicem dum adhuc expectat
cum lacrimis venite **C**onsiderā
tes namq; q; iust? sit peccata
vestra nolite negligere: conside
rātes vero q; pius sit nolite de
spectare **P**rebet apud deū homī
fiduciam deus homo: est nob
spes magna penitentibz quia
aduocatus noster factus ē iu
dex noster **Q**ui viuūt et regnat
cū prē in vnitāte spitus sancti
deus **P**er.

Cōdē lucā

In illo tpe dixit ihus discipul
suis **C**ū audieritis p̄lia a sediti
ones: nolite terrei. **O**ptet enim
p̄mū hec fieri. h̄ nondū statī fi
nis. **E**t reliq̄. **Q**melia b̄ti gre
gorij pape de eadē l̄ione habi
ta ad pplm̄ in basilica ac̄.

Quia lōgī ab vrbe egres
si sum? ne ad reūvendū
nos tardior hora p̄pedi
at necē ē vt expōnē s̄c̄a euāgelij
breuior s̄mo trāscurrat. **D**omi
nus ac redēptor noster ideo pi
turi mundi p̄currētia mala des
nūciat vt eo minus pturbent re
mētia quo fuerit p̄sc̄ita. **N**im?
em̄ iacula feriūt q̄ p̄uidētur. **E**t
nos tolerabilius mundi mala
suscipim? si ōtra h̄ p̄ p̄sciētie cli
peū munimur. **E**cce etem̄ dicit.
Cū audieritis p̄lia a seditiones
nolite terrei. **O**ptet p̄mū hec
fieri: h̄ nōdū statī finis. **P**ēsān
da sūt v̄ba p̄ceptois nr̄i p̄ que
nos aliud iterius aliud exteri?
passuros denūciat. **B**ella q̄p
pe ad hostes ptinēt. sedicōnes
ad ciues. **O**t ergo nos idicet ite
ri? exteri? turbai: aliud nos
fatetur ab hostib? aliud a fr̄ib?
p̄peti. **S**ed h̄is malis p̄uenienti
bus qz nō statī finis seq̄tur ad
iūgit. **S**urget gēs ōtra gentē et
regnū adūsus regnum. a terre
motus magni erūt p̄ loca a pe
stilentie a fames. terroresq; de
celo et signa magna erunt. **V**el
sicut i q̄busdā codicib? inuenit

terroresq; de celo a tēpestates.
Atq; p? subdit. **E**t signa mag
na erūt. **V**ltia tribulacō multis
tribulacōib? p̄ueit: a p̄ crebra
mala que p̄ueiunt denūciātur
mala p̄petua que subsequūt. **E**t
ideo post bella a sedicōnes nō sta
tim finis: quia multa mala des
bent p̄currē vt malū valeāt si
ne fine nūciat. **S**ed cū tot signa
pturbacōis dicta sūt. optet vt
eorū cōsiderationē breui? p̄ sin
gula p̄stringam? : qz necē ē vt
alia e celo. alia e terra. alia ab
elementis: alia ab hoībus pati
amur. **A**it em̄. **S**urget gens cō
tra gētē. **E**cce pturbacō hoīm
Erūt terremoto tus magni p̄ loca
Ecce respectus ire desup. **E**runt
pestilentie. **E**cce iēq̄litas corpoz
Erit fames. **E**cce sterilitas terre
Terroresq; de celo a tempesta
tes. **E**cce inequalitates aeris.
Quia ergo omnia cōsumāda
sunt ante cōsumationē oīa ptur
bantur. et q̄ in cūctis deliq̄mus
in cūctis ferimur. vt impleatur
qd̄ dz. p̄ugnabit p̄ eo orbis ter
raz cōtra insensatos. **Q**uia nāq;
que ad vsū vite accepimus ad
vsū auertim? culpe h̄ cūcta que
ad vsū p̄uitatis infleximus. ad
vsū nobis flectūtur vltionis.
Triq̄llitatē nāq; hūane pacis
ad vsū vertim? vane securitatis
pegrinacōem terre pro h̄itacōe
dilexim? patrie. salutē corpoz
redigim? i vsū vicioz. v̄btatis

habūdantiā nō ad necessitatez
carnis s; ad pūsitatē itozim?
voluptatis Ipsa serena blandi
mēta aeris ad amorē nob; hui
re coegim? terrene delectacōis
Jure igit restat vt fil; nos oīa
feriāt que fil; oīa vicijis nostris
male subacta huiēbāt vt quot
pūus ī mūdo incolumes habu
im? gaudia. tot de ipō postmo
dū cogam? sentire tormēta.
Notandū vero est qd; dicit **T**er
roresq; de celo et tempestates
Cū tempestates hyemales veni
re ex ordine tpm solēt cur h; lo
co tempestates veniē in pdicōis
signo pdiciūt. nisi q; eas tēpe
states veniē denūciat dñs q; ne
quaq; ordinē tpm huiāt. Que
eīn ordinate veniūt signū non
sunt. sed tempestates in signo
sūt: que ipsa q; tpm statuta cō
fūdūt **Q**uod nos q; nup; exp
ti sumi? q; estiuū temp? omne
dūsiū in pluuijs hyemalib; vi
dim? **Q**uia aut; aucta hec non
de iusticia ferientis sūt s; d; me
tū mūdi patientis facta pūo
rū hoīm pmitūt cū dicit **S**; ante
hec oīa icipiet vob; man? suas
imicē et psequens et tradēt vos
in sinagogis ducentes ad rēges
et pñdes ppter nomē meū **A**c
si apte dicat **P**rius corda ho
minū et p? elemēta turbāt: vt
cū rerū ordo cōfūdīt ex q; iā re
tributiōe veniat demōstretur.
Nā quāuis finis mūdi ex ipō

suo ordine pendeat puerfioēs
tamen quosq; inueniens q; di
gne ruinis illius opprimāt in
notescit **E**t subdit. **D**ucentes
ad reges et pñdes ppter nomē
meū **C**ōtingent hec vobis ī tes
timoniū **I**n testimoniū videlz
quoz; nisi eozū qui aut psequē
do mortēs inferūt aut viuē
do nō mutātur. **M**ors quippe
iustozū bonis in adiutoriū est
malis in testimoniū vt inde p
uerfi sine excusacōne pereant
vñ electi exemplū capiūt vt vi
uāt **S**ed auditis tot terrorib;
turbati poterāt infirmoz; cor
da at; ideo cōsolatio adiūgitur
cum protin? subinfertur **P**omi
te ergo in cordib; vestris nō p
meditari quēadmodū respōde
atis eis **E**go enim dabo vobis
sapientiam cui non poterūt re
sistere et cōtradicere omnes ad
uersarij vestri. **A**c si aperte mē
bris suis infirmantibus dicat
Nolite terretī nolite pertime
scere **V**os ad certamen accēdi
tis. sed ego prelior. **V**os verba
editis. sed ego sum qui loquor
Sequit. **T**rademī at; a pñtib;
et frīb; et cogitīs a aicis a mor
te afficiēt ex vob;. **I**n morē do
lorem mala ingerunt: que ab
extraneis ingeruntur **P**lus ve
ro in nobis ea tormēta seui
unt que ab illis patimur de q;
rum mentibus presumebam?
quia cum dampno corporis

mala nos cruciat amisse caritatis. **H**inc est enim quod de iuda traditore suo per psalmistam dominus dicit. **E**t quidem si inimicus meus maledixisset mihi: supportassem utique. **E**t si is qui oderat me super me magna locutus fuisset abscondissem me utique ab eo. **T**u vero homo vna nimis dux me? et notus meus: qui simul mecum dulces capiebas cibos in domo dei ambulavimus? cum consensu. **E**t reversum. **H**omo pacis mee in quo speravi et qui edebat panes meos amplavit ad usum me supplantacionem. **A**c si traditori suo apertis verbis dicat. **T**ransgressionem eius tanto gravius perituli quanto habet ab eo qui meus esse videbatur sensu. **O**mnes ergo electi qui summi capitis membra sunt caput quod suum in passionibus sequuntur ut ipsos adversarios in sua morte sentiant: de quorum vita non presumebant. **E**t tanto eis crescat merces operis: quanto eis virtutis lucrum proficiat ex aliene dono caritatis. **S**ed quia dura sunt que predicantur de afflictione mortis peritinus consolatio subditur de gaudio resurrectionis cum dicitur. **C**apillus de capite vestro non pibit. **S**cimus? fratres quia caro incisa dolet capillus incisus non dolet. **A**ut ergo martiribus suis. **C**apillus de capite vestro non pibit: videlicet aperte dicens. **C**ur timetis ne peat quod incisus dolet: quando et illud in vobis perire non potest quod incisus non dolet? **S**e-

quis. **I**n patientia vestra possidebitis animas vestras. **H**oc circo possessio anime in virtute pacie ponitur quia radix omnium custosque virtutum patientia est. **P**er paciam vero possidemus animas nostras: quia dum nobis dominari discimus: hoc ipsum incipimus possidere quod sumus? **P**atientia vero est aliena mala equanimiter propter et contra eum quoque qui mala irrogat nullo dolore mordei. **N**am qui sic mala propter portat: ut tamen tacitus doleat: et tempus retributionis digne querat: patientiam non exhibet sed ostendit. **S**criptum quippe est. **C**aritas patientis est: benigna est. **P**aciens namque est ut aliena mala toleret: benignare est: ut ipsos etiam quos perdet: amet. **H**inc namque per semet ipsum veritas dicit. **D**iligite inimicos vestros: benefacite hijs qui oderunt vos. **P**rostate pro persequentibus et calumniantibus vos. **V**irtus itaque est coram hominibus adversarios tolerare: sed virtus coram deo diligere quia hoc solum sacrificium deus accipit quod ante eius oculos in altari boni operis flamma caritatis incendit. **S**ciendum vero quod plerumque ideo patientes esse videmur: quia retribuere mala non possumus? **S**ed qui idcirco malum non retribuit: quia nequam valet paulo dubio ut prediximus patientis non est: quia patientia non in ostensione inquitur sed in corde. **P**er impatientie autem vicium ipsa

virtutū nutrit doctrina dissipat
Scriptū nāq; est **D**octrina viri
p̄ patientiā noscit. **T**āto ergo
quisq; min⁹ oñdit doct⁹. q̄nto
diuincit min⁹ paties. **N**eq; em̄
p̄t veraciter bona doctō impē-
dere. si viuendo nesciat eq̄nitē
aliena mala tolerare. **Q**uanto
em̄ culmiē virtus paciē polleat
rursus salomō indicat dicens.
Melior est paties viro forti:
et qui dñat animo suo expūg-
natore vrbū. **M**ior est ergo
victoria vrbes expūgnare q̄a
eē sūt que vinctū mai⁹ aut est
qđ p̄ patientiā vincit qz ip̄e a
se aim⁹ supat et semetip̄m sibi
metip̄i subicit q̄ndo eū paciā i
hūilitate tolerācie stermit. **S**c̄ie
dū vero est q; plerumq; euemē
patientib; solet vt eo quidē tē-
pore quo adūsa patiūt vel cō-
tumelias audiūt. nullo doloē
pulsent et ita paciā exhibeāt
vt custodire etiā cordis inno-
centiā curēt. **S**; cū p̄ palu-
lus ip̄a que ptulerūt ad memo-
riā reuocāt igne vehementissi-
mī dolois instigāt argumēta
vltiomis inquirūt et māsuēdi-
uē quā tolerantēs habuerūt in
retractatione sua semetip̄os di-
iudicātes pdūt. **C**allidus nāq;
adūfariū bellū cōn̄ duos mo-
uet. vnū videlicet iflāmans vt
ctumelias p̄or inferat. alterū
vero puocās vt ctumelias le-
sus reddat. **S**ed quia eius iam

victor exultat quē ad p̄ferēdas
ctumelias cōmouit cōtra illū
acrius dolet quē ad reddēdas
iniurias cōmouere nō potuit.
Unde fit vt tota se v̄tute cōtra
eū erigat quē cōtumelias forti-
ter ptulisse cōsiderat. **Q**uē qz cō-
mouē in ipsa iniuriā iaculatio-
ne non potuit ab aperto certa-
miē interim recedens in secreta
cogitatione deceptionis tēpus
inquirūt. **E**t qz publico bello p̄-
didit ad exhibēdas occulte in-
fidias exardescit. **Q**uietis nāq;
iā tpe ad victoris animū redit
et vel dāpna rerū vel iniuriarū
iacula reducit ad memoriā cū
cta q; que sibi illata sūt vehemē-
ter exaggerās fuisse intolerabi-
liora ostendit et quiescentis a-
nimū tāto furore cōturbat. vt
plerūq; vir paties illa q̄ equa-
niter tolerauit etiā p̄ victoriā
captiū? erubescat seq; nō reddi-
disse ctumelias doleat et deteri-
ora repēdē si occasio p̄beat q̄rat.
Quibo ḡ isti sūt filēs n̄ hñs q̄
p̄ fortitudinē in cāpo victores
sūt. h̄ p̄ negligentia p̄ modū i-
ter vrb̄ claustra capiūt. **Q**ui-
bo isti sūt filēs n̄ hñs q̄s irruēs
q̄uis lāguoz a vita non subtra-
bit. h̄ leuit̄ remēs recidiua fe-
bris occidit. **I**lle ḡ veracit̄ pa-
cētā h̄uat q̄ et ad tēp̄ aliena
mala sine doloē tolerat. et hec
eadez retractās ptulisse se talia
exultat. ne bonū paciē quietis

tēpore pereat qđ i perturbacōi
bus custoditur. Sed qz natalē
martiris hodierna die colimus
frēs mei. nequaq̄ nos a v̄tute
ei? paciē estiare ex̄neos debem?
Si em̄ adiuuāte nos dño virtu
tē paciē seruaē ostendim? in pa
ce ecclie viuimus et tñ martirij
palmā tenemus. Duo q̄ppe sūt
martirij ḡna. Vnū i publico: ali
ud i mente fil et actione. Itaqz
eē martires possumus. etiam si
nullo ferro percutientū trucide
mur. **N**oci q̄ppe a persequente
martirium in aperto opere est:
ferre vero cōtumelias odiētē di
ligere martiriū est i occulta cogi
tatione. **N**ā qz duo sunt geneā
martirij vnū i occulto opere ali
ud in publico testatur veritas q̄
zebedei filios requirit dicēs Po
testis bibere calicē quē ego bibi
tur? sū: cui cū protinus respōde
rūt possumus. **I**lico dñs r̄ndit
dicēs Calicē quidē meū bibetis
Quid ei per calicē nisi dolorem
passionis accipim? de q̄ alio lo
co dicit **P**ater si fieri potest trā
seat a me calix iste. **E**t zebedei fi
lij id est iacobus et iohes non
vterqz per martiriū occubuit a
tñ qz vterqz calicē biberet audi
uit. **I**ohes aut̄ neq̄q̄ per mar
tiriū vitā finiuit h̄ tñ martir ex
titit qz passionē quā n̄ suscepit
i corpore huauit i mente. **E**t nos
ḡ h̄ exēplo sine ferro martires
esse possumus si paciētiā veraci

ter in aīo custodim? **N**ō ab re
arbitror frēs mei si vnū exēplū
vob̄ seruāde paciē ad edificacō
nē loquor. **E**x^m fuit qđam die
bus n̄ris stephan? noīe. pater
moāsterij iuxta reatine vr̄b me
mia cōstituti. vir valde sc̄is. pa
tionie v̄tute singularis: et sup
sūt multi q̄ illū nouerūt. eiusqz
vitā vel obitū narrāt. **E**rat autē
hui? ligua rustica: h̄ docta vita
Hic p̄ amore celestis p̄cie am
cta despererat possidere aliquid
i hoc mūdo fugiebat tumultus
deuitabat hoīm. crebris ac pro
lixis orōib̄ intētus erat. v̄tus
tamē paciē i eo vehēnter excre
uerat. ita vt eum sibi amicum
crederet qui sibi molestie aliqđ
irrogass̄: reddebat cōtumelias
gratias. **S**i quod in ip̄a inopia
ei damnum fuis̄ illatum: hoc
maximū lucrū putabat. **D**ēs su
os aduersarios nichil aliud q̄
adiutores estimabat. **H**ūc cū di
es mortis eius egredi de corpo
re v̄geret. cōuenerūt multi vt
tam sancte anime de hoc mun
do recedenti suas animas com
mendarent. **C**ūqz circa lectum
illius qui conuenerant omnes
assisterent. alij corporeis ocul
ingredientes angelos viderūt.
sed dicere aliquid nullo modo
potuerunt. **A**lij omnino nichil
viderunt. sed dñes qui aderant
ita vehēntissimus timor pau
lit vt nullus egrediente illic sc̄a

anima stae potuiss. Et hii g^o
qui viderat vno omis terrore p
cussi a teriti fugerut null? illic
assistere illo moriente potuit.
Pensate igit frēs omps deus
qualitē terreat qñ districtus iu
dex vetur? est. si sic assistentes
terruit quādo remunerās gīt?
vint aut qualiter timeri pōt cū
videri poterit si sic mentes pre
sentiū stravit et qñ videri nō po
tuit **E**cce frēs kmī seruata illa
ecclesiastica pacē patientia. et
ad qñtū hūc retributionis cul
men euerit **Q**uid huic su? cōdi
tor intus dedit de quo nob tā
tam gloriā in die exitus ei? et
foris inotuit **Q**uibo hunc cre
dam? nisi sanctis v̄tutibz socia
tū quē attestantibz a z poreis
qz oculis et beatis spiritibz cō
stat eē susceptū **N**ullo iste gla
dio passus occubuit a tamen
coronā patientie quā in mente
tenuit i egressiōe pcepit. **P**ro
bamus cotidie vrū eē qd ante
nos dictū est qz sancta ecclesia
electoz floribz plena vasa ha
bet: i pacē lilia in bello rosas.
Sciendū preterea est qz tribus
modis v̄tus patientie exerceri
solet **A**lia namqz sūt que a do
alia que ab ātūquo aduersario
alia que a proximo sustinem?
A proximo namqz persecutio
nis dampna et cōtumelias ab
antiquo aduersario temptamē
ta a deo aut flagella toleramus

Sed in omnibz hīs tribz mo
dis vigilantī oculo semetipsaz
debet mens circūspicere ne cōn
mala pximi p̄trahat ad retrā
butionē mali ne cōtra tempta
menta adūsarij seducat ad de
lectationē vel cōsensū delicti: ne
cōtra flagella opificis ad exces
sū p̄uat murmuratiōis p̄er
fecte eñ adūsarius v̄nicif qñ
do mēs nostra et inter tempta
menta eius a delcātionē atz cō
sensu et inter cōtumelias pximi
custodit ab odio et intē fla
gella dei opescit a murmuratiō
ne **N**ec h̄ agentes retribuī no
bis p̄sentia bona requiramus.
Nā p̄ labore pacē bona sperā
da sūt sequētis vite: a tūc p̄mi
ū nrī laboris incipiat qñ oīs iaz
labor fūdīt? cessat **D**ñ a p̄ psal
mistā d̄z **N**ō i finē obliuio erit
paupis paciā paupū n̄ p̄bit i
finē **Q**uasi ei p̄isse paciā pau
pm̄ c̄nt cū nichil p̄ illa in hac
vita hūilibz ē cōp̄esat **S**z paciā
paupm̄ i finē n̄ p̄bit qz tūc ei?
gl̄a p̄cipit cū fil̄ oīa laboriosa
t̄mināt **S**eruate g^o frēs i mēte
paciā: eāqz cū res erigit exer
cete i opa cōe **N**ullū v̄m ad o
diū pximi cōtumeliosa v̄ba cō
moueāt n̄lla p̄ituraz rez dāp
na p̄turbēt **S**i ei fixa m̄te mā
sua dāpna p̄timefcitis dāpna
rez t̄m̄tū ḡuia n̄ putatis: si
et̄ne r̄t̄buōis gl̄az d̄cipiscitis
d̄ tp̄ali iūria n̄ doletis. toleāte

ergo aduersarios vros sed vt fra-
tres diligite qs toleratis: eter-
na p̄mia p̄ dānis t̄p̄alibz q̄ri-
te. **N**ec q̄sq̄ v̄m̄ suis se viribz
h̄ac̄ implere posse cōfidat. s̄ obti-
nere p̄cibus. vt ip̄e h̄ac̄ qui im-
pat̄ prestet. **E**t scim̄ qz petētes
libēter exaudiet. q̄n̄ hoc petis
largiri qd̄ iubet. **C**ū otinue pul-
sat̄ i p̄c̄. cōcite opitulat̄ i tēpta-
tione. **P**er ihm̄ xp̄m̄ dñm̄ n̄m̄

Scdm̄ lucā

In illo t̄p̄e dixit ih̄us discipul-
suis filitudinē h̄ac̄. **H**ō qd̄ā fe-
cit cenā magnā et vocauit mul-
tos: et misit seruū suum hora ce-
ne dicē inuitatis vt venrent: qz
iam pata sūt om̄ia. **E**t reliqua
Melia beati gregorī pape de
eadē loc̄e h̄ita ad ppl̄m̄ in basili-
ca sc̄oz apl̄oz philippi et iacobi

De distaē fr̄es km̄i inē
delicias corp̄is et cor-
dis solet qz corp̄ales de-
licie. cū nō h̄ntur ḡue in se deside-
riū accēdūt. cū v̄o h̄ite eduntur.
cōmedētē ptinus i fastidiū p̄ sa-
cietatē vertūt. **A**c cōtra sp̄ūales
delicie. cū non h̄ntur in fastidio
sūt: cū v̄o habent̄ i desideio. **T**ā-
tōqz a cōmedētē āpli? esuriūtur:
q̄nto et ab esuriētē āpli? comedū-
tur. **I**n illis appetit? placet: expe-
rientia displicet. **I**n istis appeti-
tus vilis est: et expiētia magis
placet. **I**n ill̄ appetit? satiūtātē.
satiūtās fastidiū ḡnat. **I**n istis
aut̄ appetit? satiūtātē: satiūtās

appetitū parit. **A**ugēt em̄ sp̄ūa-
les delicie desiderii i mēte. dū sa-
ciāt qz q̄tomagis eozū sapor p̄-
cipit: eo āpli? cōgnoscat qd̄ au-
di? ametur. **E**t idcirco non h̄ite
amai nō p̄nt: qz eozū sapor ig-
norat. **Q**uis eī amae valeat qd̄
ignorat. **P**roide p̄s nos admo-
net dicēs. **G**ustate et videte. qm̄
suauis ē dñs. **N**e si apte dicat.
Suauitatē eī? nō agnoscitis. si
h̄ac̄ m̄ime gustatis: s̄ cibū vite
ex palato cordis tāgite. vt p̄bā-
tes eī? dulcedinē amare valea-
tis. **H**as at̄ h̄o delicias tūc ami-
sit: cū in paradiso peccauit. **E**xtra
exiit: cū os a cibo inēne dulcedi-
nis clausit. **N**ō nos qz nati i h̄?
pegrinacōis erūna. huc fastidi-
osi iā venim? nescim? qd̄ deside-
rare debeam? **T**antoqz se āpli-
us fastidij n̄i morbz exaggeat:
q̄tomagis ab esu illi? dulcedis
ai? elogat. **E**t eo inēnas iā delici-
as appetit: quo eas cōmedē diu
longeqz dissuevit. **F**astidio er-
go nostro tabescimus: et longa
medie peste fatigamur. **E**t quia
gustare int? nolum? pata dul-
cedinē: amam? foris miseri fa-
mē nostram. **S**ed superna nos
pietas. nec deserentes se deserit.
Contemptas enim illas delici-
as. ad memorie nostre oculos
reuocat: easqz nobis proponit
in promissione. **C**orpoream ex-
cutit: atqz vt fastidium nostrū
repellere debeamus inuitat.

*homo est et quis cognos-
cet eum?*

Ait nāq; homo q̄dam fecit ce-
nā magnā et vocauit multos.
Quis iste homo est nisi ille de
quo per p̄p̄t̄as dicitur Qui fecit ce-
nā magnā: q̄a facietatē nobis
dulcedinis interne p̄p̄auit. **E**t
vocauit multos, s̄ pauci ueniūt:
q̄a nōnūq̄ ip̄i q̄ ei per fidē sub-
iecti sūt eterno ei? diuino male
uiuēdo tradit̄. **M**isit at̄ ser-
uū suū hō a cene dicē iuitatis ut
uenerēt. **Q**uid hora cene nisi fi-
nis est mūdi? i quo nimirum nos
sumus? sicut iā dudū paulus at-
testat̄ dicēs Nos sumus: in q̄s
fines seculorū deuerūt. **S**i ergo
iā hora cene est cū uocamur: tā-
to minus debem? nos excusari
a diuino dei: q̄nto p̄p̄inquasse
iam cernimus finem mundi.
Quo enim pensam? q̄a nichil
est quod restat: eo debem? per-
tinescere ne tempus gr̄e quod
presto est pereat. **I**dicō aut̄
hoc cōuiuuium dei nō prandiu:
sed cēna uocat̄: q̄ post prādiū
cēna restat: post cēnā uero diuini
ū nullū restat. **E**t q̄ eternū dei
diuiniū nobis in extremo p̄p̄as-
sibile: rectū fuit ut hoc nō prādiū
s̄ cēna uocaret̄. **S**ed q̄s per hūc
suū qui a p̄p̄familias ad iui-
tandū mittit̄: nisi p̄dicatoꝝ or-
do designat̄? **Q**ue quo uidelicet or-
dine q̄uis adhuc indigni exi-
stim? q̄uis peccatoꝝ nr̄oꝝ p̄o-
derib? guamur: et nos tam in
istis diebus sumus? **E**t cū de edifi-

caōe uia uob aliq̄d loquor: hoc
est qd ago: s̄ u? ego sū sūmi pa-
trissimilias; cū admōeo ad cō-
temptū seculi: iuitatē uos uenio
ad cēnā dei. **N**emo me p̄p̄ter
me hoc i loco despiciat: et si ad
iuitandū nequaq̄ dignū appa-
reo: sed tamē magne sūt deliciae
q̄s p̄mitto. **S**epe fr̄es mei solz
eueire qd dico: ut p̄sona potēs
famulū habeat respectū. **C**ūq̄
per eū suis forte uel eñcis ali-
qd respōsū mādāt: nō despiciat
p̄sona loq̄ntis s̄ u: q̄a s̄ uaf i
corde reuerētia mittentis d̄m.
Nec p̄sant q̄ audiūt per q̄m s̄
qd uel a q̄ audiūt. **I**ta ḡo fr̄es
kmi: ita uos agite si nos forsi-
tan digne despiciatis in mēte: tñ
uestri uocātis d̄m reuerētia ser-
uate. **C**ōuiuue fieri sūmi patris
familias libenter obedite: cor-
da uestra discutite: atq; ex eis
mortalē fastidiū pellite. **A**d re-
pellendū namq; mentis uestre
fastidiū: iam parata sunt
omnia. **S**ed si adhuc carnales
estis: fortasse carles epulas in-
quiritis. **E**cce ip̄se carnales epu-
le in spirituale nobis alimentū
cōuerse sunt. **A**d abstergendū
namq; mentis nostre fastidiū:
in cēna dei ille uobis singula-
ris agnus est occasus. **S**ed qd
agimus: qui hoc quod subiun-
gitur adhuc fieri a multis uide-
mus. **E**t simul ceperūt omnes
excusare. **O**fferet de? qd rogari

debit: non rogatus dare vult.
quod vix sperari poterat quia digna
res largiri postulat? Contempto
tibi vero patas delicias refectio-
nis etne denunciat: et tamen filii omnes
excusant. **P**onam? **g**o ante oculos
mentis minima: ut possimus
digne pensare maiora. **S**i quae
potens ad invitandum quelibet pau-
perem mitteret. quod frater rogo quod
pauper ille fecisset nisi de eadem sua in-
vitatione gauderet: responsum
humile redderet: ire quatenus
festinaret: ne pro se ad potentis
convivium alter occurreret? **H**omo
ergo dives invitat et pauper occur-
rere festinat. **A**d dei invitamus
convivium: et excusamus. **S**ed ecce
intus haec estiare possumus? quod sibi
corda vestra respondeant. **O**ccultis enim
fortasse sibi cogitationibus dicunt.
Excusare nolumus. **A**d illud enim
superne refectiois convivium:
et vocari et peruenire gratulamur.
Loquentes nobis talia mentes
vestre rerum dicunt: si non plura
terrena quam celestia diligunt: si non
amplius rebus corporalibus quam
spiritualibus occupantur. **U**nde
hic quoque ipsa excusantium cau-
sa subiungitur. cum pertinens sub-
infertur. **P**rimus dixit: villam
enim et necesse habeo exire et vi-
dere illam: rogo te habere me ex-
cusatum. **Q**uid per villam nisi
terrena substantia designatur?
Exit ergo videre villam: qui so-
la exteriora cogitat prope sub-

stantiam. **A**lter dixit. **I**uga bouum
enim quique: et eo probare illa: ro-
go te habere me excusatum. **Q**uid
in quique iugis bouum nisi quin-
que sensus corporis accipimus:
qui recte quoque iuga vocati sunt:
quia in utroque sexu geminantur.
Qui videlicet corporales sensus.
quia minima apprehendere nesciunt: sed
sola exteriora cognoscunt et de-
serentes interiora ea que extra sunt
tangunt: recte per eos curiositas
designatur. **Q**ue dum alie-
nam queit vitam discutit: spiritus sua
interiora nesciens studet exteriora
cogitare. **G**raue namque curiosita-
tis est vitium: quod dum cuiuslibet
mentem ad vestigandam vitam
proximi exterius ducit: semper ei
sua interiora abscondit: ut aliena
sciens se nesciat. **E**t curiosus ami-
cus: quanto peritius fuerit alieni me-
riti: tanto fit ignarus sui. **P**rop-
terea namque et de eis de quibus iu-
gis bouum dicitur. **E**o probare illa: rogo
te habere me excusatum. **I**psa enim
excusantis verba a vicini sui sig-
nificatione non discrepant: dum dicit
eo probare: quia videlicet aliquando
pertinet probatio ad curiositatem so-
let. **S**ed notandum quod is qui prop-
ter villam et is qui pro probanda iuga
bouum a cena sui invitatoris ex-
cusat: humilitatis verba promiscet
dicens. **R**ogo te habere me ex-
cusatum. **D**um enim dicit: rogo.
et tamen venire contemnit: humilitas
sonat in voce: superbia in actione

Et ecce h̄ diiudicat p̄u? quisqz
cū audit nec tam ea que diiudi
cat agē desistit. **Nā** dū cuilibz
puerle agenti dicim? auertē de
um se q̄re. mūdū relinque: vbi
hūc nisi ad dīcā cenā vōmus
Sed dū respondet. **Ora** p me
qz peccator sū. hoc facē nō pos
sū. hūilitatē insinuat: subiūgēs
aut. auerti nō possū. supbiā de
mōstrat. **Rogando** igit̄ excus
sat. qui a hūilitatē supducit in
voce. et supbiā exercet in actiōe
Alius aut̄ dixit **Proxē** duxi et
ideo nō possū veniē. **Quid** p vr
orem nisi voluptas carnis acci
piē. **Nā** q̄uis bonū sit coniū.
atqz ad ppagandā sobolē pui
dentia diuina cōstitutū. nōnulli
tamen nō p hoc fecūditatē p
lis. h̄ desideria expetūt volupta
tis. **Et** idcirco p rem iustā signi
ficari p̄t. nō in cōgrue res iniu
sta. **Ad** cenā nos ergo dīcā et
mi coniū sūm? p̄familias iui
tat: h̄ dū alius auaricie. alius
curiositati. alius voluptati car
nis est deditus. nimiz reprobi
fil̄ omēs excusant. **Dū** hūc ter
rena cura occupat: illū alieni a
ctus sagax cogitatio deuastat.
alteri? etiā mentē voluptas car
nalis inq̄nat: fastidiosus q̄sqz
ad eterne vite epulas nō festi
nat. **Sequit̄** **A**uersus seruus
nūciavit h̄ dño suo. **Tūc** irat?
p̄familias dixit suo suo. **Exi**
to in plateas et vias ciuita

tis a paupes debiles cecos clau
dos introduc huc. **Ece** qui ter
rene substātie plus iusto inui
bat venire ad dīcā cenā reu
sat. **Qui** labori curiositatis isū
dat. p̄ata vite alimēta fastidit.
Qui carnalibz desiderijs inser
uit: spūalis cōiuij epulas re
spuit. **Quia** g° venire supbi ren
nuūt. paupes eligūt. **Cur** hoc?
qz iux̄ pauli vocē. infirma mū
di eligit deus: vt cōfūd at fortia.
Sed notādū nobis est quomō
describant̄ qui ad cenā vocant̄.
et veniūt paupes et debiles. **De**
biles dicūt: q̄ iudicio suo apud
semeti p̄os infirmi sūt. **Nā** pau
pes et q̄i fortes sūt: q̄ et positi
in paupertate supbiūt. **Ece** vō
sūt: q̄ nullū ingenij lumē ha
bēt. **Claudi** qz sūt: q̄ cōs gres
sus i opacōe nō hnt. **Sz** dū mo
rū vicia i m̄broz debilitate fig
nāt: p̄fecto liquet. qz sicut illi
peccatoēs fuerūt q̄ vōti veniē no
luerūt: ita h̄i qz peccatoēs sūt q̄
inuitāt et veniūt. **Sz** peccatoēs
supbi respuunt: vt peccatoēs
hūiles eligant. **Hos** itaqz eli
git deus: quos despiciat mūdus.
Quia plerqz ipsa despectio ho
minem reuocat ad se p̄sū. **Is**
em̄ qui patrē reliquit. et p̄tem
substātie quā p̄cepit pdige ex
pedit: p̄ q̄ esuriē cepit in se re
uersus dixit. **Quātī** mercenarij
in domo patris mei habūdāt
pambus. **Longe** quippe a se

discesserat quā peccauit: et si non
e surisset in semetip̄ in mīme res
diss̄. Quia postq̄ terrenis reb̄
idignit. tūc cogitatē cepit: quid
de sp̄ualib̄ amisit. **P**aupes er-
go et debiles cæci et claudi vocan-
tur et veniūt: qz infirmi quiqz at-
qz in hoc mūdo despecti plerūqz
tanto celerius vocē dei audiunt.
q̄to in hoc mūdo non hūt vbi
delectētur. **Q**d bene amalechita-
rū puer ille egiptius designat q̄
amalechitis p̄dantib̄ atqz cur
rētibus eger remāsit in via. fa-
mī fitiqz aruit: quē tamē dauid
iuuenit. ei cibū potūqz tribuit: q̄
ilico conalescēs dux dauid factus
est. **C**onuiuātes amalechitas ep̄-
pit: et eos q̄ se debilē reliquerāt
cū magna fortitudie p̄strauit.
Amalechite q̄ppe plūs lābens
vocatur. **E**t qd̄ per lābentē po-
pulū nisi mētes seculariū desig-
natur: q̄ terrena cūcta ambiēdo
q̄si lambūt: dū solis tyalib̄ de-
lectātur. **Q**uasi em̄ plūs lābēs
predā facit: dū terrena diligen-
tes: lucra de aliēis dānis exag-
gerāt. **S**ed puer egiptius eger ī
via relinquit: qz p̄cōz q̄sqz dū
īfirmari ab h̄ mūdi statu cepit.
mox secularibus mentib̄ in de-
spectum venit. **Q**uem tamen da-
uid inuenit. eiqz cibū et potū p̄-
bet: quia manus fortis dominus
abiecta mundi non despicit. **E**t
plerūqz eos qui sequi mundū
minime valentes. quasi in via

remanent. ad amoris sui grati-
am cōuertit. eisqz verbi sui cibū
potūqz porrigit. et quasi du-
ces sibi in via eligit: dum suos
etiam predicatorēs facit. **Q**um
enim christum peccatorum cor-
dibus inferunt: quasi dauid su-
per hostes ducūt. **Q**ui conuiuātes
amalechitas velut dauid gla-
dio feriunt: quia superbos q̄sqz
qui se in mundo despererant do-
mini virtute prosternunt. **P**u-
er ergo egiptius qui in via re-
manserat. amalechitas interfi-
cit: quia plerūqz ipsi mentes
seculariū p̄dicādo supant: qui
p̄us cū secularibus in hoc mun-
do currere nō valebāt. **S**ed du-
ctis ad cenā paupibus. qd̄ pu-
er subiūgat audiam? **D**ñe factū
est vt impasti: et adhuc locus
est. **M**ulti tales ad cenam do-
minicam ex iudea collecti sunt.
sed multitudo que ex israheliti-
co populo credidit locum super-
ni conuiuij non impleuit. **I**ntra-
uit iam frequentia iudeorū: sed
adhuc locus vacat ī regno vbi
suscipi debeat numerositas gen-
tium. **U**nde et eidem seruo dicit.
Eri in vias et sepes et compes-
le intrare vt impleatur domus
mea. **C**um de vicijis et plateis
ad cenam quosdam dñs inui-
tat: illū videlicet plm̄ designat.
qui tenere legē sub urbana cō-
uersatione nouerat. **C**um vero
conuiuas suos colligi ex vicijis et

sepibus p̄cepit: nimirū agrestē
ip̄m colligē id ē gentilē querit
De cui? significatiōe p̄ psalmi:
stā dz. **T**ūc exultabūt oīa lig
na siluay āte faciē d̄m qm̄ veit
Ligna em̄ silue gētes vocate sūt:
qz ī infidelitate sua tor̄te et ifru:
ctuose semp̄ fuerūt **Q**ui ergo ex
illo agresti vsu cōūsi sūt ad ce:
nā d̄m̄cam quasi ex sepibus ve
nerūt. **N**otandū vero q̄ ī hac
iuitatione terciā nō dicit iuita
h̄ compelle ītrae **A**lij em̄ vocā
tur et veniē cōtempnūt **A**lij vo:
cantur et veniūt. **A**lij aut̄ nō so
lū vocātur h̄eciā cōpellūtur ut ī
trēt **V**ocātur et veniē cōtempnūt
qui donū q̄dem ītellectus acci:
piūt. h̄ eūdem ītellectū opibus
nō sequūt **V**ocātur et veniūt q̄
acceptā ītellectus gratiā opēā:
do p̄ficiūt. **Q**uidā v̄o sic v̄nē
vt etiā cōpellant̄ **N**ā sūt nōnul
li qui bona faciēda intelligūt
sed h̄ faciē desistūt: vidēt que a
gere debeant. h̄ hec ex desideio
nō sequūt **H**is vt sup̄ius dix
im? plerūqz cōtingit vt eos in
carnalibz desiderijs suis mūdi
hui? adūstas feriat. ap̄bende
re tēporalem gloriā conent̄ et
nequeāt. et dū per alta pelagi
quasi ad grādiōres curas hui?
seculi nauigāe p̄ponūt semper
adūstis flatibz ad delectōis sue
litora repellūt. **C**ūqz se frangi
in desiderijs suis adūstante mū
do cōspiciūt. quid de se auctori

suo debeāt cōmemorāf itavt ad
eū erubescētes redeāt. qui euz
superbientes p̄ mūdi amoē de
serebāt **S**epe nāqz nōnulli ad
tēporalē gloriā p̄ficē volentes.
aut longa egritudine tabescūt.
aut afflicti iurijs cōcidūt aut p̄
cussi ḡuibz dāpnis affligūt a
m̄ mūdi doloē vidēt. q̄a nichil
cōfidere de ei? voluptate debue:
rūt seqz ip̄os in suis desiderijs
reprehēdentes ad deū corda
cōuertūt **D**e h̄is q̄ppe d̄ns p̄ p̄
phetā dicit **E**cce ego sepīam vi
am tuā sp̄mis et sepīā eā mace
riā: semitas ei? nō iuemies **E**t se
queris amatores tuos. et non
ap̄bendes eos queres a nō in
uemies eos **E**t dices **V**adam a
reuertar ad virū meū priorem:
quia bene michi erat tunc ma
gis q̄ nunc. **V**ir vnus cuiusqz
fidelis anime deus est. quia vi
delicqz h̄ ei est cōiuncta p̄ fidem
sed illa que cōiuncta fueāt deo
anima amatores suos sequi:
tur. quando mens que iam p̄
fidē credidit. adhuc se īmūdis
spiritibz in operatione subster:
nit. mundi gloriā querit car
nali delectatione pascitur ex q̄
fitis voluptatibus nutritur **S**z
plerumqz omnipotens de? ta
lem animam misericorditer re
spicit: et eius voluptatibus a
maritudines permiscet **U**nde
dicit dominus per p̄phaz. **E**c
ce ego sepīaz vias tuas sp̄mis

vie em̄ nostre sp̄imis septe sunt
qū in hoc qđ male cupimus do
loze op̄uccionis iuenim? Et se
piam eas maceria: a semitas lu
as nō iueniet. **V**ie ei nostre ma
ceria sepiūtur cū desiderijs n̄ris
dure ī hoc mūdo obiectiones re
sistūt. Et semitas n̄ras iuenire n̄
possumus. qz hoc qđ querimus
male adipisci p̄hibemur. Et se
quetur amatores suos a nō ap
p̄bendet eos: q̄ret et nō iueniet
eos: quia malignos sp̄ūs q̄b
se ī suis desiderijs aīa subdidit
ad desideriozū suoz effem̄ mimi
me cōprehēdit. **S**ed de hac salu
bri adūitate quāta vtilitas nas
catur subiūgīt cū subdidit. Et di
cit. **V**adā a reuertat ad virū me
um priorem: quia bene m̄ erat
tunc magis q̄ nunc. **P**ostq̄ er
go vias suas sp̄imis septas iue
nit. postq̄ amatores suos ap
prehendere non valet: ad amo
rem viri prioris redit: quia ple
rūqz postq̄ in hoc mundo non
possumus obtinere q̄ volumus
postq̄ ī desiderijs terrenis de ī
possibilitate lassamur. tunc ad
mentē deū reducim? tūc placere
icipit qui displicebat: et is cui?
nobis amara fuerunt precepta
repente dulcis fit in memoria:
a peccatrix anima que adulte
ra conata est esse. nec tū aperto
ope potuit decernit eē fidelis cō
iunx. **Q**ui ergo huius mūdi ad
ueritatibus fracti ad dei amo

rem redeunt. atqz a presentis vi
te desiderijs corriguntur: quid
isti fr̄es km̄i nisi op̄elluntur vt
intrent? **S**ed valde ē tremenda
sententia que p̄tinus submifer
tur. **I**ntenta hanc cordis aure
p̄cipite fratres et domini mei: ī
quātū peccatores fratres mei. ī
quātū iusti domini mei. **I**ntenta
hanc cordis aure p̄cipite vt tā
to eā minus sentiatis ī examine
q̄to nūc auditis formidolosi?
ī p̄dicacōne. **A**it ei. **D**ico at vob
qz n̄eo viroz illoz q̄ vocati sunt
gustabit cenā meā. **E**cce vocat
p̄ se. vocat per angelos. vocat p̄
patres. vocat p̄ p̄phas. vocat
p̄ aplōs. vocat p̄ pastores. vo
cat etiā p̄ nos. vocat plerūqz p̄
miācula. vocat per flagella. vo
cat aliquē p̄ mūdi huius p̄spe
ra. vocat aliquē p̄ aduersa. **N**eo
cōtēnat. ne dū vocatus excusat
cū voluerit itrare non valeat.
Audite qđ sapia p̄ salomonez
dicit. **T**ūc iuocabūt me. et ego
nō exaudia: mane asurgent et
non inueniēt me. **H**inc est qz fa
tue virgines tarde veniētes cla
māt. **D**ñe dñe api nobis. **S**ed
iā tūc aditum q̄rentibz dicitur.
Amē amen dico vobis: nescio
vos. **Q**uid iter hec fratres km̄i
nisi relinque omnia debemus?
Curas mundi postponē: solis
desiderijs et̄nis ībiaē. **S**ed pau
cis h̄ data sunt admonē vs vo
lo vt relinq̄tis oīa h̄ n̄ p̄sumo.

Si ergo cuncta mundi relinquere
non potestis sic tenete que huius
mundi sunt. ut tamen per ea non te-
neamini in mundo ut terrena res
possideat non possideat: et sub
mentis vestre sit dominio quod habe-
tis ne si mens vestra terrenarum re-
rum amore vincatur a rebus suis ma-
gis ipsa possideat. **S**ic ergo res
temporalis in usu. sed eterna res in de-
siderio. **S**ic res temporalis sit in
itinere ut desideret eterna in per-
ueniente. **Q**uasi ex latere respiciat
quicquid de hoc mundo agit. **A**n-
te nos autem tendant mentis oculi dum
tota intentione illa respiciunt ad quod
peruenimus. **E**xterpset funditus vicia
a non solum ab actu operis sed etiam
a cogitatione cordis euulsa. **N**on
nos voluptas carnis non sollicitudo
curiositatis non estus ambitionis a
dominica cena impediatur sed
ipsa que honesta que agimus quasi
ex quodam mentis latere tangamus
ut terrena quilibet sic corpori no-
stro huiusmodi quatenus cordi mini-
me obstitant. **N**on ergo fratres aude-
mus vobis dicere ut omnia relinquatis
sed tamen si vultis omnia etiam retinere
do relinquitis si sic temporalia geri-
tis ut tamen tota mente ad eter-
na tendatis. **H**inc etiam paulus
apostolus dicit. **T**empus bre-
ue est. **R**eliquum superest ut qui
habent uxores tamquam non ha-
bentes sint. et qui flent tamquam
non flentes et qui gaudent tam-
quam non gaudentes et qui emunt

tamquam non possidentes et qui vi-
tuntur hoc mundo tamquam non utan-
tur. **P**reterit enim figura huius
mundi. **U**xorem namque habet sed
quasi non habens. qui sic sit de-
bita carnis exsoluere ut tamen
per ea mundo tota mente non co-
gatur inherere. **N**am cum isdem
rursus egregius predicator di-
cat. qui habet uxorem cogitat
que sunt huius mundi. quomodo
placeat uxori ille uxorem ha-
bens quasi non habet qui sic stu-
det placere coniugi ut tamen non
displiceat conditori. **F**let quoque
sed tamen non fleat qui sic temporalibus
dammis affligitur ut tamen de
eternis lucris semper animam consolatur.
Gaudet vero sed tamquam non
gaudeat qui sic de temporalibus
bonis hilarescit ut tamen semper pe-
nitentia tormentata confidat et in hoc quod in
terreno gaudio subleuat hanc continuo
pondere prouidi timoris premit.
Smit autem sed quasi non possi-
des qui et ad usum terrena impendit
et tamen cauta cogitatione prouidet
quo hec cuncta relinquat. **M**undo
quoque utitur sed quasi non utitur.
qui et necessaria cuncta exterius
ad vite sue ministerium redigit et
tamen hanc eadem non sinit sue menti do-
minari: ut subiecta foris serui-
ant et nunquam intentionem animi
ad alta tendentem frangant.
Qui autem igitur tales sunt eis pro-
fecto terrena omnia non ad deside-
rium sed ad usum assunt: quia rebus

quidē necessarijs vtūtur h̄ mich
il h̄e cū p̄cō cupiūt. De ip̄is
q̄z rebus habitis cotidie merce
des acq̄rūt: et plus gaudēt bo
no ope q̄ bona possessiōe. **Ex^m**
At ne aliq̄b̄ ista difficilia esse
videātur rem de persona refero
quā multi v̄m̄ meū nouerunt
Quā videlicet rem ip̄e añ triēni
um i cētūcellensi vrbe a p̄sonis
fidelibus didici. **N**up nāq̄ i ea
dē ciuitate theopham̄ comes
fuit: vir mie actib̄ dedit? boīs
opib̄ intētus. hospitalitati p̄ci
pue studēs: exercēdi comitat?
actib̄ occupatus. **A**gebat ter
rena et temporalia. sed vt ex fi
ne eius claruit magis ex debito
quā ex intentione. **N**ā cū appro
pinquāte mortis ei? tēpoē gra
uissima aeris tēpestatas obfistēt
ne ad sepeliēdū duci potuiss̄ ei
q̄ cōiū sua cū fletu vehemētissi
mo requirēt diēs. **Q**uid faciā
quomō te ad sepeliēdū eicio: q̄
ostiū domus hui? egredi p̄ mi
mia tēpestate nō possum. **T**ūc
ille r̄ndit. **N**oli flē mulier. quia
mox vt ego defūctus fuero ae
ris serenitas rediet. **C**ui? p̄tin?
et vocem mors et mortē sereni
tas ē secuta. **C**ui? man? ac pe
des podagre humore tumescē
tes a verfi i vulnērib̄ fuerant a
p̄fluēte samie putrebāt. **S**z dū
corp? illi? ad lauādū ex moē fu
iss̄ detectū: ita man? pedesq̄ il
lius sam̄ repertū sūt ac si v̄m̄q̄

vulneis nichil habuissent. **Q**u
ctus itaq̄ ac sepultus ē. eiusq̄
diugi visū ē vt quarto die i se
pulchro illi? marmor qd corp?
ei? suppositū fuerat mutai debu
iss̄. **Q**d videlicet marmor corpi
ei? suppositū dū fuiss̄ ablatū. tā
ta ex ei? corpe fragrātia odois
emanauit. ac si ex putrescente
carne illius pro vermibus aro
mata ferbuissent. **H**ec igitur
dixi vt e vicino exemplo osten
derem posse nonnullos et secu
larem habitum gerere et secula
rem aīm non habere. **Q**uos em̄
tales in hoc mundo necitas li
gat. vt ex om̄i pte exui a mūdo
nō possint sic debent ea que mū
di sunt tenere vt tamē eis nesci
ant ex mentis fractione succū
bere. **H**ec igitur cogitate vt cū
relinquē cuncta que mundi sūt
non potestis. exteriora bona ex
teriorius agite: sed ardentē inte
rius ad eterna festinate. **N**ich
il sit qd desiderū vestre mētis re
tardet: nullius vos rei delectacō
in hoc mundo implicet. **S**i bo
nū diligitur. mēs in bonis me
liozib̄ id ē in celestib̄ delectet.
Si malum metuitur: mala et
na animo p̄ponātur: vt dū il
lic eē aspiciat et āplius quod di
ligat et āplius quod p̄timeſcat
hic omnino non hereat. **A**d h̄
agēda habemus mediatorē
dei et hominum adiutorē no
strum: per quem cicius cuncta

obtinebim? si ad illū vō amo
re flagram? Qui viuit aē.

Sed in lucā

In illo tpe dixit ihs discipul
suis Si q̄s venit ad me et non
odit p̄em suū et matrē et vx
orē et filios et fratres et sororēs
ad huc aut et aīaz suā. nō po
test meus esse discipul? Et qui
nō baiulat crucē suā et v̄it p̄
me nō p̄t esse meus discipul? .
Et reliqua. Omelia beati gre
gorij pape de eadē lōe habita
ad pplm in basilica scī sebastia
ni m̄ris in die natalis eius

Cōsiderem? frēs kmī
que et q̄nta sūt que no
bis p̄mittūt in celis :
vilescūt aīo oīa que h̄ntur ī ter
ris. Terrena nāq; substantia
eterne felicitati cōpata p̄odus
est nō subsidiū. Tēporalis vita
eterne vite cōpata mors est po
tius diēda q̄ vita ip̄se em̄ co
tidian? defectus corruptionis
q̄d est aliud q̄ quedā plixitas
mōrtis. Que aut lingua dicere
vel quis itellectus capē sufficit
illa supne cītatis q̄nta sūt gau
dia: angeloz choris interesse
cū beatissimis sp̄itib; glorie cō
ditoris assistē: p̄ntēz dei vultū
cernē incir cūscriptū lumē vidē
nullo mōrtis metu affici: īcor
ruptionis p̄petue munē letari.
Sed ad hec audita in ardescit
aīm? iāq; illuc cupit assistē v
bi se sperat sine fine gaudere. h̄

ad magna p̄mia pueniri non
p̄t. nisi p̄ magnos labores. Vñ
et paulus egregi? p̄dicatoz d̄t
Nō coronabitur nisi qui legiti
me certauerit. Delcēt igit men
tē magnitudo p̄mior; h̄ nō de
terreat certamē laboz. Vñde et
ad se venientib; veritas d̄t. Si
q̄s v̄it ad me et nō odit patrē
suū et matrē et vxorē et filios
et fratres et sorores. ad huc at
et aīaz suā nō p̄t meus esse di
scipulus. **Sed** p̄mictari libet
quō parētes et carnaliter pro
p̄mquos p̄cipimur odisse q̄ ui
bemur et inimicos diligere. Et
certe de vxore veritas dicit. Qd̄
deus iūxit homo non sepet. Et
paul? ait Viri diligite vxores
vestras sicut et xp̄c ecclesiam.
Ecce discipulus vxorem dilige
dam predicat cū magister di
cat. Qui vxorem nō odit. non
potest meus esse discipul? **Nū**
quid aliud iudex nūciat: aliud
p̄co clamat. An simul et odi
sse possum? et diligere. **Sed** si
vim p̄cepti p̄pendim? vtrūq; a
gere p̄ discretione valem? vt ei
os qui nobis carnis cognatio
ne diūcti sūt. et quos p̄rimos
nouim? diligamus et quos ad
uersarios in via dei patimur o
diendo et fugiendo nesciamus.
Quasi em̄ per odium diligitur
qui carnaliter sapiens dum p̄
ua nobis ingerit nō auditur.
Ut autē d̄ns demonstraret hoc

erga prios odiū non de affecti
 one pcedere h̄ de caritate addi
 dit protin? dicēs **A**dbuc aut̄ a
 aiām suam **O**disse itaq; p̄cipi
 mur prios: odisse et animam
 nostrā **C**ōstat ergo qz amādo
 debet odisse primum: qui sic eū
 odit sicut semetip̄m. **T**ūc etem̄
 bene aiām nr̄am odim? : cū ei?
 carnalib; desiderijs nō acq̄esci
 mus cū eius appetitū frāgimus
 eiusq; voluptatib; reluctamur.
Que ergo cōtempta ad melius
 ducitur quasi p̄ odiū amatur.
Sic sic nimis exhibere primis
 nr̄is odij discretionē dēimus: vt
 in eis a diligam? qd̄ sūt. et ha
 beamus odio q; in dei nobis iti
 nere obfistunt **C**erte dū paul?
 iberosolimā p̄gēt p̄pheta aga
 bus zonā illius ap̄bēdit: suis
 q; pedib; alligauit dicēs. **V**irū
 cui? hec zona est. sic alligabunt
 in iherl̄m **S**ed is qui animā su
 am p̄fē odeāt qd̄ dicebat **E**go
 nō solū alligai. h̄ et moxi pat?
 sum p̄ noīe dñi ih̄u **N**ec facio
 aiām meā p̄ciosiorē q̄ me **E**cce
 quō aiām suā amando oderat:
 imo odiens amabat **Q**uā cupi
 ebat pro ih̄u moxti tradere: vt
 h̄ac ad vitā de p̄ccā morte refus
 citaret **A**b hac ergo discretionē
 odij nr̄i trahamus formā ad o
 diū pri. **A**metur q̄libet in hoc
 mūdo adūsari? : h̄ i via dei tra
 rius nō ametur etiā p̄p̄iquus.
Quisquis em̄ iā etna cupiscit

i ea quā aggredit̄ causa dei ex
 tra p̄em̄ extra matrē eē vxorē
 eē filios eē cognatos eē semet
 ipsū fieri debet. vt eo reius cog
 noscat deū quo i eius causa ne
 minē recognoscit. **M**ultū nāq;
 est q; carnales affcūs int̄tionē
 mētis diūberāt. eiusq; acie ob
 scurāt. **Q**uos tñ neq; n̄orios
 patimur. si eos prenēdo tenea
 mus **A**mādi ergo sunt primi
 ipendēda caritas om̄ibus et p̄
 pinquis et eēneis nec tñ p̄ ea
 dē caritate a dei amore flectendū
Scim? aut̄ cū de terra philisti
 im archa dñi ad terrā israheli
 tay rediret. plaustro sup̄imposi
 ta est a vacce plaustro subiūcte
 sūt que fete fuisse meōrātur. q;
 rum filios clauerant domi. **E**t
 scriptū est **I**bant aut̄ in directū
 vacce p̄ viā q̄ ducit bethsamis.
Uno itinere ḡdiebātur p̄gentes
 a mugientes: a non declinabāt
 neq; ad dextrā neq; ad sinistrā
Quid igif vacce n̄ fideles quos
 q; i ecclia designāt **Q**ui dū sacri
 eloquij p̄cepta cōsiderāt quasi su
 p̄impositā dñi archā portāt **D**e
 quib; h̄ est etiā notādū q; fuisse
 fete meōrantur: qz sūt pleriq;
 q; in via dei intrinsecus positi fo
 ris carnalib; affectib; ligantur
 h̄ nō declināt a rōo itinē. qz ar
 chā dei portāt i mente. **E**cce em̄
 vacce bethsamis p̄gūt **B**ethsa
 mis q̄ppe d̄z dom? solis **E**t pro
 pheta ait. **V**ob aut̄ qui timetis

dñm oriel sol iusticie Si igitur
ad eteri solis habitationē ten
dim? : dignū pfecto ē vt de dei
itinē p carnalibz affectibz nō
declinem? Tota em̄ v̄tute pen
sandū est q̄ vacce dei plaustro
supposite pergūt et gemūt dāt
ab intimis mugitus et tamen
de itinē nō deflectūt gressus **A**
morē quidē per passionē sen
tiūt h̄ colla posterū nō deflectūt
Sic nimiz p̄dicatores dei sic fi
deles quiqz esse intra sanctā ec
clesiā debent vt opatiant p̄xi
mis per caritatē ⁊ tamē de via
dei nō exorbēt per passionē
Hoc ip̄m v̄o aīe odiū qualiter
exhiberi debeat veritas subden
do manifestat dīc̄s. **Q**ui non
baiulat crucē suā et venit post
me nō p̄t esse me? discipulus.
Cruc̄ q̄ppe a cruciatu d̄r **E**t du
obz modis crucē dñi baiula
m? cū ā per abstinentiā carnē
afficiam? aut p̄ cōpassionē p̄xi
necessitatē illi? nostrā putam?
Qui em̄ dolorē exhibet in alie
na necessitate crucē portat i m̄
te **S**ciendū vero est q̄ sūt non
nulli qui carnis abstinentiam
nō p̄ deo h̄ p̄ iam gloria exhibe
bent **E**t sūt pleriqz qui passionē
p̄xi nō spūaliter h̄ carli
ter impēdūt vt ei nō ad v̄tutez
h̄ q̄si miserēdo ad culpas faue
ant **H**ij itaqz crucē q̄dē vident
ferre h̄ dñm nō sequūt **O**nde re
cte hec eadē veritas dicit **Q**ui n̄

baiulat crucē suā et venit post
me: nō p̄t esse meus discipul?
Baiulare etem̄ crucē ⁊ post do
minū ire est vel carnis abstinē
tiā vel passionē p̄xi p̄ stu
dio eterne intētions exhibere
Nam quisquis hec p̄ tēporali
intētione exhibet crucē q̄dē ba
iulat sed ire p̄ dominū reusit
Quia v̄o sublimia p̄cepta da
ta sūt p̄tinus opatio edificāde
sublimitatis diūgitur cū dicit.
Quis em̄ ex vobis homo volēs
turrim edificare nō p̄us sedēs
oputat sūptus q̄ necessarij sūt
si habeat ad p̄ficiendū ne po
stea q̄ posuerit fundamentū et
nō potuerit p̄ficere omēs q̄ vi
derint incipiant illudere ei dīc̄s
tes **Q**uia hic homo cepit edifi
ficare: ⁊ nō potuit cōsummare
Omnē quod agimus p̄uidē
per studiū cōsiderationis debe
mus **E**cce em̄ iuxta veritatis vo
cem qui turrim edificat p̄ius
edificij sumptus parat **S**i igit
humilitatis turrim construere
cupimus: p̄ius nos preparāe
ad aduersa huius seculi debe
mus. **H**oc enim inter terrenū
et celeste edificium distat q̄ ter
renum edificium expensas col
ligendo construitur. celeste ve
ro edificium expensas disper
gendo. **A**d illud sumptus fa
ciamus: si non habita colliga
mus. **A**d istud sumptum faci
m? si et habita relinquamus

ad istud ſūptus facim? ſi a bita
relinq̄mus Iſtos ſūptus diues
ille habē nō potuit qui multas
poſſeſſiōes poſſidēs inḡm req̄
fuit dicēs **N**ḡ bone q̄d faci
ens vitā etnā poſſidebo **Q**ui cū
p̄ xp̄ta relinquendi oīa audiſſet
triflis abceſſit **E**t idē est angu
ſtius i mēte: vnde foris fuit
latior in poſſeſſione **Q**uia eī in
hac vita amabat ſūptus celſitu
dimis tēdendo ad eternā patriā
h̄re noluit ſūptus humilitatis
Conſiderādū vō q̄d dicis **O**ēs
q̄ viderit incipiant illudē ei: qz
iurta pauli vocē. ſpectaculū fa
cti ſumus mūdo angelis a hoī
bus. et i ōne q̄d agim? cōſidera
re occultos adūſarios n̄ros de
bemus q̄ ſp̄ n̄ris opibz inſiſtūt
ſp̄ ex n̄ro defectu ḡulant **Q**uos
pp̄ba itūēs ait. **D**e? me? in te
cōfido non erubeſcam: neqz irri
deant me iūmici me **I**n bonis eī
opibz intenti ſi malignos ſpūs
ſollicite cogitem? atqz cōtra ip
ſos ſollicite vigilem?: ipſos ir
riſores patimur quos ad malū
p̄ſuaſores habem? **S**ed qz de
cōſtruendo edifitio opatio data
eſt. nunc ex minori ad mai? fili
tudo ſubdiſ. vt ex rebz mīmis
maiora p̄ſent. **N**ā ſeq̄t. **A**ut
q̄s rex itur? cōmittē bellū aduer
ſus aliū regē. non ſedēs p̄us co
gitat ſi poſſet cū decē milibz oc
currere ei. q̄ cū .xx. milibz venit
ad ſe? **N**oquin adhuc illo lon

ge agente legationem mittens
rogat ea que pacis ſunt **R**ex cō
tra regem ex equo venit ad pre
lium. et tamē ſi ſe p̄endit non
poſſe ſufficere. legationē mittit
et ea que pacis ſunt poſtulat.
Quibus ergo nos lacrimis ſpa
re debemus veniam. qui in illo
tremēdo exāmie cū rege noſtro
ex equo ad iudicium non veni
mus. quos nimirum cōditio in
firmitas. et cauſa. inferiores ex
hibet. **S**ed fortaffe iam mali
operis culpas abſcidimus: iaz
praua queqz exterius dedina
mus: nūquid ad reddendam
rationē cogitationis noſtre ſuf
ficimus? **N**am cum .xx. milibz
dicitur veniſſe iſ. contra quē mī
me ſufficit iſte qui cum decē mi
libus venit. **D**ecem milia q̄ppe
ad viginti milia ſimplū ad du
plum ſunt. **N**os autem ſi mul
tum proficimus: vix exteriora
noſtra opera in rectitudine ſer
uamus **N**am a ſi iam luxuria
carnis abſciſa eſt: tamē adhuc
a corde fundit? abſciſa nō ē. **I**l
le autem qui iudicatur? vit ex
teriora ſil et interiora iudicat.
facta p̄it et cogitacōnes penſat
Cū duplo ḡo exercitu cōtra ſim
plū venit. qui nos vix in ſolo o
pere a cogitacōe diſcutit **Q**uid
ergo agendū eſt fratres niſi vt
dum nos cum ſimplō exercitu
cōtra duplū illius ſufficere nō
poſſe conſpicimus: dum adhuc

longe est legationem mittam?
rogem? ea que pacis sūt. **L**ōge
enim esse dicitur. quia adhuc
presens per iudicium non vi-
detur. **M**ittamus ad hūc lega-
tionem nostram lacrimas no-
stias: mittamus mīe opera ma-
ctem? in ara eius hostias placa-
biles. **C**ognoscam? nos cū eo ī
die iudicij nō posse ostendē. **P**e-
sem? v̄tutē ei? fortitudinis: ro-
gem? ea que pacis sūt. **H**ec est
nostra legatio que regem veniē-
tē placat. **P**ēsa. x̄ frēs q̄ benignū
sit q̄ is qui suo aduentu va-
let oprimē tardat veniē. **M**it-
tam? ad hūc vt dixim? legati-
onē n̄rā flendo. tribuendo. sa-
cras hostias offerēdo. **S**ingula-
ritē n̄rāq; ad absolutionē n̄rā
oblata cū lacrimis et benigni-
tate mēis sacri altaris hostia
suffragat qz is q̄ in se surgens
a mortuis iā nō morit̄ adhuc
p̄ hāc in suo misterio p̄ nobis
iterū patit̄. **N**ā quociēs ei ho-
stia sue passionis offerim? to-
ciens nobis ad absolutionem
nostram passionē illius repa-
m? **M**ultos vt arbitroz vestz
frēs km̄i ostingit nosse hoc qd̄
volo ad memoriā vestrā narra-
do reuocare. **N**ō longe a n̄ris
fertur t̄pib; fc̄m qz quidam ab
hostib; captus lōge t̄ns ductus
est. **C**ūq; diu tenet̄ in v̄culis
cū vxor̄ sua eū ex eadē captiui-
tate nō recipet: extinctū putat̄

uit. **O**ro quo iā velut p̄ mortuo
hostias ebdomadib; singulis
curabat offerre cui? tociens v̄-
cula soluebant̄ in captiuitate
quociens ab ei? diuige oblate
fuisent hostie p̄ aīe absolutio-
ne. **N**ā longa p̄ tēpora reuer-
sus admīās valde sue iudicas-
uit vxor̄i qz dieb; certis ebdo-
madib; singulis eius v̄culis
la soluebant̄ur. **Q**uos videlicet
dies ei? vxor̄ atq; horas discudis-
ens tūc eū recognouit absolu-
tū cū p̄ eo sacrificiū memineat
oblatū. **H**inc ergo frēs km̄i hic
certa cōsideratione colligide: ob-
lata a nobis sacra hostia quan-
tū in nobis soluere valet liga-
turā cordis. si oblata ab altero
potuit ī altero solūē v̄cula cor-
pis. **M**ulti vestz frēs km̄i cassi-
um narinensis vr̄bis episcopū
nouerūt cui? mos erat cotidia-
nas deo hostias offerre ita vt
pene nullus dies vite eius ab-
cedet quo nō omnipotenti dō
hostiam placationis immola-
ret. **C**ui cum sacrificio valde cō-
cordabat vita. **N**am cūcta que
habebat. in elemosinis tribu-
ens cum ad horam offerēdi sa-
cificij venisset velut totus in la-
crimis defluens semetipsum cū
magna cordis contritione ma-
ctabat. **C**uius et vitam et exi-
tum a quodam venerabilis vi-
te diacono qui etiā ab eo fue-
rat nutritus referente cognoui.

Aiebat enim . qd quada[m] nocte
eius p[re]sbytero p[er] visionem d[omi]n[us]
astitit dicens . vade a[que] dic episcopo
Age q[uo]d agis . op[er]a e[st] q[uo]d op[er]a
ris : non cesset pes tu[us] : no[n] cesset
manus tua : natali ap[osto]lo[rum] venies
es ad me a[que] retribuam tibi mercedem
de tua[m] Surrexit p[re]sbyter . h[ic] q[ui] e
vicino ap[osto]lo[rum] natalicius dies i
minebat . tam p[ro]p[ri]nqui exit[us] di
em episcopo nunciare p[ro]timuit .
Alia nocte d[omi]n[us] rediit . eiusq[ue] in
obediencia[m] vehementer increpauit .
atq[ue] eade[m] visionis sue v[er]ba re
texuit T[un]c p[re]sbyter surrexit vt
p[ro]geret . h[ic] rursus infirmitas cor
dis i[m]pedim[en]to facta est iudicia
de reuelaco[n]is Ad admom[en]tione[m]
q[ui]q[ue] iterate iussio[n]is obduruit
pergere et que viderat manife
stare neglexit . Sed quia mag
nam mansuetudinem contemp
te gratie maiore[m] se[m]p[er] solet ira vi
dicte : visione[m] etia[m] d[omi]n[us] ap
parens iam verbis addidit ver
bera . a[que] tam districta cede[m] macta
tus est . vt in eo duricia[m] cordis
emollirent vulnera corporis .
Surrexit ergo eruditus ex ver
bere . perrexit ad episcopum .
eumq[ue] iam ex more iuxta beate
iuuenal[is] martiris sepulchrum
ad offerendum sacrificium con
sistentem reperit Secretu[m] a cir
cumstantib[us] percipit seq[ue] eius pe
dibus stravit C[um]q[ue] eum flen
tem episcopus vix ad se leuare
potuisset . lacrimarum causas

cognoscere studuit Ille vero re
laturus ordinem visionis p[ro]us
vestimento ex humeris deuolu
to detexit plagas corporis a[que] vt
ita dicam testes veritatis et culpe
m[on]stravit . quanta a[n]i[m]adu[er]sione
districtio[n]is membra illius ac
cepta verbera liuore inflicto sul
cauerunt . Que mox vt episcopus
vidit exhorruit : et quis ta
lia sibi facere presumpsit . cum
magne obstupescio[n]is vocib[us]
inquirit At ille r[ati]o[n]dit Hec se p[ro]
ipso fuisse perpe[ss]um Excreuit
cum terrore admiratio . h[ic] nul
las iam p[re]sbyter i[n]quisitio[n]i ei[us]
moras adiciens . secretum reue
lationis aperuit eiq[ue] iussio[n]is
dominice per ea que audierat
verba narrauit dicens Age q[uo]d
agis . operare q[uo]d op[er]aris . non
cesset manus tua . no[n] cesset pes
tuus . natali ap[osto]lo[rum] venies
ad me et retribuam tibi mercedem
tuam Quib[us] auditis ep[iscop]us
se cum magna stritione cordis
p[ro]stravit Et qui oblatu[r] sacrifici
cui ad horam tertiam venerat .
hoc pro extense oraco[n]is magni
tudine ad hora[m] nonam vsq[ue] p[ro]
telavit . atq[ue] ab illo iam die ma
gis magisq[ue] ei aucta sunt lucra
pietatis factusq[ue] est tam fortis
in opere . q[uam] certus ex munere .
quippe qui eum cui ipse debitor
fuerat ex promissione . iam ce
perat habere debitorem . Huic
autem consuetudo fuerat a[n]is

linguis natalicio apostolorum
die romam venit. iamque ex hac re-
velatione suspectus iuxta morem no-
luit. Eodem ergo tempore sollicitus fu-
it scire quod anno vel tercio in mor-
tis sue expectatione suspensus
quarto quintoque et sexto filii.
Qui desperare iam de veritate re-
velationis poterat. si verbis fidei
libera non fecissent. Tunc ecce anno
septimo usque ad expectati nata-
lis sacras vigiliis incolumis pro-
uenit. hinc leuis hinc in vigiliis ca-
lor attigit atque in ipso die nata-
licio filijs suis se expectantibus
missarum sollempnia implere se pos-
se recusavit. Illi vero quod de eius
erat pater egressione suspecti filii
ad eum omnes venerunt seseque vna-
nimiter stringentes ut die eo-
dem nequaquam acquiesceret missarum
sollempnia celebrare nisi pro eis
apud dominum intercesserent. Tunc ille con-
pulsus in episcopi oratorio mis-
sas fecit. Et manu sua corpus
domini pacemque omnibus tribuit. Qui
cuncto misterio oblatus sacrificij
pacto ad lectulum rediit ibique ia-
cens dum sacerdotes suos ac mi-
nistros circumstitisse se cernit. quasi
vale ultimum dicens de servando
eos vinculo caritatis admone-
bat. et quanta debuissent cordi-
dia inter se vnicuique predicabat. tunc
subito inter ipsa sancte exhorta-
tionis verba voce terribili cla-
mavit dicens. Hora est. **N**oxque

assistentibus ipse suis manibus
lintheum dedit quod ex more
morientium sibi contra faciem
tenderetur. Quo tenso spiritum
emisit. sicque sancta illa anima
ad gaudia eterna perueniens
a carnis corruptione soluta est.
Quem fratres karissimi quem iste in
morte sua imitatus est. mihi eum
quem in vita sua fuerat contemplantus.
Dicens enim hora est. de corpore
exiit: quod et ipse pactis omnibus cum
dixisset. consummatum est. inclinatum
capite tradidit spiritum. Quod igitur
dominus fecit ex pietate: hoc egit fa-
mulus ex vocatione. Ecce coti-
diane hostie illa cum elemosinis
et lacrimis missa legatio quanta
cum rege veniente gratie pacem fe-
cit. Relinquat ergo omnia qui pre-
sentem cum adhuc longe est rex. legationem
mittat. lacrimarum ele-
mosinarum hostiarum munera
offerat. Vult enim placari pro-
ceribus qui scit quia portari non
possit iratus. Quod adhuc moram
facit venire. legationem pacis
sustinet. venisset iam namque si
vellet et cunctos suos aduersa-
rios trucidasset. Sed et quod terri-
bilis veniat indicat et tamen ad-
veniendum tardat: quia non
vult inuenire quos punit. re-
atus nobis contemptus nostri
denunciat dicens. Sic ergo om-
nis ex vobis qui non renuaciat
at omnibus que possidet non
potest meus esse discipulus.

Et tñ sperande salutis remediũ
confert: qz q̄ p iram non p̄t fer
ri. p̄ postulate pacis vult lega
tionem placari. Lauate ergo fra
tres kñi lacrimis maculas pec
catorũ. elemosinis tergite factis
hostijs expiate. Nolite posside
re per desiderũ. que adhuc per
vũ mĩne reliquistis. Spem in
solo redẽptore figite ad eternã
patriã mente tñstite. Si em̄ in h̄
mundo nichil amando posside
tis: etiam possidẽdo cũcta reli
quistis. Ipse nobis gaudia desi
derata cõcedat. qui nobis etne
pacis remedia contulit. **I**hus
p̄p̄us dñs noster. qui viuit et
regnat cum patre i vnitãte spi
rituã deus. Per oĩa secula scloꝝ

Escdm̄ matheũ

In illo tpe dicebat ih̄sus turb̄
pabolam hanc. Simile fcũ est
regnũ celozum homini regi q̄ fe
cit nuptias filio suo: et misit ser
uum suum inuitatos vocare ad
nuptias et nolebant veniẽ. Et r̄
liqua. Omelia bñi gregozij pa
pe de eadẽ lcoẽne bñta ad pplm̄ i
basilica sc̄i demẽtis martũs in
die natalis eius dem

Aertũ lcoẽnis euangelice
fr̄es kñi volo si possum
sub breuitate transcur
rẽ vt in fine eius valeam ad lo
quẽdum largius vacare. Sed q̄
rendũ p̄us nob̄ e an hec apud
matheũ ip̄a sit lcoẽ q̄ apud lu
cã sub appellacõẽ cene describit

Et q̄dẽ sũt nõnulla q̄ sibi disso
na eẽ vidẽtur. qz b̄ prãdiũ illic
cena memorat. **H**ic q̄ ad nup
cias nõ dignis vestibõ itrauit e
pulsus e: illic null? q̄ itrasse dz
repulsus eẽ p̄hibet. Qua ex re
rõ colligit. qz et b̄ p nuptias
p̄ns ecclia. et illic p cenã etnũ
diuiniũ designat. Quia et hanc
nõnulli exituri itrãt. et ad illd̄
quisquis sel itraueit vltorius ñ
eribit. At si quis forte conten
dat hanc eandẽ esse lectionem
ego melius puto salua fide alie
no intellectuĩ cedere. q̄ contenti
ombus deseruire. Quomiam et
intelligi congrue forsitã p̄t qz
de proiecto eo qui cum nuptia
li veste non venerat quod lucas
tauit matheus dixit. **Q**ũero
per illum cena. per hunc autẽ
prandium dicitur: nequa q̄ vel
hoc nostre intelligentie obsistit
quia cum hora nona apud an
tiquos cotidie prandium fieret.
ipsum quoqz prãdiũ cena voca
bat. Depe at̄ iã dixisse me me
mim q̄ plerũqz in sancto euãge
lio regnũ celoz p̄ns ecclia nõ
minat. **C**ongregatio quippe iu
stoz regnũ celozũ dicitur. quia
em̄ p prophetam dñs dt Celũ
michi sedes est. Et salomon ait
Anima iusti est sedes sapientie.
Paulus etiã dicit christum dei
virtutẽ et dei sapientiã. **L**iquido
colligere dẽmus qz si de? sapia:
aia autem iusti sedes sapientie.

dū celum dicit sedes dei. celum
ergo est anima iusti. **H**inc per
psalmistam de sanctis p̄dicato
ribus dicitur Celi enarrant glori
am dei. **R**egnū ergo celoz est
ecclesia iustorum: quia dum e
oz corda in terra ml ambiūt p
h̄ q̄ ad superna suspirāt iā i eis
dñs quasi in celestibus regnat.
Dicat ergo **R**egnū celoz filie ē
hoī regi. qui fecit nuptias filio
suo. **I**ā intelligit caritas viā q̄s
est rex regis filij p̄r. **I**lle enim
cui psalmista ait **D**eus iudiciū
tuū regi da: et iusticiā tuā filio
regi. **Q**ui fecit nuptias filio suo
Tūc enī deus p̄r deo filio nup
tias fecit q̄n hūc in vtero virgi
nis hūane nature cōiūxit: q̄n
deū āte secula fieri voluit hoīez
in fine seculoz. **S**z qz ex duabo
p̄sois fieri solet ista dūctio nu
ptialis. absit h̄ ab intellectibus
nostris vt p̄sonā dei et hominis
redēptois nostri ibi xpi ex du
abo personis credam? vnitam
Ex duabo q̄ppe ā i duabo hūc
naturis existē dicim? h̄ duabo
personis d̄positum credi vt ne
phas vitam? **A**pertū? igit atqz
securū? dicit p̄r **Q**uia in h̄ p̄r r̄gi
filio nuptias fecit: qz ei p̄ i car
nationis misteriiū sanctā eccle
siā sociavit. **V**terus āt gemitri
cis v̄ginis hui? sp̄ōsi thalamū?
fuit. **D**ñ et psalmista d̄t. **I**n sole
posuit tabernaculū suū et ipse
tamq̄ sponsus p̄cedēs de thā:

lamo suo. **T**āq̄ sp̄ōsus q̄ppe d̄
thalamo suo p̄cessit: qz ad cō
iūgendā sibi ecclesiā incarnatus
deus de incorrupto vtero v̄gi
nis exiuit. **M**isit ergo suos su
os vt ad istas nuptias amicos
iūtarēt. **M**isit semel. misit itez
qz incarnationis d̄mice p̄dica
tores et p̄us p̄phetas et post
modū apostolos fecit. **D**is ita
qz suos ad iūcandū misit: qz
incarnationē v̄ginis et p̄ p̄
phetas dixit futurā et per apo
stolos nūciauit factā. **S**ed qz
hij q̄ p̄us iūcātū ad nuptiarū
dūctiū veniē noluerūt. in sc̄i
da iūcātione iā d̄z. **E**cce p̄radi
ū meū parauī. thauri mei et al
tilia mea occisa et omnia parata
sūt. **Q**uid in thauris vel in alti
libus fr̄es km̄i m̄i noui ac vete
ris testamenti p̄res accipimus.
Quia enim vulgo loquor. etiā
ipsa me necesse est verba euan
gelice lectiōis explanare. **A**lti
lia enim saginata dicimus. ab
eo enim quod est alere altilia
quasi alatilia vocamus. **C**um
vero in lege scriptum sit. dilige
s amicum tuum et odio ha
bebis inimicum tuum. accepta
tunc iustis licentia fuerat vt di
suosqz aduersarios. quāta po
ssent virtute comprimerent. et
osqz iure gladij ferirent. **Q**uod
in nouo procul dubio testam̄
to cōpescit. cū per semetipsam
veritas p̄dicat dicens. **D**iligite

inimicos vros benefacite hijs q̄
oderūt vos **Q**uid ergo p̄ thau-
ros n̄ p̄tes testamēti veteris sig-
nant. **N**ā dum ex p̄missiōe le-
gis acceperant q̄tenus adūsari
os suos odij retribuōe p̄ute-
rēt. vt ita dicam quid aliud q̄
thauri erāt q̄ inimicos suos vir-
tutis corporee cornu fectebant
Quid vero p̄ altilia: n̄ p̄tes te-
stamenti noui figurantur. **Q**ui
dū gratiam p̄iguedimis iterne
p̄cipiūt. eternis desiderijs imi-
nentes ad sublimia cōtēplatio-
nis sue premia subleuantur. **I**n
imo q̄ppe cogitacōne ponē qd̄ ē
aliud q̄ quedā ariditas mentis.
Qui at̄ intellaī celestiū iā p̄ scā
desideria de sup̄nis delectacōibz
intimo cibo pascūtur. q̄i largio-
ri alimēto pinguescūt. **H**ac em̄
p̄iguedine saginai p̄s d̄cupie-
rat cū dicebat. **D**icit adipe et
p̄iguedine repleatur aīa mea.
quia igit̄ p̄dicatoēs d̄nice icar-
nacōis missi p̄secuōne ab ifide-
libz a p̄us p̄phete et postmo-
dū scā apostoli p̄tulerūt. inuita-
tis et veniē nolentibz d̄z. **T**hau-
ri mei et altilia occisa sunt. a pa-
ta sūt om̄ia. **A**c si aptius dicat̄.
P̄m p̄cedentiū mores aspiciat̄.
a remedia vite vestre cogitate.
Notādū v̄o q̄ i p̄iori iuitacōe
nil de thauris et altilibz dicit̄ i
secūda autē iā thauri et altilia
mactata memorantur quia om-
nipotens deus cum verba eius

audire nolumus adiungit exē-
pla: vt omne quod impossibi-
le credim? tanto nob̄ ad speran-
dum fiat facili? q̄to p̄ hoc trā-
fisse et alios audimus. **S**eq̄tur
Illi autē neglexerunt. **E**t abie-
runt alius in villam suam: ali-
us v̄o in negociationē suam. **I**n
villā ire. est laboi terreno imo-
derate iābere. **I**n negociacōne
v̄o ire ē actionū seculariū lucris
inbiare. quia enim alius inten-
tus labori terreno. ali? v̄o mū-
di h? actiōibz dedit? misteium
h? incarnacōnis d̄nice pensare
et scdm̄ illud viuere dissimulat
quasi ad villā l̄ negotium per-
gens venire ad r̄gis nuptias re-
cusat. **E**t plerumq; quod ḡuius
est nonnulli vocātis grām non
solū respuūt h̄ etiā p̄sequuntur.
Vn̄ et subdit. **R**eliqui v̄o tenue-
runt suos ei? et cōtumelijs af-
fectos occiderunt. **S**ed rex ista
cognoscens missis exercitibz su-
is homicidas illos p̄didit qz p̄-
sequētes iteremūt. **C**uuitatē eoz
igne succēdit: quoz nō solū aīe
sed a caro quoq; in qua habita-
uerūt eterna gehenne flamma
cruciat̄. **M**issis vero exerciti-
bus extinxisse homicidas dicit̄.
qz in hoībz omne iudiciū per
angelos exhibetur. **Q**uidnam
sunt illa angeloz agmina. nisi
exercitus regis nr̄i. **V**n̄ et is d̄
rex d̄ns sabaoth dicitur. **S**a-
baoth quippe d̄ns exercituum

interpretatur. Ad perdendos
ergo aduersarios suos exerci-
tum mittit: quia inimicū vindi-
ctam dominus per angelos ex-
erct. Cuius vindicte poten-
tia tūc nostri prēs audiebant:
nos autē iā cernim? Vbi sūt em̄
supbi illi martirū psecutores:
vbi illi qui cōn ditorē suū cer-
uicē cordis erexerāt. et de huius
mūdi gloia mortifera tumebāt
Ecce iā mors martirū floret in
fide viuentiū et hī q̄ cōn illos
de crudelitate sua gloriati sunt.
nequaquā ad memoriā nostram
veniūt. vel in nūo mortuorum
Reb̄ ergo cognoscim? qd̄ i p̄-
abolis audim? Sed is q̄ inui-
tantē se cōtempni aspiciat. reḡ
filij sui nuptias vacuas nō ha-
bebit Ad alios mittit quia q̄ si
apd̄ aliq̄s laborat v̄bū dei sine
fructu: quāq̄ tam̄ h̄mo dei ven-
turus est vbi requiescat. Vñ et
subdit Tūc ait h̄uis suis Nu-
ptie q̄dem pate sūt: s̄ q̄ inuita-
ti etiā nō fuerūt digni Itē ergo
ad exitus viay et quoscūq̄ iue-
neritis vocate ad nuptias Si i
sacra scriptura vias actiōes ac-
cipim? exitus viay intelligi po-
ssūt defectus actionū: quia illi
plerūq̄ facile ad deū veniunt.
quos in terrenis actib̄ p̄spera
nulla comitant̄ Seqū Et egre-
ssi serui eius in vias congrega-
uerūt omnes quos inuenerūt
bonos et malos: et implete sūt

nuptie discumbentiū Ecce iam
ipsa qualitate diuantiū apte
ostenditur. quia per has regis
nuptias p̄sens ecclesia designa-
tur in qua cū bonis et mali cō-
ueniūt **P**ermixta quippe est di-
uersitate filiorū: qz sic om̄es ad
fidem generat. vt tamē omnes
p̄ inuitationē vite ad libertatē
spiritalis gratie culpis exigen-
tib̄ nō p̄ducatur Quousq̄ nāq̄
hic viuim? necesse est vt viam
p̄sentis seculi p̄mixti pagam?
Tūc autē discernimur cū pue-
riem? **D**omi em̄ soli nusq̄ sūt
ñ in celo: et mali soli nusq̄ sūt
ñ i inferno **H**ec at̄ vita q̄ int̄ ce-
lū et infernū sita est. sic in medio
subsistit. ita vtrayq̄ partiū ci-
ues cōit recipit. Quos tñ sc̄a
ecclesia indiscrete nūc suscipit. et
p̄ modū in egressiōe discernet
Si igitur boni estis. q̄ diu in
hac vita subsistitis equanimi-
ter tolerate malos **N**am quis
quis malos nō tolerat: ipse si-
bi per intolerantiam suam tes-
tis est: quia bonus non est.
Abel enim esse rennuuit: quem
cayn malicia non exerct. Sic
in triturā aree grana sub pale-
is premuntur. sic flores inter
spinas oriuntur. et rosa que re-
dolet crescit cum spina que pū-
git. Quos quippe filios habu-
it primus homo: vnus horū
electus est alter reprobus fuit
Tres filios noe archa p̄tinuit

¶ **H** ex hijs duo electi sunt et vnus
reprobatus fuit. **D**uos abraham fi-
lios habuit: ¶ vnus electus. al-
ter reprobatus fuit. **D**uos ysaac fi-
lios habuit: ¶ vnus electus al-
ter vero reprobatus. **D**uodecim fili-
os iacob habuit. ¶ **H** ex hijs vnus
p̄ innocētiā venditus ē. alij v̄o
p̄ maliciā venditores fr̄is fuerūt
Duodecim apli sunt electi: sed
vnus ex hijs admixtus est. qui
reprobaretur. vndecim q̄ p̄ba-
rentur. **S**eptē sunt diaconi ab
apostolis ordinati: sed sex in fi-
de recta p̄manentibz vnus exti-
t̄it auctor erroris. **I**n hac ergo ec-
clesia nec mali esse sine bonis nec
boni sine malis p̄nt. **A**n̄teacta
itaqz t̄p̄a fr̄es km̄i ad mentē re-
ducite: et vos ad maloz tolerā-
tiam roborate. **S**i em̄ filij elec-
toz sum? necesse ē vt p̄ eoz exē-
pla gradiamur. **B**onus enim
non fuit: qui malos tolerare re-
cusauit. **H**inc nāqz est quod de
semetipso beatus iob asserit di-
cens frater fui draconum. et so-
cius strutionum. **H**inc per salo-
monem sponsi vocē sancte eccle-
sie dicitur. **S**icut ei lilium inter
sp̄mas: sic amica mea inter fi-
lias. **H**inc ad ezechielem domi-
nus dicit. **F**ili hominis increduli
et subuersores team sunt: et
cum scorpionibz habitas. **H**ic
petrus beati loth vitam glorifi-
ficat dicens. **E**t iustum loth op-
pressum et a nephandorum in

iuria et conuersatione eruit. **A**s-
pectu enim et auditu iustus eāt:
habitans apud eos qui de die i
diem animam iustam iniquis
operibus cruciabāt. **H**inc pau-
lus vitam discipulorū laudat.
et roborat dicens. **I**n medio na-
tionis prauē et peruersē inter
quos lucetis sicut luminaria in
mundo. v̄bū vite continentēs.
Hic iohānes angelo p̄gam̄i ec-
clesie attestatur dicens. **S**cio vbi
habitas vbi sedes est sathane:
et tenes nomen meum et nō ne-
gasti fidem meam. **E**cce fratres
carissimū pene omnia percurrēs
do cognouimus: quia bonus n̄
fuit quem malozum prauitas
non probauit. **E**t enim ita lo-
quar ferrum nostre anime ne-
quaqz perducitur ad subtilita-
tem acuminis: si hoc non erasē-
t̄it aliene lima prauitatis. **T**er-
tere autem nos non debet q̄ in
ecclesia multi mali sunt et pau-
ci boni: quia archa in v̄ndis di-
luuij que huius ecclesie typum
gessit: et ampla in inferioribz
et angusta in superioribus fuit:
que in summitate etiam sua
ad vnus mensuram cubiti ex-
creuit. **I**nferius quippe quadru-
pedia atqz reptilia: superius ve-
ro aues et homines habuisse
credenda est. **I**bi lata extitit v̄-
bi bestias habuit. **I**bi angusta
vbi homines seruauit. **Q**uia mi-
mirum sc̄a ecclesia i carnalibus

ampla est. in spūalibus angu-
sta. **U**bi enim bestiales hominum
mores tolerat illic latius finū
laxat ubi autē eos habet q̄ spū
ali rōne suffulti sūt. illic quidē
ad sūmū ducit. sed tam qz pau-
ci sūt angustat. **D**ata quippe vi-
a est que ducit ad perditionem
et mlti sūt qui vadūt p̄ eam. **E**t
angusta est que ducit ad vitā:
et pauci sūt qui inueniūt eā. **E**o
autē vsqz archa angustat i sū-
mis quousqz ad mensurā vni?
cubiti pducit. qz in sancta ec-
clesia quāto sanctiores quoqz
sūt. tanto pauciores. **Q**ue i sū-
mo ad illū pducitur qui solus
homo in hominibz et sine alte-
rius cōpatione natus est san-
ctus. qui iuxta psalmiste vocem
factus est sicut passer vnicuius i
edificio. **T**āto ergo magis ma-
li tolerandi sūt. quāto et āpli?
habūdāt. quia in aree tritura
pauci sūt grana que seruantur
in horreis et grādes acerui pas-
learū qui ignibz oburūt. **S**ed
iā qz largiente dño nuptiarū
domū id est sanctā ecclesiā intē-
stis. solerter fratres aspiciēte ne
aliqd de mentis vestre habitu
rex ingrediens rep̄bendat. **C**ū
magno etenim cordis timore
p̄sandū est qd̄ protin? subdi-
tur. **I**ntrauit autē rex vt vidēt
discūbentes et vidit ibi homīez
nō restitū veste nuptiali. **Q**uid
fratres karissimi ex p̄ami p̄ nu-

ptialem vestem putam? **S**i enim
vestem nuptiale baptisina vel
fidem dicimus: quis sine bap-
tismate et fide has nuptias in-
trauit. **E**o enim tempore foris
est. quo nec dū credidit. **Q**uid
ergo debemus intelligere per
vestem nuptialem nisi caritatē?
Intrauit enim ad nuptias sed
cū veste nuptiali nō intrat qui
in sanctam ecclesiam assistens
fidē habet. s̄ caritatē nō habet.
Recte etenim caritas nuptia-
lis vestis vocatur quia hanc in-
se conditor noster habuit. duqz
ad sociandē sibi ecclesie nupti-
as venit. **S**ola quippe dilecti-
one dei actum est: vt eius vni-
genitus mentes sibi electorum
hominum viret. **U**nde et io-
hannes dicit. **S**ic enim deus di-
lexit mundum vt filium suum
vniogenitum daret pro nobis.
Qui ergo per caritatem venit
ad homines: eādē caritatem
innotuit esse vestem nuptialem.
Omnis ergo vestrum qui in ec-
clesia positus deo credidit. iāqz
ad nuptias intrauit: sed cum
nuptiali veste non venit si cari-
tatis gratiam non custodit. **E**t
certe fratres si q̄s ad carnales
nuptias esset inuitatus vestem
mutaret. congaudere se sp̄oso
et sponsē ex ipso sui habitus de-
core ostenderet. inter gauden-
tes et festa celebrantes despe-
ctis vestibz appareret. **E**rubesceretē

Nos ad dei nuptias venimus.
et tñ cordis vestē mutar. dissimulam? Congaudēt angeli cū ad celū assumuntur electi. **Q**ua ergo mēte h̄ spūalia festa dīpiscim? q̄ nuptialē vestem id ē caritatē q̄ sola nos speciosos exhibeat non habem? **S**ciendū vō nobis est. qz sicut ī duobz ligamis supiori videlicet et inferiori vestis teritur ita ī duobz p̄ceptis caritas habeatur in dilcōe dei et in dilcōe p̄xi. **S**criptū quippe ē. **D**iligēs dñm deū tuū ex toto corde tuo et ex tota aīa tua et ex tota v̄tute tua et diligēs p̄ximū tuū sicut teipsum. **Q**ua ī re notandum est quia in dilectiōe p̄xi mēsurā pot̄ amois cū d̄z. diligēs p̄ximū tuū sicut teipsum. **D**eī at̄ dilectiō nulla mēsurā cōstrigif. cū d̄z. **D**iligēs dñm deū tuū ex toto corde tuo ex tota aīa tua et ex tota virtute tua. **N**on enim iubetur quisqz q̄tum diligat sed ex quanto. cum dicitur ex toto quia ille veraciter deum diligit qui sibi de se nichil relinquit. **D**uo ergo hec necesse ē vt caritatis p̄cepta custodiat. q̄s quis habere in nuptijs vestem nuptialem curat. **H**inc est enim q̄ apud ezechielem prophetaz parte ipsius ciuitatis in monte constitute vestibulum duobz cubitis mēsuratur: quia mimirum accessus nobis celestis ciuitatis non panditur si in hac ecclesia

que pro eo q̄ adhuc foris est vestibulum dicitur. dei atqz p̄xi dilectiō non tenetur. **H**inc ē q̄ in cortinis tabernaculi inter coccus bis tinctus iubetur. **V**os fratres vos estis cortine tabernaculi qui per fidem in vestris cordibus secreta celestia velatis. **S**z cortinis tabernaculi bis tinctus coccus esse debet intextus. **C**occus quippe ignis speciem tenet. **Q**uid vero est caritas nisi ignis sed ista caritas bis tincta esse debet vt tingatur per amorem dī tingatur et per amorem proximi. **Q**ui em̄ sic amat deū vt per cōtemplationē illius negligat proximum: coccus quidem est. h̄ bis tinctus non est. **R**ursū q̄ sic amat p̄ximū vt tamen cōtemplationē dei p̄ ei⁹ amorem relinquat. coccus ē. h̄ bis tinctus nō est. **V**t ergo caritas v̄ra bis tincta coccus esse valeat et ad amorem se dei et ad amorem p̄xi extendat: quatenus nec ex passione p̄xi cōtemplationem dei relinquat nec pl⁹ q̄ dēt inherens cōtemplationi dei passione nē abiciat p̄xi. **V**is itaqz hō īter homines viuēs sic ad eū anhelet quē desiderat: vt hūc non deserat cum quo curreat: et sic huic adiutoriū ferat vt ab illo nullaten⁹ torpeat ad quem festinabat. **S**ciendū qz est q̄ ipsa dilcō p̄xi in duobz p̄ceptis subdividif. cū quidam sapiēs dicit

Ome quod tibi odis fieri: vide
ne ipse alteri facias. Et p semet
ipsaz veritas pdicat dices. Que
vultis vt faciāt vob homiēs:
et vos eadez facite eis. Si em̄ a
quod impēdi nobis recte volu
m? alijs impartimur: et quod
nobis fieri nolūm? hoc alijs
facere ipi deuitam? caritatis iu
ra illesa huabim? Sed nemo q̄
que impiā diligit habere se p̄ti
n? caritatem putet nisi p̄us ip
sam vim dilectionis sue exami
net. Nā si quis quēlibet amat
sed ppter deū nō amat: carita
tem nō habet sed habere se pu
tat. Caritas aut̄ vera est: cū et i
deo diligit amicus et ppter de
um diligit inimicus. Ille enim
ppter deū diligit eos quos di
ligit. qui iā et eos diligit a qui
bo nō diligit. Probari em̄ car
ritas p solā odij adūsitatē solz.
Dñ et p semetipaz dñs dicit. Di
ligite inimicos vestros: benefa
cite hijs qui vos oderūt. Ille er
go securus amat qui ppter de
um a illū amat a quo se intelli
git nō amari. Magna sūt h̄ al
ta sūt hec et multis ad exhibē
dū difficilia. Sed tam̄ ista ē ve
stis nuptialis. Qui hāc recū
bens in nuptijs nō habet: a iā
sollicitus metuat ingrediēte re
ge q̄ mittat foras. Intrauit rex
ad nuptias vt videret discubē
tes: et vidit ibi hominē nō vesti
tū veste nuptiali. Nos sumus

fratres q̄ in nuptijs verbi discū
bim? q̄ iam fidē in ecclesia ha
bem? qui scripture sacre epulis
pascimur: qui cōiūctam deo ec
clesiam esse gaudem? Conside
rate rogo si cū nuptiali veste ad
has nuptias venistis: cogitati
ones vestras sollicita iquiritōe
discutite. De rebo singulis cor
da vestra trutinare si iam cōtra
nullū odiū habetis. si cōtra fe
licitatem alienā nulla vos iū
die face succenditis. si p ocul
tam maliciā nemini nocere fe
stinatis. ecce rex ad nuptias in
greditur et cordis nostri habi
tū cōtemplatur atz ei quē cari
tate vestitum non inuenit pro
tinus iratus dicit. Amice quō
huc intrasti nō habens vestem
nuptialem. Mirandum valde
fratres carissimi est. q̄ hunc et
amicum vocat et reprobat. Ac
si ei apertius dicatur. Amice et
nō aice. Aice p fidē. sed nō a
mice per operationem. At ille
obmutuit: quia quod dici sine
gemitu nō potest in illa distri
ctione vltime increpationis o
ne argumentum cessat ex cusa
tionis. quia quippe ille foris
increpat qui testis conscientie
intus animum accusat. Sed in
ter hec sciendum est quia quis
quis hanc vestem virtutis ha
bet. sed tamen adhuc perfecte
nō habet. ad p̄ij regis ingre
ssū desperare de remia nō debet

qz ipse qz spem per psalmistā
tribuit dicēs. **I**mpfem meū vi
derūt oculi tui et in libro tuo o
nes scribentur **S**ed qz pauca h
in solacōnem caritatē habentis
et infirmatis dixim? nūc ad
eū qz hanc ommodo non habet
verba vertamus **S**equitur. **T**ūc
rex ministris dixit **L**igatis mā
bus et pedibus mittite eū ī tene
bras exteriores: ibi est fletus et
stridor dentium **L**igatur tūc pe
des et manus p̄ distractionē sen
tentie qz mō a p̄uis opibz ligati
noluerunt p̄ melioracōnē vite.
Vel certe tūc ligat pena: qz mō
a boīs opibz ligant culpa **P**e
des em̄ qui visitat egrum negli
gūt. manus qz nichil indigētibus
tribuūt a bono ope iā ex volun
tate ligate sunt **Q**ui ergo nunc
sponte ligantur in vicio: tunc ī
supplicio ligantur in uite. **B**e
ne autē dicitur qz in exteriores
tenebras proiciant **I**nteriores
quippe tenebras dicimus cecita
tem cordis: exteriores vero tene
bras eternam noctem damna
tionis **T**unc ergo damnatus qz
qz nō in interiores: sed exteriores
tenebras mittitur: qz illic inui
tus proicitur ī noctem damna
tionis. qui hic sponte cecidit in
cecitatem cordis **V**bi fletus qz
et stridor dentium esse perhibe
tur: vt illic dentes strideant qui
hic de edacitate gaudebant: il
lic oculi defleant. qui hic per il

licitas concupiscentias versabā
tur in mundo quatinus singu
la queqz membra supposito sub
iaceant: que hic singulis qbus
qz vicis subiecta seruebant.
Sed repulso vno in quo videli
cet omne malorum corpus ex
primitur generali protinus sen
tentia subinfertur qz dicit **M**ul
ti sunt vocati: pauci vero electi.
Tremendum est valde fratres
k̄mi quod audiim? **E**cce nos
omnes iam vocati p̄ fidē ad cē
lestis regis nuptias venimus:
incarnationis eius misteium et
credimus et confitemur: d̄mi v̄
bi epulas sumim? sed ī futuro
die iudicij rex intraturus est qz
vocati sumus nouimus. si electi
sumus nescimus. **T**anto ergo
necesse est vt vnusquisqz nostz
in humilitate se deprimat: q̄to
si sit electus ignorat **N**onnulli
enim bona nec incipiunt. non
nulli vero in bonis que ceperūt
minime p̄sistunt **A**lter pene to
tam vitam ducere in prauitate
cōspicitur: sed iuxta finem vite
a p̄uitate sua per districte p̄nē
lamenta reuocatur **A**lter electā
videtur vitā ducere. et tamē hūc
contingit ad errois nequiciam
iuxta finem vite sue declinare.
Alius bonum bene inchoat. et
melius consummat **A**lius in ma
lis actibus a prima etate se de
iecit: et in eis dem opibus semp
seipso deterior. consummat.

Tanto g^o sibi vnusquisq; sol
licite metuat. q̄nto ignorat qd̄
restat: qz quod sepe dicendū ē
et nō obliuiose retinēdū. **M**ul
ti sūt vocati: pauci vero electi.
Sed qz nōnūq; mens audien
tū plus exempla fidelū q̄ do
centū v̄ba cōuertūt. volo vob̄
aliquid de pximo dicere quod
corda vestra tanto formidolo
sius audiāt. q̄nto eis hoc de p
pinquis sonat. **N**eq; enī longe
res aīe gestas dicim? sed eas
de quib; testes existūt. eisq; in
terfuisse se referūt memoram?
Tres pater meus sorores ha
buit. que aīcte sacre v̄gines fu
erūt. quaz vna tarfillsa alia gor
diana alia emiliana dicebatur.
Vno om̄es ardo ē dūerse vno e
odemq; tpe sacrate sub districti
one regulari degentes ī domo
ppria socialem vitā ducebant.
Cūq; essent diutius in eadē cō
uersione cepit cotidianis incre
mentis in amorē cōditoris sui
tarfillsa et emiliana succrescere
et cū solo hic essent corpe coti
die ad eterna festinabant tran
sire. **A**t contra gordiane anim?
cepit a calore amoris intimi
per cotidiana detrimenta tepe
scere. et paulisp ad hui? seculi
amorem redire. **C**rebro autem
tarfillsa dicere emiliane sorori
sue cū magno gemitu solebat.
Video gordianam sororem no
stram de nostra sorte non esse.

Perpendo enī qz foras defluit
a cor ad quod proposuit nō cu
stodit. **Q**uā curabāt blanda co
tidie redargutione corripere.
atq; a leuitate morū ad graui
tatem sui habitus reformare.
Que quidem resumebat vultū
subite grauitatis inter v̄ba cor
reptionis sed cū ei? dē correpti
onis hora trāssisset. trāssibat pro
tinus et superducta ḡuitas ho
nestatis et mox ad leuia verba
redibat. **P**uellarū gaudebat so
cietate laicarū. eiq; p̄sona val
de onerosa erat que huic mūdo
dedita nō erat. **Q**uadā vero no
cte huic tarfillsa amice sue que ī
ter sorores suas virtute otinue
orationis afflictione studiose
abstinentie singularis grauita
te vite venerabilis in honore a
culmie sc̄itatis excreuerat sicut
ip̄a narrauit p̄ visionē attau?
me? felix hui? romane ecclesie
āstites appuit. eiq; māsiōnē p
petue claritatis ostēdit dicēs. **V**e
ni qz te in hac lucis māsiōne su
scipio que subsequēti nocte fe
bre correpta ad diē puenit ex
tremū. **E**t sic nobilib; femis vi
risq; morietib; multi cōuenūt
q̄ eoz p̄rimos asolēt. eadē ho
ra ei? exitus multi viri ac femie
ei? laulū ac aīsteterūt. **I**nē q̄s q̄
mē mea affuit. **C**ū sbito sursum
illa respiciēs ibim venientē vi
dit. et cū magna aiaduersione
cepit circūstātib; clamaē dicēs

Recedite recedite: ribus venit.
Cūq; in eū intenderet quē vide-
bat: sancta illa aīa a carne solu-
ta est. **T**ātaq; subito flagrātia
mici odoris aspsa est. vt ipa q;
suauitas aīctis oīderet illic au-
tozē suauitatis vesse. **C**ūq; cor-
pus ei? ex more mortuoz ad la-
uādū esq; nudatū. longe orōis
vlu i cubitis ei? a i gemb; came-
loz more iuenta ē obdurata cu-
tis excreuisse. et qd̄ viuens ei?
spūs sp̄ egeit caro mortua testa-
bat. **H**ec at̄ gesta sunt at̄e domi-
nicę natalis diē: quo transacto
mor emiliane soroz sue p̄ visi-
onem nocturne visionis appuit
dicēs. **V**eī et qz natale domini-
cę sine te feci. sc̄m̄ theophaniā
iā teā faciā. **C**ui illa p̄tin? de
sorozis sue gordiāe salute solli-
cita r̄ndit dicēs. **E**t si sola venio
sorozem nr̄am gordianā cui di-
mitto. **C**ui sicut afferebat tristis
vultu itez dixit. Veni. soroz etei
nostra gordiana inter laicas de-
putata ē. **Q**uā visionē mor mo-
lestia corpis est secuta. atq; vt
dictum fueāt aī dn̄icę appetitōis
diē eadē molestia īguescente de-
fūcta est. **G**ordiana aut̄ mox
solā remansit. se reppit ei? p̄ui-
tas excreuit. **E**t qd̄ p̄us latuit i
desiderio cogitacōis. hoc p̄ i effe-
ctu prauę actiois excreuit. **N**ā
oblita dn̄ici terroris oblita pu-
dozis et reuerentię. oblita con-
secrationis. cōductorem agroꝝ

suozum postmodum maritum
duxit. **E**cce omnes tres prius
vno ardore duerse sūt. s; n̄ vno
eodēq; studio p̄manserunt: qz
iuxta dn̄icam vocem. **M**ulti sūt
vocati: pauci vero electi. **H**ec igi-
tur dixi ne quis in bono iam o-
pere positus. vires boni operis
sibi tribuat ne quis de propria
actione confidat. qz et si iā no-
uit hodie q̄lis sit. ad huc cras
quid futurus sit nescit. **N**emo
ergo iam de suis operibus secu-
rus gaudeat quando ad huc in
hui? vite incertitudine quis se
finis sequatur ignorat. **S**ed qz
rem retuli que vos ex diuina di-
strictione perterriti. aliud ad-
huc e vicino refero. quod ex di-
uina m̄ia p̄terita corda vestra
consoletur quod t̄n̄ in sermone
alio me dixisse memi s; vos nez
q̄q; affuistis. **E**x^m. **A**n̄te bien-
mū frater quidā i moāsterium
meum. qd̄ iuxta b̄toꝝ martirū
iobānis et pauli ecclesiā fitū ē
gratia conuersionis venit. q̄ diu
regulariter p̄tractus. q̄z suscep-
tus ē: quē frater su? ad moāste-
rium non conuersionis studio.
sed carnali amore secutus ē. **I**s
at̄ qui ad conuersionem ueniat
valde fratribus placebat. **A**t cō-
trā frater illius longe a vita e?
ac moribus discrepabat: viue-
bat tamē in monasterio. necessi-
tate potius q̄ voluntate. **E**t aī
in aīctis actibus p̄sus existēt

pro fratre suo ab omnibus es-
quam miser tolerabatur. **G**rat
enim leuis eloquio prauus a-
ctione cultus vobis in cultus
moribus: ferre vero non pote-
rat si quisq; illi de sancti habi-
tus conuersatione loqueretur.
Facta autem fuerat vita illius
cunctis fratribus visu grauis.
sed tamen vt dictum est pro fra-
tris sui gratia erat cunctis tole-
rabilis. **A**spnabatur valde
si quis sibi aliquid de prauita-
tis sue correptione loqueretur
bona non solum facere sed etiam au-
dire non poterat. **N**unq; se ad scē
conuersationis habitum venire iu-
rādo irascendo deridendo testaba-
tur. **I**n hac at pestilentia q̄ nu-
p̄ huius urbis p̄lm magna ex-
p̄te cōsūpsit p̄cussus ī īguie ē p̄
ductus ad mortē. **Q**uq; extremū
sp̄m agēt uenerūt frēs vt egre-
ssū illi orādo p̄tegerēt. **I**ā cor-
pus ei in extrema fuerat parte
p̄mortuū in solo tantūmodo
pectore vitalis adhuc calor an-
belabat. **C**ūcti ergo frēs tanto
p̄ eo cōperūt emrius orare q̄n-
to eū iā videbant sub celeitate
discedere. **T**ū repente cepit eis
de fr̄ib; assistētib; misu quo po-
teāt clamaē: et orōnes eorū mē-
tūpere dicēs. **R**ecedite recedite
ecce draconem ad deuorandū da-
tus sū: qui p̄pter vram p̄ntiaz
deuorare me non p̄t. **C**aput me-
um in suo ore iam absorbit:

Date locum vt me non amplius
cruciet sed faciat quod fa-
cturus est. **S**i ei ad deuorandū
datus sum: quare p̄pter vos
moras patior. **T**unc ceperunt
ei fratres dicere. quid est quod
loqueris frater. signū tibi san-
cte crucis imp̄me. **R**ēdebat il-
le vt poterat dicēs. **V**olo me sig-
nare. sed non possum. quia a
dracone premo. **C**umq; hoc
fratres audirent prostrati ī ter-
ram cum lacrimis ceperunt p̄-
ereptione illius vehementer or-
rare magis. **E**cce subito cepit
melioratus eger quibus vale-
bat vocibus exultare dicens.
Gracias deo. ecce draco qui me
ad deuorandum acceperat fu-
git orationibus vestris expul-
sus est. stare non potuit. pro
peccatis meis modo intercedi-
te. quia conuerti paratus sum.
et secularem vitam derelinque-
re funditus. **H**omo ḡo qui iā si-
cut dictum est ab extrema cor-
poris fuit parte premo. **R**eser-
uatus ad vitam toto ad-
deum corde conuersus est. lon-
gis et continuis in conuersati-
one eadem flagellis eruditus
atq; ante paucos dies exrescē-
te corporis molestia defunctus
est. **Q**ui iam draconem mori-
ens non vidit. qz illū p̄ cordis ī-
mutacōez vicit. **E**cce frēs km̄
gordiana quā superi; dixi. de
scā momialis habit; excellentia.

corruit ad penā **E**t frater b̄ de
quo ista narraui ab ipso mor-
tis articulo redijt ad etnā vitā.
Nemo ergo scit qđ de se i ocul-
tis dei iudicij agatur qz multi
sūt vocati pauci v̄o electi **Q**uia
igif nulli certū est electū se esse:
restat vt oēs trepident: oēs de
sua actione formidēt: oēs i so-
la dīna mīa gaudeant: nullus
de suis viribz p̄sumat **E**st q̄ p̄fi-
ciet fiduciā nostrā ille scz qui in
se dignatus ē assumē naturam
nostrā **Q**ui viuit ⁊ regnat cum
p̄re i v̄nitate spūs sc̄i deus **P**er
oīa secula seculoz. **C**hm lucā

Qum appropiquaēt ihs
iherl̄m vidēs ciuitatē fle-
uit sup illā dicēs. quia
si cognouisses: et tu **E**t quidē in
hac die tua que ad pacem tibi:
nūc at̄ abscondita sunt ab ocul-
tuis **E**t reliq̄ **O**melia b̄ti gre-
gorij pape de eadem locōne h̄ita
ad ppl̄m in basilica b̄ti iobis q̄
appellat̄ cōstāntiana.

Lectionē breuē sc̄i euan-
gelij. breui si possum vo-
lo h̄mōe parrē: vt ill-
in ea pl̄xior detur itētio q̄ sciūt
ex paucis multa cogitāe **Q** flē-
te dño. illa iherosolimoz subū-
fio describit̄ q̄ a respasiano ⁊ ty-
to romanis principibz sc̄a est.
nullus q̄ historiā eūsiomis eius
dē legit ignorat. **R**omāi ei p̄-
cipēs denūciāt cū d̄z. qz veniēt
dies in te et circumdabunt te i

imici tui vallo. et circūdabunt
te et coangustabunt te v̄ndiqz
et ad terram p̄sternent te. et fi-
lios tuos qui in te sunt **H**oc qz
quod addit. et non dereliquēt
in te lapidem super lapidem.
etiam ipsa iam eiusdem ciuita-
tis transmigratio testat̄: qz dū
nūc in eo loco cōstructa est vbi
extra portam fuerat dominus
crucifixus. p̄ior illa iherusalē
vt dicitur funditus est euersa.
Cui ex qua culpa euerhōis sue
pena fuerat illata subiungitur
Eo qz non cognoueris tempus
visitationis tue. **C**reator q̄ppe
omnium per incarnationis sue
mysterium hanc visitare digna-
tus est: sed ipsa timoris et amo-
ris illius recordata non est. **U**n-
de etiam per prophetā in inere
pacōnem cordis humani aues
celi ad testimonium deducim̄
cum dicit. **N**ilius in celo cog-
nouit tempus suum. turtur et
prundo et cycoma custodierūt
tempus aduentus sui: popul-
us autem meus non cognouit iu-
ditium domini. **S**ed querendū
p̄us ē qđ sit qđ dicitur **V**idens
ciuitatem fleuit sup illā dicēs.
quia si cognouisses: et tu **F**leuit
eū redemptor p̄us ruinā p̄fide
ciuitatis quam ipsa sibi ciuitas
non cognoscebat esse venturam
Cui a flente domino recte dici-
tur. quia si cognouisses et tu:
sub audis fleres. que modo. qz

nō scis qđ iminet exultas. **Uñ**
et subdit. **Et** qđdem in hac die
tua que ad pacē tibi. **Cū** em̄ se
carinis voluptatibz daret et vē-
tura mala nō p̄spicēt ī die sua
que ad pacē ei esse poterāt ha-
bebat. **Cur** vero bona p̄ntia ad
pacē habuerit manifestat cū
subdit. **Nūc** autem abscondita
sūt ab oculis tuis. Si em̄ a cor-
dis ei? oculis mala que imine-
rēt abscondita nō essent: leta ī
p̄ntibz p̄speris nō fuisset. **Cui?**
mox etiā pena q̄ de romais sic
p̄dixi p̄ncipibz iminebat adiū-
cta est. **Qua** descripta quid dñs
fecerit subdit. **Quia** ingressus
templū cepit eicere vēdentes d̄
illo et emētes dicēs illis. **Scip-**
tū est: qz dom? mea dom? orō-
nis vōbitur: et vos illā fecistis
speluncā latronū. **Qui** em̄ nar-
rauit mala ventura et p̄tin? tē-
plū ingressus est. vt de illo vē-
dentes et emētes eiceret. pro-
fecto innotuit qz ruina populi
maxime ex culpa sacerdotum
fuit. **Quersionē** q̄ppe describit h̄
vendētes in templo, et emētes
feriens in ipso effectu sui opis
ostendit vñ radix p̄ditio-
nis. **Sicut** autē euāgelista alio
testante didicim? in templo co-
lūbe vendebāt. **Et** quid p̄ colū-
bas n̄ scispūs donū accipit. **Sz**
emētes et vendētes ex templo
eicit qz vel eos qui p̄ munē im-
positionē manuū tribuūt vel e-

os qui donū spūs emē mitunt
dampnat de quo templo mox
subdit. **Dom? mea dom? orō-**
nis est. **Dos** autē fecistis illam
speluncā latronū. **Quia** em̄ ad
accipiēda munera in templo
residebant p̄fecto qz quibusdā
nō dātibus lesiones ex q̄rerēt
dubiū nō erat. **Dom?** ergo orō-
nis spelūca latronū facta fue-
rat qz ad hoc in templo assiste-
nouerāt vt aut nō dantes mu-
nera studerēt corp aliter p̄sequi
aut dātes spūaliter necare. **Qz**
vero redēptoz noster p̄dicatio-
nis verba nec indignis et ingē-
tis hic subtrahat. postq̄ disci-
pline vigorem eiciendo peruer-
sos tenuit: donum mox gratie
ostendit. **Nam** subditur. **Et** e-
rat docens cotidie in templo.
Hec iuxta hystoriam breuiter
tractando transcurrimus: sed
quia euerfam iam iherusalem
nouimus atqz euerfionem su-
am in melius d̄mutatam quia
expullos latrones a templo
atqz ipsum iam templum eru-
tum scimus: debemus ex rebo
exterioribus introzsus aliquā
similitudinem trahere. atqz ex
euerfis edificijs parietum mo-
rum ruitam timere. **Videns** e-
nim ciuitatem fleuit super illā
dicens. **Quia** si cognouisses: et
tu. **Hoc** semel egit. cum peri-
turam ciuitatem esse nūciauit.
Hoc enim cotidie redemptoz

noster p electos suos agere nul
 latenus cessat ai qsdā ex bona
 vita ad mores reprobos pueif
 se cōsiderat **P**langit em̄ eos qui
 nesciūt cur plāgantur. q̄ iuxta
 salomonis v̄ba . letātur ai ma
 lefecerit et exultāt in rebo pessi
 mis . qui si damnationē suā que
 eis iminet agnouissent . semetip
 sos ai lacrimis electorū plange
 rent **V**ene autē piture aie snia
 que subdit oueit **E**t quidē i hac
 die tua q̄ ad pacē tibi : nūc aut
 abscondita sūt ab oculis tuis .
Suam h̄ diē habet aia puerfa
 q̄ transitio gaudet i tpe cui ea
 que assunt ad pacē sunt : quia
 dū ex rebo tpalibus letatur dū
 honoribus extollitur dum i car
 nis voluptatem r̄soluit dū nul
 la venture pene formidine terre
 tur pacem habet in die sua que
 graue dānationis sue scandalū
 in die habebit aliena **H**i em̄ af
 fligenda est vbi iusti letabunt
 a cūcta q̄ ei modo ad pacē sunt
 tūc in amaritudinē r̄re vertēt
 quia r̄rari secum incipit cur dā
 nationē suā quā patif nō expa
 uit cur a p̄spiciēdis malis seq̄n
 tibus oculos mentis clausit **D**ñ
 ei d̄z **N**ūc aut abscondita sunt
 ab oculis tuis . **P**eruersa q̄ppe
 aia rebus p̄ntibz dedita i terre
 nis voluptatibz resoluta absco
 dit sibi mala sequētia quia p̄ui
 dere futura refugit que p̄ntē le
 ticiam perturbent **D**umq; in p̄

sentis vite oblectatiōe se deserit
 qd̄ aliud q̄ clausis oculis ad ig
 nem vadit **D**ñ scriptū ē **I**n die
 bonoz ne imemor sis malozū .
Dñ p̄ paulū dicit . **Q**ui gaudēt
 t̄p̄ nō gaudentes sint . **Q**uia et
 si qua ē p̄ntis t̄pis ita ē agēda
 leticia vt nūq̄ amaritudo sequē
 tis iudicij dei recedat a meōria
 q̄tenus dū mens pauida extre
 me vltionis timore t̄n̄sfigitur :
 q̄tū nūc p̄ns leticia t̄m̄ post ira
 subsequēs t̄peret **H**ic namq;
 scriptū ē . **M**ūs hō q̄ sp̄ est pa
 uidus : **Q**ui v̄o mentis est dure
 corruet i malū **S**equētis eī ira
 iudicij tāto tūc districtior p̄ba
 bit quāto nūc a iter culpas mī
 me timef **S**eq̄t **Q**uia veniet di
 es i te a circūdabūt te imici tui
 vallo . **Q**ui iquā sūt hūane aie
 maiores imici q̄ maligni sp̄s
 q̄ h̄ac a corpe exeūtem obsidēt
 quā in carnis amoē positam de
 ceptozis delectacōibus fouēt .
Quā vallo circūdāt : qz an̄ men
 tis ei? oculos reductis im̄qtatibz
 q̄s p̄trauit . h̄ac ad socie
 tatē sue dānacōis trabētes co
 artāt vt i ip̄a iā extremitate vi
 te dep̄hensa et a q̄bz hostibz cir
 cūclusa sit videat et t̄n̄ euadēdi
 aditū iuenire nō possit **Q**uia o
 perai iā bona nō licet . q̄ cum li
 cuit agē cōtēpfit **D**e q̄bz qd̄ ad
 huc apte sequit̄ intelligi valet
Et circūdabūt te et coangusta
 būt te vndiq; **M**aligni quippe

spūs vndiq; animā āgultant
qn̄ ei nō solū opeis verū etiā lo
cutiomis atq; insup cogitatiois
iniquitates replicāt. vt que p̄
us se p̄m̄ta dilatauit ī scelere:
ad extremū de om̄ibus āguste
tur ī tribulatione Sequitur **E**t
ad terrā d̄sternēt te et filios tu
os qui in te sunt. **T**unc aīa p
cogitationē reatus sui ad terrā
d̄sternitur cū caro quā vitā suā
credidit rediē ad puluerem ve
getur. **T**unc ī morte filij ei⁹ ca
dūt cū cogitationes illicite que
mō ex illa p̄deūt. in extrema
voce vltione dissipantur. sicut
scriptū est. **I**n illa die p̄ibunt
ōnes cogitationes eorū. **Q**ue
videlic; dure cogitationes itelli
gi etiā p̄ lapidū significationē
valēt. **N**am sequitur etiā. **E**t
nō reliquent ī te lapidē sup la
pidē **P**erūsā etenī mēs cū p̄ūse
cogitationi adhuc p̄ūhorē ad
icit qđ aliud q̄ lapidē sup lapi
dē p̄mit. **S**i in destructa ciuita
te sup lapidē lapis nō reliquit
qz cū ad vltionē suā aīa ducit
oīs ab illa cogitacōnū suay cō
structio dissipat. **Q**uia cur hoc
patiat adiūgit. **E**o q; nō cog
noueris tēpus visitationis tue
Prauā quāq; aīaz omp̄s deus
multis modis visitatē d̄sueuit.
Nā assidue hāc visitat cū p̄ce
pto: aliqñ flagello. aliqñ vero
miraculo. vt et vera que nescie
bat audiat et tñ adhuc supbi

ēs atq; d̄stēpnēs ā doloē opūcta
ēdeat. ā bñficijs deuicta malū
qđ fecit erubescat **S**ed quia vi
sitationis sue tēpus nō cogno
scit illis ī extremo vite iūmicis
tradetur. cū quib; ī eterno iudi
cio dāpnationis p̄petue societa
te colligatur sicut scriptū ē **C**ū
vadis cū adūsario tuo ad prin
cipē in via. da operam liberari
ab illo ne forte tradat te ad iu
dicē et iudex tradat te exactori
et exactor mittat te ī carcerem
Adūsarius q̄ppe noster in via
est sermo dei contrarius carna
libus desiderijs ī p̄senti vita. a
quo ip̄e liberat qui p̄ceptis e⁹
būiliter subdit **A**lio qñ adūsā
rius iudici et iudex tradet exa
ctori: qz ex s̄mone d̄m̄i d̄temp
to. reus peccator tenebit ī exa
mine iudicij quē iudex exacto
ri tradet. qz maligno hūc spiri
tui ad vltionē tradē p̄mittit vt
opulsam aīaz ip̄e ad penā de
corpe exigat que ei ad culpam
sponte cōsensit. **E**xactor mittit
in carcerem: quia p̄ malignū
spiritū in inferno intrudis quo
usq; dies iudicij veniat ex quo
iam inferni ignib; simul a ip̄e
cruciet **E**xpleta igit perditio
ne ciuitatis quam nos ad per
eūtis anime similitudinē traxi
m⁹: p̄tinus subdit **E**t ingres
sus in tēplū cepit eiācere v̄den
tes et ementes in illo **S**icut tē
plum dei in ciuitate est: ita in

plebe fidelivita religiosoz. Et se
pe nonnulli religiōis habitū su
mūt. et dū sacro y ordinū lo cū
picipūt. sancte religiōis officiū
in cōmerciū trene negociacōis
trabūt. Vendētes q̄ppe in tēplo
sunt. q̄ hoc qd̄ q̄busq; iure com
petit ad p̄miū largiūt. Iusti
tiā em̄ vendere est. hāc p̄ p̄mij
accepōne seruare. **F**ientes v̄o
in tēplo sūt. qui dū hoc p̄soluē
p̄mo qd̄ iustū ē nolūt dumq;
rem iure debitā facē cōtēnūt. da
to p̄mis p̄mo emunt pecū.
Quibus bene dz. **D**omus mea
domus orationis ē. **D**os at̄ feci
stis illā spelūcā latronū. **Q**uia
dū nōnūq; pueri hōies locū re
ligionis tenent: ibi malicie sue
gladijs occidūt. vbi viuificare
p̄mos oracōis sue iteracōne
debuerūt. **T**ēplū q; et dom̄ dei
ē ip̄a mens atq; sciētia fidelīū
q̄ si qn̄ i lesionē p̄ri pueras co
gitacōes p̄fert. quasi in spelun
ca latrones resident. **E**t simpli
citer ḡdiētes interficiūt. qn̄ in
eos q̄ i nullo rei sūt. lesiōis gla
diū defigūt. **M**ens em̄ fidelīū n̄
domus oracōis s; spelūca latro
nū ē: qn̄ relicta inocētia et sim
plicitate sanctitatis illud conaf
agē. vñ valeat p̄ris nocere. **S**
q; cōtra puerā hec oīa v̄bis re
demptoris nr̄i p̄ sacras pagias
indefinenter iūruim̄. nūc vsq;
hoc agitur. qd̄ factū fuisse p̄bi
betur cū dicitur. **E**t erat docens

cotidie i tēplo. **C**ū em̄ mētes fi
deliū ad cauenda mala subtilit̄
erudit. cotidie veritas in tēplo
doct. **S**ed sciendū nob̄ est qz ve
ritatis v̄bis veraciter erudim̄ si
extrema mala formidolose et i
definenter aspiciim̄. iux̄ hoc qd̄
p̄ quēdā sapiētē dicit. **I**n oibus
opibus tuis memoracōe nouissi
ma tua: et in eternū non pecca
bis. **P**ensare q̄ppe cotidie dēm̄
qz ex eius dē voce nr̄i redēptois
audiim̄. **E**t qd̄ i hac die tua
que ad pacē tibi nūc aut̄ absco
dita sūt ab oculis tuis. **D**ū ei di
strictus iudex sustinet. a ad huc
manū non exercet i passione.
dū a retribuōe v̄lōnis v̄lāme
esse qd̄a t̄pis securitas videtur.
debem̄ p̄sare malū qd̄ seq̄tur.
Pensantes gemē. gemētes vi
tare ea q̄ om̄sim̄. p̄cā indefinē
ter aspiciē: aspiciētes flē. flētes
abstergē. **N**ulla nos p̄spitas
transitoie leticie dissoluat. nec
mentis nostre oculos ea q̄ sunt
transitoria obstruāt. ne cecos
ad ignē ducāt. **S**i em̄ districte
pensetur cui? sit pondēis impro
perū ex ore veritatis cognoscē
cū negligētī et futura nō p̄spici
ētī dicitur. **E**t quidē in hac die
tua que ad pacē tibi nūc aut̄
abscondita sūt ab oculis tuis.
Nam cogitandū nobis valde
ē quātū nobis erit terribilis ho
ra nr̄e resoluōis. q̄ pauor mē
tis q̄ta tūc oīm̄ maloz meōria

que obliuio trāfacte felicitatis
que formido et cōsideratio iudi
cis Quid ergo esse nobis de p̄
sentibz ad delectacōez debet qñ
cūctis simul trāseūtibz nō valz
trāfire quod iminet: qñ et hoc
fūdītus finitur quod diligitur
et illud incipitur vbi dolor nū
q̄ finitur. Tūc maligni spūs
egrediente anima sua opera re
quirūt: tūc mala q̄ suaserūt re
plicāt vt sociā ad tormenta tē
bāt Sed cur hoc de puerſa so
lūmodo anima dicim? cū ad
electos qz egredientes veniant
et suū in illis si p̄ualeāt aliq̄d
requirāt **Un?** at in hominibus
extitit. q̄ āte passionē libera vo
ce dixit. **Nā** nō multa loquar
vobiscū. venit em̄ p̄nceps mū
di hui? et in me nō habet quic
q̄ **Quia** em̄ hūc mortalem ho
minē vidit. suum in illo mūdi
p̄nceps aliq̄d inueniē se posse
credidit **Sed** sine vllō peccato
a mūdi corruptiōe exiit q̄ sine
peccō ad mūdū vit **Hec** d̄ se cōn
mūdi p̄ncipē nec pete? dicē p̄
sūpsit q̄ audire meruit **Quecū**
qz ligaueris sup̄ t̄rā: ligata erūt
et in cel̄. **Et** quod cūqz solueris
sup̄ terrā. soluta erūt et in celis
Hoc nec paul? dicere p̄sūpsit
q̄ p̄us q̄ mortis debitū soluit
ad celi secreta puenit **Hoc** nec
iobānes dicere ausus est. qui
pro amore p̄cipuo in redemp
toris sui pectoē ī cēna trābuit

Nā cum propheta dicat. ecce
em̄ in iniquitatibz cōceptus sū.
et in delictis peperit me mater
mea. sine culpa non in mūdo
esse potuit qui in mūdo cū cul
pa venit **Hinc** namqz isdem p
pheta ait **Nō** iustificabitur in
cōspectu tuo omnis viuens.
Hinc salomō ait **Non** est ho
mo iustus in terra qui facit bo
num et nō peccet. **Hinc** iobā
nes ait **Si** dixerimus quia pec
catum nō habemus. ipsi nos
seducimus. et veritas in nobis
nō est **Hinc** iacobz ait **In** mul
tis enim offendimus omnes.
Cōstat enim q̄a omēs q̄ d̄ car
nis delectatione concepti sunt.
in eorum procul dubio vel ac
tione vel locutione vel delectati
one vel cogitatione aliquid su
um p̄nceps huius mūdi ha
buit. **Sed** idcirco illos vel post
rapere vel prius tenere nō po
tuit. quia eos ille a debitis su
is eripuit qui pro nobis sine d̄
bitō mortis debitum soluit. **Ut**
nos ideo s̄b iure hostis nostri
debita nostra non teneant. q̄a
pro nobis mediator dei et ho
minum homo cristus ihesus
gratuito reddidit quod non d̄
bebat **Qui** em̄ pro nobis mor
tem carnis in debitam reddidit
nos a debita anime morte li
berauit. **Ait** g^o **Vēit** ei p̄nceps
hui? mūdi. et ī me nō hz q̄cūqz
Unde frēs kmī curandū nobis

ē et cum magnis cotidie fletibus
cogitandū . q̄ rapidus q̄ terri-
bilis sua in nos opa inquirens
in die nostri exitus princeps h̄?
mūdi veniat si etiā ad deū carne
morientē venit : et in illo aliqd
quesiuit . in quo iueniē nil potu-
it **Q**uid itaq; nos miseri dicturi
quid acturi sumus . qui inume-
ra mala omisimus **Q**uid requi-
renti aduersario et multa opa
sua in nos inuenienti dicemus
nisi solū qd nobis est certū refu-
giū . solida spes . qz vnum cū il-
lo facti sumus in quo princeps
mundi hui? et suū aliqd requi-
siuit et iueniē mīne potuit . qm̄
solus ē inter mortuos liber . et
a peccā iam seruitio veraci libta-
te solui mur . quia ei q̄ vere liber
est v̄nim? **C**onstat enim nec ne-
gare possumus h̄ veraciter fate-
mur qz princeps h̄ mundi ha-
bet in nobis multa . sed tamen
mortis n̄re tēpō ē iam nos rape-
re non valet . quia eius mēbra
effecti sumus . i quo non habet
quicq; **S**ed quid prodest quod
eidem redemptori nostro per fi-
dem iūgemur : si ab eo morib?
disiungamur? **I**psē em̄ d̄t . **N**ō
omnis qui dicit michi d̄ne d̄ne
intrabit i regnum celorum **F**re-
ta ergo opa fidei recte iūgēda
sūt : mala que fecimus p̄ cotidi-
ana lamenta diluamus **T**raſa-
ctas nostras nequicias : surgen-
tia ab amore dei et proximi re-

ta opa supent . **N**ulla que pos-
sumus fratribus impendere bo-
na recusamus . **N**eq; enim aliē
redemptoris nostri membra ef-
ficimur nisi imberendo deo et cō-
patiēdo proximis . **S**ed quia
ad amorem dei et proximi ple-
rūq; corda audiētium plus ex-
empla quam verba excitant ca-
ritati vestre indicare studeo qd
is qui presto ē filius meus epi-
phanius diaconus : ysauria p̄-
uincia exortus : in vicina factū
terra licaonie solet narrare mi-
raculum **A**it enim qz in ea mar-
tirus qdā noīe vite valde vena-
bilis monachus fuit qui ex suo
monasterio visitationis gratia
ad aliud monasterium tende-
bat : cui spiritualis pater pree-
rat **P**ergens itaq; leprosu quē
dam quem densis vulneribus
elephantius morbus p̄ mēbra
fedauerat inuenit in via volen-
tem ad hospiciū redire . et pre-
lassitudine non valentem **I**psē
vero in itinere se habere peti-
bebat hospiciū quo is dē marti-
rius monachus ire festinabat
Vir autem dei eiusdem leprosi
lassitudinis misertus pallium q̄
vestiebatur protinus in terram
proiecit et expandit . ac desup
leprosum posuit eumq; suo pal-
lio vndiq; cōstrictum sup hu-
merū leuauit . secumq; reuertēs
detulit **C**ūq; iā moāsterij foībo
appropiquaēt . spūal p̄ eius dē

monasterij magnis clamae vo
cibus cepit **C**urrite currite ianu
as monasterij ad? apiteqz fra
ter martiri? venit dñm portās
Statim vō vt martiri? ad mo
nasterij aditū puem̄. is q̄ le
profus esse putabat. de collo
eius exiliens et in ea specie ap
parens qua recognosci ab ho
minibus solet redēptor humani
gn̄is deus et homo xp̄s ibus
ad celū martiri o cōspiciente re
dijt ei qz ascendēs dixit **M**arti
ri tu me nō erubisti sup̄ terrā
ego te nō erubescā super celos
Qui scūs vir mor vt monaste
riū ingressus est ei pater mo
nasterij dixit **F**rater martiri. v
bi est quē portabas? **C**ui ille ē
spōdit dicens **E**go si sciuissem
q̄s esset. pedes illius tenuissem
Tūc isdē martiri? narrabat qz
cū eū portasset pōdus eius mi
mine sensisset **N**ec mirū **Q**uō
em̄ pōdus sentire poteat q̄ por
tātem oīa portabat? **Q**ua i re
pensandū nobis est. q̄ntū fra
terna cōpassio valet. q̄ntū vos
oīpotenti deo mīe viscera diun
gāt **I**nde em̄ ei qui est sup̄ oīa
pp̄inquam? vñ nos p cōpa
ssionē pximi etiā sub nosinet
ip̄sos dep̄xim? **I**n rebus corpo
ralibus nemo alta tangit nisi q̄
tāgitur **I**n rebus vero spūali
bus certū est qz q̄nto plus per
cōpassionem attrahimur. tāto
altis verius appropinquam?

Ecce autē redēptor geneis hu
mani ad edificationē nostram
mīme sufficit. qz in extremo iu
dicio diciturū se esse p̄hibuit. qz
diu fecistis vni de hīs fratribus
meis mīmis michi fecistis. nisi
et āte iudiciū hoc in se ostende
ret quod dixisset vt videlz mō
straret. quia quisquis nūc bo
na indigentibus exhibet ei h̄ spe
cialiter impendit cui? hec amo
re exhibuit: et tāto plus quoz
maiorē mercedē accipit quāto
nec eū despiciat qui amplius de
spiciendus videt **Q**uid enim i
hūana carne sublimi? carne p̄
q̄ est sup̄ angelos exaltata: et
q̄d in hūana carne abiecti? car
ne leprosi. que tumescentibus
vulneribus scinditur. exalanti
bus fetoribus impletur? **S**ed ec
ce in specie leprosi apparuit. et
is qui reuerend⁹ est sup̄ omnia
videri despectus infra oīa dedi
gnatus nō est **C**ur hoc nisi vt
nos qui sensu tardiores sum?
admonēt. quatin⁹ q̄squis ei q̄
in celo est festinat assistere hu
miliari in terra et opati etiā ab
iectis et despicabilibus fratribus
nō reuilet **L**oqui caritati vestre
sub breuitate decreuerā **S**ed qz
nō est in homīe via eius de cur
res h̄mo retineri nō p̄t quē di
spomit ipse de quo loquimur.
Qui v̄iunt et regnat cū patre i
v̄nitate spūs sci deus. p

¶ **S**cdm lucā

Nillo tpe dixit ihs discipulis
suis pabolā hāc. Homo quidā
erat diues. et iduebat purpu-
ra et bisso: et epulabat cotidie
splendide. Et erat quidā medi-
cus noīe lazarus qui iacebat ad
ianuā ei? vlceribus plenus cupi-
ens saturari de micis q̄ cadebāt
de mēsa diuitis et nemo illi da-
bat. Et reliq̄. **O**melia bti gre-
gorij pape de eadem lōne bīta
ad pplm̄ in basilica sancti laurē-
cij martiris.

Criptiua sacra dimitus
inspirata nō solū bonoz
actiōes ad imitādū cō-
memorat. s; etiā tormēta repro-
boz narrat: vt qs ad bñ uiuen-
dū n̄ puocāt exēpla pioz: sal-
tē terreāt denūciata supplitia re-
pboz. **Q**d vtrūq; i hac lōe oñ
ditur qñ n̄ solū req̄es lazari cō-
meōrat. s; etiā pena supbi diui-
tis ad meōziā reducif. Ut i vno
paupes habeāt qd̄ imitēf: i al-
tero aut diuites q̄ terreātur. In
v̄bis sacri eloquij frēs km̄ p̄us
seruanda est veritas hystorie. et
postmodū reqrēda spūal̄ itelli-
gēcia allegorie. **T**ūc ei allego-
rie frās suauit̄ carpiſ. cū p̄us
p̄ hystoriā in veritatis radice so-
lidat. **R**ed qz nōnūq; allegoria
fidē edificat. et hystoīa moralita-
tē nos qui autoē deo fidelibus
loq̄mur non ab re credimus si
ip̄m loquēdi ordinem postpo-
namus: q̄tin? q̄ fidē iam firmā

tenetis prius de allegoria ali-
quid breuiter audire debeatis:
et quod vobis de moralitate hi-
storie est valde necessarium in
expositionis hoc vestre ordine
seruetur extremum quia ea ple-
rūq; solent melius recoli. que
contingit postmodum audiri.
Sēsus ergo allegoicos sub bre-
uitate transcurrim? vt ad mo-
ralitatis latitudinem citius vi-
re valeamus. **H**omo quidā cat̄
diues qui induebatur purpura
et bisso: et epulabatur cotidie
splendide. **Q**uem fratres carissi-
mi quem diues iste qui idueba-
tur purpura et bisso: et epula-
batur cotidie splendide: nisi iu-
daicum populum designat? q̄
cultum vite exterius habuit q̄
accepte legis delicijs ad mōrē
vsus est. nō ad vtilitatem. **Q**uē
vero lazarus vlceribus plenus
nisi gentilem populum figura-
liter exprimit? **Q**ui dum cōuer-
sus ad deum peccata sua confi-
teri non erubuit: huic vulnus
in cute fuit. **I**n cutis quippe vul-
nere virus a visceribus trahif
et foris erumpit. **Q**uid est g^o
peccatorum confessio. nisi qd̄
vulnerum ruptio? **Q**uia peccati-
us salubrit̄ aperit in confessio-
ne qd̄ pestifere latebat in mēte.
Vulnera etem̄ cutis in superficie
trahunt humorem putredinis
et confitendo peccā. quid aliud
agimus nisi malum qd̄ in nob̄

latebat apim? Sed lazar? vul-
neratus cupiebat saturari de mi-
cis que cadebāt de mensa diui-
tis: et nemo illi dabat. Quia gē-
tilem quēq; ad agnitionē legis
admittē sup̄b; ille populus de-
spiciebat: qui dū doctrinā legis
ad caritatē nō habuit s; ad elā-
tionē: q̄si de acceptis opib; tur-
muit. Et qz ei verba defluebāt
de scientia: q̄si micē cadebāt de
mēsa. At cōtra iacentis paupis
vulnera ligebāt canes. Nōnū-
q; solent in sacro eloquio p̄ ca-
nes p̄dicatores intelligi. Canū
etē lingua vulnus dū lingit
curat: qz et doctores sancti dū
i cōfessione peccati nostri nos in-
struūt. quasi lingendo vulnus
mētis p̄ linguā tangūt. Et q̄a
nos loquēdo q̄ expediūt a pec-
catis eripiūt: quasi tangendo
vulnera ad salutē reducūt. Qz
etē canū noīe p̄dicatoris ling-
ua signat. dño p̄ psalmistam
dicitur. Lingua canū tuorū ex inimi-
cis ab ipso. Ex iudeis q̄ppe infi-
delib; sancti p̄dicatores electi
sūt. qui in assertionē veritatis
cōtra fures latronesq; venētes
magnos p̄ deo vt ita dicā la-
tratus dederūt. Quo cōtra de q̄-
rūdā reprobatione dicit. Ca-
nes muti. nō valentes latrare.
Quia igit p̄dicatores peccata
dampnāt. cōfessionē vero pec-
catorū approbāt dicētes. cōfite-
mini alterutrū peccata vestra et

orate p̄ iniūcē vt saluemini. Vl-
tera lazari canes lingūt. Sancti
etē doctores dū gentiliū cōfessi-
ones accipiūt: mentiū vulnera
saluti restituūt. Vñ et bene laza-
rus interpretat̄ adiutus: qz ip̄i
hūc ad ereptionem iuuāt. q̄a
eius vulnera p̄ lingue correpti-
onem curāt. Potest et p̄ linctio-
nem canū lata adulantiū ling-
ua significari. Ab adulantibus
etē vulnera nostra lingē. q̄
plerūq; solent etiā ipsa mala q̄
nos in nobis reprehendim; in-
probo favore laudare. Conti-
git vero vt vterq; moreret. Di-
ues q̄ induebat purpura et bi-
sso sepultus est in inferno: i fi-
nū vero abrahe lazarus ab an-
gelis ductus ē. Quid abrahe finis
n̄ secretā requiē significat p̄ris?
De q̄ veritas dicit. Multi etē re-
mēt ab oriente et occidēte et re-
cūbēt cū abrahā ysaac et iacob
in regno celoz: filij at̄ regni ei-
cient̄ in tenebras exteriores.
Qui etē purpura indutus dicitur.
recte regni filius v̄s q̄ de lon-
ginq; ad videndū lazari oculos
leuat: qz dū p̄ dāpnacōis sue
supplicia infideles in imo sūt fi-
deles q̄ ad diē extremi iudicij
sup se in requiē attēdūt quoz
post gaudia cōtemplari nullate-
nus possūt. Longe v̄o est qd̄ cō-
spiciūt qz illuc p̄ meritū nō at-
tingūt. In lingua at̄ ardē apli?
ostēdit̄ cū dicit. Mitte lazarū

vt i tinguat extremū digiti sui i
aqua et refrigeret liguā meā . qz
crutior i hac flāma **I**n fidel po
pulus vba legis i ore tenuit . q
ope seruare contēpfit **I**bi ergo as
plius ardebit . vbi se scire osten
dit qd facere noluit **Q**ua ppter
de doctis et negligētibz p salo
monē dz . **Q**is labor hoīs i ore
ei? . h aīa illius nō implebitur bo
nis . qz qsqz hoc solūmō labo
rat vt sciat qd loqui debeat ab
ipsa refectionis scīa mente va
cua ieiunat **A**b extremo digiti
tangi desiderat . qz eternis suppli
cijs datus optat opacoē iustoz
vel vltima picipari **C**ui rñdes .
Qu in hac vita bona recepit . qz
ōne suū gaudiū felicitatē transi
toriā putauit . **H**abē etē hie
pnt et iusti bona . nec tñ h i re
compensatione recipe : qz dum
meliora id ē eterna appetūt eozū
iuditio quelibet bona cū affue
runt . cū scīs desiderijs estuāt . bo
na mīme vidētur **V**n dauid p
pba q regni diuicijs multisqz
obsequijs fultiebatur . qz h
ad necessitatē bona esse aspiciēt
vni tamē singularitē bono ibiā
ter estuabat dicēs **M**ichi aut
adherē deo bonū ē **I**nter h vō
notandū est qd ei dicitur **M**e
mento fili . **E**cce em abrahā fili
um vocat : quē tñ a tormento nō
liberat qm hō ifidelis ppli prece
dentes prēs fidelesqz multos a
sua fide deuīasse cōsiderant : eos

nulla compassione a tormentis
eripiunt quos tamen per carnē
filios recognoscunt **I**n tormen
tis autem diues positus quim
qz fratres se habere perhibet .
qz superbus iudaiis popul?
qui ex magna iam parte dam
natus est . sequaces suos quos
super terram reliquit . quinqz
moysi libris carnaliter itellcis
quinqz sensibz corporis deditos
nouit . **Q**uinario ergo numero
qz frēs reliqueāt expmit : quia
eos ad spūalē itelligēciā nō as
surgere in iferno positus gemit
Petit vt ad eum lazarus mita
tur : cui quia moysen a prophe
tas habent dicitur **S**ed ait . qz
non credūt nisi quis ex mortuis
resurrexerit **C**ui pnt rñdes
Si moysen a propbas non au
diunt . neqz si quis ex mortuis
resurrexerit credent ei **C**erte de
moysi veritas dicit **S**i crederetis
moysi : crederetis vtiqz et michi
De me enim ille scripsit **I**mp
tur ergo quod abrahā responsi
one dicit **E**x mortuis enim do
minus resurrexit : sed iudaiis
populus qz moysi credere nolu
it . ei etiā qui resurrexit ex mor
tuis credere contēpfit **C**ūqz moysi
verba spiritualiter itelligere cō
tempfit : ad eum de quo moy
ses locutus fuerat non puenit .
Hec nos frēs kni p idagādis
allegorie misterijs succicte tran
sisse sufficiat : nūc ad itūendam

latius rei geste moralitatē am-
m? recurrat. **H**omo quidam
erat diues qui induebatur pur-
pura et bisso et epulabatur coti-
die splendide. **E**t erat quidā mē-
dicus noīe lazarus qui iacebat
ad ianuā ei? vlceribus plenus.
Nonnulli putāt p̄cepta veteris
testamēti dīstrictiora esse q̄ no-
ui. Sed hī nimirū improūda
cōsideratione fallūt. **I**n illo enī
nō tenacia sed rapina multat.
Ibi res iuste sublata. restituti-
one quadrupla puniunt: hic autē
diues iste nō abstulisse aliena
reprehendit sed p̄pria nō dedi-
sse. **N**ec dicit qz vi quēq̄ opp̄ssit
s; qz in acceptis rebus se extulit.
Hinc ergo sūmope colligendū
est qua pena multand? sit qui
aliena diripit si inferni damp-
natione punit qui p̄pria non
largit. **N**emo itaqz securū se es-
tīmet dicēs. **E**cce aliena nō ra-
pio sed cōcessis licite rebus fruor
qz iste idcirco nō punitus est
qm̄ aliena abstulit. s; qz accep-
tis rebus semetip̄m male deliqt.
Hoc qz solū fuit qd̄ hūc in in-
fernū traxit: qz in sua felicitate
timidus nō fuit: qz p̄cepta do-
na ad vsū arrogantiē inflexit
qz viscera pietatis ignorauit qz
peccata sua redimē etiā cū sibi
habūderet p̄ciū noluit. **E**t sūt
nonnulli qui cultū subtiliū p̄cio-
sarūqz restiū nō putāt esse pec-
catū. **Q**d si videlz culpa nō est

nequaq̄ sermo dei tam vigilāt
exp̄met. qz diues qui torque-
batur apud inferos purpura et
bisso indutus fuit. **N**emo qui
p̄pe vestimenta p̄ciosa nisi ad i-
anē gloriā querit: videlicet vt
honorabilior ceteris esse videa-
tur. **N**ā quia p̄ sola iam glōia
vestimentū p̄ciosius querit res
ipsa testat: qz nemo vult ibi p̄-
ciosis vestibus idui vbi ab alijs
nō possit videri. **Q**uā culpam
possum? melius ex diuerso col-
ligē: qz si abiectio vilis idumē-
ti virtus nō est. euāgelista vi-
gilanter de iohanne nō dicet.
Erat idutus pilis cameloz. **S**;
notandū nobis magnope est:
i ore veritatis de sup̄bo diuite et
hūili paupe quantus sit ordo
narrationis. **E**cce enim dicitur.
Homo quidam erat diues. **E**t
protin? subfertur et erat qui-
dam mendicus nomīe lazarus?
Certe in populo pl? solent no-
mīa diuitiū q̄ pauperum sciri.
Quid est ergo qz dominus de
paupere et diuite verbū faci-
ens. nomen pauperis dicit et
nomen diuitis nō dicit. nisi qz
deus humiles nouit. atqz sup-
bos ignorat. **U**nde et quibus-
dam de miraculoz virtute sup-
bientibus in fine diciturus est.
Nescio vos vnde scitis. discedi-
te a me omēs oparij iniquita-
tis. **A**t cōtra ad moysen dicitur
Noui te ex nomine. **A**it ergo

de diuite. **H**omo quidā ait de
paupe **E**genus noīe lazarus.
Ac si apte dicat **P**aupem hūi
lem scio: supbū diuitē nescio. **I**
llū cognitū p approbationē ha
beo: hūc p iuditiū reprobationis
ignoro. **P**ensandū nob ē etiā q̄
aditor noster oīa et quāta cōsi
deracōe dispenset. **U**na etēi res
nō p vna re agitur. **N**ā ecce vl
ceribz plen? medicus lazarus? an
ianuas diuitis iacet. **Q**uia vna
de re. dñs duo iudicia expleuit.
Habuiſſe em̄ fortasse aliquā ex
cusacionē diues: si lazarus pau
per et vlcerosus an̄ ei? ianuā n̄
iacuiſſe: si remotus fuiſſe: si eius
iopia non eſſe oculis ipoztuna.
Rurſū si lōge eſſe diues ab oca
lis vlcerosi paupis: minorē to
leraſſe i aīo tēptationē pauper.
Sed dū egenū et vlceratū ante
ianuam diuitis et delicijs afflu
entis posuit. in vna eademq; re
ex visione paupis non miseren
ti diuiti amulū dānacōis intū
lit. et rurſū ex viſiōe diuitis tēp
tatū cotidie paupem probauit.
Quātas nāq; hūc egenū et vul
neibus obſeſſum tēptacōes cre
ditis i sua cogitacōne toleraſſe
cū ipse egeret pane et nō habe
ret etiā salutē: atq; ante se diui
tē cerneret salutē et delicias ha
bere cū voluptate: se doloē et fri
gore affligi. illū gaudē aspiciēt.
Illū purpura et bisso vesti: se
depmi vulneibus. illū defluē ac

ceptis rebz se egere: illum nolle
largiri. **Q**uātus putamus frēs
kni tunc in corde paupis tūm
tus temptationis fuit. **C**ui cer
te poteāt ad penā sufficere pau
pertas. etiam si sanus fuisset.
Rursum sufficisset egritudo eti
am si subsidium adesset. **S**ed vt
pbaret aplius paup: fil hūc
et paupertas et egritudo tabe
fecit. **A**tq; insup videbat proce
dentē diuitē et eū obsequentum
circūfulciri ameis: se autem in
infirmitate et inopia a nullo vi
sitari. **N**am quia nemo ei ad vi
sitandū aderat. testant canes.
qui licenter vulnera ei? ligebāt.
Ex vna ergo re omnipotēs de?
duo iudicia exhibuit. dū lazar
rū paupem ante ianuā diuitis
pmisit iacere. vt diues impius
damnationis sibi augetet vlti
onem. et tēptatus paup crescet
ad remuneraōnem. **C**onspici
ebat ille cotidie cui non miserēt
videbat iste de quo pbaretur.
Duo inferius corda. si vnus de
sup inspector: qui et hūc temp
tando exercebat ad gloriā. et
illum tolerādo expectabat ad
penam. **N**am sequit. **F**actū est
autem vt moreretur lazarus et
portaretur ab angelis in sinum
abrahe. **M**ortu? est autē et di
ues: et sepultus est in inferno.
Qui mimiz diues eū cui in hac
vita misereri noluit i suo iā sup
plicio positus patronū querit.

Nā ecce subiūgit Qui eleuās
oculos cū esset in tormentis vi
dit abrahā a lōge et lazarū in
finu eius. et ipse clamās dixit.
Pater abrahā miserere mei: et
mītte lazarū vt intīngat extre
mū digiti sui in aquā vt refri
gēt linguā meā: q̄a crucior in
hac flāma **Q**̄nta ē subtilitas
iudicioꝝ dei **Q**̄ districte agit
bonoꝝ actuū maloꝝq; retribu
tio **C**erte supius dictū est. qz ī
hac vita cadentes micās laza
rus de mensa diuitis quēbat:
et nemo illi dabat **N**ūc de sup
plicio diuitis d̄z qz de extremo
digito lazarū distillat aquā ī ore
suo cupiscit **H**ic ergo fratres
hinc colligite. q̄nta sit districtō
seueritatis dei **D**ives em̄ iste q̄
vulnerato paup̄i mensē sue vel
mīma dare noluit. in inferno
positus vsq; ad mīma querē
da puem̄t **N**ā guttā aque pe
tiunt: qui micās panis negauit
Sed notandū valde ē qd̄ sit qz
diues in igne positus linguā su
am refrigerari petit **N**os q̄p
pe est facti eloquiū vt aliq̄n ali
qd̄ dicat s̄ ex eo dē dicto aliud
īnuat **S**uperi⁹ aut̄ hūc supbū
diuitē d̄ns nō loquacitati va
cantē dixerat: s̄ supflue diuiti
tem **N**eq; hūc de loquacitate
narrauit s̄ cū elatione et tena
cia de edacitate peccasse **S**z q̄a
habūdare in diuitijs loquaci
tas solet: is qui hic male cōi

uatus dic̄ apud infernū gra
uius ardē in lingua p̄hibetur
Primo nāq; male diuitibus
famulat culpa loquacitatis:
p̄ loq̄acitatem ludēdi etiā leui
tas sequit̄ **N**ā q̄a edacitate lu
dus seq̄tur. testat̄ sacra scriptu
ra q̄ ait Dedit popul⁹ māducaē
et bibē: et surrexerūt ludē. **S**z
priusq; ad ludū moueat cor
p̄ ad iocos ac v̄ba iamia mo
uet lingua. **Q**uid ergo est qd̄
īnuat. qz in tormentis positus
diues linguā suā refrigerari po
stulat: nisi qz is q̄ diuitiādo ma
gis de loq̄acitate peccauerat per
retributionis iusticiāz ī lingua
atroci⁹ ardebat **S**z cū graui val
de est pauore pensandū quod
ei p̄ abrahe respōsiōne dic̄ s̄ i
li recordare qz recepisti bona ī
vita tua. et lazarus similit̄ ma
la **N**ūc hic solat. tu vero cru
ciaris **I**sta fr̄s km̄ s̄ma pauo
re poti⁹ indiget q̄ expositione
Nā si qui estis q̄ in hoc mūdo
exterioris boni aliquid accepi
stis ipsū vt ita dicam donū ex
terius pertimescē debetis ne vo
bis pro quoydam vestroꝝ ac
tuum recompensatione sit da
tum ne iudex qui hic bona ex
teriora restituit a retributione
boni int̄mī repellat. ne honoz
hic vel diuitie non adiumen
tum virtutis s̄ remuneracō sint
laboris. **E**cce enim dum dici
tur **R**ecepisti bona in vita tua

indicatur et diues iste boni ali-
quod habuisse ex quo in hac vita bono tunc
patitur. Rursumque dum de lazaro di-
citur quod recepit mala perfecto mon-
strat. et lazaro habuisse aliquod
quod purgaret. Sed mala lazari
purgantur ignis inopie et bona
diuitis remunerantur felicitas transi-
tibus vite. Illi paupertas affligit
et terret: istum abundantia remunere-
runt et repulit. Quiaque ergo
boni in hoc seculo habent cum vos bono egis-
sete recolitis valde de ipsis pertime-
scite ne concessa vobis prosperitas
eorum de remuneratione sit bonorum.
Et cum quislibet pauperes nonnulla
reprehensibilia perpetua respicitis
nolite despiciere: nolite despicere:
quod fortasse quod superfluitas tenuis
illius paupertatis inquantum camin-
paupertatis purgat. De vobis om-
nino pertimescite: quod nonnulla eti-
am mala acta prospera vita secu-
ta est. De illis vero sollicitate pen-
sate: quod eorum vitam magistra pau-
perum cruciat. quousque ad rectitudi-
nem producat. Sequitur. Et in hijs
omnibus inter vos et nos calyx
magnum firmatum est: ut hijs qui
volunt hic transire ad vos non possunt
neque in hunc transire. Qua-
in re querendum est. quomodo dicatur
hijs qui volunt transire ad vos non
possunt. Quia enim qui in inferno
sunt ad beatorum sortem transire cupi-
ant dubium non est. Qui vero iam in
beatitudinis sorte suscepti sunt qui
pacto dicitur: quod transire ad eos qui

in inferno cruciantur volunt. Sed si-
cut transire reprobi ad electos cu-
piunt. id est a suppliciorum suorum
afflictione migrare: ita ad affli-
ctos atque in tormentis positos
transire iustorum. est mente per
misericordiam ire eosque velle libe-
rare. Sed qui volunt de beatorum
sede ad afflictos atque in tormen-
tis positos transire non possunt
quia iustorum anime si etiam mi-
sereri vellent. iam tunc omnino non
possunt. Quia iustorum anime
quousque in sua natura bonitate mi-
sericordiam habeant. iam tunc au-
toris sui iustitie coniuncte tan-
ta rectitudine constringuntur.
ut nulla ad reprobos compassio-
ne moueantur. Ipsi quippe iu-
dici concordant cum inberent: et
eis quos eripere non possunt nec
ex misericordia condescendunt. quia tamen
illos tunc a se videbunt extraneos.
quod pro et ab eo quem diligunt
autoze suo conspiciunt esse re-
pulsos. Nec iniusti ergo ad bea-
torum sortem transeunt. qui a
damnatione perpetua constringuntur.
Nec iusti transire ad reprobos
possunt quod erecti iam per iusticiam
iudicis eis nullo modo ex ali-
qua compassione misereantur.
Sed postquam ardenti diuiti de se
spes tollitur. eius animus ad
propinquos quos reliquerat re-
currit. quod reproborum mentem
pena sua quousque inutiliter erudit
ad caritatem ut iam tunc etiam suos

spūaliter diligāt qui hic dum
peccata diligērent. nec se ama-
bant. **¶** Nūc dicit. **R**ogo ergo
te pater vt mittas eū in domū
patris mei habeo em̄ q̄nq; fra-
tres vt testes illis ne et ipi re-
māt in hūc locū tormentozū
¶ Qua in re notandū est. ardēt
diuini quāta ad supplicū cumu-
lant. **¶** Ad penā namq; suā ei et
cognitio seruat. et memoria.
¶ Cognoscit em̄ lazaru quem de-
spexit. fratꝝ quoq; suoz memi-
nit quos reliq̄t. **¶** Perfecta ei q̄p-
pe vltio de paupe non esset. si
hūc in retributione nō recog-
nosceret. **¶** Et pfecta pena in igne
nō esset. si nō hoc qd̄ ipse patit̄
etiā suis timēt. **¶** Et ergo peccato-
res in supplicio amplius puni-
ant. et eoz vidēt gloriā quos
cōtempserūt et de illoꝝ etiā
pena torquent quos iutiliter
amauerūt. **¶** Credendū vero est
q̄ ante r̄tributionē extremi iu-
dicij iusti in requie quosdam
aspiciūt iustos vt eos vidētes
in gaudio nō solū d̄ suo suppli-
cio s̄ etiā de illoꝝ bono crudēf̄.
Iusti vero semp in tormentis i-
tuent̄ iustos vt hinc eoz gau-
diū crescat qz malum aspiciūt
qd̄ misericordit̄ euaserūt. **¶** An-
toq; maiores ereptori suo gra-
cias referāt q̄nto vidēt in alijs
qd̄ ipi p̄peti si essent relict̄i po-
terāt. **¶** Nec illā tāte beatitudis
claritatē apud iustoꝝ aīm su-

scat aspecta pena reproboꝝ.
qz vbi iā d̄ passio misēie nō erit
minuere paul dubio leticiā be-
atoꝝ nō valebit. **¶** Quid aut̄ mi-
rū si dū iusti iustoꝝ tormenta
aspiciūt hoc eis euemat i obse-
quio gaudioꝝ q̄n et in pictura
niger color substermit̄ vt albus
vel rubeus clarior videat̄. **¶** Sed
sicut dictū est. **¶** Tāto bonis sua
gaudia excrescūt. q̄nto eoz o-
culis mala dāpnatoꝝ subter-
iacēt que euaserūt. **¶** Et q̄uis eis
sua gaudia ad p̄f̄uēdū plene
sufficiāt. mala tamen reprobo-
rū absq; dubio semp aspiciūt.
qz qui creatoris sui claritatem
vidēt nichil in creatura agitur
qd̄ videre nō possunt. **¶** Petenti
autē diuini vt lazarus mittat̄
abrahā p̄tinus r̄ndit. **¶** Habent
moysen et p̄p̄has audiāt illos
¶ S; q̄ dei v̄ba despererat h̄ audi-
re nō posse suos sequaces esti-
mabat. vñ et r̄ndet diues. **¶** Nō
p̄r̄ m̄: s; si q̄s ad eos ex mortu-
is ierit credēt. **¶** Qui mox v̄ba
sina d̄r. **¶** Si moysen et p̄p̄has
nō audiūt: neq; si q̄s ex mor-
tuis resurrexerit credēt ei. **¶** Quia
nimis q̄ v̄ba legis despiciūt:
redēptoris p̄cepta q̄ ex mortu-
is r̄surrexit q̄nto subtiliora sūt
tanto hec difficilius implebūt.
¶ An̄ em̄ est quicquid p̄ legē
dicat̄. q̄ hoc qd̄ p̄ d̄nm iubetur.
¶ Illa enim dari decimas p̄cipit
redēptor vero noster ab hijs q̄

perfectiōne sequuntur oīa dimitti
iubet **N**lla peccā carnis refecat re
deptoz vō noster illicitas etiam
cogitacōnes dānat **S**i g^o moy
sen et pphetas non audiūt: ne
qz si q̄s ex mortuis resurrexerit
credēt ei qz hij qui viliora legis
p̄cepta īplere negligunt. salua
toris nr̄i mādatis altioribz q̄n
obedire cōualescūt **E**t nimirū cō
stat qz cui? īplere dca rēnuunt
ei pauldubio recēdē recusant.
Hec nos de ipsa rei geste cōfide
racōne dixisse sufficiat **S**ed vos
fr̄es km̄i et req̄em lazari. et pe
nam diuitis cognoscētes soller
ter agite: culpaz v̄raz interces
sores queate. atqz aduocatos
vobis ī diem iudicij paupes p
curate **M**ultos eī nūc lazarus
habetis ante ianuas v̄ras iacē
tes: atqz h̄ijs idigēt. q̄ vobis iā
faciatis cotidie de mensa cadūt
Verba sacre lcōis dēnt nos īstru
ere ad īplēda mādāta pietatis
Cotidie lazari si q̄rim? mueni
mus. cotidie lazari si non queri
mus cernimus. **E**cce īportune
se paupes offerūt rogāt nos q̄
tūc p nobis intercessores veniēt
Certe nos oīo rogaē debuimus
q̄ tūc rogam² **V**idete si negaē de
bemus qd̄ petimur. q̄n patromi
sūt q̄ petūt **N**olite g^o misericor
die pdē opa nolite accepta re
media dissimulaē **A**n̄te supli
ciū cogitate de supplicio **C**ū q̄fli
bet ī hoc mūdo abiectos aspici

tis **E**tia si qua reprehensibilia
eorum esse videantur nolite de
spicere. qz quos fortasse morū
infirmitas vulnerat. medicina
paupertatis curat. **Q**uoz si q̄ sūt
talia que iure debeāt rep̄hen di
h̄ si vultis ad vsū v̄re mercedis
īflectite vt ex ipsis eoz vicijis ai
mulent vobis incrementa pieta
tis. q̄tin? panē pit̄ detis et ver
bū. panē refectiōnis cū v̄bo cor
reptiōnis. q̄ duo a vobis alimē
ta p̄cipiat qui vnū quēbat. dū
q̄ exteius cibo. q̄ inteiuis faciat
eloquio **D**auy ergo cū rep̄hēn
bilis cernitur moneri debet: et
despici non debet. **S**i vero repre
hensiōnis nichil habet: venera
ri sumopere sicut intercessor de
bet **S**ed ecce multos cernimus
quos cuius meriti sint nescim?
Omnes ergo venerandi sūt.
tantoqz necesse est vt omnibus
te humiliare debeas. quāto q̄s
sit ipse ignoras **E**x^m **N**em fra
tres refeco quam bene is qui p̄
sto est frater q̄ cōp̄el biter me
us speciosus nouit **E**odem tem
pore quo monasterium pecij.
anus quedam redempta nomi
ne sanctimoniali habitu consti
tuta ī vrbe hac iuxta beate ma
rie semper virginis ecclesiā ma
nebat hec illius erundim̄is disci
p̄pula fuit. que magnis virtu
tibus pollens super prenesti:
nos montes vitam heremiticā
duxisse ferebat **H**uic duc ī eodē

habitu discipule adhēbant. vna nomie romula: et altera q̄ nūc sup̄est quā quidē facie scio sed noie nescio. Tres itaq; hec in vno habitaculo manētes mox quidē diuicijs plenā. sed tamē rebo paupem vitā ducebant. Hec autē quā p̄fatus sū romula. aliā quam p̄dixi cōdiscipulā suā magnis vite meritis atēbat. **E**rat quippe miē patientie: sūme obedientie custos oris sui ad silentiū studiosa valde ad cōtinue orōnis vsū. Sed qz plerūq; quos homines iā p̄fectos estimāt adhuc in oculis sūmi opificis impfectionis aliq̄d hnt. sicut sepe impiti hoies necdū p̄fecte sculpta figilla cōspicimus et q̄si iam p̄fecta laudam? que tñ adhuc artifex cōsiderat et limat. Laudari audit et tñ ea tūdendo meliorare nō desinit. Hec quā p̄diximus romula ea quā greco vōbulo medici palissim vocāt molestia corporali p̄cussa est. Multisq; annis in lectulo decubās iacebat oīm mēbroꝝ offitio destituta. Nō tamen hec eadē ei? mentē ad impaciētā flagella p̄duxerūt. Nā ipsa ei detrimēta mēbroꝝ facta fuerāt incremēta v̄tutū. Quia tāto sollicitū ad vsū orōnis excreuat q̄nto et aliud q̄dlib; neq̄q; agē valebat. Nocte igif q̄dā eadē rēdeptā quā p̄fatus sū q̄ vtrasq; discipulas si

liay loco nutrebat v̄cauit dicēns. Mater vini mater vini. Que mox cū alia ei? discipula surrexit sicut vtriusq; referētibus et mltis res eadē claruit et ego q̄ in eodē tpe agnouī. Cūq; noctis medio lectulo iacētis affisterēt subito celitus lux emissa oīe illi? cellule spacū impleuit: et splendor tante claritatis emicuit vt corda assistentiū inestimabili pauore p̄stringeret. atz vt p̄ ipse referēbāt oīe in eis corpus obrigescēt et subito stuporē remanerēt. **C**epit nāq; q̄si cui? dā magne multitudis ingredientis sonitus audiri: ostiū cellule cōcuti ac si ingrediētū turba cōpmeret. atz vt dicebāt intratiū multitudinē sentiebāt. Sed mimietate timoris et lumis nil videre poterāt: qz earū oculos pauor depresserat. et ip̄a tantū lumis claritas reuerberabat. Quā lucē p̄tin? miri odoris ē fragiātia subsequuta: ita vt eaz aīm q̄s lux emissa teruerat odoris suauitas effouēt. **S**z cū vim claritatis illi? ferre nō possent cepit eadē romula assistētē et tremētē redēptā suoz mox ingratā blāda voce cōsolari dicēs. Noli timē mater nō morior modo. Cūq; hoc crebro dicēt paulatī lux q̄ fuerat emissa subtracta ē. **S**z is q̄ subsequutus est odor remāsit. Sicq; dies secundus et tercius trāsijt.

vt aspsa fragrantia odoris rema-
 neret. Nocte igitur quarta eadem
 magistrā suā itez vocavit. q̄ ve-
 niēte viaticum peciit et accepit.
 Necdū vero eadem redēpta vel
 alia eius discipula a lectulo ia-
 centis abcesserat et subito i pla-
 tea āte eius de cellule ostiū duo
 chori psallentiū ostiterūt. Et si-
 cut se audisse dicebāt. serus ex
 vocibz discretuisse. **P**salmodie
 cantus dicebāt viri. et femie rñ
 debāt. Cūq; ante fores cellule
 exhiberentur celestes exequie:
 scā illa aīa carne soluta ē. Qua
 ad celū ducta. q̄to chori psallē-
 tiū altius ascendebant. tāto ce-
 pit psalmodia lenius audiri.
 quousq; et eius de psalmodie so-
 nitus et odoris suauitas elō ga-
 ta finiret. **H**ec igitur q̄d diu vi-
 sit in corpe quis illā haberet in
 honore. **I**ndigna cūctis oībz ac
 despecta videbatur. **Q**uis ad illā
 accēderet: quis illā videre dig-
 naretur. **S**ed iacebat in sterq̄-
 limio margarita dei. **S**terquilini-
 um frēs hācipfam corruptibili-
 tatē corpis appello: sterq̄limiū
 abiectiōne paupertatis nomino.
Assumpta ē ergo margarita q̄
 iacebat in sterq̄limio: et posita i
 celestis regis ornamenti. **J**am
 inter supernos ciues emicat: iā
 inē ignitos illos lapides eterni
 diadematis choruscet. **V**os q̄
 in hoc mūdo vos diuites aut eē
 creditis aut estis: conferte si po-

testis falsas diuicias vras vis
 diuicijs romule. **V**os i huius mū-
 di via oīa amissuri possidetis: il-
 la nichil quehnt in itinere et o-
 mnia iuēnt i puentione. **V**os letā
 vitā ducitis: tristē mortē time-
 tis. **N**lla tristē vitā ptulit: ad
 letā mortē puenit. **V**os ad tē-
 pus queritis obsequia hoīm: il-
 la despecta ab hoībuz iuēnt so-
 cios choros angelozū. **D**iscite
 ergo fratres tyalia cūcta despi-
 cere: discite honore transeuntē
 contemnere eternā gloriā ama-
 re. honorate q̄s paupes cerni-
 tis: et quos fois aspicitis despe-
 ctos seculi: intus arbitramini
 amicos dei. **C**ū hīs picipami-
 ni qd̄ habetis vt qnq; dignētur
 vobiscū picipai quod hnt. **V**e-
 sate qd̄ ore m̄grī gentiū dz. **I**n
 hoc tpe vra babūdantia illozū
 inopiā suppleat: vt et illozū ba-
 būdancia vre iopie fit supplem-
 tum. **P**ensate qd̄ ipsa p se veri-
 tas dicit. **Q**ui diu fecistis vni de
 fratribus meis mīmis: m̄ feci-
 stis. **A**d tribuēdū ergo pigri cur-
 estis. qn̄ hoc quod iacenti i ter-
 ra porrigitis. sedenti in celo da-
 tis. **S**ed h̄ omps deus q̄ p me i
 vestris auribz loquit. p se i mē-
 tibus vestris loq̄tur. **Q**ui viuūt
 et ēgnat cū p̄re i vnitāte spūscā
 deus. **P**er oīa scā sclozū Amen

Explīciant omelie btīssimi gre-
 gorij pape.

Omelie origenis p̄s bitei que
seruatur i ecclis icipiunt felicit.

Scdm matheū.

In illo tpe Cū esset desponsata
mater ihu maria ioseph: anq̄
oueniret iuenta est in vtero ha
bens de spū sancto Et reliqua
Omelia origenis p̄s bitei de
eadem lectione.

Quoniam es desponsata ma
ter eius maria ioseph.
Que fuit necitas vt de
sponsata es maria ioseph: nisi
p̄ea. quatinus hoc sacramētū di
abolo celaretur et ille malignus
fraudis cōmēta adūsus virgi
nē desponsatā nulla peitūs iue
niret Vel ideo fuerat desponsata
ioseph: vt nato infanti vel ipsi
marie curā videtur gerere ioseph
siue i egiptū iens. siue inde de
nuo venēs. ideo desponsata fu
it ioseph. nō tñ i concupiscētia iū
cta Mater iquit eius Mater i
maculata. mat̄ icorrupta: mat̄
intacta. mater eius Cuius ei?
mater dei vngenti dñi et regis
oim plasinatoris et creatoris.
Illius qui in excelsis sine m̄re:
et in terra est sine patre. Illius
qui i excelsis scdm deitātē in si
nu est patris: et in terris scdm
corpis susceptionē i sinu ē ma
tris **O** magne admiracōis grā
O inenarrabilis supne glorie
suauitas. **O** ineffabile magnū
q̄ sacramētū Ipsa eadē virgo
ipsa et mater dñi. ip̄a genitrix

107

ipsa ei? ancilla: plasimatio ei?
ipsa q̄ genuit. Quis vniq̄ ista
audiuit? Quis vidit t̄ia? Quis
hoc excogitare potuit: vt mat̄
virgo es et itacta generat q̄ et
virgo pm̄sit et genuit. Sicut
em̄ quōdā rubus oburi videba
tur et ignis eū nō tāgebat: et si
cut tres pueri in camino iclusi
habebantur et tñ non eos lede
bat icendiū nec odor fumi erat
i eis Vel quēadmodū dāme i
lacu leonū icluso. claustris nō
aptis allatū ē prādiū ab aba
tue Ita et hec virgo genuit do
minū: s̄ itacta pm̄sit. Mater
effecta est: s̄ virginitatē nō am
sit Genuit infantē. et vt dictū ē
virgo pm̄sit Mater filij sc̄a ē
et castitas sigillum non pdidit
Quaē? Quia nō homo iste tñ
q̄ videbat: s̄ vngentus eāt de
us: q̄ i carne aduenerat Nec su
bito carnaliter genitus ē. s̄ per
fecta deitas in corpe venit Inte
ger ergo iste et idiuuisus ds i hu
mano venit genitus corpe. q̄q̄
dñs et deus serui figuram susce
pit Non em̄ ps vngenti venit
in corpe. nec se ip̄se diuisit. vt
dimidius apud patrē. et dimi
dius es i virgine. s̄ totus apd
patrē. et totus i virgine. totus
i sinu patris totus i hūano cor
pore. non relinquēs superavit
qrere terrena. q̄ in celis sūt con
seruans. et q̄ i terris sūt saluās
Vbiq̄ omps. incisus. idiuuisus

hic sanctus vngentus deus.
Si em hoc vbu huanu et cor-
porale imissu i auribz plurimo-
ru no diuidit per singulos. vt
pars in alio et ps fit iteru in
alio s in oibz integru et plenu
hnt vt i vnoq; totu fit: qnto-
magis vbu dei vngentus vbi-
q; totus e. et in celo et in terra
et apud patre et in vrgine a no
diuidit vt dictu est. neq; scin-
dit neq; in ptes effiat s totus
totu tenet totu implet totu illu-
strat totu possidet **H**uius itaq; v-
ngenti di dz hec mater virgo
maria. digna digni imaculata
sancti vna vnus vnica vnica.
Nec em alter vngentus sup-
terra venit. aut alia vgo vng-
entiu genuit. **I**n hns oibz que
dicta sut despofata legis mater
ei? maria **E**t ait **I**nueta est in
vtero hns **C**ui inueta aut a q
iuuenta est. pmo ab angelis cu-
stodientibz ea ptegentibz eam
pseruatis ea vel ei? beatissimā
aiā ad honore illi? qui ab ipa
generatus erat **D**ebinc iuenta
no incongrue putat ab ipso be-
ato ioseph sancto et iusto qui
bene licentia maritali licet eaz
no continget future tamē vt pu-
tabatur vxoris omnia nouerat
Joseph autem vir eius inqt
cu esset homo iustus et nollet
a traduce. **D**ix appellauit con-
iudeo puitate vt aduersu vir-
gine no seueret. **P**ropterea et

despofata fuit ipsi ioseph vt su-
pra dictu est **S**i em no fuisset
sponsata ioseph. oim bonoru
incredibiles et inimici iudei la-
pidibz eam occidissent **I**deo vi-
ru ei? hic euagelista eu appella-
uit **J**oseph vir ei? cu esset homo
iustus **I**ustus autē in vbo iu-
stus in facto iustus in legis co-
sumatione iustus in imcio gre
Justus itaq; cum fuisset et nol-
let ea traduce voluit occulte
dimittere **N**oluit traduce eam
noluit ea accipe s voluit eam
occulte dimitte **O**cculte ea a se
volebat dimitte. sicut masue-
tus sicut pi? sicut misericors.
Talis g? cu esset ioseph cogita-
uit occulte ea dimitte **H**ec illo
inqt cogitate. **Q**ueredu e nob
nuc quid cogitauerit. vt ocul-
te eam dimitteret **H**ec cogita-
bat vt ea dimitteret. **S**i suspicio-
nem in ea habebat. quō iust?
erat **S**i ergo no est suspicatus
vel tale aliqd cogitauit. cur ea
dimitte volebat. vt imaculata
et sancta vellet dimittere **I**nui-
stu enim et hoc erat **S**ed enim
simplicē sensu audi hui? orati-
onis **J**oseph iustus erat et illa
vgo imaculata erat sed ideo ea
dimitte volebat. qm vntē mi-
sterij et sacramentu qddā mag-
nificū in eadē agnoscebat. cui
appropinquare sese indignū estima-
bat. **E**rgo humilians se ante tā-
tā a ineffabilem rē querebat

se longe facere. sicut et bñs pe-
trus dño se hūiliabat et aiebat
Recede a me dñe qz homo pec-
cator sum Vel sicut ille centurio
ad eūdem dñm mittēs dicebat.
Non sū dign⁹ vt sub tectū me
uñ itres: qz nec meipm dignū
estimauī ad te uīre Vel sicut be-
ata elisabeth ad ipsam scām lo-
cuta est mariā dicēs **E**t vñ hoc
michi vt ueniat mater dñi mei
ad me Sic et ioseph iuste humi-
liās se in oīb⁹ cauebat et time-
bat sibi et istius tate scītatis
coniūctionem adhibere **I**deō
uolebat eam occulte dimittere:
Dimitto eam dicens et a me lō-
ge faciam eam et a cogitacōne
mea **M**aior ē em ei⁹ dignitas
superexcellit ei⁹ scītās: nec mee cō-
gruit indignitati **I**deō uolebat
occulte dimitte eā **H**oc ergo eo
cogitāte angel⁹ dñi p visu appa-
ruit ei dicēs **Q**uid dubitas o iō-
seph quare irracōnabiliē medi-
taris **D**eus ē q̄ gnatur: uirgo ē
q̄ generat **H**ui⁹ gnacōis mīster
es et nō largitor seru⁹ et non do-
min⁹ mācipiū et nō plasinator
Propterea mīstra serua custo-
di ser curā itende et huic q̄ nasci-
tur et huic que gnatur. **E**tem si ti-
bi vxor noiatur si in desponsaci-
one tibi esse dz nō tibi tamē vx-
or ē h̄ dei uirgeiti ecā mater est
Proptēa ioseph fili dauid qui
has pmissiōes accepit cui ista
fidelia data sunt testamenta **I**o

160
seph fili dauid nō tm scdm car-
nem h̄ scdm spiritum **I**oseph fi-
li dauid. **S**i em filius dauid iu-
ste et heres ei⁹ tamq̄ filius pa-
tris **I**deō i hereditatem accipe
eam quia illi pmissa sunt testa-
menta fidelia **I**oseph fili dauid
ne timueis accipere mariam cō-
iugem tuam **N**e timueis ne tre-
pidaueris ne conturberis sed se-
curus et intrepidus accipe eā:
scdm legis preceptum vxorem
tibi nominatam sed scdm nup-
tiarum consuetudinem et coniu-
ctionem longe alienam. **A**ccipe
ergo eam vt celestem comen-
datum thesaurum. vt ditatis
diuicias sicut plenissimam san-
ctitatem. sicut perfectam iustici-
am **A**ccipe eam sicut uirginiti
mansionem. sicut honorabile
templum. sicut domum dei. si-
cut creatoris omnium propri-
am sicut regis sponsi celestis do-
mum immaculatam. **I**ta ergo
ioseph fili dauid ne timueis ac-
cipere eam tibi commendatam
tue religiositati creditam **S**erua
ser curā. attende fugiens ab he-
rode. duc in egiptum iterum re-
means post herodis mortē de-
duc in terram israhel. ne timu-
eris accipere mariam coniugē
tuam **C**oniugetem audiens non
expauescas. non conturberis.
nec tu nec q̄sq̄ sequentiū vsq̄ i
consumationem seculi **C**oniu-
gē eā dico ppterea vt diabolo

virginitate ei? occulte. ut iudeo
rū puritate excludā atq; deiciāz
vt legis instituta nō destruam
et in cōsequētibus demonstrabo
q; ista nec tua diuī scdm man
suetudinē diuī habet nec iste
qui generat tuus fili? esse creda
tur Qd em̄ ex ea nascetur d̄ spi
ritu sancto est. qui scq; coopator
hui? natiuitatis spūs sanctus
est. **N**ā vngemtus fili? qui añ
secula ineffabiliter a solo prē
natus ē iā seculi appropinq̄nte
fine ex voluntate patris i hūa
no corpe sancto coopante spū
iter homines venit **I**ste est de q̄
scriptura p̄nūciat dicens **P**uer
natus est nobis ⁊ fili? datus ē
nobis **P**atris etem̄ vngemtu?
fili? ex v̄gine generatus est vt
illā v̄ginem priorē eūā que cē
derat iterū reuocaret atq; eri
geret **E**t qui p̄ prauā volūtātē
filij effecti fuerāt diaboli p̄ ad
optionē gracie filios efficiet
dei **P**ariet iquit filiū ⁊ vocabis
nomē eius i h̄m **V**irgo generat
et tu vngemtu? vocabis i h̄esū
qd̄ iter p̄tatur saluator **I**pse eī
saluū faciet populū suū a pec
catis eoz. **D**ocab nomē ei? ait
hoc qd̄ ante fuit qd̄ ante secula
noīatū est. **N**ō tu ei impones
nomē. nec ex te ei vocabulū cō
stitues sed noīa ⁊ voca exultan
do i h̄m saluatore **S**aluatorez
eū esse testare nec ex tpe eū ce
pisse saluare s̄ iā antiquissimū

saluatore **I**pse em̄ saluū faciet
iplm̄ suū a peccatis eoz. **D**uo
em̄ p̄ hoc v̄bū p̄clara designāf
q; et deus fuerat et dñs p̄? ante
incarnationē x̄pc et q; iplūs
eius ab ipso saluāndus iā tūc ā
nūciabat **E**t ideo dictū est **I**pse
saluū faciet populū suū a pec
catis eoz vt verē deus. **D**ei em̄
est v̄tus a peccō saluare vel pec
cata dimitte **I**ste ergo fili? dei
h̄ns iplm̄. ipm̄ venit vt dictū ē
liberare a peccatis atq; saluare.
siue ex iudeis siue ex gentibus.
De quo ipse p̄phetaz fuerat
elocutus dicens **D**ñs dixit ad
me filius me? es tu ego hodie
genui te **P**ete a me et dabo tibi
gentes hereditatē tuā et po
ssessionē tuā terminos terre **I**p
se saluabit populū suū a pec
catis eozum. sanguine videlicet
suo cunctos redimens. morte
sua de mortis eos liberans po
testate. **I**pse saluabit. hoc est
saluator omnium hominum fi
delium atq; credentium. **H**oc
autē totum factum est **Q**uid
totum **H**oc per vngemtu? descē
sionem hoc de ista dñi incarna
tione hoc de angeli ad virgine
destinatione. hoc de ipius vir
ginis desponsatione vel castita
te. **H**oc enim totum factum
est ad totius mundi salutem.
hoc totum factum est vt vnū
compleretur et vnum cōsumā
retur **Q**uid illud **Q**uod virgo

genuit. q̄ virgo permansit. q̄
m̄ fuit. et intacta virgo pseue-
rauit **E**cce v̄go ī vtero accipiet
Audite qđ dicit om̄s filie eue.
Audite oēs vos q̄ h̄editatē do-
loris et tristicie post illā et ex il-
lius d̄demnacōe s̄p̄sistis. vos
q̄ in tristicia generatis filios. l̄
magis vos q̄ d̄cipiām corrup-
tibile r̄nuistis audite et letami-
ni audite d̄solamini. audite qđ
v̄go in vtero d̄cipiet. non ex de-
sideo p̄tū d̄cipiens. neq; serpe-
tis p̄suasione decepta neq; eius
afflatib; venenosis īfecta. s̄ vir-
go ī vtero accipiet. p̄dicacōne
angeli suscipies. p̄p̄h̄az testio-
nia assumens. **V**irgo in vtero
accipiet vt dignāter incarnatū
deū ad mūdi pariat salutē **E**cce
īquit **H**oc ip̄m qđ dicit ecce ad-
mirātis ē tantū misterij magni-
tudine vt oēs velut e somno sus-
citas ad hoc dictū euigilet **E**cce
virgo dicit in vtero accipiet et
pariet filiū ad colligandū illū
forte armatū. ad d̄cūcandū
serpētis impij caput ad d̄teren-
das vires eius. ad predā ei; d̄-
cipiendā. atq; captiuitatem sui
p̄p̄li cōuertēdā **P**ariet filiū ad
denuo repandū ad ā ad iobedi-
entiā eue p̄ maie obediētiā ex-
cludēdā. ad erigendū iacentiū
gen; qđ p̄ mulieris temeraiam
crudelitātē fuerat ante delectū.
Et vocabunt nomen eius ēma-
nuel qđ est īterpretatū nobiscū

deus. **V**ocant nomen eius p̄us
angeli p̄fallentes in eius gene-
ratione atq; gaudentes sicut de-
um omnium et regē pacis ad
homines venientem. **D**einde a-
postoli v̄m̄genti dei dominatio-
nem atq; virtutem omnib; gē-
tibus predicantes adhuc a san-
cti martires contra ignes et gla-
dios vsq; ad mortem resistētes
Deinde cuncti credentes hoc ip-
sum nomen vsq; in cōsumati-
onem seculi memorantes atq;
laudantes **E**t vocabunt nomē
eius ēmanuel quod est īterp̄-
tatum nobiscum deus **Q**ui vo-
cabunt nisi isti quorum vocabi-
tur in terra nouum nomen. nō
sicut prius in figuris et ymagi-
nibus sed facie ad faciem appa-
rentem **N**obiscum deus **A**bra-
he patri credentiū tribus horis
tp̄is licet non per ipsam ineffa-
bilem deitatis sue substantiam
sed potius per angelicam speciē
a meridie visus est. nobis tri-
ginta tribus annis in terra ap-
paruit. et cum hominibus con-
uersari dignatus est **J**acob em̄
breui tempore p̄ angelū nichil
ominus apparuit colluctans cū
eo. quiq; se ab eo superari per-
misit vt hunc mūdicozdem me-
rito benediceret. atq; israhel no-
minaret. **N**obiscum deus. am-
plius magisq; p̄ nobis mag-
nificum certamen adimplens :
et vsq; ad mortem accedens.

vt morte sua mortē occidēt. et
benedictionē atq; immortalitatez
mūdo corde pp̄lo donaret. q̄
fiducialiter d̄t. **N**obiscū deus
p̄ euāgelistaz et apostolorz pre
dicacōz p̄ sc̄i sui corp̄is et sang
uinis sacramētū p̄ gl̄ose crucis
signaculū **P**er ista ergo om̄ia
nobiscū deus et ad nos atq; i no
bis sic ip̄e ait **E**cce ego vobiscū
sū vsq; ad cōsumationem seculi
Qui cū patre et spiritu sancto vi
uit et regnat in secula seculorū
Incipium sancti euangelij

Scdm iohānem

In principio erat v̄bū: et verbū
erat apud deū et deus erat v̄bū
Et reliq; **O**melia **O**rigenis

Que spūalis aq̄le au
ditū pulsat eccl̄ie **E**xte
rior sensus trāseūtē ac
cipiat somitū **I**nterior autē ma
nentē penetret intellectū. **V**ox
alti m̄di volatilis non aerē cor
porēū vel ethera vel totū mūdi
ambitū supuolat. s; oēs theo
riā vltra oīa que sūt et q̄ nō sūt
cūuolis intīme theologie pen
nis clarissime sup̄neq; cōempla
tionis obtutib; trāscendentis.
Dico autē q̄ sūt q̄ siue hūanū si
ue angelicū nō oīo fugiūt sen
sū **Q**ue vero nō sūt que p̄fecto
om̄es intelligentes vires relin
quūt cū p̄ deū sint et eoz m̄z
que ab vno oīm cōditore cōdita
sūt nō excedūt **S**upuolat itaq;
bt̄is ioh̄es theologus nō solū

que intelligi ac dici p̄nt verūeti
am in ea que superāt omnē in
tellectū et sensū oēs superuehēt
extra que oīa ineffabili mentis
volatu i archana vni? oīm p̄n
cipis exaltant in cōp̄hensibile
q; ipsius p̄ncipij et v̄bi h̄ ē pa
tris et filij vnicā sup̄substanti
alitatē pure dimoscens euāge
liū inchoat dicēs **I**n p̄ncipio e
rat v̄bū **O** beate ioh̄es nō ime
rito vocaris ioh̄anes. **H**ebreū
nomē est ioh̄anes cui? interp̄
tatio grece ekaristato latine v̄o
cui donatū est **C**ui em̄ theolo
gorz ita donatū est abdita scilicet
sūmī boni penetrare misteria et
ea que sūt reuelata et declarata
hūanis mentib; ac sensib; in
timaē **D**ic queso cui talis ac tā
ta donata est gratia? ostasse q̄s
dicit sūmo vertici apostolorz
petro dico. qui domino inter
roganti quem se existimaret es
se **R**espondit **T**u es xp̄us fi
lius dei viui **S**ed nō temere vt
opinor q̄s dixit plus in tipo fi
dei et actionis petrum talia di
xisse. **Q**uare ea scilicet ratione
qua petrus in forma actionis
et fidei ponitur **J**ohannes au
tem cōtemplationis atq; scien
cie tipum imitatur **U**nus siqui
dem recūbeb at suprapectus do
minicum quod est cōtempla
tionis sacramentum. **A**lter se
pe titubabat quasi trepide acti
onis simbolium. **A**ctio namq;

mandatorum dmonum p̄usq̄ p̄uei
at i bitū puras aliquñ discernit
species v̄tutū aliquñ fallitur c̄
iudiciū carnaliū cogitacōnū ne
bulis obūbraf. **I**ntime v̄o the
orie acies postq̄ iel veritatis p̄
spererat vultū nequaq̄ rep̄uti
tur. nū p̄ fallitur. nulla caligie
obœcat i p̄etū. **A**mbō tñ cur
rūt ad monumentū. **M**onumē
tū xp̄i est d̄ina scriptura in qua
d̄imitatis a hūanitatis ei? misre
ria d̄sitare littē velut q̄dā mūi
untur petra. **S**ed ioh̄es p̄currit
cici? petro. **A**uici? nāq; atq; ve
loci? it̄ma d̄inoz apicū pene
trat secreta virtus cōtēplacōis
p̄uificate q̄ actionis adhuc pu
rificacōe. **D**eruptū p̄us intrat pe
trus i monumentū. deīde ioh̄es
ac si ābo currūt ābo intrant. **P**e
trus si q̄dem fidei ē simbolū. ioh̄
bānes significat itellē ac p̄ h̄c
qm̄ scriptū est. nisi credideritis n̄
itelligetis. necario p̄cedit fides
i monumentū sacre scripture. deī
de seq̄ns itrat itellais. cui p̄ fidē
p̄atur aditus. **P**etr? q̄dē xp̄m
deū a hōiem iā sc̄m in t̄pib; cog
nosces et dicens. tu es xp̄us fi
lius dei viui. altissie volauit. **S**i
alci? ille q̄ eūdē xp̄m deū de deo
an̄ oīa t̄p̄a gētū itellerit dices.
In p̄ncipio erat v̄bū. **I**n deo nos
existimet petro ioh̄annē p̄ferre.
Quis hoc fecit. **Q**uis est aplōz
altior illo q̄ est a d̄z vertex eorū.
Nō p̄ferim? petro ioh̄em: s; p̄

ferim? actioni cōtēplacōnē pur
gāde adhuc aīe p̄fōe purgatū:
ascendenti adhuc v̄tutū ad mō
mutabilē bitū p̄ueientē iā v̄tu
tē. **N**ō ei nūc cōsideram? aplica
rū p̄sonaz dignitatē: s; disting
uim? pulcherrimā d̄inoz m̄stici
rū drām. **P**etrus itaq; h̄ ē actio
v̄tutū dei filiū miābili ieffabili
q; mō carne circūscriptū p̄ v̄tu
tem fidei et actionis cōspicatur.
Ioh̄ānes vero hoc est altissima
veritatis cōtemplatio dei v̄bū
p̄ se ante carnem absolutum et
infinitum i p̄ncipio suo h̄ est i
patre suo miraf. **P**etr? et̄na si
mul ac t̄p̄alia i xp̄o vnū sc̄a di
uina reuelacōe itroduct? ispicit.
Ioh̄annes sola ei? et̄na i no
ticiā fidelū ammarū itroduct
Spūale ergo petasum citiuolū
dei m̄dū ioh̄ānem dico theolo
gū omnē visibilem et inuisibi
lem creaturam sup̄at. omnem
intellectū penetrat a deificatus
in deum se deificantem itrat. **O**
beate paule raptus es ut tu ip
se afferis in terciū celum in pa
disum. s; nō es raptus sup̄ ōne
celū et paradisū. **I**oh̄es ōne celū
cōditū oēm; creatum paradisū h̄
ē ōnem hūanam āgelicāq; t̄n̄s
greditur naturā. **I**n terciō celo
o vas elcōis a magister gentū
audisti v̄ba q̄ non licet hōi loq̄.
Ioh̄ānes intime veritatis ispec
tor vltra ōne celū i paradiso pa
disoz h̄ est i cā omnū auduit

vnū v̄bū per qđ facta sūt oīa
et licit ei dicē oīb; et p̄dicare
q̄ntū homīb; p̄dicari p̄t ac fi-
ducialiter clamat. **I**n p̄ncipio
erat verbū. **N**on ḡo iohannes
erat hō h̄ plus q̄ hō q̄n et sc̄ip-
sū et oīa que sūt sup̄ auit et ief-
fabili sapiētie v̄tute purissimo
q; mētis acūmie subuectus. in
ea que sup̄ oīa sūt secreta vide-
licet vni⁹ essentie in trīb; sub-
stātijs et trīū substātiar; i vna
essentia ingressus est. **N**ō em̄
aliter potuit ascendē in deū ni-
si p̄us fieret deus. **U**t em̄ radi⁹
oculoꝝ nostroz spēs rerū sensi-
biliū et colores nō p̄us p̄t sen-
tire q̄ se solarib; radijs imisce-
at vnū cū ip̄is et in ip̄is fiat:
ita aī⁹ sanctoz; purā rez; sbstā-
ciāliū oīm; intellectuū superā-
tiū cognicōne nō sufficit acapē
nisi p̄us incōprehensibilem ve-
ritatis participationē dign⁹ ef-
ficiat habē. **S**anctus itaq; the-
ologus in deū trāsmutatus ve-
ritatis particeps deū v̄bū subfi-
stē in deo p̄ncipio. h̄ est deū fi-
liū i deo patre p̄nūciat. **I**n p̄n-
cipio inquit erat verbū. **I**ntuere
celū apertū h̄ est sūme ac san-
cte trinitatis reuelatum mūdo
mysteriū aīaduerte angelū di-
uinū sup̄ filiū homīs ascēdētē
nobis videlicet ānūciantē ip-
sū esse ante omnia in p̄ncipio
verbū. et mox descendētē sup̄
eūdem filiū homīs. clamantē

q; . **E**t verbū caro factū est. **D**e-
scendit euāgelizās deū vrū ho-
minē factū se nāliter int̄ omīa
ex v̄gine: ascēdit p̄clamās idē
verbū sup̄ essentialit̄ genitū ex
patre et vltra āte oīa. **I**n p̄nci-
pio inq̄t erat verbū. **N**otandū
q; in hoc loco nō t̄pis h̄ substā-
tie s̄monē beatus euangelista
īsinuat p̄ hāc vocē q̄ ē erat. **N**ā
et positiuū ei⁹ id ē sū vn̄ meq̄li-
ter flectit duplicē d̄tinet intel-
lectū. **A**liq̄n quidē substāciā cu-
i⁹ aīq; rei de qua p̄dicat absq;
v̄llo t̄pali motu significat ideo
q; verbū substātiūū vocitat ali-
q̄n t̄pales motus s̄m̄ alioꝝ ver-
boꝝ analogiā declarat. **T**ale ē
ḡo qđ ait. **I**n p̄n̄o erat v̄bū. **A**c
si dicēt. **I**n p̄re s̄b̄sistit fili⁹. q̄s
ei sane sapiēs dixit filiū i p̄re
t̄paliē vni⁹ s̄b̄stitisse. **I**llic em̄
sola cogitat̄ et̄mitas. **I**bi sola i-
telligit̄ imutabil̄ veritas. **E**t ne
q̄s estimat̄ ita i p̄n̄o v̄bū s̄b̄si-
stē vt nulla s̄bnāz diā itelliga-
t̄ in eē d̄tinuo subiūxit. **E**t v̄bū
erat ap̄d deū h̄ ē a fili⁹ s̄b̄sistit
cū p̄re in v̄mitate essentie a sub-
stāciāli distinctōe. **E**t itez; ne di-
cat sup̄venenosa cōtagio aīq;
v̄bū videlz; solūmō in p̄re eē et
cū deo eē. nō āt ip̄m v̄bū s̄b̄ā-
lit̄ et coeternalit̄ subsistere deo
patri. hic namq; erroꝝ perfi-
dos iuasit arrianos p̄tinus ad-
iecit. **E**t deus erat verbum. **V**i-
dēs idem q; nō defecturū essent

qui dicerent nō de vno eodēq; v-
bo euāgelistā scripisse **I**n prin-
cipio erat verbū. Sed voluit v-
bū in principio. aliud de? erat v-
bū. hēticā opionē destruēs cōse-
quēter subiūgit **H**oc eāt ī prin-
cipio apud deū **I**p̄m ē a nō ali-
ud qd̄ erat ī principio **S**ed signi-
cū ex grecorū exēplarib; p̄t ī-
telligi. ī eis nāstos scribit id est
b. a potest referri ad vtrūq; ad
verbū videlicet et ad deum **H**ec
q̄ppe duo noīa theos et logos
deus a verbū apud grecos mas-
culini generis sūt. **A**c p̄ hoc ita
p̄t intelligi et deus erat vbum
h̄ erat in principio apud deum.
tq̄ si lucē clarius dixerit h̄ de?
vbum apud deū **I**p̄se est de q̄ dix-
it **I**n principio erat verbū. **O**īa
per ipsū scā sūt **P**er ipsū deum
vel per ipsū verbū deum oīa scā
sūt **E**t qd̄ ē oīa per ipsū facta
sūt n̄ eo nascente an̄ oīa ex p̄e
oīa per ipsum facta sūt. nā ip̄s
us ex p̄e gn̄acō. ip̄a est causa
rū oīm adicio. oīm q; ex causis
in gn̄a et sp̄s p̄cedunt opacō
et effc̄is **P**er generacōnē q̄ppe
dei verbi ex deo principio oīa scā
sunt **A**udi d̄m̄ et ineffabile pa-
dorū. irrefragabile secretū inui-
sibile pfūdū. incōphēnibile mi-
sticiū per nō sc̄m h̄ gemitū oīa
facta h̄ nō genita **P**incipiū ex
q̄ oīa p̄e. principiū per qd̄ o-
īa fili? p̄e loquente vbum suū
h̄ ē p̄e gignēte sapiētā oīa fi-

unt. pp̄ba ait **O**īa in sapiētā
fecisti. **E**t alibi personā p̄is in-
troducēs. **E**rucauit cor meum
vbum bonū. **E**t qd̄ erucauit cor
suū **I**p̄se expoīt **V**erbū bonum
Dico vbum bonū loqr̄ filiū bonū
gigno. **C**or p̄is est sua pp̄ria
substātia. p̄cedit p̄ vbum nō na-
tura h̄ cā **A**udi ipsū filiū dicen-
tē. p̄ maior me est. subūa eius
cā mee substātie ē. **P**recedit in
quā p̄ filiū p̄cedit fili? oīa q̄ p̄
ipsū scā sūt **I**nchoāt ī ip̄o eē an-
tēpora sc̄aria nō ī tpe h̄ cū tpi-
bus **T**emp? si qd̄ inter cetera q̄
facta sūt sc̄m ē **N**ō at sc̄m nō p̄-
latū h̄ creatū **E**t q̄ est cōsequen-
tia vbi qd̄ locutū ē os altissimi.
nō em̄ iuanū locut? ē p̄ non in-
fructuose. nō sine magno effc̄i
Nā a hoīes inter ip̄os loquen-
tes aliqd̄ ī aurib; audientū ef-
ficiūt **T**ria itaq; credē a dilige-
dēmus **P**̄em loquentē. filiū p̄-
nūciatū et ea q̄ efficiūt p̄ verbū
P̄ loqr̄ vbum gignit oīa effici-
unt **A**udi pp̄ba **Q**m̄ ip̄se dix-
it et scā sūt. h̄ est verbū suū ge-
nuit. p̄ qd̄ oīa facta sūt **E**t ne
forte existiāres eorū q̄ sunt qd̄ a
qd̄ per ip̄m dei vbum facta eē. q̄
dā vero ex ip̄m aut scā esse exis-
tentia per seip̄a ita vt nō oīa
q̄ sūt ad vnū principiū referāt
Cōclusionē tocī? theologie sub-
dit dicēs **E**t sine ip̄o sc̄m est n̄l.
Hoc est n̄l an̄ ip̄m factū qz ip̄e
ābit oīa itra se cōphēdēs oīa

et nichil ei coeternū l' substāti-
ale intelligit vel coessentialē p̄
ter suū patrē et suū sp̄m a prē
p̄ ip̄m p̄cedētē. Vbi em̄ latini
ponūt sine ip̄o. ibi greci ponūt
choerisasto h̄ est ex ip̄m. Sicut a
ip̄e dñs suis discipulis d̄t. Ex
me nichil potestis facē. Qui p̄
vos iquit ex me fieri nō potui-
stis. q̄d ex me facere potestis.
Nā et ibi nō choeris h̄ est sine
h̄ ex greci scribūt facili? Prop-
terea dixi qz dū quis audit fi-
ne ip̄o. p̄t putari sine ip̄si? cō-
filio vel adiutorio. ac p̄ h̄ n̄ to-
tū n̄ oīa illi distribuit. Audiēs
vero ex. nichil oīo relinquit q̄d
in ip̄o et p̄ ip̄z factū nō sit. Qd̄
factū ē: in ip̄o vita erat. Post
q̄ remotissima omī rōne et in-
tellectu beatus euāgelista diu-
na reuelauit misteria. deū v̄bū
videlz in deo loquētē in ābōb̄
intelligenciā sp̄s sc̄i dīne scri-
pture d̄teplationib̄ d̄lmq̄ns
Et em̄ qui loq̄t in v̄bō qd̄ loq̄
ē necessario sp̄ū p̄flat. ita deus
p̄t fil̄ et sel̄ a filiū suū gignit a
sp̄m sc̄m p̄ gemitū filiū p̄ducit
a postq̄ p̄ dei filiū oīa facta eē
et nichil ex eū subsistē astruxit
veluti ab altero preiordio sue
theologie seriē direxit dicens.
Qd̄ factū ē: i ip̄o vita erat. Pre-
dixit em̄. Oīa p̄ ip̄m facta sūt. Ac
veluti a q̄piā interrogat? de h̄is
q̄ p̄ deū v̄bū facta sūt. a quō a
qd̄ i ip̄o erāt q̄ p̄ ip̄m facta sūt

R̄ndit et ait. Qd̄ factū ē: i ip̄o
vita erat. Que s̄mā duplicat p̄-
nūciat: p̄t em̄ subdistigui. Qd̄
factū ē. Ac dem̄ subiūgi: i ip̄o
vita erat. Potest etiā sic. Qd̄ fa-
ctū ē i ip̄o. Ac dem̄ subiferri. Vi-
ta erat. Ac p̄ h̄ i duab̄ p̄nūcia-
tionib̄ duos speulam̄ itelle-
ctus. Nō em̄ eadē theozia est q̄
d̄t qd̄ factū ē locis tp̄ib̄qz di-
cretū gn̄ib̄ formis nūisqz di-
stinctū singularib̄qz sb̄stācijs
seu op̄actū seu d̄ggatū. h̄ totū
i ip̄o vita erat a ea q̄ declat qd̄
factū ē i ip̄o nō aliud erat n̄ vi-
ta. vt sit sensus. Oīa q̄ p̄ ip̄z fa-
cta sūt. i ip̄o vita sūt et v̄m sūt.
Erāt em̄: h̄ ē i ip̄o subsistūt cā-
liter p̄us q̄ sūt i semetip̄so ef-
fectiue. Aliē ei sūt sub ip̄o ea q̄
p̄ ip̄ū facta sūt a i ip̄o viuūt i
immutabilit̄ a vita sūt. In q̄ neq̄
fuerūt oīa tp̄alib̄ interuallis
seu localib̄ nec futura sūt h̄ so-
lūmō sup̄ oīa tpa a loca vnūqz
sūt i ip̄o a vniūsalit̄ subsistūt
visibilia a invisibilia corp̄alia i
corp̄alia rōnabilia irracōnabi-
lia: a filē celū a t̄ra abissus a q̄
cūqz i eo sūt i ip̄o viuūt a vita
sūt a eternalit̄ subsistūt. Et que
nob̄ oī motu vitali carē viden-
t̄ in v̄bō viuūt. S; si q̄ris quō
et qua rōne oīa q̄ p̄ v̄bū facta
sūt i ip̄o vitaliter a vniūformi-
ter a cāliter sb̄stācijs: accipe pa-
digma. i. exēplū et ex caturay
natura disce factorē in h̄is que

in ipso et p ipsū facta sunt. In
uisibilia ei eius vt ait aplūs p
ea q̄ facta sunt itellcā aspiciunt
Cōspiciat̄ quō oīm rez q̄s mū-
di h̄? globositas cōp̄hendit cau-
se fil̄ a vniformit̄ i isto sole qui
maximū mūdi lūmare vocitat̄
subsistūt In nāq; forme d̄mum
corpū p̄cedūt In distātia celoz
a pulch̄tudo a cetera q̄ de sensi-
bili natura p̄dicat̄ p̄nt Cōsides-
ra multitudinem a ifinitā seminū
v̄tutē quō numerositas herba-
rū fructuū aialiu i singul̄ semī-
bo fil̄ cōtinet: quō ex eis surgit
formaz pulchra a innumerabil̄
multiplicitas Intuē iteiorib; o-
culis quō multiplicēs regule in
arte l̄ mēte artificis vnū sūt et
i aīo disponētis viuūt Quō ifi-
nitus linearū numer? i vno pū-
cto vnū subsistit. et h̄mōi natu-
ralia p̄spice exēpla ex q̄bo velu-
tū pb̄ice theorie p̄mis vltra oīa
subuect? d̄ma grā adiut? illū-
nat? poteris archana verbi mē-
tis acie īspicere. a q̄tū dat̄ hūa-
nis argumētacōib; deū suū q̄rē-
tib; vidē quō oīa p ipsū facta
sūt a vita sūt In ip̄o ei vt os lo-
q̄t̄ d̄mū viuim? mouemur a su-
m? Et vt ait magn? diom̄sius
ariopagita. tūc oīm ē sup̄essen-
cial̄ d̄mitas Et vita erat lux ho-
minū Dei filiū quē o b̄tē theolo-
ge p̄? vocastū v̄bū nūc vitā noī-
nas a lucē Nec imeito mutastū
appellacōes vt distātes nob̄ in

finuares h̄mōes Verbū siq̄dem
dei filiū noīastū qz p ipsū locū
tus ē p̄ oīa Quī ip̄e dixit et fa-
cta sūt Lucē v̄o a vitā. qm̄ r̄e fi-
li? lux ē a vita oīm q̄ p ip̄m fa-
cta sūt a q̄ illūmat n̄ aliud n̄ se
ip̄z a p̄ez suū Lux itaz ē a seip̄z
illūmat seip̄m i m̄do declāt seip̄-
sū se ignorātib; maifestat. Lux
d̄ine cōgnōis de mūdo recessit
cū h̄o deū deseruit Duplicit̄ er-
go lux eterna seipsū mūdo de-
clarat p̄ scripturā videlicet a cre-
aturā Nō ei aliter in nob̄ d̄ma
cōgnō renouat n̄ p̄ d̄ine scrip-
ture apices et creature sp̄es. Elo-
q̄a discē d̄ma a i aīo tuo eoz cō-
cipe itellcā i q̄ cōgnosces verbū
sensu corpeo formas ac pulch̄-
tudines p̄cipe sensibiliū et i eis i-
telliges dei v̄bū a in h̄is oībo
n̄ aliud veritas declābit p̄et ip-
sū q̄ fecit oīa ex̄ quē n̄ cōtēplati-
rus es. qz ipse ē oīa i oīboque
sūt ipse a q̄cqd̄ ē p̄et quē nul-
lū bonū subāle est. Et vita erat
lux hominū Quae addidit lux
hominū q̄i speāliter et p̄pe lux
hominū dz qz in homine nō so-
lū hominib; verū etiā in āgel̄ o-
ni creature d̄ine cōgnōis p̄fici-
pem fieri volenti seipsū declāuit
Nō em̄ per āgelū āgel̄ neq; p̄
hominem hominib; h̄ per homi-
nem hominib; a āgel̄ nō fanta-
sia h̄ ipsa v̄a hūanitate quā to-
tā sibi in v̄itate sub̄ne suscepit
apparuit: suāq; cōgnōem oībo

cognoscentibus se prout lux ita
qz hominum est dominus noster ihesus christus: qui in
humana natura omni rationali et intellectuali
estate seipsum manifestavit sueque
divinitatis que patri est equalis abdita est
suavit misteria. Et lux in tenebris
luet. Audi apostolum in iustis aqua tene-
bre: nunc autem lux in domino. Audi ysa-
iam. Sedentibus in regione umbre mor-
tis lux orta est eis. Lux in tenebris lu-
cet. Totum genus humanum merito
originalis peccati in tenebris erat.
Non exteriorum oculorum quibus sensi-
biliu forme et colores sciunt: sed
interiorum quibus intelligibiliu spe-
cies et pulchritudines discernunt
est. Non in tenebris caliginosi huius
aeris sed in tenebris ignorantie ve-
ritatis. Non in absentia lucis que
mundum corporeum illuminat per eum: ve-
ro ortu ex virgine lux in tenebris
luet in cordibus vestris se cognosce-
ntium. Quia vero totum genus humanum in
duas veluti partes dividit in eos
videlicet quos corda cognitione verita-
tis illuminata sunt et in eos qui in ob-
scurissimis impietatis ac perfidie te-
nebris permanet euangelista sub-
iungit. Et tenebre eam non apprehende-
runt. Ac si dicet evidenter. Lux in
tenebris fidelium animarum luet et ma-
gis ac magis luet: a fide in-
choans ad spem trabes. Impitorum
vero cordium perfidia et ignorantia
lucem ubi dei in carne fulgetis non
apprehendent. Obscuratum est eis ut
ait apostolus. insipientes cor eorum: sa-
pientes se esse dicentes stulti facti

sunt. Sed iste sensus moralis est
Phisica vero horum verborum theoria est
talis humana natura et si non pecca-
ret suis propriis visibus lucere non
posset. Non enim naturalis lux est: sed par-
ticipans lucis. Capax siquidem sa-
pientie non est ipsa sapientia: cuius par-
ticipatio est sapiens fieri potest. Sicut
ergo aer iste per semetipsum non lu-
et sed tenebrarum vocabulo nuncupatur
capax tamen solis lucis est: ita mens
nostra dum proprie seipsam considerat quodammodo
tenebrosa est substantia: capax tamen
ac participans lucis sapientie. Et quem
admodum profatur aer dum solis
radios participat non dicit per se lucere
sed sol splendor dicit in eo apparere ita
ut naturalis sua obscuritate non perdat
et lucem perveniens in se recipiat: ita
rationalis mens ne per se dum principia dei ubi
possidet non per se res intelligibiles
et deum suum sed per istum sibi datum lu-
minem cognoscit. Audi ipsum verbum. non
vos inquit estis qui loquimini sed spiritus pa-
tris veri qui loquitur in vobis. Hac vna
sententia voluit nos in ipsi in ceteris in-
telligere ac spiritus in auribus cordis nostri
ineffabili modo sonare. non vos estis
qui lucetis sed spiritus patris veri qui lu-
cet in vobis. Hoc est. me in vobis lucere vobis
manifestat: quia ergo si lux intelligi-
bilis mundi habet rationali et intellectu-
ali nature. Non vos estis qui intelligitis
me sed ego ipse in vobis per spiritum meum
meipsum intelligo. quia vos non estis
sensualis lux sed participatio substantie
talis lucis. Lux itaque in tenebris lu-
cet quia dei verbum vita et lux hominum

in natura q̄ per se inuestigata et
considerata in formis q̄dā a brō
fitas inuenitur luce non destitit
Nec eā q̄uis delinquentē desēs
re voluit nec vniq̄ deseruit for
mās eā per naturā continentie re
formāsq; per grā in deificanō
Et qm̄ ipse lux om̄i creaturē est i
cōp̄hensibilis. **T**ēbre eā nō cōpre
henderūt. **S**upat itaq; de? onē
sensū et onem̄ intellēm̄ et sol? h̄z
immōditatē cui? lux per excel
lentia tēbre nominat qm̄ a nul
la creatura qd̄ vel q̄le sit cōp̄hen
di p̄t. **F**uit hō missus a deo cui
nomē erat ioh̄es. **E**cce aqlā de
sublimissio vertice montis theo
logie leni volatu descendente in
p̄fundissimā vallem histoie. de
celo in trā spūalis mūdi pēnas
altissime cōtēplacōis relaxantē
Divina siq; de scriptura mūdus
qd̄ est intelligibilis suis q̄tuor
pt̄ib; veluti q̄tuor elementis cō
stituit? **E**t terra est veluti in me
dio imoq; instar ceteri historia.
circa quā in aque similitudinē ab
issus circūfūdīt moālis intelli
gentie q̄ a grecis echilri solet ap
pellari circa q̄s historia dico et
ethicā veluti duas prefati mū
di inferiores ptes acis ille nālis
scie radi? circūvoluit. **Q**uā na
turalē dico scīaz greci vocāt p̄hi
sin. **E**x oīa at̄ et vltra ethereus
ille igneus ardoz emphirei ce
li h̄ ē supne cōtēplacōis dimena
ture quā greci theologia nomē

nāt circūglobat vltra quā nul
lus egredit̄ itellais. **M**agnus
itaq; theolog? ioh̄em dico in p̄
moedio euāgelij sui excellētissimā
theologie cācūnia tangens. et
liq; celoz spūaliū secreta pene
trās. vltra oēz historiā et ethi
cā ascēdēs et p̄hificā ad ea que
paulo an̄ icarnacōem v̄bi facta
sūt attigit. **S**ed ad historiā
narrādā veluti i q̄ndā trā suū i
telligibile deflectit volatum. **E**t
ait fuit hō cō ioh̄es ioh̄em cō
ueientē i suā it̄o ducit theologi
am: abissus abissū iuocat i vo
ce dimoz misteioz. **E**uāgelista
p̄cursois narrat historiā: illum
cui donatū ē v̄bū icarnatū pri
mo cōmeōrat. **F**uit iquit nō dix
it simplicit̄. **F**uit missus a deo:
h̄ dixit hō vt discernēt hoīem so
li? hūanitate p̄cipē q̄ p̄currit
ab hoīe hūanitate et dimitate co
adunato et cōpacto vt segrega
ret vocē trāseūtē a v̄bo sp̄ et icō
mutabilit̄ manēte vt insinaret
matutinā stellā i ortū regni celo
rū ap̄ntē et declār; solē iusticie
p̄manētē testē ab eo discernit q̄
testiomū p̄hibet missū ab eo q̄
mittit lucernā lugubrātē a luce
clāssimā mūdū iplēte vocē gn̄is
hūani tēbras et mortis et deli
ctoz demolietē. **P**recursor itaq;
dn̄i. **F**uit hō nō de? dn̄s at̄ cui?
p̄cursoz ē hō. filiter aut̄ et deus
fuit p̄cursoz hō fuit trāsitur? in
deū p̄ grā; quē p̄currit dn̄s eāt

p naturā accipiens hoīez p hu
manitatē et nostre salutis a re
dempcōis volūtate **H**omo eāt
missus **A** quo? **A** deo vbo quez
pcurrit missio ei? **P**recursor
clamās pmittit vocē. **V**ox cla
mātis in desco: nouū ppat dīm
aduētū **C**ui nomē erat iohes.
Cui donatū est regis regū fieri
pcurzor incarnati vbi denūcia
tor et in spūalē felicitatē mani
festator. et in lucis vocē et mar
tīrio testator **H**ic vīt in testi
moniū vt testimoniū pphibēt
de lūie **D**e xpo videlz audi testi
moniū **E**cce agnō dei ecce q̄ tol
lit peccata mūdū. **E**t itez. **Q**ui
p̄ me venit: ante me factus est
Qd euidētū? in greco legis em
brostēmij. **H** est corā me **A**nte
me factus ē **A**c si apte diceret
Qui i ordine tpm p̄ natūtatē
meā natus est in carne: ante cō
spectū meū dū ad huc essem in
visceribz mee matris sterilis p
phetico visu vidi illū corā me
ceptū et hoīem factū in vtero
v̄ginis **N**ō erat ille lux: s̄ vt te
stimoniū pphibēt de lumie **A** su
pioribz subaudi nō eāt ille lux
q̄ **Q**uāe g° lucna ardes asty
qz vocatā matutinū. **L**ucna ar
des erat s̄ nō pprio igne arde
bat succēsus n̄ ppria lucē lucē
bat **S**tella erat matutina s̄ n̄ a
seipo ppū lumī accepit **Q**uā il
li? quē p̄currebat i eo ardebat
et splēdebat **N**ō erat ille lux s̄

pticeps luis: suū n̄ erat qd p se
a i se fulgebat **V**t ei supi? dixi?
nulla rōnal et itellcūal catura
p seipaz sbnālī lux ē s̄ p̄cipa
cōe vni? a veri lūis sbālis qd v
biq; a i oībz itelligibilīe luēt.
p̄ea subdit **E**rat lux v̄a q̄ illū
nat oēz hoīez remētē i hūc mū
dū **V**erā lucē d̄t dei filiū p se sb
sistentē. ante oīa secula genitū.
Verā lucē dicit dei filiū eūdē fi
liū hoīez ex hoībz pp̄t hoīez fa
ctū **I**psē ē lux v̄a **Q**ui de seipo
ait **E**go sū lux mūdū q̄ seq̄ me
nō ābulat i tēbris s̄ hēbit lumī
vite **E**rat lux v̄a q̄ illūnat oēz
hoīez remētē in hūc mūdū **E**t
qd ē remētē i hūc mūdū qd ē
ōmis hō remēs in hūc mūdū:
et in qm mūdū venit. **S**i de hīs
q̄ d̄ occultis natūe s̄mbz i hūc
mūdū p gnacōz locis t̄palibz
remūt accepis. qualis illūina
tio est in hac vita nascentibus
vt corrupāf d̄posita. vt sol
uāt de quietudine silentis na
ture. **I**n inquietudine tumultu
antis misēie cadētibz dic queso
qualis lux ē spūalis a vera p
creatis in vita trāsitoria a falsa
Nunq̄d mund? iste alienatus
a v̄o lūie duemēs habitacō est
Nunq̄d n̄ r̄gio vmbre mortis
et lacmaz vallis a ignorātie p
fūdū a trena imbitacō aīm ḡ
uās et ex veri lūis itūtu itērio
res oculos illūians **E**t illūiacō
nō imerito d̄. **N**ō ergo d̄ hīs

que ex occultis seminū causis i
spēs corpeas pcedūt dēmus in
telligere. **Q**ui illūinat omnem
hoiem venientē i hūc mūdum.
Sed de hijs qui spūaliē p ge
neracōem grē q̄ datur in bap
tismate i mūdum veniūt iuisibi
lē qui natūritatem q̄ ē hm corrup
tibile corpus spnentes natūri
tē que ē scdm spm eligūt mun
dū qui deorsū est calcātes vim
bras ignorantie mortis deserē
tes. lucē sapie et vite appetētes
filij hoim deserētes desinentes
et se i semetiphis destruētes. mū
dum ante oculos mentis cōstitu
entes et i eū totis vīb̄ ascēdē i
biātes. **C**os itaqz vera lux illūi
nat q̄ in mūdū v̄tutū veniunt
nō eos q̄ i mūdū vicioz viuūt
In mūdū eāt. **H**oc loco mūdū
appellat nō solū gnaliter sens
bile naturā. v̄z etiā spūaliē to
talis nature q̄ in hoie est subāz
In hijs siquidē oībus et vt sim
pliciter dicā in vniuersitate cō
dita. verbū lux vera erat id est
subsistit et semp erat qz nūq̄ in
oībus subsistē destitit. **U**t ei q̄ lo
q̄tur dū loq̄ cessat. vox ei? eē de
finit et euanescit: sic celestis p̄
fi v̄bū suū loq̄ cessauerit effcūs
v̄bi vniuersa. s. cōdita nō subsi
stent. **V**niūsitatis nāqz cōdite cō
stitucō est et pmātio dei p̄ris lo
cucō h̄ ē eterna et icōmutabilis
sui v̄bi gnacō. **P**otest etiā nō ir
rōnabilitē de h̄ mūdū solūmō h̄

ē sensibili hec snia p̄dicā q̄ ait
In mūdū erat et mūdus p ipsū
factus ē. **N**e forte putaēt quis
manichee hēseos d̄sors. mun
dū corpeis sensib̄ succūbentē.
a diabolo fuisse creatū et non a
creatore oīm visibiliū et iuisibi
liū. theo? subnectit. **I**n mūdū
erat h̄ ē in hoc mūdū subsistit il
le qui cōtinet oīa. et mūdus per
ipsū factus est. **N**ō ei in alijs
opib̄ vniūsitatis cōditōz h̄itat:
h̄ i suis q̄ fecit. **A**d adūtere dē?
btm euangelistā quat mūdū
noīasse. tres cū mūdū oportet
nos intelligē. **Q**uoz p̄m? ē qui
absolute solū iuisibilib̄ et spūa
lib̄ v̄tutū impletur substācijs. **I**n
quē q̄cūqz venerit plenā vere lu
cis possidet p̄cipacōem. **S**ecun
d? q̄ p̄fato poīf e diūso. qm ab
solute ex visibilib̄ et cōlilib̄ cō
stituit naturis et quāuis vniūsi
tatis infimā obtineat p̄porcio
nē in eo tñ erat v̄bū et p v̄bū fa
ctus ē et ē p̄m? gō? ad cognicō
nem veritatis ascēdē. p sensus vo
lentib̄: spēs nāqz visibiliū raci
onātē attrahit aīm. **T**ertius
mūdus est q̄ rōne medietatis et
supiorem spūaliū et inferiorem
corpaliū in seipō copulat natu
rā et de duobz vnū facit et i ho
mine solū itelligit in q̄ oīs crea
tura adunat. **C**orpe ei cōstat et
aīa. corpe? de h̄ mūdū et aīmā
de altero mūdū colligēs vnum
facit ornatū. **E**t corpe? quidem et

aia spagme vna globata oē
mūdānū hoīs oficiūt ornāmē
tū **I**deo hō dz oīs catura **Q**is
nāq; creatura in ipō veluti in o
ffiana quadā oflat **H**inc et ip
se dñs pdicaturis discipul pce
pit pdicacē oī creatuē euāgelū
Iste ergo mūdus h ē hō crea
torē suū nō cognouit. neq; per
legis scripte simbola. neq; per
visibilis creatuē paradigmata
deū suū val; agnosce carlū de
lectationū vinculis detētus **E**t
mūdus eū nō cognouit. **N**ō co
gnouit deū vrbū neq; an hūa
nacōz eius sola dimitate nudū
neq; p hūanationē incarnati
one vestiū **I**nvisibile ignora
bat: visibile negabat. noluit
querētē sequi. noluit audiē vo
cantē. noluit colē deificatē. no
luit recipē recipientē **I**n ppria
reit i ea viz q per ipsū facta sūt
ac per h ppria illi? nō imerito
sūt. **E**t sui eū nō receperūt. Sui
sūt oēs hoīs q; voluit redimē
et redemit **Q**uotq; at receperūt
eū dedit eis ptatē filios dei fieri
credētib; i noīe ei? **N**ā diuidif
nō hūanitas rōnalis mūdi h
volūtas **R**egregāt receptores
incarnōnis a respūctū eā **F**i
deles credūt aduētū vbi a libē
ter recipiūt dñm suū **I**mpij ne
gāt et otumacit renuūt **J**udei
per inuidiā: gētilēs per ignorāti
am **R**ecipientib; dedit ptatē fi
lios dei fieri **N**ō recipientibus

dedit adhuc spaciū recipiendi.
A nullo ei auferē possibilitas
credēdi in dei filiū: hoc em i ar
bitrio hoīs et coopatiōe grē cō
stitutū ē **Q**uib; aut dedit ptatē
filios dei fieri. **R**ecipientib; se
videlic; et credētib; in noīe ei?
Multi recipiūt xpm: h nō cre
dūt in noīe ei? **N**ō credūt i no
mie vngenti. filiū dei patri cō
substantialē **C**onouision em ne
gant id ē pti cōsubstantialē: et
epiusion eū affirmant. hoc est
nō eiusdē eētie cū patre ac p
sone **N**ō pdest eis xpm recipē
dū conant ei? veritatē negare
Qui vō recipiūt xpm vey deū
a vey hoīez a i h firmissime cre
dūt: eis possibilitas data ē fili
os di fieri **Q**ui n̄ ex sangmbo ne
q; ex volūate carnis ac. **N**on
ex sangmbo iqt. i. nō ex corpa
lib; pccōib; **Q**ui ad opōz fili
oy dei meito fidei adipiscūt scz
a deo prē p spm sc̄m i q hēdita
tē p hnt h ēi ofiliacōe vngenti
dei nati sunt **N**eq; ex volūate
cēnis neq; ex volūate viri **D**u
plex itroducit sex? ex q i carne
nascentiū carlit nūofitas ppa
gat. carnis qdē noīe seīneū. vi
vō euāgelista masculi^m figūit
bitū. **E**t ne forte dicas **I**mpo
ssibile vidz mortales fieri imor
tales corruptibiles corrupcōe
carē puros hoīs filios dei fieri
tpales etmitatē possidē: ex his
q maioā sūt accipe agūntū vt

rei de q̄ dubitas possis fidē acō
modare **E**t verbū caro factum
est. **S**i itaq; qd̄ plus ē paul du
bio p̄cessit: cur incredibile videf
qd̄ min⁹ ē posse d̄sequi? **H**z filii
dei fact⁹ ē homo qd̄ nemo eoz
q̄ eū recipiūt ambigit. quid̄ mi
rū si homo credēs ī filiū dei de⁹
futurus sit? **A**d hoc siquidē v̄bū
in carne descēdit vt in ipsū caro
id̄ ē homo credens p̄ carnem in
v̄bum ascendat vt per natura
lem filiū v̄ngentiū multi effici
antur filij adoptiui. non p̄ seip
sum verbū caro factum ē. s; p̄
nos q̄ nō nisi p̄ verbi carnē po
tuissemus ī dei filios trāsmutari.
Solus descēdit: cū multis ascen
dit. de hoībz facit deos q̄ de deo
facit hoīem **E**t bitauit ī nob. h̄
est nr̄am naturam possedit vt
sue nature p̄ticipes nos faciat.
Et vidim⁹ gloriā ei⁹ gl̄iam qua
si v̄ngenti a p̄re. **U**bi vidisti o
btē theologe gl̄iam incarnati v̄
bi gloriā hūam filij dei: qm̄ vi
disti. q̄bus ocul̄ p̄speristi? cor
pali bz vt op̄ior in monte t̄issi
guracōis tpe. tūc em̄ tertio ade
ras testis. d̄me gl̄ificacōis p̄
sens eras vt estimo in iherl̄m. et
audisti vocē p̄ris filii suū cl̄ifi
cantē dicēdo. clarificauit et itez
clarificabo: **A**udisti turmas in
fanciū gl̄ificaciū: osanna filio
dauid dicēciū **Q**uid̄ dicā de glo
ria r̄surreōis. vidisti eū resur gē
tē a mortuis. dū ad te cētōsq;

discipulos clausis itrauit ianu
is. **V**idisti gl̄iaz ei⁹ ascēdētis ad
p̄rem qm̄ ab āgelis ē assumpt⁹
in celum et sup̄ hec omnia altis
simo mentis intuitu contempla
tus es. illud dico verbum ī p̄ri
cipio suo apud patrem suum:
vbi gloriā ei⁹ vidisti **Q**uasi
v̄ngenti a p̄re: plenū gratia et
veritatis **D**uplex h̄z p̄odi ītel
lectus ē. **P**otest ei⁹ de hūamita
te et d̄mitate incarnati verbi ac
cipi ita vt pleitudo gr̄e referat
ad hūamitatem: pleitudo v̄o ve
ritatis ad d̄mitatē. **V**erbū q̄ppe
incarnatū d̄ns noster ihs x̄ps
plenitudinē gr̄e sc̄dm humani
tatē accepit. quomā caput est
ecclesie et primogenitus creatu
re v̄niuersie hoc ē totius v̄niuer
saliē hūamitatis q̄ ī ip̄o et p̄ ip
sū sanata est et restaurata **I**n ip
so dico qm̄ maximū et p̄cipa
le ex^m gratie q̄ nullis p̄cedētibz
meritis homo efficitur deus ip̄e
est et in ip̄o p̄rimordialit̄ ma
nifestum est **P**er ipsum v̄o qm̄
de pleitudie eius d̄mitatis nos
ōnes accepimus gratiam deifi
cationis **P**er gr̄am fidei q̄ in eū
credimus. et actiones qui man
data ei⁹ custodim⁹ **P**otest etiā
pleitudo gratie x̄pi de sp̄itu sc̄o
intelligi **S**p̄s nāq; sanct⁹ qm̄
distributor est et op̄ator dona
cionū gratie. gratia solet appel
lari **C**ui⁹ sp̄s septiformis op
atio humanitatē x̄pi impleuit.

in quo requieuit sic ait ppha
et requiescet sup eū spūs sapie
et intellectus: spūs dñij a for
titudis: spūs scientie a pietatis
et repleuit eū spūs timoris do
mini **S**i g^o de xpō p seipm vis
qd dictū est plenū grē: de pleni
tudine deificacōis et sanctifica
tionis scdm hūanitatē agno
sce **Q**uasi cationis dico: qz hō a
deus in vnitatē substātie adu
nati sūt **S**anctificacōis vō: qz
nō solū de spū sancto dceptus
verūctā plenitudie donacionū
eius repletus est **N**e veluti i sū
mitate mistici ecclesie cādelabri
grāy lampades in ipso a de ip
so fulsere **S**i vero plenitudinez
grē et veritatis incarnati vbi d
nouo testamento maior intel
ligē sicut idē euāgelista paulo
p^o videt. sensisse. ait em: lex p
moysen data ē: grā a veritas p
ibm xp̄m facta est. nō incon
grue pnūciabis plenitudinez
nouī testamēti p ibm xp̄m do
natā et legaliū simboloꝝ veri
tatē in ipso esse impletā sic ait
aplūs **I**n quo plenitudo diui
nitatis cozpaliter habitat ple
nitudinez videlicet diuinitatis
misticos legaliū ymbraz intel
lectus appellās: quos xp̄us in
carne venēs in seipso cozpalit
hoc est veraciter habitasse a do
cuit et manifestauit. qm̄ ipse ē
plenitudo grāy. veritas simbo
loꝝ legaliū finis ppheticay vi

tionū **Q**ui aī prē aē s^m lucā
In illo tpe Erāt p̄r ibū a maē
āmirātes sup hijs que dicebāt
de eo **E**t reliq̄ **O**melia origēis
Congregem^o i vnū ea
q̄ in ortu ibū dicta scri
ptaq; sūt de eo: a tūc sci
re poter^o singlā q̄q; diḡ eē mi
raculo **Q**uāobre mirabāt a p̄r
sic ei appellat^o ē ioseph qz nūc
aī fuit **M**irabāt a mē sup hijs
q̄ dicebāt de eo **Q**ue nā g^o sūt
q̄ de puulo ibū fama disperse
rat **P**astores erāt in regione il
la vigilātes a obhuātes custo
dias noctis sup ḡgē suū **V**ēit ā
gel^o sub ipā hora natitatis ibū:
et ait ad eos **A**nnūcō vob gau
diū magnū **I**te et inuenietis in
fantē inuolutū in pāmis: et po
sitū in p̄sepe **R**ecedū angelus
vba finierat. a ecce mltitudo ce
lestis exercit^o laudare cepit et
b̄ndicē deū **C**ū h̄ pastores tre
pidi p̄sperissent a āgel^o r̄cessi
s̄ ab eis: dixerūt ad iūcē **E**am^o
bethleē et videā^o factū qd̄ dñs
oñdit nobis **V**enerūt et inene
rūt puulū. **T**ā illi q̄ pntes q̄
facta fuerāt mirabāt sup h̄. **E**t
de simeone scribit q̄ rumorem
auerit a miraculi vel maḡ ps
fuerit **V**enit ei puey i brachi
is suis et ait. **N**ūc dimittis do
mine huū tuū i pacē scdm v̄bū
tuū. **Q**uia viderunt oculi mei
salutare tuum **F**astigium a vt
ita dicam culmen super hijs

que iactabantur de ihesu: et p̄
a mater mirabatur. hmo syme
onis fuit. Non ei suffecit ei tenē
puulū et ea q̄ de semetipso scrip
ta sūt p̄loqui: h̄ b̄ndixit patri il
lius a mat̄i. Et de ipso q̄q̄ pro
ph̄auit ifante dicēs Ecce h̄ po
situs est i ruīnam et resurrectionem
multoz i isrl̄: a in signum
cui contradicet. Tuā q̄; ip̄ius
aiam p̄transibit gladi: vt reue
lentur de multis cordibz cogita
tiones. Quid sibi vult h̄ qd̄ ait
Ecce h̄ positus ē i ruīnā et resur
rectionē multoz i isrl̄. Huic qd̄ filē
in euangelio iobis repp̄ei. In iu
diciū ego in mundum istū veni:
vt q̄ non vident videant: et qui
vident cec̄i fiant. Quo ergo i iu
diciū venit: vt non videntes de
nacōibz vident: et q̄ p̄us vide
bāt de isrl̄ cec̄i fierent. sic venit i
ruīnam et resurrectionem mul
tozum. In aduentu em̄ dñi sal
uatoris qui p̄us steterāt corru
erūt: et qui ceciderant surrexerūt.
Vna hec est interpretatio de eo
quod dictū est. Ecce iste positus
est in ruīnam et resurrectionem
multoz in isrl̄. Est aut̄ et alti?
qd̄ intelligendū aduersus eos
vel maxime qui d̄tra d̄ditore la
trant: et hincinde de veteri testa
mento q̄ non intelligunt testio
nia congregantes: simpliciū cor
da decipiūt. Auūt em̄. Ecce deus
legis et p̄ph̄ay videte qual̄ sit
Ego inquit occidā et ego viuifi

cabo. p̄uiciam et sanabo: et nō
est qui eruat de manu mea. Au
diūt vocem occidā. h̄ non audi
unt viuificabo. Audiūt p̄uiciā:
a audire d̄tēnūt et ego sanabo.
Istiusmodi occasiombz creato
rem calūmiantur. Igit̄ añq̄ iter
preter quē sensū habeāt ego in
terficiam et viuificabo. p̄uiciā
et sanabo. opponā eis testimoniū
euangelij. dicamq̄ adūsus he
reticos: innumerabiles q̄ppe h̄e
ses sunt q̄ euangelij sc̄dm lucā
recipiūt. Si p̄pterea cruentus
est tm̄ iudex et crudelis est cōdi
toz qz dicit ego interficiā et viu
ficabo. p̄uiciam et sanabo. mai
festissimum est a ihm̄ ip̄ius eē
filiū. Eadē siquidē de eo scripta
sunt. Ecce hic positus est in rui
nam et resurrectionem multoz
in isrl̄: non i resurrectionē tm̄ h̄
et in ruīnam. Si malū est inter
ficere: malum sit et i ruīnam ve
nire: qd̄ cōdebunt. Utz ne rece
dent a cultu eius. An querēt ali
quā interpretationē et ad tropo
logias confugient: vt qd̄ i ruīnā
venit benignitatē magis q̄ au
steritatem sonet. Et quō iustum
erit qn̄ quid i euāgelio tale repi
tur ad allegorias et nouas itel
ligentias d̄fugere qn̄ vero in ve
teri testamento statim accusare
et nullam explanacōnem q̄uis
p̄babilis sit recipere. Sed et h̄
qd̄ sequitur. In iudiciū ego veni
i mūdum istum vt non vidētes

videat. et qui vident cæci fiât q̄
uis queat vt edisserat implere
nō poterūt **E**go vero qui opto
esse ecclesiasticus et nō sub hē
fiarcha aliquo s̄ a xp̄i vocabu
lo nūcipari. et h̄re nom̄ quod
benedic̄ sup̄ terrā et cupio tā
ope q̄ sensu et esse et dici xp̄ia
nus equalē et in veteri et in no
ua lege quero rōnem **L**oquitur
deus ego interficiā: libenter ha
beo vt interficiat **Q**ū em̄ vetus
in me homo est et viuo adhuc
quasi homo: cupio vt occidat i
me deus veterē hoīez: et viuifi
cet me ex mortuis **P**rimus em̄
ait homo de terra terrenus: se
cūd̄ homo de celo celestis **S**ic
portauim̄ ymaginem terrenā
in portem̄ et ymaginem celestis
Secūdu hunc sensum itelligit̄
et illud. **I**n iudicium ego veni i
mūdum istū: vt qui nō vident
videant: et qui vident cæci fiant
Habem̄ in nobis omnes hoī
nes et aspectū et cecitatē **A**dā
videbat et nō videbat **E**ua q̄z ā
te q̄ apirent̄ oculi eius vidisse
describit **V**idit in q̄t mulier lig
nū qz bonū eāt ad cōedendū et
optimū oculis ad videndū: et
tollens de ligni fructu comedit:
et dedit viro suo et comederūt
Igit̄ nō erāt cec̄s: videbāt **D**e
inde sequit̄ **E**t apti sūt oculi e
oz **E**rgo cæci fuerāt et nō vide
bāt: quoz oculi postea sūt apti
Sz qui bene ātea viderāt post:

q̄ mandatū dñi p̄tergressi sūt
ceperūt videre male: et aspectū
obedientie subrepente delicto
postea pdiderūt **E**go sic intelli
go et illud qd̄ dicit dñs. **Q**uis
fecit mutū et surdū videntē et
cæcū? **N**ōne ego dñs deus? **E**t
ocul̄ corpis quo terrena ista
cōspiciunt̄: est oculus s̄m̄ sensū
carnis de quo scriptura ait: **F**ru
stra incedēs et iflatus sensu car
nis. **C**ui hēm̄ aliū straviū me
liorē et diuina sapientē: qui qz
cæcus in nobis erat venit ihus
vt facēt eū vidē: vt qui nō vi
debāt viderēt: q̄ āt videbāt cæci
fierēt. **J**uxta hūc ergo sensū et
hoc qd̄ nūc habem̄ in manib̄
intelligendū est **E**cce iste pos
tus ē in ruinā et resurrectionem
multoz i isrl̄ **H**abeo aliqd̄ in
me qd̄ male stat et peccati sup
bia se erigit: hoc cadat hoc sub
ruat. **Q**d̄ si ceciderit: id qd̄ āte
corruerat surgēs stabit **I**nteri
or hō meus quōdā iacebat eli
sus: et exterior stabat erectus.
Anteq̄ credere in ihm̄ bonū in
me iacebat: malū stabat **P**ost
q̄ ille v̄it tūc qd̄ i me malū fu
eāt corruit: et expletū est: semp
mortificacōz ihu i corpe vro ar
cūferētes **E**t illud **M**ortificate
mēbra vrā sup̄ terrā: fornicacōz
imūdicā luxuriā ydolatriā ve
nificā et cetera **H**oz oim̄ vtil
ruina facta est: et de hac ruina
dicitur **V**bi cūqz fuerit cadauer

illic congregabuntur et aq̄le Ca
dauer q̄ppe a casu nomen acce
pit. **B**ona est h̄ ruina ad quā
p̄mū venit ihesus: nec potest fa
cere resurrectionem nisi ruina pre
cesserit. Venit autē destruere qd̄ in
me malū fuerat: vt illo destru
cto et mortificato resurgat in me
et viuificet id qd̄ bonū est: vt cō
sequamur in eo regnū celozū. Lu
cas scripsit Spūs scūs superue
niet in terra et uis altissimi obum
brabit tibi. **P**ropter h̄ et qd̄ na
tū fuit sc̄m̄ uocabit filius dei. **E**t
q̄ manifeste nob̄ tradit: qm̄ vir
ginis filius fuit ihesus: nec de hūa
no cōceptus est semine iste p̄ez
eius testatus est ioseph dicens.
Erant p̄ illius et mater amirā
tes super hijs q̄ dicebant de eo
Que igit̄ cā extitit vt eū q̄ p̄ n̄
fuit: p̄em esse meozaret. **Q**ui
simplici expositione cōtētus est
d̄t **H**onoauit eū spūs scūs p̄is
uocabulo: qz nutriat saluatozē
Qui aut̄ alci? aliqd̄ iqr̄t potest
dicē qm̄ gn̄acōis ordo dauid ad
ioseph vsqz deducit: ne vidētur
frustra ioseph nominari: quia
p̄ n̄ fuerat saluatoris: vt gn̄a
cōis ordo haberet locū p̄ appel
latus est d̄ni. **A**dmiabatur igit̄
p̄ ei? et m̄ super hijs q̄ dicebā
tur de eo tā ab angelo q̄ a mul
titudine celestis exercit? necnō
et a pastoibz. **O**mnia q̄ppe hec
audientes uehēmētissime miābā
tur. **Q**uinde scriptuā ait **D**ñs dixit

it eos symeō et dixit ad mariā
m̄rem ei? **E**cce iste positus ē in
ruinā et resurrectionem multoz
in isrl̄: et in signū cui tradicef
Et tuam ipsius animā pertrāsi
bit gladius: vt reuelent a mul
tis cordibz cogitacōes. **Q**uō sal
uator in ruinā et in resurrectio
nem multoz uenit cōtēplādū
est. **Q**ui simpliciter exponit po
test dicē in ruinā eū uenisse infi
deliū: et in resurrectionē credētū
Qui v̄o curiosus interpret̄ ē: d̄t
nequaq̄ eum cadē qui ante nō
steterit. **D**a m̄ igit̄ q̄ fuerit q̄ ste
terit et in cui? ruinā saluator ad
uenit: necnon et eū q̄ resurgit.
Nam utiqz ille cōsurgit qui an
te corruerat. **V**idēdū est itaqz ne
forte saluator non alijs atqz a
lijs i ruinā uenit et i resurrectio
nē h̄ hijs dem et in ruinam et in
resurrectionē uenit. **I**n iudiciū
ait ego ueni: vt qui nō videbāt
videāt: et qui videbant cēci fiāt
Est em̄ in nobis aliud qd̄ uide
bat p̄us et postea videre desinit:
et aliud qd̄ non videbat et po
stea cepit vidē. **V**erbi gr̄a: **D**olo
vidē illis ocul̄ quibz an̄ non vi
debā et q̄ m̄ postea referati sunt
qm̄ post iobedientiam et ad am
et eue oculi sūt apti: de quibus
superiori s̄mōe tractauim? **N**ūc
autē iter p̄tandū quid sibi uelit
hoc qd̄ ait. **E**cce h̄ positus ē i rui
nā et resurrectionē multoz i isrl̄
Me o: p̄mū cadē et cū occidero

postea bene surgere saluator
causa non fuerit male ruine Sed
propterea cadere me fecit ut sur-
gatur et multum non utilior ruina fu-
it quam illud tempus quod videbar stare
Stabat enim peccato tempore quod pec-
cato vivebam et quod peccato sta-
bam non prima utilitas fuit ut ca-
derem et peccato morerer Demque et
sancti prophete quando angustis aliquid
contemplabatur cadebant in faciem su-
am Propterea autem cadebant ut
peccata per ruinam plenam purgarent
Hoc ipsum et saluator primum dicit
tibi ut corruas Ethnicus e-
rascad at in te ethnicus Dilige-
bas scorta primum in te scortator
intereat Peccator eras cadat
in te peccator ut possis debere re-
surgere et dicere Si mortui sumus
et uiuimus et si deformes fa-
cti sumus mortis deformes et re-
surrectionis erimus Iste igitur in ru-
inam et resurrectionem multorum posi-
tus est in israel hoc est in hijs quae plena
sciunt ratione aspice Et in signum cui
contradicitur Quibus quae narrat histo-
ria de saluatore contradicitur Virgo
mater est signum est cui contradicitur
Marebionite contradicitur huic
signo et auunt penitus eum de mu-
liere non esse natum Hebionite con-
tradicitur signo dicentes ex viro
et muliere ita natum esse ut nos quae
nascimur Habuit corpus humanum
et hoc signum est cui contradicitur Alij eum
eum dicunt venisse de caelis Alij ta-
le quale nos corpus habuisse ut p

similitudinem corporis etiam nostra corpora
redimet a peccatis ut daret nobis
spem resurrectionis Resurrexit
a mortuis Et hoc signum est cui con-
tradicitur Quomodo surrexit utrum ipse et
talis qualis mortuus est an certe
in melioris substantiae corpore resurre-
xit et est infinita distinctio alijs di-
cuntur figuram clauorum thome mon-
strant in manibus suis alijs e-
regio tractantibus Si idem corpus
habuit quomodo clausus ingressus est
ostijs et stetit Vides igitur ut ar-
gumentis varijs etiam resurrectio
ni eius questio dicitur Et sit figuram
cui contradicitur Ego et hoc quod pro-
phetarum ore predictum est puto si-
gnum est cui contradicitur Sunt
enim plures heretici qui affectum
eum a prophetis penitus non
fuisse predictum Et quid me ne-
cesse est multa prosequi Om-
nia quae de eo narrat historia
signum est cui contradicitur non quod
contradicitur hijs qui credunt in eum
Nos quippe scimus omnia ve-
ra esse quae scripta sunt sed quia
apud incredulos vniuersa quae
de eo scripta sunt signum sit cui
contradicitur Deinde simeon ait
Et tuam ipsius animam per-
transibit gladius Nulla doct
historia beatam mariam ex hac
vita gladius occasione migrasse
praesertim cum non anima sed
corpus ferro solet interfici Unde
de restat intelligi gladium illud
de quo dicitur Et gladius est

120
in labijs eorū. hoc est dolorem
dñice passionis eius aīam per
transisse. Que et si xpm utpote
dei filiū spōte mori mortēq; ip-
sam non dubitāet esse deuicturū
vt sua tñ carne pcreatū nō sine
doloris affaū potuit vidē crucis
figi. Nā a ferrū qd aīam ioseph
ptransisse camē. nullū melius
q̄ dura tribulacō itelligit. Ut re-
uelentur ex multis cordibus co-
gitationes. Cogitationes erant
male in hominibus que prop-
terea reuelate sunt vt prolata ī
mediū pderentur. et interfecte
atq; emortue esse desinerēt a oc-
cideret eas ille q̄ p nobis mor-
tuus est. Quidū enim abscondi-
te erant cogitationes. nec pro-
late in medium impossibile eas
erat penitus interfici. Vñ a nos
si peccauerimus. debemus dicē
Decem meum notum feci tibi. a
iniquitatē meam non abscondi
et dixi anūciabo iniusticiā meā
dño. Si em hoc fecim⁹ et reue-
laueim⁹ peccā nra non solū deo
s̄ et hijs qui possunt medei vul-
neribus nostris atq; peccis dele-
būtur peccā nostra ab eo qui d̄t
Ego delebo vt nubem iniquitates
tuas a sicut caliginem peccā tua
Post symeonis pphēciam qz
necō erat vt mulieres etiā salua-
rent vñ pphēs mulier de qua
scribitur Et erat anna prophe-
tissa filia phanuel de tribu azer
Qm pulcher ordo Non venit ā

te virum mulier: sed prius vñ
symeon qui apprehendit infan-
tem a tenuit in brachijs suis de-
inde mulier. Cuius non sunt q̄-
dem verba digesta sed dictum ē
gnaliter qz confessa sit dño et lo-
cuta de eo omnibus qui exspe-
ctabant idēptionē israhel. Et
iuste scā mulier spiritum pphē-
tandi meruit accipere. qz lōga
castitate longisq; ieiunijs ad h̄
culmen ascenderat. Videte muli-
eres testimonium anne a imita-
mini illud. si quando vobis eue-
uerit vt perdatis viros. confi-
derate quid de ea scriptum sit.
Septem annis vixit a virgini-
tate sua cū viro suo et reliqua.
p̄pterea propheta fuit. Neq;
ei vt libet a fortuitu spūitūscūs
habitauit in ea. Bonum est et
p̄mū si qua p̄t virginitatis grāz
possidē. si aut hoc nō potuit: s̄
euenit ei vt pdat virum vidua
pseueret. Qd quidē non solū p̄
mortē viri. s̄ etiā cum ille viu-
dēt habere in aīo vt etiam si nō
euenit voluntas ipsius et ppo-
situm a dño coronet et dicat.
Hoc voueo atq; promitto si n̄
hūanū aliqd qd non opto con-
tigerit nichil aliud faciā q̄ iō-
taminata et vidua perseuerem.
Et vt p̄fecerūt oīa scdm legem
dñi. reuerſi sunt in galileam in
ciuitatē suā nazareth. Pretermi-
sit h̄ loco lucas q̄ a mattho satis
exposita noueāt. dñm videlicet

p^r hoc ne ab herode necāus
inueniēf. egiptū a parētibus es
se delatū. defūctoq; herode de
mū galileā reūsū. nazareth ci
uitatem suā inhabitare cepisse
Solēt em̄ euāgeliste singuli sic
omittē quedā q̄ ab alijs ome
morata viderint. l̄ ab alijs cō
memorāda in spū p̄iuderit vt
d̄tinuata sue narratiōis serie q̄
nulla p̄mississe videant. q̄ tam
alteri? euāgeliste cōsiderata scri
ptura quo loco t̄nsilita fuerint
diligens lector inueniet. Puer
aut̄ crescebat et cōfortabaf ple
nus sapia et grā dei erat in illo
Notāda d̄stinctio v̄boꝝ quia
d̄ns x̄pc in eo q̄ puer erat idē
habitū hūane fragilitatis in
duerat. cresce et cōfortari ha
bebat. **I**n eo vero q̄ etiaz v̄bū
dei et deus eternus erat nec cō
fortari indigebat nec habebat
augeri **U**nde rectissime plenus
sapiā perhibet a grā. sapientia
quidē qz in ipso habitat om̄is
plenitudo diuinitatis corpali
ter. grā autē qz eidē mediato ri
dei et hoīm ihu x̄po magna ḡ
cia donata est vt ex quo homo
fieri cepisset. perfectus esset et
deus **C**ui filē est qd̄ iobes scri
bit **C**ū plenū grā et veritatis. e
andē ipse d̄mitatis excellētiā
veritatis quā lucas sapiē noīe
amendans **Q**ui cū patre a spi
ritu sancto viuit aē

Scdm mattheū

In illo tpe. **C**ū descēdisset ih̄s
de mōte secute sūt eū turbe m̄l
te **E**t ecce leprosus remēs ado
rabat eū dicēs **D**ñe: si vis po
tes me mūdare **E**t reliq̄ **O**me
lia origenis pbri

Dicēte in mōte d̄no di
scipuli remūt ad eū sic
alacres sic domestici si
cut p̄xi sic amici vel frēs. **I**deo
ait d̄ns ad eos. **V**os estis sal
tre. et vos estis lux mūdi **N**ūc
v̄o descendēte eo de mōte turbe
secute sūt eū q̄ in mōte ascendē
nō potuerūt vt pigri ppli vt neg
ligētes vt ip̄fecti **I**ta a filij isra
hel p̄mitus i mōte ascendē nō
valuerūt ad obuiādū deo p̄gē
nō potuerūt p̄p̄t suā irreligiosi
tatē a ipietatē **S**z sol? moyses
ascendit a pauci cū eo senior is
rahel **I**ta et cum d̄no discipuli
soli i mōte ascēderūt a tardiores
deorsū steterūt **S**ic a mō vigilā
tes a alacres a fideles aīe deū
timētes et d̄nm diligētes reḡ
celestia desiderātes. dominū sp̄
sequentes p̄ dominū i illū celestē
mōte ascendūt audientes apo
stolū dicēte q̄ sursum sūt q̄rite q̄
sursum sūt sapite vbi x̄ps est in
dextra d̄i sedes **D**escendēte nūc
domino hoc est inclināte se ad
infirmitatem a ipotenciam ce
teroz misertus imp̄fectioni eo
rum vel infirmitati secute sunt
turbe multe. **A**liq̄nti p̄pter ca
ritatē aliq̄nti p̄pter doctrinā.

aliqñti ppter ammiracionē et cu-
rationē. Et ecce homo leprosus
vnus ex illis qui curationem i-
rebat qui leuamē desiderabāt
Et ecce leprosus veniens adora-
bat eum dicens. Domine si vis
potes me mundare. Deorsum
currrens rogas o homo et i mō
te nichil dicis. quae sic. quia tē-
pus a tēpora omni rei sub celo
Tempus doctrine et tēpus cu-
racionis. In monte docuit. illu-
minauit. monuit. aīas curauit
corda sanauit Propterea ergo
quia illa maiora tēptare nolui
illa sūma tardare passus sum.
Ipsis g° ab illo cōpletis deorsū
eo de monte ad curandū descen-
dente. sicuti de celo sicuti de cele-
stibus montibus ad saluandos
carnales venit ad eum homo le-
prosus adorās eū. Anteq̄ pe-
teret adorare cepit. Anteq̄ ro-
garet culturā ostendit Adorae-
uit aut eum p hoc ipso deū a do-
minū eum inuocās: adorabat
eum Sic et illi beati magi p̄sus-
picientes adorauerūt eū a ita-
demū ei munera obtulerūt. Co-
dem mō a nūc iste cadēs adora-
bat: a sic supplicē obtulit postu-
lacionē. dicens Dñe tu qui dig-
ne adoraris qui merito coleris
te ego vt dñm adoro Ideoq; te
dominū dico opera p̄sus conte-
stans. et sic verba loquēs: p te
enim omnia facta sunt Tu g°
domine si vis: potes me mūda

re. voluntas tua opus est. Ideo
si vis potes me mundare Volu-
isti vt h̄ imūdiſſima lepra sup
me venret. siue ppter mea pec-
cata vt correptus penituissem.
siue ppter tuam prudentiā vt
mirabiliter me mūdans mag-
nificeris. Omnia dispensant et
puidenter facis. et salutē largi-
ter tribuis Siue ergo hanc le-
pram ppter peccata mea por-
taui dimittēs culpas meas mū-
da me. siue ppter puidenciam
tuam me mirabiliter mūda. vt
ab omnib; magnificeris. Dñe
si vis potes me mūdaare Volun-
tas tua opus est quia et opera
voluntati tue obediunt. Ideoq;
si vis potes me mundare. non
dubito. nō fallo. nō dico sicut
ille qui filij salutē dep̄cabat. si
qd potes adiuua nos. Sed scio
qz oīa potes. ideoq; nō poteciā
peto n̄ fortitudinē q̄ro. has em̄
scio indeficientes h̄ tm̄ volūtātē
tuā dep̄cor a seq̄ns v̄tus statim
hāc grām adīplebit Dñe si vis
potes me mūdaē m̄ ad bñficiū
tibi ad laudē vidētib; ad miācu-
lū a p̄ficiēdi doctnā Dñe si vis
potes me mūdaare Tu p̄? naa
mā p̄ncipē syrie p heliseū i ior-
dāe tingēs lep̄ mūdasti tu a mō
si vis potes me mūdaē Cui rñ
dēs domi? ait Cōfiteris qz ego
possi. p̄fiteris qz si ego volo fit
Ideo volo mūdaē Volūtātē p̄ca-
uis poteciā cōfiteri Volo mūdaē

Magnificæ credis magnificæq;
a mūd aris plenissime cōfiteris
plenissime letificaris. **V**olo mū
daē. **N**ō dubitasti credē nō tar
do sanare nō distulisti cōfessioz
nō differā te mūd aē. **V**olo mū
dare. **E**t vt magnā grāz tibi o:
stendā manū ad te porrigā. **E**x
tēdēs itaq; ihs manū tetigit
eū dicēs. **V**olo mūdare. **E**t qre
tetigit eum dñs cū lex pbibu:
isset leprosum tāgē. **P**ropt̄ h
tetigit vt ostendiss̄ qz oīa mun
da mūdīs qz alioz alijs nō ad
herēt in qnāuita qz exnea imū
dicia imāculatos nō cōmūnat.
Sz adhuc ppter qd tetigit. vt
hūilitatez demōstraret. vt nos
doceret nllū spernē. nllū horrē
nullū cōtemptibile ducē ppter
corpis lesioz aut maculatioez q
a domio imittūf p qua ipse scit
rōez. **E**x tēdēs gō manū ihs teti
git eū. **M**edicus ait sū celestis
corpa cū animis curāe possūm.
Propterea oñes tango. nō vt
infirmas m̄ ad hēat h̄ ideo vt
ab hīs q̄ habent eā expellam.
Sol sum em̄ ait incorruptibi
lis a luna iusticie. **I**deoq; oībz
appropio a oībz meis splendo
ribz ad salutē radio. **I**pse vero
sic sui pmaneo ī singulaī mee
sanctitatis pulchritudine. **E**x tē
dens manū tetigit eū. **N**ō sper
no legē. h̄ curo vulnus non de
struo mādātū. h̄ fugo atz mū:
do leprā. **I**deoq; cū extēdo ma:

nū mox effugit h̄ cōtaminatio.
mee v̄tuti primare vel resistere
mee potētie non poterit. **D**ico.
mūdare. **E**t manū ad tāgendū
extēdēs effugit illico lepra a m
uēta ē man? dñi nō leprā h̄ mū
dū tetigisse corp? **C**ōsiderem?
a nos frēs km̄ vt null? pcc̄i le
prā in sua habeat aīa vt null?
cōtaminācōes delictoz in suo re
tineat corde et si h̄z m̄stāter a:
dōiās dñm dicat ad eū. domie
si vis potes me mūdare. **T**u il
lū p̄us multa delicta cōmittē tē
mūdasti manassen. **T**u immūa
bilis a seculo peccatoribz m̄s
tus es. **T**u gō si vis potes me
mūdare. **E**t dominus mox mie
porrigens manū d̄t. **V**olo mū
dare. **E**t ihs ait illi mūdato a
lepra huic cui misertus est huic
credenti domino qui cōfusus est
in virtute eius: huic ergo dixit
ihs. **C**redidisti san? es sperasti
mūdus effectus es. **N**oli obli
uisci qualis fueris et q̄lis fāis
fis. **N**ō cesses grās agē. nō ta
ceas cōfitei. **H**oc a nos debem?
facē km̄ qñ a dño nrō de ali
q̄ piculo liberamur qñdo de ali
q̄ dolo ē saluamur siue infirmi
tatis siue vulneris siue de qua
libet necessitate. **N**ō efficiam?
ingrati nō relinquam? liberato
rem nostrū. sed alacriter grāz
actionem ei reddamus. sed et
munera scdm substantiā nrām
ad hōrificādū eū exhibeamus

hoc enim et illi mandauit domini?
Vade ait ad sacerdotem et offer
munus tuum. **D**ixit ergo ei iherosolymis
Vide nemini dixeris. **E**t quare o dul
cissime domine nunc dicis. ne
mini dixeris. Propter meam
ait humilitatem. propter meam dul
cedinem ut et vos doceam quan
do aliquid boni facitis non gloria
ri. non extolli. non manum placere
velle in conspectu hominum sicut
consuetudo est aliquantibus. siue cum a
liquibus boni fecerint. siue cum ieu
nauerint siue in pauperum elemo
sinis et largitatibus. siue in altis
honore siue in sanctorum honorificen
cia. et episcopi ipsi ante homines vo
lunt glorificari et sibi placere an
te dominum mercedem perdes. **V**ide
nemini dixeris. **T**e enim tacente hoc
mirabiliter clamabit. te enim os non
sapientie omnis tui corporis substan
cia iubilabit besterno immundus
et hodie mundus. Ante pusillum
horribilis et nunc decorus. **V**ide
ergo nemini dixeris sed vade osten
de te sacerdoti. **A**mbulantem te
ad templum videntes mirabuntur
et sacerdos vides expauescet. quoniam
secundum legem semel et bis ab eo ab
lutus et ostendens te ipse mundum
non potuisti. **V**ade ergo ostende te
sacerdoti et vides cognoscat. quia
non per legis consuetudinem
mundatus es sed per gratie o
peracionem. non per terreno
rum sacerdotum ymaginem sed
per celestem summi sacerdotis splen

dozem. **V**ade ostende te sacerdoti
Sacerdoti te ostende a summo sa
cerdote missus. **S**acerdoti te o
stende a summo sacerdote dei pres
mudat? **S**ed non videaris in con
spectu domini inanis non videaris
sacerdoti manu vacua ad eum veni
re: non venias in conspectu san
cti templi infructuosus sed offeres
munus tuum. **A**d illum enim
hoc tunc dictum nos ammonet
omnes. **A**d illum loquens no
bis omnibus dicit ut et nos do
na et munera nostra non tene
amus apud nos. sed reddamus
deo. maxime cum de aliqua tri
bulacione liberamur. **O**fferes in
quit munus tuum. **Q**uare. ut omnes
qui vident te portare et offerre cre
dant hiis mirabilibus et magni
ficent deum qui misertus est tui. **E**t
infidelibus per hoc increpaco et te
stimoniū duricie cordis eorum fi
et. **S**ic et illum triginta et octo an
nis iacentem in infirmitate eri
ges a languore iussit portare ger
batur et ire in domum suam ut
hunc ipsum lectum portatum ab eo
per mediam ciuitatem clamasset sal
uantem se inuocando et laudan
do. **S**ic et illum cecum in nata
toziam syloam misit ut viden
tes ambulare illic eundem cecum
et iterum remeantem mirati et ob
stupescetes crederent huic talia
mirabilia facienti. **P**ost hec que
superius dicta sunt cum introis
set capharnaum ciuitatem galilee.

Sic cognominata est capharnaum
in qua sepius dominus virtutis sue
magnificenciam monstravit Ingre-
diente eo capharnaum Cur ibi ingre-
ssus est propter hoc quod inuenit
et statim manifestum est. Accessit ad
eum centurio. Accessit vere non dimi-
dit hunc totus non aspectum corporis tan-
tum hunc et anime plenitudinem non facie
tantum hunc et immaculato corde accessit
centurio alienigena generatione hunc dome-
sticus corde alienigena natione hunc ala-
cer fide militum princeps hunc plenus a-
ngelorum gaudium. Accessit ad eum
centurio Incepit iudeorum Illi quoniam
dicitur ad beliam in carmelo ascende-
tes quadragenarii moysi in infidelita-
te igne combusti sunt et iste in fide
moysi in sinu deputatus est abrahe

Secundum mattheum

In illo tempore Accessit ad ipsum cen-
turio rogans eum et dicens. Domine
puer meus iacet in domo palatii
et male torquetur Et reliqua O
melia originis presbiteri

Ulti in illo tempore per diuersis
rogabant infirmitatibus a-
lii per filio alius per alio
aliqui et nulli per suo nisi iste solus et hunc
ei in augmentum beatitudinis ad coro-
nam glorie erat Quid ei cogitabat
iste beatus quod estimabat iste in om-
ni hominibus plenus centurio. Iste ai-
ebat in hunc est et ego creatoris
suius sum. Iste me habet super terram do-
minum et ego hunc magni in oculis
beato dominum. Si ergo ei non misereor
quomodo ille mihi miserebitur Si ego

huic non subueio quomodo mihi subue-
niet Sic dicit omnes qui famulos
habent et famulas cogitantes sic mi-
sereri sic dolere eis sic supplicare
sic curam habere de seruis suis vel de
ancillis suis sic et ille beatus centu-
rio fecit Puer meus inquit iacet
in domo Non in vna re tantum mi-
serabilis quia iacet hunc et in alia quia
palatii; tertia quia male torquetur
Quia enim ista dolor cognominatus
uit et iacentem et palatium et dure
detentum Ideo ut sue anime angustias
demonstraret et dominum commo-
uit quantum et illius cruciatum mon-
straret et dominum beniuolentiam mu-
taret Puer meus iacet in domo
Et huc quare non attulisti eum sic
illius illi palatium in lecto portau-
erunt Ideo ait quia non opus est ostē-
dere illi omnia videtur non opus est
in respectu eius afferre cuius po-
tencia non terminatur nec inclu-
dit neque excludit. Iacet in do-
mo palatii et male torquetur.
Quid ergo vis quod cupis quod desi-
deras Non multum loquitur ait scio enim
quia ad omnia cognoscentem loquor
non verbosus scio enim quia ad om-
nia prescientem respondeo Ideoque
iste cognoscentes corda respondens
dicit Ego veniam et curabo eum.
Ego ad abrahā veniens semel
sare vterum sanavi in senectute
eis filium donans Ego et nunc ve-
niens ad te curabo eum Et quo-
modo permittis domine aduentum
tuum huic nec petit nec querit.

sciens q̄ nō acceptabile sit ei vt
venias in domū eius p̄pter q̄d
oīno hoc oīno p̄fers. **Ob** h̄ vt a
vos p̄ualeatis et eius fidei. vt si
miles sitis vel cognoscatis quid
iste sit. vel q̄lis in eo thesaurus
h̄eat occultus. **Jam** em̄ et p̄mi
tus abrahā tēptauit non p̄ hoc
vt cognoscerē quē ante sciebat;
h̄ vt vos ei filies in oī tēptacōne
et fortissimi inueniamī. **Et** **Job**
ita p̄bauit nō p̄pter hoc p̄bauit
quē iustū testificat? sū; h̄ vt vo
bis spem et fiducia vel cōfidentia
demonstrare. **I**deoq; a huic dico
Ego veni et curabo eū; vt ipse
magnā fidem suā p̄ferēs dicat
Dñe tenuisti me de hoc promis
so; turbasti me de hoc dō. **I**n
ter fecisti me fortitudinē anime
mee in hoc v̄bo. **Nō** sū dignus
aspici nō sū dignus appropiua
tione; nō sū dignus accessu vel
introitu tuo. **Dñe** nō sū dignus
vt intres sub tectū meū. **M**oyses
p̄mitus ille magnus. ille cōfabu
lator; ille mirabilis tuorū narra
torū opm. **I**lle fidelis in tota do
mo tua; inimicū se humiliavit di
cēs. **Nō** sū dignus an̄ hesternū
diē a terciū. **Q**uanto magis ego
dicā. **D**omine nō sū dignus; vt i
tres sub tectū meū. **A**lienigena
sū; gentilis sū; miles sū; accēt?
gladio; sanguinē fundēs; ad p̄
liū exiens. **I**deoq; nō sū dignus;
vt intres sub tectū meū. **S**ed tā
tū dic v̄bo. **V**erbū tuū aspectus

tuus est. **V**erbū tuū cōsumatū est
opus. **I**deoq; dic v̄bo. **O**stende
absens corpe; q̄d spū p̄sens cōsu
mare potēs es. **U**biq; indeficiēs
tua p̄sentia; ubiq; p̄sens tuus a
spectus. **I**deoq; ego accessu et in
troitu tuo indignus sū. **E**t iste i
firmus. **V**bi tui visitacōe indiget;
et ideo dic v̄bo et sanabit puer
meus. **S**ed in hoc nullū nostrū
pertranscat sicut pusillum ali
quod quod dixit iste beatus. **Nō**
sum dignus; vt sub tectum me
um intres. **I**ntrat et nunc domi
nus sub tectum credencium; du
plici figura vel more. **N**ūc em̄
quando sancti et religiosi et deo
acceptabiles ecclīay antistites
sub tectū tuū intrāt; tūc ibidem
domi? p̄ eos ingredis et tu sic e
stimes tanq̄ dominū suscipiens.
Et aliud quādo sc̄m sumis cibū;
quādo illd̄ incorruptū accipis
epulū; quādo vite pane et potu
lo fructis; quādo manducas et
bibis corpe et sanguine dñi. tūc
domi? sub tectū tuū ingreditur.
Et tu ergo humiliās temetipm;
imitare hūc cōtentionem et dici
to. **D**omine nō sum dignus; vt
intres sub tectum meū. **U**bi in
digne ingreditur; ibi ad iudici
um ingredis illi accipienti. **S**;
adhuc quid adiecit ille beatus;
in sequentibus. **N**am et ego ho
mo sum sub potestate constitu
tus; et habeo sub me milites; et
dico huic vade et vadit et alio

venit et venit: et seruo meo fac h
et facit. **O** prudentia, o intellectus
aie: o iudicia cordis pro omnibus
manifeste veritatis. confessione et
uelavit: et noui testamenti mister
ium declaravit: et ecclesie in sese mon
stravit ymagines: et promissiones ex ge
nibus domino creditum factus est et ait:
homo sum sub potestate regis
vel principis indignus: ego ha
beo sub potestate mea milites:
et tu habes sub potestate tua
angelos sicut milites et sanctos
omnes suos. **E**go mado uniuersis
que et facit sed in preceptum meum: et
tu madas quod et statim impletur.
Quod enim madas et dicitur fit. **M**ada
das et sine mora perficitur. **Q**uis enim
creatura fuit tibi: et ideo dic verbo
et perficitur velociter: et saluabitur
hic puer meus. **Q**uid fides viri o
religiositas militis quanto te ma
gnificem? o dulcissime amice
veritatis te ammirat dominus et tuam in
deficientem magnificat fidem. **Q**uod
de tenebris gentium tantum precessit
lumen: quod de errore eorum deum
non cognoscentium tanta manife
stata est iusticia. **Q**uod ex ore stul
torum ydolis seruientium tanta limpi
da effulgit fides. **A**udiens ergo
eum dominus ammirat. **E**t quod dominus uniu
ersus miratur: quantum sit aut que
le inenarrabile et inestimabile.
Percipe sensu o kmene: quod deo
nichil est mirabile: nec auxilium: nec
diuicie: nec regna: nec principatus.
Ista omnia sunt in conspectu

eius tanquam umbra: et sicut nichil
et sicut flos decidens. **N**ichil er
go mirabile in conspectu dei: nichil
magnum nichil preciosum nisi tan
tum una fides: hanc miratur hanc
honorificat: hanc acceptabilem sibi
estimat. **I**deoque conuertens se ad
sequentes turbas ait. **A**men
dico vobis hoc est vere dico vo
bis: non inueni tantam fidem
in israhel. **N**on in illo priore is
rahel beato iacob tantam abne
gat se dominus fidem inuenisse. **I**lle
enim non tantum credidit do
minum: sed et prophetizauit de
eo: et apertius eius iusticiam
demonstrauit et manifestum in
carne aduentum eius prelocu
tus est. **N**isi credidisset enim ei?
quomodo de eo prophetasset.
Sed et hi qui de israhel proce
sserunt: israhel enim nominati
sunt prophete et iusti. **D**avid
Isaias **I**heremias. **H**ij om
nes clare aduentum eius et ma
nifeste pronunciauerunt: om
nes namque hi habuerunt fi
dem habebant etiam et prophe
ciam. **E**t iste beatus centurio fi
dem habuit sed prophetiam non
habuit. **I**deoque dominus amir
ans magnificat fidem eius su
per illum qui tunc fuit israhel
hoc est super omnes qui tunc
fuerunt tribus israhel et non su
per illum qui ab initio fuit isra
hel: nec super eos qui postea
prophete et iusti inuenti sunt in israhel.

Amē dico vobis. nec in israhel
tantā fidē inueni. sicut in gētibz
sicut in barbaris sicut in alieni
genis **G**ētes filium dei me inuo
cāt omnipotentē vngentū cōfi
tentē dñm asserūt. et sicut deum
diligūt. et sicut bene dispensan
tē omnia adorant et isrl me n̄
cognouit et populus meus me
nō intellexit. **I**deo qz beelzebub
et samaritanū appellāt. et pecca
torē estimāt. **J**airus israhel p̄n
ceps p̄ filia sua me petēs. non
dixit dic v̄bo. s̄ remi velocitē aū
q̄ moriat hec filia mea **N**icho
demus doctor israhel. de fidei sa
cramento audiēs ait. **Q**uō hoc
p̄t fieri. **M**aria et martha me
mimū diligentes dicūt. **D**ñe si
fuisses hic non essem mortu⁹ frāt
me⁹. tanq̄ dubitantes qz nō v
biqz velocitē sit ad eē mea potēcia
Ideoqz nō inueni tantā fidem ī
israhel. sicut in isto alienigena
Dico autē vobis qz multi ab ori
ente et ab occidente veniēt. et re
cumbent aī abrahā ysaac et ia
cob in regno celorum **D**ico vob̄
testor vobis. ānuncio vobis. p̄
dico vobis. qz multi veniēt de q̄z
bus iam prius p̄pheta locut⁹
est dicens **E**t veniēt gentes mul
te et dicēt. **V**enite ascendamus
in montē dñi et in domū dei ia
cob ingrediamur et ostēdit no
bis viam suā. et ambulabim⁹
in ea. **M**ulti veniēt illi de qui
bus dñs ait **E**t alias oues bēo

q̄ nō sūt ex hoc ovili et illas op
tet me adducere. et erit vn⁹ pa
stor et vnus grex **M**ulti veniēt
illi de quibz dictū ē vt et filij dei
qui dispersi sūt congregent in v̄m
Isti ergo om̄s veniēt **V**n̄ veniēt.
Ab oriente et occidēte id ē ex oī
gēte q̄ ē sub sole. ab oriēte vsqz
ad occidentē **S**icut em̄ p̄ om̄es
gentes debet h̄ euāgelii p̄dicai
sic ex oībz gentibz rēturū sūt ad
regnū celoz **V**el ad huc ab oriē
te et occidēte qui statim illumia
ti trāsēūt hij qui passiones et p
secucōes vsqz ad mortē tolera
uerūt p̄ fide **M**ulti ergo veniūt
Et quō alibi dicis o dulcissime
dñe. **M**ulti vocati pauci electi.
Multi ait vōti. **O**ēs ei tribz ho
minū ab iūcio seculi vōte sūt. et
pauci electi de multitudine **E**t ei
p̄diuersas gñacōes et secula di
ūsa pauci electi sūt. fil̄ vero due
miētes et fil̄ congregati in tpe vi
sificōis multi inueniēt mimūqz
inuābiles **M**ulti veniēt ab ori
ēte et occidēte et recumbent nō car
nalit̄ iacētes s̄ spūaliter equie
scētes. nō t̄p̄aliter potātes s̄ et
nalit̄ epulātes **R**ecūbēt in reg
no dei vbi lux et spēs vbi leticia
et exultacō vbi gl̄a et bñdictio
vbi lux oculoz et lōgeitas uite
eterne vbi oēs iocūdāt vbi oēs
gaudēt vbi p̄res illi beati recū
būt vbi oēs p̄p̄be req̄escūt vbi
ap̄li et euāgeliste sup̄ gl̄osos se
dēt thronos vbi ml̄titudō mat̄iz

in eterna gloria gloriae ubi co-
piositas virginum in secula exultat
portas coronam immaculate virgin-
mitatis. **Q** dulcissimi fratres vna
nimis dulciter hilaris congregatio
fulgens unio ista est a seculo
bene predicata et annuntiata. **I**sta
est exultatio ista est ab amico narra-
ta requies. **I**n ista festinant ire
omnes dominum diligentes. **A**d istam
colligunt omnes ex gentibus domino
credentes religiositatem seruantes.
In ea et nos omnes pergamus re-
ligiosi viri dei. **A**d istam omni virtute
festinemus nichil nos reuocet nil
nos impediatur ad hoc desiderabile
propere diuinum. **O**mnem negligentiam
a nobis pellamus omnemque desi-
derium ab animo et corporis impedi-
menta a nobis precipiamus ut huius
beatitudinis et requiei domesti-
ci efficiamur quatenus huius sancte ut
dictum est epulatio digni fruamur.
Vade sic credidisti fiat tibi
Sic fiet vere unicuique homini sicut
crediderit. **S**ecundum mensuram fidei
mercedem. **E**t ista a domino gratia fide
omnis dixit ad illum dominus Sic credi-
disti fiat tibi. **C**redidisti quia ego
omnia possis credidisti quia dominum
suum omnem sic credidisti ita fiat tibi
Credam et nos fratres karissimi in
christo deum ac dominum nostrum omnia po-
sse ubique presentem esse remissionem no-
bis auctorum peccatorum eius indulgentiam
si tam eius precepta fuerint largiri. **E**t ut unusquisque nostrum au-
tentatione isto audire mereatur.

Vade sic credidisti fiat tibi. **A**d
uiuante ipso domino nostro ihesu
christo qui cum patre et

Secundum mattheum

In illo tempore Ascendente ihesu in na-
uiculam secuti sunt eum discipuli eius.
Et ecce motus magnus factus est
in mari ita ut nauicula opprimeretur
fluctibus. **E**t reliquum. **O**melia origenis

Ingrediente domino in nauicula
secuti sunt eum discipuli eius non imbecilles sed
firmi et stabiles in fide mansueti
et pie spernentes mundum non du-
pliciter corde sed simpliciter. **H**ij autem se-
cuti sunt eum non tantum gressus eius
sequentes sed magis scitatem comi-
tantes et iustitiam eius sectantes.
Et ecce tempestas magna facta
est in mari ita ut nauis opprimeretur
fluctibus. **C**um enim multa magna
et miranda ostendisset in terra transiit
ad mare ut et ibidem excellentiora
opera adhuc demonstraret quantum
terre marisque dominum se esse au-
ctis ostendit. **I**ngressus ergo in
nauiculam fecit turbatum mare com-
mouit ventos commouit fluctus.
Cur hoc ut discipulos mitteret
in timore et suum auxilium postu-
larent suamque potentiam rogantibus
manifestaret. **I**lla tempestas non ex se
oborta est sed potestati paruit imperantis
eius qui educit ventos de thesauris
suis qui terminum mari assignat
et dicit enim ei usque
huc venies et non supergredieris.

sed in temetipſo ſfringentur flu-
ctus tui. **H**uius ergo uisione et
p̄cepto orta est tempeſtas i ma-
ri p̄pter occaſioēs ſupius me-
moratas. **F**acta est tempeſtas
magna et non puſilla ut opus
magnum et nō puſillū ostendere-
tur. **Q**uantoq; fluctus nauiculae
irruerāt. tanto magis timor di-
ſcipulos ſturbabat ut pl̄ ma-
gisq; deſiderarent ad liberandū
ſe mirabilia ſaluatoris. **D**ñs ve-
ro dormiebat. **Q**res mirabilis
et ſtupenda. **I**s qui nunq̄ dor-
mit dormit. **I**s qui celū et terrā
gubernat dormit. **I**s qui nunq̄
dormit neq; dormitat. ip̄e dor-
mire dicit. **D**ormiebat q̄ppe cor-
pe. ſ; uigilabat deitate. dormie-
bat corpe ſ; ſturbabat maē. eri-
gebatq; fluctus. et ap̄los cōter-
rebat. ſuā oſtēſurus potenciā.
dormiebat corpe ſicuti et ad pu-
teū d̄ itinere laſſus uel fatigat̄
ſedebat. demonſtrās qz uere hu-
manū portabat corpus qd̄ cor-
ruptibile iduerat. **I**p̄e corpore
dormiebat. deitate uō ſcitabat
mare. et iterū deplacabat. **D**or-
miebat itaq; corpe ut ap̄los ſu-
ſcitaret et uigilare faceret. preci-
pue aut̄ om̄es nos ne unq̄ ani-
mo dormiam̄. ne uel intellectu
aut prudēcia. ſ; uigilare om̄i tē-
pore et iubilare dño et ſalutem
ab eo poſtulare ſtudeam̄. **N**ā
ille qui dormiebat corpe. illud
ſc̄m uerbū dicit. **E**go dormio et

cor meū uigilat. **A**d quē accēde-
tes diſcipuli ſuſcitabāt eum di-
centes. **D**ñe ſalua nos perim̄?
Tanto fuerūt metu cōterriti et
pene animo alienati ut irruerēt
in eum. et nō modeſte aut lenit̄
ſuggererent ſed turbulenter ſu-
ſcitarent eum dicentes. **D**ñe ſal-
ua nos perim̄? **O** beati o uera
ces dei diſcipuli. dominū ſalua-
tozem uobiſcū habetis et piculū
timetis. **V**ita uobiſcū ē et de mo-
te ſolliciti eſtis. maris turborez
trementes. creatorē eius p̄ſentē
ita ſuſcitatis quaſi n̄ poſſit dor-
miente corpe fluctus ſedare uel
mitigare. **S**ed quid reſpondent
dilectiſſimi diſcipuli. **P**uuli inq̄t
ſumus adhuc infirmi et nōduz
robuſti. **I**deoq; timem̄. ideoq;
trepidam̄. necdū uidim̄. cru-
cem dñi. necdū nos confirmauit
paſſio dñi et reſurrectio. nō aſcē-
ſio in celis nec miſſio uel deſcē-
ſio ſpiritus ſancti. **P**araditi. p̄p-
terea fragilitate nutamus. p̄p-
terea et ſuperius audiuimus a
domino increpationem puſille
fidei. **S**upportamus. toleram̄.
libenter uoluntarie ſuſtinemus.
Unde et nunc dicit dominus. q̄-
re conturbati eſtis puſille fidei.
aut non habetis fortitudinem.
aut non confidentiam et fiducia-
z apud uos tenetis. et ſi incos
irrueret nōne eum debuiſtis cō-
ſtantiffime ſuſtinere. **A**d omne
enim quicqd̄ eueniat fortitudo

necessaria est ad omne pericu-
lum vel tribulationem vsq; ad
anime exitum. Similiter et con-
tra delicias et honores terre
nos et diuicias ai fortitudo te-
nenda est: vt neq; extollaris
o homo neq; in superbiam eri-
garis nō despicias inimicos ne-
q; humiles spernas neq; obli-
uiscaris dominum neq; dereli-
quas creatorem nec existas in-
gratus. Si ergo in necessitate et
periculis fortitudo necessaria
est vt viriliter ay fide toleres
vniuersa: multo magis contra
delicias vt dictum est vt luxu-
rias fortitudo necessaria ē ne in
muscipulam mōdas dyaboli.
Quare g^o turbati estis pusille
fidei. Si potētē me sup terrā co-
gnouistis qre nō cōditis q; i ma-
ri potēs sū. Si dñm me vere eē
et creatorē oīm suscepistis qre
nō cōditis q; ea q; per me facta
sunt in mea habeā ptāte. **Qua-**
re g^o dubitastis pusille fidei: q;
pusillū credit arguef. et q; nichil
credit cōtēpnef. fragiles in fide
corrūpiēf. **Alieni** oīno in fide
pument. **Tales** fuerūt iudei et
pagani. **Ideo** q; in malis suis
euaneert. **Tales** etiā hētiā. **Ide-**
o q; in die iudicij dampnabūf.
Tūc surgēs imperauit vētis et
mai. et facta ē tñquillitas mag.
Scriptū ē Et exurrexit tñq; dor-
miens dominus tñq; potēs cra-
pulus a vino et percussit in-

micos suos i posteriora. et nūc
surgens imperat vētis et mari
et facta ē tñquillitas magna.
Imperauit vētis et mari sicut
creator sicut suis vt potens vt
dominus. **Imperauit** vētis et
mari primitus āte discipulos
vt audiētes firmarentur in fi-
de et potentia deitatis occulta i
pabat et cōminabatur ei. **Ma-**
gis āt regebat et placabat euz
scdm q; quidā ait **Potētia** mi-
tigauit mare. **Impauit** vētis et
mari et facta est tñquillitas ma-
gna. **De** magno vēto et tēpesta-
te magna mari turbato et tu-
mente facta est magna tran-
quillitas: decet eī hūc magnū
magna et miranda facere. **Ideo**
q; paulo ante: magna acciet?
potentia magnificē cōturbauit
pfundum maris. **Et** nūc iterū
in eo ipō ostendēs sue magnifi-
centiam potestatis tranquillita-
tem magnam fieri iussit: vt h;
videntes nimū cōturbati apo-
stoli magnificē exbilarati leta-
rent. **Dedit** eīm per hec omnia
nobis dominus figurā et doctri-
ne ymaginem vt et nos in omni
cōturbatione et cōtumelia pa-
cientiam teneamus stabiles si-
mus: fidem non deseramus. **Et**
si omnis iste mundus tāq; ma-
re ebulliat atq; in furorem cō-
surgat: et si vēti et vertigines
demonum vndiq; seuiant: et si
omnis vt diximus tempestas

maris id est omnis principat?
a pates mundi dicitur a in tuo
re iracundie spumet ut furiat su
per scos: et si adhuc vsq; ad ce
lu sese extollat. ut tempestates
maris malignitates et dolos a
fremitus concitantes aduersus
aliquem restru: nolite timere.
nolite turbari nolite extremisce
re. nolite deficere **O**ms ei qtqt
in fidei nauicula cum dno nauigatis.
qtqt in hac nimirum san
cte ecclie nauicula cu dno p vn
dosu supnatatis mudum a si ip
se dns dormiat pio somno. ve
stra patientia a tolerantiam ex
pectans. vel impioru penitentia
et ouersionem sustinens. alacri
ter accedite ad eum oracomb in
stantes cu ppba dicetes **E**xurge
ge qua obdormis dne. exurge
et ne repellas vsq; in finem. **E**t
itey **E**xurge dne adiuua nos.
et redime nos propter nomen
tuum: et ipse surgens impat ve
tis hys aereis demonu spiritib;
Ipsi enim maris tepestates co
mouent hos amatos et elatos
incitant fluctus id est hui? prin
cipes mundi ad psecuoes scis o
mb; imittendas ad cotuelias fi
delib; igerendas **Q**ib; domin?
iperat oib; ominal oia mitiga
facitq; tranqllitate magna cir
ca corpus et spm. pacē ecclie et
serenitate mudo **Q**uo naq; sepi
us cofilia infidelium commota
sunt: aduersus veram et firmā

ecclesiam **A**liquociens pagano
rum aliquociens hereticorum.
que admodum sepius sicut ma
ris fluctus irruerunt. commina
tes et coterentes. hui? principes
mundi per oia pdere se ecclesie
filios arbitantes. h; surgens do
minus impauit demonu ventis.
et ones euanesce fecit audaces
aduersarios fidei. magnamq;
pacē et tranqllitate dedit ecclie
sue. **H**omines autē illi i na
uicula mirati sūt **Q**ui homines
se; hanc habentes nauiculā et
ei itendentes nauicula **N**on pu
tes h; p hoies apostolos signifi
cos. nusq; enim inuenimus per
hoies cognominari domini disci
pulos. h; semp aut apostoli aut
discipuli nominantur. **M**irabā
tur ergo illi homines. h; qui cu
eo nauigabāt. h; quoz erat na
uicula. h; qui in eadem nauicu
la sese trāsserebant. h; mirabā
tur. **E**t ammiracione dignū fuit.
mare a pfundo omotu mitiga
ri eiusq; elatos deplacari fluct?
ventos furentes cōpesci. **M**ira
bantur ergo dicentes. **Q**ualis
est iste: quia venti et mare obe
diuē sibi. nō interrogantes di
cūt qualis est iste. h; asseretes q;
h; tal ē tui venti et maē obediūt
Qual ē iste. h; ē qntus q; fortis
q; potēs q; magn? **Q**ual ē iste.
maior moise potēciōz helia **I**lli
ei ābo q; vnus ligno mare per
cussio cu laboē discidit alijs ictu

melote iordanē pertiā h̄t. Iste
v̄o vno v̄bo mādat illis. q̄ nō
habent v̄ba et obediūt ei. h̄j q̄
nō h̄nt auditū obtēperāt h̄j q̄
prudētie et itellect? exptes sūt
iclināf iubenti. q̄b̄ neq; loq̄la
neq; vt dixim? h̄mo ē obediūt
In eadē at̄ sbnā in q̄ sūt et sua
nā mouēt et iussioni desinūt.
ad cōfusiōnē mōeliū et ad cōde-
pnacōez corruptibiliū iubet et
mari et nō cōtēpnit dē v̄tis et tē-
pestatib; et mox cōpescūt. Sub;
oī creature et nō super gōd̄is iu-
ssionē ei? et vnū hoīm gen? qd̄
scdm̄ fili tudiez dei h̄ōrificatū ē.
cū v̄bū et prudentia data est.
h̄j soli hoīes resistūt h̄j tantū
iobedientes sūt h̄j soli cōtem-
pnūt. Ideoq; h̄j soli in iudicio
dāpnabūf et a iusticia punien-
f. velut deteriores mutis aīali-
b; Vel h̄js q̄ sine spū et aīa sūt
in isto mūdo. Mirabāf ḡo illi
qz mare cōpescūt et v̄ti mitiga-
ti sūt. Admirēmur et nos q̄ndo
benignitatē et beniuolentiā o-
stendit circa nos dñs. q̄n̄ de pi-
culis nos saluacē dignat. q̄ndo
de tumultib; et tribulacōmib;
m̄ltis nos liberat q̄ndo ab imi-
micis insēq̄ntib; nos eruit. Mi-
remur et m̄tates grās agam?
et grē obaudiamus. obaudien-
tes timeam? timentes diliga-
m? vt eterne caritatis ab eodē
h̄edes efficiamur. Mirabātur
dicētes. Qualis est h̄? Sic h̄ō

videt et sic de? potēciā ostendit
Sicut vnus carnaliū putat eē
et super oīa carnalia magna o-
stendit mirabilia. Dormit sicut
homo et imperat ventis et mari
sicut deus. In nauicula sedet et
oīez creaturā iussione inclinat
vbi vult. Ibus xp̄us domin?
noster qui cū deo prē ac

Scdm̄ iohānem

In illo tempore Maria stabat
ad monumentū foris plorās.

Et reliqua. Omelia Origenis

De p̄senti solempnitate
locuturus aurib; vrē
caritatis dilectissimi a-

mor in memoriā vit. quo ma-
ria magdalena dñm nostrum
xp̄m ibm̄ super oīa diligendo
discipulis fugiētib; eū ad mor-
tē eūtē sequebat. ac veri amor-
is igne succensamimio ardens
desiderio indefinenter plorans
a monumento nō recēdebat.

Maria enim vt euāgelista te-
statur stabat ad monumentū
foris plorans. Audiuim? fra-
tres mariā ad monumētū stā-
tem: audiuim? mariam plorā-
tem. Videamus si possum? cur
staret: videam? et cur ploraret.
Profit nob̄ illius stare: profit
nob̄ illi? plorare. Amor facie-
bat eam stare: dolor cōgebat
eam plorare. Stabat et de cū
spiciebat: si forte videret quem
diligebat. Plorabat vero: qz sb-
latū estimabat quem quēbat.

Lectio in ḡo p̄ ortanas
dñe. Maria Magdalen

Lectio p̄ 9

L. 2^a

Cuius etiā dolor renouatus eāt:
qz quē p̄sus doluerat defunctū.
n̄c dolebat ablatū. Et iste dolor
maior erat: qz nullā cōsolacionē
habebat. **Primi** doloris fuit cā.
qz viuū pdiderat: h̄ de hoc dolo
re aliquātulā cōsolacionē habe
bat: quia mortuū se retinere cre
debat. **Nūc** autē de isto dolore
cōsolari nō poterat: qz corp⁹ de
fūcti n̄ iueiebat: metuebatqz ne
amor mḡri sui i suo pecto ē fū
gescēt. q̄ viso r̄calescēt. **Venit** at
maria ad monumētū. deferens
seca aromata et vngenta. que p̄
parauerat: vt sicut ātea pedes
viuētis vnguento p̄cioso vnge
rat: sic etiā nūc totū defūcti cor
pus et vnguento vngeret et a
romatis cōdiret. Et sicut p̄sus
ad pedes ih̄u lacrimas fuderat:
ita et nūc ad monumētū lacrimas
funderet. Et fleuerat p̄sus et lac
rimis suis pedes eius rigauerat
p̄ morte aīe sue. **Veniebat** nūc
cū lacrimis monumētū rigaē.
p̄ morte mḡri sui. **Cū** autē nō
inueniret corpus in monumen
to labor vngendi perijt: sed do
lor lugendi creuit. **Defuit** obse
quio: q̄ nō defuit dolori suo. **De**
fuit quē cōdiret: h̄ nō defuit quē
ploraret. **Sed** magis plorabat:
q̄ ille maḡ deat. **Plorabat** itaqz
reberēt maria: qm̄ additus e
rat dolor sup̄ dolorem. **Quosqz**
dolores eximios vno gestabat
in corde: quos mitigare lacrimis

volebat: h̄ non valebat. Et ideo
tota poita in dolore mēte et cor
pe deficiebat: et quid ageret ne
sciebat. **Quid** em̄ mulier ista a
gere poterat. nisi plorare? que
intolerabilem habebat dolorem
et nullā inueniebat cōsolacionē.
Petrus quidē et ioh̄ānes vene
rāt cū ea ad monumētū: h̄ non
iuento corpe abierūt ad semet
ip̄os. **Maria** autem stabat ad
monumētū foris plorans: et
quasi desperando sperās et spe
rando pseuerās. **Petrus** et ioh̄
ānes timuerūt: et ideo nō stete
rūt. **Maria** non timebat: qz ni
chil suspicabat sibi sup̄esse pro
quo timē studēt. **Perdiderat** em̄
mḡm suū: quem ita singularit̄
diligebat: vt p̄ter eū nichil pos
set diligere: et nichil post sperare.
Perdiderat vitā aīe suae: iam
melius arbitrabat fore sibi mo
ri q̄ viuere: qz forsitan mores
inueniret: quem viuens inuenire
nō poterat. sine quo tñ viuē nō
valebat: qz fortis est vt mors
dulcis. **Quid** namqz aliud faceret
mors in maria? **Facta** erat exa
nimis: facta erat iūensibilis: sen
ciens nō sentiebat et vidēs non
videbat: et audiens non audie
bat. **Sed** nec ibi erat vbi erat:
quia tota ibi erat vbi nō erat.
Nā tota ibi erat vbi erat ma
gister suus: de quo tñ vbi esset
nesciebat. **Querebat** autē eum
et nō inueniebat: et ideo stabat

*Dm̄ra infra
optinas
L. p. a*

L. 2^a

L. 3^a

L. 2^a

ad monumentū et plorabat to-
ta lacrimabilis et tota miserabi-
lis. **O** maria quod spei quod consilij
aut quod cordis erat tibi ut sola
stans ad monumentū discipu-
lis absentibus. Tu ante illos ve-
sti et cum ipsis non redisti: et post
illos non remansisti. Cur hoc fecisti?
Sapiebas plus illis a diligebas
plus quam illi? quia non metuebas ut
illi. Certe nichil sapiebat ma-
ria quam diligere et pro dilecto dolere.
Oblita erat timere? oblita erat se
metipsam? oblita erat denique omnia
propter illum quem diligebat super omnia.
Et quod mirabile est sic erat obli-
ta ut etiam ipsum non cognosceret.
Credite mihi ipsum cognosceret
in monumento eum non quereret.
Et si verba illi retineret non de
morte dolet sed de vivente gau-
det: nec de sublato plorat sed
de resurgente exultat. Dixerat
enim dominus illi quod sic moreretur quod
die tertia resurgeret. Sed propter do-
lor mimi? dolor cor illi? impleue-
rat et memoria horum verborum de-
leuerat. Sensus enim nullus in ea
remanserat: omne consilium ab ea pie-
rat spes omnis defecerat solummodo
fletu supererat. Flebat ergo quia flere
poterat. Et dum flet inclinavit se
et prospexit in monumentum et vidit
duos angelos in albis sedentes:
unum ad caput et unum ad pedes.
Dixit ei: mulier quod ploras? quem
quaris? **O** maria multum consolacōis
invenisti: et forsitan melius tibi

atigit quam sperasti. **N**am tu quere-
bas unum et duos invenisti: quos
rebas homines et angelos invenisti
et vidisti quibus mortuum et vi-
uentes reperisti. **R**eperisti tales
qui vident etiam curam habere de te et qui
volunt dolorem tuum lenire. Ille vero
quem queres vident dolorem tuum
negligere lacrimas tuas non vident
respicere. **V**ocas enim illum et non au-
dit oras et non exaudit: queres il-
lum et non invenis. **D**ullas et non
aperit tibi: sequeris illum et fugit.
Heu quod est hoc? heu quam magna
mutatio: heu quomodo mutata
est res in contrarium. **O**lim te dili-
gebat olim te a phariseis et a
soro re tua dulci excusabat iste
ihesus qui recessit a te et modo nescio
an diligat te. **O**lim laudabat te
quoniam pedes suos ungebis unguen-
to: lacrimis rigabas et capillis
caput ungebas: dolorem mulcebat
peccata tua dimittebat. **O**lim querebat
te cum tu non adesses: vocabat te cum
tu non adesses. **N**am adabat et pro so-
rorum tuarum ut ad se veniret. **A**it ei
martha. **M**agister adde et voca te.
O quam cito surrexit maria ut audi-
uit: quam cito venit et solito modo ce-
cidit ante pedes tuos bone ihesu.
Tu quoque cum vidisti eam tristita
tam contristatus es: et cum vidisti
eam plorantem lacrimas? es. **O** quam pie
consolando eam dixisti: **U**bi posu-
isti eum? **D**enique pro dilectione
eius qua dilexit te fratrem suum
lazarum resuscitasti et planctum

lectio quinta.

Altera Annu

Lectio 5^a

huius dilectricis tue in gaudium
visti. **O** dulcissime magister
quid postea peccavit in te hec di-
scipula tua. aut in quo postea of-
fendit dulcedinem cordis tui. huius
amatricis tuae quae sic recessisti ab
ea. et abscondisti te. nos postea
peccatum nullum audimus de ea. quod
valde mane ad monumentum pro-
prie venit ante omnes. ferens vin-
guenta. quod vinceret corpus tuum.
et cum non invenisset te in monu-
mento currit et nuntiavit disci-
pulis tuis. Illi venerunt et viderunt
et abierunt. hec autem stat et plo-
rat. Si hoc peccatum est: quoniam ipsa
hoc faciebat non possumus negare.
Si autem peccatum non est sed est
amor et desiderium quod de te habet.
quare sic recessis ab ea et abscon-
dis te. tu qui diligis omnes dili-
gentes te. et qui invenitis ab om-
nibus querentibus te. Quae enim dicis
Omnes diligentes me diligo: et
qui mane vigilant ad me. inue-
nient me. Ergo mulier ista que
hodie valde mane vigilat ad te.
cur non invenit te. Quare non con-
solaris lacrimas quas fudit pro
te domino suo. sicut consolatus es
lacrimas quas pro fratre suo fu-
dit. Si tu solito modo diligis eam.
cur desiderium eius tam diu protra-
his. **O** verax magister et testis fide-
lis. recordare testimonium quod olim
de maria dedisti marthe sorori
sue. Dixisti enim. maria optima pro-
terem elegit: que non auferet ab ea;

maria que te elegit: et stare vo-
luit ad pedes tuos. et audire ser-
mones tuos. Vere maria optima
partem elegit: quia te elegit. Sed quod
modo verum est. quod non auferet ab ea.
si tu es ablatum ab ea. Quod si ab
ea non est ablata optima pars. quam
elegit: quare plorat et quid querit.
Certe maria nichil querit nisi
quod elegit. et propter hoc plorare non
desinit: quia quod elegit nunc per-
didit. Ergo o custos hominum. a-
tu partem quam elegit custodi in ea.
aut ego nescio quod verum sit. que
non auferet ab ea. nisi per hoc intel-
ligat quod licet ablatum ab oculis
eius sis. tamen non es ablatum a
corde eius. Sed o maria quomodo
iam amplius moraris. quod turba-
ris quid ploras. Ecce angelos ha-
bes. sufficiat tibi angelorum visio.
quia forsitan ille quem queris. quem
ploras sentit aliquid in te. propter
quod non vult videri a te. Pone
iam finem dolori tuo: sit modus
in lacrimis tuis. Recordare quod
dixit tibi et aliis mulieribus. no-
lite flere super me. Ergo quid est
hoc quod facis. Ipsi flere prohi-
buit: et tu flere non desinis. Ti-
meo ut plorando ipsum offendas.
pro quo sic incessanter ploras. nam
si amaret lacrimas tuas. posset
fortassis ut olim ^{non} continere lacri-
mas suas. nunc ergo audi doli-
um meum. sufficiat tibi consolatio ange-
lorum. mane cum illis. Interroga il-
los. si forte sciatur quid factum sit

Altera Marthe
lectio prima

lectio 2^a

lectio 2^a

lectio 3^a

de illo quē quis et quē ploras.
 ¶ Ego certe credo q̄ ipsi ad hoc
 venerūt vt testimoniū de ipso
 pbibeāt. q̄ ipse quē ploras trās
 misit illos p̄ se et p̄ te vt anū
 ciēt resurrectionē suā et solent
 deplorationē tuā. **D**icit ei **M**u
 lier q̄d ploras. **A**ut que causa
 tāti doloris tui. **N**ō abscondas
 a nob lacrimas tuas? ap̄i nob
 aīm tuū et nos indicabim? tibi
 desiderii tuū. **M**aria nimio do
 loē cōfecta tota in excessu mētis
 posita nullā recipit cōsolationē
 et ad nullū attendit cōsolatorē.
 s̄ intra se cogitat dicēs **P**roch
 dolor q̄lis est ista cōsolutio? q̄l
 est ista visitatio? **O**nerosi sunt
 m̄ oēs isti cōsolatorēs: gūāt me
 et nō cōsolāt me. **E**go eī quero
 creatorē: ideo q̄uis est m̄ ad vi
 dedū oīs creatura. **N**olo ange
 los vidē. nolo cū āgelis manē
 qz p̄nt dolorē meū augē et nō
 p̄nt peītus delē. **S**i cōperint m̄
 multa narraē et si ego voluero
 eis ad oīa r̄ndē: timeo vt amo
 rē meū magis impediāt q̄ ex
 pediāt. **D**emqz ego nō q̄ro āge
 los s̄ eū qui fecit me et āgelos;
 nō quero āgelos s̄ āgeloz dñz
 meū. **T**ulerūt dñm meū: **I**psū
 meū solū quero. **I**pse solus p̄t
 me cōsolari: s̄ nescio vbi posuerit
 eū. **C**ircūspicio si videā et nō vi
 deo: velle inueniē locū vbi posi
 tus est et nō inuenio. **H**eu me
 miserā q̄d agā: quo ibo? q̄ abiit

in octavis lectio prima

lectio 2^a

dilectus meus. **Q**uesivi illū in
 monumento et nō inueni. **V**oc
 caui illū et nō respōdit m̄. **H**eu
 me vbi querā illū vbi inueniā
 eū. **S**urgā certe et circūibo oīa
 loca que potero. **N**ō dabo som
 pnū oculis meis nec dabo req̄
 em pedibz meis: donec inueniā
 quē diligit aīa mea. **E**ffundite
 lacrimas oculi mei: plorate et no
 lite deficē. **A**bulate pedes mei:
 discurrete et nolite quiescē. **H**eu
 heu quo abiit gaudiū meū. **V**bi
 latet amor meus: vbi est dul
 cedo mea. **C**ur dereliquisti me
 salus mea. **O** dolores: o angu
 stie intolerabiles: angustie m̄
 sūt vndiqz et q̄d eligā ignoro.
 ¶ **S**i iuxta monumentū maneo, lectio 3^a
 ego illū nō inuenio: si a monu
 mento recessero: nescio infelix
 quo vadam: nescio vbi eum ē
 quiram. **D**iscedere a monumen
 to mors michi est: stare ad mo
 numētū irremediabilis dolor ē.
Melius mibi est sepulchrum
 domini mei custodire q̄ ab eo
 longius abire. **S**i em̄ longius
 abiero: forte cum rediero et ip
 sū sublatum et sepulchrū inue
 niā destructum. **S**tabo igit et
 h̄ moriar: vt saltē iux sepulchrū
 eū dñm mei sepeliar. **Q** q̄ bñm e
 rit corpus meū si fuerit sepultū
 iux mḡm meū. **Q** q̄ felix erit
 aīa mea q̄ egrediens de fragili
 vase corporis mei mor potit ig
 di sepulchrū dñm mei: corp⁹ meū

lectio 4^a

semp fuit aie mee labor et dolor:
sepulchrū dñi mei est illi reqes
et honor. Hoc ergo sepulchrū
erit in vita mea consolatio. et in
morte mea erit requies mea. Vi
uens iuxta illud manebō et mo
riens illi adhbēbo: nec viua nec
mortua ab illo me sepabo. Heu
me infelicē quare ego tūc nō p
speri quando dñm meū sepeli
cōsperi: quare tūc nō steti: quare
monumentū et corpus eius tūc
pseuerant nō custodiui. Nunc
certe nō plorare sublatū: q̄a a
tollere pbibuisse: aut pscu
ta sublatores fuisset. Sed p̄
dolor ego volui obsuare legem:
et dimisi dñm legis. Ego legi o
bediui: et eū cui lex obedit non
custodiui: quāuis cū eo mansis
se: nō fuisi legē trāsgredi: s̄ ad
plere. Pasca eī ab isto defūcto
nō cōtaminat: s̄ renouat. Mor
tuus iste nō polluit mūdōs: sed
mūdāt imūdōs. Sanat oēs tā
gentes se. Illuminat om̄s acce
dētes ad se. S; quare recolo do
lorem meū. Abij et redij: et mo
numentū ap̄tū inueni. Ip̄sū s̄ o
quē querebā nō inueni. Stabo ita
q̄ et expectabo: si forte alicubi
apeat. S; quō stabo sola. Ab
ierūt discipuli: et me solā plorā
tem reliquerūt. Nusq̄ apparet
qui meū doleat. nusq̄ apparet
qui mḡm meū requirat. Appa
ruerūt angeli: sed nescio pro q̄
causa apparuerūt. Si consolari

me vellet: causam pro q̄ ploro
nō ignoraret. Si em̄ nō igno
rāt quid ploro: cur dicūt michi
quid ploras. An iō interro gāt:
vt plorare prohibeāt. Quēso n̄
hoc michi suadeāt: nō hoc mōe
ant: alio q̄n me iterficiāt. Quid
plura. Ego illis nō obediam: et
dū viuo plorare non desinā. do
nec dñm meū inueniā. Sed q̄d
faciam vt illū inueniā: quo me
vertā: ad quē ibo: a quo cōsiliū
petā: quē p̄cūtabor: quis mic
hi miserebit: quis me cōsolabi
tur: quis indicabit michi quem
diligat anima mea. vbi positus
sit vbi cubet vbi req̄scat. Que
so nūciate illi qz amore lāgueo:
et doloē deficio. non ē dolor sic
dolor meus. Reūtere dilcē mi:
reūtere dilcē votoꝝ meoꝝ. O a
mabilis et desiderabilis: redde
m̄ leticiā salutaris p̄ntie tue. O
stēde m̄ faciē tuā. Sonet vox tua
in aurib; meis. Vox em̄ tua dul
cis: et facies tua decora. O spes
mea: nō cōfūdas me ab exspe
ctacōe mea: demōstra m̄ faciē
tuā: et sufficit aie mee. Cū maia
sic dolēt et sic flēt. Et cū hec dix
iss; r̄usa est retro: sū et vidit ihs
sū stantē: et nesciebat quia ihs
esset: et dixit ei ihs. Mulier
quid ploras: quem queris. O
desideriū aie sue: cur interro gas
q̄d ploras quē queris. O bone
ibu q̄d dicis. Ipsa oculis suis
paulo an̄ cū magno doloē cord

lectio septima

lectio 8a

amisi

lectio octava

lectio 8a

fui viderat te spem suā suspēdi
in ligno? et nūc dicis quid plo-
ras? Ipsa viderat manus tuas
quibus sepe bñdicta fuerat et pe-
des tuos quos osculata fuerat et
quos lacrimis rigauerat clavis
affigi et tu nūc dicis quid plo-
ras quē queris? Viderat te exspi-
rare spm̄ tuum viderat et suū et
tu dicis quid ploras? Nūc isus
p̄ corp̄ tuū sublatū existimat.
ad qđ vngendū vt se quoquō
cōsolaretur veniebat et tu dicis
quid ploras quē q̄ris? Tu scis
dñe qđ te solū querit te solū di-
ligit p̄ te oīa cōtempnit? et tu
dicis quē queris? Dulcis magi-
ster ad quid q̄so puocas sp̄itū
huius mulieris? ad quid puocas
aīm eius? tota pendet a te tota
manet in te ex toto sperat in te
et tota desperat de se Ita querit
te vt nichil cogitet p̄ter te Ideo
forsitā nō cognoscit te qz nō
est in se s̄ p̄ te est extra se. Cur
ergo dicis quid ploras quē q̄-
ris? An putas qđ ipsa dicat tibi
te ploro te quero nisi tu prius
inspirauis i corde suo ego sū qm̄
q̄ris et qm̄ ploras? An putas qđ
ip̄a te cognoscat qđ diu voluet
te celare? At illa estimās qđ ortu-
lanus esset? Rñdit dñe si tu su-
stulisti eū et ego eū tollā. O do-
lor miserabilis o amor amirabi-
lis. Nō lē ista qđ dēsa dolois nu-
be oblecta nō videbat solē qui

mane surgēs radiabat p̄ fene-
stras suas qđ p̄ aures corp̄is iā
itrabat i dō cordis sui S; qm̄
amoē lāguebat i isto lāguo ē sic
oculi cordis sui caligabāt vt nō
vidēt quē videbat Videbat em̄
ibm̄ s; nesciebat qm̄ ibus esset
O maria si queris ibm̄ cur nō
agnoscis ibm̄? et si nō agnoscis
ibesū cur q̄ris ibesū? Ecce ibus
venit ad te quē queris sublatū
a te Queris et ortulanū existi-
mas vt eū nō agnoscas? S; tñ
tu eras dū eū sic ortulanū exi-
stimas vt ibm̄ nō agnoscas.
Est em̄ ibs est et ortulanus? quia
ipse seminat dñe bonū semen i
orto anime tue et in cordibus fi-
deliū suorū Ipse om̄e bonū plā-
tat et rigat in aiabz sanctorū
et ipse est ibs qui te ai loquit.
Sed forsitā ideo non agnoscis
qz te ai loquit. In ortuū em̄ q̄-
ris et iō viuente nō cognoscis.
Nūc in veritate operi hāc esse
causā p̄ qđ a te recedebat et p̄
qđ tibi nō app̄ebat. Cur em̄ tibi
apparēt quē non quēbas? Tu
certe quēbas qđ nō erat et nō
quēbas qđ erat Tu querebas
ibm̄ et nō quēbas ibm̄ Ideo
qz videndo ibm̄ nesciebas ip̄z
Inueniendo ibm̄ nō inuenisti
ibm̄ O dulcis et pie mḡr oīno
excusae nō audeo hāc discipulā
tuā s; possuz libē hūc errorē su-
ū defēdēsi tñ errabat qz te nō
cognoscebat Talē eī te quēbat

130
qualem te viderat: et qualē te ī
monumento positū reliquerat.
Viderat quippe defūctū corpus
tuū de cruce depomi: et in monu
mēto repoi. Tantisq; dolor in
uaserat eam de morte tua: vt ni
chil speraret de vita tua. Et tan
tus dolor inuaserat eā de sepul
tura tua: vt nichil possit cogitaē
de resurrectione tua. Deniq; io
seph posuit in monumento cor
pus tuū. Et maria piter ibi se
peliuit spiritū suū: ita indisso
lubiliter iūxit et quodāmodo
vniuit eum cū corpe tuo: vt fa
cilis possit sepere aiā se viui
ficantē a viuente corpe suo: q̄
spiritū te diligentem a defūcto
corpe tuo. Spiritus em̄ marie
magis erat in corpe tuo: q̄ in
corpe suo. Cūq; ipsa requirebat
corpus tuū: requirebat pariter
et sp̄m suū: et vbi pdidit corpe
tuū pdidit aiā eo sp̄m suū. Quid
gō mirū si sensū nō habebat que
sp̄m nō habebat: que sic te ama
bat et sic p te dolebat. Quid mi
rū si te nesciebat: q̄ non hēbat
sp̄m quo scire debebat. Redde
itaq; ei sp̄m suū: quē h̄z in se cor
pus tuū: morq; recipiat cor
suū. et reliquet errozē suū. Sed
quomō errabat. Certe si erra
bat: indubitanē dico q̄ erraē se
ignorabat. Et hic error nō p̄ce
debat ab erroze: sed a doloē et
amore. Igit̄ misericors et iuste
iudex amor quē habet in te. et

dolor quē habet p te: excusent
eā apd te si forte errat de te. ne
attēdas ad mulieris errozē sed
ad discipule amozē: q̄ nō p er
roze s̄ p amozē et doloē ploāt
et dicit Dñe si sustulisti eū dici
to m̄ vbi posuisti eū: et ego eum
tollā. Q̄ sciet̄ nescit: et q̄ docte
errat. Angelis dixit. Tulerūt
et posuerūt. et nō tulisti et po
suisti: qm̄ angeli nec de monu
mēto te tulerūt nec in aliquo lo
co te posuerūt. tibi vero dixit.
Si tu sustulisti et posuisti: quia
reūa teipm̄ d monumento sustu
listi: et in loco vbi es te posuisti.
Angelis nō dixit. dicite m̄. q̄ a
āgeli nō poterant ex toto dicē
quid d te factū fuerat: tibi vero
dixit. dicite m̄. qz nō ē impossi
bile tibi dicē qd possibile fuit ē
facē. tu ei v̄tute tua surrexeras:
et qd d te fecim̄ eāt tu ipse feceras.
Quid ē autē hoc dñe q̄ maria
tā crebro dicit et repetit verbum
istud vbi posuisti eū. Dixerat
em̄ p̄mo apl̄is vbi posuerūt eū.
Et nūc dicit de te tibi. Vbi posui
sti eū. Multū dulcescit hoc v̄bū
in corde suo: qd sic habūd at in
ore suo. Certe dulcis mgē hoc
facit dulcedo tua: et hoc d̄t ipsa
p amozē tuo: qz memit te dix
isse de fratre suo. Vbi posuisti
eum. Ex quo autē audiunt hoc
verbum de ore tuo. conseruauit
illud diligenter in corde suo: et
ideo delectata est in sp̄mone tuo

Quāntū diligit p̄sonā tuā. q̄ sic diligit vocē tuā. q̄ quāntū desiderat vidē vultū tuū. q̄ tā desiderat p̄nūciat v̄bū tuū. **E**t q̄ libent̄ o. sculaēt pedes tuos. q̄ tā frequē loquit̄ s̄mones tuos. **Q**uid est hoc etiā. **O** bone ih̄u. qd̄ d̄t ad te. **E**t ego eū tollā. **J**oseph timuit. et nō fuit ausus tollē corpus tuū de cruce. nisi in nocte. et nisi hoc petisset a pylato. maria autē noctē nō p̄stolat̄ nec veret̄. sed audacter p̄mittit̄ dicēs. **E**go eū tollā. **O** maria si forte corpus ih̄u positū est in atrio p̄ncipis sacerdotū vbi p̄nceps ap̄stolorū se calefaciebat ad ignem. quid factura es. **E**go eū tollā. **O** mirabilis mulieris audacia. **N**o mulier. nō mulier. **E**t si ancilla ostiaria interrogauerit te qd̄ facies. **E**go eū tollā. **O** ineffabilis mulieris amor. nullū locū ex capite nullū atēp̄it sine timore d̄t. absolute p̄mittit̄. **D**icito m̄ vbi posuisti eū. et ego eū tollam. **O** mulier magna est ostancia tua. magna est fides tua. **T**u ergo bone d̄ne. cur oblit̄ es dicere. fiat tibi sicut vis. et cōfide filia. fides tua te saluā fecit. nū quid oblitus es misereri. **C**ur ergo nō dicis ei vbi posuisti te. vt ip̄a tollat te supra cor suū. et portet sup̄ cor p̄ suū. et anūciat te discipulis tuis. **N**oli queso dulcis mḡ illi. vltra p̄tēbē desiderū ei. qz ecce iā triduo su

stinet te. nec h̄z vnde faciet elu. riente aīaz suā. nisi tu te manifestando. porrigas illi panem corp̄is tui. et de fragmētis eius repleas cōp̄binum cordis sui. **S**i ḡ vis vt nō deficiat i via. re frigera et s̄forta viscera aīe sue dulcedine saporis tui. **T**u es em̄ panis viuus. qui habes in te om̄e delectamētū et om̄ez saporē suauitatis. **N**ō em̄ diu poterit retinē vitā corp̄is sui. nisi tu cito manifestes te vitā anime sue. **D**ixit ei ih̄us. **M**aria. **C**ōuersa illa dixit ei. **R**abboni. qd̄ d̄z mḡ. **D**ixit ei ih̄us. **N**oli me tangē. **O** mutatio dextre excel̄si. **C**ōuersus est dolor magnus in gaudiū magnū. **M**utate sūt lacrimae doloris in lacrimas amoris. **I**bi maria audiuit maria. **S**ic enim s̄sueuerat eam vocare magister eius. p̄sensit ex ip̄so nomine. quāda singulararem vocatoris dulcedinem. et per eam cognouit ip̄sū a quo vocabatur esse magist̄r suum. **T**unc reuixit spiritus eius. et reuersus est sensus eius. **C**unqz ih̄esus adhuc verba velle adiungere. non hoc potuit patienter expectare maria. sed pre nimio gaudio. interrupit ea dicens. **R**abboni. qd̄ d̄z mḡ. **N**on enim arbitrabat̄ se indigere v̄bis. que inuenerat verbū. **E**t longe vtilius fore existimauit tangere verbum. qm̄ audire

quolibet vba **O** amor fortis et
impaciēs **N**ō sufficebat ei vi-
dere iſm et cū iſu loqui: niſi tā-
geret iſm **S**ciebat em̄ q̄ virtus
ex illo exibat et ſaluabat om̄s
O piſſime domine o dulciſſime
ingr̄ q̄ bonus es hijs qui recto
ſūt corde: q̄ ſuauiſ hijs qui di-
ligūt te / o q̄ beati ſūt qui in ſim-
plicitate cordis querūt te: et q̄
felices qui ſperāt in te. **V**erū cer-
te et indubitanter verū. q̄ tu di-
ligis om̄s diligentes te: et nū-
q̄ derelinquis ſperantes in te.
Ecce em̄ hec dilectrix tua ſim-
pliciter querebat te: et veracit̄
inuenit te **S**perabat in te. et n̄
eſt derelicta a te: ſed plus eſt cō-
ſeuta p̄ te. q̄ ſperabat a te. **S**
Sequamur fr̄es kariffimi hu-
ius mulieris affectū: vt puemia
m̄ ad effectū. **P**lozet vnusq̄ſ
qz ad iſm et querat fidelit̄ iſm:
qz non celant ſe querenti pecca-
trici **D**iſce peccator homo a pec-
catricē muliere: cui dimiſſa ſunt
peccata ſua: diſce plorare dei ab-
ſentiam: et deſiderare eius p̄ſen-
ciam **D**iſce a maria iſm amare
et iſm ſperare et in querēdo p̄-
ſeuerare: nulla aduerſa formi-
dare. nullā cōſolacōnem extra
iſm recipere: oīa p̄ter ipſū cōtēp-
nere. **D**iſce a maria querere iſm
in monumētō cordis tui: reuol-
ue lapidē ab oſtīo monumenti:
Deus amoue omnē crūm̄ durici-
am: et repelle omne obſtaclū

a fide tua: tolle omnē cōcupiſcē-
ciam et imūdiciam a corde tuo:
et diligenter p̄ſcrutare ſi ſit ī eo
iſm: ſi autē non iueneris ī eo
iſm. ſta foris et plora: et p̄ma-
ne in fide: et respice foris ad ali-
os ſi forte videris in aliquo eū:
et plorādo ora iſm vt dignes
intrare ad te et habitare in te.
Et ne forte erecta cervice repel-
las eum a te humiliando incli-
na te et iterū p̄ſpice in monu-
mētō dei qd̄ eſt in te **E**t ſi vide-
ris ibi angelos vnū ad caput:
et vnū ad pedes: id eſt ſi eſſe cō-
gnoueris in corde tuo quaſi cē-
leſtia deſideria: tam ad cōtēpla-
tiuā vitā q̄ ad actiuam p̄tinen-
cia p̄ que tamē adhuc nō poſſis
plene videre et habere iſm: no-
li hijs cōtentus eſſe: noli adhuc
deſciendo quieſcere: ſed plora et
quere ī te iſm donec inuenias
Et ſi forte aliquo mō tibi appu-
erit. et deſiderio tuo ſe rep̄tauit:
noli p̄ſumere d̄ te tāq̄ eū agno-
ſcas: ſed interroga illū et ora vt in-
dicet tibi ſcipm̄ **A**udeo em̄ tibi
cōfidēt p̄mittē. ſi in fide ad mo-
numētū cordis tui ſteteris: ſi plo-
rādo iſm queſieris: et q̄redo p̄-
ſeueraueris: ſi te cū hūilitate in-
clinaueris: ſi exēplo maie nullā
aliā cōſolacōz de iſu n̄ ipm̄ reci-
pe volueris: ipſo reuclate ipm̄ i-
uenies et ipm̄ agnoſces: ita vt
nō ſit tibi neceſſe alijs q̄rē vbi ē
iſm: ſed tu maḡ idicab eū nūciās

alijs qz vidi dñm et hec dixit
michi Cui est laus etc

Sedm matheū

In illo tpe dixit ihs turbis iu-
deoz et pncipibz sacerdotū Ec-
ce ego mitto ad vos pphetas
Et reliqua. Omelia herici

Euangelice huius locum
intellectus supiori nar-
racōi herē videt. **S**up
siquidē redēptoz nē scribas et
phariseos plurimis increpaciōi-
bz subiurgasse atqz int̄ cetera di-
xisse phibet. **D**e vobis scribe et
pharisei qz edificatis monumē-
ta pphetaz et dicitis Si fuisse
m̄ in diebz patz nrōz nō esse
m̄ in sangne pphaz socij eo-
rū Atqz p̄ pauca **E**t vos m̄qt
implete mensurā patz vrōz **Q**d
ē dicere. q̄ illi min⁹ fecerūt vos
supplete. **I**lli occiderūt seruos:
vos dñm crucifigite **I**lli hoies
vos deū **E**t q̄si ad h̄ possent illi
obicē. nō habem⁹ mō pphas
q̄s occidam⁹ adiūgit **I**do: ecce
ego mitto ad vos pphas et sa-
piētes et scribas et ex illis occi-
detis et crucifigetis et flagella-
bitis in synagogis vris et ple-
uem̄ de citate i citatē. pphē-
bie apli appellāt qz p donū spi-
tus sc̄i futuroz hēbāt noticiāz
Ipi sūt sapiētes cor de: qz h̄mo-
nē pferre nouerūt in tpe opor-
tuno **I**pi scribe: qz legē dei scri-
ptā hnt p spm̄ sc̄m i cordibz su-
is **E**x illis g° occiderūt iacobū

frēz iobis. et ipsū iobānē bap-
tistā: lapidat̄ stephanū a cru-
cifixerūt petrū flagellauerunt
duodecī aplōs qm̄ ibāt gaudē-
tes a respectu concilij qm̄ digni-
bitū sūt hoc p noie domi pati.
et psecuti sūt eos de citate i citā-
tē vt nō recepti ab eis iuste ad-
gētes migrēt. **V**t v̄iat sup vos
ois sanguis iust⁹ q̄ effusus est
sup terrā. a sanguine abel iusti
vsqz ad sangnē zacharie filij ba-
rachie quē occidistis int̄ tēplū
et altaē **R**equirēdū **C**ur san-
guis oim iustoz a sangne abel
vsqz ad sangnē zacharie ab v-
na iudeoz gnacōe requirēd⁹ p̄-
dicet cū neutz eoz ostet ab il-
lis occasū. **E**t certe innūabiles
martires tā i veteri q̄ i nouo te-
stamēto legim⁹ q̄s illi n̄ int̄fec-
erūt **S**z moxis ē scriptaz duas
tātū gnacōes bonoz sc̄z et ma-
loy texē. **D**e bonoz siquidē gnā-
cōe dcm̄ ē **G**nacō rōz bñdicet
et hec ē gnacō querētū dñm.
At cōtra de reprobis d̄z **G**em-
mina viperaz et gnacō prauā
atqz puerla **V**niuersi igit repro-
bi q̄ i malicia filēs sūt i vna ge-
neracōe pputāt a oēs sc̄i e diu-
so qui se in virtutibz imitantur
vna gnacō esse dicūt **Q**uerē-
dū rursus quis sit iste zachari-
as qui occasus inter tēplū et al-
taē memorat. **E**quidē alij istū
zachariā opināt illū ipm̄ eē q̄
in ordie pphetaz vndecā p̄it

Sed licet in eo patris nomē cō
sentiat q̄a scilz filius barachie
cognominat tamē quō inter tē
plū ⁊ altare occisus sit nō appz
p̄sertim cū t̄pibz illi? vix ruine
tēpli substiterit Alij hūc zacha
riā patrē iobis intellexerūt. A
fferētes q̄ p̄pterea occisus sit a
iudeis qz aduentū saluatoris p̄
nūciauerit Sed hūc nos zacha
riā intelligim? sine dubio. quē
ioas rex iude inter tēplū et al
taē interfecit sicut ī regū hysto
ria scriptū est Et nō est recorda
tus ioas inquit patris eius io
iade s̄ interfecit filiū eius qui se
eripueāt de morte et in tēplo se
ptem ānis abscondite nutrierat
Sed queris cur hic Barachie
dicat filius cū in p̄fata hysto
ria filius Joiade afferat Quod
ita soluit Barachia benedict?
dñi dicit Joiade iusticia interp̄
tas Qui ergo iusticia plenus ē.
benedictus dñi recte p̄t appella
ri. Unus ergo idēq; homo iux
ta noīs interptacōnē et ioiada
et barachias eā p̄t intelligi Po
test etiā fieri vt ipse Barachi
as binomius fuerit ⁊ sit altero
noīe appellatus Joiada Sicut
⁊ Matheus euāgelista vocat?
est leui. Item q̄rendū cur dix
erit a sanguine abel vsq; ad san
gnē zacharie a iudeis sangnē
pphetay exquirēdū Cur em̄ a
sanguine abel dixerit mirū nō ē.
Cur v̄o ad sanguinē zacharie

q̄rendū est cū multi p̄ eū extite
rint martires Ad qd̄ d̄d̄ qz per
hos duos quoz alter in cāpo al
ter occisus est in tēplo duo ordi
nes martirū designant. p̄ abel
qd̄ qui in cāpo occidit layci: p̄
zachariā vero q̄ in tēplo necat
bij q̄ ex sacerdotali dignitate ad
martirij p̄uerti sūt palmā figu
rāt Ideo autē hos duos tantū
noīatim posuit. qz ābo innocen
tes et nulla iusta cā existēte inē
fecti sūt Ambo sacerdotes Ambo
pastores Ille omiū iste aīay Et
sicut ille interfectus est a fr̄e suo
in agro: ita et iste a sobriano ⁊
collactaneo suo ī tēplo Quē oc
cidistis iqt̄ inter tēplū et altaē
Duo erāt altaria in tēplo vnū
incensi interi? alterū holocau
stoz exteri? Int̄ quod et tēplū
zacharias est interemptus. Vel
inter tēplū et altaē. id est inter
cōsensū ppli et sacerdotū. quoz
alij p̄ tēplū alij p̄ altaē signant
Postremo quid ē qd̄ in euāge
lio vel epl̄is abel sp̄ali testimo
nio iusticie honorat p̄fecto q̄a
decebat illū priuilegio quod a
tanto cognomine decorari. qui
tribus preclaris virtutibus ty
pum xpi in se excellentissime p̄
tulit Fuit enim virgo. sacerdos
et martir Inter tot et tam vari
as opimiones d̄ zacharia quinā
fuerit quomā ad liquidum ve
ritas hystorie scrutari non po
test recurrendū est ad allegoriā

hic enim est vnicus exitus eorum rex
qui in secundo euangelio dicta terra non
est facta legum. Per abel designat
est omnes sancti qui fuerunt ab initio mun-
di usque ad passionem christi et redem-
ptionem humani generis. Quod ipsa nomi-
nis interpretatio demonstrat. Inter-
pretatur enim luctus. vapor fumi-
culi vel fumi-
culum signantes sanctos pas-
sionem domini precedentes. Qui considera-
tes se exules et a beatitudine pa-
dis deiectos in luctu et mestitia
erant et presentem vitam tempore fumidam
et transitoriam contempnentes ad sortem
et fumi-
culum superne hereditatis quoniam
totius properabant. Zacharias
vero significat sanctos a passione
domini usque ad finem seculi. Inter-
pretatur enim zacharias memoria domini
sive memorans vel recordans domini
eosque signans sanctos qui recordantes
se sui domini passionem redemptos esse
semper in memoria habere ac dignis
gratulari actiones illi agere studet. hic
zacharias occisus est in templo
et altare. Altare designat aram domine
crucis in qua singularis ille ag-
nus pro salute humani generis deo
propter oblatum est. Templum vero ex-
ponit ingressum regni celestis ad
quod omnes sancti pacto iudicio intraturi
sunt. In templo ergo et altare pa-
ssus esse dicitur qui ut dictum est eos de-
signat qui a tempore domine passionis us-
que ad ingressum regni celestis vel
passi vel passuri sunt. Iherusalem
iherusalem que occidis propheta-
tas et lapidas eos qui ad te mi-

si sunt. Quod enim nomen ciuitatis
iherusalem ingeminando re-
plicat id est repetit non saxo-
rum ruinam sed populi predi-
cationem deplangit. Que occi-
dis inquit prophetas ut ysai-
am que sera lignea viuentem pro
mediu secuerunt. Et amos que
filiis transmissis recte pro tempora ne-
fandissime necauit et ceteros
quos diuisis et pene inuicibilibus
referunt verasse supplicis. Et la-
pidas eos qui ad te missi sunt.
ut naboth iustum virum. et iheru-
salem prophetam in egipto. Sicut
epiphanius dicitur testatur. Quo-
dies volui congregare filios tuos.
id est sepe volui quemadmodum ga-
llina congregat pullos suos sub
alas. et noluit. Pone galline
similitudinem que circa pullos ta-
ta affectio ducitur ut pro eis
ipsa quoque infirmetur. ipsa et-
iam rauitate vocis exprimen-
te affectum magne compassio-
nis. Qui ergo alibi herodem
vulpem vocat recte se hic galli-
ne similat. Ut enim vulpes ga-
llinis vorandis iuges preten-
dit insidias. Sic herodes redem-
ptoris nostri necem sitiens pro-
benibus odijs insectando in-
festabat. Cuius sententia inde
potissimum claret: quod cum py-
latus ad eius iudicium cristum
dominum misisset. ille eum spre-
uit cum exercitu suo et illudit. Hoc
etiam genus aiantis cui se redemptor

noſter compat qđ in ceteris di-
fficius inuenit alis ſuis pul-
los ptegit et cōtra miluū ſe eri-
git **S**ed et mē noſtra id eſt ſa-
piēcia dei que xp̄s eſt p carnis
ſuſceptionem infirmata quodā
mō p nobis ſicut ap̄ls ait. qđ
infirmū eſt dei fortius ē hoīb;
ptegit infirmitatē noſtrā et eſi-
ſtit dyabolo ne nos in interitū
rapiat **I**n qua tamē deſenſione
qđ gallina cōtra miluū conatur
affectu: hoc aduſus dyabolū p-
ficat poteſtate. **S**i autē gallina
p ſignificacōnē deus intelligat
due ale eius moyses ⁊ aaron q̄
eduxerūt populum de egipto.
Seu zorobabel eſdras et neemi-
as. ac iſus filius ioſedech du-
ces qui eduxerunt eos de babi-
lone: et ſub quib; idem popul;
iſraheliticus d̄ diuerſis captiui-
tatib; eſt liberatus vel cōgrega-
tus **Q**uid autē eſt quod dicit.
Quociēs volui et noluiſti. **N**ū
quid humana volūtas volūtati
dei p̄ualet. cū ſcriptū ſit **O**mnia
quecūq; voluit fecit **A**d hoc di-
cēdū qz liberū arbitriū deus ho-
mini cōtulit ppter qđ dicit **V**o-
lui et noluiſti. **A**c ſi diceret. **E**x
mea pte volui ſed tu ex tua no-
luiſti **M**iter **E**go quidē volui et
quod volui etiā te nolente feci.
Illa ergo filios quidē ſuos ab
illo colligi noluit. ſed ea quoq;
nolente filios eius collegit ipſe
quos voluit **E**cce relinquet v-

biſ domus veſtra deſta **D**omū
iudeorum vel ciuitatē iheruſalē
quā p aliū euāgeliftā m̄dū vo-
cauerat. vel anguſtum in ea tē-
plum ſignificat quod p̄mū qui-
dem merito infidelitatis eorum
a deo deſertū eſt clamantib; an-
gelicis poteſtatib; **T**raſeam?
ab hijs ſedib; **D**einde in vindi-
ctam crucis dominice romaniſ
vaſtantib; ⁊ tanq̄ vacuū m̄dū
diripientib; cunctis ſuis habi-
tatozib; eſt deſtitutū **D**ico autē
vobis nō me videbitis amodo
donec dicatis **B**enedictus qui
venit in noīe domini. **H**oc de fu-
turo tēpore p̄p̄inquante ad iu-
diciū domino dictū eſt quando
ad p̄dicationem helye ⁊ enoch
iudei cōuerſi ad fidem xp̄m do-
mini benedictum non voce tan-
tum ſed et operib; clamabunt
Nā poſtq̄ dominus hoc dixit
nō legimus iudeos huiuſcemo-
di cōfeſſionem in eius laudem
protuliſſe **P**oſtea enim hoc dix-
it q̄ intrauit in tēplū cū laudi-
bus turbarum hunc ipſū verſi-
culum in laudem criſti vt ſupra
narratū ē decantanciū. **H**abēt
igitur iudei tēpus penitencie ſi-
bi datum vt ſi voluerint cōfitei
xp̄m dei patris filiū benedictū
in nomine domini faciem illi;
intueri mereantur id eſt poten-
ciam diuinitatis eius intellectu
alib; oculis cōſpicere et equalē
patri credē **T**ūc benedictū illū

in nomine patris proclamabunt
cum predicatione helye et enoch
percepta ut dictum est fidem e
ius recipient et gloriam predica
bunt impleto apostoli vaticinio
quia cum plenitudo genti
um intraverit tunc omnis israhel
saluus erit. **H**is de lectio
ne euangelica prout posse fuit
premissis nouerimus quia beati
stephani primi martiris festiuita
ti quam colimus non solum veneratio
nem debemus sed et imitationem.
Hunc enim primum dominus ihesus
pro sua passione pro se pati volu
it cuius dilectionem etiam circa mi
micos inuictam nobis omnibus im
itabilem sanxit. **S**ed hunc autem primum
martirem vocamus ante quem milia
puulorum passa fuisse pro redempti
one nouimus. **M**erito certe in
novo testamento primus martir
dicitur quia primus omnium
post dominum predicationem pas
sionem ac resurrectionem per
effusionem sanguinis meruit
palmam consequi superne re
tributionis atque ad coronam
suo et nominis et labori dedica
tam pertingere. **P**restante eo
dem domino nostro ihesu christo
qui cum patre et spiritu sancto
viuit et regnat. **P**er omnia se
cula seculorum

Secundum mattheum
In illo tempore defuncto herode
ecce angelus domini apparuit in som

pnis ioseph in egipto dicens.
Surge et accipe puerum et ma
trem eius et vade in terram israhel
bel: defuncti sunt enim qui que
rebant animam pueri. **E**t re
liqua. **O**melia baymoms
Quia non dixit defunctus
sed defuncti ex hijs ver
bis angeli intelligimus
multos principes iudeorum cum he
rode in necem domini consensisse. **I**de
oque diuina ultione actum est: ut
multi ex hijs cum illo parent: cum
quo in necem domini consensuerat. **S**pi
ritualiter vero obitus herodis
terminum signat contenciois in iude
dia: qua nunc iudea contra eccle
siam sentit. **Q**ui resurgens accepit
puerum et matrem eius et venit in
terram israhel. **Q**ui post obitum hero
dis puer ihesus ad terram israhel re
uersus est significat quia circa
finem seculi ad synagogam est
reuersurus cum per predica
tionem enoch et helye in eum cre
diderint. **U**nde cum egiptum de
ferti et fugere iubetur hoc in no
cte precipitur. **C**um vero ad ter
ram israhel reuertitur non no
ctis fit mencio quia quos nunc
propter incredulitatem in te
nebris perfidie deseruit: circa fi
nem seculi credentes in lucem
fidei recipiet. **A**udiens autem
quod archelaus regnaret in iudea
pro herode patre suo timuit il
lo ire. **A**rchelaus autem unius
fuit de herodis filijs quem post

se ad regnādū in iudea herodes
instituerat **S**ed postea insolentiā
eius accusatibz iudeis iudicio se
natus apud vpenā que gallia
rū est vrbs exilio relegatus vic-
tā finiuit. **A**rchelaus autē qui
vincēs leo interpretat antixpm
signat qui ad tps in sanctis vi-
ctoriā habebit. et quasi leo ter-
ribilis apparebit. **I**n illā ergo p-
tē qua regnabat archelaus io-
seph cū puero ire noluit qz illā
ptē populi iudeoz que antixpo
creditura est: xps nō inhabita-
bit p fidem. **P**ost necē autē ar-
chelai xps ad terrā israhel reu-
tit qz p interfectioz antixpi fina-
goga in eū creditura est. vt ait
apl's **C**ū plenitudo gencū itra-
uerit. tūc oīs israhel saluus erit.
Sed qz in ecclia manet et māe-
bit. audiamus vbi habitauerit
Et admodum i somnis secessit
in ptes galilee: a vniuersis habita-
uit in ciuitate que vocatur naza-
reth. **Q**uia enim nazareth flos
siue virgultum interpretatur si-
gnat eccliaz. que et florē habet
mūdicie a vrgultū iusticie. **C**uius
vrgulti pulchritudinē ammiraba-
tur sponsus in canticis canticoz di-
cēs. **Q**ue est ista que ascendit p
desertū sicut vrgula fumi ex aro-
matibz mirre et thuris et vniuersi
si pulueris pigmetarij. **C**ui ite-
rū vocē sponsi dicat. **E**go flos cā-
pi et lilij ouallij. **E**t qz ecclia de
psentis vite amore ad celeste de-

134
sideriū transit. recte nazareth
galilee dicat que transmigratio
interpretat. **Q**uod autē subdidit
vt adimpleret qd dcm ē p pph-
tas qm nazare? vocabit hoc te-
stimoniū in septuaginta int p-
tibz non habet. **N**onnulli de ysa-
ie pphete libro. sup̄tū esse vo-
lunt vbi scriptū est. **E**riet virga
de radice yesse et nazareus d ra-
dice eius ascendet. **N**os autē di-
cim? qz si fixū de scripturis po-
suissē euāgelista testimoniū non
diceret p pphetas s pphetam.
Omnes em pphē dnm nazareū
vocāt: qz scm eū p̄dicāt. **I**pse est
em de quo p damelē dicat. **C**ū
venit scūs sanctorū: cessabit vn-
ctio. **E**t dauid. nō dabis scm tu-
um videre corrupcionē. **E**t iterū
Scitote qm mirificauit dñs san-
ctū suū. **D**efuncto aut herode id
est mortua lege littē. vel exulso
dyabolo d corde iudeoz circa fi-
nem mūdi qz dū iudei supstiti-
osam legē obhuāt littē. regnat
dyabolus in illis et est xps inē-
gentes. **P**ostq̄ vero abiecerunt
hec oīa a se: tūc reuertē filius dī
vel fides ad eos. **E**cce angel? do-
mimi appuit in sompnis ioseph.
Qui xpm credit esse filiū dei. et
eū portat in corpe suo: recte illi
angel? appet. **S**urge accipe pu-
erū. **S**urgit a terra qui terram
relinquit: p̄us puerū et postea
matrē iubet accipe. p̄us deū et
postea p̄ximū diligē a vade in

terā israhel id est celestem pa-
triā. nisi portet xpm et diligat
deū a primū. defuncti sūt enim
qui querebant animam pueri
Totū dicit p parte Sic in fine
mundi defuncta erit lex littere
Audiens autē q archelaus re-
gnaret in iudea timuit illo ire.
Cur ire noluit in iudeaz? Cur
nō iuit in galileā vbi prius ha-
bitauit vel in nazareth qua p-
prie habitabat Quia putabat
q angelus eū ppter templū
et orationes que erāt in iudea
iuberet prope cōmorari sed pp-
ter misterii nō potuit illuc di-
uertere quia qui ascendit de e-
gipto hoc est de tenebris pec-
catorū nō potest prius ire in iu-
deā id est cōfessionem. neq in
bethleē hoc est domū pams q
signat ecclesiam. nec in iheru-
salem hoc est visionem pacis.
nisi prius eat in galileam vt e-
migret a transuolet de malo in
bonū de vicijs ad virtutes et i-
de transeat in nazareth vt faci-
at prius florem et mūdiciā bo-

noꝝ operū et sic postea ascen-
dat iudeā: prius em fit flos po-
stea fructus. Inde p ordinem
ascendat iherusalem id ē visi-
onem pacis Et ideo amonitus
est ioseph in sompnis ab an-
gelo: ne rediret prius in iudeā
Archelaus autem qui inuesti-
gās interpretatur: signat anti-
xpm qui regnat p herode pa-
tre suo Sic regnaturus est an-
tixpus in fine mūdi p isto dy-
abolo: qui nūc iudeos regit. A-
pud nos autē regnat dñs no-
ster ihus xpus cuius regnum
et imperiū sine fine pmanet in
secula seculoz Amen

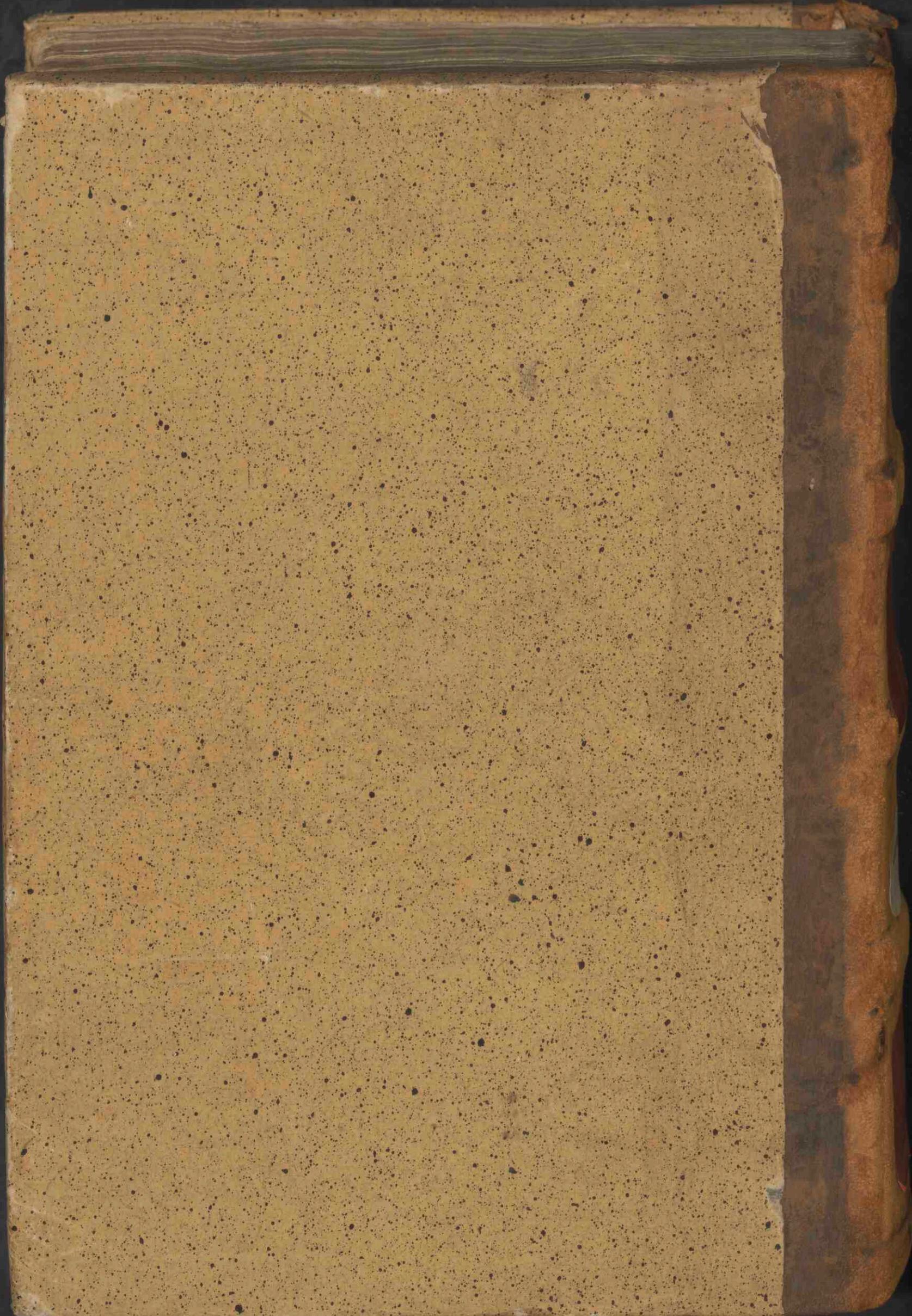
Expliaūt omelie beati gregozij
pape a origenis p̄sbiteri.

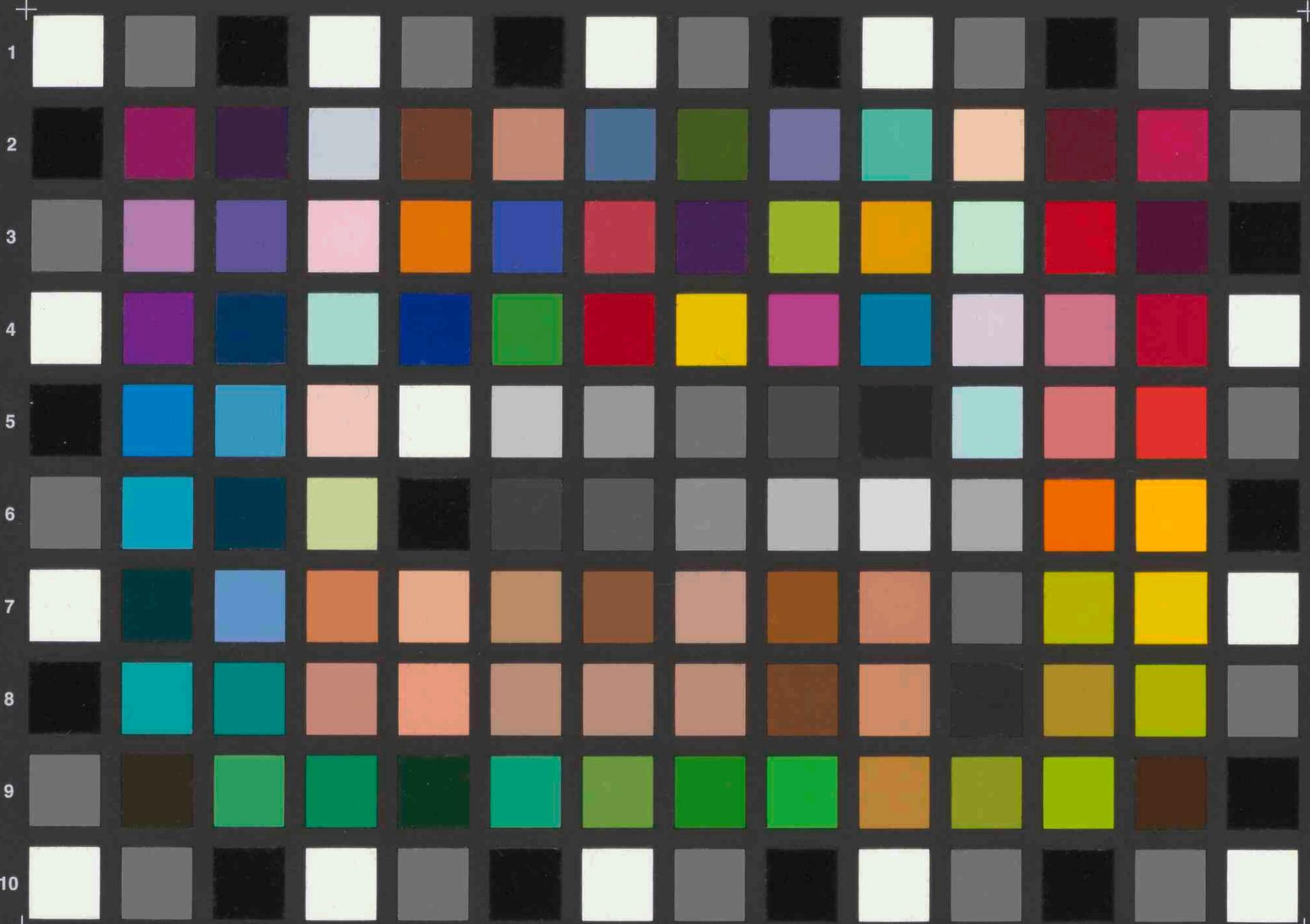
Sub anno dñi Millesimo qua-
dringētesimo septuagesimo qn-
to in die sabbato post cōcep-
tis gloriose v̄gmis marie.

Deo gracias

2705-2706

A B C D E F G H I J K L M N